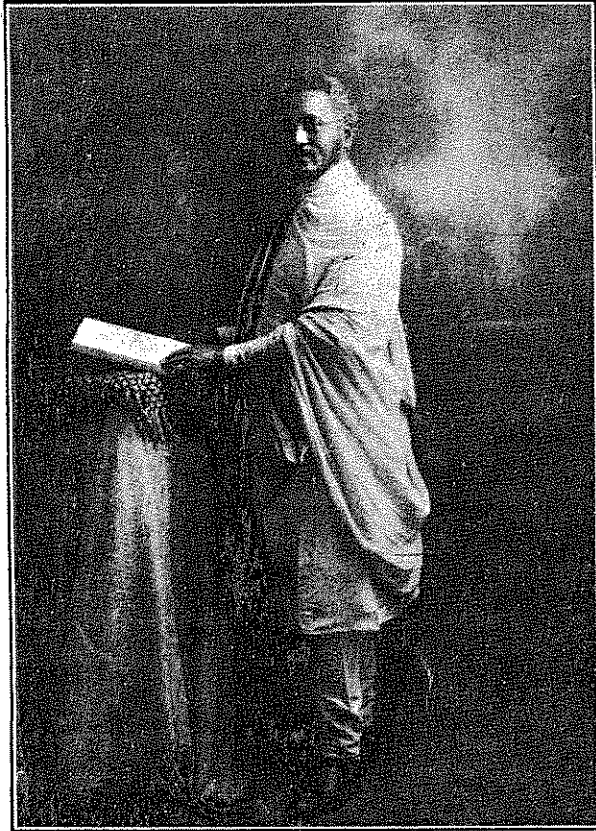

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖትና ሥርዓት
The Ethiopian Orthodox Tewahido Church Faith and Order

www.ethiopianorthodox.org

ኅ ሩ ይ ፡ ወ ል ደ ፡ ሥ ላ ሴ ።

ዋ ሩ ፡ ም ን ጭ ።

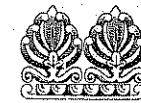
(ነ ቅ ዕ ፡ ን ዪ ሕ)

ዝውኣቱ ፡ ዜና ፡ ሐዋርያት ፡ ንጹሐን ።

ተ ጸ ፈ ፡

ከ ኅ ሩ ይ ፡ ወ ል ደ ፡ ሥ ላ ሴ ፡

በኃህ ፡ ጽበሕ ፡ ጣተማዖ ፡ ታተመ ።

፲፱፻፳፫ ፡ ዓመ ፡ ምሕ ፡ አዲስ ፡ አበባ ።

ከአባቶቻችን ፡ ከሐዋርያት ፡ ዜና ፡ ባጭሩ ፡ ለመጻፍ ፡ ስለ ፡ አሰብሁ ፡ ለታሪኩ ፡ እንዲመቸኝ ፤ ወዲያውም ፡ ነገር ፡ ከሥሩ ፡ ወኃ ፡ ከጥሩ ፡ ሲሆን ፡ ደስ ፡ ያሰኛልና ፡ ለእንባቢዎች ፡ ደስ ፡ እንዲያሰኛቸው ፡ ብዬ ፡ ከአዳም ፡ ጀምሮ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ማስረጃ ፡ ከአረት ፡ መጽሐፍ ፡ እየጠቀስሁ ፡ ጽፎአለሁ ።

እግዚአብሔር ፡ አባታችንን ፡ አዳምን ፡ ፈጥሮ ፡ በተደላ ፡ ገነት ፡ ከኖረው ፡ በኋላ ፡ ሰይጣን ፡ ስለ ፡ ቀናበት ፡ በእባብ ፡ ተመስሎ ፡ መጥቶ ፡ ሚስቱን ፡ ሔዋንን ፡ በምክር ፡ አታለለበት ።

ሔዋንም ፡ የሰይጣንን ፡ ተንኮል ፡ ሳታውቅ ፡ ምክሩን ፡ ተቀብላ ፡ በልዋ ፡ አዳም ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ትእዛዝ ፡ እንዲተላለፍና ፡ በተልቅ ፡ ኃጢአት ፡ እንዲወድቅ ፡ አደረገችው ።

እግዚአብሔርም ፡ በአዳምና ፡ በሔዋን ፡ ተቆጥቶ ፡ ረገማቸው ። ወዲያውም ፡ መከራና ፡ ችግር ፡ ባለበት ፡ ምድር ፡ እንዲኖሩ ፡ ከተደላ ፡ ገነት ፡ አስወጥቶ ፡ አሳደዳቸው ። ዘፍጥ ፡ ፫ ፡ ፩-፳፬ ።

አዳምም ፡ በተሰደደበት ፡ አገር ፡ ሆኖ ፡ ልጆች ፡ ወለደ ። የልጅ ፡ ልጆቹም ፡ እየበዙ ፡ ሔዱ ። ነገር ፡ ግን ፡ ከንዳንዱ ፡ በቀር ፡ ልጆቹና ፡ የልጅ ፡ ልጆቹ ፡ እንደ ፡ አባታቸው ፡ እንደ ፡ አዳም ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ኃጢአት ፡ ስለ ፡ ወደቁ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰውን ፡ በምድር ፡ ላይ ፡ በመፍጠሩ ፡ ተጸጸተ ። ስለዚህም ፡ ስምንት ፡ ትውልድ ፡ ብቻ ፡ አስቀርቶ ፡ ሁሉንም ፡ በማየ ፡ አይኅ ፡ አጠፋቸው ። ዘፍጥ ፡ ፯ ፡ ፯-፳፪ ።

ከማየ ፡ አይኅም ፡ የዳኑት ፡ ስምንቱ ፡ ሰዎች ፡ እየተረቡ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ምድርን ፡ መላት ። ነገር ፡ ግን ፤ እነዚያም ፡ እንደ ፡ አባቶቻቸው ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ኃጢአት ፡ ስለ ፡ ወደቁ ፡ አባቶቻቸውን ፡ ከመከራ ፡ ነፍስ ፡ ማዳናቸው ፡ ይቅርና ፡ ራሳቸውንም ፡ ለማዳን ፡ አልቻሉም ። ስለዚህ ፡ ሁሉም ፡ በንድነት ፡ ወደ ፡ ሲኦል ፡ ወረዱ ።

በሲኦልም ፡ ሆነው ፡ በአካለ ፡ ነፍስ ፡ ስለ ፡ መድኃኒታቸው ፡ ወደ እግዚአብሔር ፡ ይጸልዩ ፡ ነበርና ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸሎታቸውን ፡ ሰምቶ ፡ ነቢያትን ፡ አስነሣላቸው ። ነቢያትም ፡ በኋለኛው ፡ ዘመን ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ራሳቸውንና ፡ አባቶቻቸውን ፡ እንዲያድን ተገልጸላቸው ፡ ትንቢት ፡ ተናገሩ ።

ዘመኑም ፡ ሰደርስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ከኃጢአት ፡ በቀር ፡ የሰውን ፡ ሥራ ፡ እየሠራ ፡ አደገ ። በ፴፬መቱም ፡ በዮርዳኖስ ውኃ ፤ በዮሐንስ ፡ እጅ ፡ ተጠምቆ ፡ ግመግልትና ፡ ግሌሊት ፡ ከጸመ ፡ በኋላ ፡ በገሊላና ፡ በሌሎቹም ፡ አውራጆች ፡ እየዘረ ፡ ሲያስተምር ፡ አሥራ ሁለቱን ፡ ሐዋርያቶች ፡ ለደቀ ፡ መዝሙርነት ፡ መረጣቸው ። ሐዋርያትም ትምሕርቱን ፡ እየተማሩ ፤ ታምራቱን ፡ እያዩ ፡ ሶስት ፡ ዓመት ፡ ከሶስት ፡ ወር ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ተቀመጡ ።

የአሥራ ፡ ሁለቱም ፡ ሐዋርያት ፡ ስግቸው ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንደተጻፈው ፡ ነው ።

ጴጥሮስ ፤ እንድርያስ ፤ ያዕቆብ ፤ ዮሐንስ ፤ ሬልጶስ ፤ በርተሎሜዎስ ፤ ቶማስ ፤ ግቴዎስ ፤ ያዕቆብ ፡ ወልደ ፡ እልፍዮስ ። ታዴዎስ ፡ የተባለው ልብድዮስ ፤ ስምዖን ፡ ቀነናዊ ፡ በኋላ ፡ ናትናኤል ፡ የተባለው ። ይሁዳ ፡ አስቆሮታዊ ።

ጌታችን ፡ ካረገ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ በይሁዳ ፡ አስቆሮታዊ ፡ ምትክ ፡ ማትያስ ፡ ገብቶ ፡ ከሐዋርያት ፡ ጋራ ፡ ተቆጥረዋል ።

ትውልዳቸውም ፡ ከሥራ ፡ ሁለቱ ፡ ነገድ ፡ እስራኤል ፡ ነው ። ጴጥሮስና ፡ ወንድሙ ፡ እንድርያስ ፡ በአባታቸው ፡ ከነገድ ፡ ሮሴል ፤ በእናታቸው ፡ ከነገድ ፡ ስምዖን ፡ ናቸው ።

ያዕቆብና ፡ ወንድሙ ፡ ዮሐንስ ፡ በአባታቸው ፡ ከነገድ ፡ ይሁዳ ፡ በእናታቸው ፡ ከነገድ ፡ ሌዊ ፡ ናቸው ።

ሬልጶስ ፡ ከነገድ ፡ ዛብሎን ፤ በርተሎሜዎስ ፡ ከነገድ ፡ ንፍታሌም ፡ ቶማስ ፡ ከነገድ ፡ አሴር ፤ ግቴዎስ ፡ ከነገድ ፡ ይሳኮር ። ያዕቆብ ፡ ወልደ ፡ እልፍዮስ፡ከነገድ፡ጋድ፡ስምዖን፡ቀነናዊ፡በኋላ፡ግን፡ናትናኤል፡ወይም፡ይሁዳ፡የተባለው፡ከነገድ፡ብንያም፡ታዴዎስ፡የተባለው፡ልብድዮስ፡ከነገድ፡ዮሴፍ ። በይሁዳ ፡ ምትክ ፡ የገባው ፡ ማትያስ ፡ ከነገድ ፡ ዳን ፡ ናቸው ።

ነገር ፡ ግን ፡ የሐዋርያት ፡ ትውልዳቸው ፡ ምንም ፡ ከሥራ ፡ ሁለቱ ፡ ነገድ ፡ እስራኤል ፡ በሆን ፡ የተመረጡት ፡ ሥራ ፡ እየሠሩ ፡ ከሚኖሩ ፡ ከድኖች ፡ ወገን ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በጌትነት ፡ ከሚኖሩ ፡ ከመሳፍንትና ፡ ከመኳንንት ፡ ወይም ፡ ከባለጸጎች ፡ ወገን ፡ አልነበረም ።

ምክንያቱንም ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ በጻፈው ፡ በመጀመሪያው ፡ መልእክቱ ፡ እንደዚህ ፡ ብሎ ፡ አስረድቶናል ። እግዚአብሔር ፡ የዚህን ፡ ዓለም ፡ ጠቢባን ፡ ያሳፍር ፡ ዘንድ ፡ ሰነፎችን ፡ መ

ረጠ ። ኃያላንንም ፡ ያሳፍር ፡ ዘንድ ፡ ደካሞችን ፡ መረጠ ። የዘመድም ታላቅነት ፡ ያላቸውን ፡ ያሳፍር ፡ ዘንድ ፡ የተናቁትን ፡ መረጠ ። ስለዚህ ማንም ፡ ሰው ፡ በጥበቡና ፡ በኃይሉ ፡ በትውልዱም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ፊት ፡ መመካት ፡ አይችልም ፡ ይላል ። ፩ቆ ፡ ፩ ፡ ሸጌ—፳፱ ። ያዕ ፡ ፪ ፡ ፭።

ከመረጣቸውም ፡ በኋላ ፡ ሐዋርያት ፡ ብሎ ፡ ሰይሚቸዋል ። ይኸውም ፡ ሐረ ፡ ካለው ፡ ከግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ የተገኘ ፡ ነው ። ትርጓሜውም ፡ ለማስተማር ፡ እየተላኩ ፡ የሚሔዱ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ሐዋርያትም ፡ ብሎ ፡ ከሰየማቸው ፡ በኋላ ፡ ለጊዜው ፡ በምድረ ፡ እስራኤል ፡ ሁሉ ፡ እየዘሩ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ቀርባለች ፡ እያሉ ፡ እንዲያስተምሩ ፡ አዘዘቸው ። ይህንም ፡ የታዘዙትን ፡ ሥራ ፡ ለመፈጸም ፡ ሲሔዱ ፡ ለእግራቸው ፡ ጫማ ፤ ለእጃቸው ፡ በትር ፤ ለስንቃቸው ፡ ገንዘብ ፡ እንዳይዙ ፤ ሁለት ፡ ልብስም ፡ እንዳይለቡ ፡ ከልክሏቸው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ድውይ ፡ እንዲፈውሱና ፡ ሙት ፡ እንዲያነሱ ፤ ጋኔን ፡ እንዲያስወጡና ፡ ለምጽ ፡ እንዲያነጹ ፡ ሥልጣን ፡ ስለ ፡ ሰጣቸው ፡ በየደረሱበት ፡ አገር ፡ በሕዝቡ ፡ ዘንድ ፡ ሞገስ ፡ አግኝተው ፡ ነበርና ፡ የዕለት ፡ ምግብና ፡ ልብስ ፡ አልተገኘሩም ፡ ነበር ። ማቴ ፡ ፲ ፡ ፳ ፡ —፲፩ ።

ሲያስተምሩም ፡ መከራንና ፡ ሞትን ፡ እንዳይፈሩ ፤ በማስተማራቸውም ፡ ምክንያት ፡ በተከሰሱ ፡ ጊዜ ፡ ጠበቃ ፡ እንዳይፈልጉና ፡ ራሳቸውም ፡ በሚናገሩበት ፡ ጊዜ ፡ የሚናገሩትን ፡ ነገር ፡ አስቀድመው ፡ እንዳያስቡና ፡ እንዳይጨነቁ ፡ የሚያበረታታና ፡ የሚያጽናና ፡ ቃል ፡ ነገራቸው ። ማቴ ፡ ፲ ፡ ፲፱ ።

ደግሞ ፡ ይህን ፡ የሚያበረታታ ፡ ቃል ፡ ስለ ፡ ነገራቸው ፡ እየተደፋፈሩ ፡ ወደ ፡ ትልቅ ፡ መከራ ፡ እንዳይወድቁ ፡ ስለ ፡ አሰበ ፡ በክፉዎች ፡ ዘንድ ፡ እንደ ፡ አባብ ፡ ጠቢባን ፡ ሁኑ ። በደጎች ፡ ዘንድ ፡ ግን ፡ እንደ ፡ ርግብ ፡ የዋሃን ፡ ሁኑ ፡ የሚል ፡ የምክር ፡ ቃል ፡ ጨምሮ ፡ ነገራቸው ።

ሐዋርያትም ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ለዚህ ፡ ለትልቅ ፡ ሥራና ፡ ማዕርግ ፡ ቢመረጡ ፡ የክርስቶስን ፡ አምላክነት ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ መጠራጠራቸውና ፡ በንግግር ፡ መሰናክላቸው ፡ አልቀረም ፡ ነበርና ፡ እርሱም ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ይገሥጸቸው ፡ ነበር ። በኋላ ፡ ግን ፡ በየጥቂቱ ፡ እምነታቸው ፡ እየጸና ፡ ስለ ፡ መሔዱ ፡ ፍቅሩንና ፡ አምላካዊ ፡ በሕርዩን ፡ በማወቃቸው ፡ ደስታቸው ፡ የበዛ ፡ ሆነ ። ማቴ ፡ ፳፬ ፡ ፫—፳፯ ። ዮሐ ፡ ፲ ፡ ፩—፲፭ ። ሉቃ ፡ ፱ ፡ ፳፰ ። ዮሐ ፡ ፫ ፡ ፲፯ ። ማቴ ፡ ፲፯ ፡ ፭—፲፪ ። ማር ፡ ፱ ፡ ፴፯—፵፩ ። ሉቃ ፡ ፰ ፡ ፲፱—፳፩ ።

ጌታችንም ፡ የሚሞትበት ፡ ቀን ፡ እንደ ፡ ቀረበ ፡ በወቀ ፡ ጊዜ ፡ ሐዋርያት ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ በሞት ፡ ስለ ፡ መለየታቸው ፡ ትልቅ ፡ ሐዘንና ፡ ጭንቀት ፡ እንዲያገኛቸው ፡ አውቆ ፡ ልባችሁ ፡ አይደንግጥ ፡ በእግዚአብሔር ፡ አብ ፡ ታምናላችሁ ። በእኔም ፡ እመኑ ። በአባቴ ፡ ቤት ፡ ብዙ ፡ ስፍራ ፡ አለና ፡ ወደዚያ ፡ ሔጄ ፡ ቦታ ፡ አዘጋጅላችኋለሁ ። ሔጄም ፡ ቦታውን ፡ ከዘጋጀሁላችሁ ፡ በኋላ ፡ ተመልሼ ፡ መጥቼ ፡ እወስዳችሁና ፡ በዚያ ፡ እኔ ፡ ወደ ፡ ምኖርበት ፡ እናንተም ፡ ትኖራላችሁ ፡ እያለ ፡ ትልቅ ፡ የምስራችና ፡ የሚያጽናና ፡ ቃል ፡ ነገራቸው ። ዮሐ ፡ ፲፬ ፡ ፩-፬ ።

በዚሁም ፡ ቀን ፡ በመካከላቸው ፡ ሆኖ ፡ ወደአባቴ ፡ ጸሎት ፡ በጸለየ ፡ ጊዜ ፡ አባት ፡ ሆይ ፤ እነዚህ ፡ ለእኔ ፡ የሰጠኸኝ ፡ ሐዋርያት ፡ እኔ ፡ በምኖርበት ፡ ከእኔ ፡ ጋራ ፡ ይኖሩ ፡ ዘንድ ፤ የሰጠኸኝንም ፡ ክብር ፡ ያዩ ፡ ዘንድ ፡ እወዳለሁ ፡ በማለቱ ፡ ፍጹም ፡ የሆነ ፡ ፍቅሩን ፡ ገለጠላቸው ። ዮሐ ፡ ፲፬ ፡ ፩ ፡ -፬ ። ፲፯ ፡ ፳፬ ።

ይህንም ፡ አምላካዊ ፡ ፍቅሩን ፡ ስለ ፡ ገለጠላቸው ፡ በመከራውና ፡ በሞቱ ፡ ቀን ፡ ከእርሱ ፡ እንዳይለዩ ፡ እንደ ፡ መሐላ ፡ የመሰለ ፡ ቁርጥ ፡ ነገር ፡ ተናገረው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ገና ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ያልታደሱ ፡ በመሆናቸውና ፡ ከዚያ ፡ አስቀድሞ ፡ መከራን ፡ ያለዩና ፡ ያለመዳሰለ ፡ መሆናቸው ፡ ጌታችንን ፡ አይሁድ ፡ ሲይዙት ፡ አይተው ፡ ፍቅረእግዚአ ፡ ከተባለው ፡ ከዮሐንስ ፡ በቀር ፡ ሁሉም ፡ እየፈሩ ፡ ተበተኑ ። ይልቁንም ፡ ከንተ ፡ ጋራ ፡ እሞታለሁ ፡ እንጂ ፡ አልክድህም ፡ በማለቱ ፡ ተመክቶ ፡ ያስመከቸው ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የናዘሬቱን ፡ ኢየሱስን ፡ አላውቀውም ፡ እያለ ፡ በንድ ፡ ሌሊት ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ በመከዳ ፡ ለጊዜው ፡ ለሐዋርያት ፡ ሁሉ ፡ ትልቅ ፡ ኃፍረት ፡ ሆኖባቸው ፡ ነበር ።

ነገር፡ግን መከራውን ፡ ፈርተው ፡ ጌታቸውን ፡ ትተው ፡ ተበተኑ ፡ በባልም ፡ ለጊዜው ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በጭራሽ ፡ ጌታቸውን ፡ እንዳልከዱና ፡ እንዳልተወጡ ፡ አስተዋይ ፡ ልብ ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ሊያስተውለው ፡ ይችላል ።

✕ ምሳሌ ። ለወርነት ፡ ታዘው ፡ የዘመቱ ፡ ወታደሮች ፡ በሰልፍ ፡ መካከል ገብተው ፡ ሲዋጉ ፡ ድል ፡ የሆኑ ፡ እንደሆነ ፡ ይልቁንም ፡ የወር ፡ አበጋዛቸውም ፡ የተማረከ ፡ ወይም ፡ የምታ ፡ እንደሆነ ፡ በጠላቶቻቸው ፡ እጅ ፡ እዳይማረኩ ፡ እስከሚቻላቸው ፡ ድረስ ፡ ይሸሻሉ ፡ እንጂ ፡ ሸሸተው ፡ ለማምለጥ ፡ የሚቻላቸው ፡ ከሆነ ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ በንድ ፡ ስፍራ ፡ ቆመው ፡ አይማረኩም ።

ሐዋርያት ፡ ግን ፡ ጌታቸውና ፡ የመንፈሳዊ ፡ ወርነት ፡ አበጋዛቸው ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በጠላቶቹ ፡ እጅ ፡ ተይዞ ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ ሲፈረድ በት ፡ አይተው ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ለጊዜው ፡ ቢበተኑ ፡ በዚያው ፡ በኢየሩሳሌም ፡ በንድ ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ ተሰብስበው ፡ ጌታቸው ፡ በአይወተ ፡ ሥጋ ፡ ሳለ ፡ ከሞትሁ ፡ በኋላ ፡ በሶስተኛው ፡ ቀን ፡ እነሣለሁ ፡ ብሎ ፡ የነገራቸውን ፡ ተስፋ ፡ እየጠበቁ ፡ ተቀመጡ ፡ እንጂ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ወጥተው ፡ ለመሸሸና ፡ ለማምለጥ ፡ አላሰቡም ፡ ነበር ። አስበው ፡ በነበረ ፡ ግን ፡ ጌታቸው ፡ በጠላቶቹ ፡ እጅ ፡ የተያዘበት ፡ ጊዜው ፡ ሌሊት ፡ ነበርና ፡ ያለችግር ፡ እየሸሸ ፡ በያገራቸው ፡ እየገቡ ፡ በሰላም ፡ ለመኖር ፡ ይችሉ ፡ ነበር ።

ጌታችንም ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ ተፈርዶበት ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ በሶስተኛው ፡ ቀን ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተነሥቶ ፡ ሐዋርያት ፡ በተዘጋ ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ በንድነት ፡ ተሰብስበው ፡ ሳሉ ፡ መዝጊያው ፡ እንደ ፡ ተዘጋ ፡ ገቡቶ ፡ በመካከላቸው ፡ ቆሞ ፡ በታያቸው ፡ ጊዜ ፡ ደስ ፡ አላቸው ። ወዲያውም ፡ በዓለም ፡ ሁሉ ፡ እየዘሩ ፡ ወንጌልን ፡ እንዲያስተምሩ ፡ አዘዛቸው ። የታዘዙትንም ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ለመፈጸም ፡ እንዲችሉ ፡ የሚያጽናናቸውን ፡ ጳጳራዊ ጠባብ ፡ አስቀድሞ ፡ እንዲሰድላቸው ፡ ተስፋውን ፡ ነግሮ ፡ እስከዚያው ፡ ድረስ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ እንዳይወጡ ፡ አዘዛቸው ።

ከሙታንም ፡ ተሰይዶቶ ፡ ከተነሣ ፡ በኋላ ፡ በግኛው ፡ ቀን ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ዐርገን ፡ በረገም ፡ ባገረኛው ፡ ቀን ፡ እሰድላችኋለሁ ፡ ብሎ ፡ ተስፋ ፡ እንደ ፡ ሰጣቸው ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ (ጳጳራዊ ጠባብ) ሰደደላቸው ። ጳጳራዊ ጠባብ ፡ ማለት ፡ በጽርዕ ፡ ቋንቋ ፡ የሚያጽናና ፤ ደስ ፡ የሚያሰኝ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ሐዋርያትም ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ተቀብለው ፡ በእእምሮ ፡ ከጎለመሱ ፡ በእውቀት ፡ ከታደሱ ፡ በኋላ ፡ በኢየሩሳሌምና ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ዙሪያ ፡ ባሉት ፡ አገሮች ፡ ወንጌልን ፡ እያስተማሩ ፡ ፲፪ ፡ ዓመት ፡ ያህል ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ቆይተዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ሁሉም ፡ በንድነት ፡ ሆነው ፡ ስለ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሥርዓት ፡ ሲኖዶስ ፡ (ጉባኤ) አድርገው ፡ ሥርዓት ፡ ከጸፉ ፡ በኋላ ፡ ለጊዜው ፡ የታወቁትን ፡ አገሮች ፡ በዕፃ ፡ ተከፍለው ፡ በየክፍላቸው ፡ ወንጌልን ፡ ለማስተማር ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ እየወጡ ፡ ሔዱ ። የዮሐንስ ፡ ወንድም ፡ ያዕቆብ ፡ ወልደ ፡ ዘብዴዎስ ፡ ብቻ ፡ ገና ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ሳሉ ፡ ንጉሡ ፡ ሄሮድስ ፡ በሰይፍ ፡ ስለ ፡ አስገደለው ፡ ወደ ፡ ሀገረ ፡ ስብከቱ ፡ አልሔደም ።

ለጊዜው ፡ የታወቁትን ፡ አገሮች ፡ በዕፃ ፡ ተከፈሉ ፡ ማለት ፡ በሐዋርያት
 ዘመን ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ከሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡ አንዳንዱ ፡ ከአውሮጳ ፡ ምድረ
 ጽርዕንና ፡ አጣልያን ፤ እስጳንያን ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ያውቁና ፡ ይሰሙ ፡ ነ
 በር ፡ እንጂ ፡ እንግሊዝ ፡ ፈረንሳይ ፡ ጀርመን ፤ ስዌድን ፡ መስኮብ ፡ እነዚህ
 ንም ፡ የመሰሉትን የአውሮጳን ሰሜን አገሮች ፡ በሙሉ ፡ አያውቁም ፡ ነበር ።

ከአፍሪቃም ፡ ግብጽና ፡ ኢትዮጵያ ፤ ኖብያ ፤ አሁን ፡ ማርክ ፤ ቱኒስ ፡
 የሚባለው ፡ ቅርጣግና (ከርታን) አልጀሪያ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ይታወቁ ፡ ነበር
 እንጂ ፡ ዛሬ ፡ የታወቀው ፡ የአፍሪቃ ፡ ዓለም ፡ በሙሉ ፡ አይታወቅም ፡ ነበር
 አሜሪካና ፡ አውስትራልያማ ፡ እንዲያውም ፡ በጭራሽ ፡ ስማቸውን ፡ እ
 ንኳ ፡ የሚያውቀው ፡ አልነበረም ።

እስያ ፡ ከሚባለውም ፡ ዓለም ፡ በቢሎንና ፡ ፋርስ ፤ ሶርያና ፡ አርመን ፡
 ሀንደኬና ፡ የዓረብ ፡ አገር ። ደግሞ ፡ በታናሽ ፡ እስያ ፡ ውስጥ ፡ ያሉት ፡
 ትንንሽ ፡ አገሮች ፡ ይታወቁ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ዛሬ ፡ ጃፓን ፡ ሺን ፡ የሚ
 ባሉት ፡ ትልልቁ ፡ አገሮች ፡ ገና ፡ አልታወቁም ፡ ነበርና ፡ ሐዋርያት ፡
 ለጊዜው ፡ በታወቁት ፡ አገሮች ፡ ብቻ ፡ ለማስተማር ፡ በዕፃ ፡ ተከፈሉ ፡
 ማለት ፡ ስለዚህ ፡ ነው ።

እንደዚህ ፡ ከሆነ ፡ ዳዊት ፡ በመዝሙሩ ፡ ውስተ ፡ ኩሉ ፡ ምድር ፡
 ወጽኦ ፡ ነገሮሙ ፤ ወእስከ ፤ አጽናፈ ፡ ዓለም ፡ በጽሐ ፡ ነቢዮሙ ፡ ብሎ
 ለሐዋርያት ፡ እንደምን ፡ ትንቢት ፡ ተናገረላቸው ፡ ብሎ ፡ የሚጠይቅ ፡
 ሰው ፡ በኖር ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ በተጻፈው ፡ ምሳሌ ፡ እናስረዳለን ።

እግዚአብሔር ፡ አዳምንና ፡ ሔዋንን ፡ ከፈጠራቸው ፡ በኋላ ፡ ብዙ ፡
 ተባዙ ፤ ምድርንም ፡ ምልዋት ፤ ግዝዋት ፡ እንዳላቸው ፡ ተጽፎ ፡ ይገ
 ኛል ። እንደዚህም ፡ ተጽፎ ፡ ስለ ፡ ተገኘ ፡ ልጆቻችሁና ፡ የልጅ ፡ ልጆቻችሁ ፡
 ምድርን ፡ ይምሉት ፡ ይግዙት ፡ ማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እናንተ ፡ ሁለታችሁ ፡
 ብቻ ፡ ምድርን ፡ ምሉት ፡ ግዙት ፡ ማለት ፡ አይደለም ። ዘፍጥ፡፩፡፳፯—፴፩ ።

እንደዚህም ፡ ሐዋርያት ፡ በመጀመሪያ ፡ ያስተማሩት ፡ የወንጌል ፡
 ቃል ፡ እርሳቸው ፡ ከሞቱ ፡ በኋላ ፡ በተከታዮቻቸው ፡ በመምሕራን ፡ ቃል ፡
 እስከሁን ፡ እስከ ፡ እኛ ፡ ዘመን ፡ ድረስ ፡ እየተሰበከ ፡ እስከ ፡ ዓለም ፡ ዳ
 ርቻ ፡ ስለ ፡ ደረሰና ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ እያመኑ ፡ ክርስቲያን
 ሠለ ፡ ሆኑ ፡ ዳዊት ፡ በመዝሙሩ ፡ ውስተ ፡ ኩሉ ፡ ምድር ፡ ወጽኦ ፡
 ነገሮሙ ፡ ወእስከ ፡ አጽናፈ ፡ ዓለም ፡ በጽሐ ፡ ነቢዮሙ ፡ ብሎ ፡ ትንቢት ፡
 ተናገረላቸው ።

ሐዋርያትም ፡ በየሀገር ፡ ስብስታቸው ፡ እየዞሩ ፡ ባስተማሩ ፡ ጊዜ ፡
 ጌታችን ፡ በመጀመሪያው ፡ ስብከቱ ፡ በተራራ ፡ ላይ ፡ ሲያስተምራቸው ፡
 እናንተ ፡ የምድር ፡ ጨው ፤ የዓለም ፡ ብርሃን ፤ የተራራ ፡ ላይ ፡ መንደር ፡
 ናችሁ ፡ ብሏቸው ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ እያስተማሩ በክህደትና ፡ በአምልኮተ ፡
 ጣዖት አልጧ ፡ የሆነውን ፡ የአሕዛብን ፡ ልብ በሃይማኖትና ፡ በአምልኮተ ፡
 እግዚአብሔር ፡ አጣፈጡት ።

በኃጢአት ፡ ጨለማም ፡ ውስጥ ፡ የነበረውን ፡ የአሕዛብን ፡ ልብ ፡ በ
 ንጽሕና ፡ በቅድስና ፡ ብርሃን ፡ አበሩት ።

በዋሻ ፡ ድንቁርናም ፡ ተሰውሮ ፡ የነበረውን ፡ የአሕዛብን ፡ ልብ ፡ በ
 ተራራ ፡ እውቀት ፡ ላይ ፡ አውጥተው ፡ ለዓለም ፡ ሁሉ ፡ እንዲገለጥና ፡
 እንዲታይ ፡ አደረጉት ። ማቴ ፡ ፭ ፡ ፲፫—፲፱ ።

በክርስቶስም ፡ መሠረትነት ፡ የተሠራችው ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እ
 ንዳትወድቅ ፡ ደግፈው ፡ የያዙ ፡ ጠንካሮች ፡ አዕማድ ፡ እነዚህ ፡ ሐዋ
 ርያት ፡ ናቸው ። ገላ ፡ ፪ ፡ ፱ ።

ይህችንም ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ገፍተው ፡ ለመጣል ፡ የተነሡ ፡ ም
 ንም ፡ ብዙ ፡ ቢሆኑ ፡ በኃይል ፡ የገፉዋት ፡ አርዮስና ፡ መቅደንዮስ ፤ ን
 ስጥሮስና ፡ ሰባልዮስ ፡ ነበሩ ። ነገር ፡ ግን አዕማዶችዎ ፡ ሐዋርያት ፡ በክርስቶስ ፡
 መሠረትነት ፡ ላይ ፡ የቆሙ ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ እንኳን ፡ ገፍተው ፡ ሊጥሏት ፡
 ከስፍራዎም ፡ ለማናወጥ ፡ አልቻሉም ።

የአሕዛብን ፡ ምድር (ልብ) በእርፈ ፡ መስቀላቸው ፡ እያረሱ ፡ ከሰፊ
 ው ፡ ጎተራ ፡ ከወንጌል ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ቃል ፡ እያወጡ ፡ የዘሩ ፡
 እነዚህ ፡ ሐዋርያት ፡ ናቸው ። ከዚህም ፡ ከዘራቸው ፡ በተገኘው ፡ ትም
 ሕርት ፡ የተራቡትን ፡ አሕዛብን ፡ እየመገቡ ፡ ከጥጋብ ፡ ዘመን ፡ ከመን
 ግሥተ ፡ ሰማያት ፡ አደረሱ ።

በጠነከረውም ፡ መሬት ፡ በአሕዛብ ፡ ልብ ፡ ፍቅርንና ፡ ርኅራኄን ፡
 እያፈሰሱ ፡ የመረዳዳትንና ፡ የመተሳሰብ ፡ ተክል ፡ እንዲያበቅል ፡ አደረጉ ።

ደግሞ ፡ ሰዎችን ፡ ሁሉ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ እንዳይገናኙ ፡ አራርቆና ፡
 አለያይቶ ፡ በሚያኖራቸው ፡ በቅንፃትና ፡ በምቀኝነት ፡ ወንዝ ፡ ሁሉ ፡ የፍ
 ቅር ፡ ድልድይ ፡ እየሠሩ ፡ ተራርቀው ፡ የነበሩት ፡ እንዲቃረቡ ፤ ተለያይ
 ተው ፡ የነበሩት ፡ እንዲገናኙ ፡ አደረጉ ።

ይህንም ፡ ሁሉ ፡ ሥጋዊና ፡ መንፈሳዊ ፡ ጥቅም ፡ የሚገኝበትን ፡ ሥራ ፡
 ሠርተው ፡ ሲጨርሱ ፡ ጌታችን ፡ ከሞቱና ፡ ከትንሣኤው ፡ አስቀድሞ ፡ ሊላ

ባቱ ፡ ቤት ፡ ብዙ ፡ ስፍራ ፡ አለና ፡ እኔ ፡ ሔጂ ፡ ቦታ ፡ ከዘጋጀሁላችሁ ፡
 በኋላ ፡ ተመልሼ ፡ መጥቼ ፡ እወስዳችኋለሁ ። በዚያም ፡ እኔ ፡ ወደምኖር
 በት ፡ እናንተም ፡ ትኖራላችሁ ፡ ብሎ ፡ ነግርዋቸው ፡ ነበርና ፡ ወደ ፡ ተ
 ዘጋጀላቸው ፡ ቦታ ፡ የሚሔዱበት ፡ ጊዜው ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ በክርስቶ
 ስ ፡ ያላመኑ ፡ አይሁድና ፡ አሕዛብ ፡ እኩሉን ፡ በመስቀል ፡ እየሰቀሉ ።
 እኩሉንም ፡ በገመድ እያነቁ ። እኩሉንም ፡ በደንጊያ ፡ እየወገኑ ። እኩ
 ሉንም ፡ በሰይፍ ፡ እየመቱ ፤ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ጽዋ ፡ የተቀዳውን ፡ ሞት ፡
 እያጠጡ ፡ ስለ ፡ ገደቧቸው ፡ የመከራ ፡ ወንዝ ፡ የሚሆን ፡ ይህን ፡ ዓለም ፡
 እየተሻገሩ ፡ ለመኖሪያ ፡ በተዘጋጀላቸው ፡ ቦታ ፡ በደስታና ፡ በክብር ፡
 ይኖሩ ፡ ጀመር ። ይህም ፤ ሁሉ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ታሪክ ፡ ተጽፎ ፡
 ይገኛል ።

ሐዋርያትም ፡ ከጌታችን ፡ ዕርገት ፡ አስቀድሞ ከዕርገቱም በኋላ ፡ የ
 ሠሩት ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ለአዳም ፡ ልጆች ፡ ለሥጋና ፡ ለነፍሳቸው ፡ ትል
 ቅ ፡ ጥቅም ፡ የሚገኝበት ፡ መሆኑ ፡ አይከረጠርም ። ነገር ፡ ግን ፡ ከሠ
 ሩት ፡ ሥራ ፡ በግዕዝ ፡ ወይም ፡ በማርኛ ፡ ቋንቋ ፡ ተተርጉሞ ፡ የመጣልን ፡ አ
 ጅግ ፡ ጥቂት ፡ ነው ። ያውም ፡ ቢሆን ፡ ወንጌላዊው ፡ ሉቃስ ፡ በጭሩ
 አድርጎ ፡ የጻፈው ፡ የሐዋርያት ፡ ሥራ ፡ የሚባለው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የ
 ምሥራቅ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሊቃውንቶችና ፡ አባቶች ፡ ከጻፉት ፡ ከ
 ሐዋርያት ፡ ሥራ ፡ በግዕዝ ፡ ወይም ፡ በማርኛ ፡ ቋንቋ ፡ ተተርጉሞ ፡
 አልመጣልንም ።

ወንጌላዊ ፡ ሉቃስም ፡ ቢሆን ፡ ከቅዱስ ፡ ጴጥሮስና ፡ ከቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ሥራ ፡ ሲጽፍ ፡ የቅዱስ ፡ ጳውሎስን ፡ ሥራ ፡ ጥቂት ፡ ረዘም ፡ አ
 ድርጎ ፡ ጽፎታል ፡ እንጂ ፡ የቅዱስ ፡ ጴጥሮስን ፡ በጅምር ፡ ትቶታል ።
 የቀሩትንም ፡ ሐዋርያት ፡ በበዓለ ፡ ጳራቅሊጦስ ፡ በገደነት ፡ ነበሩ ፡ ብ
 ሎ ፡ ስማቸውን ፡ ከማንሣትና ፡ ደግሞ ፡ የዮሐንስንና ፡ የወንድሙን ፡ የ
 ያዕቆብን ፡ ሥራ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ከመናገር ፡ በቀር ፡ ምንም ፡ አልጻ
 ፈላቸውም ። የሐዋ ፡ ፪ ፡ ፩ ። ፫ ፡ ፩-፳፯ ። ፲፪ ፡ ፩-፬ ።

አሁን ፡ ግን ፡ የቅዱሳን ፡ አባቶቻችን ፡ የሐዋርያት ፡ ሥራ ፡ በግዕዝ ፡
 ወይም ፡ በማርኛ ፡ ቋንቋ ፡ በብዙ ፡ ተተርጉሞ ፡ አለመገኘቱ ፡ እጅግ ፡ የ
 ሚያሳዘን ፡ ነገር ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ ተረዳሁት ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ የሐዋ
 ሮያትን ፡ ሁሉ ፡ ሥራቸውን ፡ በሙሉ ፡ ለመጻፍ ፡ የምሥራቅ ፡ ቤተ ፡
 ክርስቲያን ፡ ሊቃውንቶች ፡ የጻፉትን ፡ የምመረምርበት ፡ ጊዜ ፡ ባላገኝ

የቅዱስ ፡ ጴጥሮስንና ፡ የቅዱስ ፡ ጳውሎስን ፡ ሥራ ፡ ከወንጌልና ፡ ሉቃስ
 ከጻፈው ፡ ከግብረ ፡ ሐዋርያት ፤ ደግሞ ፡ የምሥራቅ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን
 ሊቃውንቶች የጻፉትን ፡ መጽሐፍ ፡ በማንበብ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ያገኘሁትን ፤
 ፍሬ ፡ ነገሩን ብቻ ፡ እየመረጥሁ ፤ ያገራችን ፡ የኢትዮጵያም ፡ ሊቃውን
 ቶች ፡ በትርጓሜ ፡ ቃል ፡ ለቃል ፡ ሲነገርና ፡ ሲያያዝ ፡ እንደመጣላቸው
 የተረገሙትን ፡ እየመረመርሁ ፤ ከራሴም ፡ ለልቤ ፡ የመሰለኝንና ፡ ለአሳ
 ቤ ፡ የተስማማኝን ፡ እየጨመርሁ ፤ ይህን ፡ ዜና ፡ ሐዋርያት ፡ የተባለ
 ውን ፡ የሐዋርያትን ፡ ሥራ ፡ ለመጻፍ ፡ ጀመርሁ ።

ደግሞ ፡ የቅዱስ ፡ ጴጥሮስን ፡ ሥራ ፡ ስጽፍ ፡ አርሱ ፡ የጻፋቸውን ፡
 የሁለቱን ፡ መልእክቶቹን ፡ ትርጓሜ ። የቅዱስ ፡ ጳውሎስንም ፡ ሥራ ፡
 ስጽፍ ፡ እርሱ ፡ የጻፋቸውን ፡ የአሥራ ፡ አራቱን ፡ መልእክቶቹን ፡ ት
 ሮጋሚ ፡ ያገራችን ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ የተረገሙትናን ፡ ቃል
 ለቃል ፡ ሲያያዝ ፡ የመጣውን ፡ መሠረት ፡ እያደረግሁ ፤ የተወዘዘውን ፡
 እየገለጻሁ ፤ የጎደለውንም ፡ እየሞላሁ ፡ በትርጓሜም ፡ እያቃናሁ ፡ ጽሬዋ
 ለሁና ፡ በቀን ፡ ልቡና ፡ በገጹሕ ፡ ሕሊና ፡ እንዲመረምሩት ፡ አንበቢዎ
 ችን ፡ ሁሉ ፡ እለምናለሁ ።

ግዕዝ ጽሑፍ ።	ምዕ :	ገጽ :
ስለ : ቅዱስ : ጴጥሮስ : ትውልድና : ለደቀ : መዝሙርነት : ስለ : መጠራቱ ።	፩	፩-፬
ቅ : ጴጥሮስ : በባሕር : ላይ : በእግሩ : ስለ : መሔዱ ።	፪	፬-፭
ጌታችን : በቀዛርያ : ደቀ : መዝሙርቱን : ስለ : መጠየቁ ።	፫	፭-፲፩
ቅ : ጴጥሮስ : በደብረ : ታቦር : የክርስቶስን : ጌትነት : ስለ : ማየቱ ።	፬	፲፩-፲፫
ቅ : ጴጥሮስ : በጌታ : ቃል : ከግሣ : ሆድ : አራት : ድሪም : ስለ : ማውጣቱና : ለቤተ : መቅደስ : ግብር : ስለ : መስጠቱ ።	፭	፲፫-፲፬
ቅ : ጴጥሮስ : ትዳሩን : ሁሉ : በመተው : የሚያገኘውን : ስለ : መጠየቁ ።	፮	፲፭-፲፯
ጌታችን : የደቀ : መዝሙርቱን : አግር : ስለ : ማጠብና : ቅ : ጴጥሮስ : አታጥባም : ስለ : ማለቱ ።	፯	፲፰-፲፱
ስለ : ቅዱስ : ጴጥሮስ : ከሀደትና : ንስሐ : ስለ : መግባቱ ።	፰	፲፱-፳፬
ቅ : ጴጥሮስ : የጌታችንን : ትንሣኤ : ስለ : ማየቱ ።	፱	፳፭-፳፮
ቅ : ጴጥሮስ : በጥብርያዶስ : ጌታችንን : ስለ : ማየቱ ።	፲	፳፯-፳፰
ስለ : ቅ : ጴጥሮስ : ሹመት ።	፲፩	፳፰-፴፩
ቅ : ጴጥሮስ : በምን : ሞት : እንዲሞት : ከጌታ : ቃል : ስለ : መስማቱ ።	፲፪	፴፩-፴፬
ቅ : ጴጥሮስ : በይሁዳ : ምትክ : ሌላ : ሰው : ለመምረጥ : ስለ : መናገሩ ።	፲፫	፴፬-፴፭
መንፈስ : ቅዱስ : በሐዋርያት : ላይ : ስለ : መውረዱና : በልዩ : ልዩ : ቋንቋ : ስለ : መናገራቸው ።	፲፬	፴፭-፴፰
ቅ : ጴጥሮስ : አንድ : አንካሳ : ስለ : መፈወሱ ።	፲፭	፴፱-፵፩
ቅ : ጴጥሮስ : በሐናንያና : በሚስቱ : በሰጸራ : ስለ : መፍረዱ ።	፲፮	፵፪-፵፮
ስለ : ማኅበረ : ክርስቲያን : መስፋትና : ስለ : እስጢፋኖስ : ሞት ።	፲፯	፵፯-፵፱
ቅ : ጴጥሮስ : በሰማርያና : በልዳ : በኢዮጵ : እየዞረ : ስለ : ማስተማሩና : ማቢታን : ስለ : ማስነሣቱ ።	፲፰	፵፱-፶፪
ቅ : ጴጥሮስ : በኢዮጵ : ራእይ : ስለ : ማየቱና : ቆርነሌዎስን : ስለ : ማሳመኑ ።	፲፱	፶፪-፶፭

ግዕዝ ጽሑፍ ።	ምዕ :	ገጽ :
ደቀ : መዝሙርት : በአንጾኪያ : ክርስቲያን : ተብለው : ስለ : መጠራታቸው ።	፳	፶፮-፶፰
ቅ : ጴጥሮስ : ስለ : መታሠሩና : ከአሥር : ቤት : ስለ : መውጣቱ ።	፳፩	፶፰-፷፩
ቅ : ጴጥሮስ : ከሐዋርያት : ጋራ : ሆኖ : በሲኖዶስ : ስለ : መፍረዱ ።	፳፪	፷፪-፷፭
ቅ : ጴጥሮስ : መጀመሪያውን : መልእክቱን : ስለ : መጻፉ ።	፳፫	፷፭-፸፪
ቅ : ጴጥሮስ : ሁለተኛውን : መልእክቱን : ስለ : መጻፉ ።	፳፬	፸፪-፸፯
ስለ : ቅ : ጴጥሮስ : የሥራ : ፍጻሜና : ፅረፍት ።	፳፭	፸፯-፸፱
ስለ : ቅዱስ : ጳውሎስ : ትውልድና : አስተዳደግ ።	፳፮	፹፩-፹፫
ስለ : ቅ : ጳውሎስ : በኢየሱስ : ክርስቶስ : ማመን ።	፳፯	፹፫-፹፰
ቅ : ጳውሎስ : ከበርናባስ : ጋራ : ተመርጦ : ለሐዋርያት : ስለ : መሔዱ ።	፳፰	፹፰-፺፭
ቅ : ጳውሎስ : ሰርግዮስን : ስለ : ማሳመኑና : በርያሱስን : ፅውር : ስለ : ማድረጉ ።	፳፱	፺፭-፺፰
ቅ : ጳውሎስ : በልስጥራን : አንድ : አንካሳ : ስለ : መፈወሱ ።	፴	፺፰-፻
በቅ : ጳውሎስና : በአይሁድ : መካከል : በግዝረት : ነገር : ስለ : ተነሣው : ሁከት ።	፴፩	፻-፻፩
ቅ : ጳውሎስ : ቅ : ጴጥሮስን : ስለ : መገሠጹ ።	፴፪	፻፩-፻፪
ቅ : ጳውሎስና : በርናባስ : ስለ : መቀያየማቸው ።	፴፫	፻፪-፻፮
ቅ : ጳውሎስ : በአቴና : በአርዮ : ፋንስ : ስለ : መቆሙ ።	፴፬	፻፮-፻፱
ቅ : ጳውሎስ : ከአቴና : ወደ : ቆሮንቶስ : ስለ : መሔዱ ።	፴፭	፻፱-፻
ቅ : ጳውሎስ : ለተሰሎንቄ : ሰዎች : መጀመሪያውን : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፴፮	፻፲-፻፲፱
ቅ : ጳውሎስ : ለተሰሎንቄ : ሰዎች : ሁለተኛውን : መልእክቱን : ስለ : መጻፉ ።	፴፯	፻፳-፻፳፭
ቅ : ጳውሎስ : ወደ : አንጾኪያ : ከተመለሰ : በኋላ : ሁለተኛ : ለሱባከተ : ወንጌል : ስለ : መሔዱ ።	፴፰	፻፳፭-፻፳፮

ግዕዝ ጽሑፍ ።	ምዕ :	ገጽ :
ቅ : ጳውሎስ : ለቆሮንቶስ : ሰዎች : መጀመሪያውን : መልእክቱን : ስለ : መጻፉ ።	፴፱	፻፳፯—፻፵፭
በኤፌሶን : በቅ : ጳውሎስና : በአንጥረኛው : በድሜጥሮስ : መካከል : ስለ : ተነሣው : ሁከት ።	፵	፻፵፮—፻፵፰
ቅ : ጳውሎስ : ለቆሮንቶስ : ሰዎች : ሁለተኛውን : መልእክቱን : ስለ : መጻፉ ።	፵፩	፻፵፰—፻፶፰
ቅ : ጳውሎስ : ለገላትያ : ሰዎች : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፵፪	፻፶፱—፻፷፰
ቅ : ጳውሎስ : ለሮሜ : ሰዎች : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፵፫	፻፷፰—፻፸፫
ቅ : ጳውሎስ : ለኤፌሶን : ቀሳውስት : ጋራ : ስለ : መሰነበበቱ ።	፵፬	፻፸፫—፻፸፯
ቅ : ጳውሎስ : በኢየሩሳሌም : ስለ : መታሠሩ ።	፵፭	፻፸፯—፻፸፯
ቅ : ጳውሎስ : በኢየሩሳሌም : ታሥሮ : ወደ : ቁጣርያ : ስለ : መውረዱ ።	፵፮	፻፸፯—፻፸፻፫
ቅ : ጳውሎስ : በፊስጦስ : ላይ : ከተነጋገረ : በኋላ : ወደ : ቁጣርያ : ይግባኝ : ስለ : ማለቱ ።	፵፯	፻፸፻፫—፻፸፻፯
ቅ : ጳውሎስ : ታሥሮ : ወደ : ሮሜ : ስለ : መሔዱ ።	፵፰	፻፸፻፯—፻፸፻፱
ቅ : ጳውሎስ : ከማልጣ : ወደ : ሮሜ : ስለ : መሔዱ ።	፵፱	፻፸፻፱—፻፸፻፺
ስለ : ሮሜ : ከተማ : ትልቅነትና : ስለ : ሕዝቡ : በልጥግና ።	፶	፻፸፻፺—፻፸፻፱
ቅ : ጳውሎስ : የቀሩትም : አሥሮች : አልፈው : ስለ : መሰጠታቸው ።	፶፩	፻፸፻፱—፻፸፻፳፩
ቅ : ጳውሎስ : ለፊልጶስቶስ : ሰዎች : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፶፪	፻፸፻፳፩—፻፸፻፳፰
ቅ : ጳውሎስ : ለኤፌሶን : ሰዎች : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፶፫	፻፸፻፳፰—፻፸፻፶፫
ቅ : ጳውሎስ : ለቆላስይስ : ሰዎች : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፶፬	፻፸፻፶፫—፻፸፻፶፮
ቅ : ጳውሎስ : ለፊልሞና : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፶፭	፻፸፻፶፮—፻፸፻፷፰
ቅ : ጳውሎስ : ለዕብራውያን : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፶፮	፻፸፻፷፰...፻፸፻፺

ግዕዝ ጽሑፍ ።	ምዕ :	ገጽ :
ቅ : ጳውሎስ : በሮሜ : ሁለት : ዓመት : ታሥሮ : ስለ : መረታቱና : ወደ : ኢየሩሳሌም : ስለ : መመለሱ ።	፶፯	፻፸፻፺...፻፸፻፷፰
ቅ : ጳውሎስ : ለጠሞቴዎስ : መጀመሪያውን : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፶፰	፻፸፻፷፰...፻፸፻፹፫
ቅ : ጳውሎስ : ለቲቶ : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፶፱	፻፸፻፹፫...፻፸፻፹፯
በኒሮን : ቁጣርያ : ዘመን : በክርስቲያን : ላይ : ስለ : ሆነው : መከራና : ስደት ።	፷	፻፸፻፹፯...፻፸፻፺፫
ቅ : ጳውሎስ : ሁለተኛ : ታሥሮ : ወደ : ሮሜ : ስለ : መሔዱ ።	፷፩	፻፸፻፺፫...፻፸፻፺፯
ቅ : ጳውሎስ : ለጠሞቴዎስ : ሁለተኛውን : መልእክት : ስለ : መጻፉ ።	፷፪	፻፸፻፺፯—፻፸፻፺፯
ቅ : ጳውሎስ : በኒሮን : ቁጣርያ : ሬት : ቀርቦ : የሞት : ፍርድ : እንደ : ተፈረደበት ።	፷፫	፻፸፻፺፯—፻፸፻፺፯
ስለ : ኒሮን : ቁጣርያ : የመጨረሻ : ሥራና : ሞት ።	፷፬	፻፸፻፺፯—፻፸፻፺፯
ቅ : ጳውሎስ : እየዘረ : ስለ : አስተማሪዎቹው : አገሮች ።	....	፻፸፻፺፯—፻፸፻፺፯
ስለ : ቅ : ጳውሎስ : መልክና : የሰውነቱ : አኳኑን : ስለ : አመለኛ : ስለ : እድሜውም ።	....	፻፸፻፺፯—፻፸፻፺፯
ቅ : ጳውሎስ : እየዘረ : ስለ : አስተማሪዎቹው : አገሮች ።	....	፻፸፻፺፯—፻፸፻፺፯
ስለ : ቅ : ጳውሎስ : መልክና : የሰውነቱ : አኳኑን : ስለ : አመለኛ : ስለ : እድሜውም ።	....	፻፸፻፺፯—፻፸፻፺፯
ስለ : ቅዱሳን : ጳውሎስ : ስለ : በዓል : አከባበር ።	....	፻፸፻፺፯—፻፸፻፺፯

ማመልከቻ ።

በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ ቡዝኑ ፡ ስፍራ ፡ ከብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ከሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ የተጠቀሱ ፡ ቃሎች ፡ ይገኛሉ ። የነዚህም ፡ ስማቸው ፡ ለጽሕፈት ፡ እንዳይበዛ ፡ ባጭሩ ፡ ተጽፎዋልና ፡ ማመልከቻውን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንደ ፡ ተጻፈው ፡ መመልከት ፡ ነው ።

ዘፍጥ ፡ ማለት ፡ ኦሪት ፡ ዘፍጥረት ።

ዘፀአ ፡ — ኦሪት ፡ ዘፀአት ።

ዘሌዋ ፡ — ኦሪት ፡ ዘሌዋውያን ።

ዘኑል ፡ — ኦሪት ፡ ዘኑልቀ።

ዘዳግ ፡ — ኦሪት ፡ ዘዳግም ።

ኢያ ፡ — መጽሐፈ ፡ ኢያሱ ፡ ወልደ ፡ ነዌ ።

መሳ ፡ — መጽሐፈ ፡ መሳፍንት ።

ሩት ፡ — መጽሐፈ ፡ ሩት ።

፩ሳሙ ፡ — መጽሐፈ ፡ ሳሙኤል ፡ ቀዳማዊ ።

፪ሳሙ ፡ — መጽሐፈ ፡ ሳሙኤል ፡ ካልፅ ።

፩ነገ ፡ — መጽሐፈ ፡ ነገሥት ፡ ቀዳማዊ ።

፪ነገ ፡ — መጽሐፈ ፡ ነገሥት ፡ ካልፅ ።

፩ዜና ፡ — መጽሐፈ ፡ ዜና ፡ መዋዕል ፡ ቀዳማዊ ።

፪ዜና ፡ — መጽሐፈ ፡ ዜና ፡ መዋዕል ፡ ካልፅ ።

ዕዝ ፡ — መጽሐፈ ፡ ዕዝራ ።

ነሀ ፡ — መጽሐፈ ፡ ነሀምያ ።

አስቴ ፡ — መጽሐፈ ፡ አስቴር ።

ኢዮብ ፡ — መጽሐፈ ፡ ኢዮብ ።

መዝ ፡ — መጽሐፈ ፡ መዝሙራት ፡ ዘዳዊት ።

ምሳ ፡ — መጽሐፈ ፡ ምሳሌ ።

መክ ፡ — መጽሐፈ ፡ መክብብ ።

መኃ ፡ — መጽሐፈ ፡ መኃልየ ፡ መኃልይ ።

ኢሳ ፡ — ትንቢተ ፡ ኢሳይያስ ።

ኤር ፡ — ትንቢተ ፡ ኤርምያስ ።

ሕዝ ፡ — ትንቢተ ፡ ሕዝቅኤል ።

ዳን ፡ — ትንቢተ ፡ ዳንኤል ።

Handwritten notes in Amharic script, including the number '20' and some illegible characters.

- ሆሴ : — ትንቢተ : ሆሴዕ ።
- ኢዩ : — ትንቢተ : ኢዩኤል ።
- አሞ : — ትንቢተ : አሞጽ ።
- አብድ : — ትንቢተ : አብድዩ ።
- ዮና : — ትንቢተ : ዮናስ ።
- ሚክ : — ትንቢተ : ሚክያስ ።
- ናሆ : — ትንቢተ : ናሆም ።
- ዕንባ : — ትንቢተ : ዕንባቆም ።
- ሰርጌ : — ትንቢተ : ሰርጌያስ ።
- ሐጌ : — ትንቢተ : ሐጌ ።
- ዘካ : — ትንቢተ : ዘካርያስ ።
- ሚል : — ትንቢተ : ሚልክያስ ።
- ማቴ : — የማቴዎስ : ወንጌል ።
- ማር : — የማርቆስ : ወንጌል ።
- ሉቃ : — የሉቃስ : ወንጌል ።
- ዮሐ : — የዮሐንስ : ወንጌል ።
- የሐዋ : — የሐዋርያት : ሥራ ።
- ሮሜ : — የጳውሎስ : መልእክት : ወደ : ሮሜ : ሰዎች ።
- ፩ቆሮ : — የጳውሎስ : መልእክት : መጀመሪያ : ወደ : ቆሮንቶስ ።
- ፪ቆሮ : — የጳውሎስ : መልእክት : ሁለተኛ : ወደ : ቆሮንቶስ : ሰዎች ።
- ገላ : — የጳውሎስ : መልእክት : ወደ : ገላትያ : ሰዎች ።
- ኤፌ : — የጳውሎስ : መልእክት : ወደ : ኤፌሶን : ሰዎች ።
- ሬል : — የጳውሎስ : መልእክት : ወደ : ሬልጵስዩስ ።
- ቆላ : — የጳውሎስ : መልእክት : ወደ : ቆላስይስ : ሰዎች ።
- ፩ተሰ : — የጳውሎስ : መልእክት : መጀመሪያ : ወደ : ተሰሎንቄ : ሰዎች ።
- ፪ተሰ : — የጳውሎስ : መልእክት : ሁለተኛ : ወደ : ተሰሎንቄ : ሰዎች ።
- ፩ጠሞ : — የጳውሎስ : መልእክት : መጀመሪያ : ወደ : ጠሞቴዎስ ።
- ፪ጠሞ : — የጳውሎስ : መልእክት : ሁለተኛ : ወደ : ጠሞቴዎስ ።
- ጉቶ : — የጳውሎስ : መልእክት : ወደ : ጉቶ ።
- ሬልሞ : — የጳውሎስ : መልእክት : ወደ : ሬልሞና ።
- ዕብ : — የጳውሎስ : መልእክት : ወደ : ዕብራውያን ።
- ፩ጴጥ : — የጴጥሮስ : መልእክት : መጀመሪያዎቹ ።

- ፪ጴጥ : — የጴጥሮስ : መልእክት : ሁለተኛዎቹ ።
- ፩ዮሐ : — የዮሐንስ : መልእክት : መጀመሪያዎቹ ።
- ፪ዮሐ : — የዮሐንስ : መልእክት : ሁለተኛዎቹ ።
- ፫ዮሐ : — የዮሐንስ : መልእክት : ሶስተኛዎቹ ፤
- ያዕ : — የያዕቆብ : መልእክት ።
- ይሁዳ : — የይሁዳ : መልእክት ።
- ራእ : — ራእየ : ዮሐንስ ።
- ም : — ምዕራፍ ።
- ቀ : — ቀጥር ።
- — እስከ ።
- ቅ : — ቅዱስ ።

ስለ : ዓመተ : ምሕረት : ማመልከቻ ።

የኢትዮጵያችን : ባሕረ : ሐሳብ : እንደ : ምሥራቅ : ቤተ : ክርስቲያን : ስለሆነ : ከምዕራብ : ቤተ : ክርስቲያን : ባሕረ : ሐሳብ : ሰባት : ዓመት : ልዩነት : አለው ። ስለዚህ : በዚህ : መጽሐፍ : ውስጥ : ዓመቱን : ስጽፍ : የምሥራቅን : ባሕረ : ሐሳብ : ወደ : ሬት : የምዕራብን : ባሕረ : ሐሳብ : እያስከተልሁ : በቅንፍ : (ፓራንቲስ) እያደረግሁ : ጽፌዋለሁ ።

የምሥራቅ : ቤተ : ክርስቲያን : የሚባለው : ኢየሩሳሌም ፤ እንጾ ኪያ ። ቂሣርያ ፤ ኤፌሶን ። ታናሽ : እስያ : በሙሉ ፤ ቊስጥንጥንያ ፤ እስክንድርያ ፤ አርማንያ ፤ ሶርያ ፤ ፋርስና : በቢሎን : ባንድነት : ሆኖ : ነው ። በነዚህም : አገሮች : የሚኖሩ : ሕዝብ : የሚበዙት : አርቶዶክሳውያን : ይባላሉ ። ትርጓሜውም : ጥንታውያን : ማለት : ነው ።

የምዕራብ : ቤተ : ክርስቲያን : የሚባለው : ከትልቁ : ባሕር : (ከሚዲትራንያን) በመለስ : ወደ : ምዕራብና : ወደ : ሰሜን : ያለው : አውሮጳ : የሚባለው : አገር : ሁሉ : በሙሉ : ሆኖ : ነው ። በነዚህም : አገሮች : የሚኖሩ : ሕዝብ : የሚበዙት : ከቶሊካውያንና : ፕሮቴስታንቶች : ናቸው ።

ምዕራፍ : ፩ ።

ስለ : ቅዱስ : ጌጥሮስ : ትውልድ : ለደቀ : መዝሙርነት : ስለ : መጠራቱ :

የቅዱስ : ጌጥሮስ : አገሩ : በገሊላ : በሕር : ዳር : ቤተ : ሳይዳ : ይባ
ላል ። ዮሐ : ፩ : ፵፮ ።

የአባቱ : ስም : ዮና : ነው ። ትውልዱም : ከነገደ : ርቤል : ነው ።
ዮናም : ከዙብዴዎስ : ጋራ : የሥራ : በልገጆራ : ሆኖ : ግግ : እያጠመ
ደ : ይሸጥ : ነበር ። በኋላም : ከነገደ : ስምዖን : የምትሆን : አንዲት :
ሴት : አግብቶ : ቅዱስ : ጌጥሮስን : ወለደ ። ቅዱስ : ጌጥሮስም : ከተወለደ :
በኋላ : እንደ : ሕገ : ኦሪት : ትእዛዝ : በስምንተኛው : ቀን : ወደ : ግዝ
ረት : ቤት : አግብተው : ስሙን : በእናቱ : ነገድ : ስም : ስምዖን : ብ
ለው : ሰየሙት ።

እድሜውም : አምስት : ዓመት : ሲሆን : እንደ : አይሁድ : ሥርዓት
ሕገ : ኦሪትን : ከጽተማረ : እንዲያደግ : በቤተ : ሳይዳ : አጠገብ : ወ
ደ : አለው : ወደ : ቅፍርናሆም : መስጊድ : ሰደዱት ።

በዚያም : ዘመን : የቅፍርናሆም : ከተማ : በባሕር : ዳር : ስለ :
መሆኑ : ለንግድ : ሥራ : አማካይና : የተመቻ : ነበርና : ብዙ : አይሁድ :
ይኖሩበት : ነበር ። በዚያውም : ብዙ : የሮም : ጭፍሮች : ይኖሩ : ነበ
ርና : የነዚያ : አለቃ : ኢያሌሮስ : የሚባለው : አይሁድን : ደስ : ለማ
ሰኘት : ሲል : በቅፍርናሆም : እጅግ : ያማረና : የተዋበ : መስጊድ :
ሠርቶላቸው : ነበር ። ነገር : ግን : ቅፍርናሆም : በምድር : መናወጥ :
በጠፋች : ጊዜ : መስጊዱ : ፈርሶ : ሕንፃው : በመሬት : ውስጥ : ስለ :
ተቀበረ : በአይሁድ : ዘንድ : ትልቅ : ሐዘን : ሆኖ : ይኖራል ። ማቴ :
፲፩ : ፳፫ ። ሉቃ : ፯ : ፩-፲ ።

አሁን : ግን : የላቲን : ቤተ : ክርስቲያን : ወገኖች : መሬቱን :
ሲቆፍሩ : የመስጊዱን : ሕንፃ : አግኝተው : አውጥተውት : በዓለም :
የሚኖሩ : አይሁድ : ይህን : ለማየት : እየተሰበሰቡ : ይመጣሉ ። በዋ
ጋም : ለመግዛት : እስከ : አምስት : ሚሊዮን : ጂኒ : እንስጥ : ብለው :
ነበር ። ነገር : ግን : የላቲን : ቤተ : ክርስቲያን : ለመሸጥ : ስላልፈቀዱ
ች : አሳባቸው : ሳይፈጸም : ቀረ ።

ቅ፡ ጴጥሮስም ፡ በቅፍርናሆም ፡ መስጊድ፡ እየተማረ፡ ሳይገ፡ በኋላ፡ በ
 ዘያው ፡ ቤት፡ ሠርቶ፡ ኮንኮርድያ፡ (ጴርጴቱዋ) ፡ የምትባል፡ ሚስት፡ አግቦ
 ቶ፡ እንደ፡ አባቱ፡ እንደ፡ ዮና ፡ ዓሣ፡ እያጠመደና፡ እየሼጠ፡ ይኖር፡ ጀመር።
 እንደዚህም ፡ እያደረገ፡ ሲኖር ፡ ጌታችን ፡ በጥርገቱ ፡ በጨለማና ፡ በ
 ጥት ፡ ጽላ ፡ የሚኖሩትን ፡ የአዳምን ፡ ልጆች ፡ ከፍጻና ፡ ከመርገም ፡ ለማ
 ዳን ፡ ስለ ፡ ወደደ ፡ በግብረ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ከቅድስት ፡
 ድንግል ፡ ማርያም ፡ ተወለደ ፤ ተወልዶም ፡ እድሜው ፡ ፴ ዓመት ፡ በሆነ ፡
 ጊዜ ፡ በዮርዳኖስ ፡ ውኃ ፡ በዮሐንስ ፡ እጅ ፡ ተጠምቆ ፡ ወደ ፡ ገዳም ፡ ሔ
 ዶ ፡ ፵ ፡ ቀንና ፡ ፵ ፡ ሌሊት ፡ ጸመ ።

የጸሎት ፡ ወራት ፡ ሲፈጸም ፡ ወደ ፡ ገሊላ ፡ ተመልሶ ፡ በገሊላ ፡ በሕ
 ር ፡ ዳር ፡ በተሠሩት ፡ ከተሞችና ፡ መንደሮች ፡ በቅፍርናሆም ፤ በጌንሴሬጥ ፤
 በኮራዚ ፤ በቤተ ፡ ሳይዳ ፤ በመግደላ ፤ እነዚህንም ፡ በመሰሉት ፡ ሁሉ ፡
 እየዘረ ፡ ያስተምር ፡ ጀመር ። ማቴ ፡ ፩ ፡ ፲፪—፳፭ ።

የገሊላ ፡ በሕር ፡ ሰስት ፡ ስሞች ፡ አሉት ። እንደኛው ፡ ስሙ ፡ በሕረ ፡ ገሊላ
 ነው ። ይኸውም ፡ ያገሩ ፡ አውራጃ ፡ ስም ፡ በመላው ፡ ገሊላ ፡ ስለ ሆነ ፡ ነው።
 ሁለተኛው ፡ ስሙ ፡ በሕረ ፡ ጌንሴሬጥ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ በስተ ፡ ምሥ
 ራቅ ፡ በኩል ፡ በባሕሩ ፡ ዳር ፡ ጌንሴሬጥ ፡ የተባለ ፡ ከቆማ ፡ ስለ ፡ ተሠራ
 በት ፡ ነው ። ማቴ ፡ ፲፬ ፡ ፴፬ ።

ሶስተኛው ፡ ስሙ ፡ በሕረ ፡ ጥብርያዶስ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ በዚያ ፡
 ዘመን ፡ የገሊላን ፡ አገር ፡ ሁሉ ፡ ሮማውያን ፡ ይገዙት ፡ ነበርና ፡ የገሊላ ፡
 ገዥ ፡ ሄሮድስ ፡ በገሊላ ፡ በሕር ፡ ዳር ፡ በስተ ፡ ደቡብ ፡ ምዕራብ ፡ አንድ ፡
 አዲስ ፡ ከተማ ፡ ሠርቶ ፡ ስለ ፡ ጠባብሮት ፡ ቆሣር ፡ ኩብር ፡ የከተማውን ፡
 ስም ፡ ጥብርያዶስ ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ ሰየመው ፡ ነው ። ዮሐ ፡ ፳፩ ፡ ፩ ።

የዮርዳኖስም ፡ ወንዝ ፡ ከገሊላ ፡ በሕር ፡ በስተ ፡ ሰሜን ፡ የሚመነጭ ፡
 ስለሆነ ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡ ማኸል ፡ ለማኸል ፡ አልፎ ፡ በደቡብ ፡ ወገን ፡ ከባ
 ሕሩ ፡ ወጥቶ ፡ ወደ ፡ በሕረ ፡ ጌው ፡ (በሕረ ፡ ሎጥ) ይገባል ። ስለዚህም ፡ የገ
 ሊላ ፡ በሕር ፡ ዓሣ ፡ ከሌሎቹ ፡ በሕሮች ፡ ዓሦች ፡ ይልቅ ፡ ጣፋጭ ፡ ነው ። ይባላል።
 ለቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ እንድርያስ ፡ የተባለ ፡ ወንድም ፡ ነበረው ፤ ሥራ
 ውም ፡ እንደ ፡ አርሶ ፡ ዓሣ ፡ ማጥመድ ፡ ነበር ።

እንድርያስም ፡ አስቀድሞ ፡ የመጥምቆ ፡ ዮሐንስ ፡ ደቀ ፡ መዝሙር ፡
 ነበርና ፡ ዮሐንስ ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ነዋ ፡ በግው ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እያለ ፡
 ሲናገር ፡ ሰምቶ ፡ ወደ ፡ ጌታችን ፡ ሔዶ ፡ ከተዋወቀ ፡ በኋላ ፡ ወንድሙን ፡
 ቅ ፡ ጴጥሮስንም ፡ ወስዶ ፡ አስተዋወቀው ። ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፵፩ ፡ ፵፫ ።

ጴጥሮስና ፡ እንድርያስም ፡ ዋና ፡ ሥራቸው ፡ ዓሣ ፡ ማጥመድ ፡ ስለ ፡
 ነበረ ፡ ለዚህ ፡ ለሥራቸው ፡ እንዲመቻቸው ፡ አንድ ፡ ታንኳ ፡ ነበራቸውና ፡
 አንድ ፡ ቀን ፡ ማታ ፡ ዓሣ ፡ ለማጥመድ ፡ በታንኳ ፡ ሆነው ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡
 መረባቸውን ፡ አኖጣሉ ፡ ሌሊቱን ፡ ሁሉ ፡ ሲደክሙ ፡ አድረው ፡ ምንም ፡ ሳያገኙ ፡
 ቀርተው ፡ ነበር ። በማለዳ ፡ ግን ፡ ታንኳቸውን ፡ ሲያጥቡ ፡ የተበጠሰው
 ን ፡ መረባቸውንም ፡ ሲቀጥሉ ፡ ጌታችን ፡ መጥቶ ፡ በባሕሩ ፡ ዳር ፡ ቆመ ።
 ሕዝቡም ፡ ሁሉ ፡ ትምህርቱን ፡ ለመስማት ፡ ተሰብስበው ፡ ነበር ። ጌ
 ታችንም ፡ የሕዝቡን ፡ ብዛት ፡ አይቶ ፡ ከሕዝቡ ፡ ጋራ ፡ ሬት ፡ ለሬት ፡ እየ
 ተያዩ ፡ ለማስተማር ፡ እንዲመቻቸው ፡ ወደ ፡ ጴጥሮስ ፡ ታንኳ ፡ ገቡቶ ፡ በታ
 ንኳው ፡ ላይ ፡ ሆኖ ፡ ያስተምር ፡ ጀመረ ።

ትምህርቱንም ፡ ከጨረሰ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ጴጥሮስ ፡ ዘወር ፡ ብሎ ፡ ስም
 ያን ፡ ሆይ ፡ መረብህን ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡ ጣልና ፡ ዓሣ ፡ ያዝ ፡ አለው ።

ጴጥሮስም ፡ መምሕር ፡ ሆይ ፡ ሌሊቱን ፡ ሁሉ ፡ ስንደክም ፡ አድረን ፡
 ምንም ፡ አላገኘንም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ አሁን ፡ ባንተ ፡ ቃል ፡ መረባችንን ፡ ወ
 ደ ፡ በሕር ፡ እንጥላለን ፡ ብሎ ፡ መረቡን ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡ ለመጣል ፡ ተነሣ ።
 አንባቢ ፡ ሆይ ። ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሌሊቱን ፡ ሁሉ ፡ ሲደክም ፡ አድሮ፡
 ዓሣ ፡ ሳያገኝ ፡ መቅረቱን ፡ እያወቀ ፡ ተስፋ ፡ ሳይቆርጥ ፡ የጌታንም ፡ ቃል ፡
 ሳይጠራጠር ፡ አንድ ፡ ገና ፡ መረቡን ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡ መጣሉ ፡ ከተልቅ ፡
 ሥራ ፡ የሚቆጠር ፡ መሆኑን ፡ ተመልከት ።

ጌታችንም ፡ የሚያምን ፡ ሰው ፡ ሁሉን ፡ ማድረግ ፡ እንዲችል ፡ ለማስ
 ረዳት ፡ ሲል ፤ በቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ መረብ ፡ ብዙ ፡ ዓሣ ፡ እንዲገባ ፡ አደረገ፤
 ከዓሣውም ፡ ብዛት ፡ የተነሣ ፡ መረቡን ፡ ለመገባት ፡ የማይችል ፡ ስለ ሆነ ፡
 በሌላ ፡ ታንኳ ፡ ያሉትን ፡ በልንጅሮቹን ፡ ጠርቶ ፡ እየገቡት ፡ አወጠለት ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ድንጋዴ ፡ ስለ ፡ ያዘው ፡ ወደ ፡ ጌታ
 ችን ፡ ቀርቦ ፡ አቤቱ ፡ ከዚህ ፡ እንድትሔድልን ፡ እለምንሃለሁ ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።
 ይህንም ፡ ቃል ፡ መምሕራን ፡ ሲተረጉሙ ፤ በባሕሩ ፡ ውስጥ ፡ ያለ
 ውን ፡ እንደዚህ ፡ አድርጎ ፡ ከወቀ ፤ የእኔንም ፡ በልቤ ፡ ውስጥ ፡ ያለው
 ን ፡ ኃጢአት ፡ አውቆ ፡ ይፈርድብኛል ፡ ብሎ ፡ ፈርቶ ፡ ነው ፡ ብለው ፡
 ይተረጉሙታል ።

ጌታችንም ፡ የጴጥሮስን ፡ ድንጋዴና ፡ ፍርሃት ፡ አይቶ ፡ ስምያን ፡ ሆይ ፡
 ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ ሰውን ፡ እንድታፀምድ ፡ አደርግሃለሁና ፡ ምንም ፡ አ
 ተኖራ ። ስለዚህ ፡ ሁለታችሁም ፡ ተከተሉኝ ፡ አለው ።
 ጴጥሮስና ፡ ወንድሙ ፡ እንድርያስም ፡ ታንኳቸውን ፡ ወደ ፡ መሬት ፡

አስጠግተው ፡ ሁሉንም ፡ ትተው ፡ ተከትለውት ፡ ሐዳ ። ሉቃ ፡ ፩ ፡ ፩ ።
 ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ጌታችን ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ በገሊላ ፡ በሕር ፡ ዳር ፡ በ
 የመንደሮቹና ፡ በየከተሞቹ ፡ እየተመላለሰ ፡ ያስተምር ፡ ነበርና ፡ አንድ ፡ ቀ
 ን ፡ ቤተ ፡ ሳይዳ ፡ ሲደርስ ፡ ወደ ፡ ጴጥሮስ ፡ ቤት ፡ ገብቶ ፡ ሳለ ፡ የጴጥሮ
 ስን ፡ የሚሰቱን ፡ እናት ፡ ታማ ፡ ባያት ፡ ጊዜ ፡ በእጁ ፡ ዳሰሰና ፡ አዳና
 ት ። ማር ፡ ፩ ፡ ፳፱—፴፩ ።

ጌታችንም ፡ በጴጥሮስ ፡ ቤት ፡ ገብቶ ፡ የጴጥሮስን ፡ አማት ፡ ከበሽ
 ታዋ ፡ ማዳኑ ፡ የጴጥሮስን ፡ እምነት ፡ የሚያጸና ፡ ልቡንም ፡ እጅግ ፡ ደ
 ስ ፡ የሚያሰኝ ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳል ።

እነሆ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ለንጉሥ ፡ ሎሌነት ፡ ገብቶ ፡ ወዲያው ፡ ከመ
 ግባቱ ፡ ሹመትና ፡ ሽልማት ፡ ሲያገኝ ፡ ለራሱም ፡ ለወገኖቹም ፡ ትልቅ ፡
 ደስታና ፡ ክብር ፡ ይሆናል ። ቅዱስ ፡ ጴጥሮስም ፡ ቤቱንና ፡ ንብረቱን ፡
 ትቶ ፡ ጌታን ፡ ተከትሎ ፡ ከመሐዳ ፡ የተነሣ ፡ አንዳያዝን ፡ ወዲያው ፡
 በቤቱ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ትልቅ ፡ ታምራት ፡ ሲደረግለት ፡ እምነቱን ፡
 እያጸና ፡ እንዲሔድ ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ማቴ ፡ ፳ ፡ ፲፬—፲፭ ።

ምዕራፍ ፤ ፪ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በባሕር ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ መሐዳ ።

ጌታችን ፡ አምስት ፡ እንጀራና ፡ ሁለት ፡ ዓሣ ፡ አበርክቶ ፡ አምስት ፡
 ሺ ፡ ሰዎች ፡ በጸገበ ፡ ጊዜ ፡ ሕዝቡ ፡ ሁሉ ፡ ትልቅ ፡ ደስታ ፡ አድርገው ፡
 ነበርና ፡ እንደዚህ ፡ ያለውን ፡ ጌታ ፡ ቢያነግሡት ፡ ምን ፡ ይብሳል ። ቢ
 ራቡ ፡ ያመሳል ፡ (ያበላል) ቢታመሙ ፡ ይፈውሳል ። ቢሞቱ ፡ ያስነሣል ።
 እያሉ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ከተነጋገሩ ፡ በኋላ ፡ ለመንገሥም ፡ ፈቃዱ ፡ በይ
 ሆን ፡ በግድ ፡ ይዘን ፡ እናነግራለን ፡ ብለው ፡ አሳባቸውን ፡ ቆርጠው ፡ ነበር ።

ጌታችን ፡ ግን ፡ በግድ ፡ ይዘው ፡ ለማንገሥ ፡ ማሰባቸውን ፡ በወቀ ፡
 ጊዜ ፡ የዚህን ፡ ዓለም ፡ ሥጋዊ ፡ መንግሥት ፡ ፈልጎ ፡ አልመጣም ፡ ነበ
 ሮና ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ ጠርቶ ፡ እናንተ ፡ በመርከብ ፡ ሆናችሁ ፡ ወ
 ደ ፡ ማዶ ፡ ተሻግራችሁ ፡ ቆዩኝ ፡ ብሎ ፡ እርሱ ፡ ብቻውን ፡ ወደ ፡ ተራ
 ሬ ፡ ላይ ፡ ወጥቶ ፡ ይጸልይ ፡ ጀመር ።

ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ እንደ ፡ ታዘዙ ፡ ወደ ፡ መርከብ ፡ ገብተው ፡
 ሲሔዱ ፡ ብርቱ ፡ ነፋስ ፡ ስለ ፡ ተነሣ ፡ በሕሩ ፡ ይናወጥ ፡ ጀመር ።

በራተኛውም ፡ ሰዓተ ፡ ሌሊት ፡ ጌታችን ፡ በሕሩን ፡ እየረገጠ ፡ መ
 ጥቶ ፡ ወደ ፡ መርከቡ ፡ በቀረበ ፡ ጊዜ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ምትሐት ፡

(ጋኔን) መስሏቸው ፡ ደነገጡ ፤ እርሱም ፡ እኔ ፡ ነኝና ፡ አይዘዋችሁ ፡ አት
 ደንግጡ ፡ አላቸው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ጌታችን ፡ እኔ ፡ ነኝና ፡ አይዘዋችሁ ፡ አትደንግጡ ፡
 ማለቱን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ አቤቱ ፡ አንተስ ፡ ከሆንህ ፡ በሕሩን ፡ እየረ
 ገጥሁ ፡ ወደ ፡ አንተ ፡ እንድመጣ ፡ ፍቀድልኝ ፡ አለው ።

ጌታችንም ፡ ፈቅጀልሃለሁ ፡ ና ፡ አለው ።

ከመርከብም ፡ ወርዶ ፡ በሕሩን ፡ እየረገጠ ፡ ሲሔድ ፡ ከወደ ፡ ፊቱ ፡
 ዓውሎ ፡ ነፋስ ፡ ሲመጣ ፡ በየ ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ፈራና ፡ ብቅ ፡ ጥልቅ ፡
 ይል ፡ ጀመር ። ጌታም ፡ እጁን ፡ ዘርግቶ ፡ ወደ ፡ መርከቡ ፡ አወጣው ፡ ወ
 ዲያውም ፡ አንተ ፡ ሃይማኖት ፡ ጉደሎለምን ፡ ተጠራጠራለህ ። ከእርሱ ፡ ጋራ ፡
 ሳለሁ ፡ ጥፋት ፡ አያገኘኝም ፡ ብለህ ፡ በእምነትህ ፡ አትጸናምን ፡ ብሎ ፡ ገወፀው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በመርከብ ፡ እንደሆኑ ፡ ወደ ፡ ማዶ ፡ ተሻገሩ ። ማ
 ቴ ፡ ፲፬ ፡ ፳፭—፴፩ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ከጌታ ፡ ትንግኤ ፡ በኋላ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እስቲታ
 ደስ ፡ ድረስ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ትልልቅ ፡ ፈተና ፡ ያገኘው ፡ ነበር ። በ
 መጀመሪያ ፡ እምነቱን ፡ አጽንቶ ፡ አንተስ ፡ ከሆንህ ፡ በሕሩን ፡ እየረገ
 ገጥሁ ፡ እንድመጣ ፡ ፍቀድልኝ ፡ ብሎ ፡ ከመርከብ ፡ ወርዶ ፡ በሕሩን ፡ እ
 የረገጠ ፡ ሔደ ፤ በኋላ ፡ ግን ፡ ዓውሎ ፡ ነፋስ ፡ ሲመጣ ፡ አይቶ ፡ መፍ
 ሬቱና ፡ መጠራጠሩ ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ገና ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ያልታ
 ደሰ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ያስረዳል ።

ምዕራፍ ፤ ፫ ።

ጌታችን ፡ በቁሳርያ ፡ ሲደርስ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ ስለ ፡ ጠየቃቸው ፡ ጥያቄ።

ቋሣርያ ፡ ከገሊላ ፡ በሕር ፡ ሁለት ፡ ምዕራፍ ፡ ያህል ፡ የራቀ ፡ በዮ
 ሮዳኖስ ፡ ምንጭ ፡ አጠገብ ፡ የተሠራ ፡ ከተማ ፡ ነው ።

የሬልጳስ ፡ ቁሳርያም ፡ የተባለበት ፡ ምክንያቱ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እን
 ደ ፡ ተጸረው ፡ ነው ።

ትልቁ ፡ ሄሮድስ ፡ አርኬላዎስን ፡ ካንዲት ፡ ሴት ። ደግሞ ፡ አንቲታን ፡
 ከሌላ ፡ ሴት ። ሬልጳስንም ፡ የኢየሩሳሌም ፡ አክላውብጥራ ፡ ከምትባል ፡
 ሴት ፡ ወልዶ ፡ ነበርና ፡ በእውግስጦስ ፡ ዘመን ፡ ሶስቱም ፡ በንድነት ፡ ወደ ፡
 ሮሜ ፡ ሔደው ፡ በቤተ ፡ መንግሥት ፡ አደጉ ። አባታቸውም ፡ ትልቁ ፡ ሄ
 ሮድስ ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ አርኬላዎስ ፡ በይሁዳ ፤ ሄሮድስ ፡ አንቲታ ፡ በገሊላ ፡

ነገሠ ፡ ወንድማቸው ፡ ፊልጶስም ፡ በኢጣሊያ ፡ በተራኮኒቲስ ፡ (ጥራኮኒ
ዶስ ፡) አገሮች ፡ ገዥ ፡ ሆኖ ፡ ተሾመ ። የክሊህም ፡ አገሮች ፡ ዋና ፡ ከተማ ፡
ፓኒያስ ፡ ይባላል ፡ ነበር ። ፊልጶስም ፡ ይህ ፡ ከተማ ፡ ላገር ፡ ግዛቱ ፡ አማ
ካይ ፡ መሆኑን ፡ በየ ፡ ጊዜ ፡ እያሰፋውና ፡ እያለማው ፡ ይሔድ ፡ ጀመረ ።

ከጥቂትም ፡ ወራት ፡ በኋላ ፡ አውግስጦስ ፡ ቁሣርን ፡ ደስ ፡ ለማሰፋት ፡ ሲል ፡ ፓኒያስ ፡ የተባለውን ፡ የከተማውን ፡ ስም ፡ ለውጦ ፡ ቁሣርያ ፡ ብሎታል ። ከክሊህም ፡ አስቀድሞ ፡ በተልቁ ፡ በእር ፡ በሚዲትራንያ ፡ ዳር ፡ ቁሣርያ ፡ የሚባል ፡ ከተማ ፡ ነበርና ፡ ስሙን ፡ ከዚያ ፡ ለመለየት ፡ ተብሎ ፡ የፊልጶስ ፡ ቁሣርያ ፡ ሲባል ፡ ይኖራል ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስም ፡ የገሊላን ፡ ባሕር ፡ አልፎ ፡ ከሔደ ፡ በኋላ ፡ በቁሣርያ ፡ ከተማ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ የሰውን ፡ ልጅ ፡ እኔን ፡ ሰዎች ፡ ማነው ፡ ይሉኛል ፡ ብሎ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ ጠየቃቸው ።

ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ የሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ነው ። ሌሎችም ፡ ደግሞ ፡ ኤልያስ ፡ ነው ። አኩሌቶቹ ፡ ደግሞ ፡ ኤርምያስ ፡ ነው ። ወይም ፡ ከነቢያት ፡ አንዱ ፡ ነው ፡ ይሉሃል ፡ ብለው ፡ መለሱለት ።

እናንተሳ ፡ ማነው ፡ ትሉኛላችሁ ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቃቸው ። ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በመንፈሳዊ ፡ ድፍረትና ፡ በማያጠራጥር ፡ አሳብ ፡ ተነሥቶ ፡ አንተ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ክርስቶስ ፡ ነህ ፡ ብሎ ፡ የክርስቶስን ፡ እምላክነት ፡ ገልጦ ፡ ተናገረ ።

ይህም ፡ የጌታችን ፡ ጥያቄ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ እስከክሊህ ፡ ቀን ፡ ድረስ ፡ እርሱ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ አለማውቃቸውን ፡ ያስረዳል ።

ጌታችንም ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ እውነተኛውን ፡ ነገር ፡ ገልጦ ፡ መናገሩን ፡ አይቶ ፡ የሆኑ ፡ ልጅ ፡ ስምዖን ፡ ሆይ ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ የሰማዩ ፡ አባቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሥጋና ፡ ደም ፡ አልገለጠልህምና ፡ ብፁዕ ፡ ነህ ፡ አንተንም ፡ ደንጊያ ፡ (ጴጥሮስ) አልገለሁ ። በክሊህም ፡ ደንጊያ ፡ ላይ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አሠራለሁ ። የገንገምም ፡ ደጆች ፡ አይበራቱባትም ፡ አለው ።

ይህ ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የተነገረው ፡ ቃል ፡ ደመወዝ ፡ ከመቀበል ፡ በፊት ፡ ሥራ ፡ መሥራትና ፡ ማገልገል ፡ እንዲቀድም ፡ ያስረዳል ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሳይፈራና ፡ ሳይጠራጠር ፡ አንተ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ክርስቶስ ፡ ነህ ፡ ብሎ ፡ ቢናገር ፡ እርሱም ፡ ብፁዕነትንና ፡ ደንጊያ ፡ መባልን ፡ አገኘ ።

ደግሞ ፡ በክሊህ ፡ ምዕራፍ ፡ ውስጥ ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ትልቅ ፡ ክብር ፡ የሆነው ፡ ብፁዕነትንና ፡ ደንጊያ ፡ መባልን ፡ ማግኘት ፡ ብቻ ፡ አይደለም ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ የሰማዩ ፡ አባቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሥጋና ፡ ደም ፡ አልገለጠልህም ፡ ተብሎ ፡ በጌታችን ፡ አፍ ፡ የተነገረው ፡ ቃል ፡ ትልቅ ፡ ክብር ፡ የሚሰጠው ፡ ነው ።

እነሆ ፡ ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ እናስረዳለን ፤ አንድ ፡ ንጉሥ ፡ ላንዱ ፡ አገልጋዩ ፡ ሹመትና ፡ ሽልማት ፡ ለመስጠት ፡ ወይም ፡ ሌላ ፡ ትእዛዝ ፡ ለማዘዝም ፡ ቢሆን ፡ አሸክር ፡ ልክ ፡ ከሚያስታውቀው ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ንጉሠ ፡ በቃሉ ፡ ቢነግረው ፡ አገልጋዩ ፡ ለሆነው ፡ ሰውዬ ፡ ትልቅ ፡ ክብር ፡ ይሆናል ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ክርስቶስ ፡ ነህ ፡ ብሎ ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ ሥጋዊ ፡ የሆነ ፡ መምሕር ፡ ሳያስተምረው ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ስለ ፡ ገለጠለት ፡ የከብሩን ፡ ትልቅነት ፡ ያስረዳናል ።

ጌታችንም ፡ በቁሣርያ ፡ እኔን ፡ የሰውን ፡ ልጅ ፡ ሰዎች ፡ ማን ፡ ይሉኛል ፡ ብሎ ፡ እስከ ፡ ጠየቀበት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ስሙ ፡ ስምዖን ፡ ነበር ።

ክርስቶስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ በቁሣርያ ፡ አገር ፡ ከመሰከረ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ስሙ ፡ በዕብራይስጥ ፡ ቋንቋ ፡ ኬፋ ፡ በጽርዕ ፡ ቋንቋ ፡ ግን ፡ ጴጥሮስ ፡ ተባለ ፡ ትርጓሜውም ፡ በግዕዝ ፡ ከኩሕ ፡ በአማርኛም ፡ ደንጊያ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ስለ ፡ ደንጊያ ፡ ትርጓሜ ፡ በማርኛው ፡ ቋንቋ ፡ ያንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ አሳብ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ የተለያዩ ፡ ነው ። በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ ከኩሕና ፡ ዕብን ፡ ጥቂት ፡ ልዩነት ፡ አላቸው ። ከአፈር ፡ ባሕርይ ፡ አልፎ ፡ የጠነከረው ፡ ሁሉ ፡ ነጭም ። ቀይም ። ጥቁርም ። ሌላም ፡ ዓይነት ፡ ቢሆን ፡ በጠቅላላው ፡ ዕብን ፡ ይባላል ። በማርኛም ፡ ቋንቋ ፡ ደንጊያ ፡ ማለት ፡ ነው ። ከኩሕ ፡ ማለት ፡ ግን ፡ በዛመን ፡ ብዛት ፡ በጣም ፡ የጠነከረ ፡ ትልቅና ፡ ሰፋራ ፡ ድንጋይ ፡ ነው ። ይህንም ፡ በማርኛ ፡ ቋንቋ ፡ ደንጊያ ፡ ከማለት ፡ ቋጥኝ ፡ ወይም ፡ ጭንጫ ፡ ደንጊያ ፡ ማለት ፡ ይቻላል ።

ጭንጫ ፡ የሚባለው ፡ መሬቱ ፡ እረግቶ ፡ እንደ ፡ ድንጋይ ፡ ጠንክሮ ፡ ላይ ፡ ላይ ፡ አፈር ፡ መስሎ ፡ ውስጥ ፡ ለውስጥ ፡ ከንድ ፡ ምዕራፍ ፡ እስከ ፡ ጅ ፡ ምዕራፍ ፡ ከክሊህም ፡ የሚባል ፡ ስፋት ፡ ያለው ፡ ነው ። ይኸውም ፡ በሀገራችን ፡ በብዙ ፡ ስፍራ ፡ ይገኛል ። ይልቁንም ፡ በላስታና ፡ በእንጦጦ ፡ ይጠባል ። የጴጥሮስ ፡ ትርጓሜ ፡ በማርኛ ፡ ቋንቋ ፡

ጭንጫ ፣ ማለት ፣ የሆነ ፣ እንደሆነ ፣ ወዲህ ፣ ዛቴ ፣ ከ-ኩሕ ፣ አሐንፃ ፣ ለ
 ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ላለው ፣ ንብሥት ፣ እጅግ ፣ የተመቸ ፣ ይሆናል ። ጴጥ
 ሮስ ፣ የተባለው ፣ ደንጊያ ፣ ብቻ ፣ ተብሎ ፣ የተተረጎመ ፣ እንደሆነ ፣ ግን ፣
 ባንድ ደንጊያ ፣ ላይ ፣ ቤተ ክርስቲያን ፣ ለመሥራት ፣ ምሳሌው ፣ አጭር ፣ ይሆናል ።
 በማናቸውም ፣ በሆን ፣ ከዚህ ፣ በላይ ፣ እንደ ፣ ተጻፈው ፣ ቃል ፣ ቤተ ፣
 ክርስቲያን ፣ ባንድ ፣ ደንጊያ ፣ ላይ ፣ አንዳልተሠራች ፣ የታወቀ ፣ ነው ፣ ፣
 የጴጥሮስን ፣ ስም ፣ ንብሥት ፣ ትርጓሜውን ፣ አቆይተን ፣ ምስጢሩን ፣ ብቻ ፣
 እንጽፋለን ።

ጌታችን ፣ ሰው ፣ ወደ ፣ መሆን ፣ የደረሰበት ፣ ምክንያቱ ፣ ያመነበትን ፣
 ሰው ፣ ሁሉ ፣ ከመርገምና ፣ ከፍጻ ፣ ለማጻን ፣ ወደ ፣ ሬትም ፣ ሰው ፣ ሁ
 ሉ ፣ መልካም ፣ ሥራ ፣ እየሠራና ፣ እየኖረ ፣ ከሞተ ፣ በኋላ ፣ መንግሥ
 ቱ ፣ ሰማይን ፣ ወርሶ ፣ እንዲኖር ፣ ለማድረግ ፣ ስለ ፣ ሆነ ፣ በምድረ ፣ እ
 ስራ-ኤል ፣ እየዘረ ፣ ሕዝቡን ፣ እያስተማረ ፣ በታምራቱ ፣ አምላክነቱን ፣
 በውርደቱም ፣ ሰውነቱን ፣ ገለጠ ።

ከዚህም ፣ ዓለም ፣ በሞት ፣ ተለይቶ ፣ ሲሔድ ፣ ቅ ፣ ጴጥሮስ ፣ በት
 ምሕርቱና ፣ በስብከቱ ፣ ብዙ ፣ ሰዎች ፣ አሳምኖ ፣ የእግዚአብሔር ፣ ማደ
 ሬያ ፣ እንዲያደርግ ፣ ስለ ፣ አወቀ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያንን ፣ በዚህ ፣ ደንጊያ ፣
 ላይ ፣ እሠራለሁ ፣ ብሎ ፣ ተናገረ ። የዚህም ፣ ምሥጢሩ ፣ ሕዝብና ፣ አሕ
 ዛብ ፣ ባንተ ፣ ስብከት ፣ አምነው ፣ የእግዚአብሔር ፣ ማደሪያ ፣ እንዲሆኑ ፣
 አደርጋለሁ ፣ ማለት ፣ ነው ።

ከዚህም ፣ ቀጥሎ ፣ ባንተ ፣ ላይ ፣ የተሠራችውን ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያ
 ኔን ፣ ወአናቅጸ ፣ ሲኦልኒ ፣ ኢይ-ኔይልዋ ፣ (የገንገም ፣ ደጆች ፣ አይበራ
 ቱባትም) ብሎታል ። ትርጓሜውም ፣ በጭንጫ ፣ ደንጊያ ፣ ላይ ፣ ተመስርቶ ፣
 የተሠራውን ፣ ቤት ፣ ዝናም ፣ በዘንም ፣ ጎርፍ ፣ በጎርፍ ፣ አያፈርሰውም ፣
 ነፋስም ፣ በነፍስ ፣ አይጥለውም ፣ ማለት ፣ ነው ። ምሥጢሩ ፣ ግን ፣ ባንተ ፣
 ስብከት ፣ ያመነችውን ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ መናፍቃን ፣ ተነሥተው ፣
 ሊያስቲትና ፣ ሊያጠፍዋት ፣ አይችሉም ፣ ማለት ፣ ነው ።

ሁለተኛም ፣ ሃይማኖታችሁን ፣ ከዱ ፣ ለጣዎት ፣ ስገዱ ፣ የሚሉ ፣ ዓላ
 ውያን ፣ ነገሥታት ፣ በክርስቲያኖች ፣ ላይ ፣ ምንም ፣ መከራ ፣ በያጸኑባቸው
 ሃይማኖታቸውን ፣ አይክዱምና ፣ ክርስቲያን ፣ እየበዙ ፣ አረማውያን ፣ እያ
 ነሡ ፣ ይሔዳሉ ፣ እንጂ ፣ ክርስቲያን ፣ አይጠፉም ፣ ማለት ፣ ነው ።

ደግሞ ፣ አንዳንድ ፣ ሰዎች ፣ ወዲህ ፣ ዛቴ ፣ ከ-ኩሕ ፣ አሐንፃ ፣ ለቤተ ፣
 ክርስቲያን ፣ ተብሎ ፣ የተነገረላት ፣ የሮም ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ብቻ ፣ ናት።

እያሉ ፣ ይናገራሉ ። ነገር ፣ ግን ፣ ቅ ፣ ጴጥሮስ ፣ ወደ ፣ ሮማ ፣ ከመሔዱ ፣ አ
 ስቀድሞ ፣ በኢየሩሳሌምና ፣ በሰማርያ ፣ በልዳና ፣ በኢዮጵ ፣ በአንጾኪ
 ያና ፣ በትንሽ ፣ እስያ ፣ በጳንጦስና ፣ በቀጳይቅያ ፣ በገላትያና ፣ በቢታንያ ፣
 እነዚህንም ፣ በመሰሉ ፣ በሌሎች ፣ አገሮች ፣ እየዘረ ፣ አስተምሮ ፣ ሕዝ
 ብንና ፣ አሕዛብን ፣ በክርስቶስ ፣ አሳምኖ ፣ የእግዚአብሔር ፣ ቤተ ፣ ክር
 ስቲያን ፣ እንድትሠራ ፣ አድርጓልና ፣ ወዲህ ፣ ዛቴ ፣ ከ-ኩሕ ፣ አሐንፃ ፣
 ለቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ የተባለው ፣ ለሮም ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ብቻ ፣ ነው ።
 ማለት ፣ እውነተኛ ፣ ነገር ፣ አይደለም ።

የሮም ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ቅ ፣ ጴጥሮስ ፣ ከአስተማሪባቸው ፣ ከሌሎቹ ፣
 አገሮች ፣ አብያተ ፣ ክርስቲያን ፣ ይልቅ ፣ መክበርዋ ፣ ግን ፣ እርሱ ፣ በሮሜ ፣
 በሰማዕትነት ፣ ስለ ፣ ሞተና ፣ መንበሩ ፣ በዚያው ፣ እንዲሆን ፣ በገብኤ ፣ ስ
 ለተወሰነ ፣ ነው ፣ እንጂ ፣ ሌላ ፣ ምክንያት ፣ የለበትም ።

ከዚህም ፣ ቀጥሎ ፣ የመንግሥተ ፣ ሰማይን ፣ መክፈቻ ፣ እሰጥለሁ ።
 በምድር ፣ ያሠርኸው ፣ በሰማይም ፣ የታሠረ ፣ ይሆናል ። በምድርም ፣ የ
 ፈታኸው ፣ በሰማይም ፣ የተፈታ ፣ ይሆናል ። ብሎ ፣ ለሥልጣኑ ፣ ኃይል ፣
 የሚሆነውን ፣ ቃል ፣ ነግሮታል ።

እንደ ፣ ንብሥት ፣ በሆን ፣ መክፈቻ ፣ እሰጥለሁ ፣ ካለው ፣ የዘጋኸው ፣
 የተዘጋ ፣ የከፈትኸው ፣ የተከፈተ ፣ ይሆናል ፣ ማለት ፣ ይመች ፣ ነበር ።
 ነገር ፣ ግን ፣ በእስራኤል ፣ ዘመን ፣ የቤታቸው ፣ መዝጊያ ፣ እንደ ፣ ሰን
 ስለት ፣ በተያያዘ ፣ ብረት ፣ የሚቆለፍ ፣ ስለ ፣ ነበር ፣ መዝጊያውን ፣ ዝ
 ጋው ፣ ሲሉ ፣ እሠረው ፣ ይሉ ፣ ነበር ። ደግሞ ፣ መዝጊያውን ፣ ክፈተ
 ው ፣ ሲሉ ፣ ፍታው ፣ ይሉ ፣ ነበርና ፣ ጌታችንም ፣ በዚያው ፣ ልማድ ፣
 የተናገረው ፣ ይመስላል ።

ደግሞ ፣ ጌታችን ፣ በዚህ ፣ ደንጊያ ፣ ላይ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያንን ፣ እ
 ሠራለሁ ፣ ስለ ፣ ማለቱ ፣ መክፈቻ ፣ እሰጥለሁ ፣ የሚል ፣ ቃል ፣ ጨመ
 ረበት ፣ እንጂ ፣ የምሥጢሩ ፣ አሳብ ፣ ግን ፣ ሕዝብንና ፣ አሕዛብን ፣ እያስ
 ተማርህ ፣ ወደ ፣ መንግሥተ ፣ ሰማይት ፣ የምታገባበት ፣ ሥልጣን ፣ እ
 ሰጥለሁ ፣ ሲለው ፣ ነው ።

የዚህ ፣ ዓለም ፣ ንጉሥ ፣ ወርቁና ፣ ብሩ ፣ ሌላውም ፣ የመንግሥቱ ፣
 ዕቃ ፣ የሚቀመጥበትን ፣ የግምጃ ፣ ቤቱን ፣ መክፈቻ ፣ ፈጽሞ ፣ ለሚያ
 ምነው ፣ ሎሌው ፣ ይሰጣል ፣ እንጂ ፣ ለማያምነው ፣ ሎሌው ፣ አይሰጥም
 ና ፣ ጌታችንም ፣ የመንግሥተ ፣ ሰማይን ፣ መክፈቻ ፣ እሰጥለሁ ፣ ማለ
 ቱ ፣ ቅ ፣ ጴጥሮስ ፣ በእርሱ ፣ ዘንድ ፣ እጅግ ፣ የታመነ ፣ መሆኑን ፣ ያስረዳል።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ጌታችን ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅነቱን ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ የሰውም ፡ ልጅነቱን ፡ ለደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ለመግለጥና ፡ ለማስረዳት ፡ ፈቃዱ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ የሚሆነውን ፡ የመከራውን ፡ የሞቱን ፡ ነገር ፡ እያነሣ ፡ ይነግራቸው ፡ ጀመር ።

እስከሁንም ፡ ድረስ ፡ ድውይ ፡ እየፈወሰ ፡ ሙት ፡ እያሰነሣ ፤ ጋኔን ፡ እያወጣ ፡ ደስ ፡ ያሚያሰኝ ፡ ሥራ ፡ ያለያቸው ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ እጅግ ፡ የሚያስጨንቅ ፡ መከራና ፡ ሐዘን ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ እንዲያገኘው ፡ አልነገራቸውም ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ይህን ፡ ስለ ፡ ነገራቸው ፡ እጅግ ፡ አዘኑ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ አቤቱ ፡ ይህ ፡ ሊሆንብህ ፡ አይገባምና ፡ አያድርስብህ ፡ እያለ ፡ በቁጣ ፡ ቃል ፡ ይናገር ፡ ጀመር ።

ጌታችን ፡ ግን ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ወደዚህ ፡ ዓለም ፡ ለመምጣት ፡ የደረሰበት ፡ ዋናው ፡ አሳቡ ፡ መከራ ፡ ተቀብሎና ፡ ሞቶ ፡ የሚያምኑበትን ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ለማዳን ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ጴጥሮስ ፡ የተናገረው ፡ ነገር ፡ ደስ ፡ አላሰኘውምና ፡ ፊቱን ፡ ወደ ፡ ጴጥሮስ ፡ አዘኖ ፡ አንተ ፡ ሰይጣን ፡ ዕንቃፋት ፡ ሆነህብኛልና ፡ የሰውንም ፡ እንጂ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ነገር ፡ አታስብምና ፡ ከኋላዬ ፡ ሔድ ፡ ብሎ ፡ የቁጣ ፡ ቃል ፡ ተናገረው ።

ጌታችን ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ የዮና ፡ ልጅ ፡ ብፁዕ ፡ ነህ ፡ ከለው ፡ በኋላ ፡ ደንጊያ ፡ እልሃለሁ ፡ በደንጊያውም ፡ ላይ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እውራሳ ሁ ። የመንግሥተ ፡ ሰማይንም ፡ መክፈቻ ፡ አስጥላለሁ ፡ የሚል ፡ የተስፋ ፡ ቃል ፡ ነግሮት ፡ ነበርና ፡ ወዲያው ፡ በዚያው ፡ ቀን ፡ የመከራውንና ፡ የሞቱን ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ነገረው ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የተስፋው ፡ ቃል ፡ እንዳይቀርበት ፡ አስቦ ፡ አቤቱ ፡ ይህ ፡ ባንተ ፡ ሊሆን ፡ አይገባምና ፡ አያድርስብህ ፡ ብሎ ፡ የተናገረ ፡ ይመስላል ።

ጌታችንም ፡ የራሱን ፡ መከራና ፡ ሞት ፡ ብቻ ፡ ተናግሮ ፡ ዝም ፡ አላለም ። ነገር ፡ ግን ፡ እኔን ፡ መክተል ፡ የሚወድ ፡ ቢኖር ፡ ሰውነቱን ፡ ይካድና ፡ መስቀሌን ፡ ተሸክሞ ፡ ይከተለኝ ፡ እያለ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ በመከራቸው ፡ እንዲበረቱ ፡ ገልጦ ፡ ነገራቸው ።

ይህም ፡ የጌታችን ፡ አነጋገር ፤ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ ንጉሥ ፡ አነጋገር ፡ ፈጽሞ ፡ የተለየ ፡ ነው ።

የዚህ ፡ ዓለም ፡ ንጉሥ ፡ ወደ ፡ ጦርነት ፡ ለመሔድ ፡ በሚነሣበት ፡ ጊዜ ፡ ወታደሮቹ ፡ እንዳይፈሩበት ፡ የጠላቱን ፡ ደካማነት ፡ የራሱን ፡ ብርታት ፡ እየገለጠ ፡ ድል ፡ አደርጋለሁ ፡ እያለ ፡ ይናገራል ፡ እንጂ ፡ ጠላቱ ፡ ይገድለኛል ፤ እናንተም ፡ ትሞታላችሁ ፡ ብሎ ፡ አይናገርም ።

ጌታችን ፡ ግን ፡ ሥራውን ፡ ሁሉ ፡ በእውነትና ፡ በግልጥ ፡ እየሠራ ፡ ያሳምን ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በማታለልና ፡ በማባባል ፡ አልነበረምና ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ የሚደርስበትንና ፡ የሚደርስባቸውን ፡ መከራ ፡ ገልጦ ፡ ነገራቸው ።

ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ ምንም ፡ ይህን ፡ እጅግ ፡ የከበደ ፡ የመከራውን ፡ ነገር ፡ ቢሰሙ ፡ ጌታቸውን ፡ እየወደዱና ፡ እምነታቸውን ፡ እያጸኑ ፡ ከመሔድ ፡ በቀር ፡ ወደ ፡ አደሩሳሌም ፡ ሔደ ፡ መከራ ፡ ተቀብሎ ፡ የሚሞት ፡ ከሆነ ፡ በእኛም ፡ መከራው ፡ የሚደርስብን ፡ ከሆነ ፡ ምን ፡ ያደርግልናል ፡ ብለው ፡ ጌታቸውን ፡ ለመክዳትና ፡ ተለይተው ፡ ለመሔድ ፡ አላሰቡም ።

ምዕራፍ ፤ ፱ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ የክርስቶስን ፡ ጌትነት ፡ ስለ ፡ ማየቱ ።

(ዛሬዕኔ፣)

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በቁጣርያ ፡ ክርስቶስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ መሰከረ ፡ የመንግሥተ ፡ ሰማይን ፡ መክፈቻ ፡ ለመቀበል ፡ ተስፋውን ፡ ከገኘ ፡ በኋላ ፡ ጌታችን ፡ እንደ ፡ ገና ፡ የመከራውንና ፡ የሞቱን ፡ ነገር ፡ በመናገሩ ፡ ጴጥሮስና ፡ ሌሎችም ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ እጅግ ፡ አዝነው ፡ ነበርና ፡ ጌትነቱንና ፡ ከብሩን ፡ አሳይቶ ፡ ሐዘናቸውን ፡ ወደ ፡ ደስታ ፡ ለመመለስ ፡ ሲል ፡ በስድስተኛው ፡ ቀን ፡ ጴጥሮስንና ፡ ያዕቆብን ፤ የሐንስንም ፡ ለብቻቸው ፡ ይዘ ፡ በገሊላ ፡ አውራጃ ፡ ከናዝሬት ፡ ወደ ፡ ምዕራባዊ ቤኩል ፡ ወደ ፡ አለው ፡ ወደ ፡ ረጅም ፡ ተራራ ፡ ወጣ ።

ይህን ፡ ተራራ ፡ ሰዎቹ ፡ ወንጌላውያን ፡ ማቴዎስና ፡ ማርቆስ ፤ ሉቃስም ፤ ረጅም ፡ ተራራ ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ስሙን ፡ አልጠሩትም ። የሐንስ ፡ ግን ፡ ከነታሪኩም ፡ በጭራሽ ፡ አልጸፈውም ። በመጽሐፈ ፡ መሳፍንት ፡ ብቻ ፡ ታቦር ፡ ተብሎ ፡ ስሙ ፡ ተጠርቶአል ። መሳ ፡ ፱ ፡ ፯-፲፭ ።

ዳዊትም ፡ በመዝሙሩ ፡ ታቦር ፡ ብሎ ፡ ጠርቶታል ። መዝ ፡ ፹፰ ፡ ፲፪ ። በአዋልድ ፡ መጻሕፍትም ፡ በብዙ ፡ ሥፍራ ፡ ታቦር ፡ ተብሎ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛል ።

ወደ ፡ ተራራውም ፡ ጫፍ ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ የጌታችን ፡ ፊቱ ፡ እንደ ፡ ፀሐይ ፡ አበራ ። ልብሱም ፡ እንደ ፡ ብርሃን ፡ ነጭ ፡ ሆነ ።

ሙሴና ፡ ኤልያስም ፡ መጥተው ፡ ከጌታችን ፡ ጋራ ፡ ሲነጋገሩ ፡ ታዩ ፡ ሙሴና ፡ ኤልያስም ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ ከጌታችን ፡ ጋራ ፡ መታየታቸው ፡

ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ እምነቱን ፡ የሚያረጋግጥለትና ፡ የሚያጸናለት ፡ መሆኑ ፡ አይጠረጠርም ።

በቁዛርያ ፡ ሳሉ ፡ እኔን ፡ የሰውን ፡ ልጅ ፡ ሰዎች ፡ ማነው ፡ ይሉኛል ፡ ብሎ ፡ በጠየቃቸው ፡ ጊዜ ፡ ኤልያስ ፡ ነው ። ወይም ፡ ከነቢያት ፡ አንዱ ፡ (ሙሴ) ነው ፡ ይሉሃል ፡ ብለውት ፡ ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ ሙሴና ፤ ኤልያስ ፡ መጥተው ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ ከጌታ ፡ ጋራ ፡ ሲነጋገሩ ፡ ከታዩ ፡ ጌታችን ፡ ሙሴ ፡ ወይም ፡ ኤልያስ ፡ አለመሆኑ ፡ በግልጽ ፡ ተመሰክረ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በቁዛርያ ፡ ኢየሱስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ መስክሮ ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ ላይ ፡ ጌትነቱን ፡ ሲገልጥ ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ደስ ፡ ስለ ፡ አለው ፡ ወደ ፡ ጌታችን ፡ ቀርቦ ፡ አቤቱ ፡ ለእኛ ፡ በዚህ ፡ መኖር ፡ መልካም ፡ ነውና ፡ ፈቃድህ ፡ ቢሆን ፡ ሶስት ፡ ቤት ፡ እንሥራ ። ከዚህም ፡ አንዱ ፡ ለአንተ ። አንዱም ፡ ለሙሴ ። አንዱም ፡ ለኤልያስ ፡ ይሆናል ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ ለመኖር ፡ አስቦ ፡ ሶስት ፡ ቤት ፡ ብቻ ፡ እንሥራ ፡ ብሎ ፡ በተናገረ ፡ ጊዜ ፡ አንዱን ፡ ለአንተ ፡ አንዱን ፡ ለሙሴ ፡ አንዱን ፡ ለኤልያስ ፡ አለ ፡ እንጂ ፡ አንዱን ፡ ለእኔና ፡ ለባልንጀሮቹ ፡ ብሎ ፡ አልተናገረም ። ይህም ፡ ንግግሩ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ እንደ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ሆኖ ፡ ጌታውን ፡ እያገለገለ ፡ ከጌታው ፡ ጋራ ፡ ለመኖር ፡ ማሰቡን ፡ ያስረዳል ፡ እንጂ ፤ ከጌታው ፡ ተለይቶ ፡ ለብቻው ፡ ጌታ ፡ ሆኖ ፡ ለመኖር ፡ ማሰቡን ፡ አያስረዳምና ፡ ያስመሰግንዋል ።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ግን ፡ አንዱን ፡ ለአንተ ፤ አንዱን ፡ ለሙሴ ፡ አንዱን ፡ ለኤልያስ ፡ ብሎ ፡ መናገሩ ፤ ለጌታ ፡ ንጉሥነቱን ፡ ለሙሴ ፡ ቀኛዝ ማችነቱን ፤ ለኤልያስ ፡ ግራዝማችነቱን ፡ ያሰበ ፡ ይመስላል ። የራሱን ፡ አለመናገሩ ፡ ግን ፡ ራስ ፡ ቢትወደድነቱን ፡ የለመነ ፡ ይመስላል ፡ ብለው ፡ በጴጥሮስ ፡ ልብ ፡ ያልታሰበ ፡ ትርጓሜ ፡ ይተረጉማሉ ።

ቢሆንም ፡ እርሱ ፡ ሹመቱን ፡ አልለመነም ፡ እንጂ ፡ ጌታውና ፡ ንጉሡ ፡ አገልጋይነቱን ፡ አውቆ ፡ በፈቃዱ ፡ ሊቀ ፡ ሐዋርያትነቱን ፡ ስጥቶታል ። ራስ ፡ ቢትወደድም ፡ ማለት ፡ ከንጉሡ ፡ በታች ፡ ሆኖ ፡ መሳፍንቱንና ፡ መኳንንቱን ፡ የሚያዝ ፡ ማለት ፡ ነውና ፤ ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ የሐዋርያት ፡ አለቃ ፡ ሆኖ ፡ ስለ ፡ ተሾመ ፡ ለሐዋርያት ፡ ሀገረ ፡ ስብከታቸውን ፡ አከፍሎ ፡ እየዘሩ ፡ እንዲያስተምሩ ፡ አድርጓል ። የሐዋ ፡ ፩ ፡ ፲፭ ፡ ፳፮ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ የቤቱን ፡ ሥራ ፡ ነገር ፡ ሲናገር ፡ በድንገት ፡ ብሩህ ፡ ደመና ፡ መጥቶ ፡ ሰወራቸው ። ከደመናውም ፡ ውስጥ ፡ የምወደው ፡ በእ

ርሱም ፡ ደስ ፡ የሚለኝ ፡ ልጄ ፡ ይህ ፡ ነውና ፡ እርሱን ፡ ስሙት ፡ የሚል ፡ ድምፅ ፡ መጣ ። ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ ይህን ፡ ድምፅ ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ከድንጋጌና ፡ ከፍርጎት ፡ የተነሣ ፡ በግምባራቸው ፡ ወደቁ ። ጌታችን ፡ ግን ፡ አይዘዋችሁ ፡ አትፍሩ ፡ ብሎ ፡ ከወደቀበት ፡ አስነሣቸው ። ከተነሡም ፡ በኋላ ፡ ዓይናቸውን ፡ አቅንተው ፡ ቢመለከቱ ፡ ሙሴና ፡ ኤልያስ ፡ ወደ ፡ መጡበት ፡ ስለ ፡ ተመለሱ ፡ ከጌታችን ፡ በቀር ፡ ማንንም ፡ አላዩም ። ማቴ ፡ ፲፮ ፡ ፩ ፡ ፲ ።

ጌታችን ፡ በቁዛርያ ፡ እኔን ፡ የሰውን ፡ ልጅ ፡ ማነው ፡ ትሉኛላችሁ ፡ ብሎ ፡ በጠየቀ ፡ ጊዜ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ አንተ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ክርስቶስ ፡ ነህ ፡ ብሎ ፡ መስክሮ ፡ በዚህም ፡ ብፁፅ ፡ ተብሎ ፡ የመንግሥተ ፡ ስማይንም መክፈቻ እንዲቀበል ፡ ተስፋ ፡ ተቀብሎ ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ ላይ ፡ እግዚአብሔር ፡ በደመናው ፡ ስጥ ፡ ሆኖ ፡ የምወደውና ፡ በእርሱም ፡ ደስ ፡ የሚለኝ ፡ ልጄ ፡ ይህ ፡ ነውና ፡ እርሱን ፡ ስሙት ፡ ብሎ ፡ የክርስቶስን ፡ የባሕርይ ፡ ልጅነት ፡ ስለ ፡ ተናገረ ፡ የጴጥሮስን ፡ ምስክርነት ፡ አደላደሎ ፡ መናገሩን ፡ ያስረዳልና ፡ ለጴጥሮስ ፡ ታላቅ ፡ ደስታና ፡ ክብር ፡ ነው ።

በዚህ ፡ ዓለም ፡ ዳኛ ፡ ፊት ፡ እንኳ ፤ አንድ ፡ ሰው ፡ ለምስክርነት ፡ ተጠርቶ ፡ የሚያውቀውን ፡ ነገር ፡ መስክሮ ፡ ከተቀመጠ ፡ በኋላ ፡ ሌላው ፡ ምስክር ፡ ቀርቦ ፡ ሲመሰክር ፡ ቃሉ ፡ የገጠመለት ፡ እንደሆነ ፡ በፊት ፡ የመሰከረው ፡ ሰው ፡ ደስ ፡ ይለዋል ። ቃሉ ፡ የተለያየ ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ሐሰተኛ ፡ ምስክር ፡ ይሉኛል ። ወይም ፡ በሐሰተኛ ፡ መስክሪነት ፡ ይቀጡኛል ፡ ብሎ ፡ ይፈራል ። ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ግን ፡ የሰው ፡ ምስክር ፡ እንኳ ፡ ሳይሆን ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንደ ፡ እርሱ ፡ ቃል ፡ አድርጎ ፡ ከመሰከረ ፡ ደስታው ፡ ትልቅ ፡ መሆኑ ፡ እርግጥ ፡ ነው ።

ምዕራፍ ፤ ፭ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በጌታ ፡ ቃል ፡ ከግሣ ፡ ሆድ ፡ አራት ፡ ድረም ፡ ስለ ፡ ማውጣቱና ፡ ለቤተ ፡ መቅደስ ፡ ግብር ፡ ስለ ፡ መስጠቱ ።

እስራኤላዊ ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ በያመቱ ፡ ለቤተ ፡ መቅደስ ፡ የብር ፡ እኩል ፡ (አንድ ፡ አላድ) ግብር ፡ ይከፍል ፡ ነበር ። ይኸውም ፡ ለቤተ ፡ መቅደስ ፡ ጉዳይና ፡ ለካህናቱ ፡ ችግር ፡ የሚሆን ፡ ነበር ።

በዚያ ፡ ወራት ፡ ጌታችን ፡ ወደ ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ ወጥቶ ፡ የጌትነቱን ፡ ክብር ፡ ከገለጠ ፡ በኋላ ፡ ከደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ቅፍርናሆም ፡ ሔደ ፡ ሳለ ፡ የቤተ ፡ መቅደስ ፡ ግብር ፡ ሰብሳቢዎች ፡ መጥተው ፡ ነበርና ፡ ወደ

ቅ : ጴጥሮስ : ቀርቦው : መምሕራችሁ : ለቤተ : መቅደስ : አይገብርምን : ብለው : ቢጠይቁት : አዎን : ይገብራል : ብሎ : መለሰላቸው ።

ጌታችንም : አዎን : ይገብራል : ግለቱን : ሰምቶ : ስምዖን : ሆይ ፤ የምድር : ነገሥታት : ግብር : የሚቀበሉ : ከልጆቻቸው : ነውን : ወይስ : ከሌሎች : ነው : ብሎ : ቢጠይቀው : ከሌሎች : ነው : ብሎ : መለሰለት ።

እንግዳያውማ : ልጆቻቸው : ከግብር : ነጻ : ናቸው ። ነገር : ግን : እንዳናሰናክላቸው : ወደ : ባሕር : ሔደህ : መቃጥንንን : ጣልና : መጀመሪያ : የምትይዘውን : ዓሣ : አፋን : ስትከፍተው : አራት : ድረም : ታገኛለህና : ያንን : አውጥተህ : ሁለቱን : ስለ : እኔ ፤ ሁለቱን : ደግሞ : ስለ : አንተ : ግብር : ሰጣቸው : አለው ።

ቅ : ጴጥሮስም : አንድ : ታዘዘው : አድርጎ : ከዓሣው : ሆድ : ያገኘውን : አራት : ድረም : ለግብር : ሰብሳቢዎቹ : ሰጣቸው ።

ድረም : ግለት : የግሪክ : ቋንቋ : ነው ። በዚያ : ዘመን : በአያሩ ሳሌም : የግሪክ : ቋንቋ : በጣም : የተለመደ : ነበርና : በግሪክ : ቋንቋ ተናገረው ። ዛሬ : ድርገም : ይባላል ። አንድ : ድረም : አንድ : ፋብ : ነው ። ሁለት : ድረም : አንድ : አላድ : ነውና : ያመት : ግብሩ : አንድ : አላድ : መሆኑን : ይህ : ያስረዳል ።

ቅ : ጴጥሮስ : የቤተ : መቅደስ : ግብር : ሰብሳቢዎች : መጥተው : መምሕራችሁ : አይገብርምን : ብለው : በጠየቁት : ጊዜ : በቁጥርያ : አንተ : የአግዚአብሔር : ልጅ : ነህ : ብሎ : የመሰከረውን : ምስክርነት : ዘንግቶ : አዎን : ይገብራል : ብሎ : መለሰላቸው : ነበር ። ነገር : ግን : ጌታችን : የምድር : ነገሥታት : ግብር : የሚቀበሉት : ከልጆቻቸው : ነውን : ወይስ : ከሌሎች : ብሎ : ሲጠይቀው : ከሌሎች : ነው : ስላለው : እንግዳያውማ : ልጆቻቸው : ከግብር : ነጻ : ናቸው : በግለቱ : እርሱም : የአግዚአብሔር : የባሕርይ : ልጁ : ስለ : መሆኑና : መቅደስም : የአባቱ : ቤት : ስለ : መሆኑ : የቤተ : መቅደስ ግብር : ለመገበር : ግዴታ : እንደሌለበት : አስረድቶታል ።

እንዳናሰናክላቸው : ግለቱ : ግን : ጌታችን : የአግዚአብሔር : ልጅ : ነኝ : ብሎ : ለቤተ : መቅደስ : ግብር : ሳይገብር : ቀርቶ : በነበረ : አምላክነት : ብቻ : ነው : እንጂ : ሰውነት : የለውም : የግለት : አሳብ : በሕዝቡ : ልብ : ይነሣ : ነበርና : እንዳናሰናክላቸው : ወደ : ባሕር : ሔደህ : መቃጥንህን : ጥለህ : በመጀመሪያ : የምትይዘውን : ዓሣ : አፋን : በከፈትኸው : ጊዜ : የምታገኘውን : አራት : ድረም : ስለ : እኔና : ስለ : አንተ : ሰጣቸው : ያለበት : ምክንያቱ : ስለዚህ : ነው ።

ምዕራፍ : ፮ ።

ቅዱስ : ጴጥሮስ : ትዳሩን : ሁሉ : በመተወ : የሚያገኘውን : ስለ : መጠየቁ ።

ጌታችን : ከገሌላ : ተነሥቶ : ወደ : የርዳኖስ : ግድ : ወደ : ምድረ : ይሁዳ : በመጣ : ጊዜ : ከአይሁድ : አለቆች : ወገን : አንድ : ጎበዝ : መጥቶ : ቸሩ : መምሕር : ሆይ : የዘላለም : ሕይወትን : እወርስ : ዘንድ : ምን : የበጎነት : ሥራ : ላድርግ : ብሎ : ጠየቀው ።

ጌታችንም : የዘላለምን : ሕይወት : ለመውረስ : ብትፈቅድ : ትእዛዙን : ጠብቅ : ቢለው : ግናቸውን : ትእዛዝ : ልጠብቅ : ብሎ : ጠየቀ ።

ጌታችንም : ከአወርቱ : ቃላት : ስድስቱን : ብቻ : ቆጥሮ : ነገረው ። ግቴ : ፲፱ : ፲፮-፳ ።

ያም : ጎብዝ : ይህን : ሁሉ : ከሕፃንነቱ : ጀምራ : ጠብቄ : አለሁ : ደግሞ : ሌላ : ምን : ይቀረኛል : ብሎ : ጠየቀ ።

ፍጹም : ትሆን : ዘንድ : ከወደድህስ : ገንዘብህን : ሁሉ : ሽጠህ : ለድሆች : ስጥና : ገንዘብህ : በሰማይ : ተከማችቶ : ይቆይሃል : አለው ። እርሱ : ግን : ይህን : በሰማ : ጊዜ : ብዙ : ከብት : ነበረውና : እጅግ : አዘነ ።

ከአይሁድ : አለቆች : ወገን : የመጣው : ጎበዝ : ብዙ : ከብት : ነበረውና : እጅግ : አዘነ : የተባለውን : ቃል : አንዳንድ : ሰዎች : ሲተረጉሙ : ጌታችን : ከብትህን : ሁሉ : ሽጥና : ለድሆች : ስጥ : ቢለው : ባለ : ብዙ : ከብት : ነበረና : ስንቱን : ሼጫ : እጫርሳለሁ : ብሎ : አዘነ : ብለው : ይተረጉማሉ ።

እውነተኛው : ትርጓሜ : ግን : የእርሱ : አሳብ : ከኩባቱና : ከገንዘብ : ሳይለይ : ሕግ : ጠባቂ : ነኝ : እያለ : አስከ : ጊዜው : እየተመከ : ለመኖርና : በኋላም : መንግሥተ : ሰማያትን : ለመውረስ : ነበርና ። ጌታችን : ከብትህን : ሁሉ : ሼጠህ : ተከተለኝ : ስላለው : ከኩባቱ : በመለየቱ : አዘነ : እንጂ : ስለ : ብዛቱ : ለመሸጥ : ባለመቻሉ : አላዘነም ። ትርጓሜውም : ይህ : እንደሆነ : ጌታችን : ባለጠጋ : ወደ : መንግሥተ : ሰማያት : ከሚገባ : ይልቅ : ግመል : በመርጫ : ቀዳዳ : (ጆሮ) ይገባ : ዘንድ : ይቀላል ብሎ : ለደቀ : መዛመርቱ : የነገረቸው : ነገር : ያስረዳል ።

በዚያም : ጊዜ : ቅ : ጴጥሮስ : ተነሥቶ : አቤቱ : እነሆ : እኛ : ሁሉን : ትተን : ተከትለንል : ምን : እናገኝ : ይሆን : ብሎ : ጠየቀው ።

ጌታችንም ፡ የተከተላችሁኝ ፡ እናንተስ ፡ በሐዲስ ፡ ዓለም ፡ የሰው ፡
ልጅ ፡ በምስጋናው ፡ ዙፋን ፡ በተቀመጠ ፡ ጊዜ ፡ እናንተም ፡ ደግሞ ፡
በአሥራ ፡ ሁለት ፡ ወንበር ፡ ተቀምጣችሁ ፡ በአሥራ ፡ ሁለቱ ፡ ነገደ ፡
እስራኤል ፡ ትረርዳላችሁ ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሁሉን ፡ ትተን ፡ የተከተልንህ ፡
እኛ ፡ ምን ፡ እናገኝ ፡ ይሆን ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ሲተረጉሙ ፡ እርሱ ፡ በ
ለጠጋ ፡ አልነበረምና ፡ አንድ ፡ አህያ ፡ ብቻ ፡ ትቶ ፡ ጌታውን ፡ ስለተ
ከተለ ፡ ይህን ፡ ተናገረ ፡ እያሉ ፡ የመርከቡን ፡ ዋጋ ፡ እንኳ፡ሳይገምቱ ፡
አንድ ፡ አህያ ፡ ብቻ ፡ ነበረው ፡ ብለው ፡ መተርጎማቸው ፡ እውነተኛ ፡
ነገር ፡ አይመስልም ።

ሐዋርያት ፡ ሁሉ ፡ የተመረጡት ፡ ምንም ፡ ከደሆች ፡ ወገን ፡ ቢሆ
ን ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ አይኑራቸው ፡ እንጂ ፡ ለትዳራቸው ፡ የሚበቃ ፡ ገ
ንዘብ ፡ ሳይኖራቸው ፡ አይቀርም ። ይህም ፡ በይሆን ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሁ
ሉን ፡ ትተን ፡ የተከተልንህ ፡ እኛ ፡ ምን ፡ እናገኝ ፡ ይሆን ፡ ብሎ ፡ በል
ተናገረም ፡ ነበር ።

ደግሞ ፡ ዘሆንና ፡ ድምቢጥ ፡ ውሀ ፡ ፍለጋ ፡ በንድነት ፡ ወደ ፡ ወን
ዝ ፡ ይወርዳሉ ፡ እንደ ፡ ተባለ ፡ በለጠጋው ፡ ብዙ ፡ ገንዘቡንና ፡ ትልቁ
ን ፡ ቤቱን ፡ ትቶ ፡ መሔድ ፡ ጭንቅ ፡ እንዲሆንበት ፡ ድኃውም ፡ ጥቂ
ቱን ፡ ገንዘቡንና ፡ ትንሹን ፡ ጎጆውን ፡ ትቶ ፡ መሔድ ፡ ጭንቅ ፡ ይሆንበታል ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ ጌታችን ፡ በመቅደስ ፡ ፊት ፡ ለ
ፊት ፡ ተቀምጦ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ምጽዋት ፡ ሣጥን ፡ ገንዘብ ፡ ሲያገቡ ፡
ያይ ፡ ነበርና ፡ ብዙ ፡ በለጠጎች ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ካገቡ ፡ በኋላ ፡ አንዲ
ት ፡ ድኃ ፡ በልቱት ፡ መጥታ ፡ ሁለት ፡ መሐልቅ ፡ ስታገባ ፡ አይቶ ፡ ብ
ዙ ፡ ገንዘብ ፡ ካገቡት ፡ ከባለጠጎቹ ፡ ይልቅ ፡ ሁለት ፡ መሐልቅ ፡ ያገባች
ውን ፡ ድኃይቱን ፡ አመስግኗታል ። ማር ፡ ፲፪ ፡ ፵፩—፵፬ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ምንም ፡ በለጠጋ ፡ በይሆን ፡ ቤቱንና ፡ ያንኑ ፡ በ
ቤቱ ፡ ያለውን ፡ ጥቂቱን ፡ ገንዘብ ፡ ትቶ ፡ ጌታውን ፡ ተከትሎ ፡ መሔዱ ፡
ያስመሰግነዋል ።

ደግሞ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ከሚስት ፡ የሚበልጥ ፡ ገንዘብ ፡ የለምና ፡
ሚስቱን ፡ ትቶ ፡ ጌታውን ፡ መከተሉ ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ከመተው ፡ እን
ዲቆጠርለት ፡ እርግጥ ፡ ነው ።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ በ
ጻፈው ፡ በመጀመሪያ ፡ መልእክቱ ፡ በምዕራፍ ፡ ፱ ፡ ቁጥር ፡ ፭ ፡ የተጻ

ፈውን ፡ ቃል ፡ ተመልክተው ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ቀድሞ ፡ ሚስት ፡ ነበረች
ውና ፡ በኋላም ፡ ለማስተማር ፡ ሲዞር ፡ እያስከተላት ፡ ይሔድ ፡ ነበር ፡
እያሉ ፡ ጽፈዋል ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በጌታችን ፡ ሳያምንና ፡ ደቀ ፡ መዝሙር ፡ ሆኖ ፡ ሳ
ይከተል ፡ ሚስት ፡ እንደ ፡ ነበረችው ፡ እርግጥ ፡ ነው ። በጌታችን ፡ አም
ኖ ፡ ደቀ ፡ መዝሙር ፡ ሆኖ ፡ ተከትሎ ፡ ከሔደ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ወደ ፡ ቤ
ቱና ፡ ወደ ፡ ሚስቱ ፡ ተመልሶ ፡ መሔዱን ፡ መጽሐፍ ፡ አልነገረንምና ፡
ሚስቱን ፡ እያስከተለ ፡ ይዞር ፡ ነበር ፡ የተባለው ፡ ቃል ፡ እውነት ፡ ያል
ሆነ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ይህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ከአይሁድ ፡ አለቆች ፡ ወገን ፡ አንድ ፡
ሰው ፡ መጥቶ ፡ ከጠየቀው ፡ ጥያቄ ፡ የተነሣ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ እነሆ ፡ እኛ ፡
ሁሉን ፡ ትተን ፡ የተከተልንህ ፡ ምን ፡ እናገኝ ፡ ይሆን ፡ ብሎ ፡ ጌታን ፡
ቢጠይቀው ፡ በሐዲስ ፡ ዓለም ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ በዙፋን ፡ በተቀመጠ ፡
ጊዜ ፡ እናንተም ፡ ባሥራ ፡ ሁለት ፡ ወንበር ፡ ተቀምጣችሁ ፡ ባሥራ ፡ ሁ
ለቱ ፡ ነገደ ፡ እስራኤል ፡ ትረርዳላችሁ ፡ ብሎ ፡ ከመለሰለት ፡ በኋላ ፡ ከ
ዚህ ፡ አያይዘ ፡ ስለ ፡ ስሜ ፡ አባቱንና ፡ እናቱን ፡ ሚስቱንና ፡ ልጆቹን ፡
የተወ ፡ የዘላለም ፡ ሕይወትን ፡ ይወርሳል ፡ ብሎ ፡ ነግሮታል ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሚስቱን ፡ ትቶ ፡ በልተከተለ ፡ ሁሉን ፡ ትተን ፡
ተከትለንሃል ፡ ብሎ ፡ በልተናገረም ፡ ነበር ።

ጌታችንም ፡ ለጴጥሮስ ፡ ጥያቄ ፡ አባቱንና ፡ እናቱን ፡ ሚስቱንና ፡
ልጆቹን ፡ የተወ ፡ የዘላለም ፡ ሕይወትን ፡ ይወርሳል ፡ ብሎ ፡ በልመለሰም ፡ ነበር ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ በመጀመሪያው ፡ በቆሮንቶስ ፡ መልእክቱ ፡
የተናገረው ፡ ቃል ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በጌታ ፡ ሳያምን ፡ ሚስት ፡ እንደ
ነበረችው ፡ ያስረዳል ፡ እንጂ ፡ ለወንጌል ፡ ስብከት ፡ ሲዞር ፡ እያስከተላት ፡
መዘፋን ፡ እያስረዳም ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ እኛ ፡ ሁሉን ፡ ትተን ፡ የተከተልንህ ፡ ምን ፡ እና
ገኝ ፡ ይሆን ፡ ብሎ ፡ ለጠየቀው ፡ ጥያቄ ፡ ጌታችን ፡ የተከተላችሁኝ ፡ እና
ንተስ ፡ በሐዲስ ፡ ዓለም ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ በምስጋናው ፡ ዙፋን ፡ በተቀ
መጠ ፡ ጊዜ ፡ ባሥራ ፡ ሁለት ፡ ወንበር ፡ ተቀምጣችሁ ፡ ባሥራ ፡ ሁለቱ ፡
ነገደ ፡ እስራኤል ፡ ትረርዳላችሁ ፡ ብሎ ፡ መልሶለታልና ፡ ሎሌ ፡ በንጉሠ ፡
አጠገብ ፡ በወንበር ፡ ከመቀመጥ ፡ የሚበልጥ ፡ ሌላ ፡ ምንም ፡ ደስታና ፡
ክብር ፡ አያገኝም ።

ማቴ ፡ ፲፱ ፡ ፲፯—፴ ።

ምዕራፍ : ፯ ።

ጌታችን : የደቀ : መዛሙርቱን : እግር : ስለ : ማጠብና : ቅዱስ : ጴጥሮስ : አታጥባኝም : ብሎ : ስለ : መናገሩ ።

ጌታችን : ኢየሱስ : ክርስቶስ : ለደቀ : መዛሙርቱ : የትሕትና : ሥራ : ሲያስተምራቸው : አስቀድሞ : እርሱ : እየሠራ : ነው : እንጂ : ሳይሠራ : ሥሩ : አላላቸውም ።

ይህንም : የሚያስረዳ : ነገር : ከሕመሙና : ከሞቱ : አስቀድሞ : እግራቸውን : አጥቦ : ወዲያው : ምክንያቱን : እያስረዳ : አስተምሮቸዋል ። እግራቸውንም : አጥቦ : ትሕትናን : ያስተማረበት : ቀኑ : ሐሙስ ፤ ወሩ : ማዜያ ፤ በዓሉም ፤ የበዓለ : ፋሲካ : ዋዜማ : ነበር ።

ጌታችን : በኢየሩሳሌምና : በገሊሊ : በቀሩትም : በይሁዳና : በሰማርያ : አውራጆች : እያስተማረ : ሶስት : ዓመት : ከሶስት : ወር : ሲኖር : ሕገ : ኦሪትን : እየጠበቀ : በዓላቱን : ያከብር : ነበርና : ያራተኛው : ዓመት : በዓለ : ፋሲካ : በደረሰ : ጊዜ : እንደ : ልማዱ : በዓሉን : ለማክበር : ወደ : ኢየሩሳሌም : ወጣ ። ነገር : ግን : በኢየሩሳሌም : ቤት : አልነበረውምና : ከደቀ : መዛሙርቱ : ሁለቱን : ጴጥሮስንና : ዮሐንስን : ጠርቶ : በጌታችሁ : ወደ : አለው : መንደር : ሔዳችሁ : ውኃ : በገምቦ : (በማድጋ) የተሸከመ : ሰው : ታገኛላችሁና : እርሱን : ተከትላችሁ : ወደ : ቤት : በደረሳችሁ : ጊዜ : መምሕር : ከደቀ : መዛሙርቶቹ : ጋራ : ፋሲካን : የማክብርበት : ስፍራ : ወዴት : ነው : ይልገል : ብላችሁ : ለባለ : ቤቱ : ስትነግሩት : እርሱ : የተነጠፈና : ያማረ : ሰገነት : ያሳያችኋልና : የፋሲካውን : በግና : ራት : በዚያ : አዘጋጅልን : አላቸው ።

ጴጥሮስና : ዮሐንስም : እንደ : ታዘዙ : ሔደው : የፋሲካውን : በግና : ራት : አዘጋጁ ። በመሸም : ጊዜ : ከደቀ : መዛሙርቱ : ጋራ : ለራት : ተቀመጠ ።

ደቀ : መዛሙርቱ : ግን : ከመካከላቸው : በላይኛው : መቀመጫ : ለመቀመጥ የሚገባው : ትልቁ ማን : እንደሆነ ሳይለዩና : ሳይከባበሩ : ሁሉም : በየራሳቸው : ትልቅ : የሆኑ : ስለመሰላቸው : ወደ : ላይኛው : መቀመጫ : ለመቀመጥ : ተሸቀዳድመው : ነበር ። ሉቃ : ፳፪፯—፳፯ ።

ደግሞ : የፋሲካውን : እራት : ለመብያ : የተዘጋጀው : ቤት : እጅግ : ያማረ : ምንጣፍ : የተነጠፈበት : ነበርና : ደቀ : መዛሙርቱ : እንደ ፤ ዛሬ ፤ ዘመን ፤ ጫማ ፤ የማያደርጉ ፤ ስለሆኑ ፤ እግራቸውን ፤ ሳይ

ታጠቡ ፡ በማረው ፡ ምንጣፍ ፡ ላይ ፡ ለመቀመጥ ፡ ሥጋት ፡ ሆኖባቸው ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ እንደ ፡ ዘመኑ ፡ ልማድ ፡ ከመካከላቸው ፡ አንዱ ፡ ትንሹ ፡ እግራቸውን ፡ እንዲያጥባቸው ፡ አስበው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ የፋሲካውን ፡ እራት ፡ ለመብላት ፡ ሰዓቱ ፡ ስለ ፡ ደረሰ ፡ እግራቸውን ፡ ሳይታጠቡ ፡ ለእራት ፡ ተቀመጡ ።

የፋሲካውን ፡ እራት ፡ ከበሉ ፡ በኋላ ፡ ጌታችን ፡ ከተቀመጠበት ፡ ተነሥቶ ፡ መገናጸፊያውን ፡ ልብሱን ፡ አኑሮ ፡ በመታጠቢያው ፡ ዳክ ፡ ላይ ፡ ውኃ ፡ ቀዳ ፡ ውኃውንም ፡ ከእግራቸው ፡ ላይ ፡ እያበሰ ፡ የሚያደርቅበት ፡ ዘርፍ ፡ ያለው ፡ ፎጣ ፡ አንሥቶ ፡ ታጥቆ ፡ የደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ እግር ፡ ያጥብ ፡ ጀመር ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ግን ፡ ከቶ ፡ አንተ ፡ አታጥባኝም ፡ እያለ ፡ ከጌታችን ፡ ጋራ ፡ ይክራከር ፡ ጀመር ። ጌታችንም ፡ እግርህን ፡ ካላጠብሁህ ፡ ከእኔ ፡ ጋራ ፡ አንድነት ፡ የለህም ፡ በለው ፡ ከአንተስ ፡ ጋራ ፡ አንድነት ፡ ከሚቀርብኝ ፡ እንኳን ፡ እግራንና ፡ እጄንም ፡ ራሴንም ፡ ጭምር ፡ እጠብኝ ፡ ብሎ ፡ ለመታጠብ ፡ እግሩን ፡ ዘረጋ ።

ይህም ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ንግግር ፡ ጌታችን ፡ የማጠብን ፡ ሥራ ፡ አስቀድሞ ፡ በሌሎቹ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ መጀመሩን ፡ ያስረዳል ።

እግራቸውንም ፡ አጥቦ ፡ ሲጨርስ ፡ ራቱን ፡ ወደ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ አዙሮ ፡ ዛሬ ፡ ያደረገሁላችሁን ፡ አወቃችሁትን ፡ እናንተ ፡ መምሕርና ፡ ጌታ ፡ ትሉኛላችሁ ፡ ነገሩም ፡ እውነት ፡ ነው ። እንግዲህ ፡ እኔ ፡ መምሕርና ፡ ጌታ ፡ ስሆን ፡ እግራችሁን ፡ ከጠብኋችሁ ፡ እናንተም ፡ የባልንጀሮቻችሁን ፡ እግር ፡ ታጥቡ ፡ ዘንድ ፡ ይገባችኋል ። ሎሌ ፡ ከጌታው ፡ መላክተኛም ፡ ከላኪው ፡ አይበልጥም ። ስለዚህ ፡ ከእናንተ ፡ ታላቁ ፡ እንደ ፡ ታናሽ ፡ አለቃውም ፡ እንደ ፡ ሎሌ ፡ ይሁን ፡ እያለ ፡ የትሕትና ፡ ትምሕርቱን ፡ በሥራ ፡ አስረድቷቸዋል ። ሉቃ ፡ ፳፪፻፱—፵፰ ። ዮሐ ፡ ፲፫ ፡ ፱—፲፯ ።

ምዕራፍ : ፰ ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ክህደትና ፡ ንስሐ ፡ ስለ ፡ መግባቱ ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሰውን ፡ ከኃጢአትና ፡ ከፍዳ ፡ ለማዳን ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ እድሜው ፡ ፴ዓመት ፡ ከሆነ ፡ በኋላ ፡ አሥራ ፡ ሁለቱን ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ መርጦ ፡ ሶስት ፡ ዓመት ፡ ከሶስት ፡ ወር ፡ ሙሉ ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ሆነው ፡ እንዲማሩ ፡ አደረገ ።

በዚህም ፡ ማመታት ፡ ውስጥ ፡ እንደ ፡ አምላክነቱ ፡ ድውይ ፡ እየረወሰ ፤ ጋኔን ፡ እያወጣ ፤ ሙት ፡ እያሰነሣ ፤ እንደ ፡ ሰውነቱም ፡ እየተረብ ፡ እየተጠጣ ፤ መንገድ ፡ በመሔድ ፡ እየደከመ ፤ ያዩት ፡ ነበር ። አንዳንድ ፡ ጊዜም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ የካህናት ፡ አለቆችና ፡ የአይሁድ ፡ ሽማግሌች ፡ መከራ ፡ እንዲያመጡበትና ፡ እንዲሰቅሉት ፡ እንዲሞትም ፡ ሲነግራቸው ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ጊዜው ፡ መድረሱን ፡ ከሁለት ፡ ቀን ፡ አስቀድሞ ፡ ስለ ፡ ነገራቸው ፡ ይህን ፡ በመስማታቸው ፡ እጅግ ፡ አዝነው ፡ ሳሉ ፡ ደግሞ ፡ ከዚህ የባሰ ፡ የሚያሳዝን ፡ ነገር ፡ ከእናንተ ፡ አንዱ ፡ አሳልፎ ፡ ይሰጠኛል ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ ነገራቸው ፡ ጭንቀታቸው ፡ የበለጠ ፡ ሆነ ።

ይህም ፡ ጌታችን ፡ የተናገረው ፡ ነገር ፡ እጅግ ፡ የከበደና ፡ የበረታ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ አሳልፎ ፡ ይሰጠኛል ፡ ያለው ፡ ማንን ፡ ይሆን ፡ እየተባባሉ ፡ እርሱ ፡ በርሳቸው ፡ ይተያዩና ፡ ይጠቃቀሱ ፡ ጀመር ።

ጌታችንም ፡ በራት ፡ ጊዜ ፡ የሐንሰን ፡ ባጠገቡ ፡ በቀኙ ፡ ያስቀምጠው ፡ ነበርና ፡ ቅዱስ ፡ ጌታችን ፡ የሐንሰን ፡ ጠቅሶ ፡ ከእናንተ ፡ አንዱ ፡ አሳልፎ ፡ ይሰጠኛል ፡ ያለው ፡ ስለ ፡ ማን ፡ እንደሆነ ፡ ጠይቀው ፡ አለው ።

የሐንሰም ፡ ወደ ፡ ጌታ ፡ በጣም ፡ ጠጋ ፡ ብሎ ፡ አቤቱ ፡ አሳልፎ ፡ ይሰጠኛል ፡ ያልኸው ፡ ማንው ፡ ብሎ ፡ ጠየቀ ።

ጌታችንም ፡ እንጀራ ፡ በመራራ ፡ ውሀ ፡ አጥቅሼ ፡ የምሰጠው ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ።

እስራኤል ፡ ከግብጽ ፡ ከባርነት ፡ ቤት ፡ የወጡበትን ፡ ቀን ፡ በያመቱ ፡ ያከብሩታል ። ስሙንም ፡ ፋሲካ ፡ ብለውታል ። ትርጓሜውም ፡ ከባርነት ፡ ወደ ፡ ጌትነት ፡ ከመከራ ፡ ወደ ፡ ደስታ ፡ የመሸጋገያ ፡ ቀን ፡ ማለት ፡ ነው ።

በዚህም ፡ በፋሲካ ፡ በዓል ፡ የቦካና ፡ የኮመጠጠ ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ እንዳይቀምሱ ፡ ሕጋቸው ፡ ኦሪት ፡ ትከለክላላችና ፡ የሚበሉት ፡ ሁሉ ፡ ቋጣ ፡ ነው ። የሚጠጡትም ፡ ያልኮመጠጠ ፡ ከአዲስ ፡ ፍሬ ፡ የተጨመቀ ፡ ወይን ፡ ነው ።

ይኸውም ፡ የፋሲካው ፡ እራት ፡ በሚቀርብበት ፡ ጊዜ ፡ የቤቱ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በንድነት ፡ ይበላሉና ፡ ገና ፡ ሙብሉ ፡ ሳይጀመር ፡ ከመከከላቸው ፡ በዕድሜ ፡ የሸመገለው ፡ ወይም ፡ የቤቱ ፡ ባለቤት ፡ ከቋጣው ፡ እንጀራ ፡ እየቆረሰ ፡ በመራራው ፡ ውሀ ፡ እያጠቀሰ ፡ ለመብል ፡ ለቀረቡት ፡ ሁሉ ፡ በተራ ፡ ይሰጣቸዋል ።

ይህም ፡ ልማድ ፡ በገራችን ፡ በኢትዮጵያ ፡ መብል ፡ በሚጀመርበት ፡ ጊዜ ፡ በገኝ ፡ ቁሱ ፡ በይገኝ ፡ ባለቤቱ ፡ በሬት ፡ ከእንጀራው ፡ እየቆረሰ ፡ በገባ

ታው ፡ ለቀረቡት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ይሰጣቸዋል ። ይኸውም ፡ በራኬ፡ ይበላል ።

ጌታችንም ፡ በዚያው ፡ በእስራኤል ፡ ልማድ ፡ የፋሲካውን ፡ እራት ፡ ለመብልት ፡ በንድነት ፡ ለቀረቡት ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ከቋጣው ፡ እንጀራ ፡ እየቆረሰ ፡ በመራራው ፡ ውሀ ፡ እያጠቀሰ ፡ ሲሰጣቸው ፡ ለይሁዳ ፡ በሚሰጥበት ፡ ጊዜ ፡ የሐንሰ ፡ ቀርቦ ፡ አቤቱ ፡ ከእኛ ፡ ወገን ፡ አሳልፎ ፡ የሚሰጥሁ ማንው ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፡ እንጀራ ፡ በመራራ ፡ ውሀ ፡ አጥቅሼ ፡ የምሰጠው ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ነገረው ። ወዲያው ፡ ተራው ፡ ደርሶ ፡ ነበርና ፡ እንጀራ ፡ በመራራ ፡ አጥቅሶ ፡ ለይሁዳ ፡ ሲሰጠው ፡ ስለ ፡ አዩ ፡ አሳልፎ ፡ የሚሰጠው ፡ ይሁዳ ፡ መሆኑን ፡ በዚህ ተረድተውታል ። የሐን ፡ ፲፫ ፡ ፳፬ ፡ ፴፩ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ይህንም ፡ ከተረዱት ፡ በኋላ ፡ ዛሬ ፡ ሌሊት ፡ ሁላችሁም ፡ ትከዱኛላችሁ ፡ ብሎ ፡ ከፊተኛው ፡ ይልቅ ፡ እጅግ ፡ የበረታ ፡ ቃል ፡ ስለ ፡ ነገራቸው ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተጨነቁ ።

ጌታም ፡ ወደ ፡ ጌታ ፡ ፊርቅ ፡ ለዙሮ ፡ ስምዖን ፡ ስምዖን ፡ እነሆ ፡ ስይጣን ፡ እንደ ፡ ስንዴ ፡ ለነፋችሁ ፡ ተመኘ ። እኔ ፡ ግን ፡ ሃይማኖትህ ፡ እንዳይደክም ፡ ስለ ፡ አንተ ፡ ለመንሁ ። አንተም ፡ በተመለስህ ፡ ጊዜ ፡ ወንድሞችህን ፡ አጽና ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጌታ ፡ ጌታ ፡ ለእሥራትም ፡ ለሞትም ፡ ቢሆን ፡ የተዘጋጀሁ ፡ ነኝና ፡ ሁሉም ፡ ቢክዱህ ፡ እኔ ፡ አልክድህም ፡ ብሎ ፡ በናገር ፡ ጌታችን ፡ ዶሮ ፡ ሳይጮህ ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ እንድትክደኝ ፡ እውነት ፡ እነግርሃለሁ ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ።

በዚህችም ፡ ሌሊት ፡ በጌታችን ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ ላይ ፡ የደረሰባቸው ፡ ሶስት ፡ ፈተና ፡ ነው ።

፩ኛው ፡ ፈተና ። ከሁለት ፡ ቀን ፡ በኋላ ፡ እሞታለሁ ፡ ብሎ ፡ ሲናገራቸው ፡ ነው ።

፪ኛው ፡ ፈተና ። ከእናንተ ፡ አንዱ ፡ አሳልፎ ፡ ይሰጠኛል ፡ ብሎ ፡ ሲናገራቸው ፡ ነው ።

፫ኛው ፡ ፈተና ፡ ሁላችሁም ፡ ትከዱኛላችሁ ፡ ብሎ ፡ ሲነግራቸው ፡ ነው ። ስለሆነም ፡ ቅ ፡ ጌታችን ፡ እኔ ፡ ግን ፡ ሃይማኖትህ ፡ እንዳይደክም ፡ ስለ ፡ አንተ ፡ ለመንሁ ። በተመለስህም ፡ ጊዜ ፡ ወንድሞችህን ፡ አጽና ፡ ሲለው ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ልቡ ፡ በጣም ፡ በርትዳ ፡ ካንተ ፡ ጋራ ፡ እሞታለሁ ፡ እንጂ ፡ አልክድህም ፡ ማለትን ፡ እየመለሰ ፡ ተናገረ ።

በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፈው ፡ የሉቃስ ፡ ወንጌል ፡ ወአንሰ ፡ ሰአልኩ ፡ በእንተአክሙ ፡ ከመ ፡ ኢይድክም ፡ ሃይማኖትክሙ ፡ ብሎ ፡ ጌታችን ፡ ለ

ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ሁሉ ፡ እንደተናገረ ፡ አድርጎ ፡ ይጽፋል ። ነገር ፡ ግን ፡
ወአንተ ፡ ተመይጠክ ፡ ጸንአሙ ፡ ለአኃዊክ ፡ ሲል ፡ አሳቡና ፡ ምሥጢ
ፍ ፡ የተለያየ ፡ ይሆናልና ፡ በእንቲአክ ፡ ያለው ፡ ንብብ ፡ መልካም ፡ ነው ።

ስለዚህም ፡ በየቋንቋው ፡ ሁሉ ፡ የተጻፈውን ፡ የሉቃስን ፡ ወንጌል ፡
ብንመለከት ፡ ወአንሰ ፡ ሰአልኩ ፡ በእንቲአክ ፡ ከመ ፡ ኢይድክም ፡ ሃይ
ማኖትክ ፡ ብሎ ፡ ለኢጥሮስ ፡ ብቻ ፡ አድርጎ ፡ ይናገራል ፡ እንጂ ፡ በእን
ቲአክሙ ፡ ብሎ ፡ ለደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ሁሉ ፡ አድርጎ ፡ አይናገርም ።
ይልቁንም ፡ ሉቃስ ፡ ወንጌሉን ፡ የጻፈው ፡ በጽርዕ ፡ (በግሪክ) ፡ ቋንቋ ፡
ስለ ፡ ሆነ ፡ በጽርዕም ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፈውን ፡ ወንጌል ፡ ብንመለከት ፡ ወ
አንሰ ፡ ሰአልኩ ፡ በእንቲአክ ፡ ብሎ ፡ ለኢጥሮስ ፡ ብቻ ፡ ጽፎ ፡ ይገኛል
እንጂ ፡ በእንቲአክሙ ፡ ብሎ ፡ አይገኝም ።

ስለዚህ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ላይ ፡ መጨመር ፡ ወይም ፡ ማጉ
ደል ፡ እንዳይገባ ፡ በራዕዩ ፡ የሁሉን ፡ የተጻፈውን ፡ ቃል ፡ ትተን ፡ በሰ
ው ፡ አሳብ ፡ ብቻ ፡ የተጻፈውን ፡ ተከትለን ፡ ብንሔድ ፡ በፍርድ ፡ ቀን ፡
ከእግዚአብሔር ፡ ቁጣ ፡ አንድንምና ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ መጠንቀቅ ፡ ይገባናል ።
በራዕዩ ፡ የሁሉን ፡ የተጻፈው ፡ ቃል ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡ ነው ።
የዚህን ፡ መጽሐፍ ፡ ትንቢት ፡ ለሚሰማ ፡ ሁሉ ፡ እመሰክራለሁ ። ማ
ንም ፡ በዚህ ፡ ላይ ፡ አንዳች ፡ ቢጨምር ፡ እግዚአብሔር ፡ በዚህ ፡ መጽ
ሐፍ ፡ የተጻፈውን ፡ መቅሠፍት ፡ ይጨምርበታል ።

ደግሞ ፡ ማንም ፡ ከዚህ ፡ ከትንቢት ፡ መጽሐፍ ፡ አንዳች ፡ ነገር ፡ ቢያ
ጎድል ፡ እግዚአብሔር ፡ ከሕይወት ፡ መጽሐፍና ፡ ከተቀደሰችው ፡ አገር ፡
እድሉን ፡ ያጎድልበታል ። በግዕዝም ፡ እንደዚህ ፡ ይላል ።

ወአነ ፡ ስምዑ ፡ ለኩሉ ፡ ዘይሰምዕ ፡ ቃለ ፡ ትንቢተ ፡ ዝንቱ ፡ መጽሐፍ ።
አመ ፡ ወሰክ ፡ ዲቤሁ ፡ ይዌስክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕሌሁ ፡ መቅሠፍተ ፡
ዘጽሐፍ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ መጽሐፍ ።

ወእመኒ ፡ አሰሰለ ፡ እምቃለ ፡ ተነብዮቱ ፡ ለዝንቱ ፡ መጽሐፍ ፡ ያሌስ
ል ፡ እግዚአብሔር ፡ ክፍሎ ፡ እምዕፀ ፡ ሕይወት ። ወእምነ ፡ ሀገር ፡ ቅድስ
ት ። ወእምነ ፡ ዝንቱ ፡ ጽሑፍ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ መጽሐፍ ።

ራዕ ፡ ፳፪ ፡ ፲፰ ፡ ፲፱ ። ዘዳግ ፡ ፬ ፡ ፪—፴፭ ።

ስለዚህ ፡ ወአንሰ ፡ ሰአልኩ ፡ በእንቲአክሙ ፡ የሚለውን ፡ በሰው ፡ አ
ሳብ ፡ የተጨመረውን ፡ ንብብ ፡ ትተን ፡ ሉቃስ ፡ በእግዚአብሔር ፡ መን
ፈስ ፡ ተገልጦለት ፡ ወአንሰ ፡ ሰአልኩ ፡ በእንቲአክ ፡ ብሎ ፡ የጻፈውን ፡
ንብብ ፡ መቀበል ፡ ይገባናል ።

ጌታችንም ፡ የመከራውና ፡ የሞቱ ፡ ጊዜ ፡ መቅረቡን ፡ በደቀ ፡ መዛሙ
ርቱም ፡ መከከል ፡ የሚሆነውን ፡ ሁሉ ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ መከራው ፡
በጽዋ ፡ ተቀድቶ ፡ ወደ ፡ ሚጠብቀው ፡ ስፍራ ፡ ወደ ፡ ጌቲሴማኒ ፡ ሔደ ።
ከኦርሱም ፡ ጋራ ፡ ኢጥሮስንና ፡ ያዕቆብን ፡ የሁሉንም ፡ አስከትሏቸው ፡
ሔደ ፡ ነበር ። ጌቲሴማኒም ፡ ሲደርስ ፡ ሶስቱን ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ ባንድ ፡
ስፍራ ፡ ትቶ ፡ ብቻውን ፡ ሔደ ፡ ይጸልይ ፡ ጀመር ። በጸሎቱም ፡ መከከል ፡
መልአኩ ፡ የመከራውን ፡ ጽዋ ፡ አምጥቶ ፡ ሰጠው ። ይህንም ፡ የመከራው
ን ፡ ጽዋ ፡ ለመቀበል ፡ ጭንቀቱ ፡ ስለ ፡ በዛ ፡ የሬቱ ፡ ወዝ ፡ እንደ ፡ ደም ፡
ሆኖ ፡ በምድር ፡ ላይ ፡ ፈሰሰ ።

ከጸሎቱም ፡ ስፍራ ፡ በተመለሰ ፡ ጊዜ ፡ ኢጥሮስንና ፡ ያዕቆብን ፡ የሁሉን
ስንም ፡ ተኝተው ፡ አገኛቸውና ፡ ተነሥተው ፡ በትጋት ፡ እንዳጸልዩ ፡
አዘዛቸው ። እንደዚህም ፡ እያደረገ ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ ከተመለሰ ፡ በኋላ ፡
ሰዓቱ ፡ ደርሰዋልና ፡ ጌታችንን ፡ ለመያዝ ፡ ከከህናት ፡ አለቆችና ፡ ከአይሁ
ድ ፡ ሽማግሎች ፡ የተላኩትን ፡ ሰዎች ፡ ይሁዳንም ፡ ይዘዋቸውደረሰ።

ሰዎቹም ፡ ጌታችንን ፡ በያዙት ፡ ጊዜ ፡ ቅዱስ፡ኢጥሮስ ፡ ሰይፍንም ፡
የከህናቱን ፡ አለቃ ፡ ሎሌ ፡ የማልኮስን ፡ ቀኝ ፡ ጆሮውን ፡ ቆረጠው ። ጌታ
ችን ፡ ግን ፡ ሰው ፡ የሆነበትና ፡ ወደዚህ ፡ ዓለም ፡ የመጣበት ፡ ለዚህ ፡
ለመከራውና ፡ ለሞቱ ፡ መሆኑን ፡ ያውቃልና ፡ ወደ ፡ ኢጥሮስ ፡ ሬቱን ፡ አ
ዙሮ ፡ ሰይፍህን ፡ ወደ ፡ አፍቱ ፡ መልስ ፡ አለው ።

የማልኮስንም ፡ ጆሮ ፡ ዳሰሰና ፡ አዳንለት ። ሉቃ ፡ ፳፪ ፡ ፶ ፡ ፶፩ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ጌታን ፡ የያዙት ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ከህናቱ ፡ አለቃ ፡
ወደ ፡ ቀያፍና ፡ የአይሁድ ፡ ሽማግሎች ፡ ወደ ፡ ተሰበሰቡበት ፡ ሸንጎ ፡ ወ
ሰዱት ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ ተበተኑ ።

ቅ ፡ ኢጥሮስ ፡ ግን ፡ ለአሥራትም ፡ ለሞትም ፡ ቢሆን ፡ ካንተ ፡ ጋራ ፡
የተዘጋጀሁ ፡ ነኝ ፡ እንጂ ፡ አልክድህም ፡ ብሎ ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ ለመ
ጠበቅ ፡ ሲል ፡ በስተ ፡ ኋላ ፡ በሩቅ ፡ በሩቅ ፡ ይከተል ፡ ነበር ። ወደ ፡ ሊ
ቀ ፡ ከህናቱም ፡ ቤት ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ የነገሩን ፡ ፍጻሜ ፡ ለማየት ፡ ወደ ፡
ውስጥ ፡ ገብቶ ፡ ከሊቀ ፡ ከህናቱ ፡ ሎሌዎች ፡ ጋራ ፡ ተቀመጠ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ አንዲት ፡ ገረድ ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ ቀርባ ፡ አንተም ፡
ደግሞ ፡ ከገሊላው ፡ ከኢየሱስ ፡ ጋራ ፡ ነበርህ ፡ አለችው ።

በዚያ ፡ ጊዜ ፡ የቅ ፡ ኢጥሮስ ፡ ሥጋና ፡ ነፍስ ፡ በትልቅ ፡ መጋደል ፡
ተጋደለው ፡ ሥጋው ፡ ድል ፡ ስለሆነ ፡ ይህን ፡ የምትደውን ፡ አላውቀ
ውም ፡ ብሎ ፡ መለሰላት ።

ከሊቀ : ከህናቱም : ግቢ : ወደ : ውጭ : እወጣለሁ : ሲል : ደግሞ : ሌላይቱ : ገረድ : አይታ : ይህም : ከናዝሬቱ : ከኢየሱስ : ጋራ : ነበረ : ብላ : በዚያ : ለቆሙት : ሰዎች : ሁሉ : ተናገረችበት ።

ቅ : ጴጥሮስ : ግን : የማለ : እንደሆነ : የሚያምኑት : መስሎት : ይህን : ሰው : አላውቀውም : ብሎ : በመሐላ : ተናገረ ።

ጥቂትም : ጊዜ : ካለፈ : በኋላ : ሌሎች : ሰዎች : መጥተው : በእውነትም : አንተ : የእርሱ : ወገን : ነህ ፤ አነጋገርህም : ያስታውቅህሃል : አሉት ። እንዲህም : ማለታቸው : ስለ : ሁለት : ነገር : ነው ።

፩ኛው ፤ ነገር ። የፈራ : ሰው : ነገሩን : አቃንቶና : ደፍሮ : ለመናገር : አይችልምና : የፍርሃት : ንግግሩን : ስለ : ማየታቸው : ነው ።

፪ኛው ፤ ነገር ። የኢየሩሳሌምና : የገሊላ : ሰዎች : ምንም : ቋንቋቸው : አንድ : ቢሆን : የኢየሩሳሌም : ሰዎች : የከተማ : ሰዎች : ስለሆኑ : የገሊላ : ሰዎች : ግን : ባላገሮች : ስለሆኑ : አነጋገራቸው : ጥቂት : ጥቂት : ልዩነት : ስለ : ነበረበት : ነው ።

ቅ : ጴጥሮስ : ግን : መላልሰው : ስለ : ጠየቁት : እንደ : ጌታው : የሚይዙት : ስለ : መሰለውና : ስለ : ፈራ : ይህን : ሰው : አላውቀውም እያለ : በገዛ : ራሱ : እየተረገመና : እየማለ : ተናገረ ።

መረገም : ማለት ፤ እግዚአብሔር : እንዴህ : ያድርግብኝ : እንዴህም : ይጨምርብኝ : እያለ : ራሱን : የሚገቡዳ : ቃል : መናገር : ነው ። መሐላ : ግን : ይህን : ነገር : አላደረገሁም : ብሎ : ስመ : እግዚአብሔር : መጥራት : ነው ።

ቅ : ጴጥሮስም : እየተረገመና : እየማለ : ጌታውን : ሶስት : ጊዜ : ከካደ : በኋላ : ዶሮ : ሲጮህ : በሰማ : ጊዜ : ጌታችን : ዶሮ : ሳይጮህ ሶስት : ጊዜ : ትክደኛለህ : ያለውን : ቃል : አሰበና : ወደ : ውጭ : ወጥቶ : መራራ : ልቅሶ : እያለቀሰ : ጽኑ : ሐዘን : አዘነ ።

ቅ : ጴጥሮስ : ጌታውን : ካደ : ስንልየተለመደ : ቋንቋ : ስለ : ሆነ : ነው : እንጂ : ጥሩ : ቋንቋ : አይደለም ።

ቅ : ጴጥሮስ : ሥጋውና : ነፍሱ : በጽኑ : መጋደል : ተጋደለው : ስለ : ፍርሃት : ሥጋው : ድል : በመሆኑ : ጌታውን : አላውቀውም : ብሎ : በአፋ : ብቻ : ተናገረ : እንጂ : ጌታው : መሆኑንና : የእግዚአብሔር : ልጅ : መሆኑን : በልቡ : አልካደም ። ስለዚህ : ፈራ : ተርገደገደ ። ዘላባደ ። አታለለ : ማለት : ብቻ : ይበቃው : ነበር : እንጂ : ካደ : ለማለት : አያደርስም : ነበር ። ሉቃ : ፳፪ : ፶፭ : ፳፪ ።

ቅዱስ : ጴጥሮስ : የጌታን : ትንግሥት : ስለ : ማየቱ ።

የካህናት : አለቆችና : የሕዝቡ : ሽማግሎች : ሁሉ : በጌታችን : ላይ የሐሰት : ምስክሮች : አስነሥተው : እውነት : ያልሆነ : ልዩ : ልዩ : ነገር : እያናገሩ : አስመስክሩበት ። እርሱም : ራሱ : የእግዚአብሔር : ልጅ : ነኝ : በማለቱ : አጽንተው : ተጣሉት ።

ነገር : ግን : ዳኛው : ጳላጦስ : በቀንዓት : ያቀረቡትን : ክስ : ሁሉ : የማያስተውልላቸው : ስለ : ሆነ ፤ እርሱ : ክርስቶስ : የአይሁድ : ንጉሥ : ነኝ : ብሏልና : ሳትቀጣው : የተውኸው : እንደሆነ : የቄሣር : ፈቃደኛ : አለመሆንህን : እወቀው : እያሉ : ያስፈራሩት : ጀመር ።

ጳላጦስም : የካህናት : አለቆችና : የሕዝብ : ሽማግሎች : ነገሩን : ሁሉ : ወደ : ፖለቲካ : ስለ : አዘሩት : ፈርቶ : በመጀመሪያ : አስገረፈው ። ቀጥሎም : ስቀሉት : ብሎ : ለሮም : ጭፍሮች : አሣልፎ ሰጠውና : ሰቀሉት ።

ጌታችንም : በነቢያት : መጻሕፍት : የተጻፈውን : መክራውን : ሁሉ : ከፈጸመ : በኋላ : በ፱ : ሰዓት : ነፍሱ : ከሥጋው : ተለየችና : አረፈ ።

የአርማትያው : ዮሴፍም : ወደ : ጳላጦስ : መጥቶ : የጌታችንን : ሥጋ : ከመስቀል : አውርዶ : ለመቅበር : ፈቃድ : ጠየቀ ።

ጳላጦስም : ፈጽሞ : መሞቱን : ጠይቆ : ከተረዳ : በኋላ : አውርዶ : እንዲቀብረው : ፈቀደለት ።

ከዚህም : በኋላ : ጎቆዲሞስ : የተባለ : ደግ : ሰው : ከርቤና : ሌላም : ሽቱ : አምጥቶ : ሥጋውን : ቀብተው : እንደ : አይሁድም : ልማድ : በነጭ : በፍታ : ገንዘው : የሴፍ : ለራሱ : መቀበሪያ : በማነፀው : መቃብር : ቀበሩት ።

በማግሥቱም : ቀኑ : ሰንበት : ስለ : ነበረ : ቅዱሳት : አንስት : እንደ : አይሁድ : ሥርዓት : የጌታችንን : ሥጋ : ሽቱ : ለመቀባት : አልተመቻቸውም : ነበርና : በሶስተኛው : ቀን : ለአሁድ : አጥቢያ : ማርያም : መግደላዊት : የጌታችንን : ሥጋ : ሽቱ : ለመቀባት : በማለዳ : ወደ : መቃብሩ : ብትሄድ : ደንጊያው : ከመቃብሩ : አፍ : ተነሥቶ : አየች ።

ከዚህ : በኋላ : በፍጥነት : ወደ : ጴጥሮስና : ወደ : ዮሐንስ : ሔዳ : ጌታዬን : ወስደውታል : ብላ : ነገረችቸው ።

በዚያም : ጊዜ : ጴጥሮስና : ዮሐንስ : ተነሥተው : እየሮጡ : ወደ : መቃብሩ : ሲሔዱ : ጴጥሮስ : ሽማግሌ : ነበረና : ዮሐንስ : ቀድሞት : ሔደ ። ስለ : ቀደመው : ግን : ወደ : መቃብሩ : ስፍራ : ገብቶ : አላየም ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ወደ ፡ መቃብሩ ፡ ደርሶ ፡ በተመለከተ ፡ ጊዜ ፡ ጌታ ፡ የተገነዘበት ፡ ከፊኑ ፡ ለብቻው ፡ ሆኖ ፤ መጠምጠሚያውም ፡ ሳይቃወስ ፡ እንደተጠመጠመ ፡ ለብቻው ፡ ሆኖ ፡ አየና ፡ ትንሣኤውን ፡ አመኑ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ጌታችን ፡ ለማርያም ፡ መግደላዊት ፡ ተገለጸለት ፡ ወዲያውም ፡ ወደ ፡ ወንድሞቹ ፡ ሔደሽ ፡ ወደ ፡ አባቱ ፤ ወደ ፡ አባታችሁ ። ወደ ፡ አምላኬ ፡ ወደ ፡ አምላካችሁ ፡ እወጣሁ ፡ (ዓርጋለሁ ፡) ብለሽ ፡ ንገሪያቸው ፡ ብሎ ፡ አዘዛት ።

ማርያም ፡ መግደላዊትም ፡ ወደ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ መጥታ ፡ ጌታችንን ፡ ማየቷንና ፡ ያዘዛትንም ፡ ሁሉ ፡ ነገረቻቸው ።

በዚሁም ፡ ቀን ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ አይሁድን ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፡ በንድ፣ ቤት ፡ ተሰብስበው ፡ የበሩን ፡ ሣንቃ ፡ ቁልፈው ፡ ተቀምጠው ፡ ነበርና ፡ ጊዜው ፡ ሲመሽ ፡ ጌታችን ፡ የበሩ ፡ ሣንቃ ፡ እንደ ፡ ተዘጋ ፡ ገብቶ ፡ በመካከላቸው ፡ ቆመ ። ወዲያውም ፡ ሰላም ፡ ለናንተ ፡ ይሁን ፡ አላቸው ። ይህንም ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ በችንካር ፡ የተቸነከረውን ፡ እጁንና ፡ አግሩን ፡ በጦር ፡ የተወጋውን ፡ ጎድኑን ፡ በሳያቸው ፡ ጊዜ ፡ ጌታ ፡ መሆኑን ፡ አውቀው ፡ እጅግ ፡ ደስ ፡ አላቸው ።

ወደ ፡ ፊትም ፡ በየሀገሩ ፡ እየዘሩ ፡ ሕዝቡን ፡ እንዲያስተምሩ ፡ አብ ፡ እኔን ፡ እንደ ፡ ላከኝ ፡ እኔም ፡ እናንተን ፡ አልካችኋለሁ ፡ ብሎ ፡ ከነገራቸው በኋላ ፡ በንፍሐት ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ አሳደረባቸው ። እስከ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳትም ፡ ያለውን ፡ ሹመትና ፡ ሥልጣን ፡ ሰጥቶ ፡ ኃጢአቱን ፡ የተዋችሁለት ፡ ይቅርላት ። የያዛችሁበት ፡ ግን ፡ ይያዝበት ፡ አላቸው ።

ይህም ፡ እጅግ ፡ የከበረና ፡ ትልቅ ፡ የሆነ ፡ ሥልጣን ፡ ለሐዋርያት ፡ ብቻ ፡ ተሰጥቶ ፡ አልቀረም ። ነገር ፡ ግን ፡ ሐዋርያትም ፡ እንደ ፡ ጌታችን ፡ በንፍሐት ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ እያሳደሩ ፡ ጳጳሳትንና ፡ ቀሳውስትን ፡ ሌሎችንም ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያንን ፡ ሹሞች ፡ ይሾሙ ፡ ነበር ። ከዚያም ፡ ወዲህ ፡ የተነሡና ፡ የሚነሡ ፡ የሐዋርያት ፡ ተከታዮች ፡ ሁሉ ፡ እንዲሁ ፡ እያደረጉ ፡ እስከ ፡ ምጽአት ፡ ይኖራሉ ። ዮሐ ፡ ፳ ፡ ፩-፳፬ ። ማቴ ፡ ፳፰ ፡ ፲፰ ፡ ፳ ።

ምዕራፍ ፡ ፲ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በጥብርያደስ ፡ ጌታን ፡ ስለ ፡ ማየቱ ።

ጌታችን ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ወደ ፡ አባቱ ፡ ዓርጋለሁ ፡ ብሎ ፡ ለደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ የሚያርግበት ፡ ጊዜው ፡ እስቲደርስ ፡ በመንገድም ፡ ወይም ፡ በንድ፣ ቤት ፡ በድንገት ፡ ይገለጥላቸው ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡

እንደ ፡ ፊትኛው ፡ ዘመን ፡ በግልጥ ፡ በንድ፣ ስፍራ ፡ ወይም ፡ በንድ፣ ቤት ፡ ከነአርሳቸው ፡ ጋራ ፡ አልተቀመጠም ።

ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ ለጊዜው ፡ በጌታቸው ፡ ሞት ፡ ስለ ፡ ደነገጡና ፡ አይሁድን ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፡ ከንዱ ፡ ስፍራ ፡ ወደ ፡ አንዱ ፡ ስፍራ ፡ ይዘወሩ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ብቻ ፡ አልተቀመጡም ፡ ነበር ።

በዚያም ፡ ወራት ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ ገሊላ ፡ አውራጃ ፡ ሔደው ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ከመካከላቸው ፡ ተነሥቶ ፡ ዓሣ ፡ ለማጥመድ ፡ እሔዳለሁ ፡ ቢላቸው ፡ የቀሩትም ፡ ከንተ ፡ ጋራ ፡ አብረን ፡ እንሔዳለን ፡ ብለው ፡ ተነሡ ።

ወደ ፡ ታንኳም ፡ ገብተው ፡ ሌሊቱን ፡ ሁሉ ፡ መረባቸውን ፡ ቢጥሉ ፡ ምንም ፡ ሳይዙ ፡ ቀሩ ።

በማግሥቱም ፡ በማለዳ ፡ ጌታችን ፡ በባሕሩ ፡ ዳር ፡ ቆሞ ፡ ታያቸው ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ግን ፡ ጌታ ፡ መሆኑን ፡ አላወቁም ፡ ነበር ።

እርሱ ፡ ግን ፡ ወደ፡አርሳቸው ፡ ቀርቦ ፡ የሚበላ ፡ ጥቂት ፡ ዓሣ ፡ አላችሁን ፡ ብሎ ፡ ጠየቃቸውና ፡ የለንም ፡ ብለው ፡ ቢመልሱለት ፡ እንግዲያውስ ፡ መረባችሁን ፡ በታንኳው ፡ በስተቀኝ ፡ ጣሉት ፡ (አጥምዱት ፡) አላቸው ። መረባቸውንም ፡ በጣሉ ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ዓሣ ፡ አገኙ ።

የጌታችንም ፡ በለሟል ፡ የነበረው ፡ ዮሐንስ ፡ ከቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ጋራ ፡ ነበርና ፡ በመረብ ፡ በተያዘው ፡ ዓሣ ፡ የተደረገውን ፡ ታምራት ፡ አይቶ ፡ መረባችሁን ፡ በታንኳው ፡ በስተቀኝ ፡ ጣሉት ፡ ብሎ ፡ የተናገረው ፡ ጌታችን ፡ ነው ፡ እኮ ፡ ብሎ ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ነገረው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ዓሣ ፡ የመለበትን ፡ መረቡን ፡ ለመሰብ ፡ እንዲመቸው ፡ ልብሱን ፡ በታንኳው ፡ ላይ ፡ አኑር ፡ ነበርና ፡ ጌታችን ፡ ነው ፡ እኮ ፡ ማለትን ፡ ከዮሐንስ ፡ አፍ ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ቀሚሱን ፡ ብቻ ፡ አንስቶ ፡ ለብሶ ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡ ተወረወረና ፡ እየዋገ ፡ ወጣ ። ሌሎቹ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ ግን ፡ በታንኳ ፡ እንደሆኑ ፡ ዓሣ ፡ የመለበትን ፡ መረብ ፡ እየጎተቱ ፡ ወደ ፡ ዳር ፡ ደረሱ ። ከታንኳም ፡ በወረዳ ፡ ጊዜ ፡ ፍሙ ፡ መርቶ ፡ ዓሣው ፡ ተጠብሶ ፤ እንጀራም ፡ በጠገብ ፡ ሆኖ ፡ አገኙ ። ይኸውም ፡ በታምራት ፡ የተዘጋጀ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በሰው ፡ እጅ ፡ የተዘጋጀ ፡ አልነበረም ።

ጌታችንም ፡ ዛሬ ፡ ከተያዘው ፡ ከትኩሱ ፡ ዓሣ ፡ አምጦ ፡ አላቸው ። ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በፍጥነት ፡ ዓሣውን ፡ ከመረብ ፡ ውስጥ ፡ አውጥቶ ፡ አመጣና ፡ ጌታ ፡ እንጀራውን ፡ እየቆረሰ ፡ ዓሣውንም ፡ እየከፈለ ፡ ሰጣቸው ። ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ ጌታ ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ አወቁ ፡ አንተ ፡ ማነህ ፡ ብለው ፡ ለመጠየቅ ፡ አልደፈሩም ።

ከትንሣኤው ፡ በኋላ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ጌታችንን ፡ ባገኙት ፡ ጊዜ ፡ እርሱ ፡ መሆኑን ፡ በቶሎ ፡ ለማወቅ ፡ አይችሉም ፡ ነበርና ፡ ስለዚህ ፡ እርሱ ፡ መሆኑን ፡ እንዲያውቁት ፡ ታምራት ፡ ያደርግ ፡ ነበር ።

ይኸውም ፡ ጌታችን ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ በሐዲስ ፡ አካል ፡ መገኘቱን ፡ ያስረዳናል ። ፪ ፡ ቆሮ ፡ ፭ ፡ ፲፮ ፡ ኤፌ. ፡ ፡ ፬ ፡ ፳፬ ፡ ሬል፣ ፡ ፳፩ ፡

ምዕራፍ ፡ ፲፩።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሹመት ።

ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ በጥብርቃደስ ፡ ባሕር ፡ ዳር ፡ ጌታችን ፡ ባርከ ፡ የሰጣቸውን ፡ እንደራና፣፣ ካብሉ ፡ በኋላ ፡ ጌታችን ፡ ፊቱን ፡ ወደ ፡ ጴጥሮስ ፡ አዙሮ ፡ የዮና ፡ ልጅ ፡ ስምዖን ፡ ሆይ ፡ ከእነዚህ ፡ ይልቅ ፡ ትወደኛለህን ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ አዎን ፡ አቤቱ ፡ እንደወደህም ፡ አንተ ፡ ታውቃለህ ፡ ብሎ ፡ መለሰ ። እንግዲያስ ፡ በጎቼን ፡ ጠብቅ ፡ አለው ።

ሁለተኛ ፡ ደግሞ ፡ የዮና ፡ ልጅ ፡ ስምዖን ፡ ሆይ ፡ ትወደኛለህን ፡ ብሎ ፡ ጠየቀው ። እርሱም ፡ አዎን ፡ አቤቱ ፡ እንደወደህም ፡ አንተ ፡ ታውቃለህ ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ ፊተኛው ፡ መለሰ ። እንግዲያውስ ፡ ጠብቆቼን ፡ ጠብቅ ፡ አለው ።

ሶስተኛ ፡ ደግሞ ፡ የዮና ፡ ልጅ ፡ ስምዖን ፡ ሆይ ፡ ትወደኛለህን ፡ ብሎ ፡ ጠየቀው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ጌታችን ፡ አንዱን ፡ ቃል ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ መላልሶ ፡ ስለ ፡ ጠየቀው ፡ እጅግ ፡ አዘነ ። ወዲያውም ፡ አቤቱ ፡ አንተ ፡ ሁሉን ፡ ታውቃለህ ። እንደወደህም ፡ ታውቃለህ ፡ ብሎ ፡ መለሰ ። እንግዲያውስ ፡ በጎቼን ፡ ጠብቅ ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ማዘኑ ፡ ጌታችን ፡ ትወደኛለህን ፡ እያለ ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ መላልሶ ፡ መጠየቁ ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ ስለ ፡ ካድሁት ፡ ይቅርታ ፡ በያደርግልኝ ፡ ያንን ፡ ለማሳሰብ ፡ ይሆናል ፡ ብሎ ፡ የፈራ ፡ ይመስላል ።

ጌታችን ፡ ግን ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ መላልሶ ፡ መጠየቁ ፡ ጴጥሮስ ፡ ንስሐ ፡ ስለ ፡ ገባ ፡ ፈጽሞ ፡ ይቅርታ ፡ እንዳደረገለት ፡ ለመግለጽ ፡ ሲል ፡ በደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ፊት ፡ ፍቅሩን ፡ አሳይቶ ፡ የሊቀ ፡ ሐዋርያትነቱን ፡

ሹመት ፡ ለመስጠት ፡ ስለ ፡ ፈቀደ ፡ ነው ። ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በእጁ ፡ የያዘው ፡ ወርቁ ፡ በጭቃ ፡ ላይ ፡ ቢወድቅበት ፡ ውስጡ ፡ ጥሩ ፡ ወርቅ ፡ መሆኑን ፡ ያውቃልና ፡ ወልውሎና ፡ ሰንግሎ ፡ በሣጥኑ ፡ ያኖረዋል ፡ እንጂ ፡ ላዩን ፡ ጭቃ ፡ ከነካው ፡ ብሎ ፡ አይጥለውም ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ጌታውን ፡ የከደው ፡ ባፍ ፡ ብቻ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በልቡ ፡ ጌታውን ፡ ማመኑና ፡ መውደዱ ፡ አልቀረም ፡ ነበርና ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ በተደረገው ፡ ጥያቄ ፡ ፍቅሩን ፡ አሳይቶ ፡ ሹመቱን ፡ ሰጠው ።

በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፈው ፡ አንዳንድ ፡ ወንጌል ፡ በመጀመሪያው ፡ ረዓይነት ፡ አባግዕዩ ። በሁለተኛው ፡ ረዓይነት ፡ መሐስዕዩ ። በሶስተኛው ፡ ረዓይነት ፡ አባግዕትዩ ፡ ብሎ ፡ ጽፎ ፡ ይገኛል ። መምሕራንም ፡ ረዓይነት ፡ አባግዕዩ ፡ ያለውን ፡ ሐዋርያትን ፡ ጠብቅ ፡ ሲለው ፡ ነው ። ረዓይነት ፡ መሐስዕዩ ፡ ያለውን ፡ ሰብዓ ፡ አርድዕትን ፡ ጠብቅ ፡ ሲለው ፡ ነው ። ረዓይነት ፡ አባግዕትዩ ፡ ያለውን ፡ ግን ፡ ሰላሣ ፡ ስድስቱን ፡ ቅዱሳት ፡ አንስትን ፡ ጠብቅ ፡ ሲለው ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ይተረጉሙታልና ፡ ከምስጢሩ ፡ ጋራ ፡ የሚሰማማ ፡ መልካም ፡ ንባብና ፡ ትርጓሜ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ በጽርዕና ፡ በሌሎች ፡ ቋንቋች ፡ እንደዚህ ፡ አይልምና ፡ በግዕዝ ፡ ብቻ ፡ ተጽፎ ፡ ቢገኝ ፡ ምስክር ፡ አይሆንም ።

በዚህ ፡ ቀን ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የተሰጠውን ፡ ማዕርግና ፡ መታመን ፡ የሰው ፡ አንደበት ፡ ተናግሮ ፡ ሊጨርሰው ፡ አይችልም ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ አንድ ፡ ንጉሥ ፡ ወደ ፡ ዘመቻ ፡ በሚሔድበት ፡ ጊዜ ፡ ከመሳፍንቱና ፡ ከመኳንንቱ ፡ መካከል ፡ አንዱን ፡ መርጦ ፡ እኔ ፡ ወደ ፡ ዘመቻ ፡ መሔዴ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ልጆቼንና ፡ ቤተ ፡ ሰዎቼን ፡ አደራ ፡ ሰጥቼሃለሁ ፡ የሚለው ፡ መስፍን ፡ እጅግ ፡ የታደለና ፡ የታመነ ፡ እንደሆነ ፡ ማንም ፡ አይስተውም ።

ጌታችንም ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ከድንግል ፡ ማርያም ፡ ተወልዶ ፡ ሠላሳ ፡ ዓመት ፡ ከሆነው ፡ በኋላ ፡ ሶስት ፡ ዓመት ፡ ከሶስት ፡ ወር ፡ እንደ ፡ ሣር ፡ የለመለመ ፡ ትምሕርቱን ፡ እየመገበ ። እንደ ፡ ውሀ ፡ የጠራ ፡ ታምራቱን ፡ እያጠጣ ፡ ጠብቆ ፡ ያቆያቸውን ፡ በጎቼን ፡ እርሱ ፡ ካረገ ፡ በኋላ ፡ ተኩላ ፡ እየነጠቀ ፡ እንዳይወስዳቸው ፡ ትጉሀና ፡ ጥንቁቅ ፡ ተኩላም ፡ ሲመጣ ፡ ፈርቶ ፡ የማይሸሸ ፡ ትልቅ ፡ አረኛ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ መርጦ ፡ ስለ ፡ ሾመ ፡ እርሱ ፡ ለበጎቹ ፡ አዘኝና ፡ ርኅሩሀ ፡ መሆኑን ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በጌታው ፡ ዘንድ ፡ የታመነ ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳናል ።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሐዋርያት ፡ አለቃ ፡ አልነበረም ። ጌታችንም ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሰጠውን ፡ ሥልጣን ፡ ለቀሩትም ፡ ሐዋርያት ፡ ሰጥቷቸዋልና ፡ ሁሉም ፡ ትክክል ፡ ናቸው ፡ እንጂ ፡ የበላይና ፡ የበታች ፡ የለባቸውም ፡ ይላሉ ።

ይህንም ፡ እስከ ፡ ማለት ፡ የደረሱበት ፡ ምክንያቱ ፡ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወገን ፡ የሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሐዋርያት ፡ አለቃ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ በመንበሩም ፡ የሚቀመጠው ፡ የሮማ ፡ ርእሰ ፡ ሊቃን ፡ ጳጳሳት ፡ የዓለም ፡ ሁሉ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አለቃ ፡ ነው ፡ ይላሉና ፡ እነዚህን ፡ እንዲህ ፡ የሚሉትን ፡ ለመቃወም ፡ ሲሉ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሐዋርያት ፡ አለቃ ፡ አይደለም ፡ እስከ ፡ ማለት ፡ የደረሱ ፡ ይመስላል ።

ነገር ፡ ግን ፡ እነዚህን ፡ ለመቃወም ፡ ተብሎ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሐዋርያት ፡ አለቃ ፡ አልነበረም ፡ ማለት ፡ የማይገባ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ጌታችን ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሰጠውን ፡ ሥልጣን ፡ ለቀሩትም ፡ ሐዋርያት ፡ መስጠቱ ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ማቴ ፡ ፲፰ ፡ ፲፰ ።

ነገር ፡ ግን ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ የበላይ ፡ የሌለበት ፡ ሥራና ፡ ቤት ፡ አይገኝም ። ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ እናስረዳለን ። እነሆ ፡ ባልና ፡ ሚስት ፡ ልጆችም ፡ ባንድ ፡ ቤት ፡ ተቀምጠው ፡ ባንድነት ፡ አንድ ፡ ምግብ ፡ እየተመገቡ ፤ አንድ ፡ መጠጥ ፡ እየጠጡ ፡ ይኖራሉ ። ነገር ፡ ግን ፡ አንድ ፡ ምግብ ፡ እየተመገቡ ፤ አንድ ፡ መጠጥ ፡ እየጠጡ ፡ ስለ ፡ ኖሩ ፡ ትእዛዙ ፡ የበላይነቱ ፡ የባልዮው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የሚስቱና ፡ የልጆቹ ፡ አይደለም ።

ሐዋርያትም ፡ ምንም ፡ በሥልጣን ፡ ባይበላለጡ ፡ በተለየ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ ወአንስ ፡ ሰአልኩ ፡ በእንቲአክ ፡ ከመ ፡ ኢይድክም ፡ ሃይማኖት ከ ። ወአንተኒ ፡ ተመይጠክ ፡ ጸንአሙ ፡ ለአኃዊክ ። ረዓይኬ ፡ አባግዕዩ ። ረዓይኬ ፡ አባግዕዩ ። ረዓይኬ ፡ መሐስዕዩ ፡ ብሎ ፡ ተናግሮለታልና ፡ የሐዋርያት ፡ አለቃ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ የማይጠረጠር ፡ ነው ።

ሠለስቱ ፡ ምዕትም ፡ በፍትሐ ፡ ነገሥት ፡ በአንቀጸ ፡ ሊቃን ፡ ጳጳሳት ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሐዋርያት ፡ አለቃ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ በመንበሩም ፡ የሚቀመጠው ፡ የሮማ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ የሌሎቹ ፡ ሊቃን ፡ ጳጳሳት ፡ ሁሉ ፡ አለቃ ፡ ይሁን ፡ ብለዋል ። ነገር ፡ ግን ፡ በገባኤ ፡ ኬልቆዶን ፡ በሃይማኖት ፡ ከተለያዩ ፡ ወዲህ ፡ የሠለስቱ ፡ ምዕት ፡ ቃል ፡ ቀርቶ ፡ ሁሉም ፡ የበላይ ፡ አለቃ ፡ ሳያደርጉ ፡ ለየራሳቸው ፡ የበላይ ፡ ሊቃን ፡ ጳጳሳት ፡ ሆነዋልና ፡ አሁን ፡ ከዚያ ፡ ወዲህ ፡ የሮማ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ የሌሎቹ ፡ ሊቃን ፡ ጳጳሳት ፡ አለቃ ፡ አይደለም ፡ ቢባል ፡ የተገባ ፡ ነገር ፡ ይ

ሆናል ፡ እንጂ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሐዋርያት ፡ አለቃ ፡ አልነበረም ፡ ማለት ፡ ትልቅ ፡ ስህተት ፡ ነው ።

ምዕራፍ ፡ ፲፪ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በምን ፡ ሞት ፡ እንዲሞት ፡ ከጌታ ፡ ቃል ፡ ስለ ፡ መስማቱ ።

ጌታችን ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ፍቅሩን ፡ አሳይቶ ፡ እምነቱን ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ አድርጎ ፡ የበጎቹ ፡ ጠባቂ ፡ እንዲሆን ፡ ከሾመው ፡ በኋላ ፡ የሚሟቱንም ፡ ነገር ፡ በግልጥ ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ ነግሮታል ።

እውነት ፡ እውነት ፡ አልሃለሁ ። ጉልማሳ ፡ በነበርህበት ፡ ጊዜ ፡ አንተ ፡ ወገብህን ፡ ታጥቀህ ፡ ወደምትወደው ፡ ትሔድ ፡ ነበር ፡ በሸመገልህ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ እጅህን ፡ ታግላለህ ። ሌላውም ፡ ያስታጥቅሃል ። ወደየማትወደውም ፡ ይወስድሃል ፡ አለው ።

እንዲህም ፡ ያለው ፡ በምን ፡ ሞት ፡ ሞቶ ፡ እግዚአብሔርን ፡ እንዲያመስግን ፡ ሲያመለክተው ፡ ነው ። ይህንም ፡ ከነገረው ፡ በኋላ ፡ ተከተለኝ ፡ አለው ። ይህም ፡ ቃል ፡ የምሳሌ ፡ ንግግር ፡ ነው ።

ጉልማሳ ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ዝናሩን ፡ አንሥቶ ፡ ታጥቆ ፡ ቆላም ፡ ይወርድ ፡ እንደሆነ ፡ ደጋም ፡ ይወጣ ፡ እንደሆነ ፡ እንደወደደ ፡ ያደርጋል ።

ሽማግሌ ፡ ግን ፡ ዝናሩን ፡ አንሥቶ ፡ ለመታጠቅ ፡ እጁ ፡ እየተንቀጠቀጠ ። ጉልበቱ ፡ እየተበረከረከ ፡ አይችልምና ፡ እጆቹን ፡ ሲዘረጋ ፡ ልጁ ፡ ወይም ፡ ሎሌው ፡ ዝናሩን ፡ አስታጥቆ ፡ ለሽማግሌ ፡ ወደሚመቸው ፡ ስፍራ ፡ ይወስድዋል ።

እንደዚሁ ፡ ሁሉ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ኃይል ፡ እስቲሉበስ ፡ ድረስ ፡ ወገብ ፡ ልቡናውን ፡ በፍርሃት ፡ ዝናር ፡ ታጥቆ ፡ እኔ ፡ የናዝሬቱን ፡ ኢየሱስን ፡ አላውቀውም ፡ ብሎ ፡ ክዶ ፡ ነበር ። የመንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ኃይል ፡ ከለበሰ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ወገብ ፡ ልቡናውን ፡ በፍርሃት ፡ ዝናር ፡ መታጠቁ ፡ ቀርቶ ፡ ለመስቀል ፡ እጁን ፡ ዘርግቶ ፡ ስለ ፡ ሰጠ ፡ የልቡ ፡ ትዕግሥትና ፡ ብርታቱ ፡ ወደማይወደው ፡ ወደ ፡ ሞት ፡ ወስዶታልና ፡ በመስቀል ፡ ተሰቅሎ ፡ መሞቱን ፡ ሲያመለክተው ፡ ሌላው ፡ ያስታጥቅሃል ፡ ብሎ ፡ ነገረው ።

ጌታችን ፡ እኔ ፡ ቸር ፡ ጠባቂ ፡ ነኝ ፡ ቸር ፡ ጠባቂም ፡ ስለ ፡ በጎቹ ፡ ሕይወቱን ፡ ይለውጣል ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ ተናገረ ፡ ሕይወቱን ፡ ስለ ፡ በጎቹ ፡ ለውጠ ፡ በመስቀል ፡ ተሰቅሎ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በጎቹን ፡ ጠብቅ ፡ ተብ

ሎ ፡ ከተሾመ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ቸር ፡ ጠባቂ ፡ በመስቀል ፡ ተሰቅሎ ፡ መሞቱ ፡ በመከራው ፡ ሁሉ ፡ ጌታውን ፡ መምሰሉን ፡ ያስረዳናል ።

ዮሐ ፡ ፲ ፡ ፲፩ ፡ ፪ ፡ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፫ ፡ ፭ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ያሟሟቱን ፡ ነገር ፡ ከጌታችን ፡ አፍ ፡ ከሰማ ፡ በኋላ ፡ የጌታ ፡ ባለሟል ፡ የተባለውን ፡ ዮሐንስን ፡ ባጠገቡ ፡ አየና ፡ አቤቱ ፡ የዚህስ ፡ አሟሟቱ ፡ እንደምን ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ጠየቀ ።

ይህንም ፡ የቅዱስ ፡ ጴጥሮስን ፡ ጥያቄ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ በዮሐንስ ፡ ቀንቶ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ይናገራሉ ። ይህንም ፡ ነገራቸውን ፡ እውነት ፡ ለማስመሰል ፡ ሲሉ ፡ ባለጌ ፡ አያዝንም ፡ ለገበረ ፡ ባልንጀራው ፡ እንጂ ፡ ለቀረ ፡ ብለው ፡ ይተርታሉ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ ቅ ፡ ዮሐንስ ፡ ባንድ ፡ አገር ፡ በቤተ ፡ ሳይዳ ፡ ዓሣ ፡ እያመመዱ ፡ ሲኖሩ ፡ በኋላ ፡ ደግሞ ፡ በጌታችን ፡ አምነው ፡ ተከተለውት ፡ ከሐዱ ፡ ጀምሮ ፡ ሶስት ፡ ዓመት ፡ ከሶስት ፡ ወር ፡ ሳይለያዩ ፡ በፍቅርና ፡ ባንድነት ፡ ይኖሩ ፡ ነበርና ፤ ስለ ፡ ፍቅሩ ፡ ጽናት ፡ የዮሐንስን ፡ አሟሟት ፡ ለማወቅ ፡ የጠየቀ ፡ ይመስላል ፡ እንጂ ፡ በዮሐንስ ፡ ቀንቶ ፡ የጠየቀ ፡ አይመስልም ።

ጌታችንም ፡ እኔ ፡ ከፈቀድሁ ፡ እስከ ፡ ምጽአት ፡ ድረስ ፡ ቢቆይ ፡ ምን፡ ቸገረህ ፤ አንተ ፡ ግን ፡ ተከተለኝ ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ።

ይህም ፡ የጌታችን ፡ አነጋገር ፡ አዋቂነት ፡ የባሕርይ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የዮሐንስ ፡ አሟሟት ፡ ሸምግሎ ፡ በዕረፍት ፡ የጴጥሮስ ፡ አሟሟት ፡ ግን ፡ በመሰቀል ፡ በመከራ ፡ መሆኑን ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፤ ዮሐንስ ፡ ሸምግሎ ፡ በዕረፍት ፡ ይሞታል ፡ እንጂ ፡ እንዳንተ ፡ በመሰቀል ፡ በመከራ ፡ አይሞትም ፡ ብሎ ፡ መልሶለት ፡ በሆነ ፤ የሰው ፡ ልብ ፡ ተለዋዋጭ ፤ እውቀቱም ፡ የጸጋ ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ እኔን ፡ ብቻ ፡ በመሰቀል ፡ መከራ ፡ ትሞታለህ ፡ አለኝ ፡ ብሎ ፡ በነገሩ ፡ እንዳያዝን ፤ የዮሐንስ ፡ አሟሟቱ ፡ በማናቸውም ፡ አይነት ፡ እንደሆነ ፡ ሳይገልጽ ፡ እኔ ፡ ከፈቀድሁ ፡ እርሱ ፡ እስከ ፡ ምጽአት ፡ ድረስ ፡ ቢኖር ፡ ምን፡ ቸገረህ ። አንተ ፡ ግን ፡ ተከተለኝ ፤ የሚል ፡ ቃል ፡ ብቻ ፡ የመለሰለት ፡ ይመስላል ።

አንባቢ ፡ ሆይ ። ጌታችን ፡ በጌቴሴማኒ ፡ ከተያዘበት ፡ ሰዓት ፡ ጀምሮ ፡ በመስቀል ፡ ተሰቅሎ ፡ እስከ ፡ ሞተበት ፡ ሰዓት ፡ ድረስ ፡ የተቀበለውን ፡ መከራ ፡ ሁሉ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በዓይኑ ፡ አይቶ ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ እንደ እኔ ፡ በመስቀል ፡ ተሰቅለህ ፡ ትሞታለህ ፡ ብሎ ፡ ያሟሟቱን ፡ ነገር ፡ ስለ ፡

ነገረው ፡ የማይጠረጠር ፡ አምላካዊ ፡ ቃል ፡ መሆኑን ፡ ያውቃልና ፡ በልቡ ፡ የኃዘን ፡ ሰይፍ ፡ እንደ ፡ ተተከለበት ፡ መመልከት ፡ ይገባል ።

ነገር ፡ ግን ፡ የጌታውን ፡ መከራውን ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ትዕግሥቱንና ፡ ብርታቱንም ፡ አይቷልና ፡ የሃይማኖቱ ፡ መሠረት ፡ በፍርሃት ፡ አልተናወጠም ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ሁሉ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ተመልሰው ፡ ባንድነት ፡ ተሰብስበው ፡ ሳሉ ፡ ጌታችን ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተገለጠላቸው ። እየዘሩም ፡ አሕዛብን ፡ ሁሉ ፡ እንዲያስተምሩ ፡ በአብና ፡ በወልድ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ስም ፡ እንዲያጠምቁ ፡ አዘዘቸው ። ያመነ ፡ የተጠመቀ ፡ ይድናል ። ያላመነ ፡ ግን ፡ ይፈረድበታል ፡ አላቸው ። ሌላም ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ ነገራቸው ። እርሳቸውም ፡ ብዙ ፡ ጥያቄ ፡ ጠየቁት ። ይልቁንም ፡ ከደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ መካከል ፡ የአስራኤል ፡ ሥጋዊ ፡ መንግሥት ፡ በእርሱ ፡ ዘመን ፡ ከሮማውያን ፡ እጅ ፡ እንዲመለስ ፡ ተስፋ ፡ የሚያደርጉ ፡ ነበሩና ፡ ይህን ፡ አጠንክረው ፡ ቢጠይቁት ፡ ዛሬ ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ለማወቅ ፡ አልተሰጣችሁም ፡ ብሎ ፡ ቁርጥ ፡ የሆነ ፡ ምላሽ ፡ ሰጣቸው ። ወዲያውም ፡ በማናቸውም ፡ ምክንያት ፡ ቢሆን ፡ ከሰማይ ፡ ኃይልን ፡ አስከትለብሱ ፡ ድረስ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ከተማ ፡ አትውጡ ፡ ብሎ ፡ አዘዘቸው ። የሐዋ ፡ ፩ ፡ ፯-፰ ፤ ሉቃ ፡ ፳፬ ፡ ፵፱ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ ቢታንያ ፡ አወጣቸው ። በደብረ ፡ ዘይትም ፡ ሲደርሱ ፡ እጁን ፡ ዘርግቶ ፡ ባረካቸው ።

የብሉይ ፡ ዘመን ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ መሥዋዕቱን ፡ በእግዚአብሔር ፡ ፊት ፡ አቅርቦ ፡ ሲጨርስ ፡ እጁን ፡ ዘርግቶ ፡ ሕዝቡን ፡ ይባርክ ፡ ነበር። ዘሊቀ ፡ ፱ ፡ ፳፪-፳፬ ።

ጌታችንም ፡ የሐዲስ ፡ ዘመን ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ ራሱን ፡ መሥዋዕት ፡ አድርጎ ፡ ለአባቱ ፡ አቅርቦ ፡ ከጨረሰ ፡ በኋላ ፡ እጁን ፡ ዘርግቶ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ ባረካቸው ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ከምድር ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ አለ ። ብሩህ ፡ ደመናም ፡ መጥቶ ፡ ተቀበለው ። ከዓይናቸውም ፡ እየራቀ ፡ ዓረገ ፡ በሰማይም ፡ በባሕርይ ፡ ክብሩ ፡ ዙፋን ፡ በአባቱ ፡ ቀኝ ፡ ተቀመጠ ። ማር ፡ ፲፯ ፡ ፲፱ ፡ የሐዋ ፡ ፩ ፡ ፱ ።

ደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ በደብረ ፡ ዘይት ፡ ቆመው ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ሲመለከቱ ፡ ንጫጭ ፡ ልብስ ፡ የለቡ ፡ ሁለት ፡ መላእክት ፡ ተገልጠው ፡ እናንተ ፡ የገሊላ ፡ ሰዎች ፡ ሰማይ ፡ ሰማይ ፡ እያያችሁ ፡ ከዚህ ፡ ለምን ፡ ቆማች

ኋል ። ይህ ፡ ኢየሱስ ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ሲወጣ ፡ እንዳያችሁት ፡ እንደዚሁ ፡ ተመልሶ ፡ ይመጣል ፡ አሏቸው ።

የሐዋ ፡ ፩ ፡ ፲-፲፩ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሰግደው ፡ በደስታ ፡ ወደ ፡ ደብረ ፡ ዘይት ፡ ተመለሱ ።

ሉቃ ፡ ፳፬ ፡ ፶፪ ።

በደስታ ፡ ተመለሱ ፡ ማለት ፡ ጌታቸው ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ መውጣቱን ፡ በዓይናቸው ፡ በማየታቸውና ፡ እንዲሁ ፡ ተመልሶ ፡ ይመጣል ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ በመስማታቸው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ምንም ፡ እርሱ ፡ እስከ ፡ ፍጻሜ ፡ ዘመን ከእናንተ ፡ ጋራ ፡ ነኝ ፡ ቢላቸው ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ከወጣ ፡ በኋላ ፡ በዓይን ፡ ነፍስ ፡ እንጂ ፡ በዓይን ፡ ሥጋ ፡ ዘወትር ፡ አያዩትምና ፡ ከጌታቸውና ፡ ከመምሕራቸው ፡ ተለይተው ፡ በመቅረታቸው ፡ እንዲያዝኑ ፡ እርግጥ ፡ ነው ።

፪ ፡ ቆሮ ፡ ፭ ፡ ፲፯ ።

ምዕራፍ ፤ ፲፫ ።

ጌታችን ፡ ከረገ ፡ በኋላ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በይሁዳ ፡ ምትክ ፡ ሌላ ፡ ሰው ፡ ለመምረጥ ፡ ስለ መናገሩ ።

ሐዋርያት ፡ በደብረ ፡ ዘይት ፡ ጌታቸውና ፡ መምሕራቸው ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ሲደርግ ፡ አይተው ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ከተመለሱ ፡ በኋላ ፡ ወደ አንድ ፡ ሰንኩ ፡ ቤት ፡ ወጥተው ፡ ተቀመጡ ።

በዚያም ፡ የጌታችን ፡ እናት ፡ ድንግል ፡ ማርያምና ፡ ሌሎችም ፡ ቅዱሳት ፡ አንስት ፡ አርድዕቶችም ፡ ነበሩ ። የሁሉም ፡ ቀጥራቸው ፡ ፲፳ያህል ፡ ነበር ።

በዚያም ፡ ወራት ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ተነሥቶ ፡ በመካከላቸው ፡ ቆሞ ፡ በዳዊት ፡ መጽሐፍ ፡ በ፪፰ኛው ፡ መዝሙር ፡ በይሁዳ ፡ የተጻፈውን ፡ ጠቅሱ ፡ ካስረዳ ፡ በኋላ ፡ በይሁዳ ፡ ምትክ ፡ ካሥራ ፡ ሁለቱ ፡ ሐዋርያት ፡ ጋራ ፡ የሚቆጠረውን ፡ ሰው ፡ ለመምረጥ ፡ የሚገባ ፡ መሆኑን ፡ ተናገረ ።

በነገሩም ፡ ተስማምተው ፡ የሰጠሰ ፡ የተባለውን ፡ በርሳባንና ፤ ማትያስን ፡ መረጡ ። ነገር ፡ ግን ፡ የሚያስፈልጋቸው ፡ አንድ ፡ ብቻ ፡ ነበርና ፡ ሁለቱም ፡ ለመመረጥ ፡ የሚገባቸው ፡ ትክክል ፡ ሆነው ፡ ስለ ተገኙ ፡ አንደኛውን ፡ ለመምረጥ ፡ ቢቸግራቸው ፡ ጸሎት ፡ ጸልዩው ፡ ዕጣ ፡ ጥለው ፡ ዕጣው ፡ በማትያስ ፡ ስለ ወጣበት ፡ ካሥራ ፡ አንዱ ፡ ሐዋርያት ፡ ጋራ ፡ አሥራ ፡ ሁለተኛ ፡ ሆኖ ፡ ተቆጠረ ።

የማትያስ ፡ እመራረጥ ፡ ለክብር ፡ ብቻ ፡ በሆነ ፡ ዕጣ ፡ ወጣለት ፡ ይባል ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ክብሩን ፡ የሚያገኘው ፡ ከመከራው ፡ በኋላ ፡ ስለሆነ ፡ ዕጣ ፡ ወጣበት ፡ ተባለ ።

ከንድ ፡ በላይ ፡ ለሆነ ፡ ነገር ፡ ዕጣ ፡ አውጥቶ ፡ ሹመት ፡ ወይም ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡ መስጠት ፡ ሰጭው ፡ ሰው ፡ ራሱ ፡ ከሐሜት ፡ እንዲድን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የተከከለ ፡ ሥራ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ ዕድሜያቸው ፡ ከ፯ዓመት ፡ እስከ ፡ ፲፪ና ፡ እስከ ፡ ፲፫ዓመት ፡ የሆነ ፡ ልጆች ፡ ተሰብስበው ፤ ንጉሥ ፡ ወይም ፡ ጳጳስ ፡ እየሆኑ ፡ ለመጫወት ፡ በሰቡ ፡ ጊዜ ፡ ዕጣ ፡ አውጥተው ፡ በዕጣ ፡ አንዱን ፡ ልጅ ፡ ንጉሥ ፡ ደግሞ ፡ ሌላውን ፡ ልጅ ፡ ጳጳስ ፡ ብለው ፡ የንጉሥና ፡ የጳጳስ ፡ ልብስ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ የግምጃ ፡ ቁራጭ ፡ እያለበሱ ፡ ርዝመቱ ፡ አንድ ፡ ከንድ ፡ የሚሆን ፡ የጭቃና ፡ የሣር ፡ ጎጆ ፡ እየሠሩ ፡ ቤተ ፡ መንግሥትና ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ ይጫወታሉ ። እንግዲህ ፡ ለእነዚህ ፡ ልጆች ፡ ዕጣ ፡ ስለ ወጣላቸው ፡ ንጉሥ ፡ ወይም ፡ ጳጳስ ፡ ለመሆን ፡ እግዚአብሔር ፡ መርጥዋቸዋል ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

ምዕራፍ ፤ ፲፬ ።

መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በሐዋርያት ፡ ላይ ፡ ስለ መውረዱና ፡ በዚሁ ፡ ቀን ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ አስተምሮ ፡ ሶስት ፡ ሺ ፡ ሰዎች ፡ ስለ ማሳመኑ ።

ጌታችን ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ በሚደርግበት ፡ ጊዜ ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ኃይል ፡ እስክትለብሱ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ከተማ ፡ አትውጡ ፡ ብሎ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ አዝዋቸው ፡ ነበርና ፡ ሰረገ ፡ በ፲ኛው ፤ በተነሣ ፡ በ፶ኛው ፡ ቀን ፡ በጳጳስቆስጤ ፡ በዓል ፡ ሁሉም ፡ በስፍራቸው ፡ በንድነት ፡ ሳሉ ፡ እንደ ፡ ዓውሎ ፡ ነፋስ ፡ ያለ ፡ ድምፅ ፡ በድንገት ፡ ከሰማይ ፡ መጥቶ ፡ የነበሩበትን ፡ ቤት ፡ መላው ።

የተከፋፈለም ፡ የእሳት ፡ ላንቃ ፡ (ልሳን) ታያቸውና ፡ በያንዳንዱ ፡ ላይ ፡ አደረባቸው ። ወዲያውም ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ቋንቋ ፡ ይናገሩ ፡ ጀመር። በያንዱም ፡ ከተበተኑ ፡ አይሁድ ፡ ወገን ፡ ደጋግ ፡ ሰዎች ፡ ለበዓለ ፡ ፋሲካ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ መጥተው ፡ ነበሩና ፡ በነገሩ ፡ እጅግ ፡ ተደነቁ ።

በያገሩም : የተበተኑት : አይሁድ : ለበዓል : ፋሲካ : በኢየሩሳሌም : የተሰበሰቡበት : ምክንያቱ : ከዚህ : ቀጥሎ : እንደ : ተጻፈው : ነው ።

እስራኤል : በምድረ : ግብጽ : በባርነት : እየተገዙ : ሲኖሩ : እግዚአብሔር : በቸርነቱ : ከባርነት : ቤት : አውጥቶ : ወደ : ምድረ : ርስት : ስለ አገባቸው : ከባርነት : ቤት : የወጡበትን : ቀን : በዓል : ፋሲካ : እያሉ : በ ያመቱ : እንዲያከብሩት : ታዘው : ነበር ።

ዘዐ፡ ፲፪ : ፲፰-፳ ።

በኋላም : ከኢየሁዳ : ዘመን : ጀምሮ : የባቢሎንና : የፋርስ : የአሶርም : ነገሥታት : ወደ : ኢየሩሳሌም : እየዘመቱ : አገሩን : እያጠፉ : ሕዝቡን : እየማረኩ : ሲወስዱዋቸው : ይኖሩ : ነበርና : አገራቸው : በመጥፋቱና : በመማረካቸው : እያዘኑ : ኢየሩሳሌምንና : ሌሎችንም : የኢየሩሳሌምን : አውራጆች : ትተው : በያገሩ : እየተሰደዱ : ንግድ : እየነገዱ : ሌላም ልዩ : ልዩ : የአጅ : ሥራ : እየሠሩ : ይኖሩ : ነበር ።

ነገር : ግን : ችግር : ካላገኛቸው : በቀር : በዓል : ፋሲካን : በኢየሩሳሌም : እንዲያከብሩ : ታዘው : ነበርና : በያገሩ : ከተበተኑት : አይሁድ : በ ለገንዘብ : የሆኑት : በያመቱ : ወደ : ኢየሩሳሌም : እየወጡ : በዓል : ፋሲካን : ያከብሩ : ነበር ።

ለመውጣት : የማይችሉት : ግን : ከየመስጊዳቸው : አንድ : ወይም : ሁለት : ሰዎች : እየመረጡ : ይልኩ : ነበር ። በዓል : ፋሲካንም : ካከበሩ : በኋላ : አምሳ : ቀን : ቆጥረው : በዓል : ሰዊት : የሚባለውን : በዓል : አክብረው : ወደ : መጡበት : አገር : ይመለሱ : ነበር ።

በዓል : ሰዊት : ማለት : እህል : የሚታጨድበት : የመከር : ወራት : ነው ። የኢየሩሳሌም : ክረምት : መግቢያ : በኅዳር : ወር : ስለ : ሆነ : መከር : የሚደርሰውና : አጨዳ : የሚጀመረው : ከማዚያ : ወር : እስከ : ግንቦት : ወር : መጨረሻ : ነው ።

መከርም : በደረሰ : ጊዜ : መጀመሪያ : ከሚወቁት : እህል : ለእግዚአብሔር : መሥዋዕት : እንዲሰጡ : ታዘው : ነበር ።

ይህንንም : ከበዓል : ፋሲካ : ጀምሮ : ሰባት : ሳምንቶች : እስኪጨረሱ : እያንዳንዱ : በየቀኑ : አንዳንድ : ጎሞር : እህል : ይሰጡ : ነበር ። ጎሞር : ማለት : ትንሽ : መስፈሪያ : ነው ።

ምናልባት : የቀና : አራተኛ : መስፈሪያ : (እርባ)ያህል : ይሆናል ።

ሰባት : ሳምንቶች : ፵፱ : ቀኖች : ይሆናሉና : እንግዲህ : አንድ : ሰው : የሚሰጠው : እህል : ፵፱ : ጎሞር : መሆኑ : ነው ። ስለ : ሕዝቡ :

በዛት : ግን : ያመቱ : ገቢ : እህል : እጅግ : ብዙ : ሳይሆን : አይቀርም ።

በ፲ኛውም : ቀን : ሊቀ : ካህናቱ : ከእህሉ : በእንቅብ : አቅርቦት : ከጸለዩበት : በኋላ : የበጉን : መሥዋዕት : ለእግዚአብሔር : ያቀርባልና : ይህ : ቀን : ታላቅ : በዓል : ሆኖ : ይውላል : ነበር ። በጽርዕ ቋንቋም : ጳጳሳዊ ስጦታ : ተብሏል ። ሰባት : ሳምንቶች : ማለት : ነው ።

ዘሊቀ : ፳፫ : ፲ : - ፲፯ ።

በሀገራችን : የዘመን : መለወጫ : ዕለት : ሁለት : ወይም : ሦስት : መስፈሪያ ስንዴ : በእንቅብ : ይቀርብና : የተማረ : ሊቀ : ባሕረ : ሀሳቡን : ተናግሮ : ሲጨርስ : ቁሱ : ስንዴውን : ይባርከዋልና : ከዚህ : ከበዓል ሰዊት : የመጣ : የአይሁድ : ልማድ : መሆኑን : ያስረዳናል ።

መንፈስ : ቅዱስም : በዚህ : በጳጳሳዊ ስጦታ : በዓል : በዕለተ : አሁድ : ከነግሁ : በገድ : ሰዓት : በሐዋርያት : ላይ : በደረ : ጊዜ : ሁሉም : በያገሩ : ቋንቋ : ይናገሩ : ጀመር ።

በዚያም : ወራት : ለበዓል : ፋሲካና : ለበዓል : ሰዊት : ወደ : ኢየሩሳሌም : መጥተው : የነበሩ : ደጋግ : አይሁድ : ሐዋርያት : በያገራቸው : ቋንቋ : ሲናገሩ : በሰሙ : ጊዜ : እያደነቁ : ተሰብስበው : በየተወለድንበት አገር : ቋንቋ : ሲናገሩ : የምንሰማቸው : እነዚህ : ሁሉ : የገሊላ : ሰዎች : አይደሉምን : እያሉ : አገራቸውን : ሁሉ : ይቆጥሩ : ጀመር ።

የገሊላ : ሰዎች : አይደሉምን : ማለታቸው : ግን : የገሊላ : ሰዎች : እንደ : በላገሮች : ስለ : ሆኑ : ሌላውስ : ይቅርና : ያባቶቻቸውን : ቋንቋ : ፅብራይስጡን : እንጂ : አጥርተው : ለመናገር : የማይችሉ : ስለ : ነበሩ ነው ።

ከአይሁድም : ወገን : አንዳዱ : ምክንያቱ : ስለ : ቸገራቸው : እንጂ : ይህ : ነገር : ምን : ይሆን : ይባባሉ : ጀመር ።

እኩሌቶቹ : ግን : እነዚህ : ያልፈላ : ጉሽ : ጠጅ : ጠጥተው : ስለ : ሰከሩ : ይለፈልፋሉ : እያሉ : አፌዙባቸው ።

ቅ : ጴጥርስም : ይህን : ነገር : በሰማ : ጊዜ : በአሥራ : አንዱ : ሐዋርያት : መካከል : ቆሞ : እንዲህ : እያለ : ይናገር : ጀመር ።

እናንት : በኢየሩሳሌም : ያላችሁ : አይሁድ : ሁላችሁም : ይህን : ነገር : አድምጡ ። በእናንተም : ዘንድ : የታወቀ : ይሁን ።

ቀኑ : ከነጋ : ገና : ሦስተኛ : ሰዓት : ነውና : ለእናንተ : እንደ : መስላችሁ : እነዚህ : ሰዎች : የሰከሩ : አይደሉም ። ነገር : ግን : በኋለኛው :

ዘመን ፡ ሥጋ ፡ በለበሰ ፡ ሁሉ ፡ ላይ ፡ ከመንፈሴ ፡ አፈሳላሁ ፤ ወንድችና ፡ ሴቶችም ፡ ልጆቻችሁ ፡ ትንቢት ፡ ይናገራሉ ። ገብዘዝቶቻችሁም ፡ ራዕይ ፡ ያያሉ ። ሽግግሎቻችሁም ፡ ሕልም ፡ ያልማሉ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይላል ፡ ብሎ ፡ ነቢዩ ፡ ኢዩኤል ፡ የተናገረው ፡ ይፈጸም ፡ ዘንድ ፡ ነው አላቸው ፡ ኢዩ ፡ ፫ ፡ ፩ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ምክርና ፡ እውቀት ፡ የተሰጣችሁን ፡ ኢየሱስን ፡ ሰቀላችሁ ፡ ገደላችሁት ። እግዚአብሔር ፡ ግን ፡ የሞትን ፡ ማወሪያ ፡ ፈትቶ ፡ ስለ አስነሣው ፡ አሁን ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ወጥቶ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቀኝ ፡ ከተቀመጠ ፡ በኋላ ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስን ተስፋ ፡ ከአብ ፡ ተቀብሎ ፡ ይህን ፡ ዘሬ ፡ እናንተ ፡ የምታዩትንና ፡ የምትሰሙትን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ እርሱ ፡ ለሁላችንም ፡ ሰጠው ። እንግዲህ ፡ ይህን ፡ እናንተ ፡ የሰቀላችሁትን ፡ ኢየሱስን ፡ እግዚአብሔር ፡ ጌታና ፡ መሢሕ ፡ (ቅቡዕ) እንዳደረገው ፡ የእስራኤል ፡ ወገን ፡ ሁሉ ፡ በእውነት ፡ ይወቅ ፡ እያለ ፡ ጌታችን ፡ አምላክና ፡ ሰው ፡ መሆኑን ፡ ገልጦ ፡ ነገራቸው ።

የተሰበሰቡትም ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ከቀ ፡ ጴጥሮስ ፡ አፍ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ልባቸው ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተመለሰ ። ስለዚህም ፡ ፈታቸውን ፡ ወደ ፡ ጴጥሮስ ፡ አዙረው ፡ ምን ፡ እናድርግ ፡ ብለው ፡ ጠየቁ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ንስሐ ፡ ገብታችሁ ብሎ ፡ ከእርሱ ፡ ስም ፡ ብትጠመቁ ፡ ኃጢአታችሁ ፡ ይሠረዳል ። የመንፈስ ፡ ቅዱስንም ፡ ጸጋ ፡ ትቀበላላችሁ ፡ አላቸው ።

ከእነዚህም ፡ መካከል ፡ ነገሩን ፡ በደስታ ፡ ተቀብለው ፡ የተጠመቁት ፡ ቊጥራቸው ፡ ሦስት ፡ ሺ ፡ ይሆናል ። እነዚህም ፡ ሁሉ ፡ ርስታቸውንና ፡ ከብታቸውን ፡ ሁሉ ፡ እየሸጡና ፡ እያመጡ ፡ ለሐዋርያት ፡ እየሰጡ ፡ አንድ ፡ ማህበር ፡ ሆነው ፡ ከሐዋርያት ፡ ጋራ ፡ ይኖሩ ፡ ጀመር ።

ሐዋርያትም ፡ ታምራት ፡ እያደረጉ ፡ እግዚአብሔርን ፡ እያመሰገኑ ፡ ስለ ኖሩ ፡ በሕዝቡ ፡ ሁሉ ፡ ዘንድ ፡ መወደድን ፡ አገኙ ፡ እግዚአብሔርም በየቀኑ ፡ ያመኑትን ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ይጨምር ፡ ነበር ። የሐዋ ፡ ፪ ፡ ፩-፵፯ ።

ምዕራፍ ፡ ፲፭ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ አንድ ፡ አንካሳ ፡ ስለ መፈወሱ ።

በዚያም ፡ ወራት ፡ ጴጥሮስና ፡ ዮሐንስ ፡ በጀሰዓት ፡ ለጸሎት ፡ ወደ ፡ መቅደስ ፡ ወጥተው ፡ ነበር ።

ከእናቱም ፡ ማህበን ፡ ጀምሮ ፡ አንካሳ ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ነበርና ፡ እርሱ ፡ ወደ ፡ መቅደስ ፡ ከሚገቡት ፡ ሰዎች ፡ ምጽዋት ፡ ይለምን ፡ ዘንድ ፡ ዘመዶቹ ፡ እየተሸከሙ ፡ እየወሰዱ ፡ መልካም ፡ በምትባል ፡ በመቅደስ ፡ ደጅ ፡ ያስቀምጡት ፡ ነበር ።

አንካሳውም ፡ ጴጥሮስና ፡ ዮሐንስ ፡ ወደ ፡ መቅደስ ፡ ሲገቡ ፡ አይቶ ፡ ምጽዋት ፡ እንዲሰጡት ፡ ለመናቸው ። ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ከዮሐንስ ፡ ጋራ ፡ ቆሞ ፡ ወደ ፡ እኛ ፡ ተመልከት ፡ አለው ።

አንካሳውም ፡ ምጽዋት ፡ የሚሰጡት ፡ መስሎት ፡ ወደ ፡ እርሳቸው ፡ ተመለከተ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ግን ፡ ወርቅና ፡ ብር ፡ በእኔ ፡ ዘንድ ፡ አይገኝምና ፡ በእኔ ፡ ዘንድ ፡ ያለውን ፡ እስጥላሁ ፡ በናዝሬቱ ፡ በኢየሱስ ፡ ስም ፡ ተነሣና ፡ ሐድ ፡ ካለው ፡ በኋላ ፡ በቀኝ ፡ እጁ ፡ ይዞ ፡ አስነሣው ። አንካሳ ፡ የነበረውም ፡ እግሩ ፡ ጸናለትና ፡ እግዚአብሔርን ፡ በማመስገን ፡ እየሮጠ ፡ ወደ ፡ መቅደስ ፡ ገባ ። ሕዝቡም ፡ ሁሉ ፡ በመቅደስ ፡ ደጅ ፡ ተቀምጦ ፡ ይለምን ፡ የነበረው ፡ እርሱ ፡ እንደሆነ ፡ አውቀው ፡ እያደነቁ ፡ የሰሎምን ፡ ወለል ፡ በሚባለው ፡ ተሰበሰቡ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ የሕዝቡን ፡ መሰብሰብ ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ እናንተ ፡ የእስራኤል ፡ ወገኖች ፡ በዚህ ፡ ለምን ፡ ትደነቃላችሁ ፡ ወይስ ፡ እኛ ፡ በኃይላችንና ፡ በቅዱስነታችን ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ በእግሩ ፡ ቆሞ ፡ እንዲሔድ ፡ እንዳደረገው ፡ አድርጋችሁ ፡ ለምን ፡ ታዩናላችሁ ። የአብርሃምና ፡ ያይስጥ ፡ የያዕቆብም ፡ አምላክ ፡ እግዚአብሔር ፡ እናንተ ፡ አናምንም ፡ ብላችሁ ፡ ክዳችሁ ፡ የሰቀላችሁትን ፡ ልጁን ፡ ኢየሱስን ፡ በክብር ፡ ስለ ገለጠው ፡ ይህ ፡ ታምራት ፡ ተደረገ ፡ እንጂ ፡ በእኛ ፡ ኃይል ፡ አይደለም ፡ እያለ ፡ ከዚህ ፡ አያይዘ ፡ ከአይሁድ ፡ የተቀበለውን ፡ የክርስቶስን ፡ መከራና ፡ ሞት ፡ ትንሣኤውንም ፡ ገልጦ ፡ ስለ አስተማረ ፡ ከመካከላቸው ፡ አምስት ፡ ሺ ፡ ሰዎች ፡ አምነው ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ተጨመሩ ።

በጳጳሳዊ ስልጣን ፡ ቀን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በወረደ ፡ ጊዜ ፡ የነበሩት ፡ ሰዎች ፡ ቁጥራቸው ፡ መቶ ፡ ሐያ ፡ ብቻ ፡ ነበር ፤ ነገር ፡ ግን ፡ በዚያ ፡ ቀን ፡ ሶስት ፡ ሺ ፡ ምዕመናን ፡ ተጨምረው ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ደግሞ ፡ አምስት ፡ ሺ ፡ ምዕመናን ፡ ስለ ፡ ተጨመሩ ፡ በንድነት ፡ የሚኖሩትም ፡ የምእመናን ፡ ቁጥር ፡ በድምሩ ፡ ስምንት ፡ ሺ ፡ መቶ ፡ ሆኖ ፡ ሆነ ።

ስለዚህ ፡ ለአይሁድ ፡ ምኞታቸው ፡ ሳይፈጸምላቸው ፡ ቀረ ። አይሁድ ፡ በመጀመሪያ ፡ ጌታን ፡ ሲያስገድሉ ፡ እርሱ ፡ ከሞተ ፡ ደቀ ፡ መዘመርቱ ፡ የሚበተኑ ፡ ትምህርቱም ፡ የምትጠፋ ፡ መስጫቸው ፡ ነበር ። እርሱ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ሐዋርያት ፡ በንድነት ፡ ሆነው ፡ በፍቅርና ፡ በትጋት ፡ ስለ ፡ አስተማሩ ፡ የጌታችን ፡ ትምህርት ፡ ወንጌል ፡ እየሰፋች ፡ ምዕመናን ፡ እየበዙ ፡ ይሁዱ ፡ ጀመር ።

አይሁድም ፡ እንደዚህ ፡ ማሰባቸው ፡ የጌታን ፡ ትምህርቱንና ፡ ምሳሌውን ፡ ልብ ፡ አድርገው ፡ በያስተውሉት ፡ ይሆናል ፡ እንጂ ፡ እርሱ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ወንጌል ፡ እየሰፋች ፡ ምእመናን ፡ እየበዙ ፡ መሔዳቸውን ፡ ገና ፡ ሳይሞት ፡ እውነት ፡ እውነት ፡ አላችኋለሁ ። የስንዴ ፡ ቅንጣት ፡ በምድር ፡ ላይ ፡ ካልተዘራችና ፡ ካልሞተች ፡ አንድ ፡ ቅንጣት ፡ እንደሆነች ፡ ትቀራለች ። የሞተች ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ብዙ ፡ ፍሬ ፡ ታፈራለች ፤ ብሎ ፡ ለደቀ ፡ መዘመርቱ ፡ በምሳሌ ፡ ነግርዋቸው ፡ ነበር ።

ዮሐ ፡ ፲፪ ፡ ፳፬ ።

የአይሁድ ፡ ካህናትና ፡ ሰዳቃዎቻችንም ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ ዮሐንስ ፡ አንካሳውን ፡ ማዳናቸውን ፡ በዩ ፡ ጊዜ ፡ ይልቁንም ፡ ክርስቶስ ፡ ከሙታን ፡ ተለይቶ ፡ ተነሣ ፡ እያሉ ፡ የትንሣኤ ፡ ሙታንን ፡ ነገር ፡ ለአዝቡ ፡ ሲያስተምሩ ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ በቁጣ ፡ ተነሥተው ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስንና ፡ ዮሐንስን ፡ ይዘው ፡ ወደ ፡ ግዞት ፡ ቤት ፡ አገቡዋቸው ።

በማግሥቱም ፡ የአይሁድ ፡ አለቆችና ፡ ሽማግሎች ፡ የካህናትም ፡ አለቆች ፡ ሁሉ ፡ ተሰብስበው ፡ ጴጥሮስንና ፡ ዮሐንስን ፡ ከግዞት ፡ ቤት ፡ አስመጥተው ፡ በመቅደስ ፡ ደጅ ፡ ተቀምጦ ፡ ይለምን ፡ የነበረውን ፡ ድውይ ፡ በምን ፡ ኃይል ፡ በማንስ ፡ ስም ፡ እንዳዳኑት ፡ ጠየቁቸው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ ደህና ፡ ሆኖ ፡ በፊታችሁ ፡ መቆሙ ፡ እናንተ ፡ ሰቅላችሁ ፡ በገደላችሁት ፡ እግዚአብሔር ፡ ግን ፡ ከሙታን ፡ ለይቶ ፡ በስነሣው ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስም ፡ እንደሆነ ፡ እወቁ ።

በእርሱም ፡ ይድኑ ፡ ዘንድ ፡ የተሰጠ ፡ ከሰማይ ፡ በታች ፡ ሌላ ፡ ስም ፡ የለም ፡ እያለ ፡ ሳይፈራ ፡ ነገራቸው ።

የካህናት ፡ አለቆችም ፡ ጴጥሮስና ፡ ዮሐንስ ፡ ሳይፈሩ ፡ ሲናገሩ ፡ በዩ ፡ ጊዜ ፡ እነዚህ ፡ ሰዎች ፡ መጽሐፍ ፡ ያልተማሩ ፡ ሞኞች ፡ ናቸው ፡ ብለው ፡ ተናገሩ ።

ነገር ፡ ግን ፡ እግሩ ፡ የዳነለትን ፡ ሰው ፡ በዚያው ፡ ቆሞ ፡ ያዩት ፡ ነበርና ፡ በቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ ዮሐንስ ፡ ላይ ፡ ለመፍረድ ፡ ምክንያት ፡ በያገኙ ፡ ቆይታ ፡ አድርገው ፡ እንግዲህ ፡ በእነዚህ ፡ ሰዎች ፡ ላይ ፡ ምን ፡ እናድርግ ፤ እነሆ ፡ ታምራት ፡ ያደርጉ ፡ ጀመር ፡ ይኸውም ፡ በኢየሱስም ፡ ሁሉ ፡ የተገለጠ ፡ ሆኗልና ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አንችልም ። ነገር ፡ ግን ፡ ትምህርታቸው ፡ እንዳይበዛና ፡ ሕዝቡ ፡ ሁሉ ፡ በኢየሱስ ፡ እንዳያምኑ ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ በሰሙ ፡ አታስተምሩ ፡ ብለን ፡ እንዘዛቸው ፡ ብለው ፡ ተማከሩ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስንና ፡ ዮሐንስን ፡ አቅርበው ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ በኢየሱስ ፡ ስም ፡ አታስተምሩ ፡ ብለው ፡ ቁርጥ ፡ ነገር ፡ ነገርዋቸው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ ዮሐንስም ፡ ይህን ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ይልቅ ፡ የእናንተን ፡ ቃል ፡ መስማት ፡ ይገባ ፡ እንደሆነ ፡ እስኪእናንተው ፡ ፍረዱ ። እኛ ፡ ግን ፡ የጌታችንን ፡ ሥራ ፡ በግዴናችን ፡ ያየነውን ፡ በጀርዋችን ፡ የሰማነውን ፡ ሰውረን ፡ ለማስቀረት ፡ አይቻለንም ፡ ብለው ፡ መለሱ ። የአይሁድም ፡ ካህናት ፡ ሞት ፡ ወይም ፡ ግርፋት ፡ ይፈርዱባቸው ፡ ዘንድ ፡ ምክንያት ፡ ስለ ፡ ቸገራቸው ፡ በብርቱ ፡ ተግዛጽ ፡ ገሥጸው ፡ ለቀቋቸው ።

ከተለቀቁም ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ባልንጀሮቻቸው ፡ ሔደው ፡ የካህናት ፡ አለቆችና ፡ ሽማግሎች ፡ ያልዋቸውንና ፡ እነርሱም ፡ የመለሱትን ፡ ሁሉ ፡ ነገርዋቸው ።

ባልንጀሮቻቸውም ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ በንድነት ፡ ሆነው ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ የምስጋና ፡ ጸሎት ፡ ጸለዩ ። ከዳዊትም ፡ መዝሙር ፡ ሁለተኛውን ፡ መዝሙር ፡ ለምንት ፡ አንገለጉ ፡ አሕዛብ ፡ የሚለውን ፡ ጠቅሰው ፡ ተናገሩ ።

ምዕራፍ : ፲፯ ።

ቅዱስ : ጴጥሮስ : በሐናንያና : በሚስቱ : በሰጸራ : ስለ : መፍረዱ ።

ሐዋርያት : ከአይሁድ : የሚመጣቸውን : መከራ : ሁሉ : ሳይፈሩ : ወንጌልን : ስለ : አስተማሩ : የክርስቶስንም : ትንሣኤ : ስለ : መሰከሩ : ብዙ ሰዎች : በክርስቶስ : እያመኑና : ወደ : ሐዋርያት : ማኅበር : እየገቡ : ባንድነትና : በፍቅር : ይኖሩ : ነበር ።

ገንዘባቸውም : ሁሉ : ባንድነት : የማኅበር : ነበር : እንጂ : ይህ : የእኔ : የግል : ገንዘብ : ነው : የሚል : ሰው : ስለ : አልነበረ : የገንዘብ : ችግር : አልነበረባቸውም ።

ከመከላቸውም : ርስትና : ቤት ፣ ከብትም : ያለው : እየሸጠ : ዋጋውን : እያመጣ : ለሐዋርያት : ያስረክብ : ነበር ። ሐዋርያትም : ለያንዳንዱ : ችግሩን : እያዩ : የሚያሻውን : ያህል : ገንዘብ : ይሰጡት : ነበር ።

በዚያም : ወራት : በክርስቶስ : ያመነ : ሐናንያ : የሚባል : ሰው : ወደ : ሐዋርያት : ማኅበርነት : ስለ : ገባ : ርስቱን : ሸጠ : ነበርና : ከሸጠ : በኋላ : ከሚስቱ : ከሰጸራ : ጋራ : ተማክሮ : የዋጋውን : እኩሌታ : አስቀርቶ : እኩሌታውን : ብቻ : አምጥቶ : ከሐዋርያት : እግር : በታች : አኖረው ።

ከዋጋውም : እኩሌታውን : ከፍሎ : ያስቀረበት : ምክንያቱ : የአይሁድ : ሊቃነ : ከህናትና : ሽማግሎች : ጌታችንን : ከስገደሉ : በኋላ መንፈስ : ቅዱስ : እስከ : ወረደበት : እስከ : ጳጳሳዊ ሰው : ቀን : ድረስ ፣ መንፈስ : ቅዱስም : ወርዶ : ሐዋርያትን : በልዩ : ልዩ : ቋንቋ : ከናገራቸው : በኋላ : ቅ : ጴጥሮስ : በአይሁድ : መካከል : በስተማረ : ጊዜ : ከመከላቸው : ቍጥራቸው : ሶስት : ሺ : የሚሆኑ : ሰዎች : እስኪያምኑ : ድረስ : በሐዋርያት : ላይ : በክፉ : ነገር : አልተነሡባቸውም : ነበር ።

በኋላ : ግን : በመቅደስ : ደጅ : እየተቀመጠ : ሲለምን : የሚኖረውን : አንካሣ : ቅ : ጴጥሮስ : ባዳነው : ጊዜ : የአይሁድ : ሽማግሎች : በሙሉ : ሊቃነ : ከህናቱ : ሐና ፣ ቀያፋም ፣ ሳይቀሩ : ባንድነት : ሆነው : ተነሥተውባቸው : ነበርና : ሐናንያ : አይሁድ : በሐዋርያት : ላይ : እንደ : ተነሡባቸው : አይቶ : ማኅበሩ : የተፈታ : እንደሆነ : የገንዘብ :

ችግር : እንዳያገኘው : አስቦ : ከዋጋው : ከፍሎ : አስቀርቶ : ነበር ።

ቅ : ጴጥሮስም : ሐናንያ : የሠራውን : ሥራ : በመንፈስ : ቅዱስ : ኃይል : አውቆ ፣ ሐናንያ : ሆይ ፣ ክርስትህ : ዋጋ : ከፍለህ : ታስቀር : ዘንድ : በመንፈስ : ቅዱስም : ላይ : ሐሰት : ትናገር : ዘንድ : ሰይጣን በልብህ : ውስጥ : እንደምን : አደረብህ ። ሳትሸጠው : ያንተው : ገንዘብ አልነበረምን : ብትሸጠውም : በፈቃድህ : ነው : እንጂ : በግድ : አይደለም ። ይህን : ነገር : ለምን : በልብህ : አሰብህ ። ይህንም : በማድረግህ : በእግዚአብሔርም ፣ ዘንድ : ሐሰተኛ : ሆንህ : እንጂ : በሰው : ዘንድ : ብቻ : አይደለም : አለው ።

ሐናንያም : ይህን : ነገር : ከቅ : ጴጥሮስ : አፍ : በሰማ : ጊዜ : በድንጋጤ : ወድቆ : ሞተ ። ወዲያውም : የማኅበሩ : ንብዛዝት : አንሥተው : ወስደው ፣ ቀበሩት ።

የሐናንያም : ሚስት : ሰጸራ : ባልዋ : ከሞተ : በኋላ : ሦስት : ሰዓት : ያህል : ቆይታ : መጣች ። በባልዋም : ላይ : የተደረገውን : ነገር : አላወቀችም : ነበር ።

ቅ : ጴጥሮስም : ባያት : ጊዜ : ርስታችሁን : የሸጣችሁት : በዚህ ያህል : ዋጋ : ነውን : ብሎ : የገንዘቡን : ቍጥር : ነግሮ : ጠየቃት : እርስዎም : አዎን : በዚህ : ያህል : ነው : ብላ : መለሰች ።

መንፈስ : ቅዱስን : ትፈታተነት : ዘንድ : በዚህ : ነገር : እንደምን : ተባበራችሁ ፣ እነሆ : ባልሸን : የቀበሩት : ሰዎች : ተመልሰው : መጥተው : በደጅ : ቆመዋልና : አንቺንም : ወስደው : ይቅበሩሽ : አላት ።

በዚያም : ጊዜ : ደነገጠችና : ከእግሩ : በታች : ወድቃ : ሞተች ። የማኅበሩም : ጎብዛዝት : በገቡ : ጊዜ : ሞታ : ስለ : አገኝዋት : ተሸክመው : ወስደው : በባልዋ : አጠገብ : ቀበርዋት ።

አንባቢ : ሆይ ፣ ቅዱስ : ጴጥሮስ : በሐናንያና : በሰጸራ : ላይ : ኃይለ : ሥልጣኑን : ያሳየበትን : ምክንያት : ብትመረምር : በሚገባ : ሆኖ : ታገኘዋለህ ፣ ይህንም : ለመረዳት : ብትፈልግ : ከዚህ : ቀጥሎ : የተጻፈውን : ምሳሌ : ተመልከት ።

እነሆ : አንድ : ሰው : በእግሩ : ወይም : በእጁ : ላይ : የቍስል : በሽታ : በታመመ : ጊዜ : ወደ : ሐኪም : ሔዶ : ያሳያል ። ሐኪሙም መርምሮ : ቍስሉ : ቀላል : ሆኖ : በቶሎ : የሚድን : የሆነ : እንደሆነ : አጥቦ : መድኃኒት : ቀብቶ : በሻሽ : ሸፍኖ : ይሰደዋል ። እንደዚህም :

እያመለሰ ፡ ከከመው ፡ በኋላ ፡ ቀዳሳ ፡ ይደንና ፡ ደህና ፡ አካል ፡ ይሆናል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ሐኪሙ ፡ ቀዳሳን ፡ ከመረመረ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ አካሉ ፡ ውስጥ ፡ እየተሠራጨ ፡ ገብቶ ፡ መርዝ ፡ ሆኖ ፡ የሚገድል ፡ መሆኑን ፡ ያወቀው ፡ እንደሆነ ፡ እግሩን ፡ ወይም ፡ እጁን ፡ ከሚያስፈልገው ፡ ላይ ፡ ቆርጦ ፡ ይጥልለትና ፡ ሰውዬው ፡ ለጊዜው ፡ ከሞት ፡ ይድናል ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በክርስቶስ ፡ በመኑ ፡ በስምንት ፡ ሺ ፡ ማኅበር ፡ መካከል ፡ የዲያብሎስን ፡ መርዝ ፡ የተቀባ ፡ ሐናንያ ፡ ስለ ፡ ተገኘ ፡ እንደ አንድ ፡ ሥጋ ፡ እንደ ፡ አንድ ፡ ነፍስ ፡ ሆነው ፡ የሚኖሩትን ፡ ማኅበር ፡ በክፉ ፡ ሥራው ፡ ምሳሌ ፡ ሆኖ ፡ እንዳይመርዝቸውና ፡ እንዳያጠፋቸው ፡ ማኅበሩም ፡ ሁሉ ፡ የሐናንያን ፡ ሞት ፡ ምሳሌ ፡ እያደረጉ ፡ እንዲፈሩና ፡ እንዲጠነቀቁ ፡ ብሎ ፡ ያለ ፡ ርዳራ ፡ ኃይል ፡ ሥልጣኑን ፡ አሳይቶ ፡ መቅጣቱ ፡ የሚገባ ፡ ሥራ ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳል ።

ሐናንያና ፡ ሚስቱም ፡ ተቀሥረው ፡ ከሞቱ ፡ በኋላ ፡ በማኅበሩና ፡ ይህንም ፡ በሰሙት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ላይ ፡ ታላቅ ፡ ፍርሃት ፡ አደረባቸው ።

በሐዋርያትም ፡ እጅ ፡ ታላላቅ ፡ ታምራት ፡ ይደረግ ፡ ጀመር ፡ ከያገሩ ም ፡ ድውያንን ፡ በቃሬዛ ፡ እያመጡ ፡ በመንገድ ፡ ዳር ፡ እያስቀመጡ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ አልፎ ፡ ሲሔድ ፡ ጥላው ፡ በወደቀባቸው ፡ ጊዜ ፡ ይድኑ ፡ ነበር ።

ሐዋርያትም ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ትልልቅ ፡ ታምራት ፡ ስለ ፡ አደረጉ ፡ የአሁድ ፡ ከህናት ፡ አለቃና ፡ ሰዱቃውያን ፡ እንደ ፡ ገና ፡ በቅናት ፡ ተነሥተው ፡ አሰዘው ፡ ወደ ፡ ግዞት ፡ ቤት ፡ አግባተዋቸው ፡ ነበርና ፡ እግዚአብሔር ፡ መልአኩን ፡ ልኮ ፡ የግዞቱን ፡ ቤት ፡ ከፍቶ ፡ አወጣቸው ። ሐዋርያትም ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ኃይል ፡ ፍርሃትን ፡ ከልባቸው ፡ ስለ ፡ አጠፉ ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ሔደው ፡ ያስተምሩ ፡ ጀመሩ ።

በማግሥቱም ፡ የከህናት ፡ አለቃና ፡ ሰዱቃውያን ፡ የአይሁድን ፡ ሽማግሌዎች ፡ ሰብስበው ፡ በጉባዔ ፡ ተቀምጠው ፡ እሥሮቹን ፡ አምጡ ፡ ብለው ፡ ወደ ፡ ግዞት ፡ ቤት ፡ ልከው ፡ ነበርና ፡ መላክተኞቹ ፡ ወደ ፡ ግዞት ፡ ቤት ፡ በሔዱ ፡ ጊዜ ፡ ሳያገኙባቸው ፡ ስለ ፡ ቀሩ ፡ ተመልሰው ፡ ሔደው ፡ የግዞቱ ፡ ቤት ፡ በውጭም ፤ በግቢም ፡ ተቆልፎ ፡ ጠባቂዎቹም ፡ በደጅ ፡ ቆመው ፡ አገኘን ፤ ከፍተን ፡ በገባን ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ አንድም ፡ አሥር ፡ አላገኘንም ፡ ብለው ፡ ተናገሩ ።

የመቅደሱ ፡ አለቃና ፡ የከህናቱም ፡ አለቆች ፡ ሽማግሌዎችም ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ እንጂ ፡ ከቶ ፡ ይህ ፡ ነገር ፡ ምን ፡ ይሆን ፤ ወደ

ትስ ፡ ሔደው ፡ ይሆን ፡ እያሉ ፡ ሲነጋገሩ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ መጥቶ ፡ እነሆ ፡ ትናንትና ፡ በግዞት ፡ ቤት ፡ ያገባችኋቸው ፡ እነዚያ ፡ ሰዎች ፡ በመቅደስ ፡ ሆነው ፡ ሕዝቡን ፡ ያስተምራሉ ፡ ብሎ ፡ ነገራቸው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የመቅደሱ ፡ አለቃ ፡ ከሎሌዎቹ ፡ ጋራ ፡ ሔዶ ፡ ሐዋርያትን ፡ ወደ ፡ ሸንጎ ፡ አመጣቸው ።

ሐዋርያትም ፡ በሸንጎው ፡ ሬት ፡ በቆሙ ፡ ጊዜ ፡ የከህናቱ ፡ አለቃ ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ በኢየሱስ ፡ ስም ፡ አታስተምሩ ፡ ብለናችሁ ፡ አልነበረምን ፤ እነሆ ፡ በትምህርታችሁ ፡ ኢየሩሳሌምን ፡ መላችኋት ። የዚያንም ፡ ሰው ፡ ደም ፡ ልትመልሱብን ፡ ትሻላችሁ ፡ አላቸው ።

የአይሁድ ፡ ከህናት ፡ አለቃ ፡ ጌታችንን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በግፍ ፡ እንዳስገደለው ፡ ልቡ ፡ ያውቅበት ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ወገኖቹ ፡ የበዙ ፡ እንደሆነ ፡ ደሙን ፡ ለመመለስ ፡ ሲሉ ፡ እኛን ፡ ያስገድሉናል ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ ፈራ ፡ የዚያን ፡ ሰው ፡ ደም ፡ ልትመልሱብን ፡ ትሻላችሁ ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ ተናገረ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ የቀሩትም ፡ ሐዋርያት ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ እኛስ ፡ ከሰው ፡ ይልቅ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ትእዛዝ ፡ ልንሰማ ፡ ይገባናል ፡ ብለው ፡ መለሱ ።

ጌታችን ፡ በሚያርግበት ፡ ጊዜ ፡ እየዘራችሁ ፡ አሕዛብን ፡ ሁሉ ፡ በወንጌል ፡ አስተምሩ ፡ ብሎ ፡ አዝዋቸው ፡ ነበርና ፡ አስተምሩ ፡ ያለንን ፡ የጌታችንን ፡ ቃል ፡ ትተን ፡ አታስተምሩ ፡ ያላችሁንን ፡ የእናንተን ፡ ቃል ፡ እንሰማም ፡ ማለታቸው ፡ ነው ። ማቴ ፡ ፳፰ ፡ ፲፱ ።

ከዚህም ፡ አያይዘው ፡ የከህናት ፡ አለቆች ፡ ጌታን ፡ አሰቅለው ፡ እንደገደሉት ፤ እግዚአብሔር ፡ ግን ፡ ከሙታን ፡ ለይቶ ፡ አስነሥቶ ፡ በቀኙ ፡ እንዳስቀመጠው ፡ የሁሉም ፡ አለቃና ፡ መድኃኒት ፡ እንዳደረገው ፡ ገልጠው ፡ ተናገሩ ።

እነዚያም ፡ ይህን ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ተናደው ፡ ነበርና ፡ ሊገድልዋቸውም ፡ ወደዱ ።

በሐዋርያት ፡ ጊዜ ፡ የነበሩትን ፡ የከህናት ፡ አለቆችን ፡ በጣም ፡ የሚያናድዳቸው ፡ ሐዋርያት ፡ በከብከታቸው ፡ ሁሉ ፡ ክርስቶስን ፡ ሰቅላችሁ ፡ ገደላችሁት ፡ እግዚአብሔር ፡ ግን ፡ ከሙታን ፡ ለይቶ ፡ አስነሣው ፡ እያሉ ፡ ሬት ፡ ለሬት ፡ መናገራቸው ፡ ነበር ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ የሌላውን ፡ ሰው ፡ አባት ፡ ወይም ፡ ጌታ ፡ በገደለ ፡ ጊዜ ፡ የሚቹ ፡ ወገን ፡ ደሙን ፡ ለመ

መለስ ፡ ፈርቶ ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ የተቀመጠ ፡ እንደሆነ ፡ ለገዳዩ ፡ ሥጋቱ ፡
 ና ፡ ፍርሃቱ ፡ ይቀልለታል ። ነገር ፡ ግን ፡ የሚቼ ፡ ወገን ፡ በፍርድም ፡
 ቢሆን ፤ በሌላም ፡ ምክንያት ፡ ቢሆን ፡ ደሙን ፡ ለመመለስ ፡ ሳይቻለው ፡
 ቀርቶ ፡ ገዳዩን ፡ በገበያም ፡ በመንገድም ፡ በገኘው ፡ ቀጥር ፡ አባቴን ፡
 የገደልኸው ፡ አንተ ፡ ነህ ፡ እኮ ። ጌታዬን ፡ የገደልኸው ፡ አንተ ፡ ነህ
 እኮ ፡ እያለ ፡ መናገር ፡ ያበዛ ፡ እንደሆነ ፡ ገዳዩ ፡ መሥጋቱ ፡ አይቀርም
 ና ፡ የሚቼ ፡ ወገኖች ፡ የሚጠፉበትን ፡ ምክንያት ፡ መፈለጉ ፡ አይቀርም ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ ሐዋርያት ፡ በስብከታቸው ፡ ጊዜ ፡ ጌታችንን ፡
 ክርስቶስን ፡ እናንተ ፡ ሰቅላችሁ ፡ ገደላችሁት ፡ እግዚአብሔር ፡ ግን ፡
 ከሙታን ፡ ለይቶ ፡ አስነሣው ፡ እያሉ ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ ስለ ፡ ነገርዋቸው ፡
 ጊዜ ፡ ሲመቻቸው ፡ በቀም ፡ የሚያጠፍዋቸው ፡ እየመሰላቸው ፡ ይፈሩ ፡ ነበር ።

በዚህም ፡ ምክንያት ፡ ሐዋርያትን ፡ ለመግደል ፡ ስለ ፡ አሰቡ ፡ ከመ
 ከከላቸው ፡ ገማልያል ፡ የሚባል ፡ ፈረሳዊ ፡ እጅግ ፡ የተማረና ፡ በሕዝ
 ቡ ፡ ዘንድ ፡ የከበረ ፡ ነበርና ፡ የካህናት ፡ አለቆችንና ፡ ሰዱቃውያንን ፡
 ለብቻቸው ፡ ጠርቶ ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ መከራቸው ፡

እናንተ ፡ የአስራኤል ፡ ወገን ፡ ሰዎች ፡ በእነዚህ ፡ ሰዎች ፡ ላይ ፡ ስ
 ለ ፡ የምታደርጉት ፡ ነገር ፡ ተጠንቀቁ ።

ይህ ፡ ትምሕርታቸውና ፡ ይህ ፡ ሥራቸው ፡ በሰው ፡ ፈቃድ ፡ እንደሆነ
 ይቀራል ። በእግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ልታስቀሩት ፡ አ
 ትችሉምና ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋራ ፡ መጣላት ፡ እንዳይሆንባችሁ ፡ ተጠንቀቁ ።

ከዚህም ፡ ቀድሞ ፡ እነቴዎዳስ ፡ ዘግብጽ ፡ እነይሁዳ ፡ ዘገሊላ ፡ አ
 ምላክ ፡ ነን ፡ እያሉ ፡ ተነሥተው ፡ ነበር ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ሥራቸው ፡ በእ
 ግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡ አልነበረምና ፡ በሞት ፡ ጠፉ ። የተከተልዋቸው
 ም ፡ ሰዎች ፡ ተበተኑ ፡ እያለ ፡ ያለፈውን ፡ ሁሉ ፡ እየተረከ ፡ ነገራቸው ።

እነዚያም ፡ የገማልያልን ፡ ምክር ፡ ከሰሙ ፡ በኋላ ፡ ሐዋርያትን ፡ ጠ
 ርተው ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ በኢየሱስ ፡ ስም ፡ እንዳታስተምሩ ፡ ብለው ፡
 ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ እየገረፉ ፡ ለቀቁዋቸው ።

ሐዋርያት ፡ ግን ፡ ስለ ፡ ኢየሱስ ፡ ስም ፡ እየተናቁ ፡ ለመገረፍ ፡ በ
 መታደላቸው ፡ ደስ ፡ እያላቸው ፡ ከሸንገው ፡ ወጡ ።

ወደ ፡ ፊትም ፡ ትምሕርታቸውን ፡ እያሰፉና ፡ ኢየሱስ ፡ የእግዚአ
 ብሔር ፡ ልጅ ፡ እንደሆነ ፡ እየመሰከሩ ፡ ተቀመጡ ፡ እንጂ ፡ ይገርፉናል ፡
 ብለው ፡ በፍርሃት ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ አልተቀመጡም ።

ምዕራፍ ፡ ፲፯ ።

ስለ ፡ ሐዋርያት ፡ ማኅበር ፡ መስፋትና ፡ ስለ ፡ እስጢፋኖስ ፡ ሞት ።

በዚያም ፡ ወራት ፡ የምእመናን ፡ ቀጥራቸው ፡ እየበዛ ፡ ማኅበራቸው
 ም ፡ እየሰፋ ፡ በሔደ ፡ ጊዜ ፡ የማኅበሩን ፡ የዕለት ፡ ምግብ ፡ የሚያዘጋጁ ፡
 በአረማውያን ፡ አገር ፡ የተወለዱ ፡ የአይሁድ ፡ ወንዶችና ፡ ሚስቶቻቸው ፡
 ነበሩ ። በኢየሩሳሌም ፡ የሚኖሩ ፡ የአይሁድ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ግን ፡ ወንዶ
 ቸና ፡ ሚስቶቻቸውም ፡ ለዕለት ፡ ምግብ ፡ የማዘጋጀት ፡ ሥራ ፡ አይሠሩም ፡
 ነበር ። ስለዚህም ፡ በአረማውያን ፡ አገር ፡ የተወለዱት ፡ አይሁድ ፡ በኢ
 የሩሳሌም ፡ በሚኖሩት ፡ በአይሁድ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ላይ ፡ እንዲህ ፡ እ
 ያሉ ፡ ማጉረምረም ፡ ጀመሩ ።

እኛ ፡ ሥራ ፡ እየሠራንና ፡ እየተማርን ፡ ሥጋችንንና ፡ ነፍሳችንን ፡
 የምንጠቅም ፡ መስሎን ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ የዕለት ፡ ምግብ ፡ በማዘጋጀት ፡
 ብቻ ፡ የምንኖር ፡ አልመሰለንም ፡ ነበር ። በዚያውም ፡ ላይ ፡ ሐዋርያት ፡
 ለያንዳንዳችን ፡ ሥራችንን ፡ ቢያስታውቁን ፡ ወዲያውም ፡ አንዳንድ ፡
 ቀን ፡ እየመጡ ፡ የማኅበሩ ፡ ምግብ ፡ የሚዘጋጅበትን ፡ ቢያዩ ፡ እንደዚ
 ህ ፡ አይሆንብንም ፡ ነበር ፡ ብለዋል ።

ይህም ፡ ነገር ፡ ወደ ፡ ሐዋርያት ፡ ጆሮ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ ማኅበሩን
 ሁሉ ፡ ጠርተው ፡ እናንተ ፡ ወንድሞች ፡ ሆይ ። እኛ ፡ ጸሎት ፡ መጸለ
 ያችንንና ፡ ትምሕርት ፡ ማስተማራችንን ፡ ትተን ፡ የማዕድ ፡ ማዘጋጀት ፡
 ሥራ ፡ እንሠራ ፡ ዘንድ ፡ አይገባንምና ፡ የማዕድ ፡ ማዘጋጀትን ፡ ሥራ ፡
 የሚጠብቁ ፡ ምግባራቸው ፡ ያማረና ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ያደረገባቸው ፡
 ጥበብም ፡ ያላቸው ፡ ሰባት ፡ ሰዎች ፡ ከመካከላችሁ ፡ መርጣችሁ ፡ አም
 ጡና ፡ እንሾምላችኋለን ፡ አሏቸው ።

ይህም ፡ ነገር ፡ በማኅበሩ ፡ ሁሉ ፡ ፊት ፡ የተወደደ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሃ
 ይማኖቱ ፡ ፍጹም ፡ የሆነ ፤ መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ያደረገበትን ፡ እስጢፋ
 ኖስን ፡ ዋና ፡ አድርገው ፡ ሌሎች ፡ ስድስት ፡ ሰዎች ፡ መርጠው ፡ በሐ
 ዋርያት ፡ ፊት ፡ አቆሙዋቸው ።

እነዚህም ፡ የተመረጡት ፡ ሰባቱ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉም ፡ በአረማውያን ፡
 አገር ፡ የተወለዱ ፡ ነበሩ ። ሐዋርያትም ፡ ጸሎት ፡ ጸልዮው ፡ በአንብሮ
 እድ ፡ ዲቄና ፡ ሾሙዋቸው ።

ሐዋርያትም ፡ ማኅበሩ ፡ ሰባት ፡ ሰዎች ፡ መርጠው ፡ እንዲያመጡ ፡ መፍቀዳቸው ፡ መቸውንም ፡ ቢሆን ፡ በማኅበር ፡ ላይ ፡ የሚሾመውን ፡ ሰው ፡ ማኅበሩ ፡ እንዲመርጡት ፡ የሚገባ ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳል ።

ማኅበሩ ፡ ላይመርጡት ፡ በሌላ ፡ ሰው ፡ ፈቃድ ፡ ተመርጠው ፡ የተሾሙ ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ በማኅበሩ ፡ ላይ ፡ ሁከት ፡ ማድረጉ ፡ አይቀርምና ፡ በመከከላቸው ፡ ሰላምና ፡ ፍቅር ፡ ሊሆን ፡ አይችልም ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ እነዚህ ፡ ሰባቱ ፡ ዲያቆናት ፡ በውስጥ ፡ ሆነው ፡ ስለ ፡ አገለገሉ ፡ ሐዋርያትም ፡ በውጭ ፡ ሆነው ፡ ስለ ፡ አስተማሩ ፡ የወንጌል ፡ ስብከት ፡ እየሰፋ ፡ ይሔድ ፡ ጀመር ።

እስጢፋኖስም ፡ የሊቀ ፡ ዲያቆናትነቱን ፡ ሥራ ፡ ሳይተው ፡ ሕዝቡን ፡ እያስተማረ ፡ በሕዝቡ ፡ መካከል ፡ ታላላቅ ፡ ታምራት ፡ ያደርግ ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ መልካም ፡ ሥራ ፡ የሚሠራ ፡ ሰው ፡ መቸም ፡ ቢሆን ፡ ጠላትና ፡ ምቀኛ ፡ አያጣምና ፡ ከአምስት ፡ አገሮች ፡ የመጡ ፡ አይሁድ ፡ በምቀኝነት ፡ ተነሥተው ፡ ትምሕርቱንና ፡ ያደረገትን ፡ መንፈስ ፡ ጥበቡንም ፡ ለመቃወም ፡ የማይቻላቸው ፡ ቢሆን ፡ የናዝሬቱ ፡ ኢየሱስ ፡ ቤተ ፡ መቅደስን ፡ ያፈርሳል ፡ የሙሴንም ፡ ሕግ ፡ ይለውጣል ፡ ሲል ፡ ሰምተናል ፡ እያሉ ፡ የሚመሰክሩ ፡ የሐሰት ፡ ምስክሮች ፡ አዘጋጅተው ፡ ከሰሱት ፡ በሸንጎም ፡ የተቀመጡት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ የሚፈራሩ ፡ የሚደነግጥ ፡ መስጋቸው ፡ ቢመለከቱ ፡ ሬቱ ፡ እንደ ፡ መልአክ ፡ ሬት ፡ ብሩህ ፡ ሆኖ ፡ አይት ።

በዚያም ፡ ወራት ፡ ቀያፋ ፡ ተሸሮ ፡ ሊቀ ፡ ካህናቱ ፡ የናታን ፡ ይባል ፡ ነበርና ፡ በውኑ ፡ ይህ ፡ የተከሰሰህበት ፡ ነገር ፡ እንደዚህ ፡ ነውን ብሎ ፡ ጠየቀው ፡ እስጢፋኖስ ፡ ግን ፡ የተከሰሰበት ፡ ነገር ፡ እውነት ፡ አለ መሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ ሲል ፡ ከአሪት ፡ መጽሐፍ ፡ እየጠቀሰ ፡ ከአብርሃም ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ሰሎሞን ፡ ድረስ ፡ የሆነውን ፡ ሁሉ ፡ እየተረከ ፡ ይናገር ፡ ጀመር ።

በመጨረሻውም ፡ እናንተ ፡ አንገቶ ፡ ደንዳኖች ፡ የልባችሁም ፡ ቁልፈት ፡ ያልተገዘረ ። ጀርዎችሁም ፡ የደነቆረ ።

እንደ ፡ አባቶቻችሁም ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ የምታሳዝኑ ፤ ዘሬ ፡ አሳልፋችሁ ፡ ሰጥታችሁ ፡ የገደላችሁትን ፡ የክርስቶስን ፡ ሰው ፡ መሆን ፡ አስቀድመው ፡ ከተናገሩት ፡ ከነቢያት ፡ ወገን ፡ አባቶቻችሁ ፡ ያላሳደዱትና ፡ ያልገደሉት ፡ ማነው ። አሪትንስ ፡ ሕጋችን ፡ ናት ፡ ትላላችሁ ፡ እንጂ ፡ በመላእክት ፡ ሥርዓት ፡ ከተቀበላችኋት ፡ በኋላ ፡ መቸ ፡ ጠበቃችኋት ፡ እያለ ፡ ሳይፈራ ፡ ነውራቸውን ፡ ሁሉ ፡ በሸንጎው ፡ ሬት ፡ በነገራቸው ፡ ጊዜ ፡ በልባቸው ፡ ተበሳጩ ፡ ጥርሳቸውንም ፡ በላይ ፡ አፋጩ ።

ይፈራ ፡ ነውራቸውን ፡ ሁሉ ፡ በሸንጎው ፡ ሬት ፡ በነገራቸው ፡ ጊዜ ፡ በልባቸው ፡ ተበሳጩ ፡ ጥርሳቸውንም ፡ በላይ ፡ አፋጩ ።

እስጢፋኖስም ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ያደረገበት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ዓይኑን ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ እቅንቆ ፡ ከተመለከተ ፡ በኋላ ፡ እነሆ ፡ ሰማዮች ፡ ተከፍተው ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ ኢየሱስ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቀኝ ፡ ሆኖ ፡ አየሁ ፡ ብሎ ፡ በጉባዔው ፡ ሬት ፡ ተናገረ ።

እነዚያ ፡ ግን ፡ ዘሬስ ፡ ለሰማይ ፡ ደጅ ፡ አወጣለት ፡ ለእግዚአብሔርም ፡ ልጅ ፡ አበጀለት ፡ ይህን ፡ የሚሰማ ፡ ጆሮ ፡ ይበጣጠስ ፡ እያሉ ፡ ጀርዎቻቸውን ፡ ደፍነው ፡ ይዘው ፡ ይጮሁ ፡ ጀመር ። ወዲያውም ፡ ከከተማ ፡ ውጭ ፡ አውጥተው ፡ በደንጊያ ፡ ወገሩት ። ሲወግሩትም ፡ አቤቱ ፡ ኢየሱስ ፡ ሆይ ፡ ነፍሴን ፡ ተቀበል ፡ ብሎ ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ አቤቱ ፡ ይህችን ፡ ኃጢአት ፡ ይቅር ፡ በላቸው ፡ ብሎ ፡ ጸለየና ፡ አረፈ ።

እስጢፋኖስ ፡ በሚሞትበት ፡ ጊዜ ፡ በተናገራቸው ፡ በሁለቱ ፡ ነገሮች ፡ የጌታውን ፡ ፍለጋ ፡ መከተሉን ፡ ያስረዳናል ።

፩ኛ ። ጌታ ፡ አባ ፡ ተመጠዋ ፡ ለነፍስየ ፡ እንዳለ ፤ እስጢፋኖስም ፡ እግዚአ ፡ ተመጠዋ ፡ ለነፍስየ ፡ ብሏል ።

፪ኛ ። ጌታ ፡ አባ ፡ ሥረይ ፡ ሎሙ ፡ እስመ ፡ በዘኢየአምሩ ፡ ይገቡና ፡ እንዳለ ። እስጢፋኖስም ፡ እግዚአ ፡ ጎድግ ፡ ሎሙ ፡ ዘንተ ፡ ወኢተረሲ ፡ በሙ ፡ ጌጋየ ፡ ብሏል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑ ፡ ሰዎች ፡ ሬሳውን ፡ አንሥተው ፡ ቀበሩት ። ሐዋርያትና ፡ ማኅበሩም ፡ ሁሉ ፡ ታላቅ ፡ ልቅሶ ፡ አለቀሱለት ።

ምዕራፍ ፲፰ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በሰማርያና ፡ በኢዮጵ ፡ በልዳም ፡ እየዞረ ፡ እንዳስተማረና ፡ ጣቢታን ፡ እንዳስነሣ ።

አይሁድም ፡ እስጢፋኖስን ፡ ከገደሉ ፡ በኋላ ፡ በምእመናን ፡ ላይ ፡ መከራ ፡ አጸኑባቸው ። ስለዚህ ፡ ከሐዋርያት ፡ በቀር ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ እየወጡ ፡ ወደ ፡ ይሁዳና ፡ ወደ ፡ ሰማርያ ፡ አውራጆች ፡ ተሰደዱ ። ከሰባቱ ፡ ዲያቆናትም ፡ አንዱ ፡ ሬልጶስ ፡ ወደ ፡ ሰማርያ ፡ አገር ፡ ሔዶ በክርስቶስ ፡ ስም ፡ አስተማረ ። ብዙ ፡ ድውያንም ፡ ፈወሰ ። ሕዝቡም ፡ ትምሕርቱንና ፡ ታምራቱን ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ በደስታ ፡ ተቀበሉት ።

በሰማርያም : ሲሞን : የሚባል : አስማተኛ : ነበር : ሕዝቡም : የእግዚአብሔር : ታላቁ : ኃይል : እየመሰላቸው : ሲገዙለትና : ሲታዘዙለት : ይኖሩ : ነበር ። በኋላ : ግን : በፊልጶስ : ትምሕርት : በክርስቶስ : አምነው : ሲጠመቁ : አይቶ : እርሱም : አመነ ። ከተጠመቀም : በኋላ : ከፊልጶስ : አይላይም : ነበር ። ይልቁንም : በፊልጶስ : እጅ : ታምራት : ሲደረግ : እያየ : በጣም : ያደንቅ : ነበር ።

በኢየሩሳሌምም : የቀሩት : ሐዋርያት : የሰማርያ : ሰዎች : የእግዚአብሔርን : ቃል : እንደ : ተቀበሉ : በሰሙ : ጊዜ : ቅ : ጴጥሮስንና : ዮሐንስን : ሰደዱላቸው ። ቅ : ጴጥሮስና : ዮሐንስም : ወደ : ሰማርያ : ገብተው : ጸሎት : ጸልዮው : በሕዝቡ : ላይ : እጃቸውን : በጫኑ : ጊዜ : መንፈስ : ቅዱስ : አደረገባቸው ።

አስማተኛው : ሲሞንም : ቅ : ጴጥሮስና : ዮሐንስ : እጆቻቸውን : በጫኑበት : ሰው : ላይ : መንፈስ : ቅዱስ : ሲያደርሱት : ባየ : ጊዜ : ብዙ : ገንዘብ : አምጥቶ : አኔም : አጄን : በምጭንበት : ሰው : ሁሉ : ላይ : መንፈስ : ቅዱስ : እንዲያደርሱት : ይኸን : ሥልጣን : ሰጡኝ : አላቸው ።

ቅ : ጴጥሮስ : ግን : በዚህ : ነገር : ተቆጥቶ : ሲሞን : ሆይ : የእግዚአብሔርን : ጸጋ : በገንዘብ : ለመግዛት : አስበሃልና : ገንዘብህ : ካንተ : ጋራ : ለጥፋት : ይሁን።

ልብሀም : በእግዚአብሔር : ፊት : የቀና : አይደለምና : ከዚህ : ነገር : ከፍልና : ርስት : የለሀም ።

አሁንም : በኋላ : መራርነት : በግፍም : ትብትብ : ተይዘህ : አይሃለህና : ምናልባት : እግዚአብሔር : የልብሀን : ክፋት : ይተውልህ : እንደሆነ : ንስሐ : ገብተህ : ለምን : አለው ።

ምናልባት : እግዚአብሔር : የልብሀን : ክፋት : ይተውልህ : ኑንደህ ነ : ብሎ : የጥርጣሪ : ቃል : መናገሩ : ሲሞን : እንዳይመለስና : ንስሐ : እንዳይገባ : ስለ : አወቀ : ነው : እንጂ : እግዚአብሔር : ምሕረት : አያደርግም : ብሎ : መጠራጠሩ : አይደለም ።

ሲሞንም : አሁን : ከተናገርኸው : ነገር : አንዳች : እንዳያገኘኝ : ወደ : እግዚአብሔር : ለምኑልኝ : እያለ : ያፌዝባቸው : ጀመር ።

ስለ : አስማተኛው ሲሞን : ሉቃስ : የጻፈው : እስከዚህ : ድረስ : ነው : ከዚህም : በቀር : በአዋልድ : መጽሐፍ : የተጻፈ : ብዙ : ነገር : ይገኛል። ነገር : ግን : እውነቱንና : ሐሰቱን : ለመመርመር : አሁን : ጊዜ : ስለሌለኝ : ትቺዋለሁ ።

ከዚህም : በኋላ : የእግዚአብሔር : መልአኩ ለፊልጶስ : ተገልጦ : ከኢየሩሳሌም : ወደ : ጋዛ : የሚያወርደውን : መንገድ : ይዘህ : ሔድ : አለው ።

ፊልጶስም : የጋዛን : መንገድ : ይዞ : ሲሔድ : የኢትዮጵያ : ንግሥት : የሀንደኬ : በጅሮንድ : የነበረ : ጃንደረባ : በሠረገላ : ተቀምጦ : መጽሐፈ : ኢሳይያስ : እያነበበ : ሲሔድ : አገኘው ። በቃል : ታሪክ : እንደሚባለው : ጳሎምን : ለንግሥተ : አዜብ : ማረፊያ : ጋዛን : ሰጥቷት : ነበርና : እስከ : ንግሥተ : ሀንደኬ : ድረስ : ይህ : ቦታ : በኢትዮጵያ : ነገሥታት : እጅ : ስለ : ቆየ : ይህ : ጃንደረባ : በዚያ : ተሾሞ : የሚኖር : ነው ። እርሱም : በያመቱ : ለበዓለ : ፋሲካ : ወደ : ኢየሩሳሌም : እየወጣ : ለእግዚአብሔር : ይሰግድ : ነበርና : ፊልጶስ : ያገኘው : በዓሉን : አክብሮ : ወደ : ቦታው : ወደ : ጋዛ : ሲመለስ : ነው : ይባላል ።

ፊልጶስም : ወደ : ሠረገላው : ቀርቦ : ጃንደረባው : መጽሐፈ : ኢሳይያስን : ሲያነብ : በሰማው : ጊዜ : ይህን : የምታነበውን : ትርጓሜውን : ታውቀዋለህን : ብሎ : ጠየቀው ።

ጃንደረባው : ግን : የሚያስተምረኝና : የሚያስረዳኝ : ሳይኖር : እንደምን : ለማወቅ : እችላለሁ ። አሁንም : ፈቃድህ : ቢሆን : ወደ : ሠረገላው : ወጥተህ : ከአኔ : ጋራ : ተቀመጥና : ትርጓሜውን : አስረዳኝ አለው ።

ፊልጶስም : ወደ : ሠረገላው : ላይ : ወጥቶ : ባንድነት : ከተቀመጠው : በኋላ : ጃንደረባው : የሚያነበውን : የኢሳይያስን : መጽሐፍና : ሌላውንም : ስለ : ክርስቶስ : የተጻፈውን : ሁሉ : እየተረገመ : አስረዳውና : በክርስቶስ : አሳመነው ።

ውሀም : ባለበት : ስፍራ : በደረሱ : ጊዜ : አጠመቀውና : በመንፈስ : ቅዱስ : ተመስጦ : (ተነጥቆ) ወደ : አዛጦን : ስለ : ሔደ : ጃንደረባው : ሁለተኛ : አላየውም ።

ቅ : ጴጥሮስ : ግን : በሰማርያ : አስማተኛውን : ሲሞንን : ከረገመው : በኋላ : ከሰማርያ : ወጥቶ : በያገሩ : እየዘረ : ያስተምር : ነበርና : ምእመናንን : ለመጎበኘት : ሲል : ወደ : ልዳ : ወረደ ።

በልዳም : ስለ : በሽታው : ጽናት : ጎባጣ : ሆኖ : ስምንት : ዓመት : ሙሉ : በልጋው : ላይ : ተኝቶ : የሚኖር : ኤንያ : የሚባል : ሰው : አገኘ ። ወደ : እርሱም : ቀርቦ : ኤንያ : ሆይ : ኢየሱስ : ክርስቶስ : ይፈውስህ : አለው ። ያንጊዜውንም : ከአልጋው : ላይ : ተነሥቶ : ቆመ ። በል

ዳና ፡ በዙሪያውም ፡ የሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡ ይህን ፡ ታምራት ፡ አይተው ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ።

በልዳም ፡ አውራጃ ፡ ኢዮጵ ፡ በሚባለው ፡ በባሕር ፡ ዳር ፡ ከተማ ፡ ስምዋንም ፡ ጣቢታ ፡ የሚልዋት ፡ አንዲት ፡ ልጅ ፡ አገረድ ፡ ነበረች ፡ ጣቢታ ማለት ፡ ትርጓሜው ፡ ሚዳቋ ፡ ማለት ፡ ነው ።

እርሰዋም ፡ ምጽዋት ፡ በመስጠትና ፡ በሌላም ፡ በችግራቸው ፡ ሁሉ ፡ ምእመናንን ፡ አየረዳች ፡ ስትኖር ፡ በዚያ ፡ ወራት ፡ ታመመችና ፡ ሞተች ፤ ራሳዋንም ፡ አፅበው ፡ በደርብ ፡ ላይ ፡ አስቀመጡት ። ምእመናንም ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በልዳ ፡ መኖሩን ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ በቶሎ ፡ እንዲመጣላቸው ፡ ሁለት ፡ ሰዎች ፡ ላኩበት ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ወደ ፡ ኢዮጵ ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ደርቡ ፡ ላይ ፡ አወጡት ፡ ባልቴቶቹም ፡ ሁሉ ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ ቀርበው ፡ ጣቢታ ፡ በሕይወተ ፡ ሥጋሳለች ፡ ያለበሰቻቸውን ፡ ቀሚሳቸውንና ፡ ከታቸውን ፡ እያሳዩ ፡ ያለቅሱ ፡ ጀመር ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በጉልበቱ ፡ ተምበርክኮ ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸለየ ። ጸሎቱንም ፡ ሲጨርስ ፡ ወደ ፡ ሬሳዋ ፡ ተመልሶ ፡ ጣቢታ ፡ ሆይ ፡ ተነሿ ፡ አላት ።

እርሰዋም ፡ ዓይንዋን ፡ በገለጠች ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ አየችው ። ወዲያውም ፡ ተነሥታ ፡ ተቀመጠች ። ባልቴቶችንና ፡ ምእመናንንም ፡ ጠርቶ ፡ ጣቢታን ፡ በሕይወቷ ፡ አስረከባቸው ።

በኢዮጵም ፡ ከሚኖሩ ፡ ጠዙ ፡ ሰዎች ፡ ዜናውን ፡ አየሰሙ ፡ መጥተው ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ የኢዮጵ ፡ ሰዎች ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ቃል ፡ ለመስማት ፡ ፈቃድ ፡ እንዳላቸው ፡ ባወቀ ፡ ጊዜ ፡ በባሕር ፡ ዳር ፡ ባለው ፡ በቆርበት ፡ ፋቂው ፡ በስምዖን ፡ ቤት ፡ ተቀምጦ ፡ እያስተማረ ፡ ጠዙ ፡ ቀንቆዩ ። የሐዋ ፡ ፱ ፡ ፴፪-፵፫ ።

ምዕራፍ ፤ ፲፱ ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ራዕይና ፡ ስለ ፡ ቆርነሌዎስ ፡ እምነት ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ምንም ፡ የወንጌልን ፡ ትምሕርት ፡ ቢያስተምር ፡ ትውልዱ ፡ ከአይሁድ ፡ መኖሪውም ፡ ለጊዜው ፡ በአይሁድ ፡ መካከል ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በየትንንሹ ፡ ነገር ፡ የአይሁድን ፡ ልማድ ፡ በመቃወምና ፡ በማፍረስ ፡ ሁከት ፡

እንዳይነግበት ፡ ስለ ፡ ፈራ ፡ በመብልና ፡ በመጠጥ ፡ በግዝረትና ፡ ይህንም በመሰለ ፡ ሁሉ ፡ የአይሁድን ፡ ሕግና ፡ ልማድ ፡ አልተወም ፡ ነበርና ፡ ያልተገዘሩትን ፡ አሕዛብ ፡ አየተጸየረ ፡ ወደ ፡ አይሁድ ፡ ቤት ፡ ብቻ እየገባ ፡ ይበላ ፡ ነበር ።

እግዚአብሔርም ፡ ሥራውን ፡ ሁሉ ፡ የሚሠራበት ፡ ጊዜ ፡ አለውና ፡ አሁን ፡ ቆርነሌዎስ ፡ እንዲያምን ፡ ማድረጉ ፡ አይሁድንና ፡ አሕዛብን ፡ የሚያስተካክልበት ፡ ጊዜው ፡ እንደደረሰ ፡ ያስረዳናል ።

በዚያም ፡ ዘመን ፡ ቁጥርያ ፡ የሮም ፡ ጭፍሮች ፡ ማረፊያና ፡ መሳሪያ ፡ ነበረችና ፡ በቁጥርያ ፡ ላለው ፡ ኢጣሊያ ፡ ለሚባለው ፡ ጭፍራ ፡ የመቶ ፡ አለቃ ፡ የሆነ ፡ ቆርነሌዎስ ፡ የሚባል ፡ ሰው ፡ ነበር ።

እርሱም ፡ ከነቤተ ፡ ሰዎቹ ፡ እግዚአብሔርን ፡ የሚፈራራ ፡ መልካም ሥራ ፡ የሚሠራ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ለነዳያን ፡ ጠዙ ፡ ምጽዋት ፡ ይመጸውት ፡ ነበር። ወደ ፡ እግዚአብሔርም ፡ ቀንና ፡ ሌሊት ፡ ይጸልይ ፡ ነበር ። እንደዚህም ፡ እያደረገ ፡ ሲኖር ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ በ፱ሰዓት ፡ የእግዚአብሔር ፡ መልአክ ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ ቀርቦ ፡ ቆርነሌዎስ ፡ ሆይ ፡ ምጽዋትህና ፡ ጸሎትህ ፡ ለመቃሰቢያ ፡ ሆኖ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ፊት ፡ ደርሶልሃል ። አሁንም ፡ ወደ ፡ ኢዮጵ ፡ ሰዎች ፡ ልከህ ፡ በቆርበት ፡ ፋቂው ፡ በስምዖን ፡ ቤት ፡ የሚኖረውን ፡ ጴጥሮስን ፡ አስመጣና ፡ ልታደርገው ፡ የሚገባህን ፡ ሁሉ እርሱ ፡ ይነግርሃል ፡ አለው ።

ቆርነሌዎስም ፡ መልአኩ ፡ የነገረውን ፡ ሁሉ ፡ ለሦስት ፡ ሰዎች ፡ ነግሮ ፡ ወደ ፡ ኢዮጵ ፡ ሰዳቸው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ግን ፡ በኋላ ሰዓት ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ ደርቦ ፡ ላይ ፡ ወጥቶ ፡ ሲጸልይ ፡ እጅግ ፡ ስለ ፡ ተራብ ፡ ምግቡን ፡ እስቲያዘጋጃለት ፡ ተኝቶ ፡ ነበርና ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ራዕይ ፡ አየ ።

የምድር ፡ እንስሳትና ፡ አራዊት ፤ ተንቀሳቃሾችና ፡ የአየር ፡ ወፎችም ፡ ሁሉ ፡ በውስጡ ፡ የመሉበት ፡ ታላቅ ፡ ዕቃ ፡ በራት ፡ ወገን ፡ በተያዙ መጋረጃ ፡ ከሰማይ ፡ ወደ ፡ ምድር ፡ ሲወርድ ፡ አየ። ወዲያውም ፡ ጴጥሮስ ፡ ሆይ ፡ ተነሥተህ ፡ አርደህ ፡ ብላ ፡ የሚል ፡ ድምፅ ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ አቤቱ ፡ አይሆንም ፤ ከቶ ፡ የሚያጸይፍና ፡ ርኩስ ፡ ነገር ፡ በልቱ ፡ አላውቅም ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።

ሁለተኛም ፡ እግዚአብሔር ፡ ያንጸውን ፡ አንተ ፡ አታርክሰው ፡ የሚል ፡ ድምፅ ፡ ሰማ ።

ይህንም ፡ ቃል ፡ ሦስት ፡ ጊዜ ፡ እየመለሰ ፡ ከነገረው ፡ በኋላ ፡ ሁሉም ፡ ተጠቅልሎ ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ሲወጣ ፡ አየ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ የራዕዩ ፡ ትርጓሜ ፡ ጠፍቶትነገሩን ፡ ሲያወጥ ፡ ሲያወርድ ፡ ከቆርነሌዎስ ፡ የተላኩት ፡ ሦስት ፡ ሰዎች ፡ በደጅ ፡ ቆመው ፡ ጴጥሮስ ፡ መኖሩን ፡ ጠየቁ ።

ወዲያውም ፡ መንፈሳ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተገልጦ ፡ እነሆ ፡ ሦስት ፡ ሰዎች ፡ በደጅ ፡ ቆመው ፡ ይጠብቁሃልና ፡ ተነስተህ ፡ ወርደህ ፡ ከክርሳቸው ፡ ጋራ ፡ ሐድ ፡ የላክኋቸውም ፡ እኔ ፡ ነኝና ፡ አትጠራጠር ፡ አለው ።

ከደርብም ፡ በወረደ ፡ ጊዜ ፡ ከቆርነሌዎስ ፡ የተላኩትን ፡ ሰዎች ፡ አገኛቸው ። ወዲያውም ፡ የምትሹኝ ፡ እኔ ፡ ነኝ ፡ ብሎ ፡ ስሙን ፡ ነገራቸውና ፡ የተላኩበትን ፡ ጉዳይ ፡ ሁሉ ፡ ነገሩት ። ነገር ፡ ግን ፡ ጊዜው ፡ ስለመሸ ፡ በዚያው ፡ አሳድሮ ፡ በግግስቱ ፡ ከመላክተኞቹ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ቁሣርያ ፡ ሔደ ።

ቆርነሌዎስም ፡ ቤተ ፡ ዘመዶቹንና ፡ ወዳጆቹን ፡ ሁሉ ፡ ሰበሰቦ ፡ ይጠብቅ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ በደስታ ፡ ተቀበለው ። ወዲያውም ፡ በእግሩ ፡ ላይ ፡ ወድቆ ፡ ሰገደለት ። ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ግን ፡ አኔም፡ደግሞ ፡ እንደ፡አንተ ፡ ሰው ፡ ስለ ፡ ሆንህ ፡ ልትሰግድልኝ ፡ አይገባኝምና ፡ ተነሣ ፡ አለው ።

አንበቢ ፡ ሆይ ። ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ከእናንተ ፡ ታላቁ ፡ እንደ ፡ ታናሽ ፡ አለቃውም ፡ እንደ ፡ ሎሌ ፡ ይሁን ፡ ያለውን ፡ የጌታውን ፡ ቃል ፡ ጠብቆ ፡ ልትሰግድልኝ ፡ አይገባኝም ፡ ብሎ ፡ በትኩትና ፡ መናገሩን ፡ ተመልከት ፡ ሉቃ ፡ ፳፪ ፡ ፳፮ ።

የዓለም ፡ ሊቃና ፡ ጳጳሳትም ፡ እንደ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ትሑቃን ፡ መሆን ፡ ይገባቸዋል ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ ወደ ፡ ቆርነሌዎስ ፡ ቤት ፡ በገባ ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ተሰብስበው ፡ አገኘ ፡ የራዕዩንም ፡ ፍች ፡ አውቆት ፡ ነበርና ፡ እንደዚህ ፡ እያለ ይነግራቸው ፡ ጀመር ።

ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ከወገኖቹ ፡ በቀር ፡ ከሌላ ፡ ወገን ፡ አዝብ ፡ ጋራ ፡ መገናኘትና ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ መግባት ፡ አንዳይገባው ፡ ታውቃላችሁ ። እኔ ፡ ግን ፡ ማንንም ፡ ቢሆን ፡ ርኩስ ፡ ነው ፡ ብዩ ፡ እንዳልጸዩና ፡ እግዚአብሔር ፡ በራዕይ ፡ ስለ ፡ ገለጠልኝ ፡ ሳልጠራጠር ፡ መጣሁ ። አሁንም ፡ እኔን ፡ የረለጋችሁበትን ፡ ምክንያቱን ፡ ንገሩኝ ፡ አላቸው ።

ቆርነሌዎስም ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሲጸልይ ፡ መልአኩ ፡ በራዕይ ፡ ተገልጦ ፡ የነገረውን ፡ ሁሉ ፡ አስረድቶ ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ እነሆ ፡ እኛ ፡ ሁላችን ፡ በዚህ ፡ አለንና ፡ ከእግዚአብሔር ፡ የታዘዘኸውን ፡ ሁሉ ፡ ለመስማት ፡ የተዘጋጀን ፡ ነን ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ እንኳን ፡ አስተምረን ፡ ብሎ ፡ የሚለምነው ፡ ሲያገኝና ፡ እንዲያውም ፡ በያገሩ ፡ መዘሩ ፡ ለማስተማር ፡ ነውና ፡ የሚፈራውና ፡ የቅንነት ፡ ሥራ ፡ የሚሠራ ፡ ብቻ ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ የተወደደ ፡ ይሆናል ፡ እንጂ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሰው ፡ ሬት ፡ እንዳያደላ ፡ ዛሬ ፡ አስተዋለሁ ፡ እያለ ፡ ጌታችን ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ የሠራውን ፡ ሥራና ፡ የተቀበለውን ፡ መከራ ፡ ሞቱንና ፡ ትንሣኤውንም ፡ ያስተምራቸው ፡ ጀመር ።

ይህንም ፡ ነገር ፡ ሲናገር ፡ ነገሩን ፡ በሰሙት ፡ ሁሉ ፡ ላይ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አደረገባቸው ። ከአይሁድም ፡ ወገን ፡ የሚሆኑ ፡ ከአይሁድ ፡ ከቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ጋራ ፡ የመጡ ፡ በአሕዛብም ፡ ላይ ፡ የመንፈስ ቅዱስ ፡ ጸጋ ፡ ሲወርድና ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ቋንቋ ፡ ሲናገሩ ፡ እግዚአብሔርንም ፡ ሲያመሰግኑ ፡ ሰምተው ፡ በድንጋጌ ፡ አደነቁ ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ከቆርነሌዎስ ፡ ጀምሮ ፡ ሁሉንም ፡ አጠመቃቸው ፡ የሐዋ ፡ ፲ ፡ ፩-፡፡፱ ።

በኢየሩሳሌም ፡ የሚኖሩ ፡ ሐዋርያትና ፡ ምእመናንም ፡ አሕዛብ ፡ ደግሞ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ነገር ፡ መቀበላቸውን ፡ ሰሙ ።

ከጥቂት ፡ ወራትም ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ከቁሣርያ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ በወጣ ፡ ጊዜ ፡ ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ ያመነት ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ ቀርበው ፡ ወደ ፡ አልተገዘሩ ፡ አሕዛብ ፡ ቤት ፡ ገብተህ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ ለምን ፡ በላህ ፡ ብለው ፡ ተከራክሩት ። ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በኢየሁድ ፡ ሰለ ፡ ያየውን ፡ ራዕይና ፡ የቆርነሌዎስን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ከስር ፡ እስከ ፡ ጫሩ ፡ ነገራቸው ፡ ወዲያውም ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸጋውን ፡ ለእኛ ፡ እንደ ፡ ሰጠ ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ላመኑት ፡ አሕዛብ ፡ ደግሞ ፡ ጸጋውን ፡ ከሰጣቸው ፡ እግዚአብሔርን ፡ ለመከልከል ፡ እንደምን ፡ እችላለሁ ፡ ብሎ ፡ መለሰላቸው ።

የሐዋ ፡ ፲፩ ፡ ፲፰ ።

ምዕራፍ ፤ ፳ ።

በክርስቶስ ፡ ያመኑ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ መጀመሪያ ፡ በአንጾኪያ ፡ ክርስቲያን ፡ ተብለው ፡ ስለ ፡ መጠራታቸው ።

በእስጢፋኖስ ፡ መኪራና ፡ ሞት ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ የተሰደዱ ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ ወደ ፡ ራንቁና ፡ ወደ ፡ ቆጵሮስ ፡ ወደ ፡ አንጾኪያም ፡ ደርሰው ፡ አይሁድን ፡ ብቻ ፡ ያስተምሩ ፡ ነበር ። እኩሌቶቹ ፡ ግን ፡ ወደ አንጾኪያ ፡ ደርሰው ፡ አረግው ያንንም ፡ አስተምረው ፡ በክርስቶስ ፡ አሳመኑ ። ዜናቸውም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ በሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ ዘንድ ፡ በተሰማ ፡ ጊዜ ፡ በርናባስ ፡ ለተምሕርት ፡ እርዳታ ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ እንዲወርድ ፡ አዘውት ፡ ነበርና ፡ አንጾኪያ ፡ ሲደርስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ጸጋ ፡ በዝታ ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ደስ ፡ አለው ። በሃይማኖታቸውም ፡ እንዲጸኑ ፡ መከራቸው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ጠርሴስ ፡ ሔደ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ረዳት ፡ ባገኘው ፡ ጊዜ ፡ ይዘት ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ ተመለሰ ፡ ሁሉም ፡ በንድፈት ፡ ሆነው ፡ በአንጾኪያ ፡ አንድ ፡ ዓመት ፡ ያህል ፡ በስተማሩ ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች በክርስቶስ ፡ ስለ ፡ አመኑ ፡ የምእመናን ፡ ቀጥራቸው ፡ እየበዛ ፡ ሔደ ። ከንድ ፡ ዓመትም ፡ በኋላ ፡ የደቀ ፡ መዛሙርት ፡ ሁሉ ፡ ስማቸው ፡ ክርስቲያን ፡ ተባለ ። ትርጓሜውም ፡ የክርስቶስ ፡ ወገኖች ፡ ቅቡዓን ፡ ማለት ፡ ነው ።

የሐዋ ፡ ፲፩ ፡ ፲፱—፳፮ ።

በአንጾኪያም ፡ ክርስቲያን ፡ ተብለው ፡ እስቲጠሩ ፡ ድረስ ፡ ሐዋርያት ፡ አርድዕት ፤ ቢጽ ፤ ጎሩያን ፤ ምእመናን ፤ እየተባሉ ፡ ሲጠሩ ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ። ከዚያ ፡ ወዲህ ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑ ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ ክርስቲያን ፡ ተብለው ፡ እንዲጠሩ ፡ ሥርዓት ፡ ሆነ ፤ የመሰብሰቢያቸውም ፡ ቤት ፡ ቤት ፡ ክርስቲያን ፡ ተባለ ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሰው ፡ ከሆነ ፡ በኋላ ፡ በ፴ ፡ ዓመቱ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ ስለ ፡ መረጣቸው ፡ እስኪሞት ፡ ድረስ ፡ ፍቅሩን ፡ እየገለጠ ፡ ታምራቱን ፡ እያሳየ ፡ ያኖራቸው ፡ ነበር ።

ከሞተም ፡ በኋላ ፡ መከራውን ፡ ታግሠው ፡ ወንጌልን ፡ እያስተማሩ ፡ ሕዝቡን ፡ ስለ ፡ አሳመኑ ፡ ክብራቸው ፡ እንዲበዛላቸው ፡ እርሱ ፡ በተጠራበት ፡ ስም ፡ ሁሉ ፡ እንዲጠሩ ፡ አደረገ ። ምንም ፡ እንኳ ፡ የእርሱ ፡

ክብር ፡ የባሕርይ ፤ የእርሳቸው ፡ ክብር ፡ የጸጋ ፡ ቢሆን ፡ በስሙ ፡ መጠራታቸው ፡ ብቻ ፡ ትልቅ ፡ ክብር ፡ ነው ።

ወልድ ፡ ተብሎ ፤ ወሉድ ። ሮሜ ፤ ፳ ፡ ፲፬—፲፯ ።

ክርስቶስ ፡ ተብሎ ፤ ክርስቲያን ። የሐዋ ፡ ፲፩ ፡ ፳፮ ። ነቢይ ፡ ተብሎ ፤ ነቢያት ። ዘዳግም ፡ ፲፰ ፡ ፲፩ ፡ የሐዋ ፡ ፲፫ ፡ ፩ ። ከሆነ ፡ ተብሎ ፤ ከሆናት ። ዕብ ፡ ፭ ፡ ፯ ። ንጉሥ ፡ ተብሎ ፤ ነገሥት ። ራዕ ፡ ፲፱ ፡ ፲፯ ። ሐዋርያ ፡ ተብሎ ፤ ሐዋርያት ። ዕብ ፡ ፫ ፡ ፩ ። ቅዱስ ፡ ተብሎ ፤ ቅዱሳን ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፲፭ ። ጻድቅ ፡ ተብሎ ፤ ጻድቃን ። ዕብ ፡ ፲፪ ፡ ፳፫ ፡ ራዕ ፡ ፫ ፡ ፲፬ ። ምእመን ፡ ተብሎ ፤ ምእመናን ። ራዕ ፡ ፫ ፡ ፲፬ ፡ ዕብ ፡ ፪ ፡ ፲፯ ። ጎሩይ ፡ ተብሎ ፤ ጎሩያን ። ዕብ ፡ ፰ ፡ ፯ ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፪ ።

መልአክ ፡ ተብሎ ፤ መልአክት ፡ አሰኛቸው ። ራዕ ፡ ፲ ፡ ፩ ፡ ዕብ ፡ ፪ ፡ ፲ ። ጌታችንም ፡ ሐዋርያትና ፡ ክርስቲያን ፡ ሁሉ ፡ በስሙ ፡ እንዲጠሩ ፡ ማድረጉ ፡ ቸርነቱና ፡ ደግነቱ ፡ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ ንጉሥ ፡ ቸርነትና ፡ ደግነት ፡ ልዩ ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳናል ።

የዚህ ፡ ዓለም ፡ ንጉሥ ፡ ምንም ፡ ቸርና ፡ ደግ ፡ ቢሆን ፡ ላገለገለው ፡ ሎሌው ፡ ርስት ፡ ይተክለዋል ፤ ገንዘብ ፡ ይሰጠዋል ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ እኔ ፡ ንጉሥ ፡ ተብለህ ፡ ተጠራ ፡ ብሎ ፡ አይፈቅድለትም ።

ደግሞ ፡ የዚህ ፡ ዓለም ፡ ንጉሥ ፡ ምንም ፡ መንግሥቱ ፡ ቢሰፋና ፡ ምንም ፡ እርሱ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ ቢሆን ፡ እንኳ ፡ በበታቸው ፡ ከአንድ ፡ እስከ ፡ አምስት ፡ ነገሥታት ፡ ያነግጣል ፡ እንጂ ፤ በመንግሥቱ ፡ ያሉትን ፡ ሕዝብ ፡ በሙሉ ፡ ለማንገሥና ፡ ነገሥታት ፡ ተብለው ፡ እንዲጠሩ ፡ ለማድረግ ፡ አይፈቅድም ።

ያውም ፡ ቢሆን ፡ ከገሩ ፡ መሣፍንቶችና ፡ ባላባቶች ፡ መካከል ፡ መርጠ ፡ እገሌ ፡ የእገሌ ፡ ወገን ፡ ነውና ፡ መንግሥት ፡ ይገባዋል ፡ ብሎ ፡ ያነግጣል ፡ እንጂ ፡ ከተራው ፡ ሕዝብ ፡ መካከል ፡ መርጠ ፡ አያነግሥም ።

ጌታችን ፡ ግን ፡ እገሌ ፡ የአይሁድ ፡ ወገን ፡ ነው ። እገሌ ፡ የአሕዛብ ፡ ወገን ፡ ነው ። እገሌ ፡ ቀይ ፡ ነው ። እገሌ ፡ ጥቁር ፡ ነው ። እገሌ ፡ ጌታ ፡ ነው ። እገሌ ፡ ባርያ ፡ ነው ። እያለ ፡ ሳይለያይና ፡ ሳያዳለ ፡ በስሙ ፡ አምነው ፡ በመንፈሳዊ ፡ መንግሥቱ ፡ የሚኖሩት ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሁሉም ፡

አንዲነግሱና ፡ ነገሥታት ፡ ተብለው ፡ እንዲጠሩ ፡ አደረገ ።
ይህም ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፈው ፡ ቃል ፡ ጌታችን ፡ አድላዊነት ፡
የሌለበት ፡ እውነተኛ ፡ ፈራጅና ፡ ቸር ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳናል ።

ምዕራፍ ፡ ፳፩ ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ አሥራትና ፡ ከአሥር ፡ ቤት ፡ ስለ ፡ መውጣቱ ፤

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በአንጾኪያ ፡ እያስተማረ ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ ከኖረ ፡
በኋላ ፡ ወደ ፡ ምድረ ፡ ይሁዳ ፡ ተመለሰ ። በዚያም ፡ ዘመን ፡ ንጉሠ ፡ ሄሮ
ድስ ፡ አግሪጶ ፡ በክርስቶስ ፡ በመኑት ፡ ክርስቲያኖች ፡ ላይ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መ
ክራ ፡ እያመጣ ፡ አስጨንቋቸው ፡ ነበርና ፡ የዘብዴዎስን ፡ ልጅ ፡ የዮሐን
ስን ፡ ወንድም ፡ ያዕቆብን ፡ በሰይፍ ፡ አስገደለው ። ስለዚህም ፡ አይሁድ ፡
ሁሉ ፡ ደስ ፡ አላቸው ።

ንጉሡ ፡ ሄሮድስም ፡ አይሁድ ፡ በያዕቆብ ፡ ሞት ፡ ደስ ፡ እንዳላቸው ፡
ባዩ ፡ ጊዜ ፡ ያዕቆብን ፡ በገድል ፡ እንደዚህ ፡ ደስ ፡ ያላቸው ፡ አለቃውን ፡
ጴጥሮስንም ፡ በገድል ፡ ምን ፡ ያህል ፡ ደስ ፡ ያላቸው ፡ ይሆን ፡ ብሎ ፡
ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ አሳያዘው ። ነገር ፡ ግን ፡ ወራቱ ፡ የፋሲካ ፡ በዓል ፡ ነበ
ርና ፡ በዓሉ ፡ ካለፈ ፡ በኋላ ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ እስቲራርድበት ፡ ድረስ ፡
በግዞት ፡ ቤት ፡ አግብቶ ፡ በዘበኞች ፡ ያስጠብቀው ፡ ጀመር ።

በያገሩም ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሁሉ ፡ ሄሮድስ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮ
ስን ፡ እንዳወረው ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ በገድነት ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡
እየተሰበሰቡ ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይጸልዩለት ፡ ነበር ።

ሁለቱም ፡ ዘበኞቹ ፡ በቀኝና ፡ በግራ ፡ እጁ ፡ ሁለት ፡ ሰንሰለት ፡ አ
ግብተው ፡ ተቆራኝተውት ፡ ነበር ። በዚህም ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ የግዞቱ ፡ ቤ
ት ፡ በስተውጭ ፡ ተቆልፎ ፡ በዕድሞው ፡ ግቢ ፡ አሥራ ፡ ስድስት ፡ ዘበ
ኞች ፡ በሁለት ፡ ስፍራ ፡ ተከፍለው ፡ ይጠብቁት ፡ ነበር ። የውጭውም ፡
ዕድሞ ፡ በብረት ፡ ሣንቃ ፡ ተዘግቶ ፡ ነበር ። ይኸውም ፡ ለማናቸውም ፡
የወንጀለኛ ፡ አሥር ፡ ሁሉ ፡ የሚደረግ ፡ የሄሮድስ ፡ ትእዛዝ ፡ ነበረ ፡ እ
ንጂ ፡ በተለየ ፡ በቀ ፡ ጴጥሮስ ፡ ብቻ ፡ የተደረገ ፡ አልነበረም ።

የፋሲካም ፡ በዓል ፡ ካለፈ ፡ በኋላ ፡ ንጉሡ ፡ ሄሮድስ ፡ ጴጥሮስን ፡
ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ እንዲያቀርቡትና ፡ እንዲፈረድበት ፡ አዘዘ ። ነገር ፡
ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስንና ፡ የምእመናንን ፡ ጸሎት ፡ ስለ ፡

ሰማ ፡ በዚያች ፡ ሌሊት ፡ ከግዞት ፡ ቤት ፡ የሚያወጣው ፡ መልአኩን ፡
ሰደደለት ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በግዞቱ ፡ ቤት ፡ በሁለቱ ፡ ዘበኞች ፡ መካከል ፡ ተኝቶ ፡
ሳለ ፡ መልአኩ ፡ ጎጥ ፡ አድርጎ ፡ ከእንቅልፉ ፡ ቀሰቀሰው ። ወዲያው
ም ፡ ሰንሰለቶቹ ፡ ከእጁ ፡ እየወለቁ ፡ ወደቁ ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ጫማ
ህን ፡ አድርገህ ፡ ልብስህን ፡ ለብስህ ፡ ተከተለኝ ፡ አለውና ፡ ተቀድሞት ፡
ወጣ ። ጴጥሮስም ፡ በስተኋላው ፡ እየተከተለ ፡ ወጣ ። ነገር ፡ ግንፈዕይ ፡
የሚያይ ፡ ይመስለው ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በእውነት ፡ እግዚአብሔር ፡ መል
አኩን ፡ እንደ ፡ ሰደደለትና ፡ ከግዞት ፡ ቤት ፡ እንዳወጣው ፡ አላወቀም ፡ ነበር ።

ከዘበኞቹም ፡ አንዱ ፡ ስንኳሳይሰማና ፡ ሳያይ ፡ ግቢውን ፡ ሁሉ ፡ አልፈ
ው ፡ በብረት ፡ ሣንቃ ፡ ወደ ፡ ተዘጋው ፡ ወደ ፡ ትልቁ ፡ በር ፡ በደረሱ ፡
ጊዜ ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ ተከራተላቸውና ፡ ወጥተው ፡ ሔዱ ። አንድ ፡ ሜዳ
ም ፡ በንደኝት ፡ ካለፉ ፡ በኋላ ፡ መልአኩ ፡ ተለየው ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ እግዚአብሔር ፡ መልአኩን ፡
ልኮ ፡ ከሄሮድስ ፡ እጅና ፡ አይሁድ ፡ ካሰቡበት ፡ ክፉ ፡ አሳብ ፡ እንዳዳ
ነው ፡ አወቀ ።

ነገሩም ፡ እውነት ፡ መሆኑን ፡ ከወቀ ፡ በኋላ ፡ ምእመናን ፡ ተሰብስ
በው ፡ ስለ ፡ እርሱ ፡ ይጸልዩበት ፡ ወደ ፡ ነበረው ፡ ወደ ፡ ማርቆስ ፡ እ
ናት ፡ ወደ ፡ ማርያም ፡ ቤት ፡ ሔደ ።

በስተውጭም ፡ ሆኖ ፡ ደጁን ፡ በመታ ፡ ጊዜ ፡ ሮዴ ፡ የተባለች ፡ አ
ንዲት ፡ ልጅ ፡ አገረድ ፡ ደጁን ፡ የሚመታው ፡ ማን ፡ እንደሆነ ፡ ለማ
ወቅ ፡ ወደ ፡ በሩ ፡ ወጣች ። ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ እኔ ፡ ነኝ ፡ ብሎ ፡ በነገ
ራት ፡ ጊዜ ፡ በድምፁ ፡ አወቀችውና ፡ ከደስታዋ ፡ ባዘት ፡ መዝጊያውን ፡ መ
ክፈትዋን ፡ ትታ ፡ እየሮጠች ፡ ወደ ፡ ኋላዋ ፡ ተመልሳ ፡ በስተውጭ ፡
ቆሞ ፡ ደጅ ፡ የሚመታው ፡ ጴጥሮስ ፡ ነውና ፡ የምሥራች ፡ ብላ ፡
ተናገረች ።

ሰዎቹ ፡ ግን ፡ አብደሻልን ። እርሱ ፡ በሁለት ፡ ሰንሰለት ፡ ታሥሮ ፡ በ
አሥራ ፡ ስድስት ፡ ዘበኞች ፡ ሲጠበቅ ፡ እንደምን ፡ መጣ ፡ እያለ ፡ በተከራከርዋት ፡
ጊዜ ፡ በእርግጥ ፡ ጴጥሮስ ፡ ነው ፡ እያለች ፡ እየመላለሰች ፡ ስለ ፡ ተናገረች
መልአክ ፡ ዑቃቢው ፡ ታይቷት ፡ ይሆናል ፡ አሉ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ጴጥሮስ ፡ እየመላለሰ ፡ ደጁን ፡ እየመታ ፡ ስለ ፡ ቆየ ፡ መ
ጥተው ፡ ከፈቱለትና ፡ በእርግጥ ፡ ጴጥሮስ ፡ መሆኑን ፡ አይተው ፡ አደኝ

ቁ ። እነርሱም ፡ እግዚአብሔር ፡ መልአኩን ፡ ልክ ፡ ከግዛት ፡ ቤት ፡ እንዳወጣውና ፤ ሌላውንም ፡ የሆነውን ፡ ሁሉ ፡ ከስር ፡ እስከ ፡ ጫፍ ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ በቶሎ ፡ ሔዳችሁ ፡ ለተልቁ ፡ ያዕቆብና ፡ ለሌሎቹ ፡ ወንድሞች ፡ ሁሉ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዳዳነኝ ፡ ንገርዋቸው ፡ ብሎ ፡ ከማርያም ፡ ቤት ፡ ወጥቶ ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ ስፍራ ፡ ሄደ ።

በነጋም ፡ ጊዜ ፡ የግዛቱ ፡ ቤት ፡ ጠባቂዎች ፡ ጴጥሮስ ፡ በግዛት ፡ ቤት ፡ አለመኖሩንና ፡ በሩሁሉ እንደተቆለፈ ፡ ማደሩን ፡ አይተው ፡ እንጂ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወደግድግ ፡ ወጥቶ ፡ ይሆንን፤ ወይስ ፡ ወደ ፡ መሬት ፡ ጉብቶ ፡ ይሆንን ፡ ወደት ፡ ደረሰ ፡ እያሉ ፡ በመካከላቸው ፡ ፍጅትና ፡ ጩኸት ፡ ሆነ ። ንጉሠ ፡ ሄሮድስም ፡ ጴጥሮስን ፡ ፈልጋችሁ ፡ ያዙ ፡ ብሎ ፡ ከዘዘ ፡ በኋላ ሳያገኙት ፡ ስለቀሩ ፡ የግዛቱን ፡ ቤት ፡ ጠባቂችን ፡ ሁሉ ፡ አስገደላቸው።

ይህንም ፡ ካደረገ ፡ በኋላ ፡ ከምድረ ፡ ይሁዳ ፡ ወደ ፡ ቁጣርያ ፡ ወረደ ። በቁጣርያም ፡ ከብሩን ፡ ለመግለጥ ፡ ጌትነቱን ፡ ለማስታወቅ ፡ ስለ ፡ ፈለገ ፡ ብዙ ፡ ድግስ ፡ አስደግሶ ፡ ያገሩ ፡ ባለባቶችና ፡ ታላላቆች ፡ ሕዝቡም ፡ ሁሉ ፡ እየተጠሩ ፡ እንዲመጡ ፡ አደረገ ።

በበዓሉም ፡ ቀን ፡ እጅግ ፡ የሚያምርና ፡ የሚያስደንቅ ፤ ለማየትም ፡ የሚያስፈራ ፤ እንደ ፡ ፀሐይ ፡ ጮራ ፡ የሚያንፀባርቅ ፡ የወርቀ ፡ ዘቦ ፡ ልብስ ፡ መንግሥት ፡ ለብሶ ፡ እምቢልታና ፡ መለከት ፡ እየተነፋሉት ፡ ወደ ፡ አዳራሹ ሲገባ ፡ እንደ ፡ አገሩ ፡ ልማድ ፡ ንግግር ፡ አዋቂ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በሬት ፡ በሬቱ ፡ እየሔደ ፡ ገናናውና ፡ ኃይለኛው ፡ ለሀገሩና ፡ ለሕዝቡ ፡ እንደዚህ ፡ እንደዚህ ፡ የመሰለ ፡ ሥራ ፡ የሠራው ፡ ደጉ ፡ ንጉሣችን እነሆ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ እያለ ፡ ይናገር ፡ ነበርና ፡ ለበዓሉ ፡ የተጠሩት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በንጉሡ ፡ ሬት ፡ የሚሔደው ፡ ሰው ፡ የሚናገረውን ፡ ስለ ፡ ሰሙ ፤ ንጉሡም ፡ የለበሰውን ፡ የልብሰ ፡ መንግሥቱን ፡ ጌጥና ፡ ግርማ ፡ መንግሥቱን ፡ ስለ ፡ አዩ ፡ ይህስ ፡ እንደ ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ ይሉት ፡ ጀመር ።

ሄሮድስም ፡ ጴጥሮስ ፡ ከግዛት ፡ ቤት ፡ አምልጦ ፡ በመሔዱ ፡ ተናዶና ፡ ተቆጥቶ ፡ ነበርና ፡ የዚህ ፡ ቁጣ ፡ ሳይበርድለት ፡ ወዲያው ፡ ዳግም ፡ ከጠሮስና ፡ ከሲዶና ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ ጠብ ፡ ጀምሮ ፡ ነበር ። የጠሮስና ፡ የሲዶና ፡ ሰዎች ፡ በገራቸው ፡ ለሕይወታቸው ፡ የሚበቃ ፡ እህል ፡ ስለ ፡ ሌላቸው ፡ ከምድረ ፡ ይሁዳ ፡ እህል ፡ ይወስዱ ፡ ነበር ።

በቀድሞ ፡ ዘመንም ፡ ሰሎሞን ፡ ቤተ ፡ መቅደስን ፡ በሠራ ፡ ጊዜ ፡ የጠሮስ ፡ ንጉሥ ፡ ከራሱም ፡ የጥድና ፡ የዝግባ ፡ እንጨት ፡ በመስደድ ፡ ስለ ፡

ረዳው ፡ ሰሎሞንም ፡ በጠሮስ ፡ ብዙ ፡ እህል ፡ አለመኖሩን ፡ አውቆ ፡ በያመቱ ፡ ሀያ ፡ ሺ ፡ ዳውላ ፡ ስንዴና ፡ ሀያ ፡ ሺ ፡ ማድጋ ፡ ዘይት ፡ ይሰድለት ፡ ነበር ።
፩ ፡ ነገ ፡ ፩ ፡ ፱—፲፩ ።

ከዚያም ፡ ወዲህ ፡ በንግድና ፡ በሌላም ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ምክንያት ፡ ከምድረ ፡ ይሁዳ ፡ ወደ ፡ ጠሮስና ፡ ወደ ፡ ሲዶና ፡ ብዙ ፡ እህል ፡ በያመቱ ፡ ይሔድ ፡ ነበር ።
ሕዝ ፡ ፳፯ ፡ ፲፯ ።

ሄሮድስ ፡ አግሪጳ ፡ ግን ፡ የጠሮስንና ፡ የሲዶናን ፡ ሰዎች ፡ በየምክንያቱ ፡ ስለ ፡ ተጣላቸውና ፡ ስለ ፡ ተቆጣባቸው ፡ እህል ፡ ወደ ፡ እዚያ ፡ እንዳይሔድ ፡ አስከልክሎባቸው ፡ ነበርና ፡ የጠሮስና ፡ የሲዶና ፡ ሰዎች ፡ ዕርቅ ፡ ስለ ፡ ፈለጉ ፡ በንድነት ፡ መጥተው ፡ በለሚሉን ፡ በልስጦንን ፡ አማላጅ ፡ ቢልኩበት ፡ ዕርቁን ፡ እምቢ ፡ አለና ፡ ወዲያው ፡ ልብስ ፡ መንግሥቱን ፡ ለብሶ ፡ በፍርድ ፡ ዙፋኑ ፡ ተቀምጦ ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ ፈረደባቸው ።

ያገሩም ፡ ሕዝብ ፡ ሁሉ ፡ ልብስ ፡ መንግሥቱን ፡ ለብሶ ፡ በፍርድ ፡ ዙፋኑ ፡ ተቀምጦ ፡ በጠሮስና ፡ በሲዶና ፡ ሰዎች ፡ ላይ ፡ ሲፈርድ ፡ በሰሙና ፡ በዩ ፡ ጊዜ ፡ ይህ ፡ የአምላክ ፡ ቃል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የሰው ፡ ቃል ፡ አይደለም ፡ እያሉ ፡ እንደ ፡ በዓሉ ፡ ቀን ፡ በማክበር ፡ ያሰግዳለት ፡ ጀመር ።

ሄሮድስ ፡ ግን ፡ ሕዝቡ ፡ በማክበር ፡ ሲሰግዳለት ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ ይህ ፡ አልበቃ ፡ አለውና ፡ የራሱን ፡ ምስል ፡ አሠርቶ ፡ በያውራጃው ፡ አቁሞ ፡ ሕዝቡን በግድ ፡ ያሰግድ ፡ ጀመር ።

ሄሮድስ ፡ አግሪጳ ፡ ምንም ፡ በአባቱ ፡ አረማዊ ፡ ቢሆን ፡ በእናቱ ፡ አይሁዳዊ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ የአይሁድን ፡ አምልኮ ፡ ተቀብሎ ፡ ነበርና ፡ በአይሁድ ፡ ሕግ ፡ በአረት ፡ እስራኤል ፡ ሆይ ፡ በሬቱ ፡ ሌሎች ፡ አማልክት ፡ አታድርግ ፡ የሚለውን ፡ ትእዛዝ ፡ እያወቀ ፡ እንደ ፡ አምላክ ፡ ስንዳልኝ ፡ ማለቱ ፡ እጅግ ፡ የሚያስደንቅ ፡ ነገር ፡ ነው ።
ዘፀዓ ፡ ፳ ፡ ፫ ።

እንደ ፡ አምላክ ፡ ነኝ ፡ በማለትም ፡ ልቡ ፡ እጅግ ፡ ስለ ፡ ታብዩና ፡ የንጹሐን ፡ የያዕቆብን ፡ ደም ፡ ስለ ፡ አፈሰሰ ፡ አይሁድንም ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ብሎ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ ስለ ፡ አሠረው ፡ የፍዳውን ፡ ዋጋ ፡ እንደ ፡ ሥራው ፡ መጠን ፡ ይቀበል ፡ ዘንድ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ ከግዛት ፡ ቤት ፡ ያወጣውን ፡ መልአኩን ፡ ልክ ፡ ቀሠፈውና ፡ በጽኑ ፡ ደዌ ፡ ተያዘ ። ከደዌውም ፡ ጽናት ፡ የተነሣ ፡ አእምሮውን ፡ አጥቶ ፡ የገዛ ፡ ሥጋውን ፡ እየጫወት ፡ እየበላ ፤ አካሉ ፡ ሁሉ ፡ ተልቶ ፡ እጅግ ፡ በሚያጸይፍ ፡ ቍስል ፡ ታሞ ፡ ሞተ ። የሐዋ ፡ ፲፪ ፡ ፩—፳፭ ።

ምዕራፍ ፣ ሸ፪ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ከሐዋርያት ፡ ጋራ ፡ ሆኖ ፡ በሲኖዶስ ፡ ክርስቲያንን ፡
ከአሪት ፡ ቀንበር ፡ ነጻ ፡ ስለ ፡ ማውጣቱ ።

ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ በያን፡ ሁሉ ፡ እየዞሩ ፡ ወንጌልን ፡ ስለ ፡ ማስተማራቸው ፡ ብዙ ፡ አሕዛብ ፡ በክርስቶስ ፡ እያመኑ ፡ ተጠመቁ ።

በዚያም ፡ ወራት ፡ የሐዋርያትና ፡ የክርስቲያን ፡ ማረፊያና ፡ መሳሪያ ፡ አንጸኪያ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ ከኢርግያና ፡ ከአጣልያ ፡ ወደ ፡ አንጸኪያ ፡ ተመልሰው ፡ አሕዛብን ፡ በማስተማር ፡ እግዚአብሔር ፡ ያደረገላቸውን ፡ እርዳታ ፡ በአንጸኪያ ፡ ላሉት ፡ ክርስቲያኖች ፡ እየነገሩ ፡ ተቀምጠው ፡ ሳሉ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ክርስቲያን ፡ ከሆኑት ፡ ከአይሁድ ፡ መካከል ፡ ጥቂቶች ፡ ሰዎች ፡ ከሐዋርያት ፡ እንደ ፡ ተላኩ ፡ አስመስለው ፡ ወደ ፡ አንጸኪያ ፡ ወርደው ፡ ምንም ፡ በክርስቶስ ፡ ብታምኑና ፡ ብትጠመቁ ፡ እንደ ፡ ሙሴ ፡ ሕግ ፡ ተእዛዝ ፡ ክልተዝራችሁ ፡ ለመዳን ፡ አትችሉም ፡ እያሉ ፡ ያስተምሩ ፡ ጀመሩ ። በዚህም ፡ ምክንያት ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ እንደ ፡ ወገን ፡ ሆነው ፡ ከአይሁድ ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ ተልቅ ፡ ክርክር ፡ አደረጉ ። ክርክሩም ፡ የሚያበርድ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በአንጸኪያ ፡ የሚኖሩ ፡ የክርስቲያን ፡ ማኅበር ፡ ከጳውሎስና ፡ ከበርናባስ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወዋተው ፡ የክርክሩን ፡ ምክንያት ፡ ለሐዋርያት ፡ አስታውቀው ፡ ሐዋርያት ፡ የሚበደኑትን ፡ ብደን ፡ የሚያመጡላቸው ፡ ሰዎች ፡ መረጡ ።

ለዚህም ፡ ጉዳይ ፡ የተመረጡት ፡ ሰዎች ፡ ከማኅበሩ ፡ ተሰነቡባቸው ፡ ከጳውሎስና ፡ ከበርናባስ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ ሐዋርያትና ፡ ቀሳውስቱ ፡ ማህበሩም ፡ ሁሉ ፡ በንድፍ ፡ ሆነው ፡ በደስታ ፡ ተቀበልዋቸው ።

መላክተኞቹም ፡ አሕዛብን ፡ በማስተማር ፡ እግዚአብሔር ፡ ያደረገላቸውን ፡ እርዳታ ፡ ሁሉ ፡ በማኅበሩ ፡ ሬት ፡ ተናገሩ ።

በማኅበሩም ፡ መካከል ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑ ፡ አንዳንድ ፡ ፈሪሳውያን ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ ጳውሎስንና ፡ በርናባስን ፡ ሌሎቹንም ፡ የአንጸኪያን ፡ ማኅበር ፡ መላክተኞች ፡ በዩ ፡ ጊዜ ፡ የመጡበት ፡ ምክንያቱ ፡ በግዝረት ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ተነግረው ፡ ክርክር ፡ እንደሆነ ፡ አውቀው ፡ በክርስቶስ ፡ የሚያምኑ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ እንዲዝሩና ፡ የሙሴን ፡ ሕግ ፡ እንዲጠበቁ ፡ ሊታዘዙ ፡ ይገባል ፡ እያሉ ፡ በቁጣ ፡ ቃል ፡ ይናገሩ ፡ ጀመሩ ።

ተኩላ ፡ ምንም ፡ ቢለምድ ፡ በግ ፡ አይሆንም ። ሻንቅላ ፡ ምንም ፡ ጌታ ቢሆን ፡ ቀይ ፡ አይሆንም ፡ እንደሚባለው ፡ ተረትና ፡ ምሳሌ ፡ አይሁድ ፡

ምንም ፡ ክርስቲያንነትን ፡ ቢቀበሉ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ቀድሞ ፡ ለማዳቸውና ፡ ወደ ፡ ሕጋቸው ፡ ወደ ፡ አሪት ፡ ማድላታቸው ፡ አልቀረምና ፡ ሁለግዜ ፡ ክርክር ፡ ፡ ያነሱ ፡ ነበር ፡ በእነርሱም ፡ ላይ ፡ ኤርምያስ ፡ እንደዚህ ፡ ብሎ ፡ ትንቢት ፡ ተናግሮባቸዋል ።

ነበር ፡ ምንም ፡ ዝንጉርጉርነቱን ፡ ቢተው ፡ እንኳ ፡ እስራኤል ፡ ክፋታቸውን ፡ ሊተው ፡ አይችሉም ። ኤር ፡ ፲፫ ፡ ፳፫ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ በአንጸኪያ ፡ የደረሰባቸው ፡ ክርክር ፡ ደግሞ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ በለደረሰባቸው ፡ እጅግ ፡ አዝዘው ፡ ሳሉ ፡ ሐዋርያትና ፡ ቀሳውስቱ ፡ ሁሉ ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ለመመርመርና ፡ ለመበየን ፡ በንድፍ ፡ ተሰበሰቡ ። በነገሩም ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ከተከራከሩ በት ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ተነሥቶ ፡ እንዲህ ፡ እያለ ፡ ይናገር ፡ ጀመር ።

እናንተ ፡ ወንድሞች ፡ ሰዎች ። በለፈው ፡ ዘመን ፡ አሕዛብ ፡ ከቃሌ የወንጌልን ፡ ትምሕርት ፡ ሰምተው ፡ ያምኑ ፡ ዘንድ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንደ ፡ መረጣቸው ፡ ታውቃላችሁ ።

የልብንም ፡ መርምሮ ፡ የሚያውቅ ፡ እግዚአብሔር ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ለእኛ ፡ እንደሰጠን ፡ ለእነርሱም ፡ በመስጠቱ ፡ መሰከረላቸው ፡ በእኛና ፡ በእነርሱም ፡ መካከል ፡ ምንም ፡ ልዩነት ፡ ሳያደርግ ፡ ልባቸውን ፡ በሃይማኖት ፡ አነፀው ።

አሁንስ ፡ ለምን ፡ እግዚአብሔርን ፡ ትፈታተናላችሁ ። በምእመናንስ ፡ ጫንቃ ፡ ላይ ፡ ለምን ፡ ቀንበር ፡ ትጭናላችሁ ። ይህንም ፡ ቀንበር ፡ አባቶቻችንም ፡ እኛም ፡ ልንሸከመው ፡ አልቻልንም ። ነገር ፡ ግን ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ቸርነት ፡ እንደንድን ፡ እናምናለን ፡ ብሎ ፡ ክርስቲያን ፡ ከአሪት ፡ ቀንበር ፡ ነጻ ፡ መውጣታቸውን ፡ የሚያስረዳ ፡ ቃል ፡ ተናገሮ ፡ ጨረሰ ።

ጳውሎስና ፡ በርናባስም ፡ የቅዱስ ፡ ጴጥሮስን ፡ እርዳታ ፡ በዩ ፡ ጊዜ እንደገና ፡ ተነሥተው ፡ እግዚአብሔር ፡ በእጃቸው ፡ ለአሕዛብ ፡ ያደረገውን ፡ ታምራቱንና ፡ ድንቁን ፡ ሁሉ ፡ ለማኅበሩ ፡ ያስረዱ ፡ ጀመሩ ።

ጳውሎስና ፡ በርናባስም ፡ ተናግረው ፡ ሲጨርሱ ፡ የኢየሩሳሌም ፡ ማኅበር ፡ አለቃ ፡ ተልቁ ፡ ያዕቆብ ፡ ተነሥቶ ፡ እንደዚህ ፡ እያለ ፡ ይናገር ፡ ጀመር ።

እናንተ ፡ ወንድሞች ፡ ሰዎች ፡ ስሙን ። እግዚአብሔር ፡ ስሙን ፡ የሚቀድሱ ፡ ሰዎች ፡ አስቀድሞ ፡ ከአሕዛብ ፡ ወገን ፡ ይመርጥ ፡ ዘንድ ፡

ፈቃዱ ፡ መሆኑን ፡ ጴጥሮስ ፡ ተናግሮዋል ። የጴጥሮስም ፡ ንግግር ፡ ከነ ቢያት ፡ ቃል ፡ ጋራ ፡ ይስማማል። እያሉ በነቢያት ፡ ስለ፡ አሕዛብ፡ የተነገረውን ፡ ትንቢት ፡ እየጠቀሰ ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፤ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ የተመለሱትን ፡ አሕዛብን ፡ በግዝረት ፡ ነገር ፡ አታድክሟቸው ። ነገር ፡ ግን ፡ ጣዖት ፡ እንዳያመልኩና ፡ የዝሙት ፡ ሥራ ፡ እንዳይሠሩ ፡ የታነቀ ወይም ፡ ሞቶ ፡ ያደረ ፡ (በክት) እንዳይበሉ ፡ ልንልክባቸው ፡ ይገባል ፡ ብሎ ፡ የብይኑን ፡ ቃል ፡ ጨረሰ ።

የቀሩትም ፡ ሐዋርያትና ፡ ቀሳውስቱም ፡ በዚህ ፡ ብይን ፡ ከጴጥሮስና ፡ ከያዕቆብ ፡ ጋራ ፡ ስለ ፡ ተስማሙ ፡ የብይኑን ፡ ቃል ፡ ጽፈው ፡ ለጳውሎስና ፡ ለበርናባስ ፡ ሰጡዋቸው ። ደግሞ ፡ ነገሩ ፡ በጣም ፡ እንዲከብርና ፡ የሐዋርያት ፡ ብይን ፡ መሆኑ ፡ እንዲታመን ፡ ከመከከላቸው ፡ በርሳባስ ፡ የተባለውን ፡ ይሁዳንና ፡ ሲላስን ፡ መርጠው ፡ ወዲያውም ፡ በቃል ፡ እንዲናገሩ አድርገው ፡ ከጳውሎስና ፡ ከበርናባስ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ እንጸኪያ ፡ ላኩዋቸው።

መላክተኞቹም ፡ ወደ ፡ እንጸኪያ ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ ማኅበሩን ፡ ሁሉ ፡ ሰብስበው ፡ የሐዋርያትን ፡ መልእክት ፡ አስረከቡ ። በተነበበም ፡ ጊዜ ፡ ማኅበሩ ፡ ሁሉ ፡ የጳውሎስና ፡ የበርናባስ ፡ ትምሕርት ፡ እውነት ፡ በመሆኑ ፡ ደስ ፡ አላቸው ። ይሁዳና ፡ ሲላስም ፡ በቃል ፡ የተላኩትን ፡ ነገር ፡ ተናግረው ፡ ልባቸውን ፡ በሃይማኖት ፡ አጸኑላቸው ።

ስለ ፡ ሐዋርያት ፡ ሲኖዶስ ፡ ሉቃስ ፡ በጻፈው ፡ መጽሐፍ ፡ ያገኘው ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፈው ፡ ብቻ ፡ ነው። ነገር፡ግን ፡ ቅ፡ ጴጥሮስና ፡ ሌሎችም ፡ ሐዋርያት ፡ ሁሉ ፡ በጳውሎስና ፡ በበርናባስ ፡ ስብከት ፡ የተነሣ ፡ በግዝረት ፡ ምክንያት ፡ በእንጸኪያ ፡ ስለ ፡ ተነሣው ፡ ክርክር ፡ ነገሩን ፡ ለማየትና ፡ ለመመርመር ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ጉባዔ ፡ አድርገው ፡ ነበርና ፡ በነገሩ ፡ ተከራክረው ፡ ግዝረት ፡ ለክርስቲያን ፡ የማያስፈልግ ፡ መሆኑን ፡ በይነው ፡ የብይኑን ፡ ቃል ፡ ጽፈው ፡ ወደ ፡ እንጸኪያ ፡ ከላኩ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ፊትም ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የምትኖርበትንና ፡ የምትጸናበትን ፡ ሌላውንም ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ወስነው ፡ መጽሐፈ ፡ ሲኖዶስ ፡ የሚባል ፡ ጽፈዋል ።

ስለ ፡ ሃይማኖትም ፡ ነገር ፡ ሕዝብ ፡ ክርስቲያን ፡ ሁሉ ፡ ወንዶችም ፡ ሲቶችም ፤ ሕፃናትም ፡ ቢሆኑ ፡ በቃላቸው ፡ የሚደግሙት ፡ ጸሎተ ፡ ሃይማኖትን ፡ ጽፈዋል ፡ ተብሎ ፡ በአዋልድ ፡ መጽሐፍ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛልና ፡ አስተዋይ ፡ ልብ ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ በቅንነት ፡ ሊያስተውለው ፡ ይገባል ።

ሐዋርያት ፡ ስለ ፡ ግዝረትና ፡ ስለ ፡ ሥጋ ፡ መብል ፡ በሲኖዶስ ፡ ተሰብስበው ፡ ነገሩን ፡ አይተው ፡ ከበየኑና ፡ ከፈረዱ ፡ በኋላ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ እንጸኪያ ፡ ይወርድ ፡ ነበር ። በእንጸኪያም ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ ሲባላ ፡ ሰንብቶ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ አይሁድ ፡ በወረዱ ፡ ጊዜ ፡ አይሁድን ፡ ከመፍራቱ ፡ የተነሣ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ መብላቱን ፡ ስለ ፡ ተወ፡ ቅ፡ ጳውሎስ ፡ ብዙ ፡ ወቀሳ ፡ ወቅሶታል ። ይህንንም ፡ ከስፍራው ፡ ስንደርስ ፡ አስፍተንና ፡ አብዝተን ፡ እንጽፈዋለን ። ገላ ፡ ፪ ፡ ፲፩ ።

ከዚያም ፡ በኋላ ፡ እስከ ፡ ሞቱ ፡ ድረስ ፡ ወዴት ፡ እንደሔደና ፡ እንዳስተማረ ፡ ሉቃስ ፡ ገልጦ ፡ አልጻፈልንም ።

ነገር ፡ ግን ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ አገር ፡ ሔዱ ፡ እንዳስተማረ ፡ ይናገራሉ ። ለዚህም ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ በተለያዩ ፡ ጊዜ ፡ እነ ፡ ዘጳውሎስ ፡ እነ ፡ ዘአጵሎስ ፡ ወአነ ፡ ዘኬፋ ፡ ብለው ፡ የተናገሩትን ፡ ቃል ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ይጠቅሳሉ ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፩ ፡ ፲፪ ። የሮም ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንም ፡ ቅ፡ ጴጥሮስ ፡ ከእንጸኪያ ፡ ወጥቶ ፡ ወደ ሮሜ ፡ ሔዱ ፡ ፳፭ ፡ ዓመት ፡ በሮሜ ፡ እንዳስተማረ ፡ ትናገራለች ።

ነገር ፡ ግን ፡ ቅ፡ ጳውሎስ ፡ ሁለት ፡ ጊዜም ፡ በሮሜ ፡ ሳለ ፡ ባንድ ፡ ስፍራ ፡ እንኳ ፡ የቅ፡ ጴጥሮስን ፡ ስሙን ፡ አላነሣውምና ፡ ከቅ፡ ጳውሎስ ፡ አስቀድሞ ፡ በሮሜ ፡ ገብቶ ፡ አስተምሮ ፡ ነበር ፡ ለማለት ፡ የሚበቃ ፡ ምስክር ፡ አላገኘንም ። ከሞቱ ፡ አስቀድሞ ፡ ግን ፡ በ፶፬ (፳) ዓመት ፡ በባቢሎን ፡ መኖሩን ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ በጻፈው ፡ በመጀመሪያ ፡ መልእክቱ ፡ አግኝተናል ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፭ ፡ ፲፫ ።

ስለዚህ ፡ የሚበቃ ፡ ምስክር ፡ ያላገኘንበትን ፡ ታሪኩን ፡ ባጭሩ ፡ ትተን ፡ መልእክቶቹን ፡ የጻፈበትን ፡ ምክንያት ፡ እንጽፋለን ።

ምዕራፍ ፡ ፳፫ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ መጀመሪያውን ፡ መልእክቱን ፡ ስለ ፡ ጻፈበት ፡ ምክንያት ።

ጌታችን ፡ ከረገ ፡ በኋላ ፡ ሐዋርያት ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ትልቅ ፡ ማኅበር ፡ አቋመው ፡ ለማኅበሩ ፡ ሥራ ፡ እስጢፋኖስን ፡ ዋና ፡ አለቃ ፡ አድርገው ፡ ሌሎች ፡ ስድስት ፡ ዲያቆናት ፡ ስለ ፡ ሾሙ ፡ ማኅበሩ ፡ እየሰፋ ፡ በሔደ ፡ ጊዜ ፡ እስጢፋኖስም ፡ በማኅበሩ ፡ ሥራ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ በማስተማርና ፡ በ

ክርክር ፡ እየበረታ ፡ ስለ ፡ ሔደ ፡ አይሁድ ፡ በምቀኝነት ፡ ተነሥተው ፡ በ
 ደንጊያ ፡ ወግረው ፡ ከገደሉት ፡ በኋላ ፡ በቀሩትም ፡ በክርስቶስ ፡ በመጉት
 ምእመናን ፡ ላይ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መከራ ፡ እያመጡ ፡ አስጨንቀዋቸው ፡ ነበር ።
 ስለዚህ ፡ ከሐዋርያት ፡ በቀር ፡ ሁሉም ፡ እየተሰደዱ ፡ በሌላውም ፡ በ
 ገላትያ ፡ በቀጸደቅያና ፡ በአስያ ፡ በሌሎችም ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ አውራጃች ፡
 ተበትነው ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ የምትጸናው ፡ በመከራ ፡ መሆን
 ኑን ፡ አስቀድሞ ፡ ጌታችን ፡ ተናግሮ ፡ ነበርና ፡ ምንም ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ተ
 ሰደው ፡ ቢሔዱ ፡ በየተሰደዱበት ፡ አገር ፡ መከራና ፡ ጭንቀት ፡ ሳይለያቸው ፡
 ጳጳ፤ ፡ ዓመት፡ያህል ፡ ኖረው ፡ ነበር። ግቴ ፡ ፲ ፡ ፲፮—፴፱ ።

ስለዚህም ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ እየሔደ ፡ እያጽናናቸው ፡
 ይመለስ ፡ ነበር ። በኋላ ፡ ግን ፡ ለሱባክተ ፡ ወንጌል ፡ እስከ ፡ በቤሎን ፡ ወሰን ፡
 ድረስ ፡ ሔደ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ አሳምኖ ፡ በዚያው ፡ ሲኖር ፡
 በያገሩ ፡ በተበተኑት ፡ ምእመናን ፡ ላይ ፡ መከራና ፡ ጭንቀት ፡ እንደ ፡
 በዛባቸው ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ እርሱ ፡ ሔደ ፡ በቃሉ ፡ ለማጽናናት ፡ የማይቻለው ፡
 ስለ ፡ ሆነ ፡ በሃይማኖታቸው ፡ እንዳጸኑ ፡ መከራውንም ፡ ታግሠው ፡
 እንዲቀበሉ ፡ በማናቸውም ፡ ቢሆን ፡ የክርስቶስን ፡ ፍለጋ ፡ እንዲከተሉ ፡
 ለማበራታትና ፡ ለማጽናናት ፡ ሲል ፡ ይህን ፡ የመጀመሪያውን ፡ መልአክት ፡
 ጽፎ ፡ ልከላቸዋል ። መልአክቱም ፡ የተጻፈው ፡ በ፶፬ (በ፳) ዓመ ፡
 ምሕ ፡ ነው ።

አድራሻውንም ፡ ለተመረጡና ፡ በሰደት ፡ ለተበተኑ ፡ ብሎ ፡ በጠቅላላው ፡
 ጻፈ ፡ እንጂ ፡ ያንዱን ፡ ወይም ፡ የብዙዎችን ፡ ስም ፡ ጠርቶ ፡ አልጻፈም ።

ለተመረጡ ፡ ማለቱም ፡ አይሁድ ፡ አስጠፋኖስን ፡ በደንጊያ ፡ ወግረው ፡
 በገደሉት ፡ ጊዜ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ መከራውን ፡ ፈርተው ፡ ከአውነተኛው ፡
 ሃይማኖት ፡ ተናውጠው ፡ ነበርና ፡ እነዚህ ፡ በተሰደዱበት ፡ አገር ፡ መከራውን ፡
 ታግሠው ፡ በሃይማኖታቸው ፡ ጸንተው ፡ መቆየታቸው ፡ የተመረጡና ፡ የቃደሉ ፡
 መሆናቸውን ፡ የሚያስረዳ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ነው ። ፩ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፩

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በሃይማኖትና ፡ በጥምቀት ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጆች ፡
 መሆናቸውን ፡ ለማስረዳት ፡ ሲል ፡ ራሱን ፡ ጨምሮ ፡ በቸርነቱ ፡ ብዛት ፡
 የወለደን ፡ የክርስቶስ ፡ አባት ፡ እግዚአብሔር ፡ ይመስገን ፡ ይላል ።

ይህም ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ቃል ፡ የክርስቲያንን ፡ ልብ ፡ በመከራ ፡ የሚያበረታ ፡
 በሃይማኖት ፡ የሚያጸና ፡ የተሰፋ ፡ ቃል ፡ ነው ። ይህንም ፡ በምሳሌ ፡
 እናስረዳለን ።

አንድ ፡ ሎሌ ፡ የሾመውን ፡ የሸለመውን ፡ ጌታውን ፡ ቢከዳ ፡ ከዳተኛ ፡ ተብሎ ፡
 ከመሰደብ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ጉንት ፡ አያገኘውም ። ልጅ ፡ አባቱን ፡ ቢከዳ ፡
 ግን ፡ አባቱ ፡ ይረግመውና ፡ ከዳተኛ ፡ ተብሎ ፡ ከመሰደብ ፡ ጋራ ፡ የአባቱን ፡
 ርስትና ፡ ጉልት ፡ አይወርስምና ፡ ጉዳቱ ፡ ትልቅ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ቅ ፡
 ጴጥሮስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅነታቸውን ፡ ጨምሮ ፡ መጻፋት ፡ አባታችሁን ፡
 እግዚአብሔርን ፡ ብትከዱት ፡ እርሱም ፡ ይከዳችኋል ። ከተከዳችሁም ፡
 ከዓለም ፡ ፍጥረት ፡ አስቀድሞ ፡ ለቅዱሳን ፡ ርስት ፡ አድርጎ ፡ ያዘጋጀላቸውን ፡
 መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡ አትወርሱምና ፡ ርስታችሁን ፡ እንድትወርሱ ፡
 በሃይማኖትና ፡ በልጅነታችሁ ፡ ጸንታችሁ ፡ ኑሩ ፡ ለማለት ፡ የእግዚአብሔር ፡
 ልጆች ፡ መሆናቸውን ፡ በመጀመሪያ ፡ ጽፎ አስረዳቸው ፡ ፩ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፩—፬ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ምንም ፡ ዛሬ ፡ በመከራ ፡ ብትረቱኑ ፡ ኋላ ፡ ደስ ፡ ይላችኋል ።
 የወርቅ ፡ ጥሩነቱ ፡ በአሳት ፡ ካልተፈተነ ፡ እንዳይታወቅ ፡ የእናንተም ፡
 ክርስቲያንነት ፡ በመከራ ፡ ካልተፈተናችሁ ፡ አይታወቅም ። በመከራም ፡
 ከተፈተናችሁ ፡ በኋላ ፡ በሃይማኖታችሁ ፡ ፍጻሜ ፡ የነፍሳችሁን ፡ ደኅንነት ፡
 ታገኛላችሁ ።

ይህንም ፡ መድኃኒት ፡ አስቀድሞ ፡ የነበሩ ፡ ነቢያት ፡ ፈልገውት ፡ ነበር ።
 ነገር ፡ ግን ፡ በኋላ ፡ ዘመን ፡ ለእኛ ፡ እንዲሆን ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተገልጿል
 ቸው ፡ ተናገሩ ፡ እንጂ ፡ በዘመናቸው ፡ ለራሳቸው ፡ አላገኙትም ። ስለዚህ ፡
 እናንተ ፡ የልባችሁን ፡ ወገብ ፡ በንጽሕና ፡ ዝናር ፡ ታዋቃችሁ ፡ በካሔዳችሁ ፡
 ሁሉ ፡ ንጹሐንና ፡ ቅዱሳን ፡ ሁኑ ። ከከንቱ ፡ ሥራችሁም ፡ የዳናችሁት ፡ ነውርና ፡
 ርክሳት ፡ በሌለበት ፡ በከበረው ፡ ደሙ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በሚጠፋ ፡ በወርቅና ፡
 በብር ፡ እንዳልሆነ ፡ ታውቃላችሁ ፡ ይላቸዋል ።

ይህንም ፡ በማለቱ ፡ በሰደትና ፡ በመከራ ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ከመከራው ፡
 ጽናት ፡ የተነሣ ፡ ክርስቲያንነታቸውን ፡ እንዳይንቁና ፡ በኃጢአት ፡ እንዳይረከሱ ፡
 ክርስቲያን ፡ መባልን ፡ አስቀድሞ ፡ በከበረ ፡ ዋጋ ፡ ማግኘታቸውን ፡ ያሳስባቸዋል ።

አንድ ፡ ሰው ፡ የሚፈልገውን ፡ ዕቃ ፡ በርካሽ ፡ ዋጋ ፡ የዝው ፡ እንደሆነ ፡
 ቢሰበርም ፡ ቢጠፋም ፡ እጅግ ፡ አያሳዝውም ። ዕቃው ፡

ውድ : ሆኖ : በብዙ : ዋጋ : የገዛው : እንደሆነ : ግን : ቢሰበርም : ቢ
ጠፋም : እጅግ : ያሳዝነዋል ።

እንደዚሁ : ጌታችን : ኢየሱስ : ክርስቶስ : ከሰይጣን : በርነት : የ
ዋጃችሁ : በከበረው : ደሙ : ነው : እንጂ : በሚጠፋ : በወርቅና : በ
ብር : አይደለምና : እጅግ : በከበረ : በውድ : ዋጋ : የተገዛ : ሰውነታ
ችሁን : በኃጢአትና : በክህደት : እንዳታበላሹ : ተጠንቀቁ : ይላቸዋል ።

፩ : ጴጥሮስ : ፩ : ፲፯—፳፫ ።

ከዚህም : ቀጥሎ : ሁሉን : አክብሩ : እርስ : በርሳችሁም : ተፋቀ
ሩ ። ለንጉሥም : ለመኳንንትም : ተገዙ ።

አሕዛብም : በእናንተ : ላይ : የሚናገሩት : ክፉ : ነገር : እንዳያገኙ
በምትኖሩበት : በአሕዛብ : አገር : ሥራችሁና : አካሌዳችሁ : ያማረ :
ይሁን ። እግዚአብሔርን : ፍሩ : ንጉሥንም : አክብሩ : ይላቸዋል ።

ከሀገሩ : ወጥቶ : በሰው : አገር : በሰደት : የሚኖር : ሰው : ሁሉ :
የሚኖርበትን : ያገሩን : ገዥ : ማክበር : የመንግሥቱንም : አዋጅ : መ
ጠበቅ : ከሕዝቡም : ጋራ : መፋቀር : ይገባዋል ።

ይህን : ያላደረገ : እንደሆነ : ግን : አዋጅ : አፍራሽ : ተብሎ : መ
ከራ : ያገኘዋል ።

ሌባም : ሲሠርቅ : ወንበዴም : ሲቀማ : ተይዞ : መከራ : ቢቀበል :
የሚገባውን : ቅጣት : ተቀበለ : ይባላል : እንጂ : በማይገባ : ተቀጣ :
አይባልም ።

ስለዚህ : እናንተም : በክርስቲያን : ሃይማኖት : ተሰዳችሁ : በተሰደ
ዳችሁበት : አገር : ክፉ : ሥራ : እየሠራችሁ : መከራ : ብትቀበሉ : በእግ
ዚአብሔር : ዘንድ : ምስጋና : አታገኙም ። ነገር : ግን : ያመናችሁበት :
ክርስቶስ : በመከራው : ጊዜ : አልበደለም ። ሐዕትም : በቃሉ : አልተገኘ
በትም ። ሲሰድቡትም : አልተሰደቡም ። መከራም : ሲያመጡበት : አል
ተቀየመምና : ስለዚህ : እናንተም : የርሱን : ፍለጋ : ተከተሉ : እያለ : መ
ከራውን : የሚያስታግሥ : ቃል : ጨምሮ : ጻፈላቸው ። ፩ : ጴጥ : ፪ :
፲፪—፳፱ ።

ደግሞ : ሴቶች : ከመከራው : ጽናት : የተነሣ : በሎቻቸውን : እንዳ
ይንቁና : አንታዘዘም : እንዳይሉ : እናንተም : ሴቶች : ለበሎቻችሁ : ተ
ገዙ ። ስትገዙም : የመንፈስ : ቅዱስ : ማደሪያ : የሚሆን : ውሳጣዊ : ል
ባችሁን : በንጽሕና : በየዋሃት : በማስገናኘት : የበሎቻችሁን : ውሳጣዊ : ስ

ውነታቸውን : ደስ : በማሰኘት : ይሁን : እንጂ : ጠጉር : በማበጠር : ነፈ
ሬ : በማሳመር : ሥሉሴ : ሹርባ : በመሥራት : ዋጋው : ውድ : የሆነ : ከ
ወርቅና : ከብር : ጋራ : የተሠራ : የሐር : ልብስ : በመልሰስ : የበሎቻች
ሁን : አፍግዎ : ሰውነታቸውን : ደስ : በማሰኘት : አይሁን : ይላቸዋል ።

አንባቢ : ሆይ ። ሕግና : ሥርዓት : በሌለበት : በሰው : አገር : በሰደ
ት : የሚኖር : ሰው : ሚስቱ : ጠጉርዋን : እያበጠረች : ሽቱ : እየተቀባች
ዋጋው : ውድ : የሆነ : ከወርቅና : ከብር : ጋራ : የተሠራ : የሐር : ልብ
ስ : እየለበሰች : ባደባባይ : ብትወጣ : ያገሩ : ሕዝብ : ቢሆን : በፈቃድ
ዋ : ባይሆንም : በግድ : እንዲወስድዋት : የታወቀ : ነገር : ነው ።

በዚሁም : ምክንያት : ባልዋን : እስከ : ሞት : ያደርሱታልና : ስለ
ዚህ : ቅ : ጴጥሮስ : የክርስቲያኖች : ሚስቶች : ይህን : የመሰለውን :
የምንዝር : ጌጥ : እንዳያጌጡ : ከለከላቸው ። ፩ : ጴጥ : ፫ : ፩—፮ ።

ይህንም : የሚያስረዳ : ነገር : አብርሃም : ከሚስቱ : ከሳራ : ጋራ
ወደ : ጌራራ : ንጉሥ : ወደ : አቤሚሌክ : በተሰደደ : ጊዜ : ሚስቱን ፤
ሳራን : እኅቴ : ናት : ማለቱ : በርስዋ : ምክንያት : እንዳይጣላውና : እን
ዳይገድለው : ነበር ። አቤሚሌክም : ሳራን : አስወስድዋት : ነበር ፤ ነገር :
ግን : ባለ : ባል : መሆኗን : እግዚአብሔር : ተገልጦ : ስለ : ነገረው : መ
ልሶ : ሰደዳት ።

ልጁ : ይስሐቅም : በረኃብ : ምክንያት : ወደ : ጌራራ : ንጉሥ :
ወደ : አቤሚሌክ : በተሰደደ : ጊዜ : እንደ : አባቱ : እንደ : አብርሃም :
ሚስቱን : ርብቃን : እኅቴ : ናት : ብሎ : ነበር ። ዘፍጥ : ፳ : ፩ : ፲፰ ።
፳፯ ፤ ፯—፲፩ ።

ከዚህም : በኋላ : እነዚህ : በመከራና : በሰደት : የሚኖሩ : ክርስቲ
ያኖች : የመከራ : ዘመን : ረጅም : ነውና : የመከራው : ዘመን : ስለ :
በዘባቸው : ተስፋ : እንዳይቆጠው : ብሎ : አስቀድመው : በኖን : ዘመ
ን : የነበሩ : ሰዎች : በኃጢአታቸው : ተፈርዶባቸው : ብዙ : ዘመናት :
በግዞት : ከኖሩ : በኋላ : ክርስቶስ : በሥጋው : ሞቶ : በነፍሱ : ወደ :
ግዞቱ : ጬት : ሔዶ : ነጻነትን : ሰብኮ : እንዳናናቸው : ከአሪት : መጽ
ሐፍ : ጠቅሶ : ያስረዳቸዋል ። ፩ : ጴጥ : ፫ : ፲፰—፳፩ : ዘፍጥ : ፯ : ፲፯ ።

ከዚህም : አያይዘ : ወዳጆች : ሆይ : የምትመጣባችሁን : መከራ :
እንደ : እንግዳ : ወይም : እንደ : አዲስ : አድርጋችሁ : አታደንቁት :
ነገር : ግን : የክርስቶስ : የመከራው : ተከፋዮች : በመሆናችሁ : ክብሩ :

በተገለጠ ፡ ጊዜ ፡ ዋጋችሁን ፡ ታገኛላችሁና ፡ ደስ ፡ ይበላችሁ ፡ ብሏችዋል ።

በተደላና ፡ በደስታ ፡ የሚኖር ፡ ሰው ፡ መከራ ፡ በመጣበት ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ይጨነቃል ። መከራውንም ፡ ያደንቃል ፤ ዘወትር ፡ በመከራ ፡ የሚኖር ፡ ሰው ፡ ግን ፡ መከራውን ፡ ስለ ፡ ለመደው ፡ ጭንቀቱ ፡ አይበዘበትም ። እነዚህም ፡ በስደት ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ከቅዱስ ፡ እስጢፋኖስ ፡ ሞት ፡ ጀምሮ ፡ ከአይሁድም ፡ ከአሕዛብም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መከራ ፡ እያገኛቸው ፡ የኖሩ ፡ ናቸውና ፡ አሁን ፡ መከራን ፡ እንደ ፡ እንግዳ ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ አዲስ ፡ ነገር ፡ አድርጋችሁ ፡ አታድንቋት ፡ ይላቸዋል ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፬ ፡ ፲፪-፲፬ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ከምእመናን ፡ ጋራ ፡ በስደት ፡ ያሉትን ፡ ቀሳውስትን ፡ እናንተ ፡ ሽማግሌች ፡ የእግዚአብሔርን ፡ መንገድ ፡ እንድትጠብቁቸውና ፡ እንድትገበኝቸው ፡ እኔ ፡ ሽማግሌው ፡ (ቄሱ) እለምናችኋለሁ ፤ ስትጠብቁቸውም ፡ በልባቸው ፡ ፈቃድ ፡ በርኅራኄም ፡ ይሁን ፡ እንጂ ፡ በግድና ፡ የራሳችሁን ፡ ጥቅም ፡ ለማግኘት ፡ ብቻ ፡ አይሁን ፡ እያለ ፡ ይጽፍላቸዋል ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፭ ፡ ፩ - ፬ ።

አንባቢ ፡ ሆይ ። ይህ ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ቃል ፡ ቀሳውስት ፡ ምእመናንን ፡ ሲያስተምሩ ፡ ነገሩን ፡ በትሕትና ፡ ከማስረጃት ፡ በቀር ፡ ይህን ፡ እንዳታደርግ ፡ ይህንም ፡ እንዳትናገር ፡ ገዘቸገለሁ ፡ እያሉ ፡ ሥራቸውን ፡ በኃይልና ፡ በግድ ፡ እንዳይሠሩ ፡ ይከለክላቸዋል ። የጠባቂችም ፡ አለቃ ክርስቶስ ፡ በተገለጠ ፡ ጊዜ ፡ የማይጠፋውን ፡ የክብር ፡ አክሊል ፡ እንዲቀበሉ ፡ ተስፋ ፡ እያደረጉ ፡ ከምእመናን ፡ ለራሳቸው ፡ ጥቅም ፡ የሚሆን ፡ ገንዘብ ፡ በግድ ፡ ለመውሰድ ፡ ሳያስቡ ፡ ማስተማር ፡ እንዲገባቸው ፡ ገልጦ ፡ ያስረዳቸዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ከእናንተ ፡ ጋራ ፡ የተመረጠችው ፡ በባቢሎን ፡ ያለችው ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንና ፡ ልጄ ፡ ማርቆስ ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ ይሏችኋል ፡ ብሎ ፡ ወዳጆቻቸውን ፡ አሳስብላቸዋል ።

በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ ከተጻፈው ፡ ከጴጥሮስ ፡ መልእክት ፡ በንዳንዱ ፡ መጽሐፍ ፡ ትኤምኃክሙ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ኅሪት ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ባቢሎን ፡ ዘግብጽ ፡ ተብሎ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛል ። ነገር ፡ ግን ፡ ዘግብጽ ፡ ተብሎ ፡ የተጨመረው ፡ ቃል ፡ በግዕዝ ፡ ከተጻፈው ፡ ከንዳንድ ፡ መጽሐፍ ፡ በቀር ፡ በጽርዕም ፤ በሮማይስጥም ፤ በቅብጥም ፡ በአረብም ፡ ቋንቋ ፡ በተጻፉት ፡ መጻሕፍት ፡ ተጽፎ ፡ አይገኝም ።

ይህንም ፡ በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ ብቻ ፡ በቢሎን ፡ ዘግብጽ ፡ ተብሎ ፡ የተጨመረውን ፡ ቃል ፡ ይዘው ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የመጀመሪያ ፡ መልእክቱን ፡ የጻፈው ፡ በግብጽ ፡ ሆኖ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ የሚተረጉሙ ፡ መምህራን ፡ ብዙ ፡ ናቸው ። እንደዚህም ፡ ብለው ፡ መተርጎማቸው ፡ ቅ ፡ ማርቆስ ፡ ከቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ ከቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ጋራ ፡ በያገሩ ፡ እየዞረ ፡ ሲያስተምር ፡ መኖሩን ፡ ዘንግተው ፡ ምናልባት ፡ በግብጽ ፡ ብቻ ፡ እያስተማረ ፡ የኖረ ፡ ስለ ፡ መሰላቸው ፡ ይሆናል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ማርቆስ ፡ በ፶፬ (፷) ዓ ፡ ም ፡ ያህል ፡ በባቢሎን ፡ መኖሩን ፡ ትኤምኃክሙ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ባቢሎን ፡ ወማርቆስ ፡ ወልድየ ፡ ብሎ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ መስክሮለታል ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፭ ፡ ፲፫ ።

ደግሞ ፡ በ፶፭ (፷፫) ዓመ ፡ ምሕ ፡ ያህል ፡ በሮሜ ፡ መኖሩን ፡ ወማርቆስ ፡ ወልደ ፡ እኅወ ፡ አቡሁ ፡ ለበርናባስ ፡ ብሎ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለቆላስይስ ፡ ሰዎች ፡ በጻፈው ፡ መልእክቱ ፡ መስክሮለታል ። ቆላ ፡ ፬ ፡ ፲ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በ፷ (በ፷፯) ዓመ ፡ ምሕ ፡ ያህል ፡ በኤሬዕን ፡ ስጢጥቴዎስ ፡ ጋራ ፡ መኖሩን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለጢጥቴዎስ ፡ በጻፈው ፡ በሁለተኛው ፡ መልእክቱ ፡ ወአምጽአ ፡ ምስሌስ ፡ ለማርቆስ ፡ ብሎ ፡ መስክሮለታል ። ፪ ፡ ጢጥ ፡ ፬ ፡ ፲፩ ።

ስለዚህ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የመጀመሪያ ፡ መልእክቱን ፡ የጻፈው ፡ በባቢሎን ፡ መሆኑን ፡ ይህ ፡ ያስረዳናል ።

ደግሞ ፡ ከአውሮጳ ፡ ሊቃውንቶች ፡ እንዳንዱ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ መልእክቱን ፡ የጻፈው ፡ በሮሜ ፡ ሆኖ ፡ ነውና ፡ በቢሎን ፡ የተበላችው ፡ ሮሜ ፡ ናት ። በዚያ ፡ ዘመን ፡ በሮሜ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ኃጢአት ፡ ይሠራበት ነበረና ፡ በሥራዋ ፡ በቢሎንን ፡ ስለ ፡ መሰለች ፡ በቢሎን ፡ አላት ፡ ብለው ፡ ይተረጎማሉ ። ይህንም ፡ ቃላቸውን ፡ ለማረጋገጥ ፡ ቅ ፡ ዮሐንስ ፡ በራዕዩ ።

ወአምዝ ፡ ወሰደኒ ፡ መንፈስ ፡ ገዳመ ፡ ወርኢኩ ፡ ብእሲተ ፡ ዘማ ፡ አንተ ፡ ትኤአን ፡ ላዕል ፡ ሃርዌ ፡ ቀይህ ፡ ዘምሉዕ ፡ አስማተ ፡ ጽርፈት ዘሰብዓቱ ፡ አርእስቲሁ ፡ ወአሠርቱ ፡ አቅርንቲሁ ። ወትሉብስ ፡ ይእቲ ፡ ብእሲት ፡ ልብስ ፡ ወርቅ ፡ ዘቦ ፡ ሚላት ፡ ወዘቦ ፡ ለይ ፡ ወዕንቅ ፡ ክቡር ፡ ወባሕርያት ። ወትዕውር ፡ ውስተ ፡ እደሃ ፡ ጽዋዓ ፡ ወርቅ ፡ ዘምሉዕ ፡ ርኩስ ፡ ወግማኔ ፡ ዝሙታ ።

ወጽሑፍ ፡ ውስተ ፡ ፍጽማ ፡ አስማተ ፡ ምሥጢራ ፡ ለባቢሎን ፡ ፃባይ ፡ እሞን ፡ ለዘማት ፡ ወዘርዘሳ ፡ ለምድር ። ወስክርት ፡ ይአቲ ፡ ብእሲት ፡ እምደሞሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ ወእምደሞሙ ፡ ለጸድቃኒሀ ፡ ለኢየሱስ ፡ ያለውን ፡ ቃል ።

ዓርጭ ፡ ቀይህ ፡ የተባለው ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ ነው ። ዘምሉዕ ፡ አስማተ ፡ ጽርፈት ፡ ማለት ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ አምላክ ፡ ነኝና ፡ ስንዱልኝ ፡ ስለ ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

ዘማ ፡ የተባለችው ፡ ሴት ፡ ሮሚ ፡ ናት ፡ ወትላብስ ፡ ይአቲ ፡ ብእሲት ፡ ልብስ ፡ ወርቅ ፡ ማለት ፡ የሮሚን ፡ ባለጠግነት ፡ መናገሩ ፡ ነው ።

ወስክርት ፡ ይአቲ ፡ ብእሲት ፡ እምደሞሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ ማለት ፡ በሮሚ ፡ ከተማ ፡ ንጹሐን ፡ ቅዱሳን ፡ በሰማዕትነት ፡ እየሞቱ ፡ ደግሞውን ፡ አፍስሰዋል ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ተርጉመውታል ፡ ራዕ ፡ ፲ ፡ ፩-፲፰ ።

ቢሆንም ፡ በፋርስ ፡ አጠገብ ፡ ያለችው ፡ ባቢሎን ፡ በኃጢአትዋ ፡ ብዛት ፡ ጠፍታለችና ፡ ሮሚም ፡ እንደ ፡ ባቢሎን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ኃጢአት በመሥራትዋ ፡ ስለ ፡ ጠፋች ፡ ባቢሎን ፡ ተብላ ፡ ብትጠራ ፡ የሚገባት ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ፡ እንጂ ፡ ባቢሎን ፡ የተባለችው ፡ ግብጽ ፡ ናት ፡ ለማለት ፡ ማስረጃ ፡ ነገር ፡ የለውም ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እርስ ፡ በርሳችሁ ፡ ተፋቀሩ ። የፍቅር ፡ ሰላምታም ተቀባቢሉ ፡ በክርስቶስ ፡ ላመናችሁት ፡ ለሁላችሁም ፡ ሰላም ፡ ይደረሳችሁ ፡ ብሎ ፡ ያባትነቱን ፡ ቡራኬ ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡ ጽፎ ፡ ከጨረሰ ፡ በኋላ ፡ በስልጣኖስ ፡ እጅ ፡ ልኮላቸዋል ፡ ፩ ጴጥ ፡ ፭ ፡ ፲፫ ።

ምዕራፍ ፡ ፳፱ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሁለተኛውን ፡ መልእክት ፡

ስለ ፡ ጸፈበት ፡ ምክንያት ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በእስያና ፡ በሌሎችም ፡ እስከ ፡ ባቢሎን ፡ ወስን ፡ ባሉት ፡ አገሮች ፡ እየሀረ ፡ ሲያስተምር ፡ በዚያ ፡ ወራት ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ በክርስቲያኖች ፡ ላይ ፡ በጠላትነት ፡ ተነሥቶ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሁሉ ፡ እየተያዙ ፡ እንዲፈረድባቸው ፡ አዋጅ ፡ ነግሮ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በዚህ ፡ አዋጅ ፡ ተይዞ ፡ በ፰ ፡ (በ፰፮) ፡ ዓ ፡ ም ፡ ወደ ፡ ሮሚ ፡ ሔዶ ፡ ነበር ።

በእስያም ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ በዚህ ፡ በኔሮን ፡ ቁሣር ፡ አዋጅ ፡ ምክንያት ፡ ዕለት ፡ ዕለት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መከራ ፡ እየመጣባቸው ፡ ተጨንቀው ፡ ሳሉ ፡ በዚህ ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ የሐሰት ፡ ትምሕርት ፡ የሚያስተምሩ ፡ ሰዎች ፡ ጊዜ ፡ ስለ ፡ ተመቻቸው ፡ ክርስቲያኖች ፡ በሚኖሩበት ፡ መንደር ፡ እየገቡ ፡ በሐሰት ፡ ትምሕርታቸው ፡ የክርስቲያንን ፡ ልብ ፡ ያስጨንቁ ፡ ጀመሩ ።

፩ኛ ። ሠራዲ ፡ መጋቢ ፡ የለም ፡ ብለው ፡ አስተምረዋል ። ሠራዲ ፡ መጋቢ ፡ የለም ፡ ማለት ፡ ለጸድቅ ፡ ዋጋ ፡ ለኃጥዕ ፡ ፍዳ ፡ የሚሰጥ ፡ እግዚአብሔር ፡ የለም ። ፍጥረትም ፡ ሁሉ ፡ በልማድ ፡ ይኖራል ፡ ማለት ፡ ነው ።

፪ኛ ። ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ የለም ፡ ብለው ፡ አስተምረዋል ። ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ የለም ፡ ማለት ፡ በሞት ፡ ጊዜ ፡ ነፍስ ፡ ትጠፋለች ፤ ሥጋም ፡ በመቃብር ፡ ፈርሶ ፡ በስብሰ ፡ ይቀራል ፡ እንጂ ፡ ሥጋና ፡ ነፍስ ፡ ከተለያዩ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተዋህደው ፡ ተነሥተው ፡ ደግ ፡ ሥራ ፡ የሠሩት ፡ እንደ ፡ መላእክት ፡ በደስታ ፤ ክፉ ፡ ሥራ ፡ የሠሩት ፡ ግን ፡ እንደ ፡ አጋንንት ፡ በስቃይ ፡ መኖር ፡ የለም ፡ ማለት ፡ ነው ።

፫ኛ ። ሕልፈተ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ የለም ፡ ብለው ፡ አስተምረዋል ፡ ሕልፈተ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ የለም ፡ ማለት ፡ ትውልድ ፡ ያልፋል ፡ ትውልድ ፡ ይተካል ፤ ሰማይና ፡ ምድር ፡ ግን ፡ ለዘለዓለም ፡ ይኖራሉ ፡ እንጂ ፡ ማለፍ ፡ የለባቸውም ፡ ማለት ፡ ነው ።

፬ኛ ። አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከመነ-ና ፡ ከተጠመቁ ፡ በኋላ ፡ ምግባር ፡ አያስፈልግም ፡ ብለው ፡ አስተምረዋል ። ምግባር ፡ አያስፈልግም ፡ ማለት ፡ አምኖ ፡ የተጠመቀ ፡ ሰው ፡ ኃጢአትም ፡ ቢሠራ ፡ አይከላከልም ፡ የመጀመሪያው ፡ ሃይማኖቱና ፡ ጥምቀቱ ፡ ያደነዋል ፡ ማለት ፡ ነው ።

እነዚህም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የሆነ ፡ የሐሰት ፡ ትምሕርት ፡ የሚያስተምሩ ፡ ሰዎች ፡ በሃይማኖት ፡ ወደ ፡ ተሰደዱት ፡ ምእመናን ፡ ገብተው ፡ ይህን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የሆነ ፡ የሐሰት ፡ ትምሕርት ፡ ለማስተማር ፡ መጀመራቸውን ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በሮሚ ፡ ስለ ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ሔዶ እነዚያን ፡ የሐሰት ፡ መምሕራን ፡ ለመገሠጽና ፡ ትምሕርታቸውም ፡ ሐሰት ፡ መሆኑን ፡ ለምእመናን ፡ ለማስረዳት ፡ ጊዜ ፡ ስለ ፡ አጠረበትና ፡ የማይመቸው ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የነዚያ ፡ ትምሕርት ፡ ሐሰት ፡ መሆኑን ፡ የሚያስረዳ ፡ እውነተኛ ፡ ትምሕርቱንና ፡ ቃሉን ፡ ጽፎ ፡ ስዶላቸዋል ።

በመልእክቱም ፡ መጀመሪያ ፡ ሃይማኖትንና ፡ በጉነትን ፡ እውቀትንና ፡ ምኞት ፡ ማሸነፍን ፡ ትዕግሥትንና ፡ አምልኮትን ፡ በልንጀራን ፡ መውደድንና ፡ ፍቅርን ፡ አድንተው ፡ ቢይዙ ፡ የክርስቶስ ፡ የአምላክነቱ ፡ በሕርይ ፡ ተከፋዮች ፡ መሆናቸውን ፡ ገልጦ ፡ ይነግራቸዋል ።

፪ ፡ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ወ—፯ ።
ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ እኛ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ዘመዶች ፡ ነን ፡ ብሎ ፡ ተናገሮ ፡ ነበር ። ቅዱስ ፡ ጴጥሮስም ፡ የክርስቶስ ፡ የአምላክነቱ ፡ በሕርይ ፡ ተከፋዮች ፡ ናችሁ ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ። የሐዋ ፡ ፲፮ ፡ ሸ፩—፳፱ ።

ስለዚህ ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑ ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋራ ፡ ያላቸውን ፡ አንድነትና ፡ ዝምድና ፡ ማዕርጋቸውንም ፡ ለማክበር ፡ ሲሉ ፡ ከክፉ ፡ ሥራ ፡ መጠበቅ ፡ ይገባቸዋል ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ ዘመድና ፡ ወገን ፡ የሌለው ፡ ሥራው ፡ ና ፡ ስሙ ፡ የማይታወቅ ፡ አንድ ፡ ድኃ ፡ ሰው ፡ ሲሠርቅ ፡ ወይም ፡ ሲቀማ ፡ ተገኝቶ ፡ ቢታሠር ፡ አይደነቅበትም ። ውርደቱም ፡ ትንሽ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ የአንድ ፡ ንጉሥ ፡ ወይም ፡ የአንድ ፡ መስፍን ፡ ዘር ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ሲሠርቅ ፡ ወይም ፡ ሲቀማ ፡ ተገኝቶ ፡ ቢታሠር ፡ የሰማው ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ያደንቃል ። ውርደቱም ፡ ለራሱ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ለመንግሥት ፡ ልጆች ፡ ሁሉ ፡ ይሆናል ። እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ዘመዶችና ፡ የአምላክነቱ ፡ በሕርይ ፡ ተከፋዮች ፡ የተባሉ ፡ ምእመናን ፡ ክፉ ፡ ሥራ ፡ ቢሠሩ ፡ እግዚአብሔርም ፡ ያፍርባቸዋል ። እንጂ ፡ ውርደቱና ፡ ኃፍረቱ ፡ የራሳቸው ፡ ብቻ ፡ አይሆንም ። ሉቃ ፡ ፱ ፡ ፳፯ ፡ ኢሳ ፡ ፶፮ ፡ ፭ ። ሕዝ ፡ ፴፯ ፡ ፳፫ ፡ ፩ ፡ ጠጥ ፡ ፯ ፡ ፩ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ በሞት ፡ ተለይቶ ፡ የሚሔድበት ፡ ጊዜው ፡ እንደደረሰ ፡ ነገርባቸዋል ። ነገሩም ፡ እውነት ፡ መሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ነግሮኛል ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ ጨምሮ ፡ ጽፎላቸዋል ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ፈጥኖ ፡ በሞት ፡ መለየቱን ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ነግሮኛል ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ መምሕራን ፡ እንደ ፡ ትምሕርታቸውና ፡ እንደ ፡ እውቀታቸው ፡ መጠን ፡ በራት ፡ ወገን ፡ አስረድተው ፡ ተርጉመውታል ።

፩ኛ ፡ ለአዳም ፡ መሬት ፡ አንተ ፡ ወትገብፅ ፡ ውስተ ፡ መሬት ፡ ብሎ ፡ የነገረው ፡ ቃል ፡ ለሰው ፡ ልጆች ፡ ሁሉ ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ነግሮኛል ፡ አለ ፡ ብለው ፡ ተርጉመውታል ።

፪ኛ ፡ ድልዎኒክሙ ፡ ንበሩ ፡ ግብተ ፡ እመጽአ ፡ ከመ ፡ ሠራቂ ፡ ያለው ፡ ቃል ፡ ለሰው ፡ ልጆች ፡ ሁሉ ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ ጌታችን ፡

ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ነግሮኛል ፡ አለ ፡ ብለው ፡ ተርጉመውታል ። ማቴ ፡ ፳፬ ፡ ፴፫—፴፱ ።

፫ኛ ፡ አማን ፡ አማን ፡ እብላክ ፡ አመ ፡ ወሬዛ ፡ አንተ ፡ ትቀንት ፡ ሐቃክ ፡ ወተሐውር ፡ ኅበ ፡ ፈቀድክ ። ወአመሰ ፡ ልሕቀ ፡ በዕድ ፡ ያቀንተ ስ ፡ ሐቃክ ። ወይወስደክ ፡ ኅበ ፡ ኢፈቀድክ ፡ ብሎ ፡ ነግሮት ፡ ነበርና ፡ ያንጉ ፡ መናገሩ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ተርጉመውታል ። ዮሐ ፡ ፳፩ ፡ ፲፰—፲፱ ።

፬ኛ ፡ አክርጳስና ፡ አልታብዩስ ፡ የሚባሉ ፡ የሮም ፡ መሳንንቶች ፡ ሲያስገድሉት ፡ በመከራበት ፡ ጊዜ ፡ ከሮም ፡ ወጥቶ ፡ ሲሸሽ ፡ ጌታችን ፡ በዕለተ ፡ ግርብ ፡ መስቀሉን ፡ እንደ ፡ ተሸክመ ፡ ሆኖ ፡ በከተማው ፡ በር ፡ ላይ ፡ ተገለጸለት ። ቅዱስ ፡ ጴጥሮስም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ አይሁድ ፡ እንደ ፡ ሰቀሉህ ፡ በሮምም ፡ እንደዚያው ፡ ልትሰቀል ፡ መግህን ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፡ በአኔ ፡ ፋንታ ፡ የሚሰቀልልኝ ፡ ካላገኘህ ፡ እስቀላለሁ ፡ እንጂ ፡ ምን ፡ አደርጋለሁ ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ መለሰለት ፡ አትፍራ ፡ ተሰቀል ፡ ሲለኝ ፡ እንጂ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ተመልሶ ፡ ወደ ፡ ከተማ ፡ ገብቶ ፡ ያስተምር ፡ ነበርና ፡ ስለዚህ ፡ በሞት ፡ ተለይቶ ፡ የምሔድበት ፡ ጊዜ ፡ ፈጥኖ ፡ መሆኑን ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ነግሮኛል ፡ አለ ፡ ብለው ፡ ተርጉመውታል ። ገድለ ፡ ሐዋርያት ፡ ተመልከት ።

ጌታችን ፡ መስቀሉን ፡ ተሸክሞ ፡ በአንቀጾ ፡ ሮም ፡ ለቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ተገለጠለት ፡ የተባለውን ፡ ቃል ፡ አንዳንድ ፡ መምሕራን ፡ በዓይነ ፡ ሥጋ ፡ ታይቶታል ፡ ብለው ፡ ይናገራሉ ። ደግሞ ፡ አንዳንድ ፡ መምሕራን ፡ በራዕይ ፡ ታይቶታል ፡ ብለው ፡ ይናገራሉ ። ነገር ፡ ግን ፡ እውነተኛው ፡ ራዕይ ፡ ከሆነ ፡ በይን ፡ እንደ ፡ መታየት ፡ ያህል ፡ ይቆጠራልና ፡ ልዩነቱ ፡ ጥቂት ነው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ በተንኮልና ፡ በሐሰት ፡ ጥበብ ፡ ሳይሆን ፡ የክርስቶስን ፡ ኃይሉንና ፡ ክብሩን ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ በይነ ፡ ያየ ፡ አብም ፡ የወደድሁት ፡ ልጄ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ሲመሰክር ፡ በጆሮው ፡ የሰማ ፡ መሆኑን ፡ ይነግራቸዋል ። ፪ ፡ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፲፮—፲፯ ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ የክርስቶስን ፡ ኃይልና ፡ ክብር ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ ማየቱን ፡ እያስረዳ ፡ መናገሩ ፡ በጆሮ ፡ ሰማን ፡ ከሚሉ ፡ ምስክሮች ፡ ቃል ፡ በዓይን ፡ አየን ፡ የሚሉ ፡ ምስክሮች ፡ ቃል ፡ የሚታመን ፡ መሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ ብሎ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለትምክህትና ፡ ለኩራት ፡ ብሎ ፡ የተናገረው ፡ አይደለም ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ የሐሰት ፡ መምሕራኖች ፡ በመከከላቸው ፡ እንደ
ገቡባቸው ፡ ማወቁን ፡ ገልጦ ፡ ጽፎላቸዋል ።

እነዚህንም ፡ የመሰሉ ፡ የሐሰት ፡ መምሕራን ፡ ቀድሞም ፡ በነቢያት
ዘመን ፡ እንደ ፡ ነበሩ ፡ ያስረዳቸዋል ። ፪ ፡ ጴጥ ፡ ፪ ፡ ፩-፫ ።

በኤልያስ ፡ ጊዜ ፡ ፳፻፶ ፡ ነቢያተ ፡ ሐሰት ፡ ከህናተ ፡ ጣዖት ። በአሞጽ
ጊዜ ፡ አሚስያስ ፡ ከህነ ፡ ቤቱል ። በኤርምያስ ፡ ጊዜ ፡ እነጳስኮር ። በሚካ
ያስ ፡ ጊዜ ፡ ሴዴቅያስ ፡ ወልደ ፡ ከህናን ፡ ነበሩ ። ነገር ፡ ግን ፡ በአግዚ
አብሔር ፡ ኃይል ፡ የነቢያት ፡ ቃል ፡ የታመነ ፡ መሆኑ ፡ ተመሰክረ ፡ እንጂ ፡
የነዚያ ፡ የሐሰተኞች ፡ ነቢያት ፡ ቃል ፡ የታመነ ፡ መሆኑ ፡ አልተመሰክረም ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለበደሉት ፡ መላእክት ፡ እንኳ ፡ የ
ማያዝንና ፡ የማይራራ ፡ ሆኖ ፡ በሰንሰለት ፡ አሥሮ ፡ በጽኑ ፡ ግዛት ፡ ማኖሩ
ን ፤ ሰብአ ፡ ትከትን ፡ በማየ ፡ አይህ ። ሰብአ ፡ ሰዶም ፡ ወገሞራን ፡ በእሳት ፡
ማጥፋቱን ፡ ጽፎላቸዋል ።

አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከመኑ ፡ ከተጠመቁ ፡ በኋላ ፡ ምግባር ፡ አያሻም ፡ ብለ
ው ፡ አስተምረዋቸው ፡ ነበርና ፡ በድላችሁም ፡ በንስሐ ፡ ካልተመለሱ
ችሁ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይፈርድባችኋል ፡ እንጂ ፡ አይራራላችሁም ፡
ለማለት ፡ ለበደሉት ፡ መላእክት ፡ ለሰብአ ፡ ትከትና ፡ ለሰብአ ፡ ሰዶም ፡ ወ
ገሞራ ፡ እንኳ ፡ አልራራም ፡ እያለ ፤ ጻፈላቸው ። ፪ ፡ ጴጥ ፪ ፡ ፲ዘፍጥ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኖላን ፡ ከማየ ፡ አይኅ ፡ ሎጥን
ከእሳት ፡ ማጥፋቱን ፡ እየተረከ ፡ ነግርዋቸዋል ።

ሐሰተኞቹ ፡ መምሕራን ፡ ለጸድቅ ፡ ዋጋ ፡ ለኃጥእ ፡ ፍዳ ፡ የሚሰጥ
ሠራዒ ፡ መጋቢ ፡ እግዚአብሔር ፡ የለም ፡ ብለው ፡ አስተምረው ፡ ነበር
ና ፡ ሠራዒ ፡ መጋቢ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከሌለማ ፡ ሰብአ ፡ ትከትና ፡ ሰ
ብአ ፡ ሰዶም ፡ ሲጠፉ ፡ ኖላና ፡ ሎጥ ፡ ደኑው ፡ የለምን ፡ በማለት ፡ ሠራ
ዒ ፡ መጋቢ ፡ እግዚአብሔር ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳቸዋል ።

ደግሞ ፡ ሕልጺተ ፡ ሰማይ ፡ ወምድር ፡ የለም ፡ ብለው ፡ አስተምረው ፡
ነበርና ፡ ከዚህ ፡ አያይዘ ፡ ሰማይና ፡ ምድር ፡ እንዲያልፉ ፡ ጽፎላቸዋል ።
ስለዘመኑም ፡ መዘግየት ፡ እንዳይጠራጠሩ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ እን
ዲቱ ፡ ቀን ፡ እንደ ፡ አንድ ፡ ሽ ፡ ዓመት ፡ ናት ፡ ብሎ ፡ ሰማይና ፡ ምድር ፡ የሚ
ያልፉት ፡ በልታወቀ ፡ ሰዓት ፡ በድንገት ፡ መደረጉን ፡ አስረድቷቸዋል ።

ደግሞም ፡ ሰማይና ፡ ምድር ፡ ካለፉ ፡ በምን ፡ ስፍራ ፡ እ
ንደምንስ ፡ ሆነን ፡ እንኖራለን ፡ የማለት ፡ አሳብ ፡ እንዳይነሣቡ

ቸው ፡ አዲሱን ፡ ሰማይና ፡ አዲሲቱን ፡ ምድር ፡ እንወርሳለን ፡ የሚል ፡
ቃል ፡ ጨምሮ ፡ ጽፎላቸዋል ። ፪ ፡ ጴጥ ፫ ፡ ፫-፲፫ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ወዳጆቹ ፡ ሆይ ፡ በሰነፎች ፡ ትምሕርት ፡ ተመር
ታችሁ ፡ ከጽኑ ፡ ሃይማኖታችሁ ፡ እንዳትወድቁ ፡ ተጠንቀቁ ፡ ብሎ ፡ ከ
ጥልቅ ፡ ልቡ ፡ የሆነ ፡ ምክሩንና ፡ ትምሕርቱን ፡ ጽፎ ፡ ለከላቸዋል ።

ምዕራፍ ፡ ፳፭ ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ የሥራ ፡ ፍጻሜና ፡ ዕረፍት ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ዕረፍት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የሆኑ ፡ የቤተ ፡ ክር
ስቲያንን ፡ ታሪኮች ፡ አንብቤ ፡ ለልቤ ፡ እውነት ፡ የመሰለኝን ፡ ከዚህ ፡
አንደሚከተለው ፡ ጽፌዋለሁ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በታናሽ ፡ እስያ ፡ እየዞረ ፡ በቃሉ ፡ እያስተማረ ፡ በ
መልእክትም ፡ እየጻፈ ፡ ምእመናን ፡ በሃይማኖት ፡ እንዲጸኑ ፡ በመከራም ፡
እንዲታገሡ ፡ እየመከረ ፡ ከጽናናቸው ፡ በኋላ ፡ በሮሜ ፡ ለክርስቶስ ፡ መ
ስክሮ ፡ እግዚአብሔርን ፡ የሚያመሰግንበት ፡ ዘመኑ ፡ ሲደርስ ፡ በ፳ (፳፯)
ዓመ ፡ ምሕ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ገብቶ ፡ ያስተምር ፡ ጀመረ ።

ኔሮን ፡ ቁጣርም ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ በክርስቲያን ፡ ላይ ፡ የሚቃጠለው ፡
የቁጣው ፡ እሳት ፡ ገና ፡ አልበረደለትም ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ አ
ሲዘ ፡ አሠረው ። ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ግን ፡ በምሴተ ፡ ሐሙስ ፡ ጌታው ፡ በተ
ያዘ ፡ ጊዜ ፡ ስለ ፡ ደረሰበት ፡ ፈተና ፡ ጌታውን ፡ አላውቀውም ፡ ብሎ ፡
መከዳ ፡ ብቻ ፡ ዘወትር ፡ ትዝ ፡ እያለው ፡ ያዝን ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በመ
ታሠሩ ፡ አላዘነም ፡ ነበር ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ ይቻላል ። አንድ ፡ ሎሌ ፡ በጌታው ፡
ላይ ፡ ክፉ ፡ ሥራ ፡ ከሠራ ፡ በኋላ ፡ ምንም ፡ ጌታው ፡ ቢታረቀውና ፡
ይቅርታ ፡ ቢያደርግለት ፡ የጌታውን ፡ ፊት ፡ በሚያይበት ፡ ጊዜ ፡ ሁሉ ፡
ማፈሩና ፡ መደንገጡ ፡ አይቀርም ።

ደግሞ ፡ በርነት ፡ የነበረበት ፡ ሰው ፡ ምንም ፡ አንኳ ፡ ነጻ ፡ ቢወጣ ፡ በ
ፊቱ ፡ የባርነት ፡ ነገር ፡ ሲነሣበት ፡ ማፈሩና ፡ መደንገጡ ፡ አይቀርም ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በመከራ ፡ ቀን ፡ ጌታውን ፡ አላውቀውም ፡ ብሎ ፡ ስለ
መከዳ ፡ ምንም ፡ ንስሐ ፡ ቢገባ ፡ ንስሐም ፡ በመግባቱ ፡ ይቅርታ ፡ አግኝ

ቶ : ምንም : ረአይኬ : አባግዕዩ : ተብሎ : ቢሾም : አስኪሞት : ድረስ ጠጠቱና : ሐዘኑ : አልወግለትም : ነበር : መባሉ : ስለዚህ : ነው ።

ኔሮን : ቁጣርም : ቅ : ጴጥሮስን : አሲዞ : ከሠረው : በኋላ : ወደ አካይያ : ዘምቶ : ነበርና : በዘመቻው : ድል : አድርጎና : ደስ : ብሎት ወደ : ሮሜ : ሲመለስ : አረማውያን : የሆኑ : መኳንንቱን : ደስ : ለማ ማሰኘትና : አማልክቱን : ለማክበር : ሲል : በቅ : ጴጥሮስና : በሌሎች ም : ክርስቲያኖች : ሁሉ : የሞት : ፍርድ : ፈረደባቸው ። የቅ : ጴጥሮስም : ሞት : በመሰቀል : እንዲሆን : ታዘዘ ።

ቅ : ጴጥሮስም : በመስቀል : ተሰቅሎ : እንዲሞት : መፈረዱን : በሰማ : ጊዜ : ጌታችን : ወአመሰ : ልሕቀ : ባዕድ : ያቀንተክ : ሐቆክ : ወይወስደክ : ኅበ : ኢፈቀድክ : ብሎ : የነገረው : ቃል : ትዝ : አለውና : አላውቀውም : ብዬ : መከዴን : ሳያስብኝ : በዚህ : ፍጹም : ይቅርታ : ያደርግልኛል : በማለት : እጅግ : ደስ : አለው ።

የሚሰቀልበትም : ሰዓት : በደረሰ : ጊዜ : ከግዛት : ቤት : አውጥተው : ሲወስዱት : ከጌታዬ : ከኢየሱስ : ክርስቶስ : እኩል : እንዳልሆን : ራሴን : ወደ : ታች : ዘቅዝቃችሁ : ስቀሉኝ : ብሎ : ለመነ ።

በሮማውያን : ሥርዓት : ቅጣት : የተፈረደበት : ወንጀለኛ : የሮሜ ተወላጅ : የሆነ : አንደሆነ : የወንጀሉ : ትልቅነት : እየታየ : ግርፋት : ወይም : ሞት : ይፈረድበታል : እንጂ : ባንድ : ወንጀል : ሁለት : ቅጣት : አይፈረድበትም ።

የውጭ : አገር : ወንጀለኛ : የሆነ : አንድ : ሆነ : ግን : ቅጣቱ : ግርፋት : አንድ : ሆነ : ገርፈው : እሥራት : ይጨምሩበታል ። ቅጣቱ : ሞት : አንድ : ሆነ : ግን : አስቀድመው : ገርፈው : በኋላ : በመስቀል : ወይም : በሌላ : መሣሪያ : ይገድሉታል ።

እላጠስም : ጌታችንን : አስቀድሞ : ገርፎ : በኋላ : ስቀሉት : ብሎ : ያዘዘው : እንደዚህ : አንድ : ሮማውያን : ሥርዓት : ነው : እንጂ : አንዳንድ : መምሕራን : አይሁድ : አራርተው : የሚተውት : መስሎት : ገረፈው ። በኋላ : ግን : አለመራራታቸውን : አይቶ : ስቀለው : ብለው : እንደሚተረጉሙት : አይደለም ።

ስለዚህ : ቅ : ጴጥሮስንም : አንድ : ሥርዓታቸው : አስቀድመው : ገርፈው : በኋላ : ራሱን : ወደ : ታች : እግሩን : ወደ : ላይ : አድርገው : ስቀለው፣ገደሉት፣የተሰቀለውም፣በሐምሌ፣፳፭፣(፳፰)ዓመ፣ምሕንድ።

ከሞተም : በኋላ : መርቆሎስ : የሚባለው : ደቀ : መዝሙሩ : ከመስቀል : አውርዶ : እንደ : ሀገሩ : ልማድ : ሬሳውን : በወተትና : በወይን : አጥቦ : ሸቱ : ቀብቶ : በነጭ : ልብስ : ገንዘ : ማር : በተመላ : ሣጥን : ውስጥ : እግብቶ : አሁን : ዛሬ : ባረክን : በሚባለው : ስፍራ : ቀበረው ። በሣጥኑም : ውስጥ : ማር : የመላበት : ምክንያቱ : ማርና : ጨው : ትል : ያጠፋልና : ሥጋው : እንዳይበሰብስና : እንዳይፈርስ : ለማድረግ : ይመስላል ።

ምዕራፍ ፲፮፯።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ትውልድና ፡ አስተዳደግ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በትውልዱ ፡ ከኦብርገም ፡ ዘር ፡ ከነገደ ፡ ብንያም ፡ የተወለደ ፡ እስራኤላዊ ፡ ነው ። ፊል ፡ ሮ ፡ ፭ ።

የአያቱና ፡ የቅድም ፡ አያቱ ፡ አገር ፡ ገሊላ ፡ ነበር ። አባትና ፡ እናቱ ፡ ግን ፡ የተመቸ ፡ ኑሮ ፡ ሲፈልጉ ፡ ከገሊላ ፡ ወደ ፡ ቁልቅያ ፡ ሔደው ፡ ሲኖሩ ፡ በቁልቅያ ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ ሁከት ፡ ተነሥቶ ፡ ነበርና ፡ ቁልቅያን ፡ ለቀው ፡ ወደ ፡ ጠርሴስ ፡ ከሔዱ ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በጠርሴስ ፡ ከተማ ፡ ተወለደ ።

በተወለደም ፡ በስምንተኛው ፡ ቀን ፡ እንደ ፡ ሕገ ፡ ኦሪት ፡ በቤተ ፡ ግዝረት ፡ ሲገዘር ፡ ስሙን ፡ ሳውል ፡ ብለው ፡ ሰየሙት ። ይኸም ፡ ከነገደ ፡ ብንያም ፡ በሚወለዱ ፡ እስራኤላውያን ፡ የተለመደ ፡ ስም ፡ ነው ።

ከዳዊት ፡ አስቀድሞ ፡ ከነገደ ፡ ብንያም ፡ የነገሠው ፡ ንጉሥ ፡ ሳውል ፡ ይባል ፡ ነበር ። ሳውልና ፡ ሳኦልም ፡ አንድ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ከግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ በቀር ፡ በሌላው ፡ በዓለም ፡ ቋንቋ ፡ ሁሉ ፡ የተመሰከረ ፡ ነው ።

ይኸም ፡ ልማድ ፡ በሀገራችን ፡ በኢትዮጵያም ፡ የተለመደ ፡ ነው ። አንድ ፡ ትውልድ ፡ ያባቱ ፡ የክርስትና ፡ ስም ፡ ወልደ ፡ ሥላሴ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ የልጆቹንም ፡ ስም ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ፈቃድ ፡ ሥላሴ ፡ አርአያ ፡ ሥላሴ ። ወለተ ፡ ሥላሴ ፡ አምሳለ ፡ ሥላሴ ፡ ሥርጉቱ ፡ ሥላሴ ፡ አያለ ፡ ይሰይማል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በጳጳ ፡ ጳውሎስ ፡ ተብሎ ፡ እስኪጠራ ፡ ድረስ ፡ ሳውል ፡ እየተባለ ፡ ይጠራ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ለነገሩ ፡ አካሄድና ፡ ለታሪኩ ፡ አጻጻፍ ፡ እንዲመቸኝ ፡ ብዬ ፡ ከጳጳ ፡ አስቀድሞ ፡ የሠራውን ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ስጽፍ ፡ ሳውልን ፡ ትቼ ፡ ጳውሎስ ፡ እያልሁ ፡ መጻፌን ፡ ለአንባቢዎች ፡ አስረዳለሁ ።

ጠርሴስ ፡ የቁልቅያ ፡ የባሕር ፡ ጠረፍ ፡ ከተማ ፡ ነው ። አገሩም ፡ ምንም ፡ እንጂ ፡ ተራራማ ፡ ቢሆን ፡ ለምና ፡ ፍሬያማ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ለኑሮ ፡ የተመቸ ፡ ነው ።

በሚዲትራንያንም ፡ ባሕር ፡ ወደ ፡ አውሮጳና ፡ ወደ ፡ ቁልቅያ ፡ ለሚተላለፈው ፡ ለምሥራቅ ፡ ንግድ ፡ ሁሉ ፡ አማካይ ፡ ነበረና ፡ ብዙ ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ ይልቁንም ፡ የድንጋን ፡ መስፋት ፡ ሥራ ፡ ይሠራበት ፡ ነበር ።

በዚያም ፡ ዘመን ፡ አስያ ፡ ከሚባለው ፡ ያገር ፡ ክፍል ፡ የምዕራቡንና ፡ የሰሜኑን ፡ አገሮች ፡ የሚገዙ ፡ ሮማውያን ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ ጠርሴስ ፡ ዋና ፡ የ

ሮማውያን ፡ ከተማ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ። ስለዚህም ፡ በጠርጴስ ፡ ከተማ ፡ የሚወለድ ፡ ወንድ ፡ ልጅ ፡ ሁሉ ፡ እንደሮሜ ፡ ተወላጅ ፡ ይቆጠር ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ተይዞ ፡ የሻለቃው ፡ ሉስዮስ ፡ ሊያስገርሬው ፡ ባለበ ፡ ጊዜ ፡ ሳይፈረድበት ፡ የሮምን ፡ ሰው ፡ መግረፍ ፡ ይገባችኋልን ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ ተናግሮ ፡ ግርፋቱ ፡ የቀረለት ፡ በሮሜ ፡ ተወላጅነቱ ፡ ነበር ። የሐዋ ጳጳሪ ፡ ጳጳስ—ጳጳስ ።

በቁልቅያና ፡ በጠርጴስም ፡ ከሚኖሩት ፡ ብዙዎቹ ፡ ግሪኮችና ፡ ሮማውያን ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ ጠርጴስ ፡ የአረማውያን ፡ ከተማ ፡ ትባል ፡ ነበር ። በዚያውም ፡ የሚኖሩ ፡ አስራ-አላውያን ፡ እጅግ ፡ ጥቂቶች ፡ ነበሩ ። እነዚያውም ፡ ጥቂቶቹ ፡ በግሪክ ፡ ወይም ፡ በሮም ፡ ቋንቋ ፡ ይናገሩ ፡ ነበር ። እንጂ ፡ በአባቶቻቸው ፡ ቋንቋ ፡ በዕብራይስጥ ፡ ለመናገር ፡ አይችሉም ፡ ነበር ።

የቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አባት ፡ ግን ፡ በሀገሩ ፡ በገሊላ ፡ ሳለ ፡ የዕብራይስጥ ፡ ቋንቋ ፡ አጥርቶ ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ ልጁ ፡ ጳውሎስ ፡ አድሚው ፡ ጅ ፡ ግመት ፡ ከሆነ ፡ ጀምሮ ፡ የዕብራይስጥ ፡ ቋንቋና ፡ ሌላውንም ፡ የአስራ-አል ፡ ልጆች ፡ በመጀመሪያ ፡ እንዲማሩ ፡ በአሪት ፡ የታዘዘውን ፡ እያስተማረ ፡ አሳደገው ። ዘዳግ ፡ ጅ ፡ ፬ ። ዘኑል ፡ ፲፭ ፡ ፴፯—፵፩ ።

በዚህም ፡ ላይ ፡ የግሪክና ፡ የሮምን ፡ የሌሎችንም ፡ በጠርጴስ ፡ ከተማ ፡ የሚኖሩትን ፡ የልዩ ፡ ልዩ ፡ አሕዛብን ፡ ቋንቋና ፡ የድንኳን ፡ ስፈት ፡ እየተማረ ፡ አደገ ። ለሐዋርያትም ፡ በተመረጠ ፡ ጊዜ ፡ አሕዛብን ፡ ለማስተማር ፡ የረዳውና ፡ የጠቀመው ፡ በጠርጴስ ፡ ሳለ ፡ ቋንቋቸውንና ፡ ልማዳቸውን ፡ እየተማረና ፡ እያየ ፡ ማደጉ ፡ ነው ።

አድሚውም ፡ ፲፭ ፡ ግመት ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ በአባቱ ፡ ፈቃድ ፡ ለትምህርት ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ሔዶ ፡ ነበር ። በኢየሩሳሌምም ፡ ባል ፡ አግብታ ፡ ልጅ ፡ ወልዳ ፡ የምትገር ፡ አገት ፡ ነበረችውና ፡ ያለ ፡ ችግር ፡ በትልቁ ፡ ረቢ ፡ (መምህር ፡) በገማልያል ፡ እግር ፡ በታች ፡ ሆኖ ፡ ይማር ፡ ጀመረ ።

በገማልያል ፡ እግር ፡ በታች ፡ ማለት ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ የነበሩ ፡ የእስራኤል ፡ ረቢዎች ፡ ልጆችን ፡ ሲያስተምሩ ፡ ቃላቸው ፡ እንዲሰማላቸው ፡ ከፍ ፡ ባለ ፡ ወንበር ፡ ወይም ፡ ከደንጋይና ፡ ከጭቃ ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ በተሠራ ፡ መደብ ፡ ላይ ፡ ሆነው ፡ የሚማሩትን ፡ ልጆች ፡ ከእግራቸው ፡ በታች ፡ እያደረጉ ፡ ነበር ። የሐዋ ፡ ጳጳሪ ፡ ፫ ።

ገማልያል ፡ የትልቁ ፡ ረቢ ፡ የስምዖን ፡ ልጅ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ እርሱም ፡ እንደ ፡ አባቱ ፡ እጅግ ፡ የተማረ ፡ ሊቅ ፡ ነበር ። በዚያም ፡ ዘመን ፡ በኢየሩሳሌም ፡ የነበሩ ፡ ትልልቆች ፡ ረቢዎች ፡ ገማልያልና ፡ ኒቆዲሞስ ፡ ብቻ ፡ ነበሩ ። ሁለቱም ፡ ሁሉ ፡ በሊቅነታቸው ፡ ላይ ፡ ደግነት ፡ ነበራቸው ። የሐዋ ፡ ጅ ፡ ፴፬—፴፱ ።

ገማልያልም ፡ ፈሪሳዊ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከእርሱ ፡ በመማሩ ፡ ለሕገ ፡ አሪት ፡ ቀናተኛ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ።

ቀናተኛ ፡ ማለት ፡ እንደ ፡ አውሮጳች ፡ ልማድ ፡ ፈናቲክ ፡ ማለት ፡ ነው ። ፈናቲክም ፡ ማለት ፡ ከራሱ ፡ ሃይማኖትና ፡ ሕግ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ሃይማኖትና ፡ ሕግ ፡ ያለ ፡ የማይመስለው ፡ የሌላውንም ፡ ሃይማኖትና ፡ ሕግ ፡ የሚነቅፍና ፡ የሚሰድብ ፡ ስለ ፡ ሃይማኖትም ፡ ሌላውንም ፡ ሰው ፡ በገድል ፡ በያጠፋም ፡ የጽድቅ ፡ ሥራ ፡ የሚመስለው ፡ ማለት ፡ ነው ። ይህም ፡ ፈናቲክነት ፡ በፈሪሳውያንና ፡ በእስላሞች ፡ እጅግ ፡ ይጸናል ።

ጌታችን ። በኢየሩሳሌም ፡ በስተማረበት ፡ ዘመን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ አልነበረምና ፡ አልተገናኙም ። ነገር ፡ ግን ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ብቻ ፡ ግደን ፡ ላይን ፡ ተያይተው ፡ ነበር ፡ ብለው ፡ የሚናገሩ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ አሉ ። ጌታችን ፡ ከሙታን ፡ ተነሥቶ ፡ ከረገ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ በትምህርቱና ፡ በእውቀቱ ፡ ተመስግኖ ፡ ከአይሁድ ፡ ሽማግሎች ፡ እንደ ፡ አንዱ ፡ ተቆጥሮ ፡ በምክር ፡ ጊዜ ፡ አይለይም ፡ ነበር ። ጌታም ፡ ከረገ ፡ በኋላ ፡ በጊኛው ፡ ወር ፡ አይሁድ ፡ እስጢፋኖስን ፡ በደንጊያ ፡ ወግረው ፡ ሲገድሉ ፡ በምክሩ ፡ አብሮ ፡ ነበር ። ወግረውም ፡ እስጢፋኖስ ፡ ልብሳቸውን ፡ ይጠብቅ ፡ ነበር ። የሐዋ ፡ ፯ ፡ ፶፰ ።

ገማልያልም ፡ ፈሪሳዊ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከእርሱ ፡ በመማሩ ፡ ለሕገ ፡ አሪት ፡ ቀናተኛ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ።

ቀናተኛ ፡ ማለት ፡ እንደ ፡ አውሮጳች ፡ ልማድ ፡ ፈናቲክ ፡ ማለት ፡ ነው ። ፈናቲክም ፡ ማለት ፡ ከራሱ ፡ ሃይማኖትና ፡ ሕግ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ሃይማኖትና ፡ ሕግ ፡ ያለ ፡ የማይመስለው ፡ የሌላውንም ፡ ሃይማኖትና ፡ ሕግ ፡ የሚነቅፍና ፡ የሚሰድብ ፡ ስለ ፡ ሃይማኖትም ፡ ሌላውንም ፡ ሰው ፡ በገድል ፡ በያጠፋም ፡ የጽድቅ ፡ ሥራ ፡ የሚመስለው ፡ ማለት ፡ ነው ። ይህም ፡ ፈናቲክነት ፡ በፈሪሳውያንና ፡ በእስላሞች ፡ እጅግ ፡ ይጸናል ።

ጌታችን ። በኢየሩሳሌም ፡ በስተማረበት ፡ ዘመን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ አልነበረምና ፡ አልተገናኙም ። ነገር ፡ ግን ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ብቻ ፡ ግደን ፡ ላይን ፡ ተያይተው ፡ ነበር ፡ ብለው ፡ የሚናገሩ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ አሉ ። ጌታችን ፡ ከሙታን ፡ ተነሥቶ ፡ ከረገ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ በትምህርቱና ፡ በእውቀቱ ፡ ተመስግኖ ፡ ከአይሁድ ፡ ሽማግሎች ፡ እንደ ፡ አንዱ ፡ ተቆጥሮ ፡ በምክር ፡ ጊዜ ፡ አይለይም ፡ ነበር ። ጌታም ፡ ከረገ ፡ በኋላ ፡ በጊኛው ፡ ወር ፡ አይሁድ ፡ እስጢፋኖስን ፡ በደንጊያ ፡ ወግረው ፡ ሲገድሉ ፡ በምክሩ ፡ አብሮ ፡ ነበር ። ወግረውም ፡ እስጢፋኖስ ፡ ልብሳቸውን ፡ ይጠብቅ ፡ ነበር ። የሐዋ ፡ ፯ ፡ ፶፰ ።

ምዕራፍ ፡ ፳፯ ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ መመለስና ፡ በኢየሱስ ፡ ማመን ።

አይሁድ ፡ እስጢፋኖስን ፡ በደንጊያ ፡ ወግረው ፡ ከገደሉት ፡ በኋላ ፡ ስምንቱ ፡ ሺ ፡ ማገበረ ፡ እስጢፋኖስ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ለመኖር ፡ የማይችሉም ፡ ሆኖ ፡ ነበር ።

ቻላቸው፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በየሀገሩ፡ ተበትነው፡ በየመንደሩ፡ እየዘሩ፡ በየተራራው ፡ እየወጡ፡ ወንጌልን፡ በማስተማራቸው፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ፡ አሳመኑ ።

ጳውሎስም ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ለአባቶቹ ፡ ሕግ ፡ ለኦሪት ፡ ቀናዲ ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ በየደረሱበት ፡ ስፍራ ፡ እየተከታተለ ፡ ያሳደዳቸው ፡ ጀመር ። ይህም ፡ በፈቃዱ ፡ የሚያደርገው ፡ የግፍ ፡ ሥራ ፡ የማይበቃው ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በደማስቆ ፡ መንገድና ፡ ምክራብ ፡ የሚያገኛቸውን ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ አያሠረ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ያመጣቸው ፡ ዘንድ ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ የአይሁድ ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ከነበረው ፡ እጅግ ፡ ኃይለኛና ፡ ግፊኛ ፡ ከሆነው ፡ ከቴዎድሎስ ፡ የፈቃድ ፡ ደብዳቤ ፡ ተቀበለ ።

ከኢየሩሳሌም ፡ አስከ ፡ ደማስቆ ፡ እርቀቱ ፡ መቶ ፡ አምሳ ፡ ምዕራፍ ፡ ይሆናል ። መንገዱም ፡ ዓቀበትና ፡ ቀላቀሉት ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ እጅግ ፡ አድካሚ ፡ ነበረና ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ተሰደው ፡ የሚሔዱ ፡ ምእመናን ፡ እየደከማቸው ፡ በየመንገዱ ፡ ዳር ፡ በየዛፉ ፡ ጥላ ፡ አርፈው ፡ ሳሉ ፡ እየያዘ ፡ ለማሠር ፡ ለጳውሎስ ፡ እጅግ ፡ ተመችቶት ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ ለጳውሎስና ፡ ለምእመናን ፡ ይቅርታ ፡ ለማድረግ ፡ በፈቀደ ፡ ጊዜ ፡ ጳውሎስ ፡ ምእመናንን ፡ ለማሠር ፡ የሹመቱን ፡ ደብዳቤ ፡ ከሊቀ ፡ ካህናቱ ፡ ተቀብሎ ፡ ወደ ፡ ደማስቆ ፡ ሲሔድ ፡ ወደ ፡ ከተማው ፡ ለመግባት ፡ ጥቂት ፡ ሲቀረው ፡ በድንገት ፡ የሰማይ ፡ ብርሃን ፡ በላዩ ፡ ላይ ፡ አበረብት ።

ይህም ፡ ብርሃን ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለጳውሎስ ፡ ሲገለጥ ለት ፡ የከብሩ ፡ ብርሃን ፡ ነው ።

ያሬድ ፡ የሚባለው ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሊቅ ፡ ግን ፡ የመብረቅ ፡ ብርሃን ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ተርጉሞታል ። በዘወረደ ፡ እሁድ ፡ አልጸቀ ፡ ሳውል ፡ ሀገረ ፡ ደማስቆ ፡ የሚለውን ፡ ፅዝል ፡ ተመልከት ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ከድንጋጤው ፡ የተነሣ ፡ በምድር ፡ ላይ ፡ ወደቀ ። ወዲያውም ፡ ሳውል፡ሳውል፡ለምን፡ ታሳድደኛለህ ፡ የሚል ፡ ድምጽ ፡ ሰማ። እርሱም ፡ አቤቱ ፡ አንተ ፡ ማነህ ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፡ አንተ ፡ የምታሳድደኝ ፡ የናዝሬቱ ፡ ኢየሱስ ፡ ነኝ ። በሹል ፡ ብረት ፡ (ምስማር) ላይ ፡ ብትረግጥ ፡ ላንተ ፡ ይብስሃል ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ እየተንቀጠቀጠ ፡ አቤቱ ፡ ምን ፡ አደርግ ፡ ዘንድ ፡ ትሻለህ ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፡ ወደ ፡ ከተማ ፡ በገባህ ፡ ጊዜ ፡ ልታደርገው ፡ የሚገባህን ፡ በዚያ ፡ ትሰማለህ ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ከድንጋጤው ፡ ጽናት ፡ የተነሣ ፡ ዓይኖቹ ፡ ተገልጠው ፡ ሳሉ ፡ ምንም ፡ አያይም ፡ ነበርና ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ የነበሩት ፡ ሰዎች ፡ እየመሩ ፡ ወደ ፡ ደማስቆ ፡ አገቡት ።

በደማስቆም ፡ ሐናንያ ፡ የሚባል ፡ በክርስቶስ ፡ ያመነ ፡ ሰው ፡ ነበርና ፡ ለእርሱ ፡ ጌታችን ፡ በራዕይ ፡ ተገልጦ ፡ የጳውሎስን ፡ አመጣጥ ፡ ሁሉ ፡ በኢግረው ፡ አቤቱ ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ በኢየሩሳሌም ፡ በቅዱሳንህ ፡ ላይ ፡ ያደረገውን ፡ ወደዚህም ፡ መምጣቱን ፡ ስምህን ፡ የሚጠሩትን ፡ ሁሉ ፡ አያሠረ ፡ ለመውሰድ ፡ መሆኑን ፡ ከብዙ ፡ ሰዎች ፡ ስምቻለሁና ፡ እንደምን ፡ ይሆናል ፡ አለው ።

ጌታ ፡ ግን ፡ በእሕዛብ ፡ ነገሥታትና ፡ በእስራኤል ፡ ልጆች ፡ ሬት ፡ ስሜን ፡ ይሸከም ፡ ዘንድ ፡ ለእኔ ፡ የተመረጠ ፡ ዕቃ ፡ አድርጌዋለሁና ፡ ተነሥተህ ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ ሔድ ፡ አለው ።

ሐናንያም ፡ ወደ ፡ ጳውሎስ ፡ ሔደ ፡ ወንድሜ ፡ ሳውል ፡ ሆይ ፡ በመንገድ ፡ የተገለጠልህ ፡ ጌታ ፡ ኢየሱስ ፡ ወደ ፡ አንተ ፡ ልክኛል ፡ ብሎ ፡ እጁን ፡ ጫነበት ።

ሐናንያ ፡ ጌታ ፡ ኢየሱስ ፡ ወደ ፡ አንተ ፡ ልክኛል ፡ ብሎ፡ በመጀመሪያ ፡ መናገሩ ጳውሎስንና ፡ በኢየሱስ፡ ያላመነ ፡ መስለዎት ፡ የፈራው ፡ ይመስላል ።

እጁንም ፡ በጫነበት ፡ ጊዜ ፡ የዓሣ ፡ ግልፋሬ ፡ የሚመስል ፡ ከዓይኑ ፡ ተቀርፎ ፡ ወደቀለትና ፡ አየ ። ወዲያውም ፡ በሐናንያ ፡ እጅ ፡ ተጠመቀ ።

በደማስቆም ፡ ከምእመናን ፡ ጋራ ፡ ጥቂት ፡ ቀን ፡ ከቆየ ፡ በኋላ ፡ በአይሁድ ፡ መስጊድ ፡ እየገባ ፡ ክርስቶስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ እያለ ፡ ያስተምር ፡ ጀመር ። ቀድሞም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ሳለ ፡ ይሠራው ፡ የነበረውንና ፡ ወደ ፡ ደማስቆም ፡ የመጣበት ፡ ምክንያቱ ፡ ምእመናንን ፡ አያሠረ ፡ ለመውሰድ ፡ መሆኑን ፡ የሰሙ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በመስጊድ ፡ ጉብቶ ፡ ክርስቶስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ እያለ ፡ ሲያስተምር ፡ በመስማታቸው ፡ ያደንቁ ፡ ጀመር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በደማስቆ ፡ በክርስቶስ ፡ ማመኑና ፡ መጠመቁ ፡ ብቻ ፡ አያስደንቅም ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ ወላምጤ ፡ ይህ ፡ ወላዋይ ፡ ይሉኛል ፡ ሳይል ፡ ወዲያው ፡ እንዳመነ ፡ በፍጥነት ፡ ወንጌልን ፡ ማስተማሩ ፡ በጣም ፡ የሚያስደንቅ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ኃይል ፡ እየበረታ ፡ ስለ ፡ ሔደ ፡ በደማስቆ ፡ ከሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ጋራ ፡ እየተከራከረ ፡ ክርስቶስ ፡ የእግዚአ

ብሔር ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ ከመጸሐፍተ ፡ ነቢያት ፡ እየጠቀሰ ፡ ያስረዳቸው ፡ ነበር ። ያላመኑትም ፡ አይሁዶች ፡ በማስተማሩ ፡ ስለ ፡ ቀኑበትና ፡ በክርክር ፡ የማይችሉት ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ ሊገድሉት ፡ መከሩበት ። ለመግደልም ፡ በከተማ ፡ ውስጥ ፡ የማይመቻቸው ፡ ቢሆን ፡ ከከተማ ፡ ሲወጣ ፡ ለመግደል ፡ ለአርሰጦስ ፡ ንጉሥ ፡ ጭፍሮች ፡ አለቃ ፡ ነግረው ፡ የከተማውን ፡ በር ፡ ቀንና ፡ ሌሊት ፡ ያስጠብቁ ፡ ጀመር ።

ምእመናን ፡ ግን ፡ በእርግጥ ፡ የሞት ፡ ምክር ፡ እንደ ፡ ተመክረበት ፡ ባወቁ ፡ ጊዜ ፡ በቅርጫት ፡ ውስጥ ፡ አግብተው ፡ በከተማው ፡ እድሞ ፡ ባለው ፡ መስኮት ፡ ሌሊት ፡ አውጥተው ፡ ሰደዱት ። ፪ ፡ ቆር ፡ ፲፩ ፡ ፴፪—፴፫ ።

ከደማስቆም ፡ ከወጣ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ አረብ ፡ አገር ፡ ሔደ ። ነገር ፡ ግን ፡ ወደ ፡ አረብ ፡ አገር ፡ ሔዶ ፡ የሠራውን ፡ ሥራ ፡ ሉቃስ ፡ ወይም ፡ ሌሎች ፡ ሊቃውንት ፡ ሳይጸጉልን ፡ በመቅረታቸው ፡ እናዝናለን ።

እርሱም ፡ ራሱ ፡ በገላትያ ፡ መልአክቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ በጸጋው ፡ ብዛት ፡ በጠራኝ ፡ ጊዜ ፡ ከሥጋና ፡ ከደም ፡ ጋራ ፡ አልተማከርሁም ። ወደ ፡ ኢየሩሳሌምም ፡ አልወጣሁም ። ነገር ፡ ግን ፡ ወደ ፡ አረብ ፡ አገር ፡ ሔድሁ ፡ ብሎ ፡ ጻፈ ፡ እንጂ ፡ በአረብ ፡ አገር ፡ የሠራውን ፡ ሥራ ፡ አልጻፈም ።

ከአረብም ፡ አገር ፡ እንደገና ፡ ተመልሶ ፡ በደማስቆ ፡ ሶስት ፡ ዓመት ፡ ከተቀመጠ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጣ ። በኢየሩሳሌምም ፡ ማኅበረ ፡ እስጢፋኖስ ፡ ሲበተኑ ፡ ሐዋርያት ፡ ብቻ ፡ ቀርተው ፡ ነበርና ፡ ወደ ፡ እነዚያ ፡ ሔዶ ፡ በንድነት ፡ ለመቀመጥ ፡ አሰበ ። ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ ማመኑን ፡ ስለ ፡ ተጠራጠሩ ፡ ለጊዜው ፡ ፈርተውት ፡ ነበርና ፡ በደማስቆ ፡ የሆነውን ፡ ሁሉ ፡ የሚያውቅ ፡ በርናባስ ፡ ወስዶ ፡ ነገሩን ፡ ሁሉ ፡ ገልጦ ፡ ስለ ፡ ነገራቸው ፡ ተቀበሉት ። የሐዋ ፡ ፱ ፡ ፩—፳፰ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ወደ ፡ ጴጥሮስና ፡ ወደ ፡ ጌታ ፡ ወንድም ፡ ወደ ፡ ያዕቆብ ፡ እየገባና ፡ እየወጣ ፡ ፲፮ ፡ ቀን ፡ ያህል ፡ ተቀመጠ ፡ እንጂ ፡ ከሌሎች ፡ ሐዋርያት ፡ ጋራ ፡ አልተገናኘም ፡ ነበር ። ገላ ፡ ፩ ፡ ፲፱ ።

በኢየሩሳሌምም ፡ ከምድረ ፡ ጽርዕ ፡ (ከግሪክ) ወጥተው ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ አምላክነት ፡ ይከራከሩት ፡ ነበሩና ፡ በክርክር ፡ የማይችሉት ፡ ቢሆኑ ፡ ሊገድሉት ፡ መከሩ ። ምእመናን ፡ ግን ፡ የሞት ፡ ምክር ፡ እንደተመክረበት ፡ አውቀው ፡ ወደ ፡ ቁሣርያ ፡ ሰደዱት ። በቂሣርያም ፡ የሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ ወደ ፡ ተወለደበት ፡ አገር ፡ ወደ ፡ ጠርሴስ ፡ ሰደዱት ።

ጌታችን ፡ ለእኔ ፡ የተመረጠ ፡ ዕቃ ፡ አድርጌዋለሁ ፡ ብሎ ፡ ተናግሮ ነበርና ፡ እንዳይሞትባቸው ፡ እየተቀበሉ ፡ ከንዱ ፡ ሰፍራ ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ ስፍራ ፡ ያዘዋውሩታል ። የሐዋ ፡ ፱ ፡ ፳፱—፴፱ ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ ቀጋው ፡ ውድ ፡ የሆነ ፡ ተራራጎም ፡ በተሎ ፡ የማይገኝ ፡ ዕቃ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ የተገኘ ፡ እንደሆነ ፡ ልጆች ፡ እንዳይነኩትና ፡ እንዳይወድቅ ፡ ወድቆም ፡ እንዳይሰበር ፡ በተደለደለ ፡ ስፍራ ፡ አኑረው ፡ በሚያስፈልግበት ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ በጥንቃቄ ፡ እያኑሁ ፡ ሥራቸውን ፡ ይሠሩባቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ለእግዚአብሔር ፡ የተመረጠ ፡ ዕቃ ፡ ተብሏልና ፡ ከአእምሮ ፡ ሕፃናት ፡ የሆኑ ፡ አይሁድ ፡ እንዳይገድሉት ፡ ምእመናን ፡ ከንዱ ፡ ስፍራ ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ ስፍራ ፡ ማዘዋወራቸው ፡ የአውቀት ፡ ሥራ ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በተወለደበት ፡ አገር ፡ በጠርሴስ ፡ ሰባት ፡ ወይም ስምንት ፡ ዓመት ፡ ከተቀመጠ ፡ በኋላ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ እየተሰደዱ ፡ የተበተኑ ፡ ምእመናን ፡ የሰርያ ፡ ዋና ፡ ከተማ ፡ ወደምትሆን ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ ወርደው ፡ ማስተማራቸውንና ፡ በክርስቶስ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ማሳመናቸውን ፡ በአንጾኪያም ፡ የማገበር ፡ ቤት ፡ ማቆማቸውን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ደስ ፡ አለው ።

ከእነዚህም ፡ አንደኛው ፡ ዋና ፡ ወዳጁ ፡ የሆነ ፡ በርናባስ ፡ ነበርና ፡ እርሱ ፡ ወደ ፡ ጠርሴስ መጥቶ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ወሰደው ።

በአንጾኪያም ፡ ማገበሩ ፡ እየሰፋ ፡ ምእመናን ፡ እየበዙ ፡ ስለ ፡ መሄዳቸው ፡ በርናባስና ፡ ጳውሎስ ፡ ትልቅ ፡ ደስታ ፡ አድርገው ፡ ባንድነት ፡ ተቀመጡ ።

በዚያም ፡ ወራት ፡ የትንቢት ፡ ሀብት ፡ የተሰጣቸው ፡ ሰዎች ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ ወርደው ፡ ነበርና ፡ ከመካከላቸው ፡ አንዱ ፡ አጋቦስ ፡ የሚባለው ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ታላቅ ፡ ረኃብ ፡ እንዲሆን ፡ ትንቢት ፡ ስለ ፡ ተናገረ ፡ በአንጾኪያ ፡ የሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ እጅግ ፡ ደነገጡ ። መደንገጣቸውም ፡ ስለ ፡ ራሳቸው ፡ ብቻ ፡ አሰበው ፡ አልነበረም ። ነገር ፡ ግን ፡ በኢየሩሳሌም የሚኖሩት ፡ ቅዱሳን ፡ ገንዘብና ፡ አረዳት ፡ እንደ ፡ ሌላቸው ፡ ያውቁ ፡ ነበርና ፡ በዚህ ፡ ላይ ፡ በዓለም ፡ ሁሉ ፡ ረኃብ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ በረኃብ ፡ ምክንያት ፡ የሚሞቱ ፡ ስለ ፡ መሰላቸው ፡ ነው ።

ስለዚህም ፡ እንደሚቻላቸው ፡ ያህል ፡ የግጽዋት ፡ ገንዘብ ፡ ለመሰብሰብ ፡ አሰቡና ፡ ከየባላገሩም ፡ የተመጸውቱትን ፡ ከየራሳቸውም ፡ ያወጡትን ፡ ገ

ንዘብ ፡ በበርናባስና ፡ በጳውሎስ ፡ እጅ ፡ አድርገው ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ለሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ ሰደዱላቸው ። የሐዋ ፡ ፲፩ ፡ ፳፭—፴ ።

ም ፡ ፅ ፡ ራ ፡ ፍ ፡ ፳፰ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተመርጦ ፡ ለሐዋርያት ፡ ሥራ ፡ ከበርናባስ ፡ ጋራ ፡ እንደተላከ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በአንጾኪያ ፡ ሳለ ፡ ለሐዋርያት ፡ ሥራ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከተመረጠ ፡ በኋላ ፡ ሥራውን ፡ ከመጀመሩና ፡ ከመሥራቱ ፡ አስቀድሞ ፡ ለሥራው ፡ ሁሉ ፡ መሠረት ፡ ማድረግ ፡ እንዲያስፈልግ ፡ ስለተረዳው ፡ የማስተማሩን ፡ ሥራ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንደተጻፈው ፡ ለማድረግ ፡ አሳቡን ፡ ቆረጠ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በጠርሔስ ፡ ከተማ ፡ ሲኖር ፡ የአሕዛብን ፡ ቋንቋ እየተማረ ፡ ልማዳቸውንም ፡ እያየ ፡ ይኖር ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ በምድረ ፡ አስራኤል ፡ እየዞረ ፡ አይሁድን ፡ ከማስተማር ፡ ይልቅ ፡ ወደ ፡ ምድረ ፡ አሕዛብ ፡ እየዞረ ፡ አሕዛብን ፡ ማስተማር ፡ የሚሻል ፡ መሆኑን ፡ ተረዳው ። ስለዚህም ፡ ለአሕዛብ ፡ እጅግ ፡ ከባድ ፡ መስላ ፡ የምትታያቸውን ፡ ሕገ ፡ ኦሪትን ፡ አልፋለች ፡ እያለ ፡ ይሰብክ ፡ ጀመረ ። አልፋለችም ፡ ብሎ ፡ ስለአስተማረ ፡ በትርጓሜና ፡ በምሥጢር ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ትርጓሜዋንና ፡ ምሥጢሩን ፡ አያስቀርም ፡ ነበር ።

እነሆ ፡ ቤት ፡ ካረጀ ፡ በኋላ ፡ በየሳምንቱና ፡ በየወሩ ፡ በየመቱም ፡ በጠግኑት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ አርጅቷልና ፡ ጉልበትን ፡ ከማድከም ፡ ገንዘብን ፡ ከመጨረስ ፡ በቀር ፡ ጥቅም ፡ አይገኝበትም ። ነገር ፡ ግን ፡ በጭራሽ ፡ አፍርሶ ፡ ከፍራሹ ፡ ያልነቀዘውንና ፡ ያልተጣመመውን ፡ እንጨት ፡ መራርጦ፡ሌላ ፡ አዲስ ፡ እንጨት ፡ ጨምሮ ፡ አዲስ ፡ ቤት ፡ መሥራት ፡ የሚሻል ፡ እንደሆነ ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ያደረገው ፡ እንደዚህ ፡ ነው ።

ያረጀውን ፡ ቤት ፡ እንደ ፡ ማፍረስ ፡ ሕገ ፡ ኦሪት ፡ አልፋለች ፡ ብሎ ፡ አስተማረ ። ያልነቀዘውንና ፡ ያልተጣመመውን ፡ እንጨት ፡ መራርጦ ፡ አዲስ ፡ እንጨት ፡ ጨምሮ ፡ አዲስ ፡ ቤት ፡ እንደ ፡ መሥራት ፡ ከኦሪት ፡ አሠርቱ ፡ ቃላትንና ፡ ትንቢቱን ፡ ብቻ ፡ ከወንጌል ፡ ጋራ ፡ አስተማረ ።

ደግሞ ፡ ሐዋርያት ፡ ሁሉ ፡ ምንም ፡ አስራኤላውያን ፡ ቢሆኑ ፡ እንደ ፡ ሕዝቡ ፡ በሕገ ፡ ኦሪት ፡ የታዘዘውን ፡ እየጠበቁ ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ የሕገ ፡ ኦሪት ፡ ሊቃውንቶችና ፡ መምህራን ፡ አልነበሩም ።

ጴጥሮስና ፡ እንድርያስ ፡ ያዕቆብና ፡ ዮሐንስ ፡ ግሣ ፡ አጽማጆች ፡ ነበሩ ። ማቴዎስም ፡ ቀራጭ ፡ ነበር ። የቀሩትም ፡ ከተራው ፡ ሕዝብ ፡ ወገን ፡ ነበሩ ፡ እንጂ ፡ የቤተ ፡ ክህነት ፡ ወገን ፡ አልነበሩም ።

ይልቁንም ፡ ገሊላውያን ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ የገሊላ ፡ ሰዎች ፡ ለሥራ ፡ እንጂ ፡ ለትምሕርት ፡ ትጋት ፡ አልነበራቸውም ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ በትልቁ ፡ ሊቅ ፡ በገማልያል ፡ ጉባዔ ፡ ሕገ ፡ ኦሪትንና ፡ መጻሕፍተ ፡ ነቢያትን ፡ እየተማረ ፡ ስለ ፡ አደገ ፡ በሕገ ፡ ኦሪት ፡ ፈሪሳዊ ፡ ሆኖ ፡ ይኖር ፡ ነበርና ፡ የክርስቶስን ፡ ነገር ፡ ከኦሪትም ፡ ከመጻሕፍተ-ነቢያትም ፡ እየጠቀሰ ፡ ለማስተማርና ፡ ለማስረዳት ፡ ይችል ፡ ነበር ።

የኦሪትንም ፡ ማለፍ ፡ በቃሉ ፡ አስተምሮ ፡ በመጽሐፍም ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንዳለው ፡ ጽርታል ።

ነአምር ፡ ከመ ፡ ከሉ ፡ ዘይብል ፡ ኦሪት ፡ ለእለ ፡ ውስተ ፡ ኦሪት ፡ ይቤሎሙ ፡ እስመ ፡ ኢይጻድቅ ፡ ከሉ ፡ ዘነፍስ ፡ በገቢረ ፡ ሕገ ፡ ኦሪት ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔር ። እስመ ፡ እምኦሪት ፡ ተዓውቀት ፡ ኃጢአት ። ይእዜሰኬ ፡ አስተርአየት ፡ ጽድቅ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ኢይትገበር ፡ ሕገ ፡ ኦሪት ። ሮሜ ፡ ፫ ፡ ፲፱—፳፩ ።

እስመ ፡ ረከብነ ፡ ከመ ፡ ይጻድቅ ፡ ሰብእ ፡ በአሚን ፡ እንዘ ፡ ኢይገብር ፡ ሕገ ፡ ኦሪት ። ሮሜ ፡ ፫ ፡ ፳፰ ።

ኦሪትሰኬ ፡ ለምክንያት ፡ መጽአት ። ወተበውዓት ፡ ከመ ፡ ታብዝኃ ፡ ለኃጢአት ። ሮሜ ፡ ፭ ፡ ፳ ።

ወይእዜኒ ፡ አሐዊነ ፡ ሞትክሙ ፡ እምኦሪት ፡ በአንተ ፡ ሥጋሁ ፡ ለክርስቶስ ። ከመ ፡ ትኩኑ ፡ ለዳግም ፡ ዘተንሥአ ፡ እምውታን ። ከመ ፡ ትፍረዩ ፡ ለእግዚአብሔር ። ወአመስ ፡ ሕገ ፡ ሰብእ ፡ ንገብር ፡ ጸንዓ ፡ በላእሴነ ፡ መቅሰፍት ፡ በስኢነ ፡ ሕገ ፡ ኦሪት ። ወፈረይነ ፡ ለሞት ፡ ወይእዜሰ ፡ ተሥእርነ ፡ እምኦሪት ። ወኃደግነ ፡ ዘቀዳሙ ፡ ትምሕርተነ ፡ ከመ ፡ ንቅነይ ፡ በሕገ ፡ መንፈስ ፡ ወአኮ ፡ በብሉይ ፡ መጽሐፍ ። ሮሜ ፡ ፯ ፡ ፬—፯ ።

ወሶበ ፡ ተስእኖ ፡ ለሕገ ፡ ኦሪት ፡ ላዕለ ፡ ሞት ፡ በአንተ ፡ ድካመ ፡ ሥጋ፡ፈነው ፡ እግዚአብሔር ፡ ወልዶ ፡ በአምሳለ ፡ ነፍስተ ፡ ኃጢአት ። ወኮነና ፡ ለይእቲ ፡ ኃጢአት ፡ በነፍስቱ ። ከመ ፡ ያጽድቀነ ፡ ከያነ ፡ ወከመ ፡ ይረሲ ፡ ለነ ፡ ከመ ፡ ዘፈጸመ ፡ ገቢሮታ ፡ ለሕገ ፡ ኦሪት ። ሮሜ ፡ ፰ ፡ ፩—፬ ።

ምንተ ፡ እንከ ፡ ንብል ፡ አረሚ ፡ ጥቀ ፡ እለ ፡ ኢኃሠሥዋ ፡ ለጽድቅ ፡ ረከብዋ ፡ ለጻድቅ ፡ ወጻድቅ ፡ በአሚን ። ወእስራኤልሰ ፡ እንዘ ፡ ይ

ዴግንዋ ፡ ለአሪቶሙ ፡ ስእኑ ፡ ጸዲቀ ። ሮሚ ፡ ፱ ፡ ፱—፱፩ ።

ወግንላቅቱሰ ፡ ለጽድቅ ፡ ኦሪት ፡ አሚን ፡ በክርስቶስ ፡ ውእቱ ፡ ለ
ዙሎሙ ፡ አለ ፡ የአምኑ ፡ ቦቱ ። ሮሚ ፡ ፲ ፡ ፩ ።

ወንሕነኒ ፡ አመነ ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ከመ ፡ በሃይማኖት ፡ ቦቱ ፡
ንጸድቅ ፡ ወአከ ፡ በገቢረ ፡ ሕገ ፡ ኦሪት ። እስመ ፡ በገቢረ ፡ ሕገ ፡ ኦሪ
ት ፡ ኢይጸድቅ ፡ ዙሎ ፡ ዘነፍስ ። ገላ ፡ ፪ ፡ ፲፮ ።

ወዙሎሙ ፡ አለ ፡ ውስተ ፡ ኦሪት ፡ ሀለወ ፡ ውስተ ፡ መርገማ ፡ ይ
ነብሩ ። ወለንሰ ፡ ተማየጠነ ፡ ክርስቶስ ፡ እመርገማ ፡ ለኦሪት ። ወዘእንበ
ለ ፡ ይብጸሕ ፡ አሚን ፡ አቀበተነ ፡ ኦሪት ። ወመርሐተነ ፡ ውስተ ፡ አሚን ፡
ዘይመጽእ ። ኦሪት ፡ እንከ ፡ መርሐ ፡ ከነተነ ፡ ለገበ ፡ ክርስቶስ ፡ ከመ ፡
ንጸድቅ ፡ በአሚን ፡ ቦቱ ፡ ወሶበ ፡ መጽሐት ፡ እንከ ፡ አሚን ፡ ኢንፈቅድ ፡
መርሐ ። እስመ ፡ ዙሎ ፡ ውሎደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ንሕነ ፡ በአሚን ፡ በኢየ
ሱስ ፡ ክርስቶስ ። ገላ ፡ ፫ ፡ ፩—፩፯ ።

ተሥዕርከሙ ፡ እምክርስቶስ ፡ አለ ፡ ተኃሥሙ ፡ ተጽደቁ ፡ በኦሪት ።
ወወደቅሙ ፡ እምጸጋሁ ። ገላ ፡ ፭ ፡ ፱ ።

ዑቁ ፡ እንከ ፡ አልቦ ፡ ዘይግዕዝከሙ ፡ ኢበመብልፅ ፡ ወኢበመስቱ
ወኢበመክፈልተ ፡ በዓላት ፡ ወኢበአሥርሕት ፤ ወኢበሰናብት ። እስመ ፡
ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ጽላሎቱ ፡ ለዘሀለዎ ፡ ይምጸእ ። ወአመ ፡ ሞትክሙ ፡ ምስ
ለ ፡ ክርስቶስ ፡ እምንብረተ ፡ ዙዓለም ፡ በእፎ ፡ ካፅበ ፡ ከመ ፡ ዘሕያዋን ፡
በውስተ ፡ ዓለም ፡ ትገብሩ ። ወይብሉክሙ ፡ ኢትግሥሥ ፡ ወኢትልክፍ ፡
ወኢትጥዓም ፡ ዘንተ ። እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ዙሎ ፡ ለሙስና ፡ በከመ ፡ ትእዛዝ ፡
ሰብእ ። ቆላ ፡ ፪ ፡ ፲፯ ፡ —፳፫ ።

ወእምከመሰ ፡ ፈለሰት ፡ ክህነቶሙ ፡ ትፈልስ ፡ አሪቶሙኒ ፡ ዕብ ፡ ፯ ፡ ፲፪ ።

ወይእዜስ ፡ አንተ ፡ ትኔይስ ፡ መልእክተ ፡ አድምእ ። ወለእንተ ፡ ተ
ዓቢ ፡ ሥርዓት ፡ ጎሩየ ፡ ኮነ ፡ ወሠርዓ ፡ ተስፋ ፡ አንተ ፡ ትኔይስ ። ወሶበሁ
ንጸሕተ ፡ ኮነት ፡ ቀዳሚት ፡ እምኢፈቀደ ፡ ካልእተ ። ወባሕቱ ፡ ሐይሶ ፡
ኪያሆሙ ፡ ይቤ ፡ ናሁ ፡ ይመጽእ ፡ መዋፅዕ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ። ወ
እሠርፅ ፡ ለቤተ ፡ ጅኤል ፡ ወለቤተ ፤ ይሁዳ ፡ ሕገ ፡ ሐዲሰ ። ወአከ ፡ ከ
መ ፡ ዝንቱ ፡ ሕግ ፡ ዘሠራፅኩ ፡ ለአበዊሆሙ ፡ አመ ፡ አውጸእክምሙ ፡
እምድረ ፡ ግብጽ ። ዕብ ፡ ፳ ፡ ፯—፲ ።

እስመ ፡ ኮነ ፡ ተዋልጦ ፡ በቀዳሚ ፡ ሕግ ፡ በእንተ ፡ ድካማ ፡ እስመ ፡ አ
ልባቲ ፡ ባቀፅ ፡ ወኢያስለጠት ፡ ወኢምንተኒ ፡ ኦሪት ፡ ወባሕቱ ፡ ቦአ ፡

ተስፋ ፡ ሀየንቴሃ ፡ ዘይኔይስ ፡ እምኔሃ ፡ ወቦቱ ፡ ንቀርቦ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ። ዕብ ፡ ፯ ፡ ፲፰ ።

ወኢኮነ ፡ ጊዜሁ ፡ ከመ ፡ ንንግር ፡ በባገጽ ። ወዘከመ ፡ ትርሚቱ ፡ ወ
ሥርዓቱ ። ፱ ፡ ፭ ።

እስመ ፡ ጽላሎታ ፡ ይእቲ ፡ ኦሪት ፡ ለእንተ ፡ ትመጽእ ፡ ሠናይት ፡ እ
ስመ ፡ ኢኮነት ፡ ለሊሃ ፡ እያለ ፡ ጽፎአል ። ዕብ ፡ ፲ ፡ ፩ ።

ይህንም ፡ የመሰለ ፡ ቃል ፡ በሌሎቹ ፡ መጻሕፍትና ፡ በግብረ ፡ ሐዋር
ያት ፡ አይታገም ።

ኦሪትም ፡ አልፋለች ፡ በማለቱ ፡ በየጊዜው ፡ ከአይሁድ ፡ ጋራ ፡ ብዙ ፡
ክርክና ፡ ሙግት ፡ ያገኘው ፡ ነበር ። አይሁድም ፡ በየጊዜው ፡ ሊገድሉት ፡
እየመከሩ ፡ ሳይሆንላቸው ፡ ቆይቶ ፡ በመጨረሻው ፡ በእነርሱ ፡ ክስ ፡ ምክ
ንያት ፡ በሰማዕትነት ፡ እስከ ፡ ማረፍ ፡ ደረሰ ።

ኦሪትም ፡ አልፋለች ፡ ከማለቱ ፡ በቀር ፡ ትምሕርቱን ፡ ሲያስተምር ፡
በፈሊጥና ፡ በጥቡብ ፡ ነበርና ፡ ከአሕዛብ ፡ ወገን ፡ ቀጥራቸው ፡ እጅግ ፡
የበዛ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ክርስቲያንነት ፡ መለሰ ።

በፈሊጥና ፡ በጥቡብ ፡ ከአስተማሪው ፡ ትምሕርት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ በ
ጭሩ ፡ አንጽፋለን ።

፩ኛ ። የግዝረት ፡ ነገር ፡ ከአዳም ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ አብርሃም ፡ አይታ
ወቅም ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ አብርሃም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ካመነ ፡ ወዲህ ፡
ለምልክት ፡ ተገዘር ፡ ብሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ስለ ፡ ነገረው ፡ ተገዘር ፡ ነበ
ርና ፡ በእግዚአብሔር ፡ ለማመኑ ፡ ምልክት ፡ ሆነው ። በእግዚአብሔርም ፡
የሚያምኑ ፡ የአብርሃም ፡ ልጆች ፡ ሁሉ ፡ ይህንኑ ፡ የግዝረትን ፡ ምልክ
ት ፡ ያደርጉ ፡ ነበር ።

አሕዛብ ፡ ግን ፡ በእግዚአብሔር ፡ ለማመን ፡ ፈቃዳቸው ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡
ካደጉ ፡ በኋላ ፡ መገዘርን ፡ እየፈሩ ፡ ከማመን ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ ይሸሹ ፡ ነበር ።

የአብርሃም ፡ ልጆች ፡ እስራኤልም ፡ ግዝረትን ፡ እንደ ፡ ዋና ፡ ሕግ ፡
አድርገው ፡ ስለ ፡ ጠበቁት ፡ ያልተገዘረውን ፡ ሰው ፡ ከማጎበራቸው ፡ ይለ
ዩት ፡ ነበር ። በዚህም ፡ ምክንያት ፡ እስራኤልና ፡ አሕዛብ ፡ በመብልም ፡
በመጠጥም ፡ በጋብቻም ፡ ይህንም ፡ በመሰለው ፡ ሁሉ ፡ ተለያይተው
ይኖሩ ፡ ነበር ።

ሐዋርያትም ፡ ለጊዜው ፡ እንደ ፡ ሕገ ፡ ኦሪት ፡ የግዝረትን ፡ ነገር ፡ ያ
ስተምሩ ፡ ነበር ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ግዝረት ፡ ማለት ፡ ኃጢአትን ፡ ከልብ ፡ ላይ ፡ ቆርጦ ፡ መጣል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የሥጋን ፡ ቆላፍነት ፡ ቆርጦ ፡ በመጣል ፡ ጥቅም ፡ አይገኝም ። ቀድሞ ፡ በእግዚአብሔር ፡ የሚያምኑ ፡ ሰዎች ፡ ለም ፡ ልክት ፡ ይገዙ ፡ ነበር ። የክርስቲያን ፡ ምልክት ፡ ግን ፡ ሃይማኖትና ፡ ጥምቀት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በመገዘር ፡ ጥቅም ፡ የለም ። በለመገዘርም ፡ ጉዳት ፡ የለም ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ አስተማረ ፡ አሕዛብ ፡ ደስ ፡ እያላቸው ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ። በስሙም ፡ ተጠመቁ ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፯ ፡ ፲፰—፳ ።

፪ኛ ። እስራኤል ፡ በአሪት ፡ እንደ ፡ ተጻፈላቸው ፡ እግዚአብሔር ፡ ከፈጠረው ፡ ፍጥረት ፡ የሚበዛውን ፡ ርኩስ ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ አሕዛብ ፡ ለሰው ነታቸው ፡ ደስ ፡ የሚላቸውን ፡ ማናቸውንም ፡ ምግብ ፡ ይበሉ ፡ ነበርና ፡ እስራኤሎች ፡ ይጸዩፍቸው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ጌታችን ፡ ሰውን ፡ የሚገባው ፡ ከልብ ፡ የሚወጣው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ሆዱ ፡ የሚገባው ፡ አይገባውም ፡ ብሎ ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ ተስተሎ ፡ በመብል ፡ ነገር ፡ አትነቃቀፉ ፡ የበላ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በላ ። የተወም ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ተወ ። የሚያምን ፡ ሰው ፡ ሁሉን ፡ ይበላ ። የሚጠራጠር ፡ ግን ፡ አታክልት ፡ ይባላ ። ብንበላም ፡ አንገብም ። ባንበላም ፡ አንጠቀምም ። በገባያም ፡ የሚሸጠውን ፡ ሁሉ ፡ ሳትመረምሩ ፡ ብሉ ። ምድር ፡ በመላዋ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ናት ።

ወደ ፡ ሰው ፡ ቤትም ፡ ለእራት ፡ ተጠርታችሁ ፡ ብትሔዱ ፡ ያቀረቡ ላችሁን ፡ ሁሉ ፡ ብሉ ። ለንጹሕ ፡ ሁሉ ፡ ንጹሕ ፡ ነው ። ሰውን ፡ የሚገባው ፡ ግን ፡ በጥርጣሪ ፡ መብላት ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ በማስተማሩ ፡ አሕዛብ ፡ ከልማናቸው ፡ ጋራ ፡ የተስማማ ፡ ስለ ሆነላቸው ፡ በክርስቶስ ፡ እያመኑ ፡ በስሙ ፡ ተጠመቁ ። ፩ጠሞ ፡ ፬ ፡ ፫—፭ ።

፫ኛ ። በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ሴቶች ፡ በባለቤታቸው ፡ ዘንድ ፡ የተናቁና ፡ የተዋረዱ ፡ ነበሩ ። ጥፋትም ፡ በተገኘባቸው ፡ ጊዜ ፡ ይሰደቡና ፡ ይገረፉ ፡ ነበር ። ገንዘባቸውንም ፡ እየተቀሙ ፡ ከሞቀና ፡ ከደጠቀ ፡ ቤታቸው ፡ እየወጡ ፡ ይሔዱ ፡ ነበር ።

ይህም ፡ በይሆን ፡ በሎቻቸው ፡ ገረድና ፡ ቁባት ፡ በቤታቸው ፡ እያስቀመጡ ፡ ያስቀናቸው ፡ ነበር ። ይኸውም ፡ ውርደትና ፡ ሐዘን ፡ የቆየ ፡ ልማድ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ችለውት ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ማስተማሩን ፡ በጀመረ ፡ ጊዜ ፡ በምስት ፡ ነገር ፡ የሴቶችን ፡ ልብ ፡ አጽናናላቸው ።

መጀመሪያ ፡ ፲ ፡ አንድ ፡ ወንድ ፡ ላንዲት ፡ ሴት ፡ አንዲትም ፡ ሴት ፡ ላንድ ፡ ወንድ ፡ ይብቃ ፡ በማለቱ ፡ ገረድና ፡ ቁባትን ፡ አስቀረላቸው ።

ሁለተኛ ። ወንድ ፡ ሚስቱን ፡ አይፍታ ፡ ሴትም ፡ ባልዋን ፡ አትፍታ በማለቱ ፡ ገንዘባቸውን ፡ እየተቀሙ ፡ ከሞቀና ፡ ከደጠቀ ፡ ቤታቸው ፡ መሔድን ፡ አስቀረላቸው ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፯ ፡ ፲—፲፩ ።

ሶስተኛ ። ወንዶች ፡ ሚስቶቻችሁን ፡ አክብሩ ፡ አትንቀፉባቸው ። እንደ ፡ ራሳችሁም ፡ አድርጋችሁ ፡ ውደድባቸው ፡ ብሎ ፡ በማስተማሩ ፡ መሰደብንና ፡ መገረፍን ፡ አስቀረላቸው ።

ሴቶችም ፡ እግዚአብሔር ፡ መከራቸውን ፡ አይቶ ፡ እነርሱን ፡ ብቻ ፡ ለመርዳት ፡ ሐዋርያውን ፡ የላከ ፡ ስለ ፡ መሰላቸው ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ፡ በስሙም ፡ ተጠመቁ ። ኤፌ ፡ ፮ ፡ ፳፰—፴፪ ።

፬ኛ ። ሐዋርያት ፡ ወንጌልን ፡ ለማስተማር ፡ በጀመሩበት ፡ ዘመን ፡ ስለ ፡ ጋብቻ ፡ ነገር ፡ በምእመናን ፡ ላይ ፡ ትልቅ ፡ ችግር ፡ ሆኖ ፡ ነበር ።

መቸም ፡ ቢሆን ፡ የሰው ፡ ሁሉ ፡ አሳቡና ፡ እውቀቱ ፡ ለየብቻው ፡ ነውና ፡ አባቱ ፡ በክርስቶስ ፡ ሲያምን ፡ ልጁ ፡ ሳያምን ፡ ይቀራል ። ባልዋ ፡ በክርስቶስ ፡ ሲያምን ፡ ሚስቱ ፡ ሳታምን ፡ ትቀራለች ። ስለዚህም ፡ በመክከላቸው ፡ ፍቅር ፡ አይገኝምና ፡ እስከ ፡ መፋታት ፡ ይደርሱ ፡ ነበር ።

አይሁድም ፡ ባልና ፡ ሚስት ፡ አባትና ፡ ልጅ ፡ የምታለያይ ፡ ሕግ ፡ መጣችሁትሁ ፡ እያሉ ፡ ሕዝቡን ፡ ያስፈራሩ ፡ ነበር ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ በየራሱ ፡ ኃጢአት ፡ እንጂ ፡ አንዱ ፡ በሰራው ፡ ኃጢአት ፡ ሌላው ፡ እንዳይገባው ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ በክርስቶስ ፡ ያላመኑት ፡ ሚስት ፡ ያለችው ፡ ሰው ፡ ሚስቱ ፡ ከአርሱ ፡ ጋራ ፡ ለመኖር ፡ ከወደደች ፡ አይፍታት ። በክርስቶስም ፡ ያላመኑ ፡ ባል ፡ ያላት ፡ ሴት ፡ ባልዋ ፡ ከአርሰዋ ፡ ጋራ ፡ ለመኖር ፡ ከወደደ ፡ አትፍታው ፡ ብሎ ፡ በማስተማሩ ፡ በዚህም ፡ ምክንያት ፡ ከሚስቶቻችንና ፡ ከልጆቻችን ፡ የማንለያይ ፡ ከሆነ ፡ ክርስቲያን ፡ ለመሆን ፡ ምን ፡ ያስፈራናል ፡ እያሉ ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ። በስሙም ፡ ተጠመቁ ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፯ ፡ ፩—፳፭ ።

፭ኛ ። በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ በለጠጎች ፡ በድሆች ፡ ላይ ፡ ወንዶች ፡ በሴቶች ፡ ላይ ፡ አይሁድ ፡ በአረማውያን ፡ ላይ ፡ ጌቶች ፡ በባሮች ፡ ላይ ፡ እጅግ ፡ ይከፍባቸው ፡ ነበር ። ከከራታቸውም ፡ ብዛት ፡ የተነሣ ፡ በወዲያኛውም ፡ ዓለም ፡ እንደዚህ ፡ በላይ ፡ ሆነው ፡ የሚኖሩ ፡ ይመስላቸው ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ብቻ ፡ አይመስላቸውም ፡ ነበር ።

ስለዚህም ፡ ድሆችና ፡ ሴቶች ፡ አረማውያንና ፡ ባሮች ፡ የቀበረ፡ ተስፋ ፡ ሐዘን ፡ እያዘኑ ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ ዘንድ ፡ ባለጠጋና ፡ ድሀ ፤ ወገድና ፡ ሴት ፤ ይሁዲና ፡ አረሚ ፤ ጌታና ፡ ባርያ ፡ ትክክል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ምንም ፡ ልዩነት ፡ የለም ፤ ልዩነት ፡ ያለው ፡ በኃጢአተኛና ፡ በጻድቅ ፡ መካከል ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ አስተማረ ፡ ሁሉም ፡ ትምሕርቱን ፡ በደስታ ፡ ተቀብለው ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ። በስሙም ፡ ተጠመቁ ። ቆላ ፡ ፫ ፡ ፲—፲፪ ።

፯ኛ ። በዚያ ፡ ዘመን ፡ ሥራ ፡ እየሠሩ ፡ የሚኖሩ ፡ ቤተ ፡ ሰዎች ፡ የድካማቸውን ፡ ዋጋ ፡ በትክክል ፡ አያገኙም ፡ ነበርና ፡ ሥራቸውን ፡ ሁሉ ፡ በልግም ፡ ይሠሩ ፡ ነበር ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ቤተ ፡ ሰዎች ፡ እግዚአብሔርን ፡ በመፍራት ፡ ሥራቸውን ፡ እየሠሩ ፡ ጌቶቻቸውን ፡ እንዲያገለግሉ ፤ ጌቶችም ፡ ለቤተ ፡ ሰዎቻቸው ፡ የድካማቸውን ፡ ዋጋ ፡ በትክክል ፡ እንዲሰጡዋቸው ፡ ስለአስተማረ ፡ ሁሉም ፡ ትምህርቱን ፡ በደስታ ፡ ተቀብለው ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ። በስሙም ፡ ተጠመቁ ። ቆላ ፡ ፫ ፡ ፳፪—፳፭ ።

፯ኛ ። በዚያ ፡ ዘመን ፡ ልጆች ፡ የሚያስፈልጋቸውን ፡ ገንዘብና ፡ ሌላም ፡ ገንዘብን ፡ የመሰለ ፡ ነገር ፡ ከአባቶቻቸው ፡ አያገኙም ፡ ነበርና ፡ ለአባቶቻቸው ፡ በቅን ፡ ልቡና ፡ አይታዘዙም ፡ ነበር ። ስለዚህም ፡ አባቶቻቸው ፡ እየተቆጠሩ ፡ ያበሳጩዋቸው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ አባቶች ፡ በማይገባ ፡ እየተቆጠሩ ፡ ልጆቻቸውን ፡ እንዳያሳዝኑ ፡ ልጆችም ፡ በሚገቡ ፡ ለአባቶቻቸው ፡ እንዲታዘዙ ፡ ስለአስተማረ ፡ አባቶችም ፡ ልጆችም ፡ ትምሕርቱን ፡ በደስታ ፡ ተቀብሎት ። ኤፌ ፡ ፮ ፡ ፩—፱ ።

፯ኛ ። በዚያ ፡ ዘመን ፡ የነበሩ ፡ መምሕራን ፡ እያስተማሩ ፡ የዕለት ፡ ምግብና ፡ ያመት ፡ ልብስ ፡ ከምእመናን ፡ ላይ ፡ ይቀበሉ ፡ ነበሩ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ ገንዘብ ፡ አምጣ ፡ ሲሉት ፡ እንዲያዝን ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ በልጅነቱ ፡ በጠርፌስ ፡ ከተማ ፡ ሳለ ፡ ድንኳን ፡ መስፋት ፡ ተምሮ ፡ ነበርና ፡ ቀን ፡ ሲያስተምር ፡ እየዋለ ፡ ሌሊት ድንኳን ፡ እየሰፋና ፡ እየሸጠ ፡ የዕለት ፡ ምግብንና ፡ ልብሱን ፡ አያገኘ ፡ ራሱን ፡ ችሎ ፡ ነበርና ፡ ስለ ፡ ማስተማሩ ፡ ገንዘብ ፡ ከሙኝ ፡ ባለማለቱ ፡ ሁሉም ፡ ትምሕርቱን ፡ በደስታ ፡ ተቀብሎት ። የሐዋ ፡ ፳ ፡ ፴፫ ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በጥበብና ፡ በእውቀት ፡ በማስተማሩ ፡ ላይ የመጸሕፍትን ፡ ትርጓሜና ፡ ምሥጢር ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ የኦሪትንና

የነቢያትን ፡ መጻሕፍት ፡ ንባባቸውን ፡ በትርጓሜ ፤ ትርጓሜያቸውን ፡ በምሥጢር ፡ እያስረዳ ፡ ያስተምር ፡ ነበር ፡ ስለዚህም ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ፊደል ፡ ይገድላል ፤ መንፈስ ፡ ግን ፡ ያድናል ፡ በማለቱ ፡ ኦሪትን ፡ በጭራሽ ፡ አለመንቀፋን ፡ ያስረዳል ።

ፊደል ፡ ይገድላል ፡ ማለት ፡ የመጽሐፍ ፡ ንባብ ፡ ማለት ፡ ነው ። መንፈስ ፡ ያድናል ፤ ማለት ፡ ግን ፡ ትርጓሜ ፡ ወይም ፡ የትርጓሜ ፡ ምሥጢር ፡ ማለት ፡ ነው ። ፪ ፡ ቆሮ ፡ ፫ ፡ ፮—፲፰ ።

ስለዚህም ፡ ኦሪትን ፡ እንደ ፡ ጥላ ፡ ናት ፡ ይላት ፡ ነበር ። ጥላ ፡ የሰው ፡ የአካሉ ፡ ምሳሌ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ዋና ፡ አካሉ ፡ እንዳልሆነ ፡ ኦሪትም ፡ ለወንጌል ፡ እንደ ፡ ጥላ ፡ ምሳሌ ፡ ሆና ፡ የተሠራች ፡ ሕግ ፡ ነበረች ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ዋና ፡ ሕግ ፡ እንደ ፡ ወንጌል ፡ ለዘለዓለም ፡ ጸንታ ፡ ለመኖር ፡ የተሠራች ፡ አይደለችም ፡ ማለት ፡ ነው ። ዕብ ፡ ፲ ፡ ፩ ።

ምዕራፍ ፡ ፳፱ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ሰርግዮስ ፡ ጳውሎስን ፡ እንዳሳመነና ፡ በርያሱስን ፡ ዕውር ፡ እንደ ፡ አደረገ ።

ቅ ፡ ጳውሎስና ፡ በርያሱስ ፡ የምጽዋቱንና የአስተዋጽኦውን ፡ ገንዘብ ፡ ይዘው ፡ ወጥተው ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ማኅበር ፡ ለሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ አስረክበው ፡ ሲመለሱ ፡ ማርቆስ ፡ የተባለውን ፡ የሐንስን ፡ አስከትለውት ፡ ወደ ፡ አንጸኪያ ፡ መጥተው ፡ ነበርና ፡ አሁንም ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተልከው ፡ ለማስተማር ፡ ሲሔዱ ፡ ለማገልገል ፡ ተከትሏቸው ፡ ሔዱ ፡ ነበር ። ከአንጸኪያም ፡ ወጥተው ፡ በሴሌውንቅያ ፡ አልፈው ፡ ወደ ፡ ቆጵሮስ ፡ ደሴት ፡ ጳፉ ፡ ወደምትባል ፡ ከተማ ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ የከተማውን ፡ ሰዎች ፡ በአስማቱ ፡ እያሳተ ፡ የሚኖር ፡ ስሙ ፡ በርያሱስ ፡ ወይም ፡ ኤልማስ ፡ የተባለ ፡ አንድ ፡ አይሁዳዊ ፡ አገኙ ። እርሱም ፡ ያገረ ፡ ገዥው ፡ የሰርግዮስ ፡ ጳውሎስ ፡ ወዳጅ ፡ ነበር ።

ሰርግዮስ ፡ ጳውሎስም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በጳፉ ፡ ገብቶ ፡ ማስተማሩን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ደግ ፡ ሰው ፡ ነበርና ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ቃል ፡ ሊሰማ ፡ ፈልጎ ፡ ጳውሎስንና ፡ በርያሱስን ፡ አስጠርቶ ፡ ወሰዳቸው ። በርያሱስ ፡ ግን ፡ ሰርግዮስ ፡ በክርስቶስ ፡ እንዳያምን ፡ ለመክልከል ፡ ከእነርሱ ፡ ጋራ ፡ ይከራከር ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ኃይል ፡ ከተመ

ለከተው ፡ በኋላ ፡ አንተ ፡ ሽንገላና ፡ ተንኮል ፡ የመላብህ ፡ የሰይጣን ፡ የግብር ፡ ልጁ ፤ የጽድቅ ፡ ጠላት ፡ የሆንህ ፡ የቀናችውን ፡ የእግዚአብሔርን ፡ መንገድ ፡ እያጠመምህ ፡ እስከ ፡ መቼ ፡ ትኖራለህ ።

እነሆ ፡ የእግዚአብሔር ፡ እጅ ፡ በላይህ ፡ ነው ። ዕውርም ፡ ሁን ። እስከ ፡ ጊዜ ፡ ሞትህም ፡ ፀሐይን ፡ አትይ ፡ ብሎ ፡ ረገመውና ፤ ያንጊዜውን ፡ ዕውር ፡ ሆነ ።

ሰርግዮስም ፡ በበርያሱስ ፡ ላይ ፡ የተደረገውን ፡ ታምራት ፡ ባየ ፡ ጊዜ እያደነቀ ፡ በክርስቶስ ፡ አመነ ። የሐዋ ፡ ፲፫ ፡ ፩-፲፪ ።

እስከዚህም ፡ ቀን ፡ ድረስ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሳውል ፡ እየተባለ ፡ ይጠራ ፡ ነበር ። ከዚህ ፡ ቀን ፡ ጀምሮ ፡ ግን ፡ ጳውሎስ ፡ እየተባለ ፡ ይጠራ ፤ ጀመር ።

ጳውሎስ ፡ ተብሎ ፡ የተጠራበት ፡ ምክንያት ፡ ከአባቶች ፡ ሲወርድ ሲዋረድ ፡ እንደ ፡ መጣልን ፡ ቃል ፡ ሰርግዮሲ ፡ ጳውሎስ ፡ በክርስቶስ ፡ ስመነ ፡ ጊዜ ፡ በርያሱስ ፡ ዕውር ፡ ሲሆን ፡ አይቶ ፡ ጳውሎስ ፡ መባል ፡ የሚገባው ፡ ለአንተ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ስሙን ፡ እንደ ፡ ገጸ ፡ በረከት ፡ አደርጎ ፡ ሰጥቶታል ፡ ይባላል ።

ከጳፋም ፡ ከወጡ ፡ በኋላ ፡ በጽንፈልያ ፡ አውራጃ ፡ ወደ ፡ ጲርግያ ፡ አለፉ ። ማርቆስ ፡ የተባለው ፡ የሐንስም ፡ እስካሁን ፡ ከእነሱ ፡ ጋራ ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ መከራው ፡ ስለ ፡ ጸናበት ፡ ተለይቷቸው ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ተመለሰ ። በርናባስና ፡ ጳውሎስም ፡ ከጲርግያ ፡ ወጥተው ፡ የጲስድያ ፡ አንጸኪያ ፡ ወደምትባል ፡ አገር ፡ ሔዱ ። በዚያም ፡ ብዙ ፡ አይሁድ ፡ ነበሩና ፡ በቀዳሚት ፡ ስንበት ፡ ወደ ፡ መስጊያቸው ፡ ተሰብስበው ፡ ጸሎት ፡ ሲጸልዩ ፡ በርናባስና ፡ ጳውሎስም ፡ ወደ ፡ መስጊዱ ፡ ገብተው ፡ ተቀመጡ ።

የኦሪትም ፡ ካህናት ፡ መጸሕፍትን ፡ ካነበቡ ፡ በኋላ ፡ እንግዶቹን ፡ ጳውሎስንና ፡ በርናባስን ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ ከእናንተ ፡ ወገን ፡ ትርጓሜ ፡ የሚያውቅ ፡ ሰው ፡ እንዳለ ፡ እየተረገጡ ፡ ለሕዝቡ ፡ ያስረዳቸው ፡ ብለው ፡ ላኩባቸው ።

ይህንም ፡ የመሰለ ፡ ልማድ ፡ በሀገራችን ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሲደረግ ፡ ይኖራል ። በዓመት ፡ በዓል ፡ ቀን ፡ ያንዱ ፡ መቅደስ ፡ ካህን ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ መቅደስ ፡ የሔደ ፡ እንደሆነ ፡ ደብተራ ፡ ቢሆን ፡ የዋዜማውን ፡ ምራትና ፡ ቅኔውን ፤ ቁስም ፡ ቢሆን ፡ መስተብቅሎንና ፡ ኪዳን መጀመሩን ፡ ይሰጡታል ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ እንዲን ፡ ተርጉምልን ፡ ሲሉት ፡ ባይሉትም ፡ መጻሕፍትን ፡ ለመተርጎምና ፡ ለማስተማር ፡ ደስታው ፡ ነበርና ፤ በፍጥነት ፡ ተነሥቶ ፡ ይሰብክ ፡ ጀመር ። ስብከቱም ፡ ሁሉ ፡ በጥበብና ፡ በፈሊጥ ፡ ነበርና ፡ በመጀመሪያ ፡ የክርስቶስን ፡ ስም ፡ ያነሳሁ ፡ እንደሆነ ፡ ደስ ፡ አይላቸውም ፡ ብሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ አብርሃምን ፡ ይስሐቅን ፡ ያዕቆብንም ፡ መምረጡን ። አባቶቻቸውን ፡ እስራኤልንም ፡ ከምድረ ፡ ግብጽ ፡ አውጥቶ ፡ ምግመት ፤ ሙሉ ፡ በምድረ ፡ በዳ ፡ መና ፡ መመገቡን፤ ከሀገር ፡ ቅድስት ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ አሕዛብን ፡ አጥፍቶ ፤ አገሪቱን ፡ ለርሳቸው ፡ ማውረሱን ፤ አስቀድሞ ፡ መሰናገጥን፤ ቀጥሎም ፡ ነገሥታቱን ፡ እነሳኦልን ፡ እነዳዊትን ፡ ከእነርሱ ፡ ወገን ፡ ማስነሣቱን ፡ እየተረከ ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ ጥቂት ፡ በጥቂት ፡ እያደረገ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከዳዊት ፡ ዘር ፡ ኢየሱስን ፡ የዓለም ፡ መድኃኒት ፡ አድርጎ ፡ ማስነሣቱን ፤ ክርስቶስም ፡ ተሰቅሎ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ መነሣቱን ፡ ገልጦ ፡ ነገራቸው ።

ይልቁንም ፡ በጲስድያ ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ እንዳይቆጡበት ፡ በነገሩ ፡ እናንተ ፡ አልገባችሁበትም ፡ ለማለት ፡ ክርስቶስን ፡ ሰቅለው ፡ የገደሉ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ናቸው ፡ በማለቱ ፡ ለጊዜው ፡ ደስ ፡ አላቸው ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ ለማስረዳት ፡ አንዱን ፡ ሰው ፡ ነፍስ ፡ ገዳይ ፡ ነህ ፡ ብለው ፡ ከሚይዙት ፡ አጎትህ ፡ ወይም ፡ ያጎትህ ፡ ልጅ ፡ ነፍስ ፡ ገድጋል ፡ ብለው ፡ ቢይዙት ፡ እጅግ ፡ አይደነግጥም ። ይሞት ፡ በቃም ፡ ይፈረድብኛል ፡ ብሎ ፡ አይሁዳም ። ስለዚህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ክርስቶስን ፡ ሰቅለው ፡ የገደሉ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ናቸው ፡ ሲል ፡ የጲስድያን ፡ አይሁድ ፡ እጅግ ፡ አያሳፍራቸውም ። ይህንም ፡ በማለቱ ፡ ላይ ፡ እነዚያም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድም ፡ ቢሆኑ ፡ ክርቶስን ፡ ሰቅለው ፡ የገደሉት ፡ የነበሩትን ፡ መጻሕፍትን ፡ ባያውቁ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ነገሩን ፡ ያቀለለ ፡ መስሎ ፡ አላዋቂነታቸውን ፡ በፈሊጥ ፡ ነግርዋቸዋል ። ይኸውም ፡ እርሱ ፡ ጌታችን ፡ አባ ፡ ሥረይ ፡ ሎሙ ፡ እስመ ፡ በዘኢየሁም ፡ ይገብሩ ፡ ካለው ፡ ቃል ፡ ጋራ ፡ የሚስማማ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በሙሴ ፡ ሕግ ፡ ከኃጢአታችሁ ፡ ትነጹ ፡ ዘንድ ፡ አትችሉምና ፡ ለማንጸት ፡ በሚቻለው ፡ በክርስቶስ ፡ እመኑ ፡ እያለ ፡ ነገሩን ፡ ገልጦ ፡ አስተማራቸው ።

በመስጊዱም ፡ የተሰበሰቡ ፡ ሰዎች ፡ በስብከቱ ፡ ደስ ፡ ስለ ፡ አላቸው ፡ በሁለተኛው ፡ ስንበት ፡ እንደዚሁ ፡ መጥታችሁ ፡ እንድትሰብኩልን ፡ ብለው ፡ ለመንዋቸው ።

በሁለተኛውም ፡ ሰንበት ፡ ስብከቱን ፡ ለመስማት ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ተሰብስበው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ከአይሁድ ፡ መካከል ፡ አንዳንድ ፡ በፊተኛው ፡ ስብከቱ ፡ ደስ ፡ አላላቸውም ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ እንዲሰብክ ፡ አልፈቀዱለትም ፡
ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ እጅግ ፡ ስለ ፡ አዘነ ፡ እኛ ፡ የዘላለም ፡ ሕይወትን ፡ ታገኙ ፡ ዘንድ ፡ ልናስተምራችሁ ፡ ነበር ። እናንተ ፡ ግን ፡ የማትቀበሉን ፡ ከሆናችሁ ፡ ወደ ፡ አሕዛብ ፡ እየሔድን ፡ አሕዛብን ፡ እናስተምራለን ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ አሕዛብ ፡ የተነገረውን ፡ የኢሳይያስን ፡ ትንቢት ፡ ጠቅሶ ፡ ነገራቸው ። ኢሳ ፡ ፵፱ ፡ ፯ ።

በዚያም ፡ የነበሩት ፡ አሕዛብ ፡ ይህን ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ለክ ፡ ለእኛም ፡ ትንቢት ፡ ተነግሮልናል ፡ እያሉ ፡ በደስታ ፡ እግዚአብሔርን ፡ እያመሰገኑ ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ።

አይሁድ ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ተናደዱ ፡ ያገሩን ፡ ወይዛዝር ፡ እያበሉ ፡ በጳውሎስና ፡ በበርናባስ ፡ ላይ ፡ አስነሡባቸው ። ወይዛዝሩም ፡ ለባሎቻቸው ፡ በስታወቁ ፡ ጊዜ ፡ ሴት ፡ የላከው ፡ ሞት ፡ አይፈራም ፡ የሚባል ፡ ተረት ፡ አለና ፡ በቁጣ ፡ እየተነሡ ፡ ጳውሎስንና ፡ በርናባስን ፡ ከሀገር ፡ እያስወጡ ፡ አሳደዱባቸው ። እርሳቸውም ፡ እንደ ፡ ጌታችን ፡ ቃል ፡ የእግራቸውን ፡ ትበያ ፡ እያራገፉ ፡ ከጲስድያ ፡ አንጸኪያ ፡ ወጥተው ፡ ወደ ፡ ኢቆንዮ ፡ አለፉ ። ማቴ ፡ ፲ ፡ ፲፬ ።

ምዕራፍ ፡ ፴ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በልስጥራን ፡ አንድ ፡ አንካሳ ፡ ስለ ፡ መፈወሱ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ ወደ ፡ ኢቆንዮን ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ አይሁድ ፡ መስጊድ ፡ ገቡ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ መስጊድ ፡ ለመግባት ፡ መውደዱ ፡ ብዙ ፡ አይሁድ ፡ የሚሰበሰቡት ፡ በሰንበት ፡ ቀን ፡ በመስጊድ ፡ ነውና ፡ ለማስተማር ፡ እንዲመቸው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በአይሁድ ፡ መስጊድ ፡ ጸሎት ፡ መጸለይ ፡ አልነበረም ። ጸሎት ፡ ለመጸለይ ፡ ግን ፡ በመስጊድ ፡ ብቻ ሳይሆን ፡ በየስፍራው ፡ መጸለይ ፡ እንዲገባ ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ለጢሞቴዎስ ፡ ጽጮላታል ። ፩ ፡ ጢሞ ፡ ፪ ፡ ፳ ።

በመስጊድም ፡ ገብቶ ፡ በስተማረ ፡ ጊዜ ፡ ከአይሁድም ፡ ከአረማውያንም ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ።

በእስራኤል ፡ ዘመን ፡ አረማውያን ፡ ወደ ፡ መስጊድ ፡ ውስጥ ፡ ገብተው ፡ ለመቆም ፡ አይፈቀዱላቸውም ፡ ነበርና ፡ ከመስጊድ ፡ በስተ ፡ ውጭ ፡ በለው ፡ አደባባይና ፡ በስብሰባ ፡ እየሆኑ ፡ ለማየትና ፡ ለመስማት ፡ በሰንበት ፡ ቀን ፡ ይሰበሰቡ ፡ ነበር ።

አይሁድ ፡ ግን ፡ አሕዛብን ፡ በቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ላይ ፡ አነሳሥተው ፡ ከገር ፡ እንዲወጡ ፡ አደረጉ ።

ቅ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስም ፡ ከኢቆንዮን ፡ ወጥተው ፡ የሊቃኦንያ ፡ አውራጃ ፡ ወደምትሆን ፡ ወደ ፡ ልስጥራን ፡ ገቡ ። በልስጥራንም ፡ ከአናቱ ፡ ማኅፀን ፡ ጀምሮ ፡ አንካሳ ፡ ሆኖ ፡ የተወለደ ፡ ሰው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ አንካሳው ፡ እምነት ፡ ያለውና ፡ የሚድን ፡ መሆኑን ፡ አውቆ ፡ ቀጥ ፡ ብለህ ፡ በእግርህ ፡ ቁም ፡ አለው ። አንካሳውም ፡ ተነሥቶ ፡ ቆመ ።

አሕዛብም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ያደረገውን ፡ ተአምራት ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ ድምፃቸውን ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ አድርገው ፡ አማልክት ፡ ሰዎች ፡ መስለው ፡ ወደ ፡ እኛ ፡ ወረዱ ፡ እያሉ ፡ በሊቃኦንያ ፡ ቋንቋ ፡ ተናገሩ ።

ስለዚህም ፡ በርናባስን ፡ ድያ፡አሉት ፡ ጳውሎስን ፡ ግን ፡ አንካሳውን ፡ ስለ ፡ ፈወሰ ፡ ሔርማ ፡ አሉት ፡ ይኸውም ፡ ከድያ ፡ ሔርማን ፡ አብልጠው ፡ ያመልኩ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ያስረዳል ።

በስተማውም ፡ መግቢያ ፡ የሚኖረው ፡ የድያ ፡ ከህን ፡ ልብሰ ፡ ተክህኖ ፡ ለብሶ ፡ ለመሥዋዕት ፡ የሚሆን ፡ በሬ ፡ ይዞ ፡ መጣ ።

ቅ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስም ፡ ይህን ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ልብሳቸውን ፡ እየቀደዱ ፡ ወደ ፡ ሕዝቡ ፡ ሮጡ ። በዚያ ፡ ዘመን ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ የማይገባ ፡ ነገር ፡ ሲያይና ፡ ሲሰማ ፡ ለማዘኑ ፡ ምልክት ፡ ልብሱን ፡ ይቀድ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስም ፡ በዚያው ፡ ልማድ ፡ ልብሳቸውን ፡ ቀደዱ ። ማቴ ፡ ፳፮ ፡ ፳፮ ።

ወደ ፡ ሕዝቡም ፡ ዘንድ ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ እኛ ፡ እንደ ፡ እናንተ ፡ ፍጡራን ፡ ሰዎች ፡ ነን ፡ እንጂ ፡ አማልክት ፡ አይደለንምና ፡ ከዚህ ፡ ከከንቱ ፡ ሥራ ፡ ተመልሳችሁ ፡ ሰማይንና ፡ ምድርን ፡ በፈጠረ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ታምኑ ፡ ዘንድ ፡ እናስተምራችኋለን ፡ እያሉ ፡ መሥዋዕት ፡ እንዳይሠወላቸው ፡ በግድ ፡ አስተውቀው ።

በጲስድያ ፡ አንጸኪያም ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ወደ ፡ ልስጥራን ፡ ድረስ ፡ መጥተው ፡ አሕዛብን ፡ በላያቸው ፡ አስነሡባቸው ። ቅ ፡ ጳውሎስን ፡

ም፡ በደንጊያ ፡ ከወገኑት ፡ በኋላ ፡ የሞተ ፡ መስጧቸው ፡ ከከተማ ፡ ገብተው ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አውጥተው ፡ ጣሉት ።

ምእመናንም ፡ ሬሳውን ፡ አንሥተው ፡ ለመቅበር ፡ ቢቀርቡ ፡ ነፍሱ ፡ ሳትወጣ ፡ በደህና ፡ አገኙት ። በማግሥቱም ፡ ከበርናባስ ፡ ጋራ ፡ ወደ ደርቤን ፡ ሔዱ ። ከዚያም ፡ ተመልሰው ፡ አስቀድመው ፡ በስተማሩባቸው ፡ አገሮች ፡ እየዞሩ ፡ ምእመናንን ፡ አጽናንተው ፡ ጸጋ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ወደ ፡ ተቀበሉበትና ፡ ይህን ፡ የማስተማር ፡ ሥራ ፡ እንዲሠሩ ፡ ወደ ተመረጡበት ፡ ወደ ፡ አንጸኪያ ፡ ተመለሱ ።

አንጸኪያም ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ እግዚአብሔር ፡ በርሳቸው ፡ አድሮ ለአሕዛብ ፡ የሠራውን ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ለማግበሩ ፡ ነገሩዋቸው ። የሐዋ፡ ፲፬ ፡ ፩ ፡ - ፳፰ ።

ምዕራፍ ፡ ፴፩

በግዝረት ፡ ነገር ፡ በቅዱስ ፡ ጳውሎስና ፡ በአይሁድ ፡ መካከል ፡ ስለ ፡ ተነሣው ፡ ሁከት ።

አንጸኪያ

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በመጀመሪያ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተልኮ ፡ ከበርናባስ ፡ ጋራ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ አገሮች ፡ እየዞረ ፡ ከአስተማሪ ፡ በኋላ ፡ ወደ አንጸኪያ ፡ ተመልሶ ፡ በዚያው ፡ ወንጌልን ፡ እያስተማረ ፡ ብዙ ፡ ወራት ፡ ተቀምጦ ፡ ነበር ።

አይሁድ ፡ ግን ፡ ለምቀኝነት ፡ አያርፉምና ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ትምሕርት ፡ ለመቃወም ፡ ሲሉ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ አንጸኪያ ፡ ወርደው ፡ እንደ ፡ ሙሴ ፡ ሕግ ፡ ከልተገዘራችሁ ፡ አትድኑም ፡ ብለው ፡ አስተማሩ ። በዚህም ፡ ምክንያት ፡ ትልቅ ፡ ሁከት ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ የአንጸኪያ ፡ ማኅበር ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ ነገሩን ፡ ሁሉ ፡ ለሐዋርያት ፡ እንዲነግሩና ፡ ብይነን ፡ ተቀብለው ፡ እንዲመለሱ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ላኩዋቸው ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ከደረሰ ፡ ፲፬ኛው ሰዓት ፡ ሆኖት ፡ ነበር ። ከ፲፬ ፡ ዓመትም ፡ በኋላ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላልተገዘሩት ፡ አሕዛብ ፡ ያደረገላቸውን ፡ መልካም ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ለሐዋርያት ፡ ነገራቸው ። አዕማድ ፡ የተባሉ ፡ ጴጥሮስና ፡ ያዕቆብ ፡ ዮሐንስም ፡ ነገሩን ፡ በቀኝ ፡ መንገድ ፡ ተቀብለው ፡ በነገሩ ፡ ሁሉ ፡ አረዱት ። ወደ ፡ ፊትም ፡ እርሱና ፡ በርናባስ ፡ ያልተገዘሩትን ፡ አሕዛብን

እንዲያስተምሩ ፤ እነርሱ ፡ ግን ፡ ግዙራን ፡ አይሁድን ፡ እንዲያስተምሩ ፡ ይልቁንም ፡ ለድሆች ፡ ምእመናን ፡ የአስተዋጽኦ ፡ ገንዘብ ፡ ለመስብሰብ ፡ እንዲጥሩ ፡ በዚህ ፡ ሁሉ ፡ ተስማሙ ። ፲፭ ፡ ፩ - ፲ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ስለ ፡ ግዝረት ፡ ነገር ፡ በአንጸኪያ ፡ ለተነሣው ፡ ሁከት ፡ ብይነን ፡ ከሐዋርያት ፡ ተቀብለው ፡ ወደ ፡ አንጸኪያ ፡ ተመለሱ ።

የብይነም ፡ ቃል ፡ በአንጸኪያ ፡ ማኅበር ፡ ሬት ፡ በተነበበ ፡ ጊዜ ፡ ብይነ ፡ እንደ ፡ ጳውሎስ ፡ ትምሕርትም ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ ማኅበሩ ፡ ሁሉ ፡ ደስ ፡ አላቸውና ፡ ልባቸው ፡ በሃይማኖት ፡ ጸናላቸው ፡ የሐዋ ፡ ፲፭ ፡ ፩ - ፴፩ ።

ምዕራፍ ፡ ፴፪

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስን ፡ በወንድምነት ፡ ስለ ፡ መምከሩና ፡ ስለ ፡ መገሠጹ ።

ወንጌልን ፡ በማስተማር ፡ ነገር ፡ በቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ በቅ ፡ ጳውሎስ መካከል ፡ ጥቂት ፡ ልዩነት ፡ ነበረባቸው ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ መጀመሪያ ፡ የሚያስተምረው ፡ አይሁድን ፡ ነበርና ፡ በንድ ፡ ጊዜ ፡ ሁከት ፡ እንዳይነሣና ፡ የወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ እንዳይሰናክልበት ፡ በማያገዳው ፡ በየትንንሹ ፡ ነገር ፡ የአይሁድን ፡ ሕግ ፡ አይቃወምም ፡ ነበር ። አይሁድም ፡ በመብልና ፡ ይህንንም ፡ በመሰለ ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ከልተገዘሩት ፡ አሕዛብ ፡ ጋራ ፡ አይገናኙም ፡ ነበር ። ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ግን ፡ ለብቻው ፡ ሲሆን ፡ አሕዛብን ፡ ሳይጸፍ ፡ አብሮ ፡ እየበላ ፡ በአይሁድ ፡ ሬት ፡ ሲሆን ፡ አይሁድን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ሲል ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ መብላቱን ፡ እንዲተው ፡ ልማድ ፡ ሆኖበት ፡ ነበር ።

አንድ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ አንጸኪያ ፡ ወርዶ ፡ ሳለ ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ ሲበላ ፡ ሰንብቶ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ማኅበር ፡ አለቃ ፡ ከያዕቆብ ፡ የተላኩ ፡ አይሁድ ፡ በድንገት ፡ አንጸኪያ ፡ ሲመጡ ፡ አይቶ ፡ እነዚያ ፡ እንዳያዝኑና ፡ የወንጌልን ፡ ትምሕርት ፡ እንዳይነቅሩ ፡ ብሎ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ መብላቱን ፡ ተወ ። በአንጸኪያም ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሁሉ ፡ በርናባስ ፡ እንኳ ፡ ሳይቀር ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ከጴጥሮስ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ሆነው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ ሌሎችም ፡ ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ የሚሆኑ ፡ ምእመናን ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ ለመብላት ፡ መኖራቸውን ፡ ባየ ፡

ጊዜ ፡ በግንባሩ ፡ ሁሉ ፡ ፊት ፡ ወደ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ፊት ፡ ቀርቦ ፡ አንተ ፡ በትውልድህ ፡ አይሁዳዊ ፡ መሆንህ ፡ አርግጥ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ አሁን ፡ በአሕዛብ ፡ ሕግ ፡ በወንጌል ፡ ስትኖር ፡ አሕዛብ ፡ የኦሪትን ፡ ሕግ ፡ ይጠብቁ ፡ ዘንድ ፡ ስለ ፡ ምን ፡ ግድ ፡ ትላቸዋለህ ። ሰው ፡ ሁሉ ፤ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በግመን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኦሪትን ፡ ሕግ ፡ በመጠበቅ ፡ እንዳይጸድቅ ፡ እናውቃለን ። እኔ ፡ ግን ፡ በሕገ ፡ ወንጌል ፡ ሆኜ ፡ ከሕገ ፡ ኦሪት ፡ ተለይቻለሁ ። ጽድቅ ፡ ማግኘትም ፡ በሕገ ፡ ኦሪት ፡ ከሆነ ፡ የክርስቶስ ፡ ሞት ፡ በከንቱ ፡ በሆነ ፡ ነበር ፡ እያለ ፡ የምክርና ፡ የተግሣፅ ፡ ቃል ፡ በረጅሙ ፡ አድርጎ ፡ ተናገረው ። ገላ ፡ ፪ ፡ ፲፩-፳፩ ።

አንባቢ ፡ ሆይ ። ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለተናገረው ፡ ቃል ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ አንድ ፡ ምላሽ ፡ ሳይሰጥ ፡ አይቀርም ። ነገር ፡ ግን ፡ ለቃስ ፡ ወይም ፡ ራሱ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በገላትያ ፡ መልእክቱ ፡ ሳይጽፉልን ፡ በመቅረታቸው ፡ እናዝናለን ።

ምዕራፍ ፤ ፴፫ ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስና ፡ ስለ ፡ በርናባስ ፡ መቀያየም ፡

ስለ ፡ ጢሞቴዎስም ፡ ግዝረት ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ መልእክታቸውን ፡ አድርሰው ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ተመልሰው ፡ በአንጾኪያ ፡ ብዙ ፡ ወራት ፡ ከቆዩ ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በርናባስን ፡ ጠርቶ ፡ ከዚህ ፡ ቀድሞ ፡ በየሀገሩ ፡ እየዘረ ፡ ወንጌልን ፡ ያስተማራቸው ፡ ምእመናን ፡ ከሃይማኖት ፡ ተናውጠው ፡ ከምግባር ፡ ወጥተው ፡ እንደሆነ ፡ ለማወቅና ፡ ለመጎብኘት ፡ ማሰቡን ፡ ነገረው ።

ይህም ፡ የቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አሳብ ፡ የትጉህ ፡ ገበሬ ፡ አሳብ ፡ ይመስላል ። ትጉህ ፡ ገበሬ ፡ መሬቱን ፡ አርሶ ፡ ዘሩን ፡ ዘርቶ ፡ ከጨረሰ ፡ በኋላ ፡ በየጊዜው ፡ እየሔደ ፡ አረሙን ፡ እያረመ ፡ መሬቱን ፡ እየከተከተ ፡ ፍሬውን ፡ ይጠበቃል ፡ እንጂ ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ አይተኛም ።

መምሕርም፡የሆነ፡ ሰው፡ያስተማራቸውን፡ሕዝቡ፡በየጊዜው፡እየሔደ፡ካልጎበኛቸውና፡በምክር፡ካለጸናቸው፡ከሃይማኖት፡መናወጣቸው፡ከምግባርም፡መውጣታቸው፡አይቀርምና፡ቅ፡ጳውሎስ፡በየሀገሩ፡ተመልሰን፡እየዘርን፡ምእመናንን፡እንጎበኛቸው፡ያለበት፡ምክንያቱ፡ስለዚህ፡ነው።

በርናባስም ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ አሳብ ፡ ከሰማ ፡ በኋላ ፡ ማርቆስ ፡ የተባለውን ፡ ዮሐንስን ፡ አስከትሎ ፡ ለመሔድ ፡ ወደደ ። ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡

ስ ፡ ግን ፡ በጽንፍልያ ፡ ሳሉ ፡ ማርቆስ ፡ መከራውን ፡ ፈርቶ ፡ ትቶዋቸው ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ በመመለሱ ፡ ተቀይሞት ፡ ነበርና ፡ ሁለተኛ ፡ አስከትሎት ፡ ሊሔድ ፡ አልወደደም ። ስለዚህ ፡ በማርቆስ ፡ ምክንያት ፡ በጳውሎስና ፡ በበርናባስ ፡ መካከል ፡ መቀያየምና ፡ መለያየት ፡ ተደረገና ፡ በርናባስ ፡ ማርቆስን ፡ አስከትሎ ፡ ወደ ፡ ቆጵሮስ ፡ ሔደ ።

ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ሲለስን ፡ ከመረጠ ፡ በኋላ ፡ ጸሎተ ፡ ማኅበር ፡ ተደረገለትና ፡ ከሲላስ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ሶርያና ፡ ወደ ፡ ቂልቅያ ፡ እየዘረ ፡ ምእመናንን ፡ በትምሕርቱ ፡ ያጸናናቸው ፡ ጀመር ።

በዚህ ፡ ዓለም ፡ ገንዘብና ፡ የሥጋ ፡ ዝምድና ፡ አሸንፎት ፡ የማያደላ ፡ ምናልባት ፡ ከሺ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ይገኝ ፡ ይሆናል ።

ማርቆስ ፡ የበርናባስ ፡ ያገቱ ፡ ልጅ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ የሥጋ ፡ ዘመዱን ፡ ማርቆስን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ሲል ፡ አሥራ ፡ አምስት ፡ ዓመት ፡ ያህል ፡ በፍቅርና ፡ በመተማመን ፡ በንድነት ፡ የኖረውን ፡ ወዳጁን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ለጊዜው ፡ አስቀየመው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ከሶርያና ፡ ከቂልቅያ ፡ አልፎ ፡ ወደ ፡ ደርቤና ፡ ወደ ፡ ልስጥራን ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ ጢሞቴዎስ ፡ የተባለ ፡ ደቀ ፡ መዝሙር ፡ አገኘ ።

ጢሞቴዎስም ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ በእናቱ ፡ አይሁዳዊ ፡ ቢሆን ፡ በአባቱ ፡ አረማዊ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በዚያ ፡ አገር ፡ የሚኖሩትን ፡ አይሁድን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ሲል ፡ ገዘረው ።

አንባቢ ፡ ሆይ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ በዋልድባም ፡ ይዘፈናል ፡ የተባለውን ፡ ተረት ፡ ተመልከት ።

ዋልድባ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሰሜን ፡ ታላቅ ፡ ገዳም ፡ ነው ። በዚያም ፡ የሚኖሩ ፡ መነኮሳት ፡ ነፍሳቸውን ፡ ለአግዚአብሔር ፡ አደራ ፡ ሰጥተው ፡ ሥጋቸውን ፡ ጎድተው ፡ ይኖራሉ ። እንጂ ፡ የላመና ፡ የጣመ ፡ መብል ፡ አይቀመስበትም ። የሞቀና ፡ የደመቀም ፡ ልብስ ፡ አይለበስበትም ። የዘፈንና ፡ የጨዋታም ፡ ድምፅ ፡ አይሰማበትም ።

ነገር ፡ ግን ፡ በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ በዚህ ፡ ገዳም ፡ ዙሪያ ፡ ዘሆንና ፡ አንበሳ ፡ ነበረበትና ፡ የጎንደር ፡ ነገሥታትና ፡ መሳፍንት ፡ ለአደን ፡ እየሔዱ ፡ ዘሆን ፡ ወይም ፡ አንበሳ ፡ እየገደሉ ፡ በዚያው ፡ ድንኳን ፡ እያስተከሉ ፤ ዘፈን ፡ ያዘፍኑ ፡ ነበርና ፡ ምንም ፡ በገዳሙ ፡ የሚኖሩ ፡ መነኮሳቱ ፡ በይዘፍኑና ፡ በይጫወቱ ፡ ዘሆንና ፡ አንበሳ ፡ ገዳዮች ፡ የሚዘፍኑ ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ በዋልድባም ፡ ይዘፈናል ፡ ተባለ ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ መገዛር ፡ አይጠቀምም ፡ አለመገዛርም ፡ አይገዛም ፡ እያለ ፡ በቃሉም ፡ አስተምርዋል ። በመጽሐፉም ፡ በብዙ ፡ ስፍራ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛል ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በአንጸኪያ ፡ የገሠፀው ፡ አይሁድን ፡ ፈርቶ ፡ ከልተገዛሩ ፡ አሕዛብ ፡ ጋራ ፡ መብላትን ፡ ስለ ፡ ተወ ፡ ነበር ፡ አሁን ፡ ግን ፡ አይሁድን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ሲል ፡ አርሱ ፡ ራሱ ፡ ጠሞቴዎስን ፡ ገዛርታልና ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ በዋልድባም ፡ ይዘፈናል ፡ ተብሎ ፡ የተተረተበት ፡ ስለዚህ ፡ ነው ። የሐዋ ፡ ፲፮ ፡ ፩-፬ ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በያገሩ ፡ እየዘረ ፡ ሲያስተምር ፡ ጢርኦስ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ አንድ ፡ የመቄዶንያ ፡ ሰው ፡ ወደ ፡ እኛ ፡ መጥተህ ፡ እርዳን ፡ እያለ ፡ ቆሞ ፡ ሲለምነው ፡ በራዕይ ፡ አየና ፡ የፊልጶስቶስ ፡ ዋና ፡ ከተማ ፡ ወደምትሆን ፡ ወደ ፡ መቄዶንያ ፡ ሔደ ።

በፊልጶስቶስም ፡ በወንዙ ፡ ዳር ፡ የጸሎት ፡ ቤት ፡ ነበርና ፡ ጳውሎስ ፡ በሰንበት ፡ ቀን ፡ ወደዚያ ፡ እየተመላለሰ ፡ ያስተምር ፡ ነበር ።

ወደ ፡ ጸሎት ፡ ቤትም ፡ በሚወስደው ፡ መንገድ ፡ ዳር ፡ መንፈስ ፡ ርኩስ ፡ ያደረገበት ፡ አንዲት ፡ ልጅ ፡ አገረድ ፡ ነበረችና ፡ እርስዋ ፡ በሚርተኛነቷና ፡ በጥንቆላዋ ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ እየሰበሰበች ፡ ለጌቶችዋ ፡ ትሰጥ ነበረች ። ጋኔኑም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ አገልጋይ ፡ መሆኑንና ፡ የሕይወትን ፡ መንገድ ፡ የሚያስተምር ፡ መሆኑን ፡ ያናግራት ፡ ነበር ። ጋኔን ፡ ምንም ፡ የሐሰት ፡ አባት ፡ ቢሆን ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ እውነት ፡ ነገር ፡ መናገሩ ፡ አይቀርም ። ከዚህም ፡ አስቀድሞ ፡ ክርስቶስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ አውቆ ፡ ተናግርዋል ። ማቴ ፡ ፳፱ ፡ ሉቃ ፡ ፱፻፩ ።

አሁንም ፡ በዚህች ፡ በሚርተኛዋ ፡ ልጅ ፡ አድሮ ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ደግነት ፡ መሰከረ ።

ከዋቂትም ፡ ወራት ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ጋኔን ፡ አስወጣላትና ፡ ሚርተኛነቷን ፡ ተወች ።

ጌቶችዋም ፡ በሚርተኝነትዋ ፡ የምታገባላቸው ፡ ገንዘብ ፡ እንደ ፡ ቀረባዩ ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ተቆጡና ፡ ጳውሎስንና ፡ ሲላስን ፡ ይዘው ፡ ወደ አገረ ፡ ገዢዎችና ፡ ወደ ፡ ሹሞች ፡ አቅርበው ፡ በገር ፡ ላይ ፡ ሁከት ፡ የሚያነሙ ፡ ወንጀላኞች ፡ አስመስለው ፡ አስገረፍዋቸው ። ወዲያውም ፡ ወደ ፡ ግዙት ፡ ቤት ፡ አግብተው ፡ እግራቸውን ፡ በግንድ ፡ ቀርቅረው ፡ በጽኑ ፡ አሠርዋቸው ።

መንፈቀ ፡ ሌሊትም ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ ጳውሎስና ፡ ሲላስ ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሲጸልዩ ፡ መሬት ፡ ተንቀጠቀጠና ፡ የግዙቱ ፡ ቤት ፡ መሠረት ፡ ተናወጠ ፡ መዝጊያውም ፡ ሁሉ ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ ተከፈተ ፡ ሰንሰለቶችም ፡ ሁሉ ፡ በገዛ ፡ እጃቸው ፡ ከእሥረኞቹ ፡ እጅ ፡ እየወለቁ ፡ ወደቁ ። የግዙቱም ፡ ቤት ፡ ጠባቂ ፡ ከእንቅልፉ ፡ ሲነቃ ፡ የግዙቱ ፡ ቤት ፡ መዝጊያ ፡ ሁሉ ፡ ተከፍቶ ፡ በየ ፡ ጊዜ ፡ እሥረኞቹ ፡ ያመለጡ ፡ መስሎት ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ ራሱን ፡ ሊገድል ፡ ሰይፉን ፡ መዘዘ ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ሰይፉን ፡ ሲመዝ ፡ በየው ፡ ጊዜ ፡ በታላቅ ፡ ቃል ፡ እየጮኹ ፡ እኛ ፡ ሁላችንም ፡ ከዚህ ፡ ነንና ፡ ራስህን ፡ አትግድል ፡ አለው። እርሱም ፡ መብራት ፡ አብርቶ ፡ ሔዶ ፡ በግምባሩ ፡ ወድቆ ፡ ሰገደላቸው ፡ ወዲያውም ፡ ጌቶቹ ፡ ሆይ ፡ ምን ፡ ላድርግ ፡ አላቸው ።

እርሳቸውም ፡ በጌታችን ፡ በኢሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እመን ፡ አንተም ፡ ቤተ ፡ ሰዎችህም ፡ ትድናላችሁ ፡ አሉት ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ ወስዶ ፡ ከግርፋታቸው ፡ አጠባቸው ፡ ወዲያውም ፡ እርሱና ፡ የቤቱ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ተጠመቁ ።

በማግሥቱም ፡ ያገሩ ፡ ሹሞች ፡ በግፍ ፡ እንዳሠርዋቸው ፡ ልባቸው ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ ፈትተህ ፡ ልቀቃቸው ፡ ብለው ፡ ወደ ፡ ግዙት ፡ ቤት ፡ ጠባቂው ፡ ላኩበት ።

ጠባቂውም ፡ ይህንኑ ፡ ቃል ፡ ለጳውሎስና ፡ ለሲላስ ፡ ነገራቸው ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ እኛ ፡ የሮም ፡ ሰዎች ፡ ስንሆን ፡ ሳይፈረድብን ፡ በግልጥ ፡ ገርፈው ፡ በግልጥ ፡ አሠሩን ። አሁን ፡ በከውር ፡ ሊሰዱን ፡ እንደምን ፡ ይገባቸዋል ፡ በግልጥ ፡ እንዳሠሩን ፡ እነርሱ ፡ መጥተው ፡ በግልጥ ፡ ከልፈቱን ፡ ከዚህ ፡ አንወጣም ፤ ብሎ ፡ መለሰለት ።

ጠባቂውም ፡ ይህንኑ ፤ ነገር ፡ ለሹሞቹ ፡ በነገራቸው ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፡ ወደ ፡ እርሳቸው ፡ መጥተው ፡ በደህና ፡ ሔዱልን ፡ እያሉ ፡ ለመንቀቸው ። ይኸውም ፤ በክፉ ፡ ሥራቸው ፡ ማፈራቸውንና ፡ መጠጠታቸውን ፡ የሚያስረዳ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ነገሩን ፡ ለመተው ፡ ፈቃዱ ፡ ሆነ ።

ከዚያም ፡ ወጥተው ፡ ካንዱ ፡ አገር ፡ ወደ ፡ አንዱ ፡ አገር ፡ ሲዛወሩ ፡ ቆይተው ፡ ወደ ፡ ተሰሎንቄ ፡ ደረሱ ፤ በተሰሎንቄም ፡ እያስተማሩ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ ባሳመኑ ፡ ጊዜ ፡ ያላመኑት ፡ አይሁድ ፡ ተነሡባቸው ። ከገርም ፡ አስወጥተው ፡ ሰደዱባቸው ። ከዚያም ፡ ወደ ፡

በርያ : ሌዳ፣ በተሰሎንቄም : ከሚኖሩ : አይሁድ : በቤርያ : የሚኖሩ በዚህም : ምክንያት : እንደ : ወንጀለኛም : አሲዘው : ወደ : አርዮ : ፋት : ይሻሉ : ነበርና ። የወንጌልን : ትምህርት : ተቀበሉ ። ነገር : ግን ስለ : ወሰዱት ።
በተሰሎንቄ : የሚኖሩ : አይሁድ : የቤርያ : ሰዎች : የጳውሎስን : ትምህርት : እንደተቀበሉ : በሰሙ : ጊዜ : ወደዚያ : ሌደው : ሁከት : አይመጡም ። በአክሮፖሊስ : ተራራ : በስተ : ሰሜን : ምዕራብ : ያለ : ትኩረት : ምእመናንም : ጳውሎስን : በመርከብ : አግብተው : ወደ : ሰሜን : ተራራ : ነው ።
ቴና : ሰደዱት : ሲላስና : ጠሞቴዎስ : ግን : ለጊዜው : በቤርያ : ቆይተው : ነበርና : ፈጥናችሁ : እንድትመጡ : ብሎ : ላከባቸው ።

ምዕራፍ : ፱፬ ።

ቅዱስ : ጳውሎስ : በአቴና : በአርዮ : ፋንስ : ስለ : መቆመና : የጣዖታትን : ከንቱነት : ስለ : ማስተማሩ ።

ቅዱስ : ጳውሎስ ፤ በቤርያ : ሳለ : የተሰሎንቄ : ሰዎች : መጥተው ፤ ሕዝቡን : በላይ : አስነሥተው : ስለ : ተጣሉት : ምእመናን : በመርከብ : አግብተው : ወደ : አቴና : ከሰደዱት : በኋላ : በአቴና : ሆኖ : ሲላስና : ጠሞቴዎስ : እስቴመጡለት : ይጠብቅ : ነበር ።

አቴና : የግሪክ : ዋና : ከተማ : ናት ። በዚያም : ዘመን : የእውቀትና : የፍልስፍና : ትምህርት : የሚገኘው : በአቴና : ስለ : ነበረ : ከራቱ ማዕዘን : ብዙ : ሰዎች : እየመጡ : ይማሩ : ነበር ። የትልቅ : ወገን ሆኖ : በአቴና : የማይማር : አልነበረም ። ነገር : ግን : እውቀታቸውና ፍልስፍናቸው : ሥጋዊ : እንጂ : መንፈሳዊ : አልነበረምና : ሁሉም : ጣዖታት : ያመልኩ : ነበር ።

ቅ : ጳውሎስም : አቴናን : በመሰለች : በትልቅ : ከተማ : የሚኖሩ ሕዝብ : በአምልኮተ : ጣዖት : መኖራቸውን : ባይነገሩ : ስለ : አየ : ልቡ እጅግ : አዘነበት ።

ስለዚህም : በመስጊድም ፤ በአደባባይም ፤ በገበያም ፤ ለሚያገኛቸው ሰዎች : ሁሉ : የወንጌልን : ቃል : ያስተምር : ጀመረ ። ከፈላስፎችም ወገን : አንዳንዱ : ይህ : ዘራዲ : ንባብ : (ለፍላሬ) ምን : ይሻል : ይሉት : ነበር : አንዳንዱ : ደግሞ : በአዲሶች : አማልክት : ስም : ያስተምረናል : ይሉ : ነበር ። እንዲህም : ማለታቸው : ስምተውት : የማያውቁትን የአዩሱስን : አምላክነትና : መድኃኒትነት ፤ ሞቱንና : ትንሣኤውንም ስለ : አስተማራቸው : ነበር ።

አርዮ : ፋንስ : ማለት : ለጦርነት : አምላክ : የተሠራ : መቅደስ : የሚባለው ። በአክሮፖሊስ : ተራራ : በስተ : ሰሜን : ምዕራብ : ያለ : ትኩረት : ነው ።

አሬስ : የጦርነት : አምላክ : ነው ። ለሮማውያን : የጦርነት : አምላክ : ለማርስ : በሮማ : የማርስ : ተራራ : የሚባል : ተራራ : እንደ : ነበረ : ይህም : እንደዚያው : የአሬስ : ተራራ : ይባል : ነበር ።

አክሮፖሊስ : ሁለት : ክፍል : ሆኖ : በጣም : ከፍ : ያለ : ተራራ : ነው ። በዙሪያው : ግን : ከፍታቸው : ከ፱ : ሜትር : እስከ : ፳ : ሜትር : የሚሆኑ : ትንንሾች : ተራሮች : አሉ ። በነዚህም : ሁሉ : ላይ : ለንዳንድ : ጣዖታት : መቅደስና : መሠዊያ : ሠርተው : ያመልኩበት : ነበር ።

የአቴናም : ዋናው : የፍርድ : ስፍራ : በአርዮ : ፋንስ : ነበር ። ባጠገቡም : ጥቂት : ዝቅ : ብሎ : የገባያ : ቦታ : ነው ። የፍርዱም : ዋና : ስፍራ : በዚያ : ላይ : መሆኑ : የአማልክት : መቅደስ : ያለበት : ነውና ። ከሰሜን ፤ ተከላሹም ፤ አማልክትን : እየፈሩ : እውነት : ነገር : እንዲናገሩ : ዳኛውም : እውነት : ፍርድ : እንዲፈርድ : ተብሎ : ነው : ይባላል ። ሐሰትም : እንዳይናገሩ : አስቀድመው : በአማልክት : ስም : ያስተምሩቸው : ነበር ።

ስለዚህም : ቅ : ጳውሎስን : ይዘው : ወደ : አርዮ : ፋንስ : አወጡት ። በዚያም : ዘመን : በአርዮ : ፋንስ ፤ የነበረው : ዋናው : ዳኛ : ዲዮናስዮስ : ነበር ።

ቅ : ጳውሎስንም : በአርዮ : ፋንስ : ባቆሙት : ጊዜ : ይህን : የምታስተምረውን : አዲስ : ትምህርት : አስረዳን : ብለው : ጠየቁት ። እንደዚህም : መጠየቃቸው : በአቴና : የሚኖሩና : ሌሎችም : ወደ : አቴና : የሚመጡ : እንግዶች : አዲስ : ነገር : ለመስማትና : ለመናገር : ደስ : ይላቸው : ስለ : ነበረ : ነው ።

እንደዚህም : ብለው : በጠየቁት : ጊዜ : ቅ : ጳውሎስ : የሚሰማው : ከገኘ : ለመናገርና : ለማስተማር : ደስታው : ነበርና : እናንተ : የአቴና : ሰዎች : በሥራችሁ : ሁሉ : ጣዖታትን : ማምለክ : እንድታበዙ : አይችሉም ። እኔም : በዚህ : በየተራራው : ዙሪያውን : ሳልፍ : ለማይ

ታወቅ : አምላክ : የሚል : ጽሕፈት : በመሠዊያው : ላይ : ተጽፎ : ግንኙላህ ።

ይህንም : ሳታውቁ : የምታመልኩትን : አሁን : እኔ : እነግራችኋለሁ ። አላቸው ።

የአቴና : ሰዎች : ብዙ : ልዩ : ልዩ : የሆኑ : ጣዖታት : ያመልኩኑ ነበር ። ከጣዖታቱም : አንዳንዱ : ልጅ : የሚሰጡ : አንዳንዱ : በጦርነት ድል : የሚያስደርጉ ፤ አንዳንዱ : ገንዘብ : የሚያሰጡ ፤ አንዳንዱ : ዕድሜ : የሚያረዝሙ ። አንዳንዱም : እርሻ : የሚያለሙ ። ንግድ : የሚሰጡ ፤ እየተባሉ : ይመለኩ : ነበር ።

ለእነዚህም : ሁሉ : በአክሮፖሊስ : ተራራ : ዙሪያ : በየሰማቸው : ንዳንድ : መሠዊያ : ተሠርቶላቸው : ነበር ። ነገር : ግን : የአቴና : ሰዎች ምንም : ጣዖት : ቢያመልኩ : ብዙ : እውቀት : ስለ : ነበራቸው : ከእኔ ጨት : ጠርበው ። ከደንጊያ : አለዝበው ፤ ከወርቅና : ከብር : አፍስሰው የሠሩት : ጣዖት : እንዳልፈጠራቸው : ልባቸው : ያውቅባቸው : ነበርና ሁሉን : የፈጠረ : ሌላ : የማይታወቅ : አምላክ : ሳይኖር : አይቀርም ይሉ : ነበር ።

በያንዳንዱም : ጣዖት : መሠዊያ : ላይ : የጣዖቱን : ስም : ሲጽፉ የእውነተኛውን : አምላክ : ስሙን : ለማወቅ : ስለ : አልተቻላቸው : በመሠዊያው : ላይ : ለማይታወቅ : አምላክ : የሚል : ቃል : ብቻ : ጽፈውበት : ነበር ።

በቀሩቱም : ጣዖታት : መሠዊያ : ላይ : የጣዖቱን : ስም : ሲጽፉ የጣዖቱንም : ምስል : ወይም : ሥዕል : ያቆሙት : ነበር ። በማይታወቀው : አምላክ : መሠዊያ : ላይ : ግን : ምንም : ሥዕል : ወይም : ምስል አላቆሙበትም : ነበር ።

ቅ : ጳውሎስም : በዚያ : ሲያልፍ : ለማይታወቅ : አምላክ : የሚለውን : ጽፈት : በመሠዊያው : ላይ : ተጽፎ : በየ : ጊዜ : የአቴና : ሰዎች : ሌላ : እውነተኛ : አምላክ : እንዳለ : በልባቸው : ማወቃቸውን : ተረድቶት : ነበር ። ስለዚህም : በአርዮ : ፋጎስ : የትምሕርቱን : ነገር : በጠየቁት : ጊዜ : ይህ : ለማይታወቅ : አምላክ : ተብሎ : በመሠዊያው ላይ : የተጻፈው : እርሱ : ዓለሙንና : በውስጡ : ያለውን : ሁሉ : የፈጠረ ፤ የሰማይና : የምድር : ጌታ ፤ ለሰውም : ሁሉ : ትንፋሽንና : ይወትን : የሚሰጥ : እግዚአብሔር : ነው ።

ከእናንተም : ወገን : እውቀት : ያላቸው : ሰዎች : እኛ : የእግዚአብሔር : ዘመዶች : ነን : የሚሉ : አሉ ። እንግዲህ : እኛ : የእግዚአብሔር : ዘመዶች : ከተባልን : እግዚአብሔርን : በሰው : እውቀት : ከወርቅና : ከብር : ከእንጨትና : ከደንጊያ : በተሠራ : ጣዖት : ልንመስለው : አይገባንም : እያለ : ከዚህ : አያይዞ : ክርስቶስ : ከሙታን : ተለይቶ : መነሣቱንና : የዓለም : ፈራጅ : መሆኑን : አስረድቶ : ነገራቸው ።

የአቴና : ሰዎች : እኛ : የእግዚአብሔር : ዘመዶች : ነን : ማለታቸው : እግዚአብሔር : በእኛ : ምሳሌና : መልክ : ሰውን : እንፍጠር : ብሎ : አዳምን : አንድ : ፈጠረው : መናገራቸው : ይመስላል ። ቅ : ጳውሎስም : ይህን : ማለታቸውን : ሳይነቅፍባቸው ፤ እኛ : ባይናችን : የምናይ ። በቃላችን : የምንናገር ። በጆሮዎችን : የምንሰማ ። በእጃችን : የምንዳስ ስ : ሕያዋን : ፍጥረት : ነንና ፤ እግዚአብሔርን : ዓይን : ሳላቸው : በማያይ ። አፍ : ሳላቸው : በማይናገሩ ። ጆሮ : ሳላቸው : በማይሰሙ ። እጅ : ሳላቸው : በማይዳስሱ ። በጣዖት : ልንመስለው : አይገባንም : አላቸው ።

ይህንም : ተናግሮ : ሲጨርስ : አኩሉ : የትንሣኤ : ሙታንን : ነገር : በመናገሩ : እየሳቁ : አፊዙበት ። እኩሌቶች : ደግሞ : የትንሣኤ : ሙታንን : ነገር : በሌላ : ቀን : ትነግረናለህ : አሉት ። እኩሌቶቹ : ግን : ነገሩን : ተቀብለው : በክርስቶስ : አመኑ ። ከአመኑትም : ወገን : አንዱ : የአርዮ : ፋጎስ : ዋና : ዳኛ : ዲዮናክዮስ : ነበር ።

ምዕራፍ : ፴፭ ።

ቅዱስ : ጳውሎስ : ከአቴና : ወጥቶ : ወደ : ቆሮንቶስ : ስለ : መሔዱ ።

ከዚህም : በኋላ : ቅዱስ : ጳውሎስ : ከአቴና : ወጥቶ : ወደ : ቆሮንቶስ : ሔደ ።

ቆሮንቶስ : ከአቴና : ወደ : ምዕራብ : ባለው : ባሕር : ዳር : የተሠራ : የአካይያ : እውራጃ : ከተማ : ነበር ። በኋላ : ግን : ሕዝቡ : ከሮማውያን : በሸፈቱ : ጊዜ : ሮማውያን : መጥተው : ስለ : አቃጠሉት : በጭራሽ : ጠፍቶ : ነበርና ። በኋላ : ደግሞ : በዩልዩስ : ቄሣር : ዘመን : ከክርስቶስ : ልደት : በፊት : በግፅመት : እንደ : ገና : ተመልሶ : ተሠራ ።

ቅ : ጳውሎስም : ወደ : ቆሮንቶስ : በደረሰ : ጊዜ : ቀላውዴዎስ : ቄሳር : አይሁድ : ከርም : ይውጡ : ብሎ : አዋጀ : ስለ : አደረገ : ከኢጣልያ :

አገር : ተሰደው : የመጡ : አክላስንና : ሚስቱን : ጽርስቅላን : አገኛቸው ።
እነዚህም : በርሜ : ከነበሩት : ከማኅበረ : ክርስቲያን : ወገን : ነበሩ ።
ነርሳቸውም : እግዚአብሔርን : የሚፈሩ : ደጋግ : ሰዎች : ነበሩና : እንግ
ድነት : ተቀብለውት : ከእርሳቸው : ጋራ : ተቀመጠ ።

ደግሞ : የአክላስ : ዋና : ሥራው : ድንኳን : መስፋት : ስለሆነ : ቅ
ጳውሎስም : በልጅነቱ : በጠርሔስ : ሳለ : ይህንኑ : ሥራ : ተምሮ : ለሰ
ት : ምግብ : እንዳይቸገር : ድንኳን : እየሰፋ : ይሸጥ : ነበርና : ግብረ : ሐ
በር : ስለሆኑ : እስከ : ጊዜው : በንድነት : ለመኖር : ስምምነት : አደረጉ ።
ቅ : ጳውሎስ : ግን : ዋና : ሥራ : አድርጎ : ወደ : ቆሮንቶስ : የሔደበት
ወንጌልን : ለማስተማር : ነበር : እንጂ : ድንኳን : እየሰፋ : ለመሸጥ : አል
ነበረምና : ሌሊት : ካልሆነ : በቀር : ድንኳን : አይሰፋም : ነበር ።

በሰንበትም : ቀን : በየመስጊዳቸው : እየገባ : ስለ : አስተማረ : ከቆ
ንቶስ : አገር : ብዙ : ሰዎች : አሳመነ ። የመስጊዱም : አለቃ : ቀርስጶስ :
ቤተ : ሰዎቹ : ጋራ : በክርስቶስ : አምኖ : ተጠመቀ ።

ጌታም : ሌሊት : በራዕይ : ተገልጦ : እኔ : ካንተ : ጋራ : ስለ : ሆንሁ
ማንም : ሊነካህና : ክፉ : ሊያደርግብህ : አይችልምና : ሳትፈራ : አስተም
ር ። በዚህም : አገር : በእኔ : የሚያምኑ : ብዙ : ሰዎች : አሉኝ : ብሎ
ስለ : ነገረው : በትጋት : ያስተምር : ጀመር ።

ም ዕ ራ ፍ : ፴፯ ።

ቅዱስ : ጳውሎስ : ለተሰሎንቄ : ሰዎች : መጀመሪያውን : መልእ
ክት : ስለ : መጻፉ ።

ተሰሎንቄ : በቀድሞ : ዘመን : የመቄዶንያ : ዋና : የወደብ : ከተማ
ነበረች ። ዛሬ : ግን : የግሪክ : መንግሥት : ሆናለች ። ስሟም : ቴርማ
ይባል : ነበር ። ቴርማ : ማለት : ፍል : ውሀ : ማለት : ነውና : በጠገብ
ዋ : ፍል : ውሀ : ስለ : መኖሩ : ነበር ። ይህንም : በምሳሌ : ለማስረጃ
ት : በአዲስ : አበባ : ከተማ : ፍል : ውሀ : ስለ : መኖሩ : አዲስ : አበባ
ተብሎ : እስቲሰየም : ድረስ : ፍል : ውሀ : እየተባለ : ይጠራ ።
እንደ : ነበረ : ነው ። በኋላም : ከሳንድር : የተባለ : ጌታ : የትልቁ
ን : እስክንድር : እንት : ሰሎንቃ : የምትባለውን : አግብቶ : የ
ቴርማ : ገዥ : ሆኖ : ነበርና : ሚስቱን : ሳሎንቃን : ደስ : ለማሰኘት

ሌል : ቴርማ : መባሉን : አስቀርቶ : ተሰሎንቄ : ብሎ : ስለ : ሰየማት ።
ዚያ : ዘመን : ጀምሮ : እስካሁን : ተሰሎንቄ : እየተባለች : ትጠራለች ።
ተሰሎንቄ : ከአውሮጳ : ወደ : እስያ : ለሚተላለፈው : ንግድና : ሰው
ሉ : ዋና : የባሕር : በር : ስለ : ሆነች : ከአድርያቲክ : በሕር : ጀምሮ ።
ስከ : ተሰሎንቄ : የሠረገላ : መንገድ : ተሠርቶ : ንግዱም : ሰውም ።
ለችግር : ይመላለስ : ነበር ።

በግፀ : (፶፩)ኛው : ም : ቅዱስ : ጳውሎስ : ሲለስንና : ጢሞቴዎስን ።
ስከተሎ : ወደ : ተሰሎንቄ : በደረሰ : ጊዜ : ሶስት : ሳምንት : ሙሉ : በ
አይሁድ : መስጊድ : እየገባ : ስለ : አስተማረ : ከአይሁድም : ከአረማው
ንም : ወገን : ብዙ : ሰዎች : በክርስቶስ : አመኑ ። ያላመኑት : አይሁድ ።
ገን : ሕዝቡን : እያነሳው : ስለ : ተቃወሙት : ከተሰሎንቄ : ወጥቶ : ወደ
ቤርያ : ሔደ ።

አይሁድም : የተቃወሙት : ምክንያቱ : ወንጌልን : ስለ : አስተማረ
ና : ብዙ : ሰዎች : በክርስቶስ : ስለ : አሳመኑ : ነበር ። እርሳቸው : ግን ።
ሕዝብ : እንዲያብርሳቸውና : አገር : ገዥው : እንዲፈርድላቸው ። ሌላ ።
መንገድ : ፈልገው : ጳውሎስና : በልንጀሮቹ : ከቁሣር : በቀር : አያሱስ ።
የሚባል ። ሌላ : ንጉሥ : አለ : እያሉ : ያስተምራሉ ። ብለው : ተናገሩ ።

በጌታችንም : ዘመን : የነበሩ : አይሁድ : ጌታችንን : አሰቅለው : እስ
በ : ማስገደል : የደረሱበት : ምክንያቱ : አሌ ። ለክሙ : ጸሐፍት : ፈሪሳ
ውያን : መደልዋን : እያለ : በክፉ : ሥራቸው : ስለ : ዘለፋቸውና : ታም
ራት : እያደረገ : ሕዝቡን : ስለ : አሳመነ : ነበር ።

በመስፍን : በጸላጦስ ። ላይ ። ሲከሱት ። ግን ። እርሱ ። ንጉሥ ። ነኝ ።
ባሉልና ። የቁሣር ። አመጸኛ ። ነው ። ብለው ። ተናገሩ ። እንጂ ። የተነሡ
በትን ። የክፋት ። አሳባቸውን ። ገልጠው ። አልተናገሩም ። ነበር ።

ቅ : ጳውሎስም ። ቤርያ ። በደረሰ ። ጊዜ ። ብዙ ። ሰዎች ። በክርስቶስ
አሳመኑ ።

በተሰሎንቄ ። የሚኖሩ ። በክርስቶስ ። ያላመኑ ። አይሁድ ። ግን ። በቢር
ያስ ። ቢሆን ። እንዲያስተምር ። የፈቀደለት ። ማነው ። ብለው ። ሊጣሉት ።
ወደ ። ቢርያ ። ሔዱ ።

የቢርያም ። ሰዎች ። አይሁድ ። በብርቱ ። እንደተቃወሙት ። አይተው ።
በሌሊት ። ወደ ። መርኩብ ። አግብተው ። አቴና ። ሰደዱት ። ሲላስና ። ጢሞ
ቴዎስ ። ግን ። በቢርያ ። ቀርተው ። ነበር ።

ወደ ፡ አቴናም ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ ሊሸኙት ፡ ተከትለው ፡ የመጡት ፡
ዎች ፡ ወደ ፡ ቢርያ ፡ ሲመለሱ ፡ አይቶ ፡ ሲላስና ፡ ጠሞቱዎስ ፡ ፈጥነው ፡
ወደ ፡ አቴና ፡ እንዲመጡ ፡ ንገሩልኝ ፡ ብሎ ፡ ላካቸው ።

ከአቴናም ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ከሌደ ፡ በኋላ ፡ ሲላስና ፡ ጠሞቱዎስ
ደረሱለትና ፡ እርሳቸውን ፡ በማየቱ ፡ ብዙ ፡ ደስ ፡ አለው ።

በተሰሎንቄም ፡ በክርስቶስ ፡ ያሳመናቸውን ፡ የምእመናንን ፡ ወሬ ፡
ጠየቃቸው ፡ ጊዜ ፡ በሃይማኖት ፡ መጽናታቸውንና ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡
ፋቀራቸውን ፡ ከፍቅራቸውም ፡ ብዛት ፡ የተነሣ ፡ ሚስት ፡ ያለው ፡ ሚስት
ለሌለው ፡ ለባልንጀራው ፡ ሚስቱን ፡ መልቀቁን ፤ ገንዘብም ፡ ያለው ፡ ለሌ
ው ፡ መስጠቱን ፡ በየእጃችንም ፡ ያለን ፡ ገንዘብ ፡ ይበቃናል ፡ በማለት
ሥራ ፡ መሥራት ፡ መተዋቸውን ፤ በዚህ ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ ያላመኑት ፡ አይሁድ
መከራ ፡ ስለ ፡ አጸኑባቸውና ፡ በመከራው ፡ ከዘመዶቻቸውና ፡ ከወዳጆቻቸው
ው ፡ መካከል ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ስለ ፡ ሞቱባቸው ፡ የቀቢፀ ፡ ተስፋ ፡ ሐዘን
ማዘናቸውን ፡ ነገሩት ።

ይህንም ፡ እጅግ ፡ የሚያሳዝን ፡ ነገር ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ እርሱ ፡ ራሱ
ወደ ፡ ተሰሎንቄ ፡ ሔደ ፡ በቃሉ ፡ ለማጽናናት ፡ እስከ ፡ ነበር ። ነገር
ግን ፡ ለመሔድ ፡ የሚከለክለው ፡ ብርቱ ፡ ጉዳይ ፡ ስለ ፡ አገኘው ፡ በመከ
ቸው ፡ እንዲታገውና ፡ በሃይማኖት ፡ እንዲጽናኑ ፡ ብሎ ፡ ይህን ፡ መል
ክት ፡ ጽፎ ፡ ሊሰድላቸው ፡ ቁርጥ ፡ አሳብ ፡ አደረገ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በክርስቶስ ፡ ከመነ ፡ ጀምሮ ፡ እስከዚያ ፡ ጊዜ ፡ ድረስ
በቃሉ ፡ ያስተምር ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ለማንም ፡ ቢሆን ፡ መልእክት ፡ አይ
ጻፈም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ የመልእክቱ ፡ መጀመሪያ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ለማ
ች ፡ እንችላለን ።

መልእክቱንም ፡ ሲጀምር ፡ ከጳውሎስና ፡ ከስልዋኖስ ፡ ከጠሞቱዎ
ም ፡ የተላከ ፡ በእግዚአብሔር ፡ አብ ፡ በጌታችን ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስም
አምነው ፡ በተሰሎንቄ ፡ ለሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ ይድረስላቸው ፡ ብሎ ፡
ላምታውን ፡ ይጀምራል ። ል ፡ ተሰ ፡ ል ፡ ል ።

ስልዋኖስና ፡ ሲላስ ፡ ያንድ ፡ ሰው ፡ ስም ፡ ነው ። ስልዋኖስ ፡ በጸ
ዕ ፡ ሲላስ ፡ በዕብራይስጥ ፡ ቋንቋ ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በዚህ ፡ በመልእክቱ ፡ መጀመሪያ ፡ ከራሱ ፡ ጋራ
አስተካክሎ ፡ የሲላስንና ፡ የጠሞቱዎስን ፡ ስም ፡ ማንሣቱ ፡ ባንድ ፡ ወገን
ስለ ፡ ትሕትና ፡ ነው ። በሁለተኛውም ፡ ወገን ፡ እርሱ ፡ በተሰሎንቄ ፡ ገብቶ

በስተማሪ ፡ ጊዜ ፡ ሁለቱም ፡ ባንድነት ፡ ሆነው ፡ በማስተማር ፡ ሲረዱት ፡
ገበርና ፡ ለማቸው ፡ ሲነሣ ፡ የተሰሎንቄ ፡ ሰዎች ፡ ደስ ፡ እንዲላቸው ፡
ስለ ፡ አሰባ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በጽሕፈትም ፡ በድርሰትም ፡ ረድተውት ፡
ለይደለም ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በሃይማኖት ፡ ስለ ፡ መጽናታቸው ፡ በመከራም ፡
ስለ ፡ መታገማቸው ፡ እርስ ፡ በርሳቸውም ፡ ስለ ፡ መፋቀራቸው ፡ እግዚ
አብሔርን ፡ ማመስገንን ፡ ተናግሮ ፡ እርሱም ፡ በተሰሎንቄ ፡ ሳለ ፡ ከአይ
ሁድ ፡ ብዙ ፡ መከራ ፡ እንደ ፡ ደረሰበትና ፡ በመከራውም ፡ ሁሉ ፡ ደስ ፡
እንዳለው ፡ ያስረዳቸዋል ። ል ፡ ተሰ ፡ ል ፡ ፎ—፯ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ እኛ ፡ መከራውን ፡ ታግሠን ፡ በመቀበላችን ፡ ለእ
ናንተ ፡ ምሳሌ ፡ እንደሆንን ፡ እናንተም ፡ መከራውን ፡ ታግሣችሁ ፡ በመቀ
በላችሁ ፡ በመቁደንያና ፡ በአካይያ ፡ በሌላውም ፡ ስፍራ ፡ ሁሉ ፡ ለሚኖሩ ፡
ምእመናን ፡ ምሳሌ ፡ ሁሉ ።

እኛ ፡ የምናስተምረውና ፡ የምንናገረው ፡ ሁሉ ፡ ልባችንን ፡ የሚመ
ረምር ፡ እግዚአብሔርን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሰውን ፡ ደስ ፡ ለ
ማሰኘት ፡ እንደሚወዱ ፡ እንደ ፡ ሐሰተኞቹ ፡ መምሕራን ፡ አይደለም ።
በተንኮልም ፡ ገንዘባችሁን ፡ ለመውሰድ ፡ አላስተማርናችሁም ። እንዲያ
ውም ፡ ከገንዘብ ፡ የምትበልጥ ፡ ወንጌልን ፡ ሰጥተናችኋል ። ደግሞ ፡
ስለ ፡ እናንተ ፡ ራሳችንንም ፡ ቢሆን ፡ አሳልፈን ፡ ለመስጠት ፡ እንወዳለን ።

እናንተም ፡ በሥራችሁ ፡ ሁሉ ፡ በምድረ ፡ ይሁዳ ፡ የሚኖሩትን ፡
ምእመናንን ፡ መስላችኋል ። እነዚያ ፡ ከሌላ ፡ ሳይሆን ፡ ከወገኖቻቸው ፡
ከአይሁድ ፡ መከራ ፡ እንደተቀበሉ ፡ እናንተም ፡ ከወገኖቻችሁ ፡ ብዙ ፡ መ
ከራ ፡ ተቀብላችኋል ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ፈሊጠኛ ፡ ነበርና ፡ እኛ ፡ ብቻ ፡ በክርስቶስ ፡ አምነ
ን ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ መከራ ፡ መቀበላችን ፡ ስለ ፡ ምን ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ል
ባቸው ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ አሳብ ፡ እንዳይለወጥ ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ እርሳቸው ፡
መከራ ፡ የተቀበሉ ፡ ሌሎች ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ መኖራቸውን ፡ ያስረዳቸ
ዋል ። ል ፡ ተሰ ፡ ል ፡ ፲፬ ።

መቸውንም ፡ ቢሆን ፡ ይህን ፡ የመሰለው ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ የሰው ፡ ልማ
ድ ፡ ነው ። አንድ ፡ ሰው ፡ በራሱ ፡ ብቻ ፡ መከራ ፡ ከሚመጣበት ፡ ከብዙ ፡
ሰዎች ፡ ጋራ ፡ የሚመጣበት ፡ መከራ ፡ ይቀለዋል ። ስለዚህም ፡ ባለጌ ፡ አ
ያዝንም ፡ ለገበረ ፡ ባልንጀራው ፡ እንጂ ፡ ለቀረ ፡ ተብሎ ፡ ይተረታል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ወደ ፡ ተሰሎንቄ ፡ ሔደ ፡ ፊታቸው ፡ ለማየት ፡ ብዙ ፡ ናፍቆት ፡ እንደነበረውና ፡ አሳቡ ፡ ተሰናክሎበት ፡ ይሔድ ፡ በመቅረቱ ፡ ማዘኑን ፡ ይጽፍላቸውል ።

ወዲያውም ፡ በዕለተ ፡ ምጽአት ፡ በክርስቶስ ፡ ፊት ፡ ተስፋችንስ ፡ ደስታችንስ ፤ የትምክህታችንስ ፡ አክሊል ፡ ከእናንተ ፡ በቀር ፡ ማነው ፡ ይላቸዋል ።

በዕለተ ፡ ምጽአት ፡ በክርስቶስ ፡ ፊት ፡ ማለቱ ፡ ወደ ፡ ጦርነት ፡ የሔደ ፡ ወታደር ፡ ድል ፡ አድርጎ ፡ ምርኮውን ፡ ማርኮ ፡ ሲመለስ ፡ በንጉሠ ፡ ፊት ፡ በቀረበ ፡ ጊዜ ፡ ደስታው ፡ ከልክ ፡ ያለፈ ፡ ይሆናል ። በዚህም ፡ ከምስጋና ፡ ጋራ ፡ የራስ ፡ ቁር ፡ ሽልማት ፡ ይቀበላል ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በተሰሎንቄ ፡ ከሀደትንና ፡ ኑፋቄን ፡ ድል ፡ አድርጎ ፤ ምእመናንን ፡ በወገን ፡ ጌል ፡ ትምሕርት ፡ ማርኮ ፡ በዕለተ ፡ ምጽአት ፡ በንጉሠ ፡ በክርስቶስ ፡ ፊት ፡ በቀረበ ፡ ጊዜ ፡ አንተ ፡ በጥቂት ፡ የታመንህ ፡ አገልጋይ ፡ እኔ ፡ በብዙ ፡ እሾምሃለሁ ፡ ወደ ፡ ጌታህ ፡ ደስታ ፡ ግባ ፡ ተብሎ ፡ የሕይወት ፡ አክሊልን ፡ እንዲቀበልባቸው ፡ ያውቃልና ፡ ተስፋችንስ ፡ ደስታችንስ ፤ የትምክህታችንስ ፤ አክሊል ፡ ከእናንተ ፡ በቀር ፡ ማነው ፡ ይላቸዋል ። ማቴ ፡ ፳፭ ፡ ፳፩-፳፫ ። ፩ ፡ ተሰ ፡ ፪ ፡ ፲፱ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ስለ ፡ እርሳቸው ፡ ጠላቱዎስ ፡ የነገረውን ፡ ሁሉ ፡ በዝርዝር ፡ ጽፎላቸዋል ።

እንደዚህም ፡ መጻፉ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ማስወደድ ፡ ልማዱ ፡ ነውና ፡ ጠላቱዎስን ፡ በፍጹም ፡ ልባቸው ፡ እንዲወዱለት ፡ ስለ ፡ አሰበ ፡ ነው ። ፩ ፡ ተሰ ፡ ፫ ፡ ፩-፫ ።

ደግሞ ፡ የፍቅር ፡ ሥራ ፡ ስለ ፡ መሰለው ፡ ሚስት ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ሚስት ፡ ለሌለው ፡ ለባልንጀራው ፡ ሚስቱን ፡ መልቀቁን ፡ ሰምቶ ፡ ነበር ፡ ከእናንተ ፡ እያንዳንዱ ፡ ሰውነቱን ፡ በንጽሕና ፡ ጠብቆ ፡ ይኑር ፡ እንደ ፡ አረማውያን ፡ በፍትወት ፡ ድል ፡ አትሁኑ ፡ ይላቸዋል ። ቀጥሎ ም ፡ ከመከላቸው ፡ አንዳንዱ ፡ ሥራ ፡ መሥራትን ፡ ትተው ፡ በባልንጀሮቻቸው ፡ ገንዘብ ፡ (በቅልውጥ) ፡ መኖራቸውን ፡ ሰምቶ ፡ ነበርና ፡ ከማንም ፡ ገንዘብ ፡ ሳትቀበሉ ፡ ሥራችሁን ፡ እየወራችሁ ፡ ትመገቡ ፡ ዘንድ ፡ እለምናችኋለሁ ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከተሰሎንቄ ፡ ወጥቶ ፡ ከሔደ ፡ በኋላ ፡ ከዘመዶቻቸውና ፡ ከወዳጆቻቸው ፡ መከከል ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ስለ ፡ ሞቱባቸው ፡ የቀበደ ፡ ተስፋ ፡ ሐዘን ፡ ማዘናቸውን ፡ ሰምቶ ፡ ነበርና ፡ ስለ ፡ ሞቱት ፡ ሰዎች ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ የለም ፡ እንደሚሉ ፡ ሰዎች ፡ አትዘኑ ፡ እያለ ፡ ያጽናናችዋል ።

ወዲያውም ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሞቶ ፡ እንደ ፡ ተነሣ ፡ የምናምን ፡ ከሆነ ፡ የሞቱትንም ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ እያስነሣ ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ያመጣቸዋል ፡ በማለቱ ፡ ደስ ፡ ያሰኛቸዋል ።

የቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ትምሕርት ፡ ዘወትር ፡ በጥበብና ፡ በፈሊጥ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የሞቱትን ፡ ሰዎች ፡ ያስነሣቸዋል ፤ በማለት ፡ ብቻ ፡ ነገሩን ፡ ሳያቆም ፡ አስነሥቶ ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ያመጣቸዋል ፡ ማለቱ ፡ እነዚህም ፡ የሞቱትን ፡ ዘመዶቻቸውንና ፡ ወዳጆቻቸውን ፡ በተሎ ፡ ለማየት ፡ መቻላቸውን ፡ እያሰቡ ፡ የቀበደ ፡ ተስፋ ፡ ሐዘን ፡ ማዘናቸውን ፡ ትተው ፡ ደስ ፡ እንዲላቸውና ፡ በሃይማኖት ፡ ጸንተው ፡ እንዲኖሩ ፡ ለማድረግ ፡ ነው ። ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ የለም ፡ እንደሚሉ ፡ ሰዎች ፡ ማለቱ ፡ እነዚያ ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ የለም ፡ የሚሉ ፡ ሰዎች ፡ ሰው ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ፈርሶና ፡ በስብስብ ፡ ይቀራል ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ አካል ፡ ገዝቶ ፡ አይነሣም ፡ ይላሉና ፡ ከወገናቸው ፡ ሰው ፡ ሲሞትባቸው ፡ ሁለተኛ ፡ አንገናኝም ፡ እያሉ ፡ የቀበደ ፡ ተስፋ ፡ ሐዘን ፡ ያዝናሉ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እርሱ ፡ ጌታችን ፡ በመላእክት ፡ አለቃ ፡ ድምፅና ፡ በአልልታ ፤ በመለከትም ፡ ድምፅ ፡ ከሰማይ ፡ ይወርዳል ። እኛም ፡ የሞቱትን ፡ አንቀድማቸውምና ፡ እነዚያ ፡ አስቀድመው ፡ ከተነሡ ፡ በኋላ ፡ የማንሞተው ፡ እኛም ፡ አስቀድመው ፡ የተነሡትን ፡ ተከትለን ፡ ጌታችንን ፡ ለመቀበል ፡ በደመና ፡ ወደ ፡ አየር ፡ እንወጣለን ።

ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ለዘላለም ፡ ከጌታችን ፡ ጋራ ፡ እንኖራለንና ፡ ስለዚህ ፡ እርስ በርሳችሁ ፡ በዚህ ፡ ቃል ፡ ተጸናኑ ፡ ይላቸዋል ። ፩ ፡ ተሰ ፡ ፬ ፡ ፲፫-፲፰ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የማንሞተው ፡ እኛ ፡ የሞቱትን ፡ አንቀድማቸው ፡ ስለ ፡ ማለቱ ፡ በትርጓሜው ፡ ሊቃውንት ፡ ይከራከሩበታል ። አንዳንድ ፡ ሊቃውንት ፡ አስከ ፡ ዕለተ ፡ ምጽአት ፡ ሳይሞቱ ፡ ቆይተው ፡ በዕለተ ፡ ምጽአት ፡ ወደ ፡ መታደስ ፡ የሚለወጡ ፡ ሰዎች ፡ አሉና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ስለነዚያ ፡ ሆኖ ፡ ተናገረ ፡ ብለው ፡ ይተረጉማሉ ።

አንዳንድ ፡ ሊቃውንት ፡ ግን ፡ ትንሣኤ ፡ ሁለት ፡ ጊዜ ፡ ነው ። የፊተኛይቱ ፡ ትንሣኤ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ መከራ ፡ እየተቀበሉ ፡ የሞቱ ፡ ጻድቃንና ፡

ሰማዕታት፡ ተነሥተው፡ በዚህ፡ ዓለም፡ ሺህ፡ ዓመት፡ ከክርስቶስ፡ ጋራ
ነግሠው፡ የሚኖሩበት፡ ናት፡ ብለው፡ ይተረጉማሉ ።

ስለዚህም፡ የሐንስ፡ በራዕዩ፡ እንዴህ፡ ብሎ፡ የጻፈውን፡ ቃል፡ ም
ስክር፡ አድርገው፡ ይጠቅሳሉ ።

ስለ፡ ኢየሱስ፡ ምስክርና፡ ስለ፡ እግዚአብሔር፡ ቃል፡ የሞቱትን፡ ህ
ፍሳት፡ አየሁ ። ለአርዳውም፡ ያልሰገዱ፡ የመልኩንም፡ ጽሕፈት፡ በግን
ባራቸው፡ ወይም፡ በእጃቸው፡ ያልጻፉ፡ አርሳቸው፡ አስቀድመው፡ ይነግ
ሉ ። ከክርስቶስም፡ ጋራ፡ ሺህ፡ ዓመት፡ ይነግሣሉ ።

ሌሎቹ፡ ሙታን፡ ግን፡ ሺህ፡ ዓመት፡ እስቲፈጸም፡ አይነውም ። የመጀመ
ሪያዬቱ፡ ትንሣኤ፡ ይህች፡ ናት ። ከመጀመሪያዬቱ፡ ትንሣኤ፡ አድል፡ ያ
ለው፡ ብዕቅ፡ ቅዱስም፡ ነው ። በእነዚህ፡ ላይ፡ ሁለተኛዬቱ፡ ሞት፡ ሥል
ጣን፡ የላትም ። ነገር፡ ግን፡ የእግዚአብሔርና፡ የክርስቶስ፡ ከህናት፡ ሆነው
ይኖራሉ ። ከአርሱም፡ ጋራ፡ ሺህ፡ ዓመት፡ ይነግሣሉ ። ራእ፡ ፳፡ ፬-፯ ።

ይህንም፡ ቃል፡ ከሌሎቹ፡ ሊቃውንት፡ ይልቅ፡ አባ፡ ጊዮርጊስ
የተባሉ፡ በወሎ፡ አውራጃ፡ በጋስጫ፡ የተወለዱ፡ የኢትዮጵያ፡ ሊቅ፡ አ
ጅግ፡ አስፍተውና፡ አስረድተው፡ ጽፈውታልና፡ መጽሐፈ፡ ምሥጢር
የሚባለውን፡ መጽሐፋቸውን፡ መመልከት፡ ነው ።

አንዳንድ፡ ሊቃውንት፡ ደግሞ፡ ጌታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ተመ
ልሶ፡ የሚመጣበትን፡ ዘመን፡ ከሰው፡ ወገን፡ ይቅርና፡ መላእክት፡ እንግ
አያውቁትም ።

ጌታችሁም፡ በማናቸውም፡ ሰዓት፡ እንዲመጣ፡ አታውቁምና፡ ተግታ
ችሁ፡ ኑሩ ። ባለቤት፡ ሌባ፡ የሚመጣበትን፡ ጊዜ ፤ ቢያውቅ፡ ተግታ
ይጠብቅ፡ ነበር፡ እንጂ፡ ቤቱ፡ ሲቆፈርና፡ ገንዘብ፡ ሲሠረቅ፡ ዝም፡ አይ
ልም፡ ነበር ። እንደዚሁ፡ ሁሉ፡ የሰው፡ ልጅ፡ በላስባችሁበት፡ ጊዜ፡ ይ
መጣልና፡ ተዘጋጅታችሁ፡ ተቀመጡ፡ ስለ፡ ተባለ፡ ቅ፡ ጳውሎስ፡ ጌታ
ችን፡ ተመልሶ፡ የሚመጣው፡ እርሱ፡ ከሞተ፡ በኋላ፡ ወይም፡ እርሱ፡
በሕይወተ፡ ሥጋ፡ ሳለ፡ መሆኑን፡ አያውቅምና፡ ለጊዜው፡ ግን፡ ከተሰ
ሎንቅ፡ ምእመናን፡ በዙዎቹ፡ ሞተው፡ እርሱ፡ ገና፡ በሕይወተ፡ ሥጋ
ነበርና፡ የማንሞተው፡ እኛ፡ ብሎ፡ የተናገረ፡ ይመስላል ። ብለው፡ ተፈ
ገመዋል ። ማቱ፡ ፳፬፡ ፴፯፡ -፵፮

እርሱም፡ ራሱ፡ ቅ፡ ጳውሎስ፡ ወደ፡ ፊት፡ ለቆርንቶስ፡ ሰዎች
በጻፈው፡ በመጀመሪያው፡ መልእክቱ፡ ናሁ፡ ጎብአ፡ ነገር፡ እንግ

ረክሙ ፤ አክ፡ ኩልነ፡ ዘንመውት፡ ወባሕቱ፡ ኩልነ፡ ንትዌለጥ፡ ብሎ፡ ተ
ናገርዋልና፡ የጠለቀ፡ ምሥጢር፡ መሆኑን፡ ጭምር፡ ማወቅ፡ ይገባል ።

ከዚህም፡ ቀጥሎ፡ እናንተ፡ ግን፡ የብርሃንና፡ የቀን፡ ልጆች፡
ስለ፡ ሆናችሁ፡ ያ፡ ቀን፡ እንደ፡ ሌባ፡ በድንገት፡ እንዳይደርስባችሁ፡
ነቅታችሁና፡ ተግታችሁ፡ ጠብቁ፡ እንጂ፡ እንደ፡ ሌሎች፡ እንደ፡ ጨ
ለማና፡ እንደ፡ ሌሊት፡ ልጆች፡ አትተኙ ። የሚተኙ፡ በሌሊት፡ ይተ
ኛሉ ። የሚሰክሩም፡ በሌሊት፡ ይሰክራሉ፡ ይላቸዋል ።

አንዳንድ፡ ሰከራሞች፡ ሰዎች፡ ቀን፡ በሰው፡ ፊት፡ በልክ፡ የሚ
ጠጡ፡ እየመሰሉ፡ ማታ፡ በጨለማ፡ ከልክ፡ ያለፈ፡ መጠጥ፡ እየጠ
ጡ፡ ባልጋቸው፡ ላይ፡ እንደ፡ አዘ፡ ተገልጠው፡ ያድራሉ ። በዚያ፡
ጊዜ፡ ሌባ፡ የመጣ፡ እንደሆነ፡ ገንዘባቸውን፡ ይቅርና፡ ሕይወታቸው
ንም፡ ጠብቆ፡ ለማዳን፡ አይችሉምና፡ እናንተ፡ ግን፡ እንደነዚያ፡ አ
ይደላችሁም፡ ይላቸዋል ። ፩ ተሰፎ ፩-፳ ።

ወዲያውም፡ በማስተማር፡ ሥራ፡ የሚደክሙላቸውንና፡ የሚያጸናኗ
ቸውን፡ ለጊዜው፡ ሲላስንና፡ ጠሞቱዎስን፡ ለኋላም፡ መምሕራንን፡ ሁሉ፡
ዘመድ፡ ዘመድ፡ እያሉ፡ ደስ፡ እንዲያሰኙዋቸውና፡ እንዲወዱዋቸው፡ ል
መናውን፡ ያቀርባላቸዋል ።

ከዚህም፡ ቀጥሎ፡ ሥራ፡ መሥራት፡ የማይወዱትን፡ እንዲገሥጹዋ
ቸው፡ ያዘኑትንም፡ እንዲያጸናኗቸው፡ ለራሳቸውም፡ ዘወትር፡ ደስ፡ እ
ንዲላቸውና፡ ሳይታክቱ፡ እንዲጸልዩ፡ ይመክራቸዋል ።

ወዲያውም፡ መንፈስን፡ አታጥፉ ። ትንቢትንም፡ አትናቁ። ሁሉንም፡
መርምራችሁ፡ መልካሙን፡ ያዙ፡ ይላቸዋል ።

መንፈስን፡ አታጥፉ፡ ማለቱ፡ የመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ሀብቱ፡ ብዙ፡ ስለ፡
ሆነ፡ እንደ፡ ሀብታችሁ፡ ኑሩ፡ እንጂ፡ አንዳችሁ፡ በንዳችሁ፡ ሀብት፡ ላይ፡
አትቃኑ ። ክፉም፡ ሥራ፡ በመሥራት፡ ያደረግችሁ፡ መንፈስ፡ ቅዱስ፡
እንዲለያችሁ፡ አታድርጉ፡ ማለቱ፡ ነው ።

ትንቢትንም፡ አትናቁ፡ ማለቱ፡ እግዚአብሔር፡ ለደግም፡ ለክፉም፡ ቢሆ
ን፡ በማናቸውም፡ ምክንያት፡ አድርጎ፡ አስቀድሞ፡ ሳያናገር፡ ሥራው
ን፡ አይሠራምና፡ የነቢያትን፡ ትንቢት፡ አትናቁ፡ ማለቱ፡ ነው ።

ሁሉንም፡ መርምራችሁ፡ መልካሙን፡ ያዙ፡ ማለቱ፡ ማንም፡ ሰው፡
ቢሆን፡ በቃሉ፡ የተናገረውን፡ ወይም፡ በመጽሐፍ፡ የጻፈውን፡ አስቀድ
ሞ፡ መርምር፡ ስውስጡ፡ የሚገኘውን፡ መልካሙን፡ መያዝ፡ ከፋውን

መተው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አስቀድሞ ፡ ሳይመረምሩ ፡ መንቀፍ ፡ አይገባም ፡
ወይም ፡ የተነገረውና ፡ የተጻፈው ፡ በሙሉ ፡ መልካም ፡ ሆኖ ፡ ይገኝ ፤ ይ
ሆናልና ፤ ስለዚህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሁሉን ፡ መርምሩ ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ። ፩ ፡ ተ
ሰ ፡ ፭ ፡ ፲፪—፳፩ ።

ስለዚህም ፡ ነገር ፡ የአጼ ፡ ምኒልክ ፡ ጸሐፊ ፡ ትእዛዝ ፡ የነበሩት ፡
ንቡረ ፡ እድ ፡ ገብረ ፡ ሥላሴ ፡ የተናገሩትን ፡ ነገር ፡ ሳልጽፈው ፡ ብቀር
ሕሊናዬ ፡ ይወቅሰኛል ።

ንቡረ ፡ እድ ፡ ገብረ ፡ ሥላሴ ፡ ደግነትና ፡ ቅንነት ፡ ትምሕርትም ፡
ያላቸው ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ ከሊቃውንት ፡ ጋራ ፡ መጫወትና ፡ የመጽሐፍ ፡
ነገር ፡ መነጋገር ፡ ይወዱ ፡ ነበር ።

አንድ ፡ ቀን ፡ እንደ ፡ ልማዳቸው ፡ ከሊቃውንት ፡ ጋራ ፡ ሆነው ፡ ስለ ፡
አዲስ ፡ ድርሰት ፡ መጽሐፍ ፡ ሲነጋገሩ ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ አስቦ ፡ የሚጽፈውን ፡
መጽሐፍ ፡ ማንበብና ፡ መመርመር ፡ ያስፈልጋል ። ከነበቡት ፡ ዘንድ ፡ ምን
ም ፡ ቢሆን ፡ ከውስጡ ፡ አንድ ፡ መልካም ፡ ነገር ፡ ሳይገኝ ፡ አይቀርም ።

አንዳንድ ፡ አስማተኞች ፡ ሰውን ፡ በሚያታልሉበት ፡ በጥንቆላ ፡ መ
ጽሐፍውስጥ ፡ እንኳ ፡ በስመ ፡ ኦብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡
አምላክ ፡ ተብሎ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛል ። እንግዲህ ፡ በጥንቆላ ፡ መጽሐፍ
ውስጥ ፡ የተገኘ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ በስመ ፡ ኦብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡
ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ አምላክ ፡ ተብሎ ፡ የተጻፈውን ፡ ልንቅፈው ፡ ይገባ
ልን ፡ ብለው ፡ ቢናገሩ ፤ በጠገባቸው ፡ ያሉ ፡ ሊቃውንቶች ፡ ምንም ፡
ምላሽ ፡ ሳይናገሩ ፡ ዝም ፡ አሉ ።

ስለዚህ ፡ እንደ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ቃል ፡ ሁሉን ፡ መርምሮ ፡ ክፉውን ፡
መተው ፡ መልካሙን ፡ መያዝ ፡ ይገባናል ፡ እንጂ ፡ እነዕገሌ ፡ የጻፉት ፡
መጽሐፍ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ አስቀድሞ ፡ ሳንመረምር ፡ መንቀፍ ፡ አይገባንም ።

ስለዚህም ፡ ጌታችን ፡ በምሳሌ ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ ብንመለከት ፡ ያ
ስረዳናል ። መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ በባሕር ፡ ላይ ፡ የተጣለች ፤ ዓሣውንም ፡
ሁሉ ፡ ሰብስባ ፡ የያዘች ፡ መረብን ፡ ትመስላለች ። በመላችም ፡ ጊዜ ፡ ወደ
ዳር ፡ አውጥተው ፡ ማለፊያ ፡ ማለፊያውን ፡ ዓሣ ፡ በእንቅስቃሴው ፡ (በቅ
ርጫታቸው) አከማቹ ። መጥፎ ፡ መጥፎውን ፡ ዓሣ ፡ ግን ፡ አያነሡ ፡
ወደ ፡ ውጭ ፡ ጣሉት ፡ ይላል ። ማቴ ፡ ፲፫ ፡ ፵፯ ፡ —፵፰ ።

ምንም ፡ ይህ ፡ ምሳሌ ፡ ለጊዜው ፡ ለጻድቃንና ፡ ለኃጥአን ፡ ቢሆን ፡
ይህን ፡ ለመሰለው ፡ ለደግና ፡ ለክፉ ፡ ሁሉ ፡ ምሳሌ ፡ ሊሆን ፡ የተገባ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ የሰላም ፡ አምላክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይቀድሳችሁ ። ።
መንፈሳችሁንና ፡ ነፍሳችሁን ፡ ሥጋችሁንም ፡ ለዕለተ ፡ ምጽአት ፡ በቅታ
ችሁ ፡ እንድትገኙ ፡ በንጽሕና ፡ ይጠብቅላችሁ ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በዚህ ፡ በመልእክቱ ፡ መጨረሻ ፤ መንፈስ ፡ ነፍስ ፤
ሥጋ ፡ ያለውን ፡ አንዳንድ ፡ ሊቃውንት ፡ ነበቢት ፡ ነፍስ ፤ ደመ ፡ ነፍስ ፤
ሥጋ ፡ ናቸው ፡ ብለው ፡ ይተረጉሙታል ።

ከአውሮጳም ፡ ሊቃውንት ፡ አንዳንዱ ፡ መንፈስ ፡ ማለት ፡ ነፍስንና ፡
ሥጋን ፡ አንድ ፡ አድርጎ ፡ የሚይዝና ፡ ነፍሱ ፡ ሥጋዬ ፡ ብሎ ፡ የሚ
ናገር ፡ ረቂቅ ፡ ሀላዌ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ይተረጉሙታል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ይህን ፡ የመሰለው ፡ ሁሉ ፡ ለግደነ ፡ ሥጋ ፡ የማይታይ ፡
የሰውም ፡ አእምሮ ፡ የማይደርስበት ፡ ረቂቅ ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ቅ ፡ ጳው
ሎስ ፡ በምን ፡ አሳብ ፡ እንደ ፡ ተናገረው ፡ ለማወቅ ፡ የማይችል ፡ ነውና ፡
አሳቡን ፡ ግለጥልን ፡ እያልን ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመጸለይ ፡ በቀ
ር ፡ ልንከራከርበት ፡ አይገባንም ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እናንተ ፡ ወንድሞቹ ፡ ሆይ ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ ጸልዩ
ለወንድሞቻችንም ፡ ሁሉ ፡ ሰላምታ ፡ ንገሩልን ። ይህንም ፡ መልእክት
በክርስቶስ ፡ ላመኑት ፡ ቅዱሳን ፡ ሁሉ ፡ ታነቡላቸው ፡ ዘንድ ፡ እንለምና
ችኋለን ፡ ይላቸዋል ።

እንደዚህም ፡ ማለቱ ፡ ይህ ፡ መልእክት ፡ መጀመሪያ ፡ የሚደርሰው
ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሹሞች ፡ ለቀሳውስትና ፡ ለዲያቆናት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡
ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አሳቡ ፡ ለብዙሞች ፡ እንጂ ፡ ለጥቂቶች ፡ ሰዎች ፡ ብቻ ፡ አ
ይደለምና ፡ እነዚህ ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሹሞች ፡ ለራሳቸው ፡ ብቻ ፡ አ
ንብበው ፡ ዝም ፡ እንዳይሉ ፡ ለምእመናንም ፡ ሁሉ ፡ እንዲያነቡላቸው ፡
በመሐላ ፡ አደራ ፡ ማለት ፡ የሚያስፈልግ ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የጌታችን ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጸጋ ፡ ከእናንተ ፡
ጋራ ፡ ይሁን ፡ በማለት ፡ የአባትነቱን ፡ ቡራኬ ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡
ይጨርሳል ። ፩ ፡ ተሰ ፡ ፭ ፡ ፳፫—፳፰ ።

የጻፈውም ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ወደ ፡ አቴና ፡ መጥቶ ፡ ሳለ ፡ ነው ። ዘመ
ኑም ፡ ፵፯ ፡ (፵፫)ዓ ፡ ም ፡ ይሆናል ። መልእክቱንም ፡ ጽፎ ፡ ሲጨርስ ፡ በ
ስልዋኖስና ፡ በጢሞቴዎስ ፡ እጅ ፡ ልኮላቸዋል ።

ምዕራፍ ፡ ፴፯ ፡

ቀዳሱ ፡ ጳውሎስ ፡ ለተሰሎንቄ ፡ ሰዎች ፡ ሁለተኛውን ፡ መልእክቱን ፡ ስለ መጻፉ ፡

ሲላስና ፡ ጢሞቴዎስ ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ የመጀመሪያውን ፡ መልእክቱን ፡ ወስደው ፡ ለተሰሎንቄ ፡ ሰዎች ፡ ከሰጧቸው ፡ በኋላ ፡ ከቀድሞው ፡ ይልቅ ፡ በሃይማኖታቸው ፡ እንዳጸኑ ፡ በመከራቸውም ፡ እንዲታገሡ ፡ ሆነው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ በመልእክቱ ፡ ውስጥ ፡ ጌታችን ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ የማን ሞተው ፡ እኛ ፡ የሞቱትን ፡ አንቀድማቸውም ፡ ጌታችንም ፡ የሚመጣበት ፡ ቀን ፡ ሌባ ፡ በድንገት ፡ በሌሊት ፡ እንደሚመጣ ፡ ነው ።

ንሕነ ፡ ሕያዋን ፡ እለ ፡ ንተርፍ ፡ አመ ፡ ምጽአት ፡ እግዚእነ ፡ አንበጽ ሐመ ፡ ለምውታን ፡ ለሊክሙ ፡ ተአምሩ ፡ ጥዩቀ ፡ ከመ ፡ ዕለተ ፡ እግዚእነ ፡ ከመ ፡ ሠራቂ ፡ ሌሊት ፡ ከማሁ ፡ ትመጽእ ። የሚል ፡ ቃል ፡ ስለ አገኙበት ፡ የክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአቱ ፡ አሁን ፡ በቅርቡ ፡ በጳውሎስ ፡ አድሜ ፡ የሚሆን ፡ መስጋቸው ፡ እጅግ ፡ ደንግጠዋል ።

መደንገጣቸውም ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ የሚኖር ፡ ግናቸውም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ ከማያውቀውና ፡ ከሌሎች ፡ ከመልካሙ ፡ ነገር ፡ ይልቅ ፡ ክፉም ፡ ቢሆን ፡ ያወቀውንና ፡ የለመደውን ፡ ይመርጣልና ፡ ምንም ፡ የሚሔዱበት ፡ ዓለም ፡ መንፈሳዊና ፡ ሰማያዊ ፡ ዓለም ፡ ቢሆን ፡ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ በድንገት ፡ ተለይተው ፡ የሚሔዱ ፡ ስለ መሆናቸው ፡ ነው ።

በዚህም ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ በተሰሎንቄ ፡ የሚኖሩ ፡ አንዳንድ ፡ መናፍቃን ፡ ሰዎች ፡ ነበሩና ፡ እነዚህ ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑት ፡ ሰዎች ፡ በዚህ ፡ በዳግም ፡ ምጽአት ፡ ነገር ፡ መደንገጣቸውን ፡ አይተው ፡ የክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአት ፡ በቅርቡ ፡ መሆኑን ፡ እኛም ፡ በመንፈስ ፡ ተገልጦልን ፡ አውቀን ፡ ምንም ፡ ለሌሎች ፡ እየሰበኩ ፡ ያበጧቸው ፡ ነበር ።

ሲላስና ፡ ጢሞቴዎስም ፡ መልእክቱን ፡ አድርሰው ፡ የሆነውንም ፡ ሁሉ አይተው ፡ በተመለሱ ፡ ጊዜ ፡ የመጀመሪያው ፡ መልእክቱ ፡ ለተሰሎንቄ ፡ ሰዎች ፡ ያደረገውን ፡ ጥቅምና ፡ ያመጣውንም ፡ ጉዳት ፡ በዝርዝር ፡ እያደረጉ ፡ ለቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ነገሩት ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በነገሩ ፡ እጅግ ፡ ከዘነ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ትልቅ ፡ ጉዳት ፡ እንዳይደርሱበት ፡ ስለ ፡ ፈራ ፡ የክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአቱ ፡ ገና ፡ መሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ በቶሎ ፡ ይህን ፡ ሁለተኛውን ፡ መልእክቱን ፡ ሊጽፍላቸው ፡ አሰበ ።

የመልእክቱንም ፡ አጻጻፍ ፡ ሲጀምር ፡ እንደ ፡ ፊተኛው ፡ ቃሉ ፡ ከሰውሎስና ፡ ከስልዋኖስ ፡ ከጢሞቴዎስም ፡ የተላከ ፡ መልእክት ፡ ለተሰሎንቄ ፡ ሰዎች ፡ ይደረስላቸው ፡ በማለት ፡ ይጀምራል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በሃይማኖት ፡ ስለ ፡ መጽናታቸው ፡ እርስ ፡ በርሳቸውም ፡ ስለ ፡ መፋቀራቸው ፡ እግዚአብሔርን ፡ ማመስገኑን ፡ ተናግሮ ፡ ዛሬም ፡ በመከራችሁ ፡ ብትጨነቁ ፡ በኋላ ፡ ዕረፍትን ፡ አግኝታችሁ ፡ ደስ ፡ ይላችኋል ። እነዚያን ፡ መከራ ፡ የሚያጸኑባችሁን ፡ እግዚአብሔር ፡ ስለ እናንተ ፡ ተበቅሎ ፡ በዕለት ፡ ምጽአት ፡ ያስጨንቃቸዋል ፡ በማለቱ ፡ እያጽናና ፡ ደስ ፡ ያሰኛቸዋል ።

አሁን ፡ ዛሬ ፡ አንድ ፡ የተበደለ ፡ ድሀ ፡ ወደ ፡ ንጉሥ ፡ ቀርቦ ፡ በደሉን ፡ በተናገረ ፡ ጊዜ ፡ ንጉሡ ፡ አይዘሀ ፡ አትፍራ ፡ እንደዚህ ፡ አድርጎ ፡ የበደለህን ፡ ሰው ፡ እቀጣልሃለሁ ፡ ብሎ ፡ በነገረው ፡ ጊዜ ፡ ገና ፡ የጠላቱን ፡ መቀጣት ፡ ሳያይ ፡ ንጉሡ ፡ በተናገረው ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ ደስ ፡ ይለዋል ። እነዚህም ፡ የተሰሎንቄ ፡ ሰዎች ፡ ከወገኖቻቸው ፡ ከአይሁድ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የሆነ ፡ መክራ ፡ ሲቀበሉ ፡ ይኖሩ ፡ ነበርና ፡ በዕለተ ፡ ምጽአት ፡ እግዚአብሔር ፡ ስለ እናንተ ፡ ተበቅሎ ፡ እነዚያንም ፡ ያስጨንቃቸዋል ፡ ብሎ ፡ ሲጽፍላቸው ፡ በመከራቸው ፡ ሁሉ ፡ እንዲታገሡ ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ፪፡ተሰ ፡ ፩ ፡ ፩-፲፩ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ወንድሞቹ ፡ ሆይ ፡ የጌታችን ፡ የክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአቱና ፡ እኛም ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ የምንሰበሰብበት ፡ (ትንሣኤ ፡ ዘጉባኤ) ፡ ጊዜው ፡ የቀረበ ፡ አይምሰላችሁ ፡ ስለዚህ ፡ በመንፈስም ፡ ተገልጦልናል ፡ ብለው ፡ ወይም ፡ እንዲያው ፡ ንግግር ፡ በማሳመር ፡ አስመስለው ፡ ቢነገርዎችሁ ፡ የእኛንም ፡ መልእክት ፡ ብታነቡ ፡ በማናቸውም ፡ ቢሆን ፡ የክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአት ፡ አሁን ፡ በቅርቡ ፡ ይሆናል ፡ በማለት ፡ ልባችሁ ፡ እንዳይናወጥና ፡ እንዳትደንግጡ ፡ እንለምናችኋለን ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞ ፡ ይህስ ፡ ይሁን ፡ የክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአት ፡ ገና ፡ መሆኑን ፡ በምን ፡ እናውቀዋለን ፡ እንዳይሉት ፡ ከክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአት ፡ አስቀድሞ ፡ የኃጢአት ፡ ሰውና ፡ የጥፋት ፡ ልጅ ፡ አምላክም ፡ ነኝ ፡ የሚል ፡ በቤተ መቅደስም ፡ እንደ ፡ እግዚአብሔር ፡ የሚቀመጥ ፡ ሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ ይገለጣልና ፡ እርሱ ፡ ሳይገለጥ ፡ የክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአት ፡ አይሆንም ፡ ይላቸዋል ። ማንም ፡ ሰው ፡ የሚጠራጠረውንና ፡ የሚፈራረውን ፡ ነገር ፡ በምሳሌም ፡ በቃልም ፡ ቢሆን ፡ ነገሩን ፡ ገልጦ ፡ ካለበረዱት ፡ ልቡ ፡ አያርፍለትምና ፡ ልባቸውን ፡ ከድንጋጤ ፡ ለማሳረፍ ፡ ሲል ፡ ከክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአት ፡ የሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ መገለጥ ፡ እንዲቀድም ፡ ያስረዳቸዋል ።

ሐዋርያትም ፡ ጌታን ፡ በደብረ ፡ ዘይት ፡ ተቀምጦ ፡ ሳለ ፡ የዳግም ፡ ምጽአቱን ፡ ነገር ፡ በጠየቁት ፡ ጊዜ ፡ የነገራቸው ፡ ይህንኑ ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ቃል ፡ የመሰለ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ጌታችን ፡ የቤተ ፡ መቅደስን ፡ መፍረስ ፡ ለደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ ቀርበው ፡ ይህ ፡ መቼ ፡ ይሆናል ፡ የመምጣትህስ ፡ የላለሙስ ፡ ፍጻሜ ፡ ምልክቱ ፡ ምንድነው ፡ ብለው ፡ ቢጠይቁት ፡ ማንም ፡ እንዳያስታችሁ ፡ ተጠንቀቁ ። ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ክርስቶስ ፡ ነን ፡ እያሉ ፡ በሰሜ ፡ እየመጡ ፤ ብዙ ፡ ሰዎችን ፡ ያስታሉ ። ሕዝብ ፡ በሕዝብ ፡ ላይ ፤ መንግሥትም ፡ በመንግሥት ፡ ላይ ፡ ይነሣሉ ። በያገሩም ፡ ራብና ፡ ቸንፈር ፡ መናወጥም ፡ ይሆናል ። ይህም ፡ ሁሉ ፡ የምጥ ፡ ግዕር ፡ መጀመሪያ ፡ ነው ።

በነቢዩም ፡ በዳንኤል ፡ የተባለውን ፡ የመፍረስን ፡ መርከስ ፡ ባያችሁ ፡ ጊዜ ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ፍጻሜ ፡ ይሆናል ፡ እያለ ፡ ነገሩን ፡ አስረዝሞና ፡ አስረድቶ ፡ ነግሮዋቸው ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ የጌታችንን ፡ ቃል ፡ መሠረት ፡ አድርጎ ፡ የክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአቱ ፡ የኃጢአት ፡ ሰውና ፡ የጥፋት ፡ ልጅ ፡ አምላክም ፡ ነኝ ፡ የሚል ፡ ሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ ከመገለጡ ፡ አስቀድሞ ፡ እንዳይሆን ፡ እያስረዳ ፡ ይጽፍላቸዋል ። ፪ ፡ ተስ ፡ ፩ ፡ ፭ ።

የዚህንም ፡ የሐሳዊ ፡ መሢሕን ፡ ነገር ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ እንደ ፡ መሰላቸው ፡ እያደረጉ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ግይነት ፡ ተርጉመውታል ።

በዘመነ ፡ ብሉይ ፡ በቤተ ፡ መቅደስ ፡ ውስጥ ፡ እሪያ ፡ ሠውቶና ፡ ሥዕል ፡ ፀሐይ ፡ አቁሞ ፡ ቤተ ፡ መቅደስን ፡ ያረከሰና ፡ ሊቀ ፡ ከሆናቱን ፡ አልግዘርን ፡ የገደለ ፡ አንጥያኮስን ፡ ሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ ብለውታል ።

በዘመነ ፡ ሐዲስም ፡ ጴጥሮስንና ፡ ጳውሎስን ፤ ሌሎችንም ፡ ቅዱሳንን ፡ ሁሉ ፡ የገደለና ፡ አምላክ ፡ ነኝ ፡ ብሎ ፡ በየስፍራው ፡ ምስሉን ፡ አቁሞ ፡ ስገዱልኝ ፡ ያለውን ፡ ኔርንን ፡ ሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ ብለውታል ።

ከልደትም ፡ በኋላ ፡ በፎ ፡ ዘመን ፡ ቤተ ፡ መቅደስን ፡ አፍርሶ ፡ በተቀደሰው ፡ ስፍራ ፡ የጣዖትና ፡ የቁሣርን ፡ ምስል ፡ ያቆመውን ፡ ጥጠስን ፡ ሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ ብለውታል ።

ወንጌላዊ ፡ ዮሐንስም ፡ በራእዩ ፡ ሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ ማለት ሰባት ፡ ራስና ፡ ሰባት ፡ ቀንድ ፡ ያለው ፡ አርዌ፤ ቅዱሳንንና ፡ ምእመናንን ፡ ሁሉ ፡ የሚገድል ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ነገሩን ፡ በረጅሙ ፡ አድርጎ ፡ ጽፎታልና ፡ ከምዕ ፡ ፲፩ ፡ እስከ ፡ ምዕ ፡ ፲፬ ፡ መመልክት ፡ ነው ።

በመጀመሪያው ፡ መልእክቱ ፡ ግን ፡ ሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ ማለት ፡ ኢየሱስን ፡ መሢሕ ፡ አይደለም ፡ የሚልና ፡ አብን ፡ ወልድንም ፡ የሚክድ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ተናግሮዋል ።

እንደዚህም ፡ ማለቱ ፡ በዘመነ ፡ ግኖስቲክች ፡ የሚባሉ ፡ አንድ ፡ ግይነት ፡ መናፍቃን ፡ ተነሥተው ፡ ኢየሱስ ፡ እውነተኛው ፡ መሢሕ ፡ አይደለም ፤ የአብም ፡ ልጅ ፡ አይደለም ፤ በቅድምናም ፡ የነበረ ፡ አይደለም ፡ እያሉ ፡ የርሱን ፡ ትምሕርት ፡ እየተቃወሙ ፡ ያስተምሩ ፡ ነበርና ፡ በክርስቶስ ፡ ላመኑት ፡ ለሃይማኖት ፡ ልጆቹ ፡ መጀመሪያውን ፡ መልእክቱን ፡ ሲጽፍ ፡ ሐሳዊ ፡ መሢሕ ፡ ማለት ፡ ኢየሱስን ፡ መሢሕ ፡ አይደለም ፡ የሚልና ፡ አብን ፤ ወልድንም ፡ የሚክድ ፡ ነው ፡ እያለ ፡ ጽፎላቸዋል ። ፩ ፡ ዮሐ ፡ ፪ ፡ ፳፪ ።

ወንጌሉንም ፡ ሲጽፍ ፡ ቀዳሚሁ ፡ ቃል ፡ ውእቱ ። ወውእቱ ፡ ቃል ፡ ነበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውእቱ ። ወእግዚአብሔር ፡ ውእቱ ፡ ቃል ፡ ብሎ ፡ የጀመረው ፡ በነዚህ ፡ የክርስቶስን ፡ አምላክነትና ፡ ቅድምናውን ፡ በሚክዱ ፡ ግኖስቲክ ፡ በሚባሉት ፡ መናፍቃን ፡ ምክንያት ፡ ነው ፡ ይባላል ። ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ የዚህን ፡ የሐሳዊ ፡ መሢሕን ፡ ነገር ፡ በእናንተ ፡ ዘንድ ፡ በነበርሁበት ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ነገርኋችሁ ፡ አሳስባችኋለሁ ። አሁንም ፡ የቆየበት ፡ ምክንያቱ ፡ የሚገለጥበት ፡ ጊዜው ፡ እስቲደርስ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የሚቀር ፡ ሆኖ ፡ አይደለም ።

በተገለጠም ፡ ጊዜ ፡ ከጥቂት ፡ ወራት ፡ በኋላ ፡ ጌታችን ፡ በመንፈሱ ፡ ያጠፋዋል ፡ ብሏቸዋል ። ኢሳ ፡ ፲፩ ፡ ፬ ። ራእ ፡ ፲፱ ፡ ፲፭-፳ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ከዙረት ፡ በቀር ፡ ሥራ ፡ መሥራት ፡ የማይወዱትን ፡ ሰዎች ፡ ከመክከላቸው ፡ እንዲለዩዋቸው ፡ ያዘቸዋል ። ትእዛዙንም ፡ ለማጠንከር ፡ ሲል ፡ እኛ ፡ አንኳ ፡ አስተምረን ፡ ዋጋ ፡ ለመቀበል ፡ የሚገባን ፡ ስንሆን ፡ እናንተን ፡ እንዳናስቸግር ፡ ብለን ፡ ቀንና ፡ ሌሊት ፡ እየሠራን ፡ የዕለት ፡ ምግባችንን ፡ እናገኛለን ፡ እንጂ ፡ ከማንም ፡ ገንዘብ ፡ አልተቀበልንም ። ስለዚህ ፡ እናንተም ፡ እኛን ፡ ምሳሌ ፡ አድርጋችሁ ፡ እየሠራችሁ ፡ ተመገቡ ። ሥራ ፡ መሥራት ፡ ለማይወድ ፡ ግን ፡ ምግብን ፡ አትስጡት ። እንደዚህም ፡ ስላልኋችሁ ፡ ለሥራ ፡ እንዲተጋ ፡ ምክሩት ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ጠላት ፤ አድርጋችሁ ፡ ዝም ፡ አትበሉት ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ እንደ ፡ አባትነቱ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስላምን ፡ ይስጣችሁ ። እግዚአብሔርም ፡ ከሁላችሁ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡

በማለት ፡ ቡራኬውን ፡ ሰጥቶ ፡ ሁለተኛውን ፡ መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ።
መልእክቱም ፡ የተጻፈው ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ወደ ፡ አቴና ፡ መጥቶ ፡ ሰለ ፡
በግጌ (፶፫) ግመ ፡ ምሕ ፡ ነው ።

ጽሮም ፡ ከጨረሰ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ መጀመሪያው ፡ መልእክቱ ፡ በስ
ልዋናና ፡ በጠዋቱዎስ ፡ እጅ ፡ ልክላቸዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የቆሮንቶስ ፡ አውራጃ ፡ በሚሆን ፡ በአካይያ ፡ ጋ
ልዮስ ፡ የሚባል ፡ ሰው ፡ በተሾመ ፡ ጊዜ ፡ አይሁድ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ በ
ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ላይ ፡ ተነሥተው ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ወሰዱት ። የክሱ
ንም ፡ ምክንያት ፡ ከኦሪት ፡ የተለየ ፡ ሌላ ፡ ሕግ ፡ እያስተማረ ፡ ሕዝቡን
ያስታቸዋል ፡ ብለው ፡ ተናገሩ ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ አይሁድ ፡ ለተናገሩ
ት ፡ ነገር ፡ ምላሽ ፡ ለመስጠት ፡ አስቦ ፡ ሳለ ፡ ሹሙ ፡ ጋልዮስ ፡ ደግ ፡
ሰው ፡ ነበርና ፡ እናንተ ፡ አይሁድ ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ ሌላ ፡ በደልና ፡ ወንጀል
በነበረበት ፡ ነገሩን ፡ እሰማችሁ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ የምትጣሉበት ፡ ነገር ፡
ሙሴ ፡ ይበልጣል ። ክርስቶስ ፡ ይበልጣል ። ኦሪት ፡ ትበልጣለች ። ወን
ጌል ፡ ትበልጣለች ፡ በመባባል ፡ ነውና ፡ እኔ ፡ በዚህ ፡ በምትጣሉበት ፡ በስም
ና ፡ በሕግ ፡ መባለጥ ፡ ዳኛና ፡ ፈራጅ ፡ ለመሆን ፡ አይገባኝም ። ስለዚህ ፡ እርስ
በርሳችሁ ፡ እንደ ፡ ወደዳችሁ ፡ ሁኑ ፡ ብሎ ፡ ከፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ አስወጣቸው ።
ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በቆሮንቶስ ፡ አንድ ፡ ዓመት ፡ ከመንፈቅ ፡ ያህል ፡ ከተ
ቀመጠ ፡ በኋላ ፡ ምእመናንን ፡ ተሰናብቶ ፡ ወደ ፡ ሶርያ ፡ አገር ፡ ለመሔድ ፡
ተነሣ ። እኪላስና ፡ ሚስቱ ፡ ጳርስቅላም ፡ ከጳውሎስ ፡ ጋራ ፡ ባንድነት ፡ ለ
መሔድ ፡ ተነሡ ። ከቆሮንቶስም ፡ ፱ ምዕራፍ ፡ ያህል ፡ እንደ ፡ ሔደ ፡ በክ
ንክራኦስ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ የራሱን ፡ ጠጉር ፡ ለመላጨት ፡ ብዕዓት ፡ (ስዕ
ለት) ነበረበትና ፡ በዚያ ፡ የራሱን ፡ ጠጉር ፡ ተላጭቶ ፡ ብዕዓቱን ፡ ፈጸመ ።

እንደ ፡ አይሁድ ፡ ልማድ ፡ በማናቸውም ፡ ምክንያት ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ ብዕዓት ፡ ያደረገ ፡ ሰው ፡ ብዕዓቱ ፡ ሲፈጸምለት ፡ ለመፈጸሙ ፡
ምልክት ፡ የራሱን ፡ ጠጉር ፡ ይላጭ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ሲገባ ፡ በበሽታ ፡ በሌላም ፡ በ
አይሁድ ፡ ሁከትም ፡ ቢሆን ፡ የትምሕርት ፡ ሥራው ፡ እንዳይሰናከልበት
ብዕዓት ፡ አድርጎ ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ሲወጣ ፡ በክንክራኦስ ፡
የራሱን ፡ ጠጉር ፡ መላጨቱ ፡ እንደ ፡ አይሁድ ፡ ልማድ ፡ ይመስላል ። ዘ
ጉልቀ ፡ ፯ ፡ ፱ ፡ ፭ ። የሐዋ ፡ ፳፩ ፡ ፳፱ ።

ይህ ፡ የብዕዓት ፡ ልማድ ፡ ይልቁንም ፡ በናዝሬት ፡ ሰዎች ፡ ይጸናል ።
ናዝሬቶች ፡ አንዳንድ ፡ ችግር ፡ ነገር ፡ ያገኛቸው ፡ እንደሆነ ፡ ይህ ፡ ች
ግር ፡ አስቲያልፍልን ፡ ወይን ፡ አንጠጣም ፡ ወይም ፡ የራሳችንን ፡ ጠጉ
ር ፡ አንላጭም ፡ እያሉ ፡ ብዕዓት ፡ ስዕለት ፡ ያደርጉ ፡ ነበር ።

እንደ ፡ ሕጉም ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ የራሱን ፡ ጠጉር ፡ አልላጭም ፡
ብሎ ፡ ብዕዓት ፡ የሚያደርግ ፡ ሰው ፡ ብዕዓቱ ፡ ሲፈጸምለት ፡ ጠጉሩን ፡
የሚላጨው ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጥቶ ፡ መሥዋዕትም ፡ ሠውቶ ፡ ኑ
በር ። ነገር ፡ ግን ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ እጅግ ፡ በራቀ ፡ አገር ፡ የሚኖር ፡ ሰ
ው ፡ በዚያው ፡ ባለበት ፡ ስፍራ ፡ ጠጉሩን ፡ እንዳላጭ ፡ ይፈቀድለታል
ና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ስለ ፡ ብዕዓቱ ፡ በክንክራኦስ ፡ የራሱን ፡ ጠጉር ፡
ተላጨ ። የሐዋ ፡ ፳፩ ፡ ፳፱ ።

ከክንክራኦስም ፡ አልፎ ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ የኤፌ
ሶን ፡ ሰዎች ፡ ተሰብስበው ፡ እዚህ ፡ ከእኛ ፡ ጋራ ፡ ስንብተልን ፡ ብለው ፡ ለ
መኑት ። እርሱ ፡ ግን ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ከወጣ ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ያህል ፡ ሆ
ኖት ፡ ነበርና ፡ ለበዓለ ፡ ጳንጠቆስጤ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ለመድረስ ፡ ስለ ፡
ቸኮለ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡ ቢሆን ፡ በቶሎ ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡
አመልሳለሁ ፡ ብሎ ፡ ተስፋውን ፡ ሰጥቷቸው ፡ ከኤፌሶን ፡ ወጥቶ ፡ ሔደ ።
የሐዋ ፡ ፲፰ ፡ ፲፱—፳፩ ።

ምዕራፍ ፡ ፴፰ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ከደረሰ በኋላ ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ ተመልሶ ፡
ሁለተኛ ፡ ጊዜ ፡ ለስብከተ ፡ ወንጌል ፡ ከአንጾኪያ ፡ ወጥቶ ፡ ስለ ፡ መሔዱ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ተመልሶ ፡ በቂሣርያ ፡ አልፎ ፡ ኢየሩሳሌ
ም ፡ ደርሶ ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ ከገባ ፡ በኋላ ፡ አሕዛብን ፡ በማስተማር ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ያደረገለትን ፡ እርዳታ ፡ ሁሉ ፡ ለምእመናን ፡ ሲነግርና ፡ ሲያስ
ረዳ ፡ ብዙ ፡ ወራት ፡ ቆይቶ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ዘር ፡ የዘራ ፡ ገበ
ሬ ፡ ጧትና ፡ ግታ ፡ ቡቃያውን ፡ ለማየት ፡ ደስታው ፡ አንደሆነቱ ።
ጳውሎስም ፡ አስተምሮ ፡ በክርስቶስ ፡ ያሳመናቸውን ፡ ክርስቲያኖችን ፡
እየዘረ ፡ ለመጎብኘትና ፡ ለማጽናናት ፡ ደስታው ፡ ነበርና ፡ እንደ ፡ ገና ፡
ከአንጾኪያ ፡ ተነሥቶ ፡ ወደ ፡ ገላትያ ፡ አገር ፡ ሔደ ።

በገላትያም ፡ በጽኑ ፡ ደዌ ፡ ስለ ፡ ታመመ ፡ ብዙ ፡ ወራት ፡ ቆይቶ ፡
ነበርና ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ አሳመነ ።

ከገላትያም ፡ ወደ ፡ ፍርግያ ፡ አልፎ ፡ ወደ ፡ ምድረ ፡ ጽርዕ ፡ (ግሪክ) ሰደረሰ ፡ ጊዜ ፡ በአካይያ ፡ አውራጃ ፡ በቆሮንቶስ ፡ አገር ፡ ደጋ ፡ ደጋ ውን ፡ እየዘረ ፡ አስተምሮ ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ ተመለሰ ። በኤፌሶንም ፡ ጥምቀተ ፡ ዮሐንስን ፡ ብቻ ፡ የተጠመቁና ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ ተብለው ፡ የሚጠሩ ፡ ሰዎች ፡ ባገኘ ፡ ጊዜ ፡ ዮሐንስ ፡ ከእርሱ ፡ በኋላ ፡ በሚመጣው ፡ በክርስቶስ ፡ ያምኑ ፡ ዘንድ ፡ የንስሐ ፡ ጥምቀት ፡ አጠመቀ ፡ እንጂ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አይደለም ፡ ብሎ ፡ በነግራቸው ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተጠመቁ ። እኛ ንም ፡ በጫንባቸው ፡ ጊዜ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አደረገባቸው ። የሐዋ ፡ ፲፱ ፡ ፩-፯ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በኤፌሶን ፡ ካንዱ ፡ ስፍራ ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ ስፍራ ፡ እየተዛወረ ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ሙሉ ፡ ስለ ፡ ተቀመጠ ፡ ከአይሁድም ፡ ከአረማውያንም ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ አሳመነ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በኤፌሶን ፡ ሆኖ ፡ ሲያስተምር ፡ በእኛ ፡ ታላላቅ ፡ ታምራት ፡ ይደረግ ፡ ነበር ። ከመጠምጣሪያውና ፡ ከልብሱም ፡ ጫፍ ፡ እየቆረጠና ፡ እየወሰዱ ፡ በድውያን ፡ ላይ ፡ በኖሩት ፡ ጊዜ ፡ ድውያኑ ፡ ይድኑ ፡ ነበር ። ጋኔኑም ፡ እየወጣ ፡ ይሔድ ፡ ነበር ።

አይሁድ ፡ ግን ፡ መቸም ፡ ቢሆን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ከመቃወም ፡ አያርፏም ፡ ነበርና ፡ ከመከከላቸው ፡ የሊቀ ፡ ከህናቱ ፡ የአስቄዋ ፡ ልጆች ፡ በአስማት ፡ ጋኔን ፡ እናስወግዳለን ፡ እያሉ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በስተማራቸው ፡ አገር ፡ ገና ፡ ይዘሩ ፡ ነበር ። ሐሰታቸውም ፡ እንዳይገለጥባቸው ፡ አጋንንት ፡ በደሩባቸው ፡ ሰዎች ፡ ፊት ፡ ሲቀርቡ ፡ ጳውሎስ ፡ በሚያስተምርበት ፡ በክርስቶስ ፡ ስም ፡ ትወጡ ፡ ዘንድ ፡ እናምላችኋለን ፡ እያሉ ፡ በማስደንገጥ ፡ ይናገሩ ፡ ነበር ።

እንደዚህም ፡ እያደረጉ ፡ ሲዘሩ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ጋኔኑ ፡ እኔ ፡ አይሁስን ፡ አውቀዋለሁ ። ጳውሎስንም ፡ ተረድቻለሁ ። እር ፡ እናንተ ፡ እነማን ፡ ናችሁ ፡ እያለ ፡ ልብሳቸውን ፡ እየጣሉ ፡ አስተኸሹ ፡ ድረስ ፡ ደበደባቸው ።

በኤፌሶንም ፡ የሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ ታላቅ ፡ ፍርሃት ፡ አደረገባቸው ። የአስማት ፡ መጽሐፍም ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ መጽሐፋቸውን ፡ እያመጡ ፡ በሰው ፡ ሁሉ ፡ ፊት ፡ ያቃዋሉ ፡ ጀመር ። የተቃጠለውም ፡ የመጽሐፍ ፡ ዋጋ ፡ እስከ ፡ አምሳ ፡ ሺብር ፡ ተገመተ ። የሐዋ ፡ ፲፱ ፡ ፩-፳ ።

ምዕራፍ ፡ ፴፱ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ መጀመሪያውን ፡ መልእክት ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ቆሮንቶስ ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ የአካይያ ፡ ዋና ፡ ከተማ ፡ ነበረች ። አካይያም ፡ ከግሪክ ፡ አገር ፡ አውራጆች ፡ አንዲቱ ፡ ትልቅ ፡ አውራጃ ፡ ናት ። ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በ ፶ ዓመ ፡ ምሕ ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ገብቶ ፡ ወንጌልን ፡ አስተምሮ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ አሳምኖ ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ ከተመለሰ ፡ በኋላ ፡ በአንጾኪያ ፡ ጥቂት ፡ ወራት ፡ ቆይቶ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ለማስተማር ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ ሔደ ፡ ነበርና ፡ በኤፌሶን ፡ ስለ ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ ከሃይማኖት ፡ ተናውጠው ፡ ከምግባርም ፡ አጅጠው ፡ አንደሆነ ፡ ጠይቀሃቸው ፡ እንድትመለስ ፡ ብሎ ፡ ጠሞቱዎስን ፡ ልክት ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ገና ፡ ጠሞቱዎስ ፡ ሳይደርስና ፡ ሳይመለስ ፡ ከዚያው ፡ ከቆሮንቶስ ፡ አገር ፡ ከቀለዮጳ ፡ ወገኖች ፡ የሚሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ መጥተው ፡ ነበርና ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ እየተከራከሩ ፡ ወገን ፡ መለየታቸውን ፡ ነገሩት ።

የክርስቲያኖችና ፡ የመለያየታቸውም ፡ ምክንያቱ ፡ ብዙ ፡ ነበር ። ዋናው ፡ ምክንያት ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በቆሮንቶስ ፡ ገብቶ ፡ ካስተማረና ፡ ከሔደ ፡ በኋላ ፡ ከእስክንድርያ ፡ የመጣው ፡ ቀድሞ ፡ አይሁዳዊ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ክርስቲያን ፡ የሆነው ፡ አጽሎስ ፡ እንደ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እጅግ ፡ የተማረ ፡ ሊቅ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በቆሮንቶስ ፡ ገብቶ ፡ እያስተማረ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ አሳምኖ ፡ ነበረ ። ደግሞ ፡ በጌታችን ፡ ዘመን ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ እየወጡ ፡ ከጌታችን ፡ ከቃሉ ፡ ስም ተው ፡ ታምራቱን ፡ አይተው ፡ ያመኑ ፡ ነበሩ ።

ደግሞ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በጳጳሳቸው ፡ ቀን ፡ በበዓለ ፡ ጳራቅሊጦስ ፡ በጉባኤው ፡ መካከል ፡ ቆሞ ፡ በስተማረ ፡ ጊዜ ፡ በእርሱ ፡ ስብከት ፡ ያመኑ ፡ ነበሩ ።

እነዚህም ፡ ሁሉ ፡ በየምክንያቱ ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ እየሔዱ ፡ ይኖሩ ፡ ነበርና ፡ ባንዳንድ ፡ ነገር ፡ ክርክር ፡ እያነው ፡ የማይስማሙ ፡ ቢሆኑ ፡ አነ ፡ ዘጳውሎስ ፡ አነ ፡ ዘአጽሎስ ፡ አነ ፡ ዘኬፋ ፡ አነ ፡ ዘክርስቶስ ፡ አያሉ ፡ ወገን ፡ እየለዩ ፡ ስለ ፡ ተቀመጡ ፡ ይህ ፡ መለያየታቸው ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ትልቅ ፡ ጉዳት ፡ የሚያመጣ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ይህን ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ትልቅ ፡ ጉዳትን ፡ የሚያመጣውን ፡ የመለያየታቸውን ፡ ነገር ፡ ከቀለዮጳ ፡ ወገኖች ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ጠሞቲምስ ፡ እስቲመለስ ፡ ሳይጠብቅ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ የመጀመሪያውን ፡ መልእክት ፡ ሊጽፍላቸው ፡ አለበ ።

አጻጻፉንም ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ በሰላምታና ፡ እግዚአብሔርን ፡ በማ መስገን ፡ ይጀምራል ። ወዲያውም ፡ አንድ ፡ ማኅበር ፡ ሆነው ፡ በገደባ ት ፡ ጸንተው ፡ እንዲኖሩ ፡ ይመክራቸዋል ።

የኃጢአት ፡ ሥሩ ፡ ገንዘብ ፡ ሰው ደድ ፡ ነው ፡ እንደ ፡ ተባለ ፡ የመለያየትና የፀብም ፡ ሥሩ ፡ መከራከር ፡ ነው ፡ ክርክር ፡ የሚወድ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ የፀብ ፡ ወይ ፡ ጅ ፡ መሆኑ ፡ የማይጠረጠር ፡ ነው ። ተከራካሪና ፡ ተሟጋችም ፡ ዳኛው ፡ በ ፡ ግድ ፡ እስቲፈርደበት ፡ ድረስ ፡ የራሱን ፡ አሳብ ፡ ከማጠንከር ፡ በቀር ፡ በፈቃዱ ፡ ተረታሁ ፡ ለማለት ፡ አይችልም ። ከለዚህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ፀብንና ፡ መለያየትን ፡ ከመከላከት ፡ አጥፍታችሁ ፡ አንድ ፡ ማኅበር ፡ ሆናችሁ ፡ በገደባት ፡ እንድትኖሩ ፡ እለምናችኋለሁ ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ጳውሎስ ፡ ማነው ። አጽሎስስ ፡ ማነው ። ሁሉ ፡ ም ፡ የእግዚአብሔር ፡ አገልጋዮች ፡ ናቸው ። እንደ ፡ እግዚአብሔር ፡ በ ፡ ጠታ ፡ እኔ ፡ በመጀመሪያ ፡ ተከልሁ ። አጽሎስ ፡ ውሀ ፡ አጠጣ ። ክርስ ቶስ ፡ ግን ፡ ተከሉን ፡ አሳደገ ። እንግዲህ ፡ የተከለና ፡ ውሀ ፡ ያጠጣ ። እንደ ፡ ድካሙ ፡ መጠን ፡ ቀጋውን ፡ ይቀበላል ። እንጂ ፡ ፍሬውን ፡ ለመ ውሰድ ፡ አይችልም ። ፍሬውን ፡ መውሰድ ፡ የሚገባው ፡ ግን ፡ ባለቤቱ ፡ ነው ። ከለዚህ ፡ እናንተም ፡ ሁላችሁም ፡ የክርስቶስ ፡ ናችሁ ፡ እንጂ ፡ የእኔም ፡ የአጽሎስም ፡ የጴጥርስም ፡ አይደላችሁም ፡ ይላቸዋል ።

ይህንም ፡ ስለ ፡ ማለቱ ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ ያለመንፈሳዊ ፡ አባትና ፡ ያለመምሕር ፡ ሊያስቀረን ፡ ነው ። እንዳይሉት ፡ ብዙ ፡ መምሕራን ፡ አሉ ፡ ችሁ ። ነገር ፡ ግን ፡ ምንም ፡ ብዙ ፡ መምሕራን ፡ ቢኖርዎችሁ ፡ እኔ ፡ መ ጀመሪያ ፡ በክርስቶስ ፡ ትምሕርት ፡ በወንጌል ፡ ወልጃችኋለሁና ፡ እነዚያ ፡ አባቶቻችሁ ፡ አይደሉም ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ነገሩ ፡ ሁሉ ፡ በጥበብና ፡ በእውቀት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በ መጀመሪያ ፡ ንግግሩ ፡ ጳውሎስ ፡ ማነው ። አጽሎስስ ፡ ማነው ፡ ብሎ ፡ ራ ስንም ፡ ጭምር ፡ ነቅሮ ፡ ተናግሮ ፡ ነበር ። ከነገሩ ፡ ፍጻሜ ፡ ሲደርስ ፡ ግን ፡ እነዚያ ፡ አባቶቻችሁ ፡ አይደሉም ። እኔ ፡ ግን ፡ አባታችሁ ፡ ነኝ ። በማለቱ ፡ መንፈሳዊ ፡ አባታቸው ፡ እርሱ ፡ ብቻ ፡ መሆኑን ፡ ገለጠላቸው ።

ይህንም ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ንግግር ፡ በምሳሌ ፡ እናስረዳለን ። አን ድ ፡ ሰው ፡ ወደ ፡ ሩቅ ፡ አገር ፡ ሔዶ ፡ ጠፍ ፡ የሆነ ፡ አገር ፡ አግኝቶ ፡ ከ ቀናው ፡ በኋላ ፡ መሬት ፡ የሚያርሱና ፡ ከብት ፡ የሚያረቡ ፡ ሰዎች ፡ አዲስ ፡ አገር ፡ የማቅናቱን ፡ ወሬ ፡ እየሰሙ ፡ ፡ ፡ ጊዜ ፡ የሚያርሱት ገና ፡ ከብት ፡ የሚያረቡበትን ፡ መሬት ፡ እየከፈለ ፡ ይሰጣቸዋል ። እንጂ ፡ የአቅኒነቱን ፡ ስም ፡ አይሰጣቸውም ። የአቅኒነቱ ፡ ስም ፡ ግን ፡ በእርሱ ፡ ቆይቶ ፡ ባላባትነቱን ፡ ለልጆቹ ፡ ያወርሳል ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ መጀመሪያ ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ገብቶ ፡ ያስተማረና ፡ በ ክርስቶስ ፡ ያሳመነ ፡ እርሱ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በኋላ ፡ መጥተው ፡ ያስተማሩትን ፡ መምሕራን ፡ አባቶቻችሁ ፡ አይደሉም ፡ በማለቱ ፡ መንፈሳዊ ፡ አባታቸው ፡ እርሱ ፡ መሆኑን ፡ አስረድቶ ፡ ፀብንና ፡ መለያየትን ፡ ከመከላከቸው ፡ አጠፋላቸው ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ር ፡ ፩-፱ ። ፱ ፡ ፲፬-፲፯ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ስለ ፡ ዝሙት ፡ ሥራቸው ፡ ይገምጸቸዋል ። የ ቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ የዝሙት ፡ ሥራ ፡ አብዝተው ፡ መሥራታቸው ፡ በ ያገሩ ፡ ተወርቶባቸው ፡ ነበር ። ይልቁንም ፡ አባታቸው ፡ ሳይሞት ፡ የ እንጀራ ፡ እናታቸውን ፡ ያገቡ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህን ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ አሕዛብ ፡ ስንኳ ፡ የማይሠሩት ፡ የዝሙት ፡ ሥራ ፡ መሥራታች ሁ ፡ በማይገባ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ በአሕዛብ ፡ ልማድ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ሚስት ፡ አ ግብቶ ፡ ልጅ ፡ ሳይወልድ ፡ የሞተ ፡ እንደሆነ ፡ ታናሽ ፡ ወንድሙ ፡ ሚስ ቱን ፡ ወርሶ ፡ ልጅ ፡ ወልዶ ፡ የወንድሙን ፡ ስም ፡ ያስጠራ ፡ ነበር ። እንጂ ፡ ታላቅ ፡ ወንድሙ ፡ የታናሽ ፡ ወንድሙን ፡ ሚስት ፡ ያውም ፡ ሳይሞት ፡ አይወርስም ፡ ነበር ።

የአባቱንም ፡ ሚስት ፡ (የእንጀራ ፡ እናቱን)አባቱ ፡ በሞትም ፡ ባይሞ ትም ፡ ለማግባት ፡ የሚደፍር ፡ ልጅ ፡ አልነበረም ። የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ ግን ፡ ደፍረው ፡ ይህን ፡ በማድረጋቸው ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ የዝሙት ፡ ሥራ ፡ አሕዛብ ፡ ስንኳ ፡ አይሠሩትም ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞ ፡ ይህን ፡ ያባቱን ፡ ሚስት ፡ ያገባውን ፡ ሰው ፡ ለራሱ ፡ ጉዳት ፡ የሚያመጣበትን ፡ ኃጢአት ፡ ሠራ ፡ እንጂ ፡ አኛን ፡ የሚገባ ፡ ነገር ፡ አላ ደረገም ፡ በማለት ፡ ከማኅበርነት ፡ ሳይለዩት ፡ ቆይተው ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከክፉ ፡ የዋለ ፡ ክፉ ፡ እንዲሆን ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ ያባቱን ፡ ሚ ስት ፡ ያገባውን ፡ ሰው ፡ እስኪሁን ፡ ከማኅበርነት ፡ ሳትለዩት ፡ መቆየታ

ችሁ : ከትእቢት : ይቆጠርባችኋል ። ምናልባት : እናንተ : ወደ : ክፉ : ሥራው : አንሳብም ። ብላችሁ : ይሆናል ። ጥቂት : እርሾ : ብዙውን : ሊጥ : እንዲያበክው : አታውቁምን ። እናንተ : ገና : ያልበከ : ሊጥ : ናችሁ ። ስለዚህ : ይህን : የመሰለውን : ሰው : ከማኅበርነት : ካለያችሁት : በዝሙት : እርሾው : ያጠፋችኋል ።

የእኔንም : እርዳታ : የሚያስፈልጋችሁ : እንደሆነ : እኔ : በሥጋይ : ከእናንተ : ብርቅ : በመንፈሴ : ከእናንተ : ጋራ : ነኝና : ከመንፈሴ : ጋራ : ተሰብስባችሁ : የአባቱን : ሚስት : ያገባውን : ከማኅበርነት : ለዩት ። ምናልባት : ተጸጽቶ : ከክፉ : ሥራው : የተመለሰ : እንደሆነ : ነፍሱ : በፍርድ : ቀን : ትድናለች ።

ደግሞ : ሌላም : ዝሙትን : የመሰለ : ሥራ : መሥራታችሁ : ይሰማባችኋል ። ይኸውም : በምክንያትም : ያለምክንያትም : የሰው : ገንዘብ : መቀማት ፣ መስከር ፣ መሳደብ : ጣዖት : ማምለክ : ነው ። ይህንም : እናንተ : መሥራታችሁ : ይቅርና : ይህን : የመሰለውን : ከሚሠሩ : ሰዎች : ጋራ : አትገናኙ : ይላቸዋል ።

ደግሞም : በዓለም : ላይ : የሚኖር : ሰው : ከኃጢአት : ንጹሕ : ሆኖ : አይገኝምና : እነዚህን : ከመሰሉ : ሰዎች : ጋራ : አትገናኙ : ካለን : እንደምን : እንኖራለን : እንዳይሉበት : አትገናኙ : ማለቱ : ከማኅበርነት : አታግቡባቸው : ማለቱ : ነው : እንጂ : በመንገድና : በገባያ : በጨዋታና : ይህን : በመሰለው : ስፍራ : አትገናኙ : ማለቱ : አይደለም ። በመንገድና : በገባያ : በጨዋታም : ስፍራ : አትገናኙ : ማለቱ : በሆነስ : ከዓለም : ወጥታችሁ : ሐ.ዳ. ማለት : ይሆንብኝ : ነበር ።

በዚያውም : ላይ : እናንተ : መፍረድና : መለየት : የሚገባችሁ : በውስጣችሁ : በማኅበርነት : በሚኖሩ : ነው : እንጂ : ማኅበርነት : ለይኖራቸው : በውጭ : ባሉት : ግን : እግዚአብሔር : ይፈርድባቸዋል : ይላቸዋል ። ፩ቆሮ : ፩ : ፩-፲፫ ።

ከዚህም : ቀጥሎ : በአረማውያን : ዳኞች : ላይ : እየተነጋገሩ : ስለመገባቸው : ይመክራቸዋል ።

ቅ : ጳውሎስ : ወደ : ቆሮንቶስ : ገብቶ : ባስተማረ : ጊዜ : በክርስቶስ : ያላመኑ : ብዙ : ሰዎች : ነበሩ ። ይልቁንም : ከአገረ : ገዥዎችና : ከባለጠገኞች : ወገን : ብዙ : ያላመኑ : ነበሩ ። ስለዚህ : ከክርስቲያኖች : ወገን : አንዱ : ከሳሽ : አንዱ : ተከሳሽ : ሆነው : ወደ : ፍርድ

ገንገ : በቀረቡ : ጊዜ : ሁለቱ : አንተ : ለምን : እንደዚህ : አደረግህ : አንተስ : ለምን : እንደዚህ : አደረግህ : እያሉ : ሁለቱንም : የሚያስቀጣ : ወይም : ገንዘብ : የሚያስከፍል : ፍርድ : ይፈርዱባቸው : ነበር : እንጂ : ላንዳቸው : እንኳ : እውነተኛ : ፍርድ : አይፈርዱላቸውም : ነበር ። ደግሞ : ከሳሹ : ወይም : ተከሳሹ : አረማዊ : የሆነ : እንደሆነ : ለአረማዊ : ይፈረድለት : ነበር : እንጂ : ለክርስቲያኑ : አይፈረድለትም : ነበር ። ክርስቲያኑም : የዚህ : ሁሉ : ምክንያቱ : በክርስቶስ : ማመኑ : እንደሆነ : ያውቅ : ነበርና : እያዘነ : ወደ : ቤቱ : ይመለስ : ነበር ።

ቅ : ጳውሎስም : በፍርድ : ነገር : በክርስቲያን : ላይ : የደረሰባቸውን : የግፍ : ሥራ : ሁሉ : በሰማ : ጊዜ : የቀበፀ : ተስፋ : ሐዘን : እንዳያዝኑ : ከዚህ : ቀጥሎ : ያለውን : የምክር : ቃል : ይጽፍላቸዋል ።

እርስ : በርሳችሁ : የሚያጣላ : ፀብና : ክርክር : ባገኛችሁ : ጊዜ : ወደ : ቤተ : ክርስቲያን : እየተሰበሰባችሁ : በቤተ : ክርስቲያን : ሹሞች : ሬት : እየተነጋገራችሁ : ነገራችሁን : በዕርቅ : ጨርሱ : እንጂ : ወደ : አረማውያን : ዳኞች : አትሐ.ዳ. ። የቤተ : ክርስቲያንም : ሹሞች : በዚህ : በትንሹ : ነገር : ይቅርና : በትልቁም : በዓለም : ላይ : ሊፈርዱ : ይችላሉ : ይላቸዋል ።

እነዚህም : በዓለም : ላይ : ሊፈርዱ : ይችላሉ : ማለቱ : ነገሥታትና : መኳንንት : ሌሎችም : ባለማዕርገች : ሰዎች : ቢሆኑ : ክርስቲያኖች : ከሆኑ : በኋላ : ቤተ : ክርስቲያን : የወሰነችውንና : ያቆመችውን : ስማ : ከተላለፉ : ቀሳውስት : አውግዘው : ያለይዋቸዋል : እንጂ : ፈርተው : ዝም : አይልዋቸውም : ማለት ነው ።

ከዚህም : አያይዘ : በዚህ : ዓለም : ነገር : መፍረዳችን : ይቅርና : በመላእክት : እንኳ : እንፈርዳለን : ይላቸዋል ። በመላእክት : እንፈርዳለን : ማለቱ : በርኩሳን : መናፍስት : በአጋንንት : ላይ : ማለቱ : ነው ።

ሰው : ሁሉ : በተፈጥሮው : ንጹሕ : ስለሆነ : የመንፈስ : ቅዱስ : ግደሪያ : ሆኖ : መኖር : ይገባው : ነበር ። ነገር : ግን : አንዳንድ : ሰዎች : በፈቃዳቸው : ልዩ : ልዩ : ኃጢአት : ከመሥራታቸው : የተነሣ : ሰውነታቸውን : እያረከሱ : የሰይጣን : ማደሪያ : እስከ : መሆንና : በልዩ : ልዩ : ደዌ : እስከ : መውደቅ : ድርሰዋል ። ፩ : ቆሮ : ፫ : ፲፮-፲፯ ።

ጌታችንም : በምድረ : ይሁዳና : በሌሎችም : በገሊላ : አውራጆች : ግስተማር : በጀመረበት : ወራት : ከብዙ : ድውያን : ላይ : አጋንንትን : ያስወጣ : ነበር ። ማቴ : ፬ : ፳፬ ።

ደግሞ ፡ ለ፲፪ቱ ፡ ሐዋርያትና ፡ ለ፸፪ቱ ፡ አርድዕትም ፡ አጋንንትን ፡
ከሰዎች ፡ ላይ ፡ የሚያስወጡበት ፡ ሥልጣን ፡ በሰጣቸው ፡ ጊዜ ፡ እየዘሩ ፡
በሚያስተምሩበት ፡ አገር ፡ ከብዙ ፡ ሰዎች ፡ ላይ ፡ አጋንንትን ፡ ያስወጡ ፡
ነበር ። ማቴ ፡ ፲ ፡ ፩ ። ሉቃ ፡ ፲ ፡ ፲፯-፳ ።

ራሱ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ከሰዎች ፡ ላይ ፡ አጋንንትን ፡ ለማስወጣት ፡
ሥልጣን ፡ ነበረውና ፡ በመላእክት ፡ እንኳ ፡ እንፈርዳለን ፡ ያለበት ፡ ምክ
ንያቱ ፡ ስለዚህ ፡ ነው ። ጭሐዋ ፡ ፲፱ ፡ ፲፪ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ስለ ፡ ጋብቻ ፡ ነገር ፡ ይመክራቸዋል ። ቅዱስ ፡ ጳ
ውሎስ ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ገብቶ ፡ በስተማረ ፡ ጊዜ ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡
የሰው ፡ ሁሉ ፡ አሳቡና ፡ አእምሮው ፡ አንድ ፡ አይደለምና ፡ ወንዱ ፡ በ
ክርስቶስ ፡ ሲያምን ፡ ሚስቱ ፡ ሳታምን ፡ ቀርታ ፡ ነበር ። ደግሞ ፡ በንድ
ወገን ፡ ሴቲቱ ፡ በክርስቶስ ፡ ስታምን ፡ ባልዋ ፡ ሳያምን ፡ ቀርቶ ፡ ነበር ።

እርሱም ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ወጥቶ ፡ ከሌደ ፡ በኋላ ፡ በባልና ፡ ሚስት ፡
መካከል ፡ የገይማኖት ፡ አንድነት ፡ ስለ ፡ ሌለ ፡ ፍቅራቸው ፡ አያነሰ ፡ በ
ጭቅጭቅና ፡ በሐዘን ፡ የሚኖሩ ፡ ሆነዋል ። ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ ወንዱ ፡
የሚስቱን ፡ ፈቃድ ፡ ለመፈጸም ፡ ሴቲቱም ፡ የባልዋን ፡ ፈቃድ ፡ ለመፈጸ
ም ፡ እምቢ ፡ እየተባባሉ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ኃጢአት ፡
ወደ ፡ መውደቅ ፡ ደርሰው ፡ ነበር ።

በዚህም ፡ ነገር ፡ እጅግ ፡ ስለ ፡ ተቸገሩ ፡ ለዚህ ፡ ነገር ፡ እንደምን
ማድረግ ፡ ይሻላል ፡ ብለው ፡ መልእክት ፡ ጽፈውለት ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ የጻፉለትን ፡ መልእክት ፡ አንብቦ ፡ በነገሩ ፡ መቸገራቸው
ን ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ የምክር ፡ ቃል ፡ ይጽፍላቸዋል ።

እንደ ፡ እኔ ፡ አሳብ ፡ ቢሆን ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ችግር ፡ እንዳያገኛ
ችሁ ፡ ከፈለጋችሁ ፡ ወንድ ፡ ሚስት ፡ ሳያገባ ፡ ቢኖር ፡ መልካም ፡ ኑሮ
ነው ። ብቻውን ፡ ለመኖር ፡ የማይቻለው ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ሚስት ፡ አግብቶ ፡ በ
ሚስቱ ፡ ብቻ ፡ ጸንቶ ፡ ይኑር ። ሴቲቱም ፡ በባልዋ ፡ ብቻ ፡ ጸንታ ፡ ትኑር ።

ወንድ ፡ የሚስቱን ፡ ፈቃድ ፡ ሥጋዋን ፡ በሚገባ ፡ ይፈጽምላት ። ሚ
ስትም ፡ የባልዋን ፡ ፈቃድ ፡ ሥጋውን ፡ በሚገባ ፡ ትፈጽምላት ፡ እንጂ ፡
እርስ ፡ በርሳችሁ ፡ እምቢ ፡ አትባባሉ ።

ባል ፡ ሚስቱን ፡ አይፍታ ፤ ሚስትም ፡ ባልዋን ፡ አትፍታ ። ቢፋቱ ፡
ግን ፡ ሁለቱም ፡ ሌላ ፡ ሳያገቡ ፡ ይኑሩ ፡ ከተፋቱም ፡ በኋላ ፡ ታርቀው ፡ እን
ደ ፡ ገና ፡ ባልና ፡ ሚስት ፡ ለመሆን ፡ ቢፈልጉ ፡ ይታረቁ ፡ ይላቸዋል ።

ይታረቁ ፡ ማለቱም ፡ ሌላ ፡ ሳያገቡ ፡ እንዲያው ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ የቆዩ ፡
እንደሆነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እርሱ ፡ ሌላ ፡ ሚስት ፡ ካገባ ፡ በኋላ ፡ ወይም ፡ እር
ስዋ ፡ ሌላ ፡ ባል ፡ ካገባች ፡ በኋላ ፡ ተመልሰው ፡ ቢታረቁ ፡ መሴሰናቸው ፡
ስለ ፡ ሆነ ፡ ታርቀው ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ባልና ፡ ሚስት ፡ ሆነው ፡ ለመኖር ፡ በሕግ ፡
የተከለከለ ፡ ነውና ፡ አይፈቀድላቸውም ። ዘዳግ ፡ ፳፬ ፡ ፩-፮ ። ሉቃ ፡ ፲፯ ፡ ፲፰ ።

ደግሞ ፡ ክርስቲያን ፡ የሆነ ፡ ወንድ ፡ አረማዊት ፡ ሚስት ፡ እንዳለችው ፡
ወይም ፡ ክርስቲያን ፡ የሆነች ፡ ሴት ፡ አረማዊ ፡ ባል ፡ እንዳላት ፡ በንድነት ፡
ለመኖር ፡ ከተስማሙ ፡ አይፋቱ ። በይስማሙ ፡ ግን ፡ ተለያይተው ፡ ሌላ ፡ ቢ
ያገቡ ፡ አይከለከሉም ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በንድነት ፡ ለመኖር ፡ ከተስማሙ ፡ አይፋቱ ፡ ማለቱ ፡ ክ
ርስቲያኑ ፡ ወንድ ፡ አረማዊት ፡ ሚስቱን ፡ ክርስቲያንቱም ፡ ሴት ፡ አረማዊ ፡
ባልዋን ፡ በፍቅር ፡ ተሳስበው ፡ ወደ ፡ ክርስቲያንነት ፡ የሚመልሱ ፡ እንደ ፡
ሆነ ፡ አይታወቅምና ፡ ብሎ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሕግ ፡ ሆኖ ፡ እንዲኖር ፡ አለመ
ፍቀዱን ፡ ለማስረዳት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ የማይሳሳቡ ፡ የሆኑ ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡
ለፈቃድ ፡ ሥጋቸውን ፡ ብቻ ፡ ሲገቡ ፡ አይኖሩምና ፡ ሊፋቱ ፡ ቢወዱ ፡ ይፋቱ ፡ ብሏል ።

ደግሞ ፡ ክርስቲያንና ፡ አረማዊ ፡ ተጋብተው ፡ መኖርን ፡ ሕግና ፡ ልማ
ድ ፡ አድርገው ፡ እንዳይዙበት ፡ ክርስቲያንና ፡ አረማዊ ፡ ተጋብተው ፡ በንድ
ነት ፡ ይኑሩ ፡ ማለትን ፡ ከራሱ ፡ አንቅጽ ፡ ጻፍሁላችሁ ፡ እንጂ ፡ ከእግዚአብሔር ፡
ታዠቡ ፡ አይደለም ፡ በማለት ፡ እውነተኛ ፡ ጋብቻ ፡ አለመሆኑን ፡ ገልጠላቸው ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ሚስት ፡ ሳያገቡ ፡ በድንግልና ፡ ለቆዩት ፡ ሰዎች ፡
እንደዚህ ፡ እያለ ፡ ይመክራቸዋል ። ማንም ፡ ሰው ፡ ሚስት ፡ ሳያገባ ፡
በድንግልና ፡ ቢኖር ፡ ኑሮው ፡ መልካም ፡ ይሆንለታል ። እንደዚህም ፡ ማ
ለቱ ፡ ሚስት ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ በሥጋዊ ፡ ኑሮው ፡ መከራና ፡ ጭንቀት ፡
ያገኘዋል ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ጋብቻ ፡ ርኩስ ፡ ነው ፡ ብዬ ፡ አይደለም ።

ደግሞ ፡ ሚስት ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ሚስቱን ፡ ደስ ፡ የሚያሰኝበትን ፡
የዚህን ፡ ዓለም ፡ ነገር ፡ ያስባል ፡ እንጂ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ነገር ፡ የሚ
ያሱበበት ፡ ጊዜ ፡ አያገኝም ። ስለዚህ ፡ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ መክራና ፡ ጭ
ንቀት ፡ ለማረፍ ፡ የእግዚአብሔርንም ፡ ነገር ፡ የሚያስብበት ፡ ጊዜ ፡ ለ
ማግኘት ፡ በድንግልና ፡ መኖር ፡ ይሻላል ።

እንደዚህም ፡ ማለቱ ፡ ምናልባት ፡ የምትጠቀሙ ፡ ስለ ፡ መሰለኝ ፡ ነው ፡
እንጂ ፡ በችግር ፡ ወጥመድ ፡ ላጠምዳችሁ ፡ አይደለምና ፡ ሚስት ፡ ለማግ
በት ፡ የፈለገ ፡ ሰው ፡ ሽማግሌ ፡ ቢሆንም ፡ እንኳ ፡ ያገባ ፡ ይላቸዋል ።

በችግር ፡ ወጥመድ ፡ ማለት ፡ ሚስት ፡ ያገባ ፡ ሰው ፡ ቢርበውና
 ቢጠማው ፡ ደግሳ ፡ ትመግበዋለች ። ቀድታ ፡ ታጠጣዋለች ። ቢበርደውም
 ፈትላ ፡ ታሉበሰዋለች ፡ ቢያዝን ፡ ታጫውተዋለች ፤ ከማናቸውም ፡ ከቤ
 ት ፡ ውስጥ ፡ ድካም ፡ ታሳርፈዋለች ። ብቻውን ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ግን
 በዚህ ፡ ዓለም ፡ ኑሮው ፡ ሁሉ ፡ ጎደሎ ፡ ይሆናልና ፡ ማዘኑና ፡ መቸግ
 ና ፡ አይቀርም ። ስለዚህ ፡ ሚስት ፡ ሊያገባ ፡ የወደደ ፡ ያገባ ፡ ብሎ ፡ ሆ
 ሉንም ፡ አንድ ፡ ፈቃዳቸው ፡ እንዲያደርጉ ፡ ጸፈላቸው ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ አድሚዬን ፡ በድንግልና ፡ አጨርሳለሁ ፡ የሚል
 ሰው ፡ ቢኖር ፡ በግድ ፡ አግባ ፡ አይበሉት ። ሚስት ፡ ያገባም ፡ መልካም ፡ አ
 ደረገ ። ያላገባ ፡ ግን ፡ የበለጠ ፡ መልካም ፡ አደረገ ፡ ይላቸዋል ። ፩ቆሮ
 ፯ ፡ ፩-፴፰ ።

እንግዲህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሚስት ፡ ማግባትንና ፡ አለማግባትን ፡ በየ
 ራሳቸው ፡ ፈቃድ ፡ እንዲሆን ፡ አዘዘ ፡ እንጂ ፡ ለማግባትም ፡ ላለማግባትም
 ቢሆን ፡ የግዴታ ፡ ትእዛዝ ፡ አላደረገም ።

ሚስት ፡ ያላገባ ፡ የበለጠ ፡ መልካም ፡ አደረገ ፡ ማለቱ ፡ ግን ፡ በዚህ
 ምዕራፍ ፡ በ፳፰ኛው ፡ ቀጥር ፡ ሚስት ፡ ማግባት ፡ ለሥጋ ፡ መከራ ፡ ነው ።
 ብሎ ፡ ነበርና ፡ መከራ ፡ ሥጋ ፡ እንዳያገኘው ፡ ብሎ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሌላ
 ትልቅ ፡ የነፍስ ፡ ክብር ፡ ያገኛል ፡ ለማለት ፡ አይደለም ።

ደግሞ ፡ ሚስት ፡ ያላገባ ፡ የበለጠ ፡ መልካም ፡ አደረገ ፡ ማለቱ ፡ ሚስት
 ያለው ፡ ሰው ፡ ሚስቱን ፡ ደስ ፡ የሚያሰኝበትን ፡ የዚህን ፡ ዓለም ፡ ነገር ፡
 ያስባል ፡ ብሎ ፡ በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ በ፴፫ቀጥር ፡ ተናግሮ ፡ ነበርና ፡ ባንድ
 አሳብ ፡ ሆኖ ፡ ወንጌልን ፡ እንዲማር ፡ ወይም ፡ እንዲያስተምር ፡ ብሎ ፡ ነው
 ብለው ፡ የሚተረጉሙ ፡ ሰዎች ፡ ይገኛሉ ።

በዚህ ፡ አሳብ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ሚስት ፡ ያላገባ ፡ የበለጠ
 ዋጋ ፡ ማግኘቱ ፡ የማይጠረጠር ፡ ነውና ፡ ለመማር ፡ ወይም ፡ ለማስተማር ፡
 ብሎ ፡ ሚስት ፡ ያላገባ ፡ ሰው ፡ መልካም ፡ አደረገ ፡ ቢባል ፡ መልካም ፡ ት
 ርጓሚ ፡ ነው ።

ነገር ፡ ግን ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሚስት ፡ ያላገባ ፡ ሰው
 የበለጠ ፡ መልካም ፡ አደረገ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ሲተረጉሙ ፡ በዚህ ፡ ዓለም
 ሚስት ፡ አግብቶ ፡ በሕግ ፡ ከሚኖር ፡ ሰው ፡ መንኲሶ ፡ በገዳም ፡ የሚኖር ፡
 መነኩሴ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ የበለጠ ፡ ክብር ፡ ያገኛል ፡ ብለው ፡
 ይተረጉሙታል ። የምሥጢሩም ፡ አሳብ ፡ ጋብቻ ፡ ርኩስ ፡ ነው ፡ የማለ

ት ፡ ያህል ፡ ነውና ፡ አስተዋይ ፡ ልብ ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ አይቀበለውም ።
 እነዚያም ፡ እንደዚህ ፡ ብለው ፡ መተርጎማቸው ፡ እግዚአብሔር ፡
 በመጀመሪያ ፡ ሰውን ፡ ሲፈጥር ፡ ባልና ፡ ሚስት ፡ አድርጎ ፡ እንደ ፡ ፈ
 ጠረ ፡ በአረት ፡ ዘፍጥረት ፡ በምዕራፍ ፡ ፪ ፡ በቀጥር ፡ ፲፰ ፡ የተጻፈው
 ን ፡ በጥንቃቄ ፡ ባይመለከቱት ፡ ይሆናል ። የስነ ፡ ፍጥረት ፡ ትምሕርት ፡
 የተማረ ፡ ሰው ፡ ግን ፡ ሚስት ፡ ያላገባ ፡ መነኩሴ ፡ ሚስት ፡ ካገባ ፡ ባ
 ለ ፡ ሕግ ፡ ሰው ፡ በሰማይ ፡ የበለጠ ፡ ክብር ፡ ያገኛል ፡ ማለትን ፡ ደፍ
 ሮ ፡ አይናገርም ።

እነሆ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ፍጥረት ፡ ሁሉ ፡ ነባቢት ፡ ነፍስ ፡ ያላቸው
 ሰዎች ፡ ይቅሩና ፡ ደመ ፡ ነፍስ ፡ ብቻ ፡ ያላቸው ፡ ፍጥረቶች ፡ ከትንኝ ፡
 እስከ ፡ ዘሆን ፡ ያሉት ፡ ወንድና ፡ ሴት ፡ እየሆኑ ፡ ተፈጥረው ፡ በዘር ፡
 እየተራቡ ፡ ይኖራሉ ። ከዕፀዋትና ፡ ከአትክልት ፡ እንኳ ፡ ወንድና ፡ ሴት ፡
 አለባቸው ፡ ይባላል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ በ፯ኛው ፡ ቀጥር ፡
 ለሁሉም ፡ እግዚአብሔር ፡ እንደ ፡ አደለውና ፡ እንደ ፡ ከፈለው ፡ ይኑር ፡
 ብሎ ፡ ተናግሮዋልና ፡ ሚስት ፡ ያገባም ፡ ያላገባም ፡ ቢሆን ፡ በክርስቶስ ፡
 እንደ ፡ ማመናቸውና ፡ መልካም ፡ ሥራ ፡ እንደ ፡ መሥራታቸው ፡ መጠን ፡
 በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ዋጋቸውን ፡ ያገኛሉ ፡ እንጂ ፡ መነኩሴ ፡ ወይ
 ም ፡ ባለ ፡ ሕግ ፡ ተብሎ ፡ በክብር ፡ መበላለጥ ፡ ማግኘቱን ፡ መጽሐፍ ፡
 አይነግረንም ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሚስት ፡ ያገባ ፡ የዚህን ፡ ዓለም ፡ ነገር ፡ ያስባል ፡
 ካለ ፡ በኋላ ፡ ያላገባ ፡ ግን ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ነገር ፡ ያስባል ፡ ብሎ ፡ ነበር ፡ ነገ
 ር ፡ ግን ፡ ምናልባት ፡ በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ የነበሩ ፡ መነኮሳት ፡ ከዚህ ፡ ዓለም
 አሳብ ፡ ተለይተው ፡ እንደሆነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ዛሬ ፡ እኛ ፡ ባለንበት ፡ ዘመ
 ን ፡ የሚኖሩ ፡ ግን ፡ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ አሳብ ፡ አልተለዩምና ፡ ከባለ ፡ ሕግ ፡
 የበለጠ ፡ ክብር ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ እናገኛለን ፡ ብለው ፡ ለመናገር ፡
 የሚደፍሩ ፡ አይመስሉንም ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ለጣዖት ፡ የተወዋውን ፡ እየተጠራጠሩ ፡ በመብላ
 ት ፡ ስለ ፡ መጎዳታቸው ፡ ይጽፍላቸዋል ። ከቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ መካከል ፡
 አንዳንዱ ፡ በክርስታያንነታቸው ፡ የጸኑ ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ አምላክ ፡ እግዚአ
 ብሔር ፡ ብቻ ፡ ነውና ፡ ለጣዖት ፡ አምላክነት ፡ ስለ ፡ ሌለው ፡ የመሥዋ
 ዕት ፡ ገንዘብ ፡ የለውም ፡ እያሉ ፡ ለጣዖት ፡ የተወዋውን ፡ መሥዋዕት ፡

ሳይጠራጠሩ ፡ ይበሉ ፡ ነበር ። አንዳንድ ፡ ግን ፡ ለጣዖት ፡ የተሠዋ ፡ በ መሆኑ ፡ እየተጠራጠሩ ፡ በመብላታቸው ፡ እስከ ፡ መገባት ፡ ድርሰው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ፍጹም ፡ ሃይማኖት ፡ ያላችሁ ፡ እናንተ ፡ በጣዖት ፡ ቤት ፡ ገብታችሁ ፡ ስትበሉ ፡ ፍጹም ፡ ሃይማኖት ፡ የሌለው ፡ ወንድማችሁ ፡ እየተጠራጠረ ፡ በልቶ ፡ እንዳይገቡ ፡ በጣዖት ፡ ቤት ፡ እየገባችሁ ፡ ለጣዖት ፡ የተሠዋውን ፡ አትበሉ ። ብንበላም ፡ የሚጨመርልን ፡ በንበላም ፡ የሚገቡድልብን ፡ ነገር ፡ የለም ። ለማትጠራጠሩት ፡ ለእናንተ ፡ ምንም ፡ ጉዳት ፡ በያመጣባችሁ ፡ ለሚጠራጠር ፡ ሰው ፡ ግን ፡ ትልቅ ፡ ጉዳት ፡ የሚያመጣ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ። ፩ ቆሮ ፡ ፮ ፡ ፩-፲፫ ።

ደግሞ ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ አንዳንድ ፡ መምሕራን ፡ ሆነው ፡ ነበርና ፡ ለጣዖት ፡ የተሠዋውንና ፡ ሌላውንም ፡ የምናገኘውን ፡ ሁሉ ፡ ከልበላን ፡ እንደምን ፡ ሆነን ፡ እንኖራለን ፡ እንዳይሉት ፡ ለሚያስተምሩ ፡ ሰዎች ፡ የዕለት ፡ ምግብና ፡ ልብስ ፡ መቀበል ፡ እንዲገባቸው ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ምሳሌ ፡ እያስረዳ ፡ ጽግላቸዋል ። ፩ ቆሮ ፡ ፱ ፡ ፩-፳፯ ። ፲ ፡ ፩-፴፫ ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ ስለ ፡ መከናኖብ ፡ ነገር ፡ ይጽፍላቸዋል ። በቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ መካከል ፡ በየትንንሹ ፡ ነገር ፡ ፀብና ፡ ክርክር ፡ እየበዛ ፡ ስለሔደ ፡ ሴቶች ፡ ሳይከናኖቡ ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ እየሔዱ ፡ ለባሎቻቸው ፡ እርዳታ ፡ በሕዝብ ፡ መካከል ፡ መናገር ፡ ጀምረው ፡ ነበር ። ደግሞ ፡ ባሎቻቸው ፡ በሌላበት ፡ ጊዜ ፡ ሳይከናኖቡ ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እየገቡ ፡ በባሎቻቸው ፡ ምትክ ፡ ስብከት ፡ መስበክና ፡ ጸሎት ፡ መጸለይ ፡ ጀምረው ፡ ነበር ። በዚህም ፡ አደራረግ ፡ ወንዶች ፡ ሴቶችን ፡ ተገልጠው ፡ በማየታቸው ፡ በዝመት ፡ ፍትወት ፡ የሚወድቁ ፡ ሆነው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ሴት ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ በምትጸልይበት ፡ ጊዜ ፡ ትከናኖብ ። አልከናኖብም ፡ ያለች ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ጎፈሬዋን ፡ ትላጭ ፡ ወይም ፡ ትቆረጥ ። ጎፈሬዬን ፡ መላጨት ፡ ወይም ፡ መቆረጥ ፡ ውርደት ፡ ይሆንብኛል ፡ ብትል ፡ ግን ፡ ትከናኖብ ፡ ብሎ ፡ የበረታ ፡ ትእዛዝ ፡ ጸላቸው ። ሴቶች ፡ ወንዶችን ፡ ለማጥመድ ፡ የሚዘረጉት ፡ ዋና ፡ ወጥመዳቸው ፡ ጎፈሬ ፡ ነውና ፡ አልከናኖብም ፡ የምትል ፡ ከሆነች ፡ ትላጭ ፡ ወይም ፡ ትቆረጥ ፡ ብዬ ፡ የጻፍሁ ፡ እንደሆነ ፡ ጎፈሬዬን ፡ ከመላጨት ፡ ራሴን ፡ መ

ከናኖብ ፡ ይሻለኛል ፡ ማለትን ፡ እንድትመርጥ ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ ሴት ፡ ራስዋን ፡ ካልተከናኖበች ፡ ጎፈሬዋን ፡ ትላጭ ፡ በማለት ፡ ነገሩን ፡ ወሰነ ። ፩ ቆሮ ፡ ፲፩ ፡ ፩-፲፫

ደግሞ ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ ስለ ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ አቀባበል ፡ ነገር ፡ ብዙ ፡ ተሳስተው ፡ ነበር ። የተሳሳቱበትም ፡ ነገር ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ አንደ ፡ ተጸፈው ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በቆሮንቶስ ፡ ሳለ ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑት ፡ ሁሉ ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እየተሰበሰቡ ፡ በቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ እጅ ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ ይቀበሉ ፡ ነበር ።

ይህንም ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ በኅብስትና ፡ በወይን ፡ ስለ ፡ ሰማቸው ፡ የክርስቶስ ፡ ሥጋና ፡ ደም ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ብዙ ፡ ይቸግራቸው ፡ ነበርና ፡ እንደ ፡ ሥጋዊ ፡ ምግብ ፡ ይቆጥሩት ፡ ነበር ። እንጂ ፡ መንፈሳዊ ፡ ምግብ ፡ መሆኑን ፡ አልተረዱትም ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ወጥቶ ፡ ከሔደ ፡ በኋላ ፡ በለጠጎች ፡ የሆኑት ፡ ክርስቲያኖች ፡ ከየቤታቸው ፡ ብዙ ፡ ኅብስትና ፡ ወይን ፡ እየያዙ ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እየሔዱ ፡ አስኪጠግቡ ፡ እየበሉ ፡ እስኪረኩም ፡ እየጠጡ ፡ ይሰክሩ ፡ ነበር ። ለዚያውም ፡ በሆን ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ ሳይሰበሰቡና ፡ ሳይመጡ ፡ በመጀመሪያ ፡ የደረሰው ፡ ኅብስቱን ፡ በልቶ ፡ ወይኑን ፡ ጠጥቶ ፡ ይሔድ ፡ ነበር ።

ደግሞ ፡ ኅብስትና ፡ ወይን ፡ የሌላቸው ፡ ነዳያን ፡ በዚያው ፡ በጠገባቸው ፡ ሳሉ ፡ ከኅብስቱና ፡ ከወይኑ ፡ አይሰጥዋቸውም ፡ ነበርና ፡ እያፈሩ ፡ ወደ ፡ ቤታቸው ፡ ይመለሱ ፡ ነበር ።

በዚህም ፡ ሁሉ ፡ ምክንያት ፡ በመከከላቸው ፡ ብዙ ፡ ክርክርና ፡ መለያየት ፡ መደረጉን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሰምቶ ፡ ነበርና ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ የተግዛዥ ፡ ቃል ፡ ይጽፍላቸዋል ።

አስቀድሞ ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ስትሰበሰቡ ፡ እርስ ፡ በርሳችሁ ፡ እንድትከራከሩ ፡ ስምቻለሁ ። ከዚህም ፡ አንዳንድን ፡ እርግጥ ፡ ነው ፡ ብዬ ፡ አምናለሁ ። ወደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንም ፡ በምትሰበሰቡበት ፡ ጊዜ ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ አትቀበሉም ። አስቀድማችሁም ፡ እየበላችሁና ፡ እየጠጣችሁ ፡ ትሰክራላችሁ ።

በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እየበላችሁና ፡ እየሰከራችሁ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ቤት ፡ ለምን ፡ ታረክሳላችሁ ። ኅብስትና ፡ ወይን ፡ የሌላቸውን ፡ ነዳያ

ንንስ ፡ ለምን ፡ ታሣፍራላችሁ ። ወይስ ፡ የምትበሉበትና ፡ የምትጠጠሩት ፡ ቤት ፡ የላችሁምን ።

እኔ ፡ ግን ፡ ከጌታ ፡ የተማርሁትን ፡ አስተምራለሁ ፡ ነበር ። እርሱ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በተያዘበት ፡ በሌሊት ፡ ሐሙስ ፡ ኅዝቡን ፡ ጽዋውን ፡ እንሥቶ ፡ ይዘ ፡ ከባረከው ፡ በኋላ ፡ ሥጋና ፡ ደሜ ፡ ይዘውና ፡ እንኩ ፡ ብሎ ፡ ጠጡ ፤ ይህንም ፡ ለመታሰቢያዬ ፡ አድርጉ ፡ ብሎ ለደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ሰጣቸው ፡ እንጂ ፡ ለጥጋብና ፡ ለስኬት ፡ አልሰጣቸውም ። ደግሞ ፡ በዚያው ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ለነበሩት ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ለሁሉም ፡ ሰጣቸው ፡ እንጂ ፡ ለግማሾቹ ፡ ሰጥቶ ፡ ለግማሾቹ ፡ አልሰጣቸውምና ፡ እናንተም ፡ እንደዚሁ ፡ አድርጉ ።

ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ የሚቀበል ፡ ሰው ፡ አስቀድሞ ፡ ከኃጢአት ፡ ንጹሕ ፡ ለመሆኑ ፡ ሰውነቱን ፡ ሳይመረምር ፡ ሳይገባውና ፡ የጌታም ፡ ሥጋና ደም ፡ መሆኑን ፡ ሳያውቅ ፡ ቢቀበለው ፡ ፍጹም ፡ ይሆንበታል ።

የጌታ ፡ ሥጋና ፡ ደም ፡ መሆኑን ፡ ሳያቀና ፡ ከኃጢአት ፡ ንጹሕ ፡ ለመሆናቸው ፡ ሰውነታቸውን ፡ ሳይመረምሩ ፡ ስለ ፡ ተቀበሉ ፡ አሁን ፡ በመካከላችሁ ፡ ብዙ ፡ ድውያንና ፡ ደካሞች ፡ ይገኛሉ ።

በራሳችን ፡ በንፈርድ ፡ በልተፈረድ-በንም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ ወደ ፡ ቤተክርስቲያን ፡ ስትሰበሰቡ ፡ ማኅበር ፡ የሆኑት ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ እስቲሰበሰቡ ፡ እየጠበቃችሁ ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ ተቀበሉ ። የተራበም ፡ ሰው ፡ በፍር ፡ በቤቱ ፡ በልቶና ፡ ጠጥቶ ፡ ቢቀር ፡ ይሻላል ፡ ይላቸዋል ።

በራሳችን ፡ በፈረድን ፡ በልተፈረድ-በንም ፡ ስለ ፡ ማለቱ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ምሳሌ ፡ እንጽፋለን ።

በዱር ፡ በገደል ፡ እየኖረ ፡ የሰውን ፡ ገንዘብ ፡ የሚቀማ ፡ አንድ ፡ ወንበይ ፡ በፈቃዱ ፡ ይማሩኝ ፡ ብሎ ፡ ወደ ፡ ንጉሠ ፡ የላከ ፡ እንደሆነ ፡ ንጉሡ ፡ ቅጣቱን ፡ በጭራሽ ፡ ይምረቀል ። ወይም ፡ ከባዱን ፡ ቅጣት ፡ ያቀልላታል ። ነገር ፡ ግን ፡ ይቅርታ ፡ አለምንም ፡ ብሎ ፡ ከንዱ ፡ ወደ ፡ አንዱ ፡ አገር ፡ በዘር ፡ በወታደር ፡ ተከቦ ፡ የተያዘ ፡ እንደሆነ ፡ የሚገባውን ፡ ቅጣት ፡ ይቀበላል ፡ እንጂ ፡ ንጉሡ ፡ ምሕረት ፡ አያደርግለትም ።

እኛም ፡ በሰው ፡ ሬት ፡ ያልተገለጠ ፡ እርሱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ብንገኝ ፡ የሚያውቀው ፡ ኃጢአት ፡ ከሠራን ፡ በኋላ ፡ የሠራነው ፡ ኃጢአት ፡ እንደ ያስፈርድብን ፡ አውቀን ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ይቅርታ ፡ ብንለምን ፡ ይምረጥልና ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ ለመቀበል ፡ እንችላለን ። ለሠራነው ፡ ኃጢአት

ይቅርታ ፡ ሳንለምን ፡ እንዲያው ፡ በድፍረት ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ ብንቀበል ግን ፡ ለሕይወት ፡ መሆኑ ፡ ቀርቶ ፡ ለፍጹም ፡ ይሆንብናል ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ስለ ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ የተናገረውን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፈውን ፡ ቃል ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ስለ ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ አልተናገረውም ፤ ተዝካሪ ፡ ሰንበት ፡ (ሰንበቱ)የሚባል ፡ የማኅበር ፡ እንጀራና ፡ ወይን ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ይተረጉሙታል ። ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለዚህ ፡ ማስረጃ ፡ እስመ ፡ ለሊሁ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አመርኦ ፡ ይእንገዛል ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ነሥአ ፡ ኅብስተ ፡ ባረክ ፡ ወፈተ ፡ ብሎ ፡ ከወንጌሉ ፡ ቃል ፡ ጠቅሶ ፡ ተናግሮዋል ። ማር ፡ 1፬ ፡ ፳፪-፳፮ ።

አሁንም ፡ ቢሆን ፡ በጸሎተ ፡ ቅዳሴ ፡ ጊዜ ፡ ዲያቆኑ ፡ እስመ ፡ ዘከመ ፡ ተመሐርኩ ፡ በኅብ ፡ እግዚአብሔር ፡ መሐርኩክሙ ፡ ከሚለው ፡ ፫ ምሮ ፡ ደይኖ ፡ ሰመቅሠፍቶ ፡ በልዎ ፡ ለርእሱ ፡ ለእመ ፡ ኢያአመረ ፡ ሥጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወኢክነ ፡ ንጹሕ ፡ ነፍሱ ፡ እስከሚለው ፡ እንዲያነበው ፡ ተወስኖ ፡ ይኖራልና ፡ ተዝካሪ ፡ ሰንበት ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አይመችም ።

ደግሞ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ እስመ ፡ ዘበልዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ኅብስት ፡ ወዘስተዩ ፡ ለዝንቱ ፡ ጽዋዕ ፡ እንዘ ፡ ኢይደልዎ ፡ ደይኖ ፡ ወመቅሠፍቶ ፡ በልዎ ፡ ለርእሱ ፡ ለእመ ፡ ኢያአመረ ፡ ሥጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ይዘው ፡ ሕፃናት ፡ ኅብስቱንና ፡ ወይኑን ፡ የክርስቶስ ፡ ሥጋና ፡ ደም ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ለማወቅ ፡ አይችሉምና ፡ እስቲያድጉ ፡ ድረስ ፡ ለሕፃናት ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ ማቀበል ፡ አይገባም ፡ ብለው ፡ ይናገራሉ ።

አውቆ ፡ የሠሩት ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ የሚጠቅም ፡ መሆኑ ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ሕፃናት ፡ መንፈሳዊውን ፡ ምግብ ፡ ለይተው ፡ ማወቃቸው ፡ ይቅርና ፡ ሥጋዊ ፡ ምግብንም ፡ ቢሆን ፡ ለይተው ፡ ለማወቅ ፡ የማይችሉ ፡ ስለ ፡ መሆናቸው ፡ እናታቸው ፡ እንዲጠቅማቸው ፡ አውቃ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዓይነት ፡ ምግብ ፡ እያሚረጡ ፡ ትመግባቸዋለችና ፡ ሕፃናት ፡ ኅብስቱና ፡ ወይኑ ፡ የክርስቶስ ፡ ሥጋ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ባያውቁም ፡ ቀሳውስት ፡ እንዲጠቅማቸው ፡ አውቀው ፡ ቢያቀብሏቸው ፡ የሚያከራክር ፡ ነገር ፡ ያለበት ፡ አይመስልም ።

ደግሞ ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ስጦታው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መሆኑን ፡ ሳያውቁ ፡ ስለ ፡ ቀሩ ፡ ስለ ፡ ስጦታ ፡ ነገር ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ይቃኑ ፡ ነበርና ፡ ይህን ፡ በመሰለው ፡ ነገር ፡ መቃናት ፡ እንዳይገባ ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ይጽፍላቸዋል ።

ወንድሞቹ ፡ ሆይ ፡ ስለ ፡ መንፈሳዊ ፡ ስጦታ ፡ ነገር ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡
አንድ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ ስጦታው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መሆኑን ፡ ታውቁ ፡ ዘንድ ፡
እውዳለሁ ። መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ ሊሠራው ፡ የሚችል
ውን ፡ ያውቃልና ፡ እንደ ፡ ሚረባውና ፡ እንደ ፡ ሚጠቅመው ፡ እያደረገ
ላንዱ ፡ ጥበብን ፡ ለሌላው ፡ ዕውቀትን ፤ ላንዱ ፡ ሃይማኖትን ፡ ለሌላው ፡
ድውይ ፡ መፈወስን ፤ ላንዱ ፡ ታምራት ፡ ማድረግን ፤ ለሌላው ፡ ትንቢት ፡
መናገርን ፤ ላንዱ ፡ ጋኔን ፡ ማስወጣትን ፤ ለሌላው ፡ ቋንቋ ፡ ማወቅን ፡ ላ
ንዱ ፡ ማንበብን ፤ ለሌላው ፡ መተርጎምን ፡ ይሰጠዋል ። እንደ ፡ ወደደም
ለያንዳንዱ ፡ ይከፍለዋል ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አንድ ፡ ሆኖ ፡ ስጦታው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መ
ሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ በሰው ፡ አካላት ፡ እየመሰለ ፡ ይጽፍላቸዋል ። እጅ ፡
እግር ፡ ለመሆን ፤ ጆሮም ፡ ዓይን ፡ ለመሆን ፡ አይቻላትም ። አካላትን ፡ ሁሉ
ዓይን ፡ ብቻ ፡ ወይም ፡ ጆሮ ፡ ብቻ ፡ ቢሆን ፡ አዋሳት ፡ ማለት ፡ ወደት
በተገኘ ፡ ነበር ። አዋሳትም ፡ ሁሉ ፡ ዓይን ፡ ጆሮ ፡ እጅ ፡ እግር ፡ እፍን
ጫ ፡ አፍ ፡ እየተበሉ ፡ ስለ ፡ ተጠሩ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ይሰ
ላሉ ፡ እንጂ ፡ ብዙ ፡ አካላት ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ አይባሉም ።

እንደዚሁም ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ማኅበር ፡ አንባቢ ። ተርጓሚ ። አ
ስተማሪ ። ትንቢት ፡ ተናጋሪ ። ታምራት ፡ አድራጊ ፤ እየተበሉ ፡ በብዙ
ስም ፡ ስለ ፡ ተጠሩ ፡ በጥምቀት ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተወልደው ፡ አንድ
ማኅበር ፡ ክርስቲያን ፡ ይባላሉ ፡ እንጂ ፡ ልዩነት ፡ የለባቸውም ።

የአዋሳትም ፡ ሁሉ ፡ ሰብሳቢ ፡ ራስ ፡ እንደሆነ ፡ የሁላችሁም ፡ ራስና
ሰብሳቢ ፡ ክርስቶስ ፡ ነውና ፡ ሁላችሁም ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በየተቀበሉ
ችሁት ፡ ስጦታ ፡ ጸንታችሁ ፡ ኑሩ ፡ እንጂ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ስጦታ
አትቀናኑ ፡ ይላቸዋል ። ስ ፡ ቆሮ ፡ ፲፪ ፡ ስ—፴፩ ።

ደግሞ ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ መካከል ፡ አንዳንዱ ፡ የውጭ ፡ አገር
ቋንቋ ፡ ተምረው ፡ ስለ ፡ ማወቃቸው ፡ ከገራቸው ፡ ቋንቋ ፡ በቀር ፡ ሌላ
ቋንቋ ፡ በማያውቁት ፡ ሰዎች ፡ ላይ ፡ እጅግ ፡ ይታዩባቸው ፡ ነበር ። ለትዕቢ
ትም ፡ ብለው ፡ ጸሎት ፡ ሲጸልዩና ፡ ንባብ ፡ ሲያነቡ ፡ በውጭ ፡ አገር
ቋንቋ ፡ ነበር ።

ጸሎትና ፡ ስብከትም ፡ ለመስማት ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የመጡ
ት ፡ ሰዎች ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ቋንቋ ፡ ያልተማሩ ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ ከእግዚአ
ብሔር ፡ ቃል ፡ ከወንጌል ፡ ምንም ፡ ሳይሰሙ ፡ ይመለሱ ፡ ነበር ።

አንዳንዱም ፡ ምነው ፡ እኛም ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ቋንቋ ፡ አውቀን ፡
በቋንቋ ፡ በጸለይንና ፡ በነብብን ፡ እያሉ ፡ ይቀኑ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ቋንቋ ፡ ማወቅ ፡
የማያከራና ፡ የማያስቀና ፡ መሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው
ን ፡ ይጽፍላቸዋል ። ለፍቅርና ፡ ለትሕትና ፡ ቅኑ ፡ እንጂ ፡ ቋንቋ ፡ ለማወ
ቅ ፡ አትቅኑ ። ፍቅርና ፡ ትሕትና ፡ ከሌላችሁ ፡ ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ በመ
ለክክት ፡ ቋንቋ ፡ እንኳ ፡ ብትናገሩ ፤ ተራራ ፡ የሚያፈልስ ፡ ሃይማኖትም
ቢኖራችሁ ። ምጽዋትም ፡ ብትመጸውቱ ። በአሳትም ፡ ተቃጥላችሁ ፡ በ
ሰማዕትነትም ፡ ብትሞቱ ፤ ምንም ፡ አትጠቀሙም ።

ፍቅር ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ግን ፡ ሁሉን ፡ ማድረግ ፡ ይችላል ።
አንድ ፡ ሰው ፡ በመከከላችሁ ፡ ሆኖ ፡ እናንተ ፡ በማታውቁት ፡ ቋን
ቋ ፡ ቢጸልይም ፡ ቤሰብክም ፡ ልታስተውሉት ፡ አትችሉምና ፡ ነፋስ ፡ ሲነ
ከው ፡ እንደሚመህ ፡ እንደ ፡ ሰባራ ፡ ዕቃ ፤ ወይም ፡ የሰው ፡ እጅ ፡ ሲ
ነከው ፡ እንደሚመህ ፡ እንደ ፡ ከበርና ፡ እንደ ፡ ደወል ፡ ያህል ፡ ነው ፡
እንጂ ፡ የሚጠቅመው ፡ ነገር ፡ የለም ።

እነሆ ፡ አሁን ፡ መሰንቆና ፡ በገና ፡ እንኳ ፡ በስልት ፡ በስልቱ ፡ ካል
ተመታ ፤ መለከትና ፡ እምቢልታም ፡ በስልት ፡ በስልቱ ፡ ካልተነፋ ፡ ለ
ሰሚው ፡ ደስ ፡ አያሰኝም ። እንደዚሁም ፡ በቋንቋ ፡ የሚናገር ፡ ሰው
ተርጉሞ ፡ ካልተናገረ ፡ ማንም ፡ ሊሰማው ፡ አይችልምና ፡ ደስ ፡ አያሰኝም ።

ስለዚህ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የሚሰብክ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ በአስተር
ጓሚ ፡ ይስበክ ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ሰው ፡ በማያውቀው ፡ በቋንቋ ፡ ብቻ ፡
አይስበክ ። ለየራሳችሁ ፡ በምትጸልዩበት ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡
በልብ ፡ የታሰበውን ፡ በቃል ፡ የተነገረውን ፡ ሁሉ ፡ ያውቃልና ፡ በወደ
ዳችሁት ፡ ቋንቋ ፡ ብትጸልዩ ፡ አትከለክሉም ፡ ይላቸዋል ። ስቆሮ ፡ ፲፫ ፡
ስ—፲፫ ። ፲፬ ፡ ስ—፵ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ የትንሣኤ ፡ ሙታንን ፡ ነገር ፡ ያስረዳቸዋል ፡ የቆሮን
ቶስ ፡ ሰዎች ፡ በቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ስብከት ፡ በክርስቶስ ፡ ከመኑ ፡ በኋላ ፡ የትን
ሣኤ ፡ ሙታን ፡ ነገር ፡ ምሥጢሩ ፡ እጅግ ፡ የረቀቀ ፡ ስለ ፡ ሆነባቸው ፡
ሰው ፡ ከሞተና ፡ አካሉ ፡ ከፈረሰ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ አይነሣም ፡ በ
ማለት ፡ ክርክር ፡ አብዝተው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ መካከል ፡ ይህ ፡ የትልቅ ፡
ስልተት ፡ ክርክር ፡ ሙብዛቱን ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ እጅግ ፡ አዝና ፡ ነበርና ፡ ከ

ጌታችን ፡ ትንሣኤ ፡ ጀምሮ ፡ የትንሣኤ ፡ ሙታንን ፡ ነገር ፡ እያስረዳ ፡ ይጽፍላቸዋል ።

የጌታንም ፡ ትንሣኤ ፡ እንዳይክዱበት ፡ ከተነሣ ፡ በኋላ ፡ የተገለጠላቸውን ፡ ሰዎች ፡ ምስክር ፡ ለማድረግ ፡ ስም ፡ ስማቸውን ፡ እየጠራ ፡ ይቆጥርላቸዋል ።

በመጀመሪያ ፡ ለኢጥሮስ ፡ ተገለጠለት ። ቀጥሎም ፡ ለጊዮቱ ፡ ሐዋርያት ። ቀጥሎም ፡ ከጅብ ፡ ለሚባለው ፡ ወንድሞች ፡ (ጅብጸ) ቀጥሎም ፡ የጌታችን ፡ ወንድም ፡ ለሚባለው ፡ ለያዕቆብና ፡ ለቀሩትም ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ ሁሉ ፡ ተገለጠላቸው ። ከነዚህ ፡ ሁሉ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ጭንጋፍ ፡ ለምመስል ፡ ለእኔ ፡ ተገለጠልኝ ፡ ብሎ ፡ ራሱን ፡ ጭምር ፡ ምስክር ፡ አድርጎ ፡ ይጽፍላቸዋል ። ለእኔ ፡ ተገለጠልኝ ፡ ማለቱ ፡ በደማስቆ ፡ የተገለጠለትን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ሌሎቹ ፡ ሐዋርያት ፡ በትንሣኤው ፡ ወራት ፡ አይደለም ።

ጭንጋፍ ፡ ለምመስል ፡ ለእኔ ፡ ተገለጠልኝ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ አንዳንድ ፡ ሊቃውንት ፡ ስለ ፡ ትሕትና ፡ ተናገረ ፡ ብለው ፡ ይተረጉሙታል ። ሌሎቹ ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከአንገቱ ፡ በታች ፡ ያለው ፡ ሕዋሳቱ ፡ ሁሉ ፡ ያልተቃና ፡ ትከሻው ፡ ነባጣ ፡ እግሩ ፡ ወረሐ ፡ ነበርና ፡ ጭንጋፍ ፡ ለምመስል ፡ ለእኔ ፡ ተገለጠልኝ ፡ አለ ፡ ብለው ፡ ተርጉመውታል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እኛ ፡ ክርስቶስ ፡ ከሙታን ፡ ተነሣ ፡ ብለን ፡ ካስተማርን ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ የለም ፡ የሚሉ ፡ ሰዎች ፡ በመከላከላችሁ ፡ እንደምን ፡ ይኖራሉ ።

እንግዲህ ፡ እንደነዚያ ፡ ሰዎች ፡ አላብ ፡ ሙታን ፡ የማይነሡ ፡ ከሆነ ፡ ክርስቶስም ፡ ከሙታን ፡ አለመነሣቱ ፡ ነውና ፡ ተነሣ ፡ ብለን ፡ ያስተማርነው ፡ እኛ ፡ የሐሰት ፡ ምስክሮች ፡ መሆናችን ፡ ነው ። የእናንተም ፡ ሃይማኖታችሁ ፡ ከንቱ ፡ መሆኑ ፡ ነው ። በክርስቶስም ፡ አምነው ፡ የሞቱት ፡ ጠፍተው ፡ መቅረታቸው ፡ ሊሆን ፡ ነው ። ክርስቶስንም ፡ ተስፋ ፡ የምናደርገው ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ብቻ ፡ ከሆነ ፡ የማንረባና ፡ የተዋረድን ፡ ሆነን ፡ መቅረታችን ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ የእውነት ፡ ትምሕርት ፡ አይደለምና ፡ ይህን ፡ ትቃችሁ ፡ ክርስቶስ ፡ በትንሣኤው ፡ በኩረ ፡ ምውታን ፡ መሆኑን ፡ አመኑ ። በአዳም ፡ ሞት ፡ እንደ ፡ ተጀመረ ፡ እንዲሁም ፡ በክርስቶስ ፡ ትንሣኤ ፡ ተጀምርዋልና ፡ በአዳም ፡ የሞቱት ፡ ሁሉ ፡ በክርስቶስ ፡ ይነሣሉ ።

ትንሣኤው ፡ ግን ፡ በየማዕርግና ፡ በየተራ ፡ ነው ። መጀመሪያ ፡ ክርስቶስ ፡ ተነሣ ፤ ከእርሱም ፡ በኋላ ፡ ያመኑበት ፡ ጳውሎስ ፡ በዳግም ፡ ምጽክ

፡ ይነሣሉ ። መጨረሻው ፡ ትንሣኤ ፡ ግን ፡ (ትንሣኤ ፡ ዘገባኤ ፡ ግን) ገዥች ፡ በተሻሩ ፡ ጊዜ ፤ ነገሥታትም ፡ መንግሥታቸውን ፡ መልሰው ፡ ለእግረ-ሐብሔር ፡ አብ ፡ በሰጡ ፡ ጊዜ ፡ ይሆናል ።

በዚያም ፡ ጊዜ ፡ የኋለኛው ፡ ጠላት ፡ ሞት ፡ ይሻራል ፡ ይላቸዋል ። ለ ፡ ትርጓሜው ፡ ጀገኛ ፡ ጀገኛ ፡ ገጽ ፡ እይ ።

በኤፌሶንም ፡ ሳለ ፡ የትንሣኤ ፡ ሙታንን ፡ ነገር ፡ ሲያስተምር ፡ ጠላቱ ፡ ይዘው ፡ ከለማዳ ፡ አውራ ፡ ጋራ ፡ አስታግለውት ፡ ነበርና ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ ከሌለ ፡ በኤፌሶን ፡ ከአውራ ፡ ጋራ ፡ እስከ ፡ መታገል ፡ ድረስ ፡ ግን ፡ ያደክመኝ ፡ ነበር ። መከራውንስ ፡ ለምን ፡ እቀበል ፡ ነበር ።

ትንሣኤ ፡ ሙታንስ ፡ በልነበረ ፡ ነገ ፡ እንሞታለንና ፡ እንብላ ፡ እንጠጣ ፡ እንደሚሉት ፡ ሆነን ፡ እንኖር ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ መከራ ፡ መብል ፡ አያስፈልገንም ፡ ነበር ፡ ይላቸዋል ።

መምሕራን ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ እየተራቡና ፡ እየተጠሙ ፡ መከራም ፡ እንቀበሉ ፡ ማስተማራቸው ፡ በለጠጉት ፡ ለድሆች ፡ ከገንዘባቸው ፡ መስጠታቸው ፡ ዳኞችም ፡ ለተበደለ ፡ መፍረዳቸው ፡ ከሞቱ ፡ በኋላ ፡ ተነሥተው ፡ መንግሥተ ፡ ስማያትን ፡ ለመውረስ ፡ ተስፋ ፡ አድርገው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሞቱ ፡ መቅረት ፡ ከሆነማ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ማድረግ ፡ ምን ፡ ያስፈልጋል ።

ስለዚህ ፡ የእኛን ፡ መከራ ፡ መቀበል ፡ እየተመለከታችሁ ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ መኖሩን ፡ አመኑ ፡ ለማለት ፡ በኤፌሶን ፡ ከለማዳ ፡ አውራ ፡ ጋራ ፡ መታገሉን ፡ ጠቅሶ ፡ ይጽፍላቸዋል ።

ደግሞ ፡ ሆድ ፡ ቁርጠት ፡ ለሚያመው ፡ የራስ ፡ ምታት ፡ ነገር ፡ በነግሩ ፡ አይገባውም ፡ እንደ ፡ ተባለ ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ ለጊዜው ፡ ብዙ ፡ ትምሕርትና ፡ እውቀት ፡ የሌላቸው ፡ መሆናቸውን ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ በተጻፈው ፡ ብቻ ፡ የትንሣኤ ፡ ሙታንን ፡ ነገር ፡ አይረዱትም ፡ ይሆናል ፡ በማለት ፡ ከሌላው ፡ ማንም ፡ ገበሬ ፡ በሚያውቀው ፡ በዘር ፡ እየመሰለ ፡ ይጽፍላቸዋል ።

አንተ ፡ ሰነፍ ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰው ። አንተ ፡ የምትዘራው ፡ ዘር ፡ እንኳ ፡ በልበሰሰሰ ፡ አይበቅልም ። የምትዘራውም ፡ ቅንጣቱ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ተዘር ፡ ከበሰሰሰ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ይበቅልና ፡ አገዳውም ፡ ገለባውም ፡ ምርቁም ፡ ለበባውም ፡ ፍሬውም ፡ ከቅንጣቱ ፡ ብቻ ፡ ይገኛል ። ገበሬ ፡ የሚዘራው ፡ ለህል ፡ ዘር ፡ እንደዚህ ፡ ከሆነ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ፍጥረት ፡ ሰውማ ፡ ለሞተና ፡ ከፈረሰ ፡ በኋላ ፡ አካል ፡ አግኝቶ ፡ በነሣ ፡ ምን ፡ ያስደንቃልና ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ የለም ፡ ትላለህ ፡ ይለዋል ።

ደግሞ ፡ በትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ ጊዜ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ባንድ ፡ ዓይነት
በትክክልነት ፡ ይነሣል ፡ እንዳይሉት ፡ የዘር ፡ ፍሬ ፡ ሁሉ ፡ አንድ ፡ አይደለም ።
የሰንደግ ፡ ዘር ፡ የገብስ ፡ ዘር ፡ የተልባ ፡ ዘር ፡ የጉግ ፡ ዘር ፡ ለ
ብቻው ፡ እንደሆነ ፡ የጸድቃንም ፡ ትንሣኤ ፡ ከታዋቅን ፡ ትንሣኤ ፡ ልዩ
ነው ፡ እንጂ ፡ ትክክል ፡ አይደለም ።

ከከከብም ፡ ብርሃን ፡ የጨረቃ ፡ ብርሃን ፡ ከጨረቃ ፡ ብርሃን ፡ የፀሐይ ፡ ብር
ን ፡ እንዲበላለጥ ፡ ጸድቃንም ፡ እንደዚህ ፡ በክብር ፡ እየተበላለጠ ፡ ይነሣሉ ።

ደግሞ ፡ ከአንዱ ፡ ወንጀልኛ ፡ የሌላው ፡ ወንጀልኛ ፡ ቅጣት ፡ እንዲበልጥ
የታዋቅንም ፡ ፍዳ ፡ እንደዚህ ፡ የተበላለጠ ፡ እየሆነ ፡ ይነሣሉ ።

በሚፈርስና ፡ በሚደክም ፡ አካል ፡ ይቀበራል ። በማይፈርስና ፡ በማይደክም ፡
አካል ፡ ይነሣል ። ነፍሳዊ ፡ አካልና ፡ መንፈሳዊ ፡ አካል ፡ አለፍ
በነፍሳዊ ፡ አካል ፡ ይቀበራል ። በመንፈሳዊ ፡ አካል ፡ ይነሣል ፡ ይላቸዋል ።

ዘር ፡ በተዘራ ፡ ጊዜ ፡ ሲበቅል ፡ ግልፋሬው ፡ ቀርቶ ፡ አዲስ ፡ ሆኖ
እንዲበቅል ፡ ሰውም ፡ ከሞተና ፡ ከፈረሰ ፡ በኋላ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ጥገና
ድሶ ፡ ይነሣል ፡ እንጂ ፡ አውር ፡ በአውርነቱ ፡ ነባጣም ፡ በነባጣነቱ ፡ ለ
ውም ፡ በደዌ ፡ የተበላሸው ፡ አሮጌ ፡ አካል ፡ እንደ ፡ ተበላሸ ፡ ሆኖ ፡
ለመነሣቱን ፡ ለማስረዳት ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታንን ፡ በዘር ፡ መስሎ ፡ ይጸና
ላቸዋል ።

ደግሞ ፡ ነፍስም ፡ ብትሆን ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ከሥጋ ፡ ጋራ ፡ ተቀምጥ
ዳ ፡ በመኖርዋ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ በታጠቀሰት ፡ መዘግየት ፡ አይቀርምም
በትንሣኤ ፡ ጊዜ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ታድሳ ፡ የምትነሣ ፡ ስለ ፡ ሆነች
መንፈሳዊ ፡ አካል ፡ ይነሣል ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞ ፡ በትንሣኤ ፡ ዘገባኤ ፡ ሥጋችን ፡ አሁን ፡ እንደ ፡ ነበረው ፡ ሆኖ ፡
ይነሣል ፡ እንጂ ፡ አይታደስም ፡ የሚሉ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ነበሩና ፡ ሥጋና ፡
ደም ፡ መንግሥተ ፡ ሰማይን ፡ አይወርስም ፡ በማለት ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን
በተሐድሶ ፡ መሆኑን ፡ ይገልጻላቸዋል ። ፩ቆሮ ፡ ፲፮ ፡ ፲፪-፲፮ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እኛ ፡ ሁላችን ፡ የምንሞት ፡ አይደለንም ። ነገር
ግን ፡ የኋለኛው ፡ መለከት ፡ በተነፋ ፡ ጊዜ ፡ አስቀድመው ፡ የሞቱትን
ሰዎች ፡ ይነሣሉ ።

ከነዚያም ፡ በኋላ ፡ የማንሞተው ፡ እኛ ፡ እንለወጣለን ፡ እያለ ፡ ራሱ
ቅ ፡ ምሥጢር ፡ ይነግራቸዋል ።

ስለ ፡ ትርጓሜው ፡ ፲፲፮ና ፡ ፲፲፯ ፡ ገጽ ፡ አይ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ የምጽዋቱን ፡ ገንዘብ ፡ ነገር ፡ ይጽፍላቸዋል ።
ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በያገሩ ፡ እየዘረ ፡ ወንጌልን ፡ ሲያስተምርና ፡ ሲ

ሰብክ ፡ ወዲያውም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ የሚኖሩ ፡ ማኅበረ ፡ ክርስቲያን ፡
ትግረኞችና ፡ ድኅኞች ፡ መሆናቸውን ፡ እያስረዳ ፡ ይሰብክ ፡ ነበርና ፡ በክ
ርስቶስ ፡ ያመኑት ፡ ሰዎች ፡ እንደሚችሉት ፡ መጠን ፡ የምጽዋት ፡ ገን
ዘብ ፡ እያዋጡ ፡ ይሰጡ ፡ ነበር ።

ይህንም ፡ የምጽዋት ፡ ገንዘብ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ራሱ ፡
እየተቀበለ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜም ፡ ሰው ፡ እየላከ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ለሚኖሩ ፡
ማኅበረ ፡ ክርስቲያን ፡ ይሰድላቸው ፡ ነበር ።

ይህንም ፡ የምጽዋት ፡ ገንዘብ ፡ ከያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ ላይ ፡ ለመሰብሰብ ፡
ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ያስፈልግ ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ የማያስፈልግ ፡ አዲ
ስ ፡ ብልሃት ፡ አግኝቶ ፡ እኔ ፡ በመጣሁ ፡ ጊዜ ፡ ከየቤታችሁ ፡ ስትሰበሰቡ ፡
ብዙ ፡ ጊዜ ፡ እንዳያልፍብኝ ፡ ከዛሬ ፡ ጀምራችሁ ፡ አሁን ፡ አሁን ፡ ወደ ፡
ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ስትሰበሰቡ ፡ እንደ ፡ ተቻላችሁ ፡ መጠን ፡ የምትሰ
ጡትን ፡ የምጽዋት ፡ ገንዘብ ፡ እየያዘችሁ ፡ እየሔዱችሁ ፡ ለቤተ ፡ ክር
ስቲያን ፡ ሹም ፡ አስረክቡ ። ባንድ ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ የምጽዋት ፡ ገንዘብ ፡ እሰ
ጣለሁ ፡ የሚል ፡ ሰው ፡ ግን ፡ በቤቱ ፡ ያቆይና ፡ እኔ ፡ በመጣሁ ፡ ጊዜ ፡ በ
አጄ ፡ ያስረክበኛል ። ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ሁሉንም ፡ ባንድነት ፡ አድርጌ ፡ በ
ኢየሩሳሌም ፡ ለሚኖሩ ፡ ማኅበረ ፡ ክርስቲያን ፡ እልክዋለሁ ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ይህን ፡ መልእክቱን ፡ ይዘው ፡ የሚሔዱትን ፡ ደቀ ፡
መዛሙርቱን ፡ በፍቅርና ፡ በማክበር ፡ እንዲቀበልዋቸው ፡ አደራ ፡ ይላ
ቸዋል ። በመጨረሻውም ፡ ጌታችንን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ የማይወድ ፡
ሰው ፡ ውጉዝ ፡ ይሁን ፡ በማለት ፡ መንፈሳዊ ፡ ሰይፍን ፡ አሳይቶ ፡ መ
ልእክቱን ፡ ይጨርሳል ።

የጻፈውም ፡ በ፲ (፶፯)ኛው ፡ ምሕ ፡ በኤፌሶን ፡ ሳለ ፡ ነው ። ጽፎም ፡
ሲጨርስ ፡ በጠሞቱዎስና ፡ በእስጢፋኖስ ፡ በፈርዶናጥስና ፡ በአካይቆስ ፡
አጅ ፡ ልክላቸዋል ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፲፮ ፡ ፴፪-፶፰ ። ፲፯ ፡ ፩-፳፬ ።

ምዕራፍ ፡ ፵፮ ፡

በኤፌሶን ፡ በቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በአንጥረኛው ፡ በድሜጥሮስ ፡

መካከል ፡ ስለ ፡ ተነሣው ፡ ሁከት ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ መቄዶንያና ፡ ወደ ፡ አካይያ ፡ ደርሶ ፡ ከዚያም ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ተመልሶ ፡ ከማሳበሩ ፡ ተሰነባብቶ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ለመሔድ ፡ አስቦ ፡ ነበርና ፡ እስከዚያው ፡ ድረስ ፡ በመቄዶንያና በአካይያ ፡ የሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ አጋሪዎቻቸው ፡ እንደምን ፡ እንደሆኑ አይተው ፡ እንዲነግሩት ፡ ጠሞቱዎስንና ፡ ኤርስቶስን ፡ ልከ ፡ ከሰደዳቸው በኋላ ፡ እርሱ ፡ በኤፌሶን ፡ እያስተማረ ፡ ቆይቶ ፡ ነበር ፡ የሐዋርያው ፡ ፲፱ ፡ ፳፩ - ፳፫ ።

በኤፌሶንም ፡ ሳለ ፡ በላዩ ፡ ትልቅ ፡ ሁከት ፡ ተነሣበት ። ምክንያቱም ፡ በኤፌሶን ፡ የሚኖሩ ፡ አረማውን ፡ አርጤምስ ፡ የምትባል ፡ ሴት ፡ አምላክ ፡ ከሰማይ ፡ የወረደች ፡ ናት ፡ እያሉ ፡ የአርስቶስ ፡ ምስልና ፡ መቅደስ ፡ በብር ፡ እያስቀረጹ ፡ በየቤታቸው ፡ እያኖሩ ፡ ያመልካት ነበር ። ጽርዓውያን ፡ (ግሪኮች) በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ዜውስ ፡ የሚባል ፡ አምላክ ፡ ያመልኩ ፡ ነበርና ፡ ከእርሱ ፡ አጽሎንና ፡ አርጤምስ ፡ መንታ ፡ ሆነው ፡ ተወለዱ ፡ ይባላል ።

አርጤምስም ፡ እጅግ ፡ የተዋበች ፡ ቆንጆ ፡ ስለ ፡ ነበረች ፡ ከሰማይ ፡ የወረደች ፡ ናት ፡ እንጂ ፡ ከምድር ፡ የተገኘች ፡ አይደለችም ፡ እያሉ ፡ ያከብርዋት ፡ ነበር ። ከብዙ ፡ ዘመንም ፡ በኋላ ፡ ጽርዓውያን ፡ (ግሪኮች) ኤፌሶንን ፡ በሚገዙበት ፡ ወራት ፡ በኤፌሶን ፡ ታላቅ ፡ መቅደስ ፡ ሠርተው ፡ የአርጤምስን ፡ ምስል ፡ በውስጡ ፡ አቁመው ፡ ሲያመልካት ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ።

ሮማውያንም ፡ ኤፌሶንን ፡ በወሰዱ ፡ ጊዜ ፡ ስሟን ፡ ብቻ ፡ ዲያናብለው ፡ አርጤምስን ፡ እያመለካት ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ ኖረዋል ።

በኋላ ፡ ግን ፡ በግዜ ፡ (፵፮)ዓ ፡ ም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ ገብቶ ፡ በስተማረ ፡ ጊዜ ፡ ከኤፌሶን ፡ ሰዎች ፡ ብዙዎቹ ፡ በክርስቶስ ፡ ስለአመኑ ፡ የአርጤምስን ፡ ምስል ፡ ማምለክ ፡ ትተው ፡ ነበር ።

የአርጤምስንም ፡ ምስልና ፡ መቅደስ ፡ በብር ፡ የሚቀርጽና ፡ የሚሠራዋናው ፡ የአንጠረኞች ፡ አለቃ ፡ ድሜጥሮስ ፡ ይባል ፡ ነበርና ፡ እርሱ ፡ የቀሩትን ፡ አንጥረኞች ፡ ሁሉ ፡ ሰብስቦ ፡ ትዳራችንና ፡ ጥቅማችን ፡ የአርጤምስን ፡ ምስልና ፡ መቅደስ ፡ በመሥራት ፡ እንደሆነ ፡ ታውቃላችሁ ። አሁን ፡ ግን ፡ ይህ ፡ ጳውሎስ ፡ የሚባል ፡ ሰው ፡ እነዚህ ፡ በሰው ፡ እጅ ፡ የሚሠሩት ፡ ሁሉ ፡ አማልክት ፡ አይደሉም ፡ እያለ ፡ እያስተማረ ፡ በኤፌሶንና ፡ በእስያም ፡ ያሉትን ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ አምልኮት ፡ መለሳቸው ። ትልቁም ፡ ሐዘናችን ፡ ዓለሙ ፡ ሁሉ ፡ የሚያመልክት ፡ የአርጤምስ ፡ ክብርዋ ፡ ወደ ፡ ሬት ፡ በመቅረቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የእኛ ፡ ሥራ ፡ ተንቆ ፡ በመቅረቱ ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ እያለ ፡ ያነሳሣቸው ፡ ጀመር ።

እንጥረኞቹና ፡ ሌሎችም ፡ አረማውያን ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ የኤፌሶን ፡ አርጤምስ ፡ ክብርዋ ፡ ታላቅ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ በቁጣ ፡ ቃል ፡ ይጮሁ ፡ ጀመር ። ከተማውም ፡ የተሸበረ ፡ መሰለ ።

በከተማውም ፡ ዳር ፡ እንድ ፡ ሰፊ ፡ ሚዳ ፡ ነበርና ፡ ወደዚያ ፡ ተሰበሰቡ ። ሁከቱም ፡ በበዛ ፡ ጊዜ ፡ የጳውሎስን ፡ ባልንጀሮች ፡ ጋይዮስንና ፡ አርስጥሮስን ፡ ከሕዝቡ ፡ መካከል ፡ ነጥቀው ፡ ወሰድዋቸው ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ወደዚያው ፡ ስፍራ ፡ ለመግባት ፡ ፈልጎ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ወዳጆቹ ፡ ስለ ፡ ከለከሉት ፡ ሳይገባ ፡ ቀረ ።

ከሕዝቡም ፡ እኩሎቶቹ ፡ የተሰበሰቡበት ፡ ምክንያቱ ፡ ምን ፡ እንደሆነ ፡ አያውቁትም ፡ ነበር ። ይህንም ፡ የሚመስል ፡ ነገር ፡ በሀገራችን ፡ በጎንደር ፡ አጠገብ ፡ ቅማንት ፡ የተሻሉ ፡ ሕዝብ ፡ በተለየ ፡ ባንድ ፡ መንደር ፡ የሚኖሩ ፡ አሉ ። ከመካከላቸው ፡ አንዲቱ ፡ ባንድ ፡ ምክንያት ፡ የጮኸች ፡ እንደሆነ ፡ የመንደሩ ፡ ሴቶች ፡ ሁሉ ፡ የተጮኸበትን ፡ ነገር ፡ ሳያውቁ ፡ ዳር ፡ እስከ ፡ ዳር ፡ ይጮሃሉ ። ምክንያቱንም ፡ የተጠየቁ እንደሆነ ፡ ሴቱቱ ፡ ሳትበደል ፡ አትጮህም ፡ ብለን ነው ። እንጂ ፡ ምክንያቱን ፡ አናውቀውም ፡ ብለው ፡ ይመልሳሉ ።

እነዚህም ፡ የኤፌሶን ፡ ሰዎች ፡ በቅ ፡ ጳውሎስና ፡ በድሜጥሮስ ፡ መካከል ፡ የተነሣውን ፡ ነገር ፡ ሳያውቁ ፡ መሰብሰባቸው ፡ እንደ ፡ ቅማንት ፡ የሆኑ ፡ ይመስላል ።

ሁከቱም ፡ እየባሰ ፡ በሔደ ፡ ጊዜ ፡ የከተማው ፡ ሹም ፡ ተነሥቶ ፡ እናንት ፡ የኤፌሶን ፡ ሰዎች ፡ አምላክነቷን ፡ የሚመሰክርላት ፡ ቃል ፡ ከሰማይ ፡ የወረደላትን ፡ አርጤምስን ፡ የማያውቅ ፡ ማነው ። ስለዚህ ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ መሟገት ፡ እያስፈልገንም ። ምናልባት ፡ ድሜጥሮስና ፡ ባልንጀሮቹ ፡ ሌላ ፡ የክስ ፡ ነገር ፡ እንዳላቸው ፡ ያገሩ ፡ ዳኛ ፡ አለና ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ይነጋገሩ ፡ እንጂ ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ሹብር ፡ ማድረግ ፡ አይገባም ። አሁንም ፡ በየቤታችሁ ፡ ተመለሱ ፡ ብሎ ፡ ሕዝቡን ፡ አሰናበተ ።

ይህም ፡ የከተማው ፡ ሹም ፡ የሠራው ፡ ሥራ ፡ የእውቀትና ፡ የብልሃት ፡ ሥራ ፡ መሆኑን ፡ በምሳሌ ፡ እናስረዳለን ።

ሰው ፡ የታወቀ ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ በንድ ፡ በተራ ፡ ሰው ፡ አፍ ፡ መጥፎ ፡ ስድብ ፡ የተሰደበ ፡ እንደሆነ ፡ እውቀትና ፡ ብልሃት ፡ ያለው ፡ ቢሆን ፡ ስድቡን ፡ ንቆ ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ይቀራል ። ሞኝ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ተሳዳቢውን ፡ በዳኛ ፡ ፊት ፡ አቅርቦ ፡ እንደዚህ ፡ ብለህ ፡ ሰድብኸኛል ፡ እያለ ፡ የራሱን ፡ መጥፎ ፡ ስድብ ፡ ላልሰሙት ፡ ሰዎች ፡ እያሰማ ፡ ለክ ፡ ፅጌ ፡ እንደዚህ ፡ ኑርዋልን ፡ እየተባለ ፡ ይሳቅበታል ።

የኤፌሶን ፡ ከተማ ፡ ሹም ፡ ግን ፡ አዋቂና ፡ ብልህ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የአርጤምስ ፡ ከንቱነት ፡ በሕዝብ ፡ መካከል ፡ እንዳይገለጥበት ፡ አርጤምስን ፡ የማያውቅና ፡ የማያመልካት ፡ ሰው ፡ የለምና ፡ የእርስዎን ፡ ነገር በሕዝብ ፡ ጉባኤ ፡ ፊት ፡ መናገር ፡ አያስፈልግም ፡ እያለ ፡ ሕዝቡን ፡ በፈሊጥ ፡ አሰናበተ ። የሐዋ ፡ ፲፱ ፡ ፳፫-፵ ።

ሁከቱም ፡ ከበረደ ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ጋራ ፡ ተሰነብብቶ ፡ ወደ ፡ መቄዶንያ ፡ ሔደ ።

ምዕራፍ ፡ ፵፩ ። ማጠቃለያ

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ሁለተኛውን ፡ መልእክቱን ፡ ለቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ መጀመሪያውን ፡ መልእክቱን ፡ ጽፎ ፡ በጢሞቴዎስ ፡ እጅ ፡ ለቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ ከላከላቸውና ፡ ጢሞቴዎስም ፡ አድርሶ ፡ ከተመለሰ ፡ በኋላ ፡ የመልእክቱን ፡ ቃል ፡ መቀበላቸውንና ፡ አለመቀበላቸውን ፡ ለማወቅ ፡ ሲል ፡ ሌላውን ፡ ደቀ ፡ መዛሙሩን ፡ ጌቶን ፡ በቃል ፡ ልከት ፡ ነበር ።

ሲልከውም ፡ ከኤፌሶን ፡ ወደ ፡ መቄዶንያ ፡ መሔዱን ፡ ያውቅ ፡ ስለ ነበር ፡ በጢሮዳዳ ፡ እንደገናኝ ፡ ብሎች ፡ ነበርና ፡ ጢሮዳዳ ፡ ሆኖ ፡ ሲጠብቀው ፡ ሳይመጣለት ፡ ቀረ ። ነገር ፡ ግን ፡ የጢሮዳዳ ፡ ሰዎች ፡ ትምሕርቱን ፡ ተቀብለውት ፡ ነበርና ፡ ብዙ ፡ ወራት ፡ ወንጌልን ፡ እያስተማረ ፡ ቆይቶ ወደ ፡ መቄዶንያ ፡ አለፈ ።

መቄዶንያም ፡ ሲደርስ ፡ ጌቶ ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ተመልሶ ፡ መጥቶ ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ የመጀመሪያውን ፡ መልእክቱን ፡ ቃል ፡ ተቀብለው ፡ ያበቱን ፡ ሚስት ፡ ያገባውንና ፡ ሌሎችንም ፡ ዘማውያንን ፡ ከማኅበርነት ፡ ለይተው ፡ የምጽዋቱንም ፡ ገንዘብ ፡ በትጋት ፡ አዋጥተው ፡ መጠበቃቸውንና ፡ ፊቱን ፡ ለማየት ፡ መናፈቃቸውን ፡ በነገረው ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ ደስ ፡ አለው ።

ነገር ፡ ግን ፡ ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ የሚሆኑ ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ እርሳቸው ፡ በላደረጉት ፡ እስራኤል ፡ ከግብጽ ፡ በወጡ ፡ ጊዜ ፡ ሙሴ ፡ መና ፡ በማውረድ ፡ ደመና ፡ በመጋረድ ፡ በደረገው ፡ በታምራት ፡ ሥራ ፡ እየተመኩ ፡ ስለ ፡ ተናገሩ ፡ እንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ እነዚያ ፡ ትምሕርት ፡ መሳባቸውን ፡ ጨምሮ ፡ ስለ ፡ ነገረው ፡ ደስታው ፡ ወደ ፡ ሐዘን ፡ ተለወጠ።

ስለዚህም ፡ ነገር ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ሔዶ ፡ በቃል ፡ እንዳይገሥጸቸው ፡ በቶሎ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ለመውጣት ፡ አስቦ ፡ ነበርና ፡ ይህን ፡ ሁለተኛውን ፡ መልእክቱን ፡ ሊጽፍላቸው ፡ አሰበ ።

መልእክቱንም ፡ ሲጽፍ ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ በሰላምታና ፡ አግዚአብሔርን ፡ በማመስገን ፡ ይጀምራል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በመጀመሪያው ፡ መልእክቱ ፡ የእንጀራ ፡ አባቱን ፡ ሚስት ፡ ያገባውንና ፡ ሌሎችንም ፡ ዘማውያን ፡ ከማኅበርነት ፡ እንዲለዩዋቸው ፡ ጽፎላቸው ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ከማኅበርነት ፡ የተለዩው ፡ ሰው ፡ ንስሐ ፡ መግባቱን ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ አስከህን ፡ ያገኘው ፡ ተግሣጽና ፡ ኃፍረት ፡ ይበቃዋልና ፡ ንስሐ ፡ ከገባ ፡ ታርቃችሁ ፡ ወደ ፡ ማኅበርነት ፡ መልሱት ። ንስሐ ፡ ከገባ ፡ በኋላ ፡ ሳትታረቁት ፡ የቀራችሁ ፡ እንደሆነ ፡ የቀበሌ ፡ ተስፋ ፡ ሐዘን ፡ ያዝንና ፡ ወደ ፡ ትልቅ ፡ ክህደት ፡ ይደርሳል ።

እናንተም ፡ ከታረቃችሁት ፡ እኔም ፡ እታረቀዋለሁ ፡ ይላቸዋል ። ዩቆሮ ፡ ፩ ፡ ፩-፲፰ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ሐሰተኞችን ፡ መምሕራን ፡ (ቢጽሐሳውያን) በነገር ፡ አየገብጠ ፡ የእኛ ፡ መጽሐፍ ፡ እናንተ ፡ ናችሁና ፡ በልባችን ፡ ተጽፋችኋል ።

የእኛም ፡ መጽሐፍ ፡ መሆናችሁ ፡ የታወቀ ፡ ነውና ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ያነባችኋል ። የተጻፉችሁትም ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በጥቁር ፡ ቀለም ፡ አይደለም ። ስለዚህ ፡ እኛ ፡ የጻፍናችሁ ፡ የክርስቶስ ፡ መልእክቶች ፡ (ደብዳቤዎች) እንደ ፡ ሆናችሁ ፡ ማንም ፡ ሊያውቃችሁ ፡ ይችላል ፡ ይላቸዋል ።

ይህንም ፡ በምሳሌ ፡ እናስረዳለን ። በስም ፡ ብቻ ፡ ጸሐፊዎች ፡ የሆኑ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ጽሕፈታቸው ፡ ሙጭርጭር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ለአንባቢዎች ፡ እጅግ ፡ ያስቸግራል ።

የጽሕፈት ፡ ትምሕርት ፡ የተማሩ ፡ ጸሐፊዎች ፡ ግን ፡ ጽሕፈታቸው ፡ እጅግ ፡ ያማረና ፡ የጎላ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ለአንባቢዎቹ ፡ ደስ ፡ ያሰኛል ። አጥርቶ ፡ ንባብ ፡ የማያውቅ ፡ ሰው ፡ እንኳ ፡ ያለችግር ፡ ሊያነበው ፡ ይችላል ። መጽሐፉም ፡ ገና ፡ በመታየቱ ፡ የነእገሌ ፡ ጽሕፈት ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡ ይታወቃል ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ትምሕርቱ ፡ ሁሉ ፡ በእውቀትና ፡ በጥበብ ፡ ስለሆነ ፡ በእርሱ ፡ ትምሕርት ፡ ያመኑ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በነጋገራቸውና ፡ በእውቀታቸው ፡ በሥራቸውም ፡ የቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ መሆናቸው ፡ ይታወቅ ፡ ነበርና ፡ ራሱን ፡ በጸሐፊ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱን ፡ በመጽሐፍ ፡ መስሎ ፡ ተናገረ ።

ገገ

በሀገራችን ፡ በኢትዮጵያ ፡ ጎንደር ፡ የነገሥታት ፡ ዋና ፡ ከተማ ፡ በነበረችበት ፡ ዘመን ፡ የብሉይና ፡ የሐዲስ ፡ መጻሕፍትን ፡ የሚተረጉሙ ብዙ ፡ ሊቃውንት ፡ ነበሩ ። ከነዚህም ፡ አንዱ ፡ መምሕር ፡ ኤስድርስ ፡ የሚባሉት ፡ በሐዲስ ፡ መጻሕፍት ፡ ትርጓሜ ፡ እጅግ ፡ ስመ ፡ ዋሩ ፡ ነበሩ ። ከእርሳቸውም ፡ ሲወርድ ፡ ሲዋረድ ፡ ከአለቃ ፡ ወልደ ፡ አብ ፡ ደረሰ ። አለቃ ፡ ወልደ ፡ አብ ፡ በትውልዳቸው ፡ የሸዋ ፡ ነበሩ ። ከአለቃ ወልደ ፡ አብም ፡ ወደ ፡ መምሕር ፡ ወልደ ፡ ሚካኤል ፡ ደርሶ ፡ ከመምሕር ፡ ወልደ ፡ ሚካኤል ፡ የትግሬም ፡ የሸዋም ፡ የጎጃምም ፡ የቤጌምድርም ፡ ሊቃውንት ፡ ወደ ፡ ጎንደር ፡ እየሔዱ ፡ ተምረው ፡ አስከ ፡ ዘመናችን ፡ ድረስ ፡ የወልደ ፡ አብ ፡ የወልደ ፡ ሚካኤል ፡ ትርጓሜ ፡ ነው ፡ እየተባለ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቶቻቸው ፡ ታውቀው ፡ ይኖራሉ ።

ደግሞ ፡ በዚህ ፡ በጎንደር ፡ ከተማ ፡ ቁስ ፡ አፄ ፡ ገብረ ፡ መድኅን ፡ የተባሉ ፡ እጅግ ፡ የተማሩ ፡ ሊቅ ፡ ስለ ነበሩ ፡ የእርሳቸውም ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ እንደዚህ ፡ ታውቀው ፡ ይኖራሉና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ የእኔ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርት ፡ መሆናችሁን ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ያውቃችኋል ፡ ማለቱ ፡ ስለዚህ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ አሪት ፡ የተጻፈችው ፡ በደንጊያ ፡ ጽላትን ፡ ላይ ፡ ነው ። ወንጌል ፡ ግን ፡ በልብ ፡ ጽላት ፡ ላይ ፡ ነው ።

አሪት ፡ ንብብ ፡ ናትና ፡ ትገድላለች ። ወንጌል ፡ ግን ፡ ትርጓሜ ፡ ናትና ፡ ታድናለች ። በደንጊያ ፡ ጽላት ፡ የተጻፈች ፡ የሞት ፡ መልእክት ፡ አሪት ፡ እንደዚህ ፡ የከበረች ፡ ከሆነች ፡ በልብ ፡ ጽላት ፡ ላይ ፡ የተጻፈች ፡ የሕይወት ፡ መልእክት ፡ ወንጌልማ ፡ እንደምን ፡ ትከብር ፡ ይሆን ።

እኛም ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ተስፋ ፡ ስለ አገኘን ፡ ፊታችንን ፡ በታላቅ ፡ ደስታ ፡ ገልጠን ፡ ጌታችንን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በተገለጠ ፡ ሬት ፡ አናየዋለን ፡ እንጂ ፡ ሙሴ ፡ ኃላፊ ፡ ብርሃን ፡ ስለ ተሣለበት ፡ ሬቱን ፡ እንዳያየት ፡ እንደሚሸፍንባቸው ፡ እንደ እስራኤል ፡ ልጆች ፡ አይደለንም ፡ እያለ ፡ ከሙሴ ፡ ክብር ፡ የክርስቶስ ፡ ክብር ፡ ከአሪት ፡ ክብር ፡ የው

ንጌል ፡ ከእስራኤል ፡ ዘሥጋ ፡ ክብር ፡ የእስራኤል ፡ ዘነፍስ ፡ ክብር ፡ መብለጠን ፡ እያስረዳ ፡ ይጽፋላቸዋል ። ፪ ፡ ቆሮ ፡ ፫ ፡ ፩-፲፰ ። ፬ ፡ ፩-፲፰ ።

ከፍትፍቱ ፡ ሬቱ ፡ ያጠግባል ፡ እንደሚባል ፡ ዘወትር ፡ የጌታቸውን ፡ ሬት ፡ በብሩህና ፡ በባለሟልነት ፡ የሚያዩ ፡ አገልጋዮች ፡ የታደሉ ፡ ናቸውና ፡ የእኛ ፡ ጌታ ፡ የእስራኤል ፡ ልጆች ፡ እንዳያየት ፡ ሬቱን ፡ እንደሚሸፍንባቸው ፡ እንደ ሙሴ ፡ አይደለም ፡ በማለቱ ፡ የታደሉ ፡ መሆናቸውን ፡ ያስረዳቸዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ ከምድራዊ ፡ ኑሮና ፡ ክብር ፡ የሰማያዊ ፡ ኑሮና ፡ ክብር ፡ መብለጠን ፡ ይገልጥላቸዋል ። የዚህ ፡ የምድራዊ ፡ ድንኳናችን ፡ በፈርስ ፡ (በያረጀ)የሰው ፡ እጅ ፡ ያልሠራው ፡ ዘላለማዊ ፡ ቤት ፡ አለንና ፡ ወደ ፡ እዚያ ፡ እንገባለን ። ከገባንም ፡ በኋላ ፡ መውጣት ፡ የለብንም ። የምድራዊ ፡ ድንኳናችን ፡ በማርጆቹም ፡ በሆን ፡ በመቀደዳም ፡ በሆን ፡ ስናዝን ፡ እንኖራለን ። ዘላለማዊ ፡ ቤታችን ፡ ግን ፡ ማርጆትና ፡ ማለፍ ፡ የለበትምና ፡ በደስታ ፡ እንኖራለን ።

ዛሬ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ክርስቶስን ፡ በሃይማኖት ፡ እንጂ ፡ በማየት ፡ አናውቀውምና ፡ ከእርሱ ፡ እርቀን ፡ እንኖራለን ። ስለዚህም ፡ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ በሞት ፡ ተለይተን ፡ ከክርስቶስ ፡ ጋራ ፡ ለመኖር ፡ እንናፍቃለን ። ነገር ፡ ግን ፡ በዚህም ፡ ዓለም ፡ በሆን ፡ በወዲያኛውም ፡ ዓለም ፡ በሆን ፡ እርሱን ፡ ደስ ፡ ልናሰኘው ፡ ይገባናል ።

ሰው ፡ ሁሉ ፡ ክርስቶስ ፡ በሚፈርድበት ፡ በዙፋኑ ፡ ሬት ፡ ቆሞ ፡ እንደ ፡ ሥራው ፡ መጠን ፡ መልካም ፡ ወይም ፡ ክፉ ፡ በሆን ፡ ዋጋውን ፡ ይቀበላል ፡ ይላቸዋል ።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ጽድቅ ፡ ማግኘት ፡ በሃይማኖት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በምግባር ፡ አይደለም ፡ ብለዋል ፡ እያሉ ፡ ይናገራሉ ። እንደዚህም ፡ መናገራቸው ፡ በቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ልብ ፡ የበረው ፡ ብርሃን ፡ ባያበራላቸው ፡ ይሆናል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ጽድቅ ፡ ማግኘት ፡ በሃይማኖት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በምግባር ፡ አይደለም ፡ ማለቱ ፡ እርግጥ ነው ። እንደዚህም ፡ ማለቱ ፡ ሰው ፡ ምንም ፡ በሆን ፡ ባንድ ፡ ወገን ፡ ጎደሎነት ፡ ሳይኖርበት ፡ ፍጹም ፡ ሆኖ ፡ አይገኝምና ፡ ከኃጢአት ፡ ንጹሕ ፡ ለመሆን ፡ አይቻልም ። ከኃጢአትም ፡ ንጹሕ ፡ ካልሆነ ፡ ጽድቅን ፡ አያገኝም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለእኛ ፡ ብሎ ፡ ኃጢአት ፡ ሳይኖርበት ፡ ኃጢአተኛ ፡ ተ

ብሎ ፡ ሞታልና ፡ ለጽድቅ ፡ የሚያበቃን ፡ የእርሱ ፡ ሞት ፡ ነው ፡ እንጂ
የእኛ ፡ ምግባር ፡ ብቻ ፡ አያጸድቅንም ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ምግባር
አያጸድቅምና ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ትእዛዝ ፡ እያረረሰን ፡ እንኑር ፡ ማለቱ ፡
አይደለም ። የዚህንም ፡ ትርጓሜ ፡ ከዋናው ፡ ንባብ ፡ ከሮሜ ፡ መሬት
እኩቱ ፡ ላይ ፡ ስንደርስ ፡ አብዝተን ፡ አስፍተን ፡ ለመጻፍ ፡ ስለ ፡ አሰብ
ን ፡ አሁን ፡ ባጭሩ ፡ ትተንዋል ። ሮሜ ፡ ፱ ፡ ፩-፳፭ ። ፭ ፡ ፩-፳፩ ።

ለሚያስተውል ፡ ሰው ፡ ግን ፡ በዚህም ፡ መልእክት ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡
ክርስቶስ ፡ በሚረድበት ፡ ዙፋን ፡ ፊት ፡ ቆሞ ፡ እንደ ፡ ሥራው ፡ መጠን ፡
መልካምም ፡ ክፉም ፡ ቢሆን ፡ ዋጋውን ፡ ይቀበላል ፡ የተባለው ፡
ቃል ፡ ብቻ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ምግባር ፡ አያጸድቅም ፡ አለማለቱን ፡ ለመ
ረዳት ፡ ይችላል ።

ደግሞ ፡ ብርሃንና ፡ ጨለማ ፡ ጽድቅና ፡ ኃጢአት ፡ ክርስቶስና ፡ ሰይ
ጣን ፡ አንድነት ፡ እንደሌላቸው ፡ እናንተም ፡ በክርስቶስ ፡ ካላመኑ ፡ ሰዎች ፡
መካከል ፡ ተለይታችሁ ፡ ሒዳ ፡ እንጂ ፡ ከነዚያ ፡ ጋራ ፡ ማኅበርነት ፡
አታደርጉ ፡ ይላቸዋል ።

ከመካከላቸው ፡ ተለይታችሁ ፡ ሒዳ ፡ ማለቱ ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ ያ
መኑት ፡ ሰዎች ፡ ጥቂቶች ፡ ያላመኑት ፡ ግን ፡ ብዙዎች ፡ መሆናቸውን ፡
ያስረዳል ። ያመኑት ፡ በዝተው ፡ በነበረ ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ የሚፈጸመው ፡
በበዛው ፡ ወገን ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ከመካከላችሁ ፡ ለይዋቸው ፡ ብሎ ፡ ይጽፍ ፡
ነበር ፡ እንጂ ፡ ከመካከላቸው ፡ ተለይታችሁ ፡ ሒዳ ፡ ብሎ ፡ አይጽፍም ፡
ነበር ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በመቁደንያ ፡ በውስጥም ፡ በውጭም ፡ ሐዘንና ፡
ጭንቀት ፡ አግኝቶት ፡ ሳለ ፡ ቲቶ ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ተመልሶለት ፡ በማየቱ ፡
ያንዚህውን ፡ ሐዘኑ ፡ ወደ ፡ ደስታ ፡ መለወጡን ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ ይ
ስታዩ ፡ በቲቶ ፡ መምጣት ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ እናንተ ፡
ደስ ፡ አሰኝታችሁ ፡ እንደ ፡ ተቀበላችሁትና ፡ እኔንም ፡ መናፈቃችሁን ፡
ስለ ፡ ነገረኝ ፡ ደስታዬ ፡ በዝታል ።

በመጀመሪያም ፡ መልእክቱ ፡ በሳዝናችሁ ፡ ያው ፡ ሐዘናችሁ ፡ ወደ ፡
መልካም ፡ ንስሐ ፡ አድርስዎቻልና ፡ ያንን ፡ በመጻፌ ፡ አልጸጸትም ።

ደግሞ ፡ ቲቶ ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ ሳይመጣ ፡ አስቀድሞ ፡ የእናንተን ፡
ደግነትና ፡ ክርስቲያንነት ፡ እየተመከሁ ፡ ነግሬው ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ እኔ ፡
እንደ ፡ ነገርሁት ፡ ሆናችሁ ፡ ስለ ፡ አገኛችሁ ፡ አላሳፈራችሁኝም ፡ ይላቸዋል ።

አንድ ፡ ንጉሥ ፡ ወይም ፡ አንድ ፡ ጌታ ፡ ወደ ፡ ሩቅ ፡ አገር ፡ የተላ
ከው ፡ መላክተኛው ፡ በደሀና ፡ በመመለሱ ፡ ደስ ፡ እንዲለው ፡ እርግጥ ፡
ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ በደሀና ፡ በመመለሱ ፡ ላይ ፡ የተላከበት ፡ ጉዳይ ፡ ተ
ቀንቶለት ፡ የተመለሰ ፡ እንደሆነ ፡ ደስታው ፡ ከልክ ፡ ያለፈ ፡ ይሆናል ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ነገር ፡ አዋቂ ፡ ዜና ፡ ጠያቂ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በመጀመ
ሪያ ፡ በቲቶ ፡ መምጣት ፡ ደስ ፡ አለኝ ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ ይልቁንም ፡ በመል
ካም ፡ አቀበለል ፡ ስለ ፡ ተቀበላችሁት ፡ ደስታውንና ፡ እኔንም ፡ መናፈቃ
ችሁን ፡ ስለ ፡ ነገረኝ ፡ ደስታዬ ፡ ትልቅ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ወዳጁን ፡ ወይም ፡ ዘመዱን ፡ ከንጉሥ ፡ ጋራ ፡
ሲያስተዋውቀው ፡ ፅጌን ፡ የመሰለ ፡ ሰው ፡ አይገኝም ። በቃሉ ፡ ሐሰት ፡
በሥራው ፡ ክፉት ፡ የለበትም ፡ እያለ ፡ ከስተዋወቀው ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ቃሉ ፡
ሆኖለት ፡ ቢገኝ ፡ ብብሩ ፡ ይሆናል ። ነገር ፡ ግን ፡ በቃሉ ፡ ሐሰት ፡ በሥ
ራውም ፡ ክፉት ፡ ሲያደርግ ፡ የተገኘ ፡ እንደሆነ ፡ ለዚያ ፡ ለአስተዋወቀ
ው ፡ ሰው ፡ ውርደትና ፡ ኃፍረት ፡ መሆኑ ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ቅ ፡ ጳውሎ
ስም ፡ ቲቶን ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ሲልከው ፡ የሰዎቹን ፡ ደግነት ፡ እያመ
ሰኘ ፡ ነግሮት ፡ ነበርና ፡ እንደዚያው ፡ እንዳመሰገናቸው ፡ በደግነታቸው ፡
ጸንተው ፡ ስለ ፡ ተገኙ ፡ አላሳፈራችሁኝም ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ለሚኖሩ ፡ ማኅበረ ፡ ክርስቲያን ፡
የሚላከውን ፡ የምጽዋት ፡ ገንዘብ ፡ እያዋጡ ፡ እንዲያጠራቅሙ ፡ በመጀ
መሪያው ፡ መልእክቱ ፡ ጽሬላቸው ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ችላ ፡ እንዳይሉ ፡
ለማበራታት ፡ ሲል ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ በምኞት ፡ ትኖራላችሁን ፡ እንግዲህስ ፡
የምጽዋቱን ፡ ገንዘብ ፡ አውጥታችሁ ፡ ስጡ ። እነሆ ፡ የመቁደንያም ፡ ምእ
መናን ፡ የእናንተን ፡ ዜና ፡ ሰምተው ፡ የምጽዋቱን ፡ ገንዘብ ፡ ለማወጣጣ
ት ፡ ይጣጣራሉ ። ከእናንተም ፡ ጋራ ፡ መፎክክር ፡ አምሮዋቸዋል ። አሁ
ንም ፡ ምናልባት ፡ እኔ ፡ ስመጣ ፡ የመቁደንያ ፡ ሰዎች ፡ የመጡ ፡ እንደሆነ ፡
የምጽዋቱን ፡ ገንዘብ ፡ ሳትሰበስቡ ፡ ቢያገኙዎቸሁ ፡ እኛም ፡ እናናራለን ።

መስጠት ፡ የሚወድ ፡ ሰው ፡ በይሰጥም ፡ መስጠት ፡ በመውደዱ ፡ ብ
ቻ ፡ ይመሰገናል ። ቁርጥ ፡ አሳብ ፡ ከማድረግ ፡ እኩል ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞ ፡ ገንዘባችንን ፡ ለሌሎች ፡ ሰዎች ፡ ሰጥተን ፡ እኛ ፡ ልንደክ
ይ ፡ አይደለምን ፡ እንዳይሉት ፡ የጌታችንን ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡
ቸርነት ፡ ታውቃላችሁ ። እርሱ ፡ በልጋ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ በርሱ ፡ ድኅነት ፡
እናንተ ፡ ትበልጹጉ ፡ ዘንድ ፡ ድኃ ፡ ሆኗልና ፡ በእናንተም ፡ ገንዘብ ፡ የ

አዳናሳሌም ፡ ማኅበር ፡ ክርስቲያን ፡ ቢበለጽጉበት ፡ እናንተም ፡ በሰማይ ፡ ትበለጽጋላችሁ ፡ እንጂ ፡ አትደክዩም ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ቲቶን ፡ ከሉቃስ ፡ ጋራ ፡ መልሶ ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ለመላክ ፡ ማሰቡን ፡ ያስታውቃቸዋል ።

አንድ ፡ የንጉሥ ፡ መላክተኛ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ የተላከበትን ፡ ጉዳይ ፡ አቃንቶ ፡ የተመለሰ ፡ እንደሆነ ፡ ንጉሡ ፡ ችግር ፡ በገኘው ፡ ቁጥር ፡ ያንኑ ፡ ይልካል ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ መላክተኛ ፡ ለመላክ ፡ አያስብም ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ቲቶን ፡ መልሶ ፡ መላኩ ፡ እንደ ፡ ፈተኛው ፡ ነገሩን ፡ አቃንቶለት ፡ እንዲመለስ ፡ አስቦ ፡ ይመስላል ።

ደግሞ ፡ ቲቶ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ደቀ ፡ መዝሙሩና ፡ አገልጋዩ ፡ ቢሆን ፡ በተላከበት ፡ አገር ፡ እንዲከበርለትና ፡ ነገሩ ፡ እንዲሰማለት ፡ አስቦ ፡ ወንጌልን ፡ በማስተማር ፡ በልንጀራዬ ፡ ነው ፡ አላቸው ፡ እንጂ ፡ ደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ ወይም ፡ አገልጋዩ ፡ ነው ፡ አላላቸውም ።

በዚህም ፡ ነገር ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ጌታችንን ፡ ይመስለዋል ። ጌታችን ፡ ሐዋርያትን ፡ ለሰብከተ ፡ ወንጌል ፡ ሲልካቸው ፡ ከእናንተ ፡ የሰማኩ እኔ ፡ የሰማ ፡ ነው ። እናንተንም ፡ የናቀ ፡ እኔን ፡ የናቀ ፡ ነው ። እኔንም ፡ የናቀ ፡ የላከኝን ፡ አብን ፡ የናቀ ፡ ነው ።

እናንተ ፡ ያዘዘኋችሁን ፡ ሁሉ ፡ አድርጋችኋልና ፡ ከአባቱም ፡ የሰማሁትን ፡ አስተምራችኋለሁና ፡ ወዳጆቹ ፡ እላችኋለሁ ፡ እንጂ ፡ በድቼ ፡ አልላችሁም ፡ ብሏቸዋል ። ሉቃ ፡ ፲ ፡ ፲፮ ። ዮሐ ፡ ፲፭ ፡ ፲፬—፲፮ ።

አንዳንድ ፡ ጌቶች ፡ ሹሞቻቸውን ፡ በሰው ፡ ፊት ፡ ማክበር ፡ ውርደት ፡ ይመስላቸዋል ። እንደዚህም ፡ የሚያደርጉ ፡ ጌቶች ፡ በለቤት ፡ የናቀውን ፡ አሞሌ ፡ ባለ ፡ ዕዳ ፡ አይቀበለውም ፡ የተባለውን ፡ ምሳሌ ፡ የማያውቁ ፡ ናቸው ። ስለዚህ ፡ ሉሌም ፡ ቢሆን ፡ ሹምም ፡ ቢሆን ፡ የሚገባውን ፡ ክብር ፡ በግልጽ ፡ እንዲያገኝ ፡ የተገባ ፡ መሆኑን ፡ ጌቶች ፡ ሁሉ ፡ ማወቅ ፡ ይገባቸዋል ።

ደግሞ ፡ ቲቶን ፡ አስቀድሞ ፡ መላኩ ፡ የቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ የምጽዋቱን ፡ ገንዘብ ፡ ለማወጣጣት ፡ ቁርጥ ፡ አሳብ ፡ አድርገዋል ፡ እያለ ፡ ለመቆይንያ ፡ ሰዎች ፡ ተናግሮ ፡ ነበርና ፡ ተጠንቅቀው ፡ እንዲቆዩ ፡ ነው ።

የምጽዋቱንም ፡ ገንዘብ ፡ በመሰብሰብ ፡ እንዲተጉ ፡ ብሎ ፡ በዘርና ፡ በመክር ፡ እየመሰለ ፡ ጥቂት ፡ የዘራ ፡ ጥቂት ፡ ያጭዳል ፡ ብዙ ፡ የዘራ ፡

ግን ፡ ብዙ ፡ ያጭዳል ፡ እያለ ፡ የመከሩ ፡ ብዛት ፡ እንደ ፡ ዘሩ ፡ ብዛት ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳቸዋል ።

እንደዚህም ፡ ማለት ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ መልካም ፡ ሥራ ፡ የሠራ ፡ በሰማይ ፡ ብዙ ፡ ዋጋ ፡ ያገኛል ፡ ማለት ፡ ነው ።

ይህንም ፡ በመሰለ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ነገር ፡ እያስረዳ ፡ የምጽዋቱን ፡ ገንዘብ ፡ እንዲሰበስቡ ፡ ጽፎላቸዋል ። ዪቆሮ ፡ ፰ ፡ ፩—፳፬ ። ፱ ፡ ፩—፲፭ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ስለ ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ ይጽፍላቸዋል ።

ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ የሚሆኑ ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ጉበተው ፡ እነርሳቸው ፡ ባላደረጉት ፡ እስራኤል ፡ ከግብጽ ፡ በወጡ ፡ ጊዜ ፡ በሙሴ ፡ በደረገው ፡ በመናው ፡ መውረድ ፡ በደመናው ፡ መጋረድ ፡ እየተመኑ ፡ ባስተማሩ ፡ ጊዜ ፡ ክርስቲያኖቹ ፡ ወደ ፡ እነዚያ ፡ ትምሕርት ፡ መላባቸውን ፡ ቲቶ ፡ ነግሮት ፡ ነበርና ፡ እነዚያ ፡ የሐሰት ፡ መምሕራን ፡ ባላደረጉት ፡ ሥራ ፡ መመከታቸው ፡ ደስ ፡ የሚያሰኛችሁ ፡ ከሆነ ፡ እኔም ፡ በስንፍናዬ ፡ እንድመካ ፡ ትታገሡኝ ፡ ዘንድ ፡ አለምናችኋለሁ ፡ ይላቸዋል ።

በስንፍናዬ ፡ ማለቱ ፡ በመከራዬ ፡ ማለቱ ፡ ነው ። መከራውንም ፡ ስንፍና ፡ ማለቱ ፡ በመከራ ፡ መመከት ፡ የማይገባ ፡ መሆኑን ፡ ለማስጠንቀቅ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ ሰይጣን ፡ በእባብ ፡ ተመስሎ ፡ ሔዋንን ፡ እንዳሳቃትና ፡ ከገነት ፡ እንዳወጣት ፡ ምናልባት ፡ እናንተንም ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ ከክርስቶስ ፡ ትምሕርት ፡ ከወንጌል ፡ አውጥተው ፡ እንዳያስቷችሁ ፡ እፈራለሁ ።

ስለዚህ ፡ እኛ ፡ ያለስተማርናችሁ ፡ ሌላ ፡ ክርስቶስ ፡ ወይም ፡ ሌላ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ወይም ፡ ሌላ ፡ ወንጌል ፡ ኑሮ ፡ ወደዚያ ፡ እንድትመለሱ ፡ ያስተማርዋችሁ ፡ ሰዎች ፡ ቢኖሩ ፡ እንኳ ፡ ለዚህ ፡ አላፈዎች ፡ እኛ ፡ ስለሆንን ፡ እስክንመጣ ፡ ታግሣችሁ ፡ ልትቆዩ ፡ ይገባችኋል ።

እኔም ፡ ሌሎች ፡ እውነኞች ፡ ሐዋርያት ፡ ከስተማሩት ፡ ትምሕርት ፡ ምንም ፡ ያገብደላሁባችሁ ፡ የለም ።

ይህንም ፡ የሐሰት ፡ ትምሕርት ፡ የሚያስተምርዋችሁ ፡ በክርስቶስ ፡ ሐዋርያት ፡ ተመስለው ፡ የመጡ ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ ናቸው ። ደግሞ ፡ ሰይጣን ፡ የብርሃን ፡ መልአክ ፡ እየተመሰለ ፡ ይመጣልና ፡ አለቃው ፡ አለቃውን ፡ ከመሰለ ፡ እነዚህም ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ በእውነተኞች ፡ ሐዋርያት ፡ ተመስለው ፡ ቢመጡ ፡ የሚያስደንቅ ፡ ነገር ፡ አይደለም ።

እነዚያም ፡ ባዳረገት ፡ ነገር ፡ የሚመኩ ፡ ከሆኑ ፡ እኔ ፡ ባዳረገውት ፡ ነገር ፡ እመክላሁ ። እመክላሁም ፡ ማለቱ ፡ በስንፍናዩ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ ትምክሕት ፡ ይገባል ፡ ብዬ ፡ አይደለም ።

እነዚያ ፡ ዕብራውያን ፡ ቢሆኑ ፡ እኔም ፡ ዕብራዊ ፡ ነኝ ። እነዚያ ፡ እስራኤላውያን ፡ ቢሆኑ ፡ እኔም ፡ እስራኤላዊ ፡ ነኝ ። እነዚያ ፡ የኦብርገም ፡ ልጆች ፡ ነን ፡ ቢሉ ፡ እኔም ፡ የኦብርገም ፡ ልጅ ፡ ነኝ ። የክርስቶስም ፡ አገልጋዮች ፡ ነን ፡ ቢሉ ፡ የእኔንማ ፡ ማገልገል ፡ ስንቱን ፡ እናገረዋለሁ ።

በድካም ፣ በመመታት ፣ በመመታር ፣ ለሞት ፣ የሚያደርስ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መከራ ፡ በመቀበል ፣ የክርስቶስ ፡ አገልጋይ ፡ ነኝ ።

ለአርባ ፡ አንዲት ፡ አንዲት ፡ ስትቀር ፡ አይሁድ ፡ አምስት ፡ ጊዜ ፡ ገረፉኝ ፣ በበትር ፡ ተመታሁ ። በደንጊያም ፡ ተወገርሁ ፣ ሶስት ፡ ጊዜም ፡ የነበርሁባት ፡ መርከብ ፡ ተሰብራ ፡ ሌትና ፡ ቀን ፡ በጥልቅ ፡ ባሕር ፡ ተቀመጥሁ ።

ለማስተማርም ፡ ስሔድ ፡ በየመንገዱ ፡ የወንዝ ፡ ውኃ ፡ እየሞላብኝ ፡ ወንበዶች ፡ እየተነሡብኝ ፡ ተጨነቅሁ ። ዘመዶቼ ፡ አይሁድ ፡ ባዕዳን ፡ አሕዛብም ፡ አስጨነቁኝ ። በምድረ ፡ በዳም ፣ በባላገርም ፣ በባሕርም ፡ በሐሰተኞችም ፡ ወንድሞቼ ፡ ተጨነቅሁ ። ሌላም ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ብዙ ፡ መከራ ፡ እየደረሰብኝ ፡ ተጨነቁአለሁ ። ነገር ፡ ግን ፡ ከዚህ ፡ ሁሉ ፡ የሚጸናብኝ ፡ ጭንቀት ፡ ምእመናንን ፡ ዕለት ፡ ዕለት ፡ የሚያገኛቸውን ፡ ሐዘንና ፡ መከራ ፡ ሳሱብ ፡ ነው ። ትምክህት ፡ አይገባም ፡ እንጂ ፡ የሚገባ ፡ በሆነስ ፡ የምመክበት ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ ነበረኝ ፡ እያለ ፡ ከብዙ ፡ በጥቂቱ ፡ ከሙሉ ፡ በክፍሉ ፡ ይጽፍላቸዋል ። ፪ ፡ ቆሮ ፡ ፲፩ ፡ ፩-፴፫ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ የነበረባት ፡ መርከብ ፡ ተሰብራ ፡ በጥልቅ ፡ ባሕር ፡ መቀመጡን ፡ ሉቃስ ፡ በጻፈው ፡ በሐዋርያት ፡ ሥራ ፡ ተጽፎ ፡ አላገኘነውም ። ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሲሔድ ፡ አንኳ ፡ መርከቡ ፡ የተሰበረበት ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ ከጻፈ ፡ በኋላ ፡ በ፬ኛው ፡ ዓመት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከዚህ ፡ በፊት ፡ አይደለም ። ስለዚህ ፡ መከራውን ፡ ሁሉ ፡ የሚያውቀው ፡ ያው ፡ የደረሰበት ፡ ነውና ፡ የእርሱን ፡ ቃል ፡ ማመን ፡ ይገባናል ።

ደግሞ ፡ ሌትና ፡ ቀን ፡ በጥልቅ ፡ ባሕር ፡ ተቀመጥሁ ፡ ማለቱ ፡ በጥልቅ ፡ ባሕር ፡ ሲደርስ ፡ መርከቡ ፡ ተሰብራ ፡ ሌላ ፡ መርከብ ፡ አስቲመጣና ፡ አስቲያወጣው ፡ በዚያው ፡ በተሰበረው ፡ መርከብ ፡ ላይ ፡ ሆኖ ፡ መቆየቱን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከባሕሩ ፡ ውስጥ ፡ ገብቶ ፡ የተቀመጠ ፡ አይመስልም ።

ይህንም ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ ምንም ፡ መመከት ፡ የማይገባ ፡ ቢሆን ፡ ጌታን ፡ በራዕይ ፡ ማየቱን ፡ ሳልናገረው ፡ አልቀርም ፡ በማለቱ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ይጽፋል ።

ከ፲፬ ፡ ዓመት ፡ አስቀድሞ ፡ በአካለ ፡ ሥጋ ፡ ወይም ፡ በአካለ ፡ ነፍስ ፡ እንደሆነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያውቃል ፡ እኔ ፡ ግን ፡ አላውቀውም ፡ እንጂ ፡ አስከ ፡ ሶስተኛው ፡ ሰማይ ፡ ወጣሁ ፣ በገንትም ፡ በደረሰሁ ፡ ጊዜ ፡ ሰው ፡ ሊናገረው ፡ የማይቻል ፡ ነገር ፡ ሰማሁ ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ የጻፈው ፡ በ፶ ፡ (፶፯) ዓመ ፡ ምሕንድ ፡ ነው ። ከ፶ው ፡ ዓመት ፡ ፲፬ ፡ ሲነሣለት ፡ ፴፯ ፡ ዓመት ፡ ይቀራል ። እንግዲህ ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ደማስቆ ፡ ሲሔድ ፡ በመንገድ ፡ ላይ ፡ ብርሃን ፡ በርቶበት ፡ ጌታም ፡ ተገልጦለት ፡ ነበርና ፡ በአካለ ፡ ሥጋ ፡ ወይም ፡ በአካለ ፡ ነፍስ ፡ ይሁን ፡ አላውቀውም ፡ እንጂ ፡ አስከ ፡ ሶስተኛው ፡ ሰማይ ፡ ወጣሁ ፣ በዚያም ፡ ሰው ፡ ሊናገረው ፡ የማይቻል ፡ ነገር ፡ ሰማሁ ፡ ያለበት ፡ ዘመኑ ፡ ጌታችን ፡ በተወለደ ፡ በ፴፯ ፡ ዓመት ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳናል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለንጉሠና ፡ ለመንግሥቱ ፡ በብዙ ፡ ጦርነት ፡ ላይ ፡ ተዋግቶ ፡ ያገለገለ ፡ አርበኛ ፡ ይመስላል ። እውነተኛ ፡ አርበኛ ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ በየድግሱ ፡ ቤት ፡ ዘወትር ፡ ለመጮር ፡ አይወድም ። ነገር ፡ ግን ፡ በብዙ ፡ ዘመን ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ በዓል ፡ ሆኖ ፡ ንጉሡ ፡ አዳራሽ ፡ በተገኘ ፡ ጊዜ ፡ አንድ ፡ አቅራቢ ፡ ተነሥቶ ፡ ማቅራራት ፡ ሲጀምር ፡ ያ ፡ እውነተኛ ፡ አርበኛ ፡ ተነሥቶ ፡ በጦርነት ፡ ውስጥ ፡ የሠራውን ፡ የጅግንነት ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ በየተራው ፡ እያነሣ ፡ ሲጮር ፡ ንጉሡና ፡ ጓደኞቹ ፡ ሁሉ ፡ ደስ ፡ ይላቸዋል ። ጠላቶቹ ፡ ግን ፡ በቅንዓት ፡ ያዘናሉ ። ትንንሽም ፡ የአርበኝነት ፡ ሥራ ፡ ሠርተው ፡ በየድግሱ ፡ ቤት ፡ የሚጮሩ ፡ ወታደሮች ፡ ያፍራሉ ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ የሐሰተኞችን ፡ መምሕራን ፡ ትምክህት ፡ ለማስቀረት ፡ ብሎ ፡ የእርሱን ፡ ሥራ ፡ በየተራው ፡ ለመናገር ፡ በጀመረ ፡ ጊዜ ፡ ጓደኞቹ ፡ ሐዋርያት ፡ ደስ ፡ ይላቸዋል ። ጠላቶቹ ፡ አይሁድ ፡ ግን በቅንዓት ፡ ያዘናሉ ። እነርሳቸውም ፡ ባዳረገት ፡ ሌላ ፡ ባዳረገው ፡ የሚመኩ ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ ያፍራሉ ።

ደግሞ ፡ ለሰው ፡ ዋናው ፡ ትምክህቱ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ባለጤና ፡ መሆን ፡ በሰማይም ፡ ንው ፡ ኅዕይ ፡ ቡሩካኑ ፡ ለአቡዩ ፡ ተብለው ፡ ከሚጠሩት ፡ ጋራ ፡ መቆጠር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሌላው ፡ ሁሉ ፡ ቢቀርም ፡ የማይጎዳ ፡ ቢ

ሆንም ፡ የግዴጠቅም ፡ ነውና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አስከሁን ፡ የሚመክበትን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ አየቆጠረ ፡ ከጻፈ ፡ በኋላ ፡ በሥራዬ ፡ ሁሉ ፡ እንዳልኮራና ፡ እንዳልመከ ፡ ሥጋዬን ፡ አየወጋ ፡ የሚያቆስለኝ ፡ የሰይጣን ፡ መላክተኛ ፡ ተሰጠኝ ፡ በማለት ፡ የተመክበት ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ከጤናው ፡ የሚያንሱ መሆኑን ፡ ያስረዳቸዋል ። ይቆይ ፡ ፲፪ ፡ ፩-፲፩ ።

አንዳንድ ፡ መምሕራን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሥጋዬን ፡ የሚወጋ ፡ የሰይጣን ፡ መላክተኛ ፡ ተሰጠኝ ፡ ማለቱ ፡ ቀጭን ፡ ሠጽር ፡ ውጋት ፡ እዳረት ፡ የሚባል ፡ የራስ ፡ ፍልጠት ፡ በሽታ ፡ ስለ ነበረበት ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ይተረጉማሉ ።

አንዳድ ፡ መምሕራን ፡ ግን ፡ ለማየት ፡ የሚያስጸይፍ ፡ የቀሱል ፡ በሽታ ፡ ነበረበትና ፡ ሥጋዬን ፡ የሚያቆስለኝ ፡ የሰይጣን ፡ መላክተኛ ፡ ተሰጠኝ ፡ አለ ፡ ብለው ፡ ይተረጉማሉ ። ይህንም ፡ ለማስረዳት ፡ እንደ ፡ መልአክ ፡ እግዚአብሔር ፡ አክብራችሁ ፡ ተቀበላችሁኝ ፡ እንጂ ፡ በሥጋዬ ፡ ያለችውን ፡ ፈተና ፡ አይታችሁ ፡ አልናቃችሁኝም ፤ አልተጸዩፋችሁኝም ፡ ብሎ ፡ ለገላትያ ፡ ሰዎች ፡ የጻፈላቸውን ፡ ምስክር ፡ አድርገው ፡ ይጠቅሳሉ ። ገላ ፡ ፩ ፡ ፲፬ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ለመምጣት ፡ ሶስት ፡ ጊዜ ፡ እያሰበ ፡ ሳይመቸው ፡ መቅረቱን ፡ ገልጦ ፡ ይጽፍላቸዋል ። ደግሞ ፡ መቅረቱ ነው ፡ ብለው ፡ ከመልካም ፡ ሥራቸው ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ እንዳይሉ ፡ መምጣቱ ፡ አይቀርምና ፡ ኃጢአት ፡ ሠርተው ፡ በንስሐ ፡ ሳይመለሱ ፡ የቆዩትን ወደ ፡ ፊትም ፡ ኃጢአት ፡ የሚሠሩትን ፡ በጭካኔ ፡ አውግዠ ፡ ከማንበርት ፡ አለያቸዋለሁ ፡ እንጂ ፡ ራርቸ ፡ አልተዋቸውም ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ እንዲፋቀሩና ፡ ፍጹማን ፡ አንዳሆኑ ፡ በተቀደሰችም ፡ ሰላምታ ፡ እንዲገናኙ ፡ መንፈሳዊ ፡ ምክሩን ፡ ጽፎ ፡ እንደ ፡ መንፈሳዊ ፡ አባትነቱ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ፍቅር ፡ የጌታችን ፡ የአያሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጸጋ ። የመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አንድነት ፡ ከሁላችሁ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡ ብሎ ፡ በመንፈሳዊ ፡ በረከት ፡ ይበርክቸዋል ።

ይህንም ፡ ሁለተኛውን ፡ መልአክቱን ፡ የጻፈው ፡ ጸመቁዶንያ ፡ በ፻(፻፯)ኛ ፡ ም ፡ ነው ። ጽፎም ፡ ሲጨርስ ፡ በቴቶና ፡ በሎቃስ ፡ አጅልክላቸዋል ።

ምዕራፍ ፡ ፵፪ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለገላትያ ፡ ሰዎች ፡ መልአክት ፡ ስለ ፡ መጻፍ ።

ገላትያ ፡ በታናሽ ፡ እስያ ፡ ውስጥ ፡ ያለች ፡ አንዲት ፡ አውራጃ ፡ አገር ፡ ናት ።

በምሥራቅ ፡ ከጳንጦስና ፡ ከቀጳይቅያ ፡ በምዕራብ ፡ ከፍርግያ ፡ በሰሜን ፡ ከቢታንያ ፡ በደቡብ ፡ ከሊቃአንያ ፡ ትዋሰናለች ።

ጉዋል (ጋል) የተባሉ ፡ ሕዝብ ፡ መኖሪያ ፡ ስለ ፡ ሆነች ፡ ገላትያ ፡ ተባለች ። ሕዝቡም ፡ ምንም ፡ የሥልጣኔ ፡ ነገር ፡ የማያውቁ ፡ አረማውያን ፡ ነበሩ ። በኋላ ፡ ግን ፡ አገሩን ፡ ትልቁ ፡ እስክንድር ፡ ስለ ፡ ወሰደውና ፡ ስለ ፡ አቀናው ፡ ብዙ ፡ ግሪኮች ፡ ገብተው ፡ የሥልጣኔ ፡ ነገር ፡ አስተምረዋቸዋል ። ቀጥሎም ፡ አገሩን ፡ ሮማውያን ፡ ስለ ፡ ወሰዱትና ፡ ስለ ፡ ገዙት ፡ በጣም ፡ የሠለጠኑ ፡ ሕዝብ ፡ ሆነዋል ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ሕዝቡ ፡ እየሠለጠኑ ፡ አገሩ ፡ እየለማ ፡ ስለ ፡ ሔደ ፡ ከምድረ ፡ እስራኤል ፡ ብዙ ፡ አይሁድ ፡ ለንግድ ፡ አያሉ ፡ አየሔዱ ፡ በዚያው ፡ ነዋሪዎች ፡ ሆነዋል ። ስለዚህ ፡ ጋል ፡ የተባሉት ፡ አረማውያንና ፡ ግሪኮች ፡ ሮማውያንና ፡ አይሁዶች ፡ በንድነት ፡ ነዋሪዎች ፡ በመሆናቸው ፡ ዘራቸው ፡ ቅልቅል (ክልስ) ሆኖ ፡ ነበር ። ከአረማውያንም ፡ ወገን ፡ ወደ ፡ አይሁድ ፡ የገቡ ፡ ብዙ ፡ ነበሩ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በ፵፰(፵፮)ኛ ፡ ም ፡ ለስብከተ ፡ ወንጌል ፡ በመጀመሪያ ፡ መንገዱ ፡ ከአንጾኪያ ፡ በወጣ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ጲስድያ ፡ አንጾኪያ ፡ ሲሔድ ፡ በገላትያ ፡ አልፎ ፡ ነበር ። የሐዋ ፡ ፲፫ ፡ ፲፬ ።

ደግሞ ፡ በ፵፭(፵፪)ኛ ፡ ም ፡ በሁለተኛው ፡ መንገዱ ፡ በሶርያና ፡ በቂልቅያ ፡ አልፎ ፡ ጲርግያ ፡ ደርሶ ፡ ገላትያ ፡ በገባ ፡ ጊዜ ፡ በብርቱ ፡ የቀሱል ፡ በሽታ ፡ ስለ ፡ ታመመ ፡ ወንጌልን ፡ እያስተማረ ፡ ብዙ ፡ ወራት ፡ ቆይቶ ፡ ነበር ።

የገላትያም ፡ ሰዎች ፡ እንደ ፡ መልአክ ፡ እግዚአብሔር ፡ አክብረው ፡ ተቀበሉት ፡ እንጂ ፡ በሰውነቱ ፡ መዋረድ ፡ አልናቁትም ፤ በቀሱልም ፡ በሽታው ፡ አልተጸዩፋትም ፡ ነበርና ፡ ከአረማውያንም ፡ ከአይሁድም ፡ ወገን ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ አሳመኑ ። ገላ ፡ ፩ ፡ ፲፬ ።

ደግሞ ፡ በ፵፯(፵፬)ኛ ፡ ም ፡ በሶስተኛው ፡ መንገዱ ፡ በፍርግያ ፡ አልፎ ፡ ወደ ፡ ገላትያ ፡ ገብቶ ፡ በሃይማኖታቸው ፡ እንዲጸኑ ፡ አስተምሮቸው ፡ ነበር ።

ከገላትያ ፡ ወጥቶ ፡ ከሔደ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ የአይሁድ ፡ መምሕራን ፡
ወደ ፡ ገላትያ ፡ ገብተው ፡ ካልተገዘራችሁና ፡ ሌላውንም ፡ የአሪትን ፡ ሕግ
ካልጠበቃችሁ ፡ ልትድኑ ፡ አትችሉም ። በዚህም ፡ ላይ ፡ ወንጌልን ፡ አጠቃቀም
ተምሮ ፡ በክርስቶስ ፡ በሰላምናቸው ፡ በጳውሎስ ፡ ላይ ፡ የሐሰት ፡ ወራ
አያወሩ ፡ ከእውነተኛው ፡ መንገድ ፡ አውጥተዋቸዋል ።

፩ኛ ። ጳውሎስ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ አላየም ፡ ብለዋቸዋል ።

፪ኛ ። ጳውሎስ ፡ ከ፲፪ቱ ፡ ሐዋርያት ፡ ቀጥሮ ፡ የለውም ።

ትምሕርቱም ፡ ሰውን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ አንድ ቀን ፡ ሌላ ፡ ደግሞ ፡ አንድ
ቀን ፡ ሌላ ፡ አየለዋወጠ ፡ ልብ ወለድ ፡ ትምሕርት ፡ ያስተምራል ፡ ብለዋቸዋል ።

፫ኛ ። ጥቂት ፡ ጥቂትም ፡ ቢጣር ፡ ከሐዋርያት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከክ
ርስቶስ ፡ አልተማረም ፡ ብለዋቸዋል ።

፬ኛ ። እርሱ ፡ ራሱ ፡ ግዙር ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ ግዝረትን ፡ ይነቅፋል ።
መገዘርም ፡ አይገባም ፡ እያለ ፡ ያስተምራል ። ደግሞ ፡ ኢየሱስ ፡ አሪትንና ፡
ነቢያትን ፡ ልረጽማቸው ፡ እንጂ ፡ ልሸራቸው ፡ አልመጣሁም ። ከአሪት
ም ፡ አንዲቱ ፡ ነቀጣ ፡ ሰማይና ፡ ምድር ፡ እስኪያልፍ ፡ አታልፍም ፡ ያለ
ውን ፡ ቃል ፡ አፍርሶ ፡ አሪት ፡ አልፋለች ፡ እያለ ፡ ያስተምራል ፡ ብለዋቸዋል ።

፭ኛ ። ጳውሎስ ፡ ከማን ፡ ይበልጣል ። ሐዋርያት ፡ እንኳ ፡ በክርስቶስ ፡
ከማያምኑ ፡ ከአይሁድ ፡ ጋራ ፡ ተፋቅረው ፡ ሕገ ፡ አሪትን ፡ እየጠበቁ ፡ በ
ኢየሱስ ስም ፡ በሰላም ፡ ይኖራሉ ። ስለዚህ ፡ ጳውሎስ ፡ ያስተማራችሁ ፡ ትምሕርት ፡
በሕግ ፡ ያልተጻፈ ፡ ሐሰት ፡ ነገር ፡ ነውና ፡ ወደ ፡ አሪት ፡
ት ፡ ተመልሳችሁ ፡ ብትኖሩ ፡ ይሻላችኋል ፡ ብለዋቸዋል ።

የገላትያም ፡ ሰዎች ፡ ይህን ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ እውነትና ፡ ሐሰት ፡ መ
ሆኑን ፡ ሳይመረምሩ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ወደ ፡ አሪት ፡ ትምሕርት ፡ ተጨልጠው ፡
ሔደው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ የአይሁድ ፡ መምሕራን ፡ ወደ ፡ ገላትያ ፡ ገብተው ፡
በእርሻው ፡ ላይ ፡ እንክርዳድ ፡ መዝራታቸውን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡
አዘነ ። ነገር ፡ ግን ፡ ልጆች ፡ በጠፉ ፡ ጊዜ ፡ አባት ፡ የሚቻለውን ፡ ያህል ፡
ይገሥጻል ፡ እንጂ ፡ ዝም ፡ አይልምና ፡ በመልእክቱ ፡ ገሥጸ ፡ ወደ ፡ ክ
ርስቲያንነታቸው ፡ ለመመለስ ፡ ስለ ፡ አሰበ ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ ጻፈላቸው ።

መልእክቱንም ፡ ሲጽፍ ፡ ከሰው ፡ ካልተሾመ ፤ ከሰውም ፡ ካልተማረና ፡
የሰውን ፡ ትምሕርት ፡ ከማያስተምር ፤ ከጳውሎስ ፡ የተላከ ፡ መልእክት ፡
ለገላትያ ፡ ሰዎች ፡ ይደረስላቸው ፡ ብሎ ፡ ይጀምራል ።

እንደዚህም ፡ ብሎ ፡ መጀመሩ ፡ ከሐዋርያት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከክርስቶስ ፡
አልተማረም ፤ የሚያስተምረውም ፡ ትምሕርት ፡ ሰውን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡
ብቻ ፡ ወለድ ፡ ትምሕርት ነው ፡ ብለው ፡ በሐሰት ፡ አውርተውበት ፡ ነበርና ፡
ይህ ፡ ያውራበት ፡ ወራ ፡ ሁሉ ፡ እውነት ፡ አለመሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ ሲል ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለሌሎች ፡ አገሮች ፡ ሰዎች ፡ በጻፈው ፡ መልእክ
ት ፡ በመጀመሪያ ፡ የወዳጅነትና ፡ የሥልጣን ፡ ቃል ፡ እየተጨመረ ፡ ተጽፎ ፡
ነገሩ ። ለርም ፡ ሰዎች ፡ ሲጽፍ ፡ ፍቅራኒሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ብሏቸዋል ።

የወዳጅነትና ፡ ለኤፌሶን ፡ ለፊልጶስቶስና ፡ ለቆላስዮስ ፡ ሰዎች ፡ ሲጽፍ ፡
ቅ ፡ ሳኒሁ ፡ ለኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ብሏቸዋል ። እነዚህ ፡ የገላትያ ፡ ሰዎች ፡
ግን ፡ የሐሰተኞች ፡ መምሕራንን ፡ ትምሕርት ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ እውነትና ፡
ሐሰት ፡ መሆኑን ፡ ሳይመረምሩ ፡ በፍጥነት ፡ ተጨልጠው ፡ በመሔዳቸው ፡
ብሎ ፡ ተናደደ ፡ ምንም ፡ የወዳጅነትና ፡ የማክበር ፡ ቃል ፡ ሳይጨምር ፡ ለ
ገላትያ ፡ ሰዎች ፡ ይደረስላቸው ፡ በማለት ፡ ብቻ ፡ ጀመረ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ ሰላምታውን ፡ ከጻፈ ፡ በኋላ ፡
በቸርነቱ ፡ ብዛት ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ የጠራችሁን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡
ከማመን ፡ ወጥታችሁ ፡ ቀዋሚ ፡ ወደ ፡ አልሆን ፡ ትምሕርት ፡ እንደ ፡ መ

ሆኑ ፡ ውኃ ፡ ተጨልጣችሁ ፡ በመሔዳችሁ ፡ አደንቃችኋለሁ ።
ወደ ፡ ሬት ፡ ግን ፡ እኛም ፡ ራሳችን ፡ ብንሆን ፤ ወይም ፡ ከሰማይ ፡ የወ
ደ ፡ መልእክም ፡ ቢሆን ፡ አስቀድሞ ፡ ከስተማርናችሁ ፡ ትምሕርት ፡ የተ
ሆነ ፡ ቢያስተምራችሁ ፡ ውጉዝ ፡ ይሁን ፡ ይላቸዋል ።

እኛም ፡ ራሳችን ፡ ብንሆን ፡ ማለቱ ፡ የወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ አንድ ፡
ጊዜ ፡ በክርስቶስ ፡ መሠረትነት ፡ ላይ ፡ የተሠራ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ለመጨመር
ም ፡ ለማጉደልም ፡ የማይቻል ፡ ነውና ፡ እኛም ፡ ራሳችን ፡ ብንሆን ፡ በጥን
ት ፡ ስብከት ፡ ከስተማርናችሁ ፡ የተለየ ፡ ትምሕርት ፡ ከስተማርናችሁ ፡ ው
ግዝ ፡ እንሁን ፡ ብሎ ፡ ራሱን ፡ ጭምር ፡ አውግዘ ፡ ተናገረ ። ፩ ቆሮ ፡ ፫ ፡ ፲-፲፮ ።

እኛም ፡ ብንሆን ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ ብቻ ፡ ተጽፎ ፡
አይገኝም ፡ እንጂ ፡ በጽርዕም ፤ በሮማይስጥም ፤ በቅብጥም ፤ በአረብም ፡ ቋ
ንቋ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛልና ፡ የሐዲስ ፡ መጻሕፍት ፡ ወደ ፡ ግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ የተ
መለሱልን ፡ ከጽርዕና ፡ ከአረብ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ይህን ፡ እኛም ፡ ብንሆን ፡ የሚ
ለውን ፡ ቃል ፡ መቀበል ፡ ይገባናል ።

ደግሞ ፡ መልእክም ፡ ከሰማይ ፡ ወርዶ ፡ ቢያስተምራችሁ ፡ ውጉዝ ፡
ይሁን ፡ ማለቱ ፡ በዚያ ፡ ወራት ፡ የመልእክት ፡ ነገር ፡ ለገላትያ ፡ ሰዎች ፡

አንድ ፡ አዲስ ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ሁሉም ፡ መላእክትን ፡ እየፈሩ ፡ ከብሩ ፡ ነበርና ፡ መልአክ ፡ እንኳ ፡ ከሰማይ ፡ ወርዶ ፡ እኛ ፡ ከስተማሪ ፡ ናችሁ ፡ የተለየ ፡ ትምሕርት ፡ በያስተምራችሁ ፡ ውጉዝ ፡ ይሁን ፡ አቶ ፡ ቆይቶ ። በዚህም ፡ ንግግር ፡ በገላትያ ፡ ሰዎች ፡ ይቅርና ፡ በመላእክትም ፡ ላይ ፡ ሥልጣን ፡ እንዳለው ፡ ያስረዳቸዋል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ወንጌልን ፡ ያስተማርኋችሁ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ፡ ገልጻልኝ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሥጋውያን ፡ ከሚሆኑ ፡ መምህራን ፡ ተምራ ፡ አይደለም ። ጌታችንም ፡ ከተገለጠልኝና ፡ ከስተማሪኝ ፡ ጋራ ፡ እስከ ፡ ሶስት ፡ ዓመት ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጥቼ ፡ ሐዋርያትን ፡ አላየሁም ። ከሶስትም ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ በወጣ ፡ ከጌታችን ፡ ወንድም ፡ ከያዕቆብ ፡ በቀር ፡ ሌሎችን ፡ ሐዋርያት ፡ አላየሁም ። ከእርሱም ፡ ዘንድ ፡ የተቀመጡት ፡ ስጅ ፡ ቀን ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

እንደዚህም ፡ ማለቱ ፡ ከሐዋርያት ፡ ተምሮዋል ፡ በለውት ፡ ነበርና ፡ በስጅ ፡ ቀን ፡ መንፈሳዊ ፡ ትምሕርት ፡ ይቅርና ፡ ሥጋዊ ፡ ጨዋታ ፡ ከኋላ ፡ ቢሆን ፡ አይፈጸምም ፡ ለማለት ፡ ነው ። ገላ ፡ ፪ ፡ ፳-፳፩ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ እነዚያም ፡ አለቆች ፡ የሆኑ ፡ ሐዋርያት ፡ ስለኔ ፡ ያስተማሩኝ ፡ ትምሕርትና ፡ የጨመሩልኝ ፡ ነገር ፡ የለም ። ነገር ፡ ግን ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ በወጣሁ ፡ ጊዜ ፡ ያልተገዙሩትን ፡ አሕዛብን ፡ በማስተማራት ፡ እግዚአብሔር ፡ የረዳኝን ፡ እርዳታና ፡ የተሰጠኝን ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ጾጋ ፡ አይተው ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አዕማድ ፡ የተባሉ ፡ ያዕቆብ ፡ ገብረ ፡ ከፋ ፡ (ጴጥሮስ)ድሐንስም ፡ ባንድ ፡ ቀኝ ፡ ወገን ፡ አገዙኝ ።

እኔና ፡ በርናባስ ፡ አሕዛብን ፡ እንድናስተምር ፡ እርሳቸውም ፡ ግዙፍ ፡ ሆነው ፡ አይሁድን ፡ እንዲያስተምሩ ፡ ይልቁንም ፡ የምጽዋቱን ፡ ገንዘብ ፡ ለመሰብሰብ ፡ እንድንተጋ ፡ በዚህ ፡ ሁሉ ፡ ተስማምተን ፡ ተለያየን ፡ እንጂ እነዚያ ፡ ምንም ፡ አላስተማሩኝም ፡ ይላቸዋል ። እንደዚህም ፡ ማለቱ ፡ ሌሎችን ፡ የቻልሁ ፡ ሐዋርያ ፡ ነኝና ፡ ሐዋርያት ፡ በማናቸውም ፡ ነገር ፡ በቤተ ፡ ጌታችን ፡ ላይ ፡ አለቅነት ፡ የላቸውም ፡ ለማለት ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ በአንጾኪያ ፡ በግዝረት ፡ ምክንያት ፡ በተነሣው ፡ ሁከት ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ማገበረ ፡ ክርስቲያን ፡ ተልከው ፡ ወተው ፡ ነበርና ፡ የተላኩበትን ፡ ነገር ፡ ከጨረሱ ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አሕዛብን ፡ በማስተማሩ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያደረገለትን ፡ እርዳታና ፡ የአሕዛብን ፡ ጾጋ ፡ እግዚአብሔር ፡ መመለስ ፡ በነግራቸው ፡ እጅግ ፡ ደስ ፡ አላቸው

እስከዚያም ፡ ዘመን ፡ ድረስ ፡ ሐዋርያት ፡ አይሁድን ፡ እንጂ ፡ አሕዛብ ፡ ለማስተማር ፡ አልደፈሩም ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ብዙ ፡ ይህን ፡ ወደ ፡ ክርስቲያንነት ፡ መመለሳቸውን ፡ ስለ ፡ ነገራቸው ፡ እንግዳ ወደ ፡ ሬት ፡ አንተ ፡ በአሕዛብ ፡ አገር ፡ እየዘርህ ፡ ወንጌልን ፡ አስተምላኝም ፡ እስከ ፡ ጊዜው ፡ ግዙፍን ፡ አይሁድን ፡ እያስተማርን ፡ እንደሆነ ፡ በለው ፡ ነግረውት ፡ ነበርና ፡ ባንድ ፡ ቀኝ ፡ ወገን ፡ አገዙኝ ፡ ማለት ፡ ስለዚህ ፡ ነው ።

ዚህም ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ጳጳሳት ፡ ይህንኑ ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ሀገረ ፡ ስብከት ፡ እየተካፈሉ ፡ ባንዱ ፡ ስብከት ፡ ሌላው ፡ እንዳይሆን ፡ እንዳያስተምር ፡ በሕግ ፡ እየከለከሉ ፡ ይኖራሉ ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ ወርዶ ፡ ሳለ ፡ ከልተገዛሩ ፡ ብዙ ፡ ጋራ ፡ ባንድነት ፡ እየበላ ፡ ሰንብቶ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ከያዕቆብ ፡ ብዙ ፡ አይሁድ ፡ ቢመጡ ፡ እነዚያን ፡ ፈርቶ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ ከመተካከል ፡ ነበር ። በኋላ ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህን ፡ ደስ ፡ ያሰኝ ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ ሥራ ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ ሬት ፡ ለሬት ፡ ቀርቦ ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ ትውልዳችን ፡ ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ ቢሆን ፡ ሕጋችን ፡ ወልደ ፡ እንጂ ፡ አራት ፡ አለመሆኗን ፡ እያወቅህ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ ለመተካከል ፡ ምን ፡ ያስፈራሃል ። መቸም ፡ ቢሆን ፡ ጽድቅ ፡ የሚገኘው ፡ ስራ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አራት ፡ በምትከለክለው ብል ፡ በመጠጥ ፡ አለመሆኑ ፡ የታወቀ ፡ ነውና ፡ ይህን ፡ የማይገቡ ፡ ሆኖ ፡ መሥራትህ ፡ መልካም ፡ አላደረግህም ፡ እያለ ፡ በሰው ፡ ሁሉ ፡ ገሥጸት ፡ ነበርና ፡ የዚህኑ ፡ ነገር ፡ አሁን ፡ ለገላትያ ፡ ሰዎች ፡ ጸኑት ።

ይህንም ፡ መጻፍ ፡ የአይሁድ ፡ መምህራን ፡ የተማረው ፡ ከሐዋርያት ፡ ነው ፡ በለው ፡ ተናግረው ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ መምህራ ፡ ከሆኑ ፡ የማይገቡ ፡ ሥራ ፡ ትሠራለህ ፡ ብዬ ፡ በሰው ፡ ሁሉ ፡ ሬት ፡ ለመጽደቅ ፡ እንደምን ፡ እደፍር ፡ ነበር ፡ ለማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በመገሠጹ ፡ ከእርሱ ፡ አበልጧለሁ ፡ ለማለት ፡ አስቦ ፡ አልነበረም ። ፪ ፡ ፳-፳፩ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እናንተ ፡ የገላትያ ፡ ሰዎች ፡ ሰነፎች ፡ እያለ ፡ ይዘልታቸዋል ። ደግሞም ፡ ሰነፎች ፡ መባላችን ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ ነው ፡ ይቆያሉት ፡ ቀድሞ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ባይናችሁ ፡ ሬት ፡

አንደ ፡ ተሰቀለ ፡ ሆኖ ፡ ተሥሎባችሁ ፡ ነበር ፤ አሁን ፡ ግን ፡ የጽድቅ ፡ ራ ፡ እንዳትሠሩ ፡ ያታለጧችሁ ፡ እነማን ፡ እንደሆኑ ፡ አላወቃችኋል ። ምና ፡ እነዚህን ፡ አለማወቅ ፡ ትልቅ ፡ ስንፍና ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

አደሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አንደ ፡ ተሰቀለ ፡ ሆኖ ፡ በይናችሁ ፡ ፊት ፡ ሥሎባችሁ ፡ ነበር ፡ ማለት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ እጅግ ፡ ከሚወደው ፡ ጁ ፡ በንድ ፡ ምክንያት ፡ የተለየ ፡ እንደሆነ ፡ ሌሊት ፡ በሕልሙ ፡ ቀን ፡ በውኑ ፡ በፊቱ ፡ እየሆነ ፡ ይታየዋል ። የገላትያም ፡ ሰዎች ፡ አስቀድሞ ፡ በጌታችን ፡ በአደሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በመኑ ፡ ጊዜ ፡ የክርስቶስ ፡ ፍቅር ፡ አደረገባቸው ፡ ክርስቶስ ፡ አንደ ፡ ተሰቀለ ፡ እየሆነ ፡ ይታያቸው ፡ እንደዚህም ፡ ማለት ፡ በየጊዜው ፡ የክርስቶስን ፡ መከራና ፡ ሞት ፡ ቡ ፡ ነበር ፡ ማለት ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ እስከዚህ ፡ ማዕርግ ፡ ከደ ፡ በኋላ ፡ በሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ ተታለው ፡ ከእውነተኛው ፡ ትምህርት ፡ መውጣታቸው ፡ እጅግ ፡ ስለ ፡ አሳዘነው ፡ እናንተ ፡ የገላትያ ፡ ሰዎች ፡ ስነፍች ፡ በማለት ፡ ይገሥጻቸዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ እነዚያ ፡ የሚቀጥባችሁ ፡ በኃጢአት ፡ ውጤት ፡ ለያስቀርዋችሁ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለመልካም ፡ ነገር ፡ አይደለምና ፡ ሁለጊዜ ፡ ለመልካም ፡ ነገር ፡ ብትቀኑ ፡ ይሻላል ።

ልጆቹ ፡ ሆይ ፡ አሁንም ፡ ክርስቶስ ፡ አንደ ፡ ገና ፡ በፊታችሁ ፡ ከሚልባችሁ ፡ ድረስ ፡ ሁለተኛ ፡ ምጥ ፡ ይዘኛል ፡ ይላቸዋል ።

ሁለተኛ ፡ ምጥ ፡ ይዘኛል ፡ ማለት ፡ በጥንተ ፡ ስብከት ፡ አስተምረው ፡ በክርስቶስ ፡ አሳምኖ ፡ በመንፈሳዊ ፡ አባትነት ፡ ከወለዳቸው ፡ በኋላ ፡ ክርስቶስ ፡ አንደ ፡ ተሰቀለ ፡ ሆኖ ፡ በፊታቸው ፡ ተሥሎባቸው ፡ ነበር ፡ ግን ፡ ከስተማራቸው ፡ ከእውነተኛው ፡ ትምህርት ፡ ወጥተው ፡ ስራ ፡ ሐሰት ፡ ትምህርት ፡ ስለ ፡ ተመለሱ ፡ አንደ ፡ ገና ፡ ወደ ፡ ክርስቶስ ፡ ትምህርት ፡ ለመመለስ ፡ ለአርሳቸው ፡ መልእክት ፡ በመጻፍና ፡ ጸሎት ፡ በሌላ ፡ በመጻምም ፡ ስለ ፡ ደከመ ፡ እናንተን ፡ አንደ ፡ ገና ፡ ለመውሰድ ፡ ሁለተኛ ፡ ምጥ ፡ ይዘኛል ፡ ይላቸው ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ሕገ ፡ ኦሪትን ፡ ለመፈጸም ፡ የሚችል ፡ አንደ ፡ ሰው ፡ አለመገኘቱንና ፡ ጽድቅ ፡ ማግኘት ፡ አደሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ መመዘን ፡ መሆኑን ፡ እያስረዳ ፡ ጽፎላቸዋል ።

ደግሞ ፡ በጥንተ ፡ ስብከት ፡ ወደ ፡ ገላትያ ፡ ገብቶ ፡ ማስተማር ፡ ጀመረ ፡ ጊዜ ፡ በድህነቱ ፡ ሳይንቁ ፡ በሚያጸይፍም ፡ በሽታው ፡ ሳይ

አንደ ፡ መልእክ ፡ እግዚአብሔር ፡ አክብረው ፡ መቀበላቸውን ፡ ያቀጥታል ። ወዲያውም ፡ ያንጊዜ ፡ ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ የሚቻል ፡ ቢሆን ፡ ሳይሆን ፡ እንኳ ፡ አውጥታችሁ ፡ እይበት ፡ ብላችሁ ፡ ለመስጠት ፡ ፈታችሁ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ አውቃለሁ ። ዛሬ ፡ ግን ፡ እውነተኛውን ፡ የወንጌልን ፡ ትምህርት ፡ ስለ ፡ አስተማርኋችሁ ፡ ጠላት ፡ መስዬ ፡ የታየኋችሁ ፡ ስለሆነ ፡ ይላቸዋል ። ገላ ፡ ፩ ፡ ፲፫-፳ ።

በዚህ ፡ ዓለም ፡ ለጊዜው ፡ ከማር ፡ የሚጣፍጥ ፡ የለም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ለማይወዱ ፡ ሰዎች ፡ ማሩ ፡ ከሶ ፡ መስሎ ፡ ይታያቸዋል ። ሰዎች ፡ ጳውሎስም ፡ ወደ ፡ ገላትያ ፡ ገብቶ ፡ በመጀመሪያ ፡ በስተማራቸው ፡ እጅግ ፡ ይወዱትና ፡ ያከብሩት ፡ ነበር ። በኋላ ፡ ግን ፡ ወደ ፡ ሐሰተኞች ፡ መምሕራን ፡ ትምህርት ፡ ስለ ፡ ተመለሱ ፡ እርሱን ፡ እንደ ፡ ጠላት ፡ አይተውታልና ፡ ዛሬ ፡ ግን ፡ ጠላት ፡ መስዬ ፡ የታየኋችሁ ፡ ይላቸዋል ። ማለቱ ፡ ለካ ፡ አውቆብናል ፡ ብለው ፡ እንዲጸጸቱ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ ለአብርሃም ፡ ይስሐቅና ፡ እስማኤል ፡ የሚባሉ ፡ ከእመቤቱቱ ፡ ከሣራ ፡ የተወለዱ ፡ ሁለተኛውም ፡ ከገረዲቱ ፡ ከሣራ ፡ የተወለዱ ፡ ሁለት ፡ ልጆች ፡ አንደ ፡ ነበሩት ፡ ተናግሮ ፡ ወንጌል ፡ በእመቤቱቱ ፡ በሣራ ፡ ኦሪትን ፡ ግን ፡ በገረዲቱ ፡ በአጋር ፡ መቀበል ።

ወዲያውም ፡ የገረድ ፡ ልጅ ፡ ከእመቤት ፡ ልጅ ፡ ጋራ ፡ በንድነት ፡ ስራ ፡ አይወርስምና ፡ ገረዲቱን ፡ አጋርን ፡ ከልጅዋ ፡ ከእስማኤል ፡ ጋራ ፡ ወጥተህ ፡ ስደዳት ፡ አለው ፡ እግዚአብሔር ፡ እያለ ፡ በምሳሌ ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ እኛ ፡ የእመቤት ፡ የወንጌል ፡ ልጆች ፡ ነን ፡ እንጂ ፡ አንደ ፡ አንድ ፡ የገረዲቱ ፡ የኦሪት ፡ ልጆች ፡ አይደለንም ፡ ይላቸዋል ።

ሰዎች ፡ ጳውሎስ ፡ በእውነት ፡ ነገር ፡ ይሉኝታ ፡ የሌለበት ፡ ደፋር ፡ ነበረ ፡ ገረዲቱ ፡ አጋር ፡ ከልጅዋ ፡ ከእስማኤል ፡ ጋራ ፡ ተሰዳ ፡ እንደ ፡ ልጆች ፡ ኦሪትም ፡ ከልጅቸዋ ፡ ከአይሁድ ፡ ጋራ ፡ የተረሳች ፡ ሆና ፡ ታለች ። እመቤቱቱ ፡ ሣራ ፡ ግን ፡ ከልጅዋ ፡ ከይስሐቅ ፡ ጋራ ፡ በሆነች ፡ እንደ ፡ ኖረች ፡ ወንጌልም ፡ ከልጅቸዋ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ ጸንቷል ። ተኖራለች ፡ ለማለት ፡ ሣራንና ፡ አጋርን ፡ ይስሐቅንና ፡ እስማኤልን ፡ ጠላት ፡ አድርጎ ፡ ተናገረ ። ዘፍጥ ፡ ፲፯ ፡ ፲፮ ። ዘፍጥ ፡ ፳፩ ፡ ፪ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በመገዛር ፡ ጥቅም ፡ አለመገኘቱን ፡ ባለመገዛርም ፡ ጥቅም ፡ አለመኖሩን ፡ ገልጦ ፡ ያስረዳቸዋል ።

ይህንም ፡ ቃል ፡ በመናገሩ ፡ የአይሁድ ፡ መምህራን ፡ ጳውሎስ ፡ መገዘር ፡ አይገባም ፡ እያለ ፡ ያስተምራል ፡ እያሉ ፡ የሐሰት ፡ ወሬ ፡ ፍ ፡ ግዝረትን ፡ በሚያከብሩ ፡ ሰዎች ፡ ሬት ፡ እየተናገሩ ፡ ሲያስጠሉት ፡ ፍሩ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ መገዘር ፡ አይገባም ፡ ብሎ ፡ ባንድ ፡ ስፍራ ፡ እንደ አልተናገረም ። ነገር ፡ ግን ፡ ጽድቅ ፡ ማግኘት ፡ አይቻልም ፡ ክርስቶስን ፡ ማመን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በመገዘርም ፡ ባለመገዘርም ፡ አይደለምና ፡ በሁሉ ፡ በገዘርም ፡ ባይገዘርም ፡ የመረጠውን ፡ ያድርግ ፡ ብሎ ፡ ስለጸጋህን ፡ ቃል ፡ በሐሰት ፡ ትርጓሜ ፡ ተርጉመው ፡ መገዘር ፡ አይገባም ፡ ል ፡ እያሉ ፡ አወሩበት ።

ሰውን ፡ ከጠሉት ፡ በኋላ ፡ ነገሩ ፡ ሁሉ ፡ ይመራል ፡ እንጂ ፡ ስምምና ፡ በመርቅ ፡ የሚረገም ፡ በያመሰግን ፡ የሚሳደብ ፡ ይመስላል ፡ ቅ ፡ ጳውሎስንም ፡ ስለ ፡ ጠሉት ፡ ሕገ ፡ አሪት ፡ በሕገ ፡ ወንጌል ፡ ሰች ፡ እያለ ፡ በያስተምር ፡ አሪት ፡ በጭራሽ ፡ አልፋለች ፡ ማለቱ ፡ እያሉ ፡ አወሩበት ። በሕገ ፡ አሪት ፡ የተጻፈው ፡ መሥዋዕት ፡ የተባለ የአንሰሳ ፡ ደም ፡ ብቻ ፡ በጭራሽ ፡ የተሻረና ፡ የቀረ ፡ መሆኑ ፡ አርግጥ ፡ ነገን ከንያቱም ፡ እርሱ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ወደ ዓለም ፡ መጥቶ ፡ ስለ ፡ ኃጢአት ፡ ሥርዓት ፡ ንስሐ ፡ ለገቡትና ፡ ለሚገቡ የዘላለም ፡ መሥዋዕት ፡ አድርጎ ፡ ራሱን ፡ ስለ ፡ ሠዋ ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ በአሪት ፡ ይህን ፡ ብሎ ፡ ይህን ፡ አትብሉ ፡ ይህን ፡ ጠይቁ ፡ ይህን ፡ አትጠጡ ፡ ይህን ፡ ንኡ ፡ ይህን ፡ አትንኡ ፡ የሚለውና ፡ ሌሎችም ፡ ይህን ፡ የመሰሉ ፡ ትንንሾች ፡ ሕጎች ፡ ተሸረዋል ። የቀረው ፡ ትንቢቱ ፡ በሐላሬ ፡ ተለውጧል ፡ እንጂ ፡ አልተሻረም ። ትንቢቱ ፡ ላሬ ፡ ተለውጧል ፡ ማለት ፡ ይመጣል ፡ የሚለው ፡ መጣ ፡ ይሆናል ፡ ማለት ፡ ሆነ ፡ ይወለዳል ፡ የሚለው ፡ ተወለደ ፡ ተብሎ ፡ ትንቢቱ ፡ ሆነ ፡ ተፈጸመ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ የቀድሞው ፡ የአሪት ፡ ሕግ ፡ የተጻፈው ፡ በደንጊያ ፡ ገበታ (የት) ወይም ፡ በብራና ፡ ነበር ። ዛሬ ፡ ግን ፡ ያው ፡ ሕግ ፡ በክርስቶስ ፡ በታደሰ ፡ በአዲሱ ፡ ሰውነት ፡ ልብና ፡ ጠባይ ፡ ስለ ፡ ተጻፈ ፡ ታደሰ ፡ እንጂ ፡ አላለፈም ።

ደግሞ ፡ የሥጋ ፡ ሥራ ፡ ኃጢአት ፡ የመንፈስ ፡ ሥራ ፡ ግን ፡ ጳውሎስ ፡ መሆኑን ፡ እያስረዳ ፡ ፈቃድ ፡ ሥጋቸውን ፡ ትተው ፡ ፈቃድ ፡ ነፍሱን ፡ እንዲሠሩ ፡ ይመክራቸዋል ።

NB

NB

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ለሰው ፡ ሁሉ ፡ ይልቁንም ፡ ለሃይማኖት ፡ ሰዎች ፡ መልካም ፡ ማድረግ ፡ እንዲገባ ፡ ይነግራቸዋል ። ይልቁንም ፡ ለሃይማኖት ፡ ሰዎች ፡ ማለቱ ፡ በዚያ ፡ ወራት ፡ አሕዛብና ፡ አረማውያን ፡ ብዙ ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ይረዳዱና ፡ ይጠቃቀሙ ፡ ነበር ። ክርስቲያኖች ፡ ግን ፡ ጥቁቶች ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ ምንም ፡ በረዳዱ ፡ ራሳቸውን ፡ ችለው ፡ ለመሆን ፡ ይቸግራቸው ፡ ነበርና ፡ ለሰው ፡ ሁሉ ፡ መልካም ፡ አናድርግ ፡ ብሎ ፡ ይልቁንም ፡ ለሃይማኖት ፡ ሰዎች ፡ በማለት ፡ ነገሩን ፡ አጸና ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይልቁንም ፡ ለሃይማኖት ፡ ሰዎች ፡ ብሎ ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ሲተረጉሙ ፡ አንድ ፡ ክርስቲያንና ፡ አንድ ፡ አረማዊ ፡ በብዙ ፡ ችግር ፡ ሆነው ፡ ባንድነት ፡ በገኙ ፡ አረማዊውን ፡ ትቶ ፡ ክርስቲያኑን ፡ መርዳት ፡ ይገባል ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ይተረጉማሉ ። እነዚህም ፡ እንደዚህ ፡ ብለው ፡ የሚተረጉሙ ፡ ሰዎች ፡ ጭታችን ፡ በወንጌል ፡ ጠላቶቻችሁን ፡ ውደዱ ፡ የሚረግሙዎችሁንም ፡ በርኩ ። ለሚጸልዎችሁም ፡ መልካም ፡ አድርጉ ። ስለሚበድልዎችሁም ፡ ጸልዩ ። በሰማይ ፡ ላለው ፡ አባታችሁ ፡ ልጆቹ ፡ ትሆኑ ፡ ዘንድ ፡ እርሱ ፡ ስደጋጉና ፡ ለክፋዎችም ፡ ፀሐይን ፡ ያወጣልና ። ለጸድቃንና ፡ ለኃጥአትም ፡ ዝናሙን ፡ ያዘንማልና ፡ ብሎ ፡ የተናገረውን ፡ ያላነበቡና ፡ ያላስተዋሉ ፡ መሆናቸው ፡ አርግጥ ፡ ነው ። ማቱ ፡ ፎ ፡ ጠፀ-ጠፀ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ግዝረትን ፡ የሚያስተምርዎችሁ ፡ ሰዎች ፡ ግዙፍ ፡ ነን ፡ እያሉ ፡ ለመመካት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ራሳቸው ፡ እንኳ ፡ ሕገ አሪትን ፡ ለመጠበቅ ፡ አይችሉም ። እኔ ፡ ግን ፡ በጌታችን ፡ በኢየሱስ ፡ መክራ ፡ እመክላሁ ፡ እንጂ ፡ በግዝረቱ ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ ነገር ፡ አልመክም ።

ስለዚህም ፡ እኔ ፡ በዓለም ፡ ዘንድ ፡ የሞትሁ ፡ ነኝ ። ዓለምም ፡ በእኔ ፡ ዘንድ ፡ የሞተ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ። እንደዚህም ፡ ማለቱ ፡ የሞተ ሰው ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ እንዳይችል ፡ እኔም ፡ የጌታችንን ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ መክራ ፡ በማሰብ ፡ የዚህ ፡ ዓለም ፡ አሳብ ፡ ጠፍቶልኛልና ፡ የዓለምን ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ አልችልም ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ እኔ ፡ የክርስቶስን ፡ መክራ ፡ በሥጋዬ ፡ እሸክማለሁ ፡ ነፍሱን ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ ማንም ፡ የሚያደክመኝ ፡ ሰው ፡ አይኑር ፡ ብሎ ፡ ቆይቶ ፡ ነገር ፡ ይነግራቸዋል ።

ቀጥሎም ፡ አንድ ፡ ልማዱ ፡ የጌታችን ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጸጋ
ከሁላችሁ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡ በማለት ፡ የአባትነቱን ፡ ቡራኬ ፡ ሰጥቶ
መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ።

የጻፈው ፡ በመቀድንያ ፡ ሳለ ፡ በ፲፩ ፡ (፲፰)ዓ ፡ ም ፡ ነው ። ጽፎም
ሲጨርስ ፡ በጊዜ ፡ እጅ ፡ ልከላቸዋል ።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለገላትያ ፡ ሰዎች ፡ የላከውን ፡ መ
ልእክት ፡ የጻፈው ፡ በሮሜ ፡ ታሥሮ ፡ ሳለ ፡ በ፲፯(፳፫)ዓ ፡ ም ፡ ነው ፡ ይ
ሉ ። ነገር ፡ ግን ፡ የቅዱስ ፡ ጳውሎስን ፡ ታሪክ ፡ የጻፉ ፡ ብዙ ፡ ዋና ፡ ዋና
ሰዎች ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሳይሄዱ ፡ መሆኑን ፡ አስረድተው ፡ ጽፈዋል
ና ፡ የብዙዎቹን ፡ ቃል ፡ ተቀብለን ፡ ጽፏል ።

ምዕራፍ ፡ ፵፫ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለሮሜ ፡ ሰዎች ፡ መልእክት ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ሮሜ ፡ አሁን ፡ የኢጣልያ ፡ ዋና ፡ ከተማ ፡ ናት ። በቀድሞ ፡ ዘመ
ን ፡ ሮሜ ፡ ሮምያ ፡ ትባል ፡ ነበር ። ዛሬ ፡ ግን ፡ ሮማ ፡ ተብላለች ። ስለ
ሆነም ፡ ልዩነት ፡ የለውምና ፡ ሁሉም ፡ አንድ ፡ ነው ።

ከጌታችን ፡ ከክርስቶስ ፡ ልደት ፡ አስቀድሞ ፡ በ፲፯፻፵፱ዓመት ፡ ያህል
ኑሚቶር ፡ የሚባል ፡ ንጉሥ ፡ በኢጣልያ ፡ ነግሥ ፡ ሲኖር ፡ በኋላ ፡ አሞ
ሌዎስንና ፡ ሬያ ፡ ቢልቢያን ፡ ወለደ ። ኑሚቶርም ፡ ሲሞት ፡ ልጁ ፡ አ
ሞሌዎስ ፡ ነገሠ ።

አሞሌዎስ ፡ መንግሥቱን ፡ የሚወርስ ፡ ልጅ ፡ አልነበረውምና ፡ የዘ
መኑ ፡ አዋቆች ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ እየገቡ ፡ መንግሥትህን ፡ የሚወርስ
የአገትህ ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ ይነግሩት ፡ ነበር ፡ ይባላል ።

በዚህም ፡ ነገር ፡ እያዘነ ፡ ሲኖር ፡ እኅቱ ፡ ሬያ ፡ ቢልቢያ ፡ መን
ታ ፡ ወንዶች ፡ ልጆች ፡ ወለደች ። አሞሌዎስም ፡ እኅቱ ፡ ወንዶች
ልጆች ፡ መውለድዋን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ አዋቆች ፡ የነገሩኝ ፡ ነገር ፡ ለይ
ርስ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ደነገጠ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ እኅቱን ፡ አስወርቶ ፡ ልጆችሽን ፡ እንዳያቸው
ስደጅልኝ ፡ አላት ። እርስዎም ፡ እንደዚህ ፡ ማለቱ ፡ በጉሕሉት ፡ መሆኑን
ሳታውቅ ፡ ሰደደችላት ። እንደዚህም ፡ እያመለሰ ፡ ሲያያቸው ፡ ቆይቶ
አንድ ፡ ቀን ፡ ሁለት ፡ ወታደሮች ፡ ጠርቶ ፡ እነዚህን ፡ ሕፃናቶች ፡ በቅ

ርጫት ፡ እያገባችሁ ፡ ወስዳችሁ ፡ በፈሳሽ ፡ ወንዝ ፡ ጣሏቸው ፡ ብሎ ፡
አዘዛቸው ። ወታደሮቹ ፡ ግን ፡ ለሕፃናቱ ፡ ስለ ፡ ራሱላቸው ፡ በፈሳሹ ፡
ውስጥ ፡ ሳይሆን ፡ በወንዙ ፡ ዳር ፡ ጥለዋቸው ፡ ተመለሱ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ የባላገር ፡ መንገደኛ ፡ ወንዙን ፡ ተሻግሮ ፡ ሲ
ያልፍ ፡ ሁለት ፡ ልጆች ፡ በቅርጫት ፡ ውስጥ ፡ እንደሆኑ ፡ አይቶ ፡ ነገሩ ፡
ምንም ፡ እንደሆነ ፡ ሳይመረምር ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ ወስዶ ፡ አሳደጋቸው ። ስማቸው
ውንም ፡ ያንዱን ፡ ሮምሎስ ፡ የሁለተኛውን ፡ ሮማኖስ ፡ ብሎ ፡ ሰየማቸው ።

ሲያሳድጋቸውም ፡ በቲበር ፡ ወንዝ ፡ ዳር ፡ ተጥለው ፡ ማግኘቱን ፡ ይነ
ግራቸው ፡ ነበር ።

ከደጉም ፡ በኋላ ፡ እጅግ ፡ ኃይለኞችና ፡ ምሑራን ፡ ፀብ ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡
አንድ ፡ እርሳቸው ፡ ያሉትን ፡ ንብዛዝት ፡ ሰብስበው ፡ ከንጉሡ ፡ ከአሞሌዎስ ፡
ጋራ ፡ ጦርነት ፡ ገጠሙና ፡ ድል ፡ አድርገው ፡ መንግሥቱን ፡ ወሰዱበት ።
ወዲያውም ፡ ተጥለው ፡ ወደ ፡ ተገኙበት ፡ ወደ ፡ ቲበር ፡ ወንዝ ፡ ሔደ
ው ፡ በወንዙ ፡ ቀኝና ፡ ግራ ፡ ከተማ ፡ ሠርተው ፡ የከተማውን ፡ ስም ፡
ሮሜ ፡ ሮምያ ፡ ብለው ፡ በስማቸው ፡ ሰይመውታል ።

ባንዳንድ ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ የአሞሌዎስ ፡ ወታደሮች ፡ ሕፃናቱን ፡
በወንዝ ፡ ዳር ፡ ጥለዋቸው ፡ ከሔዱ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ መንገደኛ ፡ አግ
ኝቶ ፡ በቀበሮ ፡ ዋሻ ፡ ውስጥ ፡ አስቀምጧቸው ፡ ሔዶ ፡ ነበርና ፡ በዚ
ያ ፡ ቀበሮቹ ፡ እያጠባች ፡ አሳደገቻቸው ። ከደጉም ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ መ
ንደር ፡ ሔደው ፡ ከሰዎች ፡ ጋራ ፡ ተገናኙ ። በኋላም ፡ ከአሞሌዎስ ፡ ጋራ ፡
ተዋግተው ፡ መንግሥቱን ፡ ወሰዱ ፡ ተብሎ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛል ።

ይህንኑም ፡ ለማረጋገጥ ፡ ዛሬውኑ ፡ በሮማ ፡ ከተማ ፡ የቀበሮቹቱን ፡
ምስል ፡ ከነሐስና ፡ ከሌላም ፡ ማእድን ፡ እየሠሩ ፡ ሮምሎስና ፡ ሮማኖስም ፡
ጡቲን ፡ አንድ ፡ ጠቡ ፡ እያስመሰሉ ፡ በየትልልቁ ፡ ስፍራ ፡ አንድ ፡ ሐ
ውልት ፡ ቆማ ፡ ትታያለች ።

እነዚህም ፡ ሁለቱ ፡ ወንድማማቾች ፡ ጥቂት ፡ ወራት ፡ ባንድነት ፡ ነገሠ
ው ፡ እየገዙ ፡ ከቆዩ ፡ በኋላ ፡ ሮምሎስ ፡ ሮማኖስን ፡ ገደለና ፡ ብቻውን ፡ ነገሠ ።

ብዙ ፡ አይሁዶች ፡ በሮሜ ፡ ስለ ፡ መኖራቸው ።

ሮሜ ፡ ምንም ፡ የአሕዛብ ፡ ከተማ ፡ ብትሆን ፡ ብዙ ፡ አይሁድም ፡ ይ
ኖሩበት ፡ ነበር ። አይሁድም ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ የሔዱበት ፡ ምክንያቱ ፡ ከ
ዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ አንድ ፡ ተጻፈው ፡ ነው ።

ሮምሎስ : ከሞተ : በኋላ : የሮሜ : መንግሥት : ሲወርድ : ሲቀረድ :
 ከዮልዮስ : ቁጣር : ደረሰ ። ዮልዮስ : ቁጣርም : በጅግንነቱና : በብልህነቱ :
 እጅግ : ስመ : ጥሩ : ነበርና : የሮሜ : የቅኝ : አገር : እየሰፋ : ስለ : ሔደ :
 ከተማዬቱም : ሰፍታ : ነበር ።

ዮልዮስ : ቁጣር : ከሞተ : በኋላ : ግን : የራፍብሊክ : መንግሥት :
 ስለ : ሆነች : በዲክታተር : ትዝ : ጀመረች ። ዲክታተር : ማለት : ዘውድ : ጭ
 ፍ : ሳይነግሥ : እንደ : ንጉሥ : ሙሉ : ሥልጣን : ያለው : ገዥ : ማለት : ነው ።

ደግሞ : የሮማውያን : ቅኝ : አገር : እየሰፋ : ስለ : መሔዱ : አንድ :
 ዲክታተር : አይበቃም : ተብሎ : አገሩ : እየተከፋፈለ : ሁለትም : ሶስት
 ም : ዲክታተሮች : ይሾሙ : ጀመር ።

ከጌታችን : ልደት : አስቀድሞ : በጆፊ : ዓመት : ያህል : በምሥራቅ :
 እስያ : በሶርያ : ዲክታተር : የነበረው : ፕሮፕሬት : የተባለው : ሮማዊ : በ
 ደማስቆ : አልፎ : ሔደ : በፕላስቲና (ምድር : ቅድስት) ከአይሁድ : ጋራ :
 ተዋግቶ : ድል : ከደረገ : በኋላ : አገሩንና : ከተማዬቱን : ኢየሩሳሌምን :
 እጅ : አድርጎ : ከአይሁድ : ብዙዎቹን : ማርክ : ወደ : ሮሜ : ሰድቆቸው :
 ነበርና : በሮሜ : ድኝና : ክብሪት : መስታወትና : የልብስ : ውራጅም :
 እየሸጠ : በብዙ : ችግር : ይኖሩ : ነበር ።

ቀጥሎም : የዮልዮስ : ቁጣር : ያገት : ልጅ : አክታቢያስ : የሮሜ :
 ዲክታተር : በሆነ : ጊዜ : በእስያ : ዲክታተር : ሆኖ : ከተሾመው : ከአን
 ቶኒ : ጋራ : ስለ : ተጣላ : በትልቁ : ባሕር : በሚዲትራንያን : ላይ : በጦር :
 መርከቦች : ሆነው : ብዙ : ቀን : ከተጥጉ : በኋላ : አንቶኒ : ድል : ሆኖ :
 ሲሸሸ : እስክንድርያ : ሲደርስ : ስለ : ሞተ : አክታቢያስ : በሮሜና : በ
 ቅኝ : አገራቸው : ሁሉ : ላይ : ጠቅላይ : ገዥ : ሆኖ : ነገሠ ።

ስሙም : አውግሥጦስ : ተባለ ። አውግስጦስ : ማለት : እንደ : እግ
 ዚኦብሔር : ልዑልነትና : ከፍተኛነት : ያለው : ማለት : ነው ።

አውግሥጦስም : በነገሠ : በገረገፍው : ዓመት : በቅኝ : አገሩ : የሚ
 ኖረው : ሰው : ሁሉ : በየነገዱና : በየትውልዱ : በያገሩም : እንዲቆጠ
 ሮ : አዋጅ : ስለ : ነገረ : የእመቤታችን : የድንግል : ማርያም : አጮኛ :
 የሆነ : ዮሴፍ : እንደ : አዋጁ : ቃል : ለመቆጠር : አጮኛውን : ድን
 ግል : ማርያምን : ይዞ : ወደ : ቤተ : ልሔም : ወጥቶ : ነበርና : በዚያ
 ው : ጊዜ : ጌታችን : ኢየሱስ : ክርስቶስ : በቤተ : ልሔም : ተወለደ።
 ሉቃ : ፪ : ፩ : - ፲፬ ።

በሮማውያን : ታሪክ : ግን : አውግሥጦስ : ቁጣር : በነገሠ : በገፊ
 ኛው : ዓመት : ክርስቶስ : ተወለደ ። ክርስቶስም : በተወለደ : በገረገፍው :
 ዓመት : አውግሥጦስ : ቁጣር : ሞተ : የሚል : ተጽፎ : ይገኛል ።

የሉቃስና : የታሪክ : ጸሐፊውም : ቃል : አለመግጠሙ : የዘመንና :
 የወር : ቍጥር : በአይሁድና : በአሕዛብ : ባሕረ : ሐሳብ : (ካላንድር)
 ጥቂት : ጥቂት : የተለያዩ : ስለ : መሆኑ : ይመስላል ።

ፕላስቲናም : (ምድር : ቅድስት) በሙሉ : የሮማውያን : ግዛት : ከሆ
 ነች : በኋላ : ከአይሁድ : ወገን : ብዙ : ሰዎች : ለንግድም : ለነገርም : በፈ
 ቃዳቸው : ወደ : ሮሜ : እየሔዱ : አገሩን : እየወደዱት : በዚያው : ነ
 ጥሪዎች : ሆነው : ነበር ።

ደግሞ : ከአይሁድ : ታላላቆችና : ከነገሥቱ : ዘሮች : ወገን : ብዙ
 ምቹ : ለደጅ : ጥናት : ወደ : ሮሜ : ሲሔዱ : በሎሌነት : እየተከተሉ
 ከሔዱት : አይሁድ : ጌቶቻቸው : ወደ : ፕላስቲና : ሲመለሱ : በሮሜ :
 የሚቀሩት : ብዙ : ነበሩ ።

በሌላውም : ይህን : በመሳሰለው : ነገር : ወደ : ሮሜ : የሔዱት :
 አይሁድ : እጅግ : ስለ : ብዙ : በከተማው : ክፍል : ባንድ : ወገን :
 ከቲቦር : ወንዝ : ማዶ : ቦታ : ተቀብለው : ሰፈራቸውን : ለይተው :
 የሚኖሩ : ሆነዋል ።

ከዚህም : በኋላ : ለሥራም : ለንግድም : ትጉምች : በመሆናቸው :
 እየነገዱም ፣ እያረሱም ፣ የእጅ : ሥራም : እየሠሩ : ከሀገሩ : ሰዎች :
 ይልቅ : ባለጠገኝ : ለመሆን : ደርሰዋል ።

ለሃይማኖታቸውም : ነጻነት : አግኝተው : ነበርና : ከአሕዛብ : ወገ
 ን : ብዙዎችን : በኦሪት : እየሰበኩ : ከአምልኮተ : ጣዖት : ወደ : አም
 ልኮተ : እግዚአብሔር : እንዲመለሱ : አድርገዋል ።

በሮሜ : የክርስቲያን : ሃይማኖት : እንደምን : እንደ : ተመሠረተ ።

በሮሜ : የክርስቲያን : ሃይማኖት : በተመሠረተበት : ዘመንና : በመ
 ሠረተው : ሐዋርያ : ነገር : በአውሮጳ : ሊቃውንቶች : መካከል : ብዙ :
 ክርክርና : መለያየት : ተደርጎበታል ። አንዳንድ : ሊቃውንት : ቅዱስ :
 ጴጥሮስ : ቀላውዴዎስ : ቄሳር : በነገሠ : በሁለተኛው : ዓመት : በ፴፯ :
 (፵፱) ዓ : ም : ወደ : ሮሜ : ሔደ : ፳፭ ዓመት : ያህል : እያስተማረ :
 ቆይቶ : በዚያው : በሰማዕትነት : ስለ : አረፈ : በሮሜ : የክርስቲያንን :

ሃይማኖት ፡ የመሠረተ ፡ እርሱ ፡ ነው ። ስለዚህም ፡ ሮሜ ፡ የቅ ፡ ጴጥ
 ሮስ ፡ መንበር ፡ እየተባለች ፡ ትኖራለች ። በቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ መንበር
 የሚቀመጠው ፡ ፓፓ ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወራሽ ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ የቤተ
 ክርስቲያን ፡ ሁሉ ፡ አለቃ ፡ መባል ፡ ይገባል ። እያሉ ፡ ይናገራሉ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ሉቃስ ፡ የጻፈውን ፡ ግብረ ፡ ሐዋርያትንና ፡ የቤተ
 ክርስቲያንን ፡ ታሪክ ፡ የሚመረምር ፡ ሰው ፡ ይህ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፈው
 ፡ ያንዳንድ ፡ ሊቃውንቶችን ፡ አሳብ ፡ እውነት ፡ ሆኖ ፡ አያገኘውም ።
 እንደምን ፡ ብሎ ፡ የሚጠይቅ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን
 ምላሽ ፡ እንሰጣለን ።

ቀላውዴዎስ ፡ ቁሣር ፡ በነገሠ ፡ በራተኛው ፡ ዓመት ፡ በ፴፯(፵፬)ዓ
 ም ፡ ንጉሠ ፡ ሄይለማርያም ፡ ጳጳስ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ በኢየሩሳሌም ፡ አስዘዘ
 አሥሮት ፡ ነበር ። እንደዚህ ፡ ከሆነ ፡ ቀላውዴዎስ ፡ ቁሣር ፡ በነገሠ ፡ በ
 ሁለተኛው ፡ ዓመት ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሔዶ ፡ ፳፭ ዓመት ፡ እያስተማረ ፡
 ቆየ ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ። የሐዋ ፡ ፲፪ ፡ ፫-፲፰ ።

ደግሞ ፡ ቀላውዴዎስ ፡ ቁሣር ፡ በነገሠ ፡ በአሥረኛው ፡ ዓመት ፡ በ
 ፵፭(፶፩)ዓ ፡ ም ፡ በመኑት ፡ አይሁድና ፡ በመኑት ፡ አሕዛብ ፡ መካከል ፡
 በግዝረት ፡ ምክንያት ፡ በተነሣው ፡ ክርክር ፡ ሐዋርያት ፡ በኢየሩሳሌም ፡
 ተሰብስበው ፡ ሲኖዶስ ፡ በጻፉ ፡ ጊዜ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በዚያው ፡ እን
 ደ ፡ ነበረና ፡ ለብይኑም ፡ መጀመሪያ ፡ ተነሥቶ ፡ እንደ ፡ ተናገረ ፡ ሉ
 ቃስ ፡ ጽፎልናል ። የሐዋ ፡ ፲፭ ፡ ፯ ።

ደግሞ ፡ አዕማድ ፡ የተባሉ ፡ ጴጥሮስና ፡ ያዕቆብ ፡ የሐንደም ፡ አይ
 ሁድን ፡ ብቻ ፡ እንዲያስተምሩ ፡ ጳውሎስና ፡ በርናባስ ፡ ግን ፡ ወደ ፡ አ
 ሕዛብ ፡ አገር ፡ እየሔዱ ፡ አሕዛብን ፡ እንዲያስተምሩ ፡ የወሰኑትና ፡ የተ
 ስማሙት ፡ በዚያው ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ሳሉ ፡ መሆኑ ፡ የማይጠረጠር ፡
 ነው ። ገላ ፡ ፪ ፡ ፲፩-፲፫ ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ የመጀመሪያውን ፡ መልእክቱን ፡ የጻፈው ፡ ገና
 ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሳይሔድ ፡ በባቢሎን ፡ ሳለ ፡ መሆኑን ፡ እርሱ ፡ ራሱም ፡ ትኔ
 ምክንያት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ንገሩ ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ባቢሎን ፡ ብሎ ፡ ተና
 ግርቀል ። መልእክቱንም ፡ የጻፈው ፡ በ፶፰ና ፡ በ፶፱ ፡ (በ፷፫ና ፡ በ፷፬)ዓ ፡
 ም ፡ መካከል ፡ ነው ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፭ ፡ ፲፫ ።

ከሁሉም ፡ ይልቅ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በ፶፱ ፡ (፷፯)ዓ ፡ ም ፡ አስቀድሞ ፡ ወደ ፡
 ሮሜ ፡ አለመሔዱን ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡

ሮሜ ፡ የሔደው ፡ በ፶፭ (፷፪)ዓ ፡ ም ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እንደ ፡
 ታሠረ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ክርስቲያኖች ፡ አይሁድ ፡ ተ
 ቀበሉት ፡ ይላል ። እንጂ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ተቀበለው ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡
 ጊዜ ፡ መጥቶ ፡ ተገናኘው ፡ ተብሎ ፡ አልተጻፈም ። የሐዋ ፡ ፳፰ ፡ ፲፭-፳፭ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ያንጊዜ ፡ በሮሜ ፡ በነበረ ፡ ወዳጁና ፡
 የሃይማኖት ፡ ወንድሙ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ታሥሮ ፡ ሲመጣ ፡ ወጥቶ ፡ ሳ
 ይቀበለው ፡ በሌላ ፡ ጊዜ ፡ ፈልጎ ፡ ሳይጠይቀው ፡ እንደምን ፡ ይቀር ፡
 ነበር ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለኤፌሶንና ፡ ለፊልጶስቶስ ፡ ለቆላስይስ ፡ ሰ
 ምችና ፡ ለፊልሞና ፡ መልእክት ፡ የጻፈው ፡ በሮሜ ፡ ታሥሮ ፡ ሁለት ፡
 ዓመት ፡ ሙሉ ፡ በተቀመጠ ፡ ጊዜ ፡ ነው ። ያንጊዜ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በ
 ሮሜ ፡ በነበረ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ ይላችኋል ፡ ብሎ ፡ አንድ ፡
 ጊዜ ፡ ስንኳ ፡ ስሙን ፡ ሳያነሣው ፡ እንደምን ፡ ይቀር ፡ ነበር ።

ደግሞስ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በ፶፩(፶፰)ዓ ፡ ም ፡ በቆሮንቶስ ፡ ሳለ ፡ በ
 ሮሜ ፡ ለሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ መልእክት ፡ ሲጽፍ ፡ ሲማኘውን ፡ እየ
 ጠራ ፡ ስላምታ ፡ የጻፈላቸው ፡ ፳፯ ፡ ሰዎች ፡ ይሆናሉ ። ሮሜ ፡ ፲፯ ፡ ፫-፲፯ ።

በዚያ ፡ ዘመን ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በሮሜ ፡ ከነበረ ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ስላ
 ምታ ፡ ንገሩልኝ ፡ ብሎ ፡ ስሙን ፡ ሳይጽፍ ፡ እንደምን ፡ ይቀር ፡ ነበር ።

ይህም ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፈው ፡ ሁሉ ፡ ዋና ፡ የሚባቃ ፡ ምክን
 ያት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በ፴፭ (፵፪)ዓ ፡ ም ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡
 ሔዶ ፡ ፳፭ ፡ ዓመት ፡ አስተምርቀል ፡ የተባለውን ፡ ታሪክ ፡ እውነት ፡ ነው ፡
 ብሎ ፡ ለመቀበል ፡ አይቻልም ።

ደግሞ ፡ አንዳንድ ፡ ሊቃውንት ፡ በሮሜ ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡
 የመሠረተ ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ አይደ
 ሉም ። ስለዚህም ፡ ራሱ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በሌላው ፡ ሰው ፡ መሠረት ፡ ላይ ፡
 አንዳልሠራ ፡ ብዬ ፡ የክርስቶስ ፡ ስም ፡ በተጻራበት ፡ ስፍራ ፡ ወንጌልን ፡
 አላስተማርሁም ፡ ብሎ ፡ ተናግሮቀል ። ሮሜ ፡ ፲፭ ፡ ፳ ።

ሮሜም ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ መንበር ፡ መባል ፡ እርሱ ፡ በዚያ ፡ በሰማዕ
 ትንት ፡ ስለ ፡ ሞተና ፡ ሊቀ ፡ ሐዋርያት ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡
 ምክንያት ፡ የለውም ። እያሉ ፡ ይናገራሉ ።

የነዚህንም ፡ ሊቃውንቶች ፡ አሳብ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ለመ
 ቀበል ፡ አይቻልም ።

ስለ ፡ ምን ፡ ብሎ ፡ የሚጠይቅ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያህ
ውን ፡ ምላሽ ፡ እንሰጠዋለን ።

በሮሜ ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድና ፡ ወደ ፡ አይሁድ ፡ ሃይማኖት ፡ የገቡት ፡
አሕዛብ ፡ በያመቱ ፡ ለበዓል ፡ ፋሲካ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ይወጡ ፡ ነበር ። በ
ዓለ ፡ ፋሲካንም ፡ ከክብሩ ፡ በኋላ ፡ በዚያው ፡ እስከ ፡ ያቀን ፡ ቆይተው ፡
ጳጳሳዊ ፡ የሚባለውን ፡ በዓለ ፡ ሰዊትን ፡ አክብረው ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡
ይመለሱ ፡ ነበር ።

በዚህም ፡ ልማድ ፡ የሮሜ ፡ አይሁድ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጥተው
ሳሉ ፡ በበዓለ ፡ ፋሲካ ፡ ክርስቶስ ፡ ተሰቅሎ ፡ ሞተ ። በ፵ኛውም ፡ ቀን ፡
በበዓለ ፡ ጳጳሳዊ ፡ ሐዋርያት ፡ ሁሉ ፡ አይሁድን ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፡ ባንድ
ቤት ፡ ተሰብስበው ፡ ተቀምጠው ፡ ሳሉ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ (ጳራቅሊጦስ)
በአምሳለ ፡ እሳት ፡ እየሆነ ፡ በሐዋርያት ፡ ላይ ፡ አደረባቸው ። ሐዋርያ
ትም ፡ ወዲያው ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ቋንቋ ፡ ይናገሩ ፡ ጀመሩ ።

በዚያም ፡ ጊዜ ፡ ለበዓለ ፡ ፋሲካና ፡ ለበዓለ ፡ ጳጳሳዊ ፡ ከያገሩ
መጥተው ፡ የነበሩ ፡ ደጋግ ፡ አይሁድ ፡ እየተሰበሰቡ ፡ መጥተው ፡ ሐዋ
ርያት ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ቋንቋ ፡ ስነጋገሩ ፡ ስምተው ፡ እጅግ ፡ አደነቁ ።

ከነዚህም ፡ መካከል ፡ ከሮሜ ፡ የመጡ ፡ አይሁድና ፡ ወደ ፡ አይሁድ
ሃይማኖት ፡ የገቡ ፡ የሮሜ ፡ አሕዛብ ፡ መሆናቸው ፡ ወእለሂ ፡ መጽኑ ፡
እምሮሚ ፡ አይሁድ ፡ ወረላሽያን ፤ እፎ ፡ እንከ ፡ ንስምዖሙ ፡ ይነበቡ ፡
በነገር ፡ በሐውርቲን ፡ በማለታቸው ፡ ይታወቃሉ ።

ክፋዎቹ ፡ አይሁድ ፡ ግን ፡ እነዚህ ፡ ሰዎች ፡ ያልፈላ ፡ ጉሽ ፡ ጠጅ ፡ ጠጥ
ተው ፡ ይቀበጥራሉ ፡ ምን ፡ ታደንቃላችሁ ፡ እያሉ ፡ ያፌዙ ፡ ጀመሩ ።

በዚያም ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ተነሥቶ ፡ ቆሞ ፡ ጉሽ ፡ ጠጅ ፡ ለመጠጣት
ጊዜው ፡ ገና ፡ ማለዳ ፡ መሆኑን ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ የሆነውና ፡ የተ
ደረገው ፡ በነቢዩ ፡ በኢዩኤል ፡ የተነገረው ፡ ትንቢት ፡ ስለ ፡ ተፈጸመ
ነው ፡ እያሉ ፡ የትንቢቱን ፡ ቃል ፡ እየጠቀሰ ፡ አስረድቷቸዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ ክርስቶስ ፡ አምላክ ፡ መሆኑን ፡ በግርም ፡ ሰቅለ
ው ፡ መግደላቸውን ፡ ሌላውንም ፡ ይህን ፡ የመሰለውን ፡ ሁሉ ፡ እያስ
ረዳ ፡ በረጅሙ ፡ በሰበከላቸው ፡ ጊዜ ፡ ከመካከላቸው ፡ ሶስት ፡ ሺ ፡ ሰ
ዎች ፡ አምነው ፡ ነበር ።

ከነዚህም ፡ ውስጥ ፡ ከሮሜ ፡ የመጡት ፡ አይሁድ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡
በተመለሱ ፡ ጊዜ ፡ በሮሜ ፡ ለቀሩት ፡ አይሁድና ፡ በአይሁድ ፡ ሃይማኖት ፡ ለ

ገቡት ፡ አሕዛብ ፡ የክርስቶስን ፡ አምላክነት ፡ ከቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ቃል ፡
እንደ ፡ ሰሙት ፡ አድርገው ፡ አስተምረው ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ክር
ስቲያንነት ፡ ስለ ፡ መለሱ ፡ የክርስቲያን ፡ ማኅበር ፡ አቁመው ፡ ቤተ ፡
ክርስቲያን ፡ ሠርተው ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ። በዚህም ፡ ሁሉ ፡ ምክንያት ፡ በ
ሮሜ ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ የመሠረተ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ነው ፡ ለማ
ለት ፡ የተገባ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ከቅ ፡ ጴጥሮስ ፡
አስቀድሞ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሔዶ ፡ አስተምረዋል ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።
ምሳሌ ፡ አንድ ፡ ንጉሥ ፡ ጠላት ፡ በተነሣበት ፡ ጊዜ ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡
ወደ ፡ ዘመቻው ፡ ሳይሔድ ፡ አንድ ፡ የጦር ፡ አለቃ ፡ ልክ ፡ ጠላቱን ፡
አስወግቶ ፡ ድል ፡ ያስደረገ ፡ እንደሆነ ፡ ንጉሡ ፡ ድል ፡ አደረገ ፡ ለማ
ለት ፡ የተገባ ፡ መሆኑ ፡ አይጠረጠርም ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ከቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ አስቀድሞ ፡ እር
ሱ ፡ ራሱ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሔዶ ፡ በክርስቶስ ፡ በያሰምን ፡
እንኳ ፡ ያስተማራቸውና ፡ በክርስቶስ ፡ ያሳመናቸው ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ሮሜ
ሔደው ፡ ሌሎችን ፡ ሰዎች ፡ አስተምረው ፡ በክርስቶስ ፡ ካሳመኑ ፡ በሮሜ ፡
የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ የመሠረተ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ነው ፡ ቢባል ፡ እው
ነት ፡ ነው ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ የሚያከራክር ፡ ነገር ፡ የለበትም ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ለሮሜ ፡ ሰዎች ፡ መልእክት ፡ ለመጻፍ ፡ ያሰበበት ፡ ምክንያት ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በ፵፯ (፶፪) ዓ ፡ ም ፡ ከአቴና ፡ ወጥቶ ፡ ወደ ፡ ቆሮን
ቶስ ፡ በሔደ ፡ ጊዜ ፡ በቀላውዴዎስ ፡ ቁጥር ፡ አዋጅ ፡ ከሮሜ ፡ ተሰ
ደው ፡ የመጡ ፡ አቀላሰንና ፡ ሚስቱን ፡ ጵርስቅላን ፡ አግኝቶ ፡ ከእርሳ
ቸው ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ዓመት ፡ ከሰድስት ፡ ወር ፡ ተቀምጦ ፡ ነበር ።

እርሳቸውም ፡ የቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ አሳብ ፡ በያገሩ ፡ እየዞረ ፡ ወንጌልን ፡ ለማስተ
ማር ፡ እንደሆነ ፡ በወቅ ፡ ጊዜ ፡ በሮሜ ፡ ብዙ ፡ ክርስቲያኖች ፡ መኖራቸውንና ፡
ከሰዎችም ፡ ስም ፡ ስማቸውን ፡ የሚያውቁትን ፡ እየለዩ ፡ ነገረውት ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ ማንም ፡ ቢሆን ፡ በአግንኒቱ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ካደገ ፡ በኋላ ፡
ምንም ፡ ቢማርና ፡ ቢመራመር ፡ ያደገበትን ፡ ልማዱን ፡ ለመተው ፡ ይቸግረዋ
ልና ፡ በአይሁድና ፡ በአሕዛብ ፡ መካከል ፡ በየቀድሞ ፡ ልማዳቸው ፡ ብዙ ፡
ክርክርና ፡ ሁከት ፡ መነሣቱን ፡ ጨምረው ፡ ነገረውት ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጴጥሮስም ፡ በሮሜ ፡ ብዙ ፡ ክርስቲያኖች ፡ በመኖራቸው ፡ ደስ ፡ ብሎት
ሳለ ፡ ደግሞ ፡ በመካከላቸው ፡ ክርክርና ፡ ሁከት ፡ መኖሩን ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ እጅግ ፡ አዘኛ ።

በአይሁድና ፡ በአሕዛብም ፡ መካከል ፡ ክርክርና ፡ ሁከት ፡ የተነሳሰ
ት ፡ ምክንያቱ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንደ ፡ ተጻፈው ፡ ነው ።

ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ የሆኑት ፡ ሰዎች ፡ ምንም ፡ በክርስቶስ ፡ ቢያምኑ ፡
የቀድሞ ፡ ሕጋቸው ፡ አሪት ፡ ይህን ፡ ብሉ ፤ ይህን ፡ አትብሉ ፤ ይህን ፡
ንኩ ፤ ይህን ፡ አትንኩ ፤ ይህ ፡ ቅዱስ ፡ ነው ፤ ይህ ፡ ርኩስ ፡ ነው ፤ እ
ያለች ፡ የምታዘውን ፡ ሁሉ ፤ ይልቁንም ፡ የግዝረትን ፡ ነገር ፡ ተጠንቅቀ
ው ፡ ይጠብቁ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በክርስቶስ ፡ አምነናል ፡ ሕገ ፡ ወንጌልን ፡
ተቀብለናል ፡ ብለው ፡ ለማዳቸውን ፡ አይተውም ፡ ነበር ።

ከአሕዛብም ፡ ወገን ፡ የሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ምንም ፡ በክርስቶስ ፡ ቢያምኑ ፡
ያገኙትንና ፡ የቀረበላቸውን ሁሉ ፡ መብላትን ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜም ፡ የዝመ
ት ፡ ሥራ ፡ መሥራትን ፤ የግዝረትንም ፡ ሕግ መናቅን ፤ ይህንም ፡ የመሰለው
ንሁሉ ፡ አይተውም ፡ ነበርና ፡ አይሁድ ፡ እጅግ ፡ አድርገው ፡ ይጸዩናቸው ፡ ነበር።

ደግሞ ፡ አይሁድ ፡ በአብርሃም ፡ ልጅነታቸው ፡ እየተመኩ ፡ አሕዛብን ፡
ይንቋቸው ፡ ነበርና ፡ አሕዛብም ፡ በበኩላቸው ፡ እናንተ ፡ አይሁድ ፡ በእም
ቢተኛነት ፡ ከተስፋው ፡ ስለ ፡ ወጣችሁ ፡ እኛ ፡ አሕዛብ ፡ በሃይማኖት ፡ በእ
ናንተ ፡ ተስፋ ፡ ገብተን ፡ የአብርሃም ፡ ልጆች ፡ ሆነን ፡ አስራኤል ፡ ዘነፍስ ፡
ተብለናል ፡ እያሉ ፡ ያናድድቸው ፡ ነበር ። ማቴ ፡ ፫ ፡ ፱።

በዚህም ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ የወንድማማችነት
ና ፡ የነጻነት ፡ ሃይማኖት ፡ መሆኗን ፡ ስለ ፡ ተረዱት ፡ ከአይሁድም ፡ ከአሕ
ዛብም ፡ ወገን ፡ ወደ ፡ ክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ የገቡት ፡ ሰዎች ፡ የአሕዛብ
ገዢዎችና ፡ ሹሞች ፡ ያላገቡበት ፡ ሲገዛቸውና ፡ ሲያዘዙቸው ፡ ያላገቡበት ፡
አንዝም ፡ አንታዘዝም ፡ በማለታቸው ፡ የበለጠ ፡ ቅጣትና ፡ መከራ ፡ ያገኛ
ቸው ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ በመስማቱ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡
ሔዶ ፡ ለመገሰጸና ፡ ለማስተማር ፡ ሮሜንም ፡ ለማየት ፡ ቁርጥ ፡ አሳብና ፡
ምኞት ፡ አድርጎ ፡ ነበር ። ሮሜ ፡ ፩ ፡ ፲፩-፳፪ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ለማናቸውም ፡ ቢሆን ፡ እግዚአብሔር ፡ የፈቀደውና ፡ የወ
ሰነው ፡ ጊዜ ፡ ሳይደርስ ፡ ያሰቡትን ፡ ለመፈጸም ፡ አይቻልምና ፡ ለጊዜው
ወደ ፡ ሮሜ ፡ ለመሔድ ፡ ስላልተቻለው ፡ ከቆዮንቶስ ፡ ወጥቶ ፡ በኤጌ
ሶን ፡ አድርጎ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጣ ። በኢየሩሳሌምም ፡ በዓለ ፡ ፋ
ሲካን ፡ አክብሮ ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ፡ ተመለሰ ። በአንጾኪያም ፡ ብዙ ፡ ወራ
ት ፡ ከቆየ ፡ በኋላ ፡ ሶስተኛውን ፡ የሐዋርያት ፡ መንገዱን ፡ ለመፈጸም ፡
ከአንጾኪያ ፡ ወጥቶ ፡ ሔደ ።

ሶስተኛውን ፡ መንገዱን ፡ ማለት ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ የክርስቲያን ፡ ሁሉ ፡
መሰብሰቢያና ፡ መገናኛ ፡ አንጾኪያ ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡
ቀጥሎ ፡ ዋናው ፡ የሐዋርያት ፡ ጉባኤና ፡ ማኅበር ፡ አንጾኪያ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ አሕዛብን ፡ ለማስተማር ፡ ሲሔድ ፡ ከዚህ ፡ ከአንጾ
ኪያ ፡ ነበር። ሲመለስም ፡ አንጾኪያና ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ይደርስ ፡ ነበር ። ስለ
ዚህ ፡ አሕዛብን ፡ ለማስተማር ፡ ከአንጾኪያ ፡ ሲወጣ ፡ አሁን ፡ ሶስተኛው ፡
ነው ፡ ማለት ፡ ነው ።

ከአንጾኪያም ፡ ከወጣ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ገላትያና ፡ ወደ ፡ ፍርግያ ፡
ወደ ፡ ኤጌሶንም ፡ ወደ ፡ መቄዶንያም ፡ እየተዛወረ ፡ ሲያስተምር ፡ ወደ ፡
ሮሜ ፡ ለመሔድና ፡ ለማስተማር ፡ ቁርጥ ፡ አሳብ ፡ ካደረገ ፡ ስድስት ፡
ዓመት ፡ አለፈ ።

በመቄዶንያም ፡ ሆኖ ፡ ለገላትያ ፡ ሰዎች ፡ የጻፈውን ፡ መልእክቱን ፡
ብላክ ፡ በኋላ ፡ ከመቄዶንያ ፡ ተነሥቶ ፡ በመቄዶንያ ፡ ዙሪያ ፡ ባሉት ፡ አገ
ሮች ፡ እስከ ፡ እልቀሪቆን ፡ ድረስ ፡ እየሔደ ፡ ካስተማረና ፡ ልባቸውን ፡
በክርስቶስ ፡ ሃይማኖት ፡ ካጸናላቸው ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ግሪክ ፡ አገር ፡ ተመ
ለሰ ። በግሪክም ፡ አገር ፡ ካንዱ ፡ ወደ ፡ አንዱ ፡ እየተዛወረ ፡ ሲያስተምር ፡
ቆዮንቶስ ፡ ደረሰና ፡ አስቀድሞ ፡ ባስተማረውና ፡ ባጠመቀው ፡ በወዳጁ ፡
በጋይዮስ ፡ ቤት ፡ ገብቶ ፡ ተቀመጠ ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፩ ፡ ፲፬ ።

በቆዮንቶስም ፡ አጠገብ ፡ ባለው ፡ በክንክራኦስ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡
አገልጋይ (ዲያቆናዊት) ሆኖ ፡ የምትኖር ፡ ፊጌን ፡ የምትባል ፡ ሴት ፡ ወደ ፡
ሮሜ ፡ ለመሔድ ፡ መሰናገድን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ለሮሜ ፡ ሰዎች ፡ ይህን ፡
መልእክት ፡ ጽፎ ፡ ሊልክላቸው ፡ አሰበ ።

ሲጽፍም ፡ ከኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አገልጋይና ፡ ሐዋርያ ፡ ተብሎ ፡ ከተ
ጠራ ፡ ከጳውሎስ ፡ የተላከ ፡ መልእክት ፡ ብሎ ፡ ይጀምራል ።
የቀድሞ ፡ ሰዎች ፡ ደብዳቤ ፡ ሲጽፉ ፡ ስማቸውን ፡ በመጀመሪያ ፡ መጻ
ፍ ፡ ለማዳቸው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ቀድሞ ፡ ሳውል ፡ እየተባለ ፡ ይጠራ ፡ ነበር ። በኋላ ፡
ግን ፡ ሳውል ፡ መባሉ ፡ ቀርቶ ፡ ጳውሎስ ፡ እየተባለ ፡ ይጠራ ፡ ጀመር።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ጳውሎስ ፡ ተብሎ ፡ የተጠራው ፡ በጻፉ ፡ በርያ
ሱስን ፡ እውር ፡ አድርጎ ፡ ሰርግዮስ ፡ ጳውሎስን ፡ በክርስቶስ ፡ ባሻመን ፡ ጊ
ዜ ፡ ሰርግዮስ ፡ ጳውሎስ ፡ በዚህ ፡ ስም ፡ አንተ ፡ ተጠራበት ፡ ብሎ ፡ አበ
ረከተው ፡ ይላሉ ።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ግን ፡ በአይሁድ ፡ ልማድ ፡ ላንዳንድ ፡ ሰው ፡ ሁለት ፡ ሁለት ፡ ስም ፡ አለው ። ይልቁንም ፡ ከሀገራቸው ፡ እየወጡ ፡ በሌላ ፡ አገር ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ በሁለት ፡ ስም ፡ ይጠሩ ፡ ነበር ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ምንም ፡ በትውልዱ ፡ አይሁዳዊ ፡ ቢሆን ፡ የተወለደው ፡ በሮማውያን ፡ ቅኝ ፡ አገር ፡ በጠርሴስ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሁለት ፡ ስም ፡ ነበረውና ፡ ጳፉ ፡ ከደረሰ ፡ በኋላ ፡ ሳውል ፡ የሚባለው ፡ ስሙ ፡ በጭራሽ ፡ ቀርቶ ፡ ጳውሎስ ፡ እየተባለ ፡ ይጠራ ፡ ጀመር ፡ ይላሉ ።

ይኸውም ፡ ልማድ ፡ በሀገራችን ፡ በኢትዮጵያ ፡ የክርስትና ፡ ስም ፡ የመጠሪያ ፡ ስም ፡ እየተባለ ፡ ላንድ ፡ ሰው ፡ ሁለት ፡ ስም ፡ እንደሚኖረው ፡ ነው ።

ሳውል ፡ ማለት ፡ ተለምኖ ፡ የተገኘ (የእግዚአብሔር ፡ ስጦታ) ማለት ፡ ነው ። ይኸውም ፡ በሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ በሐዋርያት ፡ ሥራ ፡ መጽሐፍ ፡ አሥራ ፡ ዘጠኝ ፡ ጊዜ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛል ።

ጳውሎስም ፡ ማለት ፡ ሐጊር ፡ ማለት ፡ ነው ። ይኸውም ፡ በሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ መጻሕፍት ፡ መቶ ፡ ሥልሳ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛል ። ከዚህም ፡ መቶ ፡ ሠላሳው ፡ በሐዋርያት ፡ ሥራ ፡ ሠላሳው ፡ እርሱ ፡ በጻፉት ፡ መልእክቶች ፡ አንዱ ፡ በቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በሁለተኛው ፡ መልእክቱ ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በመልእክቱ ፡ መጀመሪያ ፡ የክርስቶስ ፡ አገልጋይነቱን ፡ ማንሣቱ ፡ በእምነት ፡ ጌታውን ፡ የሚያገለግል ፡ ሰው ፡ ዘወትር ፡ እኔ ፡ እገሌ ፡ የእገሌ ፡ ጌታ ፡ አገልጋይ ፡ ብሎ ፡ እየተመከ ፡ የተናገረ ፡ እንደሆነ ፡ ወዳጆቹ ፡ ደስ ፡ ይላቸዋል ። ጠላቶቹም ፡ ያፍራሉና ፡ ስለዚህም የክርስቶስ አገልጋይ ፡ ብሎ ፡ ጀመረ ። ወዲያውም ፡ ሐዋርያት ፡ ተብዬ የተጠራ ሁ ፡ ማለቱ ፡ በአገልጋይና ፡ በሐዋርያት መካከል ፡ ጥቂት ፡ ልዩነት ፡ ስለ ፡ አለበት ፡ ነው ። አገልጋይ ፡ ማለት ፡ ምንም ፡ በሁሉ ፡ ነገር ፡ ቢሆን ፡ የቤት ፡ ሥራ ፡ የሚሠራ ፡ በማለት ፡ ብቻ ፡ ሊተረጎም ፡ ይቻላል ። ሐዋርያት ፡ ግን ፡ የንጉሠን መልእክት ፡ እየያዘ ፡ በየነገሥታቱ ፡ እየተላከ ፡ የንጉሠን ፡ ጉዳይ ፡ እየፈጸመ ፡ የሚመለስ ፡ ነውና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ባገርም ፡ ውስጥ ፡ በውጭ ፡ አገርም ፡ ወንጌልን ፡ እያስተማረ ፡ ንጉሠን ፡ ክርስቶስን ፡ በማገልገሉ ፡ ሁለቱንም ፡ ሥራ ፡ ፈጽሟልና ፡ አገልጋይነቱንና ፡ ሐዋርያትን ፡ እያነሣ ፡ ይጽፋል ። ፪ ፡ ቆር ፡ ፲፩ ፡ ፳፮—፳፯ ።

ቀጥሎም ፡ ከዳዊት ፡ ዘር ፡ ስለ ፡ መወለዱ ፡ እግዚአብሔር ፡ አስቀድሞ ፡ በነቢያት ፡ አፍ ፡ ያናገረለትን ፡ የልጁን ፡ ወንጌል ፡ ለማስተማር ፡ ከዚህ

መዶቹ ፡ ከአይሁድ ፡ ከባልገጆቹ ፡ ከሐዋርያት ፡ ተለይቶ ፡ መሔዱን ፡ ያስረዳቸዋል ። የሐዋ ፡ ፲፫ ፡ ፪ ።

ደግሞ ፡ ከዳዊት ፡ ዘር ፡ ስለ ፡ ተወለደው ፡ ልጁ ፡ ብሎ ፡ ነበርና ፡ ከዳዊት ፡ ዘር ፡ የተወለደ ፡ ከሆነ ፡ አምላክነት ፡ የለውም ፡ ብለው ፡ ክርክር ፡ እንዳያነሡበት ፡ በኃይሉና ፡ በመንፈስነቱ ፡ ከሙታንም ፡ በመነሣቱ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ ገለጠ ፡ እኛ ፡ ከእርሱ ፡ ጸጋን ፡ ተቀብለናል ፡ ሐዋርያትም ፡ እየተባልን ፡ ተሾመናል ፡ ይላቸዋል ።

ማንም ፡ ቢሆን ፡ ጌትነት ፡ የሌለው ፡ ከሆነ ፡ ለመስጠትና ፡ ለመሾም ፡ እንዳይችል ፡ የታወቀ ፡ ነውና ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጸጋን ፡ የሚሰጥ ፡ ሐዋርያትን ፡ የሚሾም ፡ ከሆነ ፡ አምላክ ፡ ወልደ ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ሰጭነቱንና ፡ ሹቆሚነቱን ፡ ጨምሮ ፡ ተናገረ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ መልእክቱ ፡ የሚደርስላቸውን ፡ ሰዎች ፡ ባንድነት ፡ በማገበርነት ፡ አድርጎ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ወዳጆች ፡ ሆነው ፡ በሮሜ ፡ ለሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ይደረስላቸው ፡ ከአባታችን ፡ ከእግዚአብሔርና ፡ ከጌታችን ፡ ከኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጸጋና ፡ ሰላም ፡ ይሁንላቸው ፡ እያለ ፡ ይጽፋል ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስለ ፡ ማመናችሁና ፡ ሃይማኖታችሁም ፡ በዓለሙ ፡ ሁሉ ፡ ስለ ፡ ተሰማ ፡ አስቀድሜ ፡ እግዚአብሔርን ፡ አመሰግናለሁ ፡ ይላቸዋል ።

በዚያ ፡ ዘመን ፡ ሮሜ ፡ የዓለም ፡ መሰብሰቢያ ፡ ዋና ፡ ከተማ ፡ ስለ ፡ ነበረች ፡ የክርስቲያንም ፡ ሃይማኖት ፡ አዲስ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ እየመጡ ፡ የሚመለሱ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በያገራቸው ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ ነገር ፡ እያነሡ ፡ ይነጋገሩ ፡ ነበርና ፡ ሃይማኖታችሁ ፡ በዓለም ፡ ሁሉ ፡ ተሰምታለች ፡ በማለቱ ፡ ደስ ፡ ያሰኛቸዋል ።

ቀጥሎም ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ መጥቼ ፡ ፊታችሁን ፡ ለማየት ፡ እንዲያበቃኝ ፡ ዘወትር ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ እጸልያለሁ ፡ በማለቱ ፡ የልቡን ፡ ምኞት ፡ ይገልጥላቸዋል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በንግግሩ ፡ ሁሉ ፡ ጥንቁቅ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ፊታችሁን ፡ ለማየት ፡ ዘወትር ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ እጸልያለሁ ፡ ማለቱ ፡ ምናልባት ፡ ከእኛ ፡ ገንዘብ ፡ ሊለምን ፡ አስቦ ፡ ይሆናል ፡ እንዳይሉት ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ ለመምጣት ፡ ማሰቤ ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ጸጋ ፡ አግኝታችሁ ፡ ደስ ፡ ይላችሁ ፡ ዘንድ ፡ ነው ፡ በማለቱ ፡ በአሰቡ ፡ ያለውን ፡ ይገልጥላቸዋል ።

ይህም ፡ አድራረግ ፡ ለሮሜ ፡ ሰዎች ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ሌሎችንም ፡ አረማውያንን ፤ ጠቢባንንም ፡ ሰነሮችንም ፡ እያስተማረ ፡ የደከሙን ፡ ዋጋ ፡ በሰማይ ፡ ለማግኘት ፡ ፍጹም ፡ አሳብ ፡ እንዳለው ፡ ያስረዳቸዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ እውነትን ፡ እያወቁ ፡ በሚበድሉ ፡ ሰዎች ፡ ላይ ፡ የእግዚአብሔር ፡ መቅደፍት ፡ እንዲወርድባቸው ፡ ያስረዳቸዋል ።

ደግሞ ፡ እኛ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ነገር ፡ ያስተማረን ፡ የለምና ፡ እርሱም ፡ አልተገለጠልንምና ፡ አናውቀውም ፡ እንዳይሉት ፡ ከግለም ፡ ፍጥረት ፡ አስቀድሞ ፡ የማይታወቅ ፡ እግዚአብሔር ፡ በፍጥረቱ ፡ ይታወቃል ፡ ይላቸዋል ።

በደምና ፡ በነፍስ ፡ ሕያው ፡ ሆኖ ፡ የሚኖረው ፡ ትልልቁ ፡ ፍጥረት ፡ ይቅርና ፡ ነፍስ ፡ ለሌለው ፡ ለትንንሹ ፡ ነገር ፡ እንኳ ፡ ሠሪና ፡ አድራጊ ፡ ያስፈልገዋል ።

እነሆ ፡ ቤት ፡ ያለ ፡ ሠሪ ፡ ተሠርቶ ፡ አይገኝም ። መጽሐፍ ፡ ያለ ፡ ጸሐፊ ፡ ተጽፎ ፡ አይገኝም ፤ እርሻ ፡ ያለ ፡ ገበሬ ፡ ታርሶ ፡ አይገኝም ፤ ልብስ ፡ ያለ ፡ ሸማኔ ፡ ተሠርቶ ፡ አይገኝም ፤ ይህንም ፡ የመሰለው ፡ ከወርቅና ፡ ከብር ፡ ከናስና ፡ ከብረት ፡ ከእንጨትና ፡ ከደንጊያ ፡ የሚሠራው ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ያለ ፡ ሠሪና ፡ ያለ ፡ አድራጊ ፡ ተሠርቶ ፡ አይገኝም ።

ስለዚህ ፡ ፍጥረትን ፡ ሁሉ ፡ ሰብስቦ ፡ የያዘችን ፡ ምድርን ፤ በላይዋም ፡ ያሉትን ፡ ፍጥረቶች ፡ ሰውን ፤ እንስሳን ፤ አራዊትን ፤ አዝርዕትን ፤ ዕፅዋትን ፤ እነዚህንም ፡ የመሰሉትን ፡ ሁሉ ፡ ደግሞ ፡ በአየር ፡ ላይ ፡ ያሉትን ፡ ትልልቁን ፡ ፍጥረቶች ፡ ፀሐይን ፡ ጨረቃን ፡ ከዋክብትንም ፡ በማየት ፡ እነዚህን ፡ ሁሉ ፡ የፈጠረ ፡ በባሕርይ ፡ ተሠውሮ ፡ የሚኖር ፡ ረቂቅ ፡ አምላክ ፡ መኖሩን ፡ ማወቅና ፡ ማመን ፡ ይገባልና ፡ ያስተማረን ፡ መምሕር ፡ የለም ፡ በማለት ፡ ከእግዚአብሔር ፡ መቅደፍት ፡ ለማምለጥ ፡ አትችሉም ፡ ይላቸዋል ።

በዚህም ፡ ሁሉ ፡ እውነተኛ ፡ አምላክ ፡ መኖሩን ፡ እያወቁ ፡ አምላክነቱን ፡ በለማክበራቸው ፡ ሰነፋ ፡ ብሎ ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ ስንፍናቸው ፡ የማይጠፋውንና ፡ የማይለወጠውን ፡ አምላክ ፤ በሚጠፋና ፡ በሚለወጥ ፡ በሰውና ፡ በወፍ ፤ በእንስሳና ፡ በተንቀሳቃሽ ፡ ምሳሌ ፡ ጣዖት ፡ እየሠሩ ፡ ማምለክቸው ፡ መሆኑን ፡ ይነግራቸዋል ።

ይህንም ፡ የስሕተት ፡ ሥራ ፡ መሥራት ፡ የማይበቃቸውሆኖ ፡ እንደገና ፡ ራሳቸውን ፡ ለማግኘት ፡ ለማጥፋት ፡ ከዚህ ፡ የባሰና ፡ የከፋ ፡ የዝ

መት ፡ ሥራ ፡ (ግብረ ፡ ሰዶም) በመሥራታቸው ፡ አጥብቆ ፡ ይገሥጸቸዋል ። ሮሜ ፡ ፩ ፡ 1፻፲፡-፴፪ ።

ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተናገረው ፡ የአሕዛብን ፡ ስሕተት ፡ ነበር፤ ወደ ፡ ፊት ፡ ግን ፡ በሮሜ ፡ የሚኖሩ ፡ የአይሁድን ፡ ስሕተት ፡ እየተናገረ ፡ ይገሥጸቸዋል ።

አይሁድ ፡ በፋቸው ፡ ብቻ ፡ ሕገ ፡ ኦሪትን ፡ እንጠብቃለን ፡ በማለት ፡ ሕዝቡ ፡ እግዚአብሔር ፡ የሆኑ ፡ ዲመሰላቸው ፡ ነበርና ፡ ሕገ ፡ ኦሪትን ፡ የማይጠብቁትን ፡ አሕዛብን ፡ እየነቀፉ ፡ ያሳዝንዋቸው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ሁለቱንም ፡ እየገሠጸ ፡ ተስማምተው ፡ እንዲኖሩ ፡ ለማድረግ ፡ ስለ ፡ ረለገ ፡ አይሁዳዊን ፡ እንዲህ ፡ ይለዋል ። የግዚአብሔር ፡ ፍርድ ፡ እውነት ፡ እንደሆነ ፡ እናውቃለን ። ስለዚህ ፡ አንተ ፡ ራስህ ፡ የምትሠራውን ፡ ኃጢአት ፡ በሚሠራው ፡ በአረማዊ ፡ ላይ ፡ ለምን ፡ ትፈርዳለህ ። እግዚአብሔር ፡ አንተ ፡ ኃጢአት ፡ ስትሠራ ፡ እያየ ፡ መታገሡ ፡ ምናልባት ፡ ወደ ፡ ንስሐ ፡ ሊመራህ ፡ አስቦ ፡ ይሆናል ፡ እንጂ ፡ ንስሐ ፡ ካልገባህ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ፍርድ ፡ የምታመልጥ ፡ አይምሰልህ ፤ እግዚአብሔርም ፡ አድላዊ ፡ አይደለምና ፡ ክፉ ፡ አድራጊ ፡ ከሆንህ ፡ እንደ አረማዊው ፡ መቅደፍትና ፡ መክራ ፡ ያወርድብሃል ። አረማዊውም ፡ መልካም ፡ አድራጊ ፡ ከሆነ ፡ እንደ ፡ አይሁዳዊው ፡ ምስጋናና ፡ ከብር ፡ ያገኛል ።

መቸውንም ፡ ቢሆን ፡ ሕግ ፡ ሳይሠራባቸው ፡ የበደሉ ፡ ሰዎች ፡ ቅጣታቸው ፡ ቀላል ፡ ነውና ፡ ሕግ ፡ ካልተሠራበት ፡ ከአረማዊ ፡ ይልቅ ፡ ሕግ ፡ በተሠራልህ ፡ በአንተ ፡ በአይሁዳዊው ፡ የበለጠ ፡ ቅጣት ፡ ይፈረድብሃል ።

አንተ ፡ በሕገ ፡ ኦሪት ፡ እግዚአብሔርን ፡ አመልክለህ ፡ ሌሎችንም ፡ አስተምራለህ ፡ ትላለህ ። ነገር ፡ ግን ፡ እንኳን ፡ ሌሎችን ፡ ልታስተምር ፡ ለራስህም ፡ አልተማርህም ። አለመማርህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ሌሎቹን ፡ አትሥረቁ ፡ ትላለህ ፤ አንተ ፡ ራስህ ፡ ትሠርቃለህ ። ሌሎቹን ፡ አትሰስጉ ፡ ትላለህ ፤ አንተ ፡ ራስህ ፡ ትሰስናለህ ። ሌሎቹን ፡ ጣዖት ፡ አታምልኩ ፡ ትላለህ ፤ አንተ ፡ ራስህ ፡ ግን ፡ የቤተ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ገንዘብ ፡ (ዕቃ) ትሠርቃለህ ፡ ይለዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የሮሜን ፡ አይሁዳዊ ፡ አንተ ፡ ግን ፡ የቤተ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ዕቃ ፡ ትሠርቃለህ ፡ ማለቱ ፡ ገንዘብ ፡ መውደድ ፡ ጣዖት ፡ እንደ ፡ ማምለክ ፡ የሚቆጠር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ነው ። ኤፌ ፡ ፭ ፡ ፭ ።

ይህንም : አንተ : የምትሠራውን : ክፉ : ሥራ : ሁሉ : አሕዛብ
በማየታቸው : የእግዚአብሔርን : ስም : ይሰድባሉ : ይለዋል ። ኢሳ : ፶፬
፩ ። ሕዝ : ፴፮ : ፩-፳፫ ።

ዛፍ : ሁሉ : በፍሬው : ይታወቃል : እንደ : ተባለ : አይሁድ : በአ
ሕዛብ : መካከል : ሲኖሩ : መልካም : ሥራ : እየሠሩ : ቢታዩ : አሕዛብ
መልካም : ሥራቸውን : እያዩ : ከአምልኮተ : ጣዖት : ወደ : አምልኮተ
እግዚአብሔር : ይመለሱ : ነበር ።

እነዚህ : በሮሜ : የሚኖሩ : አይሁድ : ግን : በእግዚአብሔር : እና
ምናለን ፤ ሕገ : ኦሪትን : እንጠብቃለን : እያሉ : ባሩቸው : እያወሩ : ክፉ
ሥራ : እየሠሩ : የሚታዩ : ስለ : ሆኑ : አሕዛብ : እነዚህ : አይሁዶች
በእግዚአብሔር : እናምናለን ፤ ሕግ : እንጠብቃለን : የሚሉት : ለክ : በሐ
ሰት : ኑርዋል ። አንዲህስ : ከሆነ : ከአይሁድ : አምላክ : የእኛ : ጣዖት
ይከላል : እያሉ : በእግዚአብሔር : ላይ : የሰድብ : ቃል : የሚናገሩ
ስለ : ሆኑ : አይሁድ : ለክፉ : ሥራ : ምሳሌ : እንዳይሆኑ : ይገሥጻቸዋል ።

በግዝረቱም : ስለ : መመካቱ : በግዝረትህስ : ለምን : ትመክለህ
ሳይዝር : ሕግን : የሚጠብቅ : እንደ : ተገዢ : ይሆናል ። ተገዢም
ሕግን : የማይጠብቅ : እንደ : ቁላፍ : ይሆናልና ። ሕግን : ካልጠበቅህ
ግዝረትህ : ቁላፍ : ይሆንብሃል : ስለዚህ : በግዝረትህ : መመካትህ : በስ
ንቱ : ይሆናል : ይለዋል ። ሮሜ : ፪ : ፩-፳፱ ።

ከዚህም : ቀጥሎ : ሰው : ሁሉ : ሐሰተኛ : ሆኖ : እግዚአብሔር
ብቻ : እውነተኛ : ነውና : አይሁዳዊም : ቢሆን : አረማዊም : ቢሆን
ሁሉም : ኃጢአተኞች : ናቸው ። ስለዚህም : ዳዊት : በመዝሙሩ : ዳ
ድቅና : የሚያስተውል : የለም ። ሁሉም : አመፀኞችና : ጠማሞች : ና
ቸው ። መልካምን : የሚያደርግ : አንድ : ስንኳ : የለም : ያለውን : ቃል
ጠቅሶ : ያስረዳቸዋል ። መዝ : ፲፬ : ፫ ።

በሮሜ : በሚኖሩ : አሕዛብና : አይሁድ : መካከል : ክርክርና : ሁከት : መ
ጠቁ : አይሁድ : ሁሉም : በኦሪት : እየተመኑ : እንደ : ገና : የኦሪት : አፍራ
ሾች : በመሆናቸው : ነበር ። ሕገ : ኦሪትንም : እንፈጽማለን : ማለታቸው
ባሩቸው : ብቻ : ነበር ። እንጂ : በሙሉ : ለመፈጸም : አይችሉም : ነበር ።

ምሳሌ ። አንድ : ሰው : ከዝሙት : ሥራ : ንጹሕ : ሆኖ : ኢትዝሙ
የተባለውን : ሕግ : ቢፈጽም : የሰውን : ገንዘብ : ሠርቆ : ኢትሥርቅ : የ
ተባለውን : ሕግ : ማፍረስ : አይቀርም ።

ደግሞ : አባትና : እናቱን : አክብሮ : አክብር : አባክ : ወእመክ :
የተባለውን : ሕግ : ቢፈጽም : ሰንበትን : ሽሮ : አክብር : ሰንቦቶ : ለእ
ግዚአብሔር : አምላክክ : የተባለውን ሕግ : ማፍረስ : አይቀርም ። ስለዚህ
አይሁድ : ሕገ : ኦሪትን : በሙሉ : ለመፈጸም : ባለመቻላቸው : በኦሪት
መመካታቸው : ከንቱ : መሆኑንና : ሰው : ሁሉ : በኦሪት : ለመጽደቅ : አ
ለመቻሉን ፤ ኃጢአትም : የታወቀችው : በኦሪት : መሆኑን : እያስረዳ :
ይጽፍላቸዋል ።

ሰው : ሁሉ : በኦሪት : ለመጽደቅ : አይችልም : ማለት : ከዚህ : በላ
ይ : እንደ : ተናገርነው : ሰው : ሁሉ : ሐሰተኛ : ስለ : መሆኑና : መልካም
ን : የሚያደርግ : አንድ : ስንኳ : ስለ : ሌላ : ሕገ : ኦሪትን : የሚፈጽም :
አይገኝም : ማለት : ነው ።

በኦሪትም : ኃጢአት : ትታወቃለች : ማለት : በቀድሞ : ዘመን : ማና
ቸውም : ሁሉ : በሕግ : አልተከለከለም : ነበርና : ኃጢአት : መሆኑ : ሳይ
ታወቅ : ሰው : ሁሉ : በግልጥ : ይሠራው : ነበር ። ሕገ : ኦሪት : ከተሠራ :
በኋላ : ግን : በሕግ : የተከለከለው : ሁሉ : ኃጢአት : መሆኑ : ታወቀ : ማ
ለት : ነው ።

ከዚህም : በኋላ : የኦሪትን : ሕግ : በመፈጸም : ሳይሆን : ኢየሱስ : ክ
ርስቶስን : በማመን : ብቻ : የእግዚአብሔር : ጽድቅ : ተገለጠ ። ይኸውም :
ለሚያምንበት : ሁሉ : ነው : እንጂ : ለአይሁዳዊ : ወይም : ለአረማዊ : ተ
ብሎ : ልዩነት : የለም ። ሁሉም : ለኃጢአት : ሥርዮት : ባፈሰሰው : በደ
ሙ : ይድኑ : ዘንድ : እንዲያው : በቸርነቱ : ጸድቁ : እንጂ : ሕገ : ኦሪትን :
በመፈጸም : አይደለም ። እግዚአብሔርም : እውነተኛ : ነውና : በኢየሱስ
ክርስቶስ : የሚያምኑትን : ሁሉ : በሃይማኖት : ያጸድቃቸዋል ።

ጽድቅ : የሚገኘው ማ : በኦሪት : በሆነ : የእግዚአብሔር : አምላክነቱ : ለአ
ይሁድ : ብቻ : ነው : እንጂ : ለአሕዛብም : ጭምር : አይደለም : በተባለ : ነበር ።

እኛ : ግን : የተገዢውን : አይሁዳዊና : ያልተገዢውን : አረማዊ : በ
ሃይማኖት : የሚያጸድቃቸው : አንድ : እግዚአብሔር : ነው : እንላለን ። እ
ንደዚህም : ማለታችን : ሕግን : ለማጽናት : ነው : እንጂ : ሃይማኖትን :
ብቻ : አጽንተን : ሕግ : ለመሻር : ብለን : አይደለም : ይላቸዋል ። ሮሜ :
፫ : ፩-፴፩ ።

ቅ : ጳውሎስ : ወደ : ፊትም : የሚሆነውን : እንጂ : ያለፈውን : ብቻ :
አይመለከትምና : ጽድቅ : የሚገኘው : በሃይማኖት : ነው : እንጂ : በኦሪት :

አይደለም ፡ ስለ ፡ ማለቱ ፡ የሮሜ ፡ አሕዛብ ፡ ከሕግ ፡ ነጻ ፡ ወጥተናል ፡ ብለው ፡ በድፍረት ፡ የኦሪትን ፡ ሕግ ፡ እንዳይተላለፉ ፡ ለማድረግ ፡ ስለ ፡ አሰቡ ፡ ሕግን ፡ እናጸናለን ፡ እንጂ ፡ ስለ ፡ ሃይማኖት ፡ ብለን ፡ ሕግን ፡ አፍፍሮስም ፡ በማለቱ ፡ ያስጠነቅቃቸዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ጽድቅ ፡ ማግኘት ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን (በሃይማኖት) ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኦሪትን ፡ ሕግ ፡ በመሥራት ፡ (በምግባር) አይደለም ፡ እያለ ፡ ነገሩን ፡ እያሰፋና ፡ እያረዘመ ፡ ይጽፍላቸዋል ።

ምሳሌ ። በዚህ ፡ ዓለም ፡ የሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡ እውቀታቸውና ፡ ሥራቸው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ምድራዊ ፡ ንጉሣቸውን ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ሥራ ያገለግሉታል ፡ እንጂ ፡ ባንድ ፡ ዓይነት ፡ ሥራ ፡ አይደለም ።

አንዱ ፡ ፈረስ ፡ በመጋለብ ፡ ሌላው ፡ ግን ፡ ጠመንጃ ፡ በመተኮስ ፤ አንዱ ፡ ዳኛ ፡ ሆኖ ፡ ፍርድ ፡ በመፍረድ ፤ ሌላው ፡ ግን ፡ ንግድ ፡ በማስፋት ፤ አንዱ ፡ ያገር ፡ ውስጥ ፡ ጉዳይ ፡ በማደራጀት ፤ ሌላው ፡ ግን ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ፖለቲካ ፡ በመጠበቅ ፡ ያገለግሉታል ። ንጉሠ-ም ፡ ለሁሉም ፡ እንደ ፡ አገልግሎታቸው ፡ መጠን ፡ ሽልማትና ፡ ደመወዝ ፡ ይሰጣቸዋል ፡ እንጂ ፡ በአገልግሎታቸው ፡ ልዩነት ፡ ሽልማትና ፡ ደመወዝ ፡ አያስቀርባቸውም።

ሐዋርያትም ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በተሰጣቸው ፡ ሀብትና ፡ እውቀት ፡ መሠረቱን ፡ ሳያፋልሱ ፡ ወንጌልን ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ማስረጃ ፡ እያደረጉ ፡ በማስተማር ፡ ሰማያዊ ፡ ንጉሣቸው ፡ ክርስቶስን ፡ አገልግለዋል ፡ እንጂ ፡ በንድ ፡ ማስረጃ ፡ ብቻ ፡ አይደለም ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ተስፋን ፡ ከሁሉም ፡ አብልጦ ፡ ማስረጃ ፡ አድርጎ ፡ ጽፍዋል ። ፩ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፫—፲፪ ።

ቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ ወንጌላዊ ፡ ፍቅርን ፡ ከሁሉም ፡ አብልጦ ፡ ማስረጃ ፡ አድርጎ ፡ ጽፍዋል ። ፩ ፡ ዮሐ ፡ ፪ ፡ ፱—፲፩ ፡ ፫ ፡ ፩ ።

ቅዱስ ፡ ያዕቆብ ፡ የኢየሩሳሌም ፡ ኤጲስቆጶስ ፡ የነበረው ፡ ምግባርን ፡ ከሁሉም ፡ አብልጦ ፡ ማስረጃ ፡ አድርጎ ፡ ጽፍዋል ። ያዕ ፡ ፪ ፡ ፲፬—፳፯ ።

ስለዚህ ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስም ፡ ሃይማኖትን ፡ ከሁሉም ፡ አብልጦ ፡ ማስረጃውንም ፡ አስፍቶና ፡ አስረዝሞ ፡ ለሮሜ ፡ ሰዎች ፡ ጻፈላቸው ። ሰማያዊ ፡ ንጉሥ ፡ ክርስቶስም ፡ ለሁሉም ፡ እንደ ፡ አገልግሎታቸው ፡ መጠን ፡ ጸጋውንና ፡ ክብሩን ፡ ይሰጣቸዋል ፡ እንጂ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ማስረጃ ፡ ወንጌልን ፡ ስለ ፡ አስተማሩ ፡ ጸጋውና ፡ ክብሩ ፡ አይቀርባቸውም ።

እንግዲህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ጽድቅ ፡ ማግኘት ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኦሪትን ፡ ሕግ ፡ በመሥራት ፡ አይደለም ፡ ያለበትን ፡ ምክንያቱን ፡ ለማስረዳት ፡ ሁለተኛ ፡ ወደ ፡ ቆርንቶስ ፡ በጻፈው ፡ መልእክቱ ፡ ትርጓሜ ፡ በ፲፱፪ ፡ ገጽ ፡ ጀምረነው ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ያንኑ ፡ በሰፊውና ፡ በረጅሙ ፡ ጽፈን ፡ እናስረዳለን ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በማናቸውም ፡ ጊዜ ፤ በመልእክቱም ፡ ቢሆን ፤ በቃሉም ፡ ቢሆን ፡ ምግባር ፡ አያጸድቅም ፡ ብሎ ፡ አልተናገረም ። ነገር ፡ ግን ፡ በየመልእክቱ ፡ እየመላለሰ ፡ የጻፈው ፡ ቃል ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ የኦሪትን ፡ ሕግ ፡ ለመፈጸም ፡ አይችልምና ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸጋውንና ፡ ክብሩን ፡ የሚሰጠን ፡ እንዲያው ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ቸርነት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በምግባራችን ፡ አይደለም ፡ እያለ ፡ ነው ። የዚህም ፡ ፍሬ ፡ ነገሩ ፡ ሰው ፡ አንዱን ፡ ሕግ ፡ ቢፈጽም ፡ ሌላውን ፡ ሕግ ፡ ማፍረሱ ፡ አይቀርምና ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በመስቀል ፡ ተሰቅሎ ፡ ደሙን ፡ በያፈሰ ፡ ልን ፡ ከፍጻና ፡ ከክፍሉ ፡ አናመልጥም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን ፡ እንጸድቃለን ፡ እንጂ ፡ ኢሳይያስ ፡ ጽድቃችን ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ መርገም ፡ ጨርቅ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ ተናገረ ፡ ምግባራችን ፡ ፍጹም ፡ ካለመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ እንጸድቅበታለን ፡ ብለን ፡ አንመክባትም ፡ ለማለት ፡ ነው ። ኢሳ ፡ ፳፬ ፡ ፯ ።

ምሳሌ ። አንድ ፡ ሰው ፡ የሰው ፡ ገንዘብ ፡ ከመሥረቅ ፤ በሐሰትም ፡ ከመመስከር ፤ ከዝሙትም ፡ ንጹሕ ፡ ቢሆን ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ነፍስ ፡ የገደለ ፡ እንደሆነ ፡ ሞት ፡ ይፈረድበታል ፡ እንጂ ፡ ሌሎችን ፡ ሕጎች ፡ ጠብቆ ፡ ፈጽሟል ፡ ተብሎ ፡ የሞተ ፡ ፍርድ ፡ አይቀርለትም ።

እንደዚህ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ በአሳቡ ፡ በነገሩ ፤ በሥራውም ፡ (በሐልዮ ፤ በነቢብ ፤ በገቢር ፡) ቢሆን ፡ ሕግ ፡ ሳያፈርስና ፡ ፈጣሪውን ፡ ሳይበድል ፡ የሚውል ፡ የለም ።

ምሳሌ ። ላንድ ፡ ቤት ፡ አሥር ፡ ደጃፍ ፡ ቢኖረው ፡ ዘጠኙ ፡ ተዘግተው ፡ አሥረኛው ፡ ክፍት ፡ ቢሆን ፡ የዘጠኙ ፡ መዘጋት ፡ ዕቃውን ፡ ከመሠረቅ ፡ አያደነውም ። እንደዚህ ፡ አንዱን ፡ ሕግ ፡ የሚጠብቅ ፡ ሰው ፡ ሌላውን ፡ ሕግ ፡ ማፍረሱ ፡ አይቀርምና ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን ፡ (በሃይማኖት) ካልጸደቀ ፡ በቀር ፡ በምግባሩ ፡ ብቻ ፡ ይጸድቃል ፡ ለማለት ፡ ያስቸግራል ፡ ስለ ፡ ማለት ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እንዲያው ፡ በክርስቶስ ፡ ቸርነት ፡ እንጸድቃለን ፡ እንጂ ፡ በኦሪት ፡ ሕግ ፡ አይደለም ፡ ማለቱን ፡ እየመላለሰ ፡ ይጽፋል ። ያዕ ፡ ፪ ፡ ፳—፲፪ ።

ጽድቅ ፡ ማግኘትም ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን ፡ እንደሆነ ፡ ለማስረዳት ፡ ሲል ፡ ከአሪት ፡ መጽሐፍ ፡ እየጠቀሰ ፡ አብርሃምን ፡ እያነሣ ፡ ይግራቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በትውልዱ ፡ አይሁዳዊ ፡ ስለ ፡ ነበረና ፡ አሪትንና ፡ የሚባሉትን ፡ መጻሕፍት ፡ በገማልያል ፡ ቤት ፡ እየተማረ ፡ ስለ ፡ አደገ ፡ ለነገሩ ፡ ማስረጃ ፡ ሁሉ ፡ ከአሪትና ፡ ከነቢያት ፡ መጻሕፍት ፡ እየጠቀሰ ፡ ለመናገር ፡ ይመቸው ፡ ነበር ።

ደግሞ ፡ አይሁድ ፡ የአብርሃም ፡ ልጆች ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ የአብርሃም ፡ ነገር ፡ ሲነሣ ፡ ደስ ፡ እያላቸው ፡ ክርክር ፡ አያበዙም ፡ ነበርና ፡ ጽድቅ ፡ ማግኘት ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በምግባር ፡ አይደለም ፡ ብሎ ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ያለክርክር ፡ እንዲቀበሉት ፡ አብርሃምን ፡ እያነሣ ፡ የጻፈ ፡ ይመስላል ።

ስለ ፡ አብርሃምም ፡ እንደዚህ ፡ ይላቸዋል ።

እንግዲህ ፡ ምን ፡ እንላለን ፤ አባታችን ፡ አብርሃም ፡ ጽድቁን ፡ በምግባር ፡ አገኘው ፡ እንላለን ። አብርሃምስ ፡ በምግባር ፡ ጸድቆ ፡ በሆነ ፡ በምግባር ፡ ጸደቀ ፡ ተብሎ ፡ ያስመከው ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቸርነት ፡ ጸደቀ ፡ አይባልም ፡ ነበር ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ራሱን ፡ ከአይሁድ ፡ ጋራ ፡ አድርጎ ፡ አባታችን ፡ አብርሃም ፡ ማለቱ ፡ ባንድ ፡ ወገን ፡ ትውልዱ ፡ ከአብርሃም ፡ ነገድ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። በሁለተኛው ፡ ግን ፤ በሮሜ ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ለካ ፡ ጳውሎስ ፡ የሥጋ ፡ ዘመዳችን ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ደስ ፡ እንዲላቸው ፡ አስቦ ፡ ይመስላል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ አብርሃም ፡ በሃይማኖት ፡ መጽደቁን ፡ ለማስረዳት ፡ በአሪት ፡ መጽሐፍ ፡ አብርሃም ፡ በእግዚአብሔር ፡ አመነ ፤ ማመኑም ፡ ጽድቅ ፡ ሆኖ ፡ ተቆጠረለት ፡ ተብሎ ፡ ተጽፎለታል ፡ ይላቸዋል ። ዘፍጥ ፡ ፲፮ ፡ ፮ ።

ሥራ ፡ የሚሠራ ፡ ሰው ፡ (የሚያተኛ) ፡ ሲሠራ ፡ ውሎ ፡ የሠራበትን ፡ ገንዘብ ፡ ቢቀበል ፡ ገንዘቡን ፡ የሰጠው ፡ ባለጠጋ ፡ እንደ ፡ እዳ ፡ ሆኖበት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በቸርነቱ ፡ ሰጠው ፡ አይባልም ። እንደዚህ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ በምግባር ፡ የሚጸድቅ ፡ በሆነ ፡ በምግባር ፡ ጸደቀ ፡ ይባል ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ ኃጢአተኛውን ፡ በሚያጸድቅ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቸርነት ፡ ጸደቀ ፡ ባልተባለም ፡ ነበር ።

ዳዊትም ፡ ሰውን ፡ በምግባር ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ እግዚአብሔር ፡ በቸርነቱ ፡ ያጸድቀዋል ፡ ለማለት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ተናግሮዋል ። ኃጢአታቸው ፡ የተሠረዩላቸውና ፡ ስሕተታቸው ፡ የተሠወረላቸው ፡ የተመሰገኑ ፡ ናቸው ። ኃጢአቱንም ፡ እግዚአብሔር ፡ የማይቆጥርበት ፡ ሰው ፡ የተመሰገነ ፡ ነው ። መዝ ፡ ፱፩ ፡ ፩-፪ ።

እንግዲህ ፡ የተመሰገኑ ፡ ናቸው ፡ የሚባሉ ፡ ግዙፊን ፡ አይሁድ ፡ ብቻ ፡ ናቸውን ፤ ወይስ ፡ ያልተገዙሩ ፡ አሕዛብም ፡ ጭምር ፡ ናቸው ።

ግዙፊን ፡ አይሁድ ፡ ብቻ ፡ ናቸው ፡ እንዳንል ፡ የአብርሃም ፡ ሃይማኖቱ ፡ ጽድቅ ፡ ሆኖ ፡ ተቆጠረለት ፡ ተብሏል ። አብርሃም ፡ ሃይማኖቱ ፡ ጽድቅ ፡ ሆኖ ፡ የተቆጠረለት ፡ ምን ፡ ጊዜ ፡ ይመስላችኋል ። ሳይገዙር ፡ ነውን ፤ ወይስ ፡ ከተገዘረ ፡ በኋላ ። እኛ ፡ ግን ፡ ገና ፡ ሳይገዙር ፡ ነው ፡ እንላለን ። በእግዚአብሔር ፡ ካመነ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ለማመኑ ፡ ምልክት ፡ እንዲሆነው ፡ በእግዚአብሔር ፡ ትእዛዝ ፡ ተገዘረ ። ዘፍጥ ፡ ፲፯ ፡ ፩-፲፩ ።

ይኸውም ፡ ላልተገዙሩት ፡ ሁሉ ፡ አባት ፡ መሆኑን ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ነው ። አብርሃም ፡ ሳይገዙር ፡ ማመኑ ፡ ጽድቅ ፡ ሆኖ ፡ እንደ ፡ ተቆጠረለት ፡ ሳይገዙሩ ፡ የአብርሃምን ፡ ፍለጋ ፡ ተከትለው ፡ በእግዚአብሔር ፡ የሚያምኑ ፡ ሁሉ ፡ ማመናቸው ፡ ጽድቅ ፡ ሆኖ ፡ ይቆጠራቸዋል ።

አብርሃምም ፡ ተስፋውን ፡ ያገኘው ፡ በሃይማኖት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በምግባር ፡ አይደለምና ፡ ተስፋውን ፡ የሚወርሱ ፡ አይሁድ ፡ ብቻ ፡ በሆኑ ፡ ሃይማኖት ፡ ከንቱ ፡ ሆኖ ፡ በቀረ ፤ ተስፋውም ፡ ባልተገኘ ፡ ነበር ።

እግዚአብሔር ፡ ለብዙ ፡ አሕዛብ ፡ አባት ፡ አደርግሃለሁ ፡ ብሎ ፡ ለአብርሃም ፡ ተስፋውን ፡ ነግሮታልና ፡ አሕዛብ ፡ ሁሉ ፡ የተስፋው ፡ ልጆች ፡ ናቸው ፡ በማለቱ ፡ አሕዛብን ፡ በሃይማኖታቸው ፡ እያጸና ፡ አይሁድን ፡ በግዘረት ፡ በመመከታቸው ፡ እየገሠጸ ፡ ይጽፍላቸዋል ። ሮሜ ፡ ፩ ፡ ፩-፳፭ ።

እንግዲህ ፡ ጽድቅ ፡ ማግኘት ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን ፡ ከሆነ ፡ እርሱ ፡ ለእኛ ፡ የሠራልን ፡ ሥራ ፡ ምንድር ፡ ነው ፡ እንዳይሉት ፡ ከሁሉ ፡ የሚበልጥ ፡ የሠራልን ፡ ሥራ ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ መሞቱ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ ሞተልን ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ፡ እንጂ በእኛ ፡ ምትክ ፡ ወይም ፡ በእኛ ፡ ፋንታ ፡ ሞተልን ፡ ብሎ ፡ አልተናገረም ።

ምሳሌ ፡ በእኛ ፡ ምትክ ፡ ማለት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በሬ ፡ ለማረድ ፡ አስቦ ፡ ሳለ ፡ በሬው ፡ በድንገት ፡ የጠፋበት ፡ እንደሆነ ፡ በበሬ ፡ ምትክ ፡ በግማረድ ፡ ነው ።

ስለ ፡ እኛ ፡ ማለት ፡ ግን ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በግ ፡ ለማረድ ፡ ከቀረበ ፡ በኋላ ፡ ለበገ ፡ ራርቶ ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ ምክንያት ፡ በገን ፡ ትቶ ፡ ስለ ፡ በገ ፡ ፍጥ ፡ ማረድ ፡ ነው ።

አንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ በኃጢአታችን ፡ ብዛት ፡ መገረፍ ፡ መስቀል ፤ መገንከር ፡ ይገባን ፡ የነበረውን ፡ ክርስቶስ ፡ ኃጢአት ፡ ሳይሠራ ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ ኃጢአተኛ ፡ ተብሎ ፡ በእኛ ፡ የተፈረደውን ፡ የመከራና ፡ የስቃይ ፡ ፍርድ ተቀብሎ ፡ ሞቶልናልና ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ ማለቱ ፡ ስለዚህ ፡ ነው ።

ስለ ፡ ወዳጁ ፡ ሰውነቱን ፡ አሳልፎ ፡ የሚሰጥ ፡ በጭንቅ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ይገኝ ፡ ይሆናል ። ስለ ፡ ጠላቱ ፡ ግን ፡ ሰውነቱን ፡ አሳልፎ ፡ የሚሰጥ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ እንኳ ፡ መገኘቱን ፡ እንጃ ። ዮሐ ፡ ፲፭ ፡ ፲፫ ።

ምሳሌ ። አንድ ፡ ወታደር ፡ በንጉሡ ፡ እጅ ፡ ሲበላ ፡ ሲጠጣ ፡ ፍርጦርነት ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ ጠጅ ፡ በፈሰሰበት ፡ ገላዬ ፡ ለጌታዬ ፡ ደሚን ፡ አፈሳላሁ ፡ ይላል ፡ እንጂ ፡ ስለ ፡ ሎሌዬ ፡ ደሚን ፡ አፈሳላሁ ፡ ብሎ ፡ ወደ ጦርነት ፡ የሚገባ ፡ አንድ ፡ ንጉሥ ፡ እንኳ ፡ መገኘቱን ፡ እንጃ ። ክርስቶስ ግን ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ ስለ ፡ ሎሌዎቹ ፡ ደሙን ፡ አፍስሶ ፡ መሞቱ ፡ ከዚህ ፡ ላም ፡ ንጉሥ ፡ ልዩነቱን ፡ ያስረዳናል ።

ኃጢአተኞችም ፡ ስንሆን ፡ ክርስቶስ ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ በመሞቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፍቅሩን ፡ ገለጠልን ። በኃጢአታችንም ፡ ብዛት ፡ የእግዚአብሔር ጠላቶች ፡ ስንሆን ፡ በጌታችን ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከታረቅን ፡ በክርስቶስ ፡ ሞት ፡ እንድንደን ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ አስታራቂዎችን ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በመሆኑም ፡ እንመክላን ፡ እንጂ ፡ በመታረቅ ፡ ብቻ ፡ አንመካም ።

ምሳሌ ። አንድ ፡ ንጉሥ ፡ ሎሌውን ፡ ተጣልቶት ፡ ከጋዘው ፡ በኋላ ፡ ሎሌው ፡ ሌላ ፡ በለሟል ፡ አማላጅ ፡ ልኮ ፡ ከሚያስታርቀው ፡ ጳጳሱ ፡ ወይም ፡ እጨጌው ፡ ወይም ፡ የንጉሡ ፡ ልጅ ፡ ያስታረቀው ፡ እንደሆነ ፡ የሚጸና ፡ እውነተኛ ፡ እርቅ ፡ መሆኑን ፡ ልቡ ፡ ያውቀዋልና ፡ በአስታራቂው ፡ እየተመከ ፡ ደስ ፡ ይለዋል ።

ደግሞ ፡ በርስት ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ ነገር ፡ ሙግት ፡ ያለበት ፡ ሰው ፡ ፍርድ ፡ በንጉሡ ፡ ላይ ፡ ያለቀለት ፡ እንደሆነ ፡ ይገባኝ ፡ የሌለበት ፡ የመጨረሻ ፍርድ ፡ መሆኑን ፡ ያውቃልና ፡ ነገራቸው ፡ በወንበር ፡ ላይ ፡ ካለቀላቸው ፡ ሰዎች ፡ ይልቅ ፡ ደስ ፡ ይለዋል ።

አንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ በኃጢአታችን ፡ ብዛት ፡ የእግዚአብሔር ፡ ጠላቶች ፡ ሆነን ፡ ስንኖር ፡ በነበያትና ፡ በአበው ፡ (አባቶች) ከመታረቅ ፡ ይልቅ ፡ በግ

ድ ፡ ልጁ ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ መታረቃችን ፡ የሚያስመክ ፡ ነገር ፡ መሆኑን ፡ ይገልጽላቸዋል ። ሮሜ ፡ ፭-፲፩ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በአዳም ፡ ኃጢአት ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ ሞተና ፡ እንደ ፡ ተከራካሪ ፡ በክርስቶስ ፡ ጸጋ ፡ (ፍርነት) ሰው ፡ ሁሉ ፡ መነሳቱንና ፡ መጽደቱን ፡ ያስራዳቸዋል ።

ደግሞ ፡ ኃጢአት ፡ መሥራትን ፡ በሞት ፡ በንስሐ ፡ መመለስን ፡ በትንሣኤ ፡ እየመሰለ ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ ኃጢአት ፡ የሚሠራ ፡ የኃጢአት ፡ ሎሌ ፡ ነውና ፡ ኃጢአትን ፡ ትታችሁ ፡ ጽድቅን ፡ ብትሠሩ ፡ መገዛት ፡ እንደ ፡ ሌለባቸው ፡ ጌቶች ፡ ትሆናላችሁ ፡ እያለ ፡ የኃጢአት ፡ ዋጋው ፡ ሞት ፡ የጽድቅ ፡ ዋጋ ፡ የዘላለም ፡ ሕይወት ፡ መሆኑን ፡ ይነግራቸዋል ።

ቀጥሎም ፡ ከኦሪት ፡ ወጥቶ ፡ ወደ ፡ ወንጌል ፡ መግባት ፡ ኃፍረት ፡ ለሚመስላቸው ፡ አይሁድ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውንም ሳሌ ፡ ይነግራቸዋል ። ባል ፡ ያላት ፡ ሴት ፡ ባልዋ ፡ ሳይሞት ፡ ብትፈታውና ፡ ሌላ ፡ ባል ፡ ብታገባ ፡ አመንዝራ ፡ ትባላለች ። ባልዋ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ከሕግ ፡ ነፃ ፡ ናትና ፡ ሌላ ፡ ባል ፡ ብታገባ ፡ አመንዝራ ፡ አትባልም ።

አንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ አሁን ፡ እናንተ ፡ ከኦሪት ፡ ሕግንፃ ፡ ወጥታችኋልና ፡ ወደ ፡ ወንጌል ፡ ብትገቡ ፡ ኃጢአት ፡ አይሆንባችሁም ። ይህንም ፡ ማለት ፡ ኦሪት ፡ የኃጢአት ፡ ምክንያት ፡ ሆነች ፡ ማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኦሪት ፡ ኃጢአት ፡ ናት ፡ ማለት ፡ አይደለም ፤ ኦሪትም ፡ ባልተሠራች ፡ ኃጢአትንና ፡ ምኞትን ፡ አናውቃትም ፡ ነበርና ፡ ኦሪት ፡ ሳትሠራ ፡ ኃጢአት ፡ እንደ ፡ ሞተ ፡ ሰው ፡ ሆና ፡ ትኖር ፡ ነበር ፡ ይላቸዋል ።

ምሳሌ ። እርሻ ፡ እህል ፡ ሳይዘራ ፡ ከብትም ፡ ሰውም ፡ በላዩ ፡ ቢሔድ በት ፡ አይከለክልም ። እህል ፡ ከተዘራ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ መንገደኛ ፡ ቢረግጠው ፡ ጥብቅ ፡ አፍራሽ ፡ ይባላል ። ከብትም ፡ ቢገባበት ፡ አፈ ፡ ላማ ፡ ያስከፍላል ። ስለዚህ ፡ እርሻነቱ ፡ የሚታወቀው ፡ እህል ፡ ከተዘራበት ፡ በኋላ ፡ መሆኑ ፡ የተገለጠ ፡ ነው ።

አንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ ኦሪት ፡ ሳትሠራ ፡ መከሰንም ፡ መስረቅም ፡ ሐሰት ፡ መመስከረም ፡ ኃጢአት ፡ መሆኑ ፡ ሳይታወቅ ፡ የቀድሞ ፡ ሰዎች ፡ እንደ ፡ ፈቃዳቸው ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ። ኦሪት ፡ ከተሠራች ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ አትከሰን ። አትሥረቅ ፡ በሐሰት ፡ አትመስክር ፡ እያለች ፡ ስለ ፡ ተናገረች ፡ ይህን ፡ ሕግ ፡ በሚያፈርስ ፡ ሁሉ ፡ ቅጣት ፡ የሚፈረድበት ፡ ሆኗልና ፡ ኦሪት ፡ ሳትሠራ ፡ ኃጢአት ፡ ኃጢአት ፡ መሆኗን ፡ አናውቃትም ፡ ነበር ፡ ይላቸዋል ።

የአሪቶም ፡ ሕግ ፡ ከተሠራ ፡ በኋላ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ሕጉን ፡ ለመጠበቅ ፡
ይወድ ፡ ነበር ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ፈቃድ ፡ ሥጋው ፡ እያሸነፈው ፡ የሚወደውን ፡
እየተወ ፡ የማይወደውን ፡ ሲሠራ ፡ ይኖራል ።

ስለዚህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በልቤና ፡ በሕዋሳቴ ፡ ሁለት ፡ ሕገጋት ፡ አሉ ።
ሁለቱም ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ይጣላሉና ፡ በልቤ ፡ ያለው ፡ ሕግ ፡ እየተሸነፈ ፡
ፈ ፡ በሕዋሳቴ ፡ ያለው ፡ ሕግ ፡ ይጣርከኛል ። እኔ ፡ ጎስቋላ ፡ ሰው ፡ ሆኜ ፡
ሳለሁ ፡ ከዚህ ፡ ከክፉ ፡ ሞት ፡ ማን ፡ ባዳነኝ ፡ ነበር ። በጌታችን ፡ በኢየሱስ ፡
ክርስቶስ ፡ ያዳነኝን ፡ እግዚአብሔርን ፡ አመሰግናለሁ ። እንግዲህም ፡
ወዲህ ፡ በልቤ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሕግ ፡ ለወንጌል ፤ በሥጋዬም ፡ ለኃጢአት ፡
ሕግ ፡ ለአሪቶ ፡ እገዛለሁ ፡ እያለ ፡ አሪቶን ፡ በሥጋ፤ ወንጌልን ፡ በነፍስ ፤
እየመሰለ ፡ ይነግራቸዋል ። ሮሜ ፡ ፰ ፡ ፩-፴፱ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሐዋርያትን ፡ እንደ ፡ መረጠና ፡ እንደ ፡
ጸራቸው ፡ እንደ ፡ አጸደቃቸውና ፡ እንደ ፡ አከበራቸው ፡ ከተናገረ ፡
በኋላ ፡ እንግዲህ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከእኛ ፡ ጋራ ፡ ከሆነ ፡ የሚቃወመን ፡
ማነው ። ላንድ ፡ ልጁ ፡ እንኳ ፡ ሳይራራ ፡ ስለ ፡ ሁላችን ፡ ቤዛ ፡ አሳልፎ ፡
ከሰጠው ፡ ጸጋውንና ፡ ጽድቁንም ፡ እንደምን ፡ ይነሳናል ። እግዚአብሔርስ ፡
ካጸደቀን ፡ የሚከብሩን ፡ ማነው ።

ከክርስቶስ ፡ ፍቅርስ ፡ የሚለየን ፡ ማነው ። ሐዘንና ፡ ጭንቀትን ፡ በያመጡበት ፡
ነውን ፤ ካገር ፡ አስወጥተው ፡ በሰዓት ፡ ነውን ። ምግብና ፡ ልብስ ፡ በነሱን ፡ ነውን ።
ሰይፍ ፡ መዘው ፡ በያስፈራሩን ፡ ነውን ። እኛስ ፡ ይህን ፡ የመሰለውን ፡ መክራ ፡ ሁሉ ፡ በምንወደው ፡ በጌታችን ፡ በኢየሱስ ፡
ክርስቶስ ፡ ታግሠን ፡ እናሸንፋለን ።

ደግሞ ፡ እንገላችኋለንም ፡ ቢሉን ፤ በሕይወትም ፡ እናኖራችኋለን ፡ በሉን ፤
መላእክትም ፤ ሹሞችም ፤ የሹም ፡ ሽሮችም ፡ በገረመብን ፤ በተራራ ፡ ላይም ፡
እናስራችኋለን ፡ ቢሉን ፤ በሞሻም ፡ ውስጥ ፡ አግብተን ፡ እናኖራችኋለን ፡ ቢሉን ፤
ከክርስቶስ ፡ ፍቅር ፡ ሊለዩን ፡ እንዳይችሉ ፡ በልቤ ፡ አምናለሁ ፡ እያለ ፡ እስከ ፡ ሞት ፡ ድረስ ፡ በክርስቶስ ፡ ፍቅር ፡
የጸና ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳቸዋል ። ሮሜ ፡ ፰ ፡ ፱-፴፱ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ወገኖቹ ፡ አይሁድ ፡ ሁሉ ፡ ወደ ፡ ክርስቶስ ፡ ሃይማኖት ፡
በለመመለሳቸው ፡ ማዘኑ ፡ ሐሰት ፡ አለመሆኑ ፡ በክርስቶስና ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡
እየማለ ፡ ይነግራቸዋል ።

በሥጋ ፡ ስለሚዘመዱኝ ፡ ስለ ፡ እስራኤል ፡ ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ ከክርስቶስም ፡
አንድነት ፡ ለመለየት ፡ አመኝ ፡ ነበር ። ቀድሞ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅነት ፡
ከብሩም ፤ ከዳኑም ፤ ሕጉም ፤ ማገልገሉም ፤ ተስፋውም ፡ የተሰጠው ፡
ለእስራኤል ፡ ነበር ። አባቶችም ፡ ከእስራኤል ፡ ተወለደው ፡ ከአባቶችም ፡
ክርስቶስ ፡ በሥጋ ፡ ተወለደ ።

ከእስራኤል ፡ ወገን ፡ ለሆኑት ፡ ሁሉ ፡ አይደለም ፡ እንጂ ፡ የእግዚአብሔር ፡
ብሔር ፡ ተስፋ ፡ ከእስራኤል ፡ አልተቋረጠም ። ልጆቹ ፡ የአብርሃምም ፡ ልጆች ፡
የሆኑት ፡ ብቻ ፡ አለመሆናቸውን ፡ ለማስረዳት ፡ ሲል ፡ ከይስሐቅ ፡ ብር ፡
ይነሳል ፡ (ይጠራል) ብሎታልና ፡ የሥጋ ፡ ልጆቹ ፡ ብቻ ፡ የእግዚአብሔር ፡
ልጆች ፡ አይደሉም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ አሕዛብም ፡ በሃይማኖት ፡ የተስፋው ፡
ልጆች ፡ ሆነው ፡ ይቆጠራሉ ፡ እያለ ፡ እስራኤል ፡ በእምቢቶችን ታቸው ፡
ከተስፋው ፡ መውጣታቸውን ። አሕዛብ ፡ ግን ፡ በሃይማኖት ፡ ተስፋው ፡ መግባታቸውን ፡
ይነግራቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አሁን ፡ በተናገረው ፡ ነገር ፡ ከብዙ ፡ ዘመን ፡ ጀምረው ፡ በአምልኮት ፡
እግዚአብሔር ፡ ጸንተው ፡ ይኖሩ ፡ የነበሩ ፡ እስራኤል ፡ ከተስፋው ፡ ወጥተው ፡
በአምልኮት ፡ ጣዖት ፡ የሚኖሩት ፡ አሕዛብ ፡ ወደ ተስፋው ፡ መግባታቸው ፡
በምን ፡ ምክንያት ፡ ነው ፡ እንዲሉት ፡ አውቆ ፡ ይህ ፡ መደረጉ ፡ እግዚአብሔር ፡
በፈቃዱ ፡ ስለ ፡ መረጣቸው ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ከዚያው ፡ ከሚያውቁት ፡
ከአሪቶ ፡ መጽሐፍ ፡ እየጠቀሰ ፡ ያሰረዳቸዋል ።

ርብቃ ፡ መንታ ፡ በፀነሰች ፡ ጊዜ ፡ ገና ፡ ሳትወልድ ፡ ልጆችዋም ፡ በጎና ፡
ክፉ ፡ ሳይሠሩ ፡ የእግዚአብሔር ፡ መምረጡ ፡ ይታወቅ ፡ ዘንድ ፡ ታላቁ ፡ ለታናሹ ፡
ይገዛል ፡ ብሎ ፡ ለርብቃ ፡ ነግርዋት ፡ ነበር ። ዘፍጥ ፡ ፳፭ ፡ ፳፫ ። በኋላም ፡
ያዕቆብን ፡ ወደድሁ ፡ ሄሳውን ፡ ግን ፡ ጸላው ፡ ብሎ ፡ በነቢዩ ፡ ቃል ፡ ተናግሮዋል ።
ሚል ፡ ፩ ፡ ፪-፫ ።

እንግዲህ ፡ ያዕቆብና ፡ ሄሳው ፡ በጎና ፡ ክፉ ፡ ሳይሠሩ ፡ እግዚአብሔር ፡ ታላቁ ፡
ለታናሹ ፡ ይገዛል ፡ ብሎ ፡ ቢናገር ፡ አድላዊ ፡ ነው ፡ እንለዋለንን ። አንለውም ።
እንደዚሁም ፡ የምምረውን ፡ እምራለሁ ፤ ለምራራለትም ፡ እስራኤል ታለሁ ፡
ብሎ ፡ ለመሌ ፡ ነግሮታል ። ስለዚህ ፡ ማናቸውም ፡ ነገር ፡ እግዚአብሔር ፡
ላደለው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለሮጠ ፡ አይደለም ። ዘፀ፡ ፴፫ ፡ ፲፱ ። ሸክላ ፡ ሠሪ ፡
እንኳ ፡ ካንድ ፡ ጭቃ ፡ እኩሉን ፡ ለክብር ፤ እኩሉን ፡ ለሐሳብ ፡ አድርጎ ፡
ዕቃ ፡ ይሠራ ፡ ዘንድ ፡ ሥልጣን ፡ ያለው ፡ አይደለምን ፡

ወይስ ፡ ሥራ ፡ ሠራውን ፡ ለምን ፡ እንደዚህ ፡ አድርገህ ፡ ሠራሽኝ ፡ እያለ ፡
ሊወቅሰው ፡ ይችላልን ፡ እያለ ፡ እግዚአብሔር ፡ አይሁድን (እስራኤልን) ፡
ትቶ ፡ አሕዛብን ፡ ለመምረጡ ፡ አስቀድሞ ፡ በነቢያት ፡ ቃል ፡ ትንቢት ፡
አናግርዋል ፡ እያለ ፡ ከኢሳይያስ ፡ ከሆሌዕ ፡ ይጠቅሳላቸዋል ። ኢሳ ፡ ፲
፳፪ ፡ ፳፫ ። ሆሌ ፡ ፩ ፡ ፲ ። ኢሳ ፡ ፳፭ ፡ ፩ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሰው ፡ በጎና ፡ ክፉ ፡ ሳይሠራ ፡ በእግዚአብሔር ፡
ፈቃድ ፡ ይመረጣል ፡ ለማለት ፡ ከብሉይ ፡ መጽሐፍ ፡ ማስረጃ ፡ እየጠ
ቀሰ ፡ ተናግርዋል ። ስለ ፡ ሆነም ፡ መመረጥ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡
መሆኑ ፡ እርግጥ ፡ ነውና ፡ አያከራክርም ። ይህንም ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡
መልእክት ፡ ያነበቡ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ሰው ፡ በጎና ፡ ክፉ ፡ ሳይሠራ
በእግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡ ከተመረጠ ፡ እግዚአብሔር ፡ አድላዊ ፡ ቢሆ
ን ፡ ነው ፡ እስከ ፡ ማለት ፡ የደረሱ ፡ ይገኛሉ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ሰውን ፡ በጎ ፡ ሥራ ፡ ሳይሠራም ፡ በመርጠው ፡ ይህን
የመሰለው ፡ ነገር ፡ የጊዜውንና ፡ በይኑ ፡ ያየውን ፡ ብቻ ፡ ለሚያውቅ ፡
ለፍጡር ፡ ይቸግረዋል ፡ እንጂ ፡ የኋላውንና ፡ በልብ ፡ ያለውን ፡ መር
ምሮ ፡ ለሚያውቅ ፡ ለፈጣሪ ፡ የሚቸግረው ፡ ነገር ፡ አይደለም ።

፩ኛ ፡ ምሳሌ ። አባት ፡ እንኳ ፡ ልጆቹ ፡ ገና ፡ ሳይድጉ ፤ በጎና ፡
ክፉም ፡ ሳይሠሩ ፡ እንዲያው ፡ በይኑ ፡ አይቶ ፡ በልቡም ፡ ገምቶ ፡ ይህ
ኛው ፡ ልጄ ፡ ወደ ፡ ትልቅ ፡ ማዕርግ ፡ የሚደርስና ፡ የሚረባ ፡ ነው ። ያ
ኛው ፡ ልጄ ፡ ግን ፡ ወራዳና ፡ የማይረባ ፡ ሆኖ ፡ የሚቀር ፡ ነው ፡
ብሎ ፡ ለሌላ ፡ ሰው ፡ በይናገር ፡ እንኳ ፡ በልቡ ፡ ማወቁ ፡ አይቀርም ።
ይህም ፡ የአባትነቱ ፡ አሳብ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አድልቶ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡
አይቻልም ።

፪ኛ ፡ ምሳሌ ። ተክል ፡ ተካይ ፡ ባታክልቱ ፡ ውስጥ ፡ ገብቶ ፡ ሲመረምር
ፍሬ ፡ የሚሰጠውንና ፡ የማይሰጠውን ፡ ተክል ፡ አስቀድሞ ፡ አውቆ ፡ የ
ማያፈራውን ፡ እየነቀለ ፡ ይጥለዋል ። ለሚያፈራው ፡ ግን ፡ የለሰለሰ ፡ አፈ
ርና ፡ ፍግ ፡ እያስታቀፈ ፡ ብዙ ፡ ፍሬ ፡ እንዲያፈራ ፡ ያደርገዋል ። እን
ደዚህም ፡ በማድረጉ ፡ ባለአታክልቱን ፡ አድላዊ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አይ
ቻልም ።

፫ኛ ፡ ምሳሌ ። ሸክላ ፡ ሠሪ ፡ ከንድ ፡ ጭቃ ፡ የለዘበውን ፡ አንሥቶ
መንቀል ፤ ጽዋ ፡ እያደረገ ፤ የሻከረውንም ፡ አንሥቶ ፡ ምጣድ ፡ ድስት ፡
እያደረገ ፡ በሠራው ፡ ሸክላ ፡ ሠራውን ፡ አድላዊ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

፬ኛ ፡ ምሳሌ ። ሁለት ፡ ሰዎች ፡ ሲሮጡ ። ወይም ፡ ሁለት ፡ ፈረስ
ዎች ፡ ሲጋልቡ ፡ አንደኛው ፡ ቀድሞ ፡ ከሌደ ፡ በኋላ ፡ በድንገት ፡ ተሰ
ክሎ ፡ ቢወድቅና ፡ በኋላ ፡ የቀረው ፡ ቀድሞት ፡ ሽልማቱን ፡ ቢወስድ ፡
የራጫውንና ፡ የግልቢያውን ፡ ዳኛ ፡ አድላዊ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ እግዚአብሔርም ፡ እስራኤል ፡ በክርስቶስ ፡ የማ
ያምኑ ፡ መሆናቸውን ፤ አሕዛብ ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ የሚያምኑ ፡ መ
ሆናቸውን ፡ አውቆ ፡ አስቀድሞ ፡ ቢመርጣቸውና ፡ ወደ ፡ ተስፋው ፡ እ
ንዲገቡ ፡ ቢያደርጋቸው ፡ የልብን ፡ መርማሪ ፡ ወደ ፡ ፊትም ፡ የሚሆነውን ፡
አዋቂ ፡ ያስኘዋል ፡ እንጂ ፡ አድላዊ ፡ አያሰኘውም ፡ በማለት ፡ እንጸናለን ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በዚህ ፡ መልእክቱ ፡ ከ፪ ፡ ምዕራፍ ፡ እስከ ፡ ፲ ፡ ምዕራ
ፍ ፡ በተናገረው ፡ ቃሉ ፡ አይሁድን (እስራኤልን) እየገሠጸና ፡ እየዘለፈ ፡
መጥቶ ፡ ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ ተግግጾና ፡ ዘለፋው ፡ መብዛቱን ፡ ስለ ፡ ተረ
ዳው ፡ እንዲያውም ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ተግግጾና ፡ ዘለፋ ፡ የሚጽፍልን ፡ ባይ
ወደን ፡ ይሆናል ፡ እንጂ ፡ በሥራችን ፡ ብቻ ፡ አይመስለንም ፡ እንዲሉት ፡
አውቆ ፡ ወንድሞቹ ፡ ሆይ ፡ የልቤ ፡ ፈቃድና ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ የም
አልየው ፡ ጸሎት ፡ እስራኤል ፡ ሁሉ ፡ በክርስቶስ ፡ አምነው ፡ ይድኑ ፡ ዘ
ንድ ፡ ነው ።

እስከሁንም ፡ አለማመናቸው ፡ ለእግዚአብሔር ፡ የቀኑ ፡ መስጫቸው ፡
አንድሆነ ፡ እኔ ፡ እመሰክርላቸዋለሁ ፡ እያለ ፡ ለወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ አለ
መታዘዛቸውን ፤ በሥራ ፡ እንጂ ፡ በሃይማኖት ፡ ለመጽደቅ ፡ አለማሰባቸ
ውን ፤ በዚህም ፡ ምክንያት ፡ አሕዛብ ፡ ወደ ፡ ተስፋው ፡ መግባታቸው
ን ፡ እየገለጠ ፡ ይጽፍላቸዋል ። ዘሌዋ ፡ ፲፰ ፡ ፭ ። ዘዳግ ፡ ፴ ፡ ፲፪ ፡ ፲፫ ።
መዝ ፡ ፲፲፯ ፡ ፲ ። ኢዩ ፡ ፫ ፡ ፭ ። ኢሳ ፡ ፶፪ ፡ ፯ ። ዘዳግ ፡ ፴፪ ፡ ፳፩ ።
ኢሳ ፡ ፳፭ ፡ ፩ ፡ ፪ ።

ስለሆነም ፡ እግዚአብሔር ፡ ወገኖቹን ፡ እስራኤልን ፡ ፈጽሞ ፡ ትቷ
ቸዋል ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ። ፈጽሞ ፡ ትቷቸው ፡ በነበረስ ፡ እኔም ፡
ደግሞ ፡ ከአብርሃም ፡ ዘር ፡ ከነገደ ፡ ብንያም ፡ የተወለድሁ ፡ እስራኤላዊ ፡
ነኝና ፡ ከተስፋው ፡ በወጣሁ ፡ ነበር ።

ኤልያስም ፡ አቤቱ ፡ ነቢያትህን ፡ ስለገደሉ ፡ እኔ ፡ ብቻዬን ፡ ቀረሁ ።
የአኔንም ፡ ሰውነት ፡ ለጥፋት ፡ ይሹዋታል ፡ ብሎ ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡
በተናገረ ፡ ጊዜ ፡ ለግዎት ፡ ያልሰገዱ ፡ እንደ ፡ አንተ ያሉ ፡ ሰባት ፡ ሺ ፡
ሰዎች ፡ አሉኝ ፡ ብሎታል ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ በዚህም ፡ ዘመን ፡ በእግዚአብሔር ፡ ጸጋ ፡ ተመርጠው ፡ በክርስቶስ ፡ ከመነት ፡ እስራኤል ፡ ወገን ፡ በተሰፋው ፡ እንደጸኑ ፡ ይኖራሉ ፡ እንጂ ፡ ፈጽመው ፡ ከተሰፋው ፡ አልወጡም ።

እስራኤልማ ፡ በምግባራቸው ፡ ደነው ፡ በነበረ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ጸጋ ከንቱ ፡ ሆኖ ፡ በቀረ ፡ ነበር ። በእግዚአብሔርም ፡ ጸጋ ፡ ከጸደቁ ፡ ምግባራቸው ፡ ከንቱ ፡ ሆኖ ፡ መቅረቱ ፡ ነበር ፡ ይላቸዋል ። ሮሜ ፡ ፲፩ ፡ ፯ ።

ደግሞም ፡ አሕዛብ ፡ በእስራኤል ፡ ተሰፋ ፡ ስለ ፡ መግባታቸው ፡ እናንተ ፡ በእምቢተኛነታችሁ ፡ ከተሰፋው ፡ ወጥታችሁ ፡ እኛ ፡ ወደ ፡ ተሰፋው ገብተናል ፡ እያሉ ፡ የትእዛት ፡ ቃል ፡ እየተናገሩ ፡ አይሁድን ፡ ያናድድዋቸው ፡ ነበርና ፡ በተረቸው ፡ አሕዛብን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንደ ፡ ተጻፈው ይገሥጻቸዋል ።

እኔ ፡ እናንተን ፡ አሕዛብን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ስል ፡ በወገኖቼ ፡ በእስራኤል ፡ ላይ ፡ ይህን ፡ የሚያህል ፡ የተግሣጽና ፡ የዘለፋ ፡ ቃል ፡ መናገራዎቼ ፡ እስራኤል ፡ ቀንተው ፡ እንዲመለሱና ፡ እንዲደኑ ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የጠላታቸው ፡ ይመስላችኋልን ። አርቾው ፡ የጣፈጠ ፡ ከሆነ ፡ ገብስቱም ፡ የጣፈጠ ፡ ይሆናል ። ሥሩም ፡ ጣፋጭ ፡ ከሆነ ፡ ፍሬውም ፡ የጣፈጠ ፡ ይሆናል ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ እስራኤልም ፡ ከጥንት ፡ ጀምሮ ፡ የመምለኬ ፡ እግዚአብሔር ፡ የአብርሃም ፡ ልጆች ፡ ናቸውና ፡ ፈጽሞ ፡ ከተሰፋው ፡ ወጥተዋል ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

የወይራ ፡ ጫፍ ፡ ተቆርጦ ፡ በዘይት ፡ ግንድ ፡ ላይ ፡ ተከትቦ ፡ ያፈራ ፡ እንደሆነ ፡ የዘይቱ ፡ ግንድ ፡ ተነቀለ ፡ ይበላልን ። ያለዘይቱ ፡ ግንድ ስለሆነ ፡ የወይራው ፡ ጫፍ ፡ ብቻ ፡ ጣፋጭ ፡ ፍሬ ፡ ለማፍራት ፡ ይችላልን ። እንደዚህም ፡ ሁሉ ፡ አንተ ፡ አረመኔው ፡ በሃይማኖት ፡ በእስራኤል ፡ ተሰፋ ፡ ብትገባ ፡ እስራኤል ፡ ፈጽሞ ፡ ከተሰፋው ፡ ወጥተዋል ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

መራራው ፡ የወይራ ፡ ፍሬ ፡ ጣፋጭ ፡ የሆነው ፡ በዘይት ፡ ግንድ ፡ ስለተከተቦ ፡ አይደለምን ። አንተስ ፡ በለተሰፋ ፡ መበልህ ፡ በእስራኤል ፡ ተሰፋ ፡ ብትገባ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባትገባማ ፡ መምለኬ ፡ ጣዖት ፡ እየተበልህ ፡ ስትሰደብ ፡ ትኖር ፡ አልነበረምን ።

መራራ ፡ ወይራ ፡ በጣፋጩ ፡ ዘይት ፡ ላይ ፡ ሊኮራ ፡ አይገባውምና ፡ አንተም ፡ አረማዊው ፡ በእምልኮተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸንቶ ፡ በሚኖረው ፡ በእስራኤላዊው ፡ ልትኮራ ፡ አይገባም ።

የወይራ ፡ ጫፍ ፡ በዘይት ፡ ቢኮራ ፡ የተሸከመው ፡ የዘይት ፡ ግንድ ፡ ነውና ፡ ኩራቱ ፡ ከንቱ ፡ ይሆናል ። እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ አረማዊውም ፡ በእስራኤል ፡ ቢኮራ ፡ በእስራኤል ፡ ተሰፋ ፡ የገባ ፡ ስለሆነ ፡ ኩራቱ ፡ ከንቱ ይሆናል ።

እግዚአብሔር ፡ ጥንቱን ፡ ባለ ፡ ተሰፋ ፡ ለሆኑት ፡ ለእስራኤል ፡ ሳይራራ ፡ ከተሰፋው ፡ ከወጣቸው ፡ ጥንቱን ፡ ተሰፋ ፡ ላልተነገረልህ ፡ ሱባኤ ፡ ላልተቆጠረልህ ፡ ላንተ ፡ ለአረማዊው ፡ የሚራራልህ ፡ ይመስልሃልን ። ዋ ፡ ተው ፡ ፈርተህ ፡ ኑር ።

በሃይማኖትህም ፡ ካልጸናህ ፡ አንተን ፡ ከተሰፋው ፡ አውጥቶ ፡ እስራኤልን ፡ ወደ ፡ ተሰፋው ፡ ሊመልሳቸው ፡ ይችላል ፡ በማለቱ ፡ አሕዛብን ፡ እየገሠጸ ፡ ትሕትናን ፡ ያስተምራቸዋል ።

የተክልና ፡ የዛፍን ፡ ዘር ፡ የሚያለሙ ፡ ሰዎች ፡ የወይራውን ፡ ዛፍ ፡ ጫፍ ፡ ቆርጠው ፡ በዘይት ፡ ግንድ ፡ ላይ ፡ የከተቡት ፡ እንደሆነ ፡ ከወይራ ፡ ጥንካራን ፡ ከዘይት ፡ መጣፈጥንና ፡ ልምላሚን ፡ ያገኛና ፡ እጅግ ፡ መልካም ፡ ይሆናል ። ስለዚህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እስራኤልን ፡ በዘይት ፡ አሕዛብን ፡ በወይራ ፡ መስሎ ፡ ሁለቱም ፡ ተስማምተው ፡ ቢኖሩ ፡ ጥቅም ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳቸዋል ።

ወደ ፡ ሬትም ፡ እስራኤል ፡ ሁሉ ፡ በክርስቶስ ፡ ቢያምኑ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኃጢአታቸውን ፡ እንዲያስተሠርዳቸው ፡ የነበረችን ፡ ትንቢት ፡ እየጠቀሰ ፡ ይነግራቸዋል ። ሮሜ ፡ ፲፩ ፡ ፳፯—፳፯ ። ኢሳ ፡ ፳፯ ፡ ፱ ። ኤር ፡ ፴፩ ፡ ፴፩—፴፱ ። ኢሳ ፡ ፶፱ ፡ ፳ ።

ደግሞ ፡ እስራኤልን ፡ በዘይት ፡ አሕዛብን ፡ በወይራ ፡ እየመሰለ ፡ በአሕዛብ ፡ ላይ ፡ የተግሣጽ ፡ ቃል ፡ ስለ ፡ ተናገረ ፡ አሕዛብ ፡ በእኛ ፡ ላይ ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ የተግሣጽ ፡ ቃል ፡ መናገሩ ፡ ያው ፡ ዝምድናው ፡ እየሳበው ፡ እስራኤልን ፡ ለመጠገን ፡ ስል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የእኛ ፡ ሥራ ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ተግሣጽ ፡ የሚያመጣ ፡ ሆኖ ፡ አይደለም ፡ እንዳይሉት ፡ እስራኤል ፡ ከአብርሃምና ፡ ከይስሐቅ ፡ ከያዕቆብም ፡ በመወለዳቸው ፡ ምንም ፡ ወንድሞቹ ፡ ቢሆኑ ፡ ወንጌልን ፡ ለእናንተ ፡ ስለ ፡ አስተማርሁ ፡ ጠላቶቹ ፡ ናቸውና ፡ በዝምድናይ ፡ የማይላላቸው ፡ አይምስላችሁ ።

ነገር ፡ ግን ፡ እናንተ ፡ አስቀድሞ ፡ በእምልኮተ ፡ ጣዖት ፡ ስትኖሩ ፡ ዛሬ ፡ ይቅርታ ፡ አግኝታችሁ ፡ ወደ ፡ ተሰፋው ፡ እንደ ፡ ገባችሁ ፡ እስራኤልም ፡ በእምቢተኛነታቸው ፡ ምንም ፡ ከተሰፋው ፡ ቢወጡ ፡ ወደ ፡ ሬት ፡ ጣመናቸው ፡ አይቀርምና ፡ ያንጊዜ ፡ እንደ ፡ እናንተ ፡ ይቅርታ ፡ ያገኙሉ ።

የእግዚአብሔርም ፡ ጥበቡ ፡ እጅግ ፡ ጥልቅ ፤ ፍርዳም ፡ እጅግ ፡ ረቀቅ ፡ ስለ ፡ ሆነ ። አሳቡንም ፡ የሚያውቅ ፡ አማካሪ ፡ ስለ ፡ ሌለው ፡ እስራኤልን ፡ ከተስፋው ፡ ያወጣበትንና ፡ አሕዛብን ፡ ወደ ፡ ተስፋው ፡ ያገባበትን ፡ ምክንያቱን ፡ ለማወቅ ፡ የሚችል ፡ የለም ፡ ይላቸዋል ። ኢሳ ፡ ፵፩ ፤ ፲፮ ። ሮሜ ፡ ፲፩ ፡ ፴፫—፴፯ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እስራኤልንና ፡ አሕዛብን ፡ ሳይለያይ ፡ በንድገት ፡ አድርጎ ፡ ሁላችሁም ፡ በክርስቶስ ፡ አምናችሁ ፡ አንድ ፡ አካል ፤ አንድ ፡ ማኅበር ፡ ሆናችኋልና ፡ እርስ ፡ በርሳችሁ ፡ ተፋቀሩ ። መምሕርም ፡ በማስተማሩ ። ደቀ ፡ መዝሙርም ፡ በመማሩ ፡ ትንቢት ፡ ተናጋሪም ፡ በመናገሩ ፡ ሁሉም ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እንደ ፡ ተሰጠው ፡ ሀብት ፡ ይኑር ፡ እንጂ ፡ አትቀናኑ ።

እንግዶችን ፡ ተቀበሉ ፤ ችግረኞችን ፡ እርዱ ፤ መርቁ ፡ እንጂ ፡ ማንንም ፡ አትርገሙ ፤ ደስ ፡ ከሚለው ፡ ጋራ ፡ ደስ ፡ ይበላችሁ ። ከሚያለቅስም ፡ ጋራ ፡ አልቅሱ ። ትሑታንም ፡ ሁኑ ፡ እንጂ ፡ የትዕቢት ፡ ነገር ፡ አታስቡ ፡ እያለ ፡ ነገሩን ፡ በማስረዘም ፡ ይመክራቸዋል ። ሮሜ ፡ ፲፪ ፡ ፩—፳፩ ።

ደግሞ ፡ ከእስራኤልም ፡ ከአሕዛብም ፡ ወገን ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑት ፡ ሰዎች ፡ የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ የነጻነት ፡ ሃይማኖት ፡ መሆኑን ፡ ስለ ተረዱት ፡ ያላገቡ ፡ በሚገዙቸው ፡ ሹሞች ፡ እያዘኑ ፡ ያለአገቡ ፡ አንገሉም ፡ እስከ ፡ ማለት ፡ እየደረሱ ፡ የበሰ ፡ መከራና ፡ ጭንቀት ፡ አግኝተው ፡ ነበርና ፡ ስለዚህ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ የምክር ፡ ቃል ፡ ይጽፍላቸዋል ።

ማንም ፡ ሹም ፡ ቢሆን ፡ ያለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡ አይሾምምና ፡ ለተሾመ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ተገዙ ።

ለሹም ፡ አልገዛም ፡ የሚል ፡ ሰው ፡ ግን ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ትእዛዝ ፡ ማፍረስ ፡ ነውና ፡ ቅጣቱን ፡ ይቀበላል ።

ሹሞችም ፡ በቅን ፡ ልቡና ፡ ለሚገዛ ፡ ሰው ፡ ክፉዎች ፡ አይደሉም ። ሹምንም ፡ ላለመፍራት ፡ ብትፈልግ ፡ በቅን ፡ ልቡና ፡ መገዛት ፡ ነው ። ሹሞች ፡ አመፀኛን ፡ ለመቅጣት ፤ ፈቃደኛን ፡ በምስጋና ፡ ለመግዛት ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ሥልጣን ፡ ተቀብለዋልና ፡ ለሹሞች ፡ መገዛት ፡ ይገባል ። መግዛታችሁም ፡ በቅን ፡ ልቡና ፡ ይሁን ፡ እንጂ ፡ ከቅጣት ፡ ለመዳን ፡ ብቻ ፡ በልግም ፡ አይሁን ።

ስለዚህ ፡ ያመት ፡ ግብር ፡ ለሚገባው ፡ ያመት ፡ ግብርን ፤ አሥራት ፡ ለሚገባው ፡ አሥራቱን ፤ ፍርሃት ፡ ለሚገባው ፡ ፍርሃቱን ፤ ክብር ፡ ለሚገባው ፡ ክብሩን ፡ ስጡ ።

እርስ ፡ በርሳችሁም ፡ ተፋቀሩ ፡ የሹ፡ፍልጥ ፡ ማሠሪያው ፡ ልጥ ፡ እንደ ፡ ተባለ ፡ የትእዛዝ ፡ ሁሉ ፡ መፈጸሚያው ፡ ፍቅር ፡ መሆኑን ፡ አወቁ ፡ በማናቸውም ፡ ቢሆን ፡ ጌታችንን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ ምሰሉት ፡ እያለ ያበትነት ፡ ምክር ፡ ይመክራቸዋል ። ሮሜ ፡ ፲፫ ፡ ፩—፲፬ ።

በምድር ፡ ላይ ፡ ከአንበሳ ፡ የተፈራ ፡ የለም ። እንደዚህም ፡ የተፈራ ፡ ሲሆን ፡ ጠባቂው ፡ የዕለት ፡ ምግብን ፡ የሚሰጠው ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሲያየው ፡ እየፈራ ፡ ለፍቅሩም ፡ ምልክት ፡ ጅራቱን ፡ እየቆላ ፤ በመዳፋ ፡ እየዳሰሰ ፡ ይለማመጠዋል ፡ እንጂ ፡ ሰብር ፡ ለመብላት ፡ አያስብም ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ ሹምም ፡ ምንም ፡ ክፉ ፡ ቢሆን ፡ በቅን ፡ ልቡና ፡ ከተገዙለትና ፡ ፈቃዱን ፡ ከፈጸሙለት ፡ የሚገባውንም ፡ አገቡ ፡ እንኳ ሊያቀልሉት ፡ ያስባል ፡ እንጂ ፡ ተያዝ ፡ ታሠር ፡ አይልምና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሹምን ፡ ላለመፍራት ፡ ብትፈልግ ፡ በቅን ፡ ልቡና ፡ ተገዛለት ፡ በማለት ፡ ይመክራል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ አይሁዳዊና ፡ አረማዊ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ከሆኑ ፡ በኋላ ፡ የቀድሞ ፡ ልማዳቸውን ፡ ባለመተዋቸው ፡ በመብል ፡ ነገር ፡ በመከከላቸው ፡ ትልቅ ፡ ክርክርና ፡ ሁከት ፡ ተነሥቶ ፡ ነበርና ፡ ሁለቱንም ፡ መክሮና ፡ ገሥጸ ፡ ለማስታረቅ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ይጽፍላቸዋል ።

በመከከላችሁ ፡ በሃይማኖት ፡ የደከመውን ፡ አጽኑት ፡ እንጂ ፡ ክርክር ፡ አታንሙ ፡ ይላቸዋል ። በሃይማኖት ፡ የደከመውን ፡ ማለት ፡ የተገኘውን ፡ ሁሉ ፡ ለመብላት ፡ የሚጠራጠር ፤ ሰውንም ፡ የሚጎዳው ፡ ከልቡ ፡ በአፋ ፡ የሚወጣው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በአፋ ፡ ወደ ፡ ሆዱ ፡ የሚገባው ፡ አይጎዳውም ፡ የተባለውን ፡ የጌታችንን ፡ ቃል ፡ የማያምን ፡ ማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የምሥጢረ ፡ ሥላሴ ፤ ወይም ፡ የምሥጢረ ፡ ሥጋዌ ፡ ሃይማኖት ፡ አይደለም ።

ሳይጠራጠር ፡ ሁሉን ፡ ለመብላት ፡ የወደደ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ያገኘውን ፡ ሁሉ ፡ ይብላ ። የሚጠራጠር ፡ ሰው ፡ ግን ፡ አታክልት ፡ ብቻ ፡ ይብላ ። ስለ ፡ ሆነም ፡ ያገኘውን ፡ ሁሉ ፡ የሚባላ ፡ አረማዊ ፡ የማይባላውን ፡ አይሁዳዊ ፡ አይናቅ ። የማይባላ ፡ አይሁዳዊም ፡ በሚባላ ፡ አረማዊ ፡ ላይ ፡ አይፍረድ ።

የበላም ፡ ለእግዚአብሔር ፤ የተወም ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሁሉም ፡ እንደ ፡ ወደደ ፡ ያድርግ ፡ እንጂ ፡ ያገኘውን ፡ ሁሉ ፡ የሚባላውን ፡ በግድ ፡ ተው ፡ አትበሉት ። ያገኘውንም ፡ ሁሉ ፡ የማይባላውን ፡ በግድ ፡ ብላ ፡ አትበሉት ።

ነገር : ግን : ለሚጠራጠር : ለአይሁዳዊ : ሁሉ : ርኩስ : ይመስላል : እንጂ : በክርስቶስ : ዘንድ : ሁሉም : ንጹሕ : ስለ : ሆነ : ሁሉን : በሚበላ : በአረማዊ : ሊፈረድበት : አይገባም ።

ዳሩ : ግን : በማናቸውም : ቢሆን : የእግዚአብሔር : መንግሥት : የምትወረሰው : የጽድቅና : የሰላም : ሥራ : በመሥራት : ነው : እንጂ : በመብል : በመጠጥ : አይደለምና : ለሚጠራጠር : አይሁዳዊ : እንቅፋት : ከመሆንና : ከማሰናከል : ሥጋ : አለመብላት : ጠጅም : አለመጠጣት : ይሻላል : በማለቱ : የግልግል : መንገድ : ያሳያቸዋል ።

ያገር : ሽማግሌቶች : ሁለት : የተጣሉ : ሰዎች : ለማስታረቅ : የፈለጉ አንደሆነ : የሁለቱንም : ነገር : ከመረመሩ : በኋላ : አንተ : በደለኛ : ነህና : ካስ ፤ አንተ : ግን : ተበድለሃልና : ተከስ : ብለው : ያስታርቃሉ ። ቅ : ጳውሎስ : ግን : ሥራው : ሁሉ : በጥበብና : በፈሊጥ : ስለ : ሆነ : አይሁዳዊ : ሁሉን : በሚበላ : በአረማዊ : ላይ : በመፍረዱ ፤ አረማዊም : ሁሉን : የማይበላ : አይሁዳዊን : በመናቁ : ሁለቱንም : በደለኞች : ከደረገ በኋላ : በማናቸውም : ቢሆን : የእግዚአብሔር : መንግሥት : የምትወረሰው በመብልና : በመጠጥ : አይደለምና : በመብል : ነገር : አትከራከሩ ፤ ነገር : ግን : አይሁዳዊ : በመብል : ነገር : ተጠራጣሪ : ስለ : ሆነ : እንቅፋት : ሆኖ : እርሱን : ከማሰናከል : ሥጋ : አለመብላት : ጠጅ : አለመጠጣት : ይሻላል : በማለቱ : ይገላግላቸዋል ። ሮሜ : ፲፬ : ፩-፳፫ ።

በዚህም : የግልግል : ቃል : አይሁዳዊ : ያገኘኸውን : ሁሉ : በግድ : ካልበላህ : ወደ : እግዚአብሔር : መንግሥት : አትገባም : ይሉኛል : ብዬ ነበር : እንጂ : የእግዚአብሔር : መንግሥት : የምትወረሰው : በመብል : በመጠጥ : ካልሆነ : እኔም : በግድ : ብላ : ጠጣ : ካልተባለህ : አረማዊ : ያገኘውን : ሁሉ : ቢበላ : እኔ : ምን : ቸገረኝ : በማለት : መታረቅን : ፈልጓል ።

አረማዊም : ያገኘኸውን : ሁሉ : መብላትህን : በግድ : ካልተውህ : ወደ : እግዚአብሔር : መንግሥት : አትገባም : ይሉኛል : ብዬ ነበር እንጂ ለአይሁዳዊ : እንቅፋት : እንዳልሆን : ብቻ : ከሆነ : ወዲያውም : መብል ሁሉ : ርኩስ ነው : ካልተባለ : በአይሁዳዊ : ፊት : መብላት : ቢቀርብኝ : እኔ : ምን : ቸገረኝ : በማለት : መታረቅን : ፈልጓል ።

በጠባብን : ምክር ፤ ቢቀር : በማያስገዛዎን : ነገር : ባልንጀራህ : የሚገዳበትን : ሥራ : አትሥራ : ተብሎ : የተከለከለው : ይህን : ለመሰለው : ነገር : ነው ።

አረማዊው : ቢተወው : በማይገዛዎት : ነገር : የማናቸውንም : ያውሬ : ሥጋ : ይልቁንም : በአይሁድ : ሕግ : በኦሪት : የተከለከለውንና ማቸ : ለአይሁድ : የሚያጸይፈውን : የአሪያ : ሥጋ : በአይሁዳዊ : ፊት : እያቀረበ : ይበላ : ነበር ።

አይሁዳዊም : ዝም : ቢል : በማይገዛዎት : ነገር : በአረማዊ : ፊት : እየቀረበ : እንደ : ውሻ ፤ እንደ : አውሬ : ያገኘኸውን : ርኩስ : ነገር : ሁሉ : የምትበላ : አንተ : ምን : ሰው : ትባላለህ : እያለ : የሚያጸይፍ : ንግግር : ይናገር : ነበር ። ስለዚህ : ቅ : ጳውሎስ : በክርስቶስ : ዘንድ : ሁሉም : ንጹሕ : ነው : እንጂ : ርኩስ : ነገር : የለም : በማለቱ : አረማዊን : ደስ : አስኝቶታል ።

ደግሞ : የእግዚአብሔር : መንግሥት : በመብልና : በመጠጥ : አትወረሰምና : እንቅፋት : ሆኖ : ሌላውን : ሰው : ከማሰናከል : ሥጋ : አለመብላት ፤ ጠጅ : አለመጠጣት : ይሻላል : በማለቱ : አይሁዳዊን : ደስ : አስኝቶታል ።

ከዚህም : ቀጥሎ : ማንም : ሰው : ቢሆን : ለራሱ : ብቻ : ጥቅም : መስሎ : የታየው : ነገር : ሌላውን : ሰው : የሚገዛዎት : የሆነ : እንደሆነ ፤ ለራሱ : ሳያደላ : ጥቅም : መስሎ : የታየውን : ነገር : ከመሥራት : መከልከል : የሚገባ : መሆኑን : እያስረዳ : ይጽፋል ።

አናንተ : በሃይማኖት : የበረታችሁ : አረማውያን : በሃይማኖት : የደከሙትን : አይሁድን : ልታጸናቸውና ልትታገሥዋቸው : ይገባል ። ሰውም : ሁሉ : ባልንጀራው : ጭምር : የሚጠቀምበትን : ይሥራ : እንጂ : ራሱ : ብቻ : የሚጠቀምበትን : ሥራ : መሥራት : የበለጠ : ዋጋ : አያሰጥም ።

ክርስቶስም : ለራሱ : ሳያደላ : በመስቀል : ተሰቅሎ መከራውን : ሁሉ : ተቀብሏልና : እርሱን : ምሰሉት : እንጂ : ለራሳችሁ : ብቻ : አታድሉ : እያለ : ስለ : ክርስቶስ : መከራ : ከዳዊት : መዝሙር : እየጠቀሰ : ይጽፋላቸዋል ። መዝ : ፳፱ : ፲ ።

ማንም : ሰው : ቢሆን : ራሱ : የሚጠቀምበትን : ትቶ : ባልንጀራው : ብቻ : የሚጠቀምበትን : ቢሠራ : እንደ : ሰማዕትነት : ተቆጥሮለት : በሰማይ : ትልቅ : ዋጋ : ማግኘቱ : አይጠረጠርም ። ነገር : ግን : ይህንም ለማድረግ : ባይቻል : እንኳ : የራሱም : ጥቅም : ሳይገድልበት : ባልንጀራው : የሚጠቀምበትን : ሥራ : የሚሠራ : ሰው : በሰማይ : ትልቅ : ዋጋ : ማግኘቱ : አይቀርም ።

፩ኛ ፡ ምሳሌ ። ሁለት ፡ በልንጀሮች ፡ አንደኛው ፡ በበቅሎ ፡ አንደኛው ፡ ደግሞ ፡ በእግሩ ፡ ሆነው ፡ መንገድ ፡ ሲሔዱ ፡ በበቅሎ ፡ የሚሔዱ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ በእግሩ ፡ እየሔዱ ፡ በቅሎውን ፡ ለባልንጀራው እየለቀቀለት ፡ ከድካሙ ፡ ቢያሳርፈው ፤ ወይም ፡ ከበቅሎው ፡ ላይ ፡ ወርዶ ፡ በእግሩ ፡ እየሔዱ ፡ በልንጀራውን ፡ እያሚወተና ፡ እያነጋገረ ፡ በመሔዱ ፡ ድካሙን ፡ ቢያዘነጋለት ፡ ለራሱ ፡ ብቻ ፡ አለማድላት ፡ ነውና ፡ አፍቅር ፡ ቢጸክ ፡ ከመ፡ ነፍሱክ ፡ የተባለውን ፡ ሕግ ፡ ስለ ፡ መፈጸሙ ፡ በሰማይ ፡ ዋጋውን ፡ ያገኛል ።

፪ኛ ፡ ምሳሌ ። አንድ ፡ ሰው ፡ ለምሳሌ ፡ አንድ ፡ እንጀራ ፡ ይዞ ፡ መንገድ ፡ ሲሔድ ፡ ምንም ፡ ስንቅ ፡ ያልያዘ ፡ ድኅ ፡ ሰው ፡ በመንገድ ፡ በገኘ ፡ ጊዜ ፡ ለራሱ ፡ ግማሹ ፡ እንጀራ ፡ ይበቃኛል ፡ ብሎ ፡ ግማሹን ፡ ለደሀ ፡ በልንጀራው ፡ ቢሰጠው ፡ ለራሱ ፡ ብቻ ፡ አለማድላት ፡ ነውና ፡ ርኅብኩ ፡ ወአብሳፅኩ ፡ የተባለውን ፡ ሕግ ፡ ስለ ፡ መፈጸሙ ፡ በሰማይ ፡ ዋጋውን ፡ ያገኛል ።

፫ኛ ፡ ምሳሌ ። በብርድ ፡ ወራት ፡ በሸማው ፡ ላይ ፡ በርኖስ ፡ ደርቦ ፡ የሚሔድ ፡ ሰው ፡ ምንም ፡ ልብስ ፡ የሌለው ፡ ጨርቅ ፡ ለባሽ ፡ ሲገጥመው ፡ ሸማውን ፡ ወይም ፡ በርኖሱን ፡ ቢሰጠው ፡ ለራሱ ፡ ብቻ ፡ አለማድላት ፡ ነውና ፡ አረቁ ፡ ወአለበስኩ ፡ የተባለውን ፡ ሕግ ፡ ስለ ፡ መፈጸሙ ፡ በሰማይ ፡ ዋጋውን ፡ ያገኛል ።

ደግሞ ፡ አይሁድ ፡ በግዝረት ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ መመከታቸውና ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ያልተዘሩትን ፡ አሕዛብን ፡ ስለ ፡ መጸየፋቸው ፡ ብዙ ፡ የተግሣድ ፡ ቃል ፡ ጽፎላቸው ፡ ነበርና ፡ እኛን ፡ ብቻ ፡ ለምን ፡ ትገሥጸናለህ ። ክርስቶስ ፡ ግዙር ፡ አልነበረምን ። ግዝረት ፡ የማይገባ ፡ ነገር ፡ ከሆነ ፡ እርሱ ፡ ለምን ፡ ግዙር ፡ ሆነ ፡ እንዲሉት ፡ አውቆ ፡ ክርስቶስ ፡ የግዝረትን ፡ ሕግ ፡ መፈጸሙ ፡ እርግጥ ፡ ነው ፤ ነገር ፡ ግን ፡ የግዝረትን ፡ ሕግ ፡ የፈጸመበት ፡ ምክንያቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ሳይገዛር ፡ ቀርቶ ፡ በነበረ ፡ እርሱ ፡ አለመገዛሩ ፡ ጥንቱንም ፡ እግዚአብሔር ፡ ለአብርሃም ፡ የግዝረትን ፡ ሕግ ፡ መስጠቱ ፡ ሐሰት ፡ ቢሆን ፡ ነው ፡ እንዳይሉበት ፡ ያባቶቻችንን ፡ ተስፋ ፡ እውነት ፡ መሆኑን ፡ ያጸና ፡ ዘንድ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አንደ ፡ እናንተ ፡ ለትምክሕት ፡ ብሎ ፡ አልነበረም ። ይህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ግዙራን ፡ ላልሆኑ ፡ ለአሕዛብም ፡ ብዙ ፡ ትንቢት ፡ አናግሮላቸዋል ፡ እያለ ፡ ስለ ፡ አሕዛብ ፡ በብሉይ ፡ መጻሕፍት ፡ የተጻፈውን ፡ እየጠቀስ ፡ ይጽፍላቸዋል ። መዝ ፡ ፲፰ ፡ ፶ ። ፪ኛው ፡ ፳፪ ፡ ፶ ። ዘዳግ ፡ ፴፪ ፡ ፴፫ ። መዝ ፡ ፻፲፯ ፡ ፩ ። ኢሳ ፡ ፲፩ ፡ ፩ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በመልእክቱ ፡ መጀመሪያ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ መጥቼ ፡ ፊታችሁን ፡ ለማየት ፡ እመኛለሁ ፡ ብሏቸው ፡ ነበርና ፡ አሁንም ፡ በመልእክቱ ፡ መጨረሻ ፡ ያንኑ ፡ ቃል ፡ እያጸና ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ለመሔድ ፡ ቁርጥ ፡ አሳብ ፡ ማድረግን ፡ ለማስታወቅ ፡ ከዚህ ፡ የሚከተለውን ፡ ቃል ፡ ይጽፍላቸዋል ።

ከኢየሩሳሌም ፡ ጀምራ ፡ እስከ ፡ እልቀሪቆን ፡ ድረስ ፡ እየዘርሁ ፡ ወንጌልን ፡ አስተምር ፡ ነበርና ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ ከመምጣት ፡ የዘገየሁበት ፡ ምክንያቱ ፡ ይህ ፡ ነው ። አሁን ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ አውራጃ ፡ ያሉትን ፡ አገሮች ፡ ሁሉ ፡ አስተምራ ፡ ጨርሻለሁ ፡ የወንጌልም ፡ ትምሕርት ፡ እጅግ ፡ ተወዶልኛል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ሌሎቹ ፡ መምሕራን ፡ ወደሚያስተምሩበት ፡ አገር ፡ እየገባሁ ፡ እንዳላስተምር ፡ በሌላው ፡ መሠረት ፡ ላይ ፡ መሥራት ፡ ይሆንብኛልና ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ የክርስቶስ ፡ ስም ፡ ወደ ፡ አልተሰማበት ፡ ወደ ፡ እስጳንያ ፡ ሔጄ ፡ አስተምራለሁ ።

ወደ ፡ እስጳንያም ፡ ስሔድ ፡ እግረ ፡ መንገዴን ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ መጥቼ ፡ ከእናንተ ፡ ጋራ ፡ ከተገናኘሁና ፡ ደስ ፡ ካለኝ ፡ በኋላ ፡ ሸኝታችሁ ፡ ትሰዱኛላችሁ ።

አሁን ፡ ግን ፡ በመቁደንያና ፡ በአካይያ ፡ የሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ለሚኖሩ ፡ ማኅበረ ፡ ክርስቲያን ፡ የምጽዋት ፡ ገንዘብ ፡ አወጣጥተው ፡ ይጠብቁኛልና ፡ ያንን ፡ ይገዢ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ እወጣለሁ ። ያንንም ፡ ከስረኩቡ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ መጥቼ ፡ ወደ ፡ እስጳንያ ፡ አልፋለሁ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ለክርስቶስ ፡ ትምሕርት ፡ ለወንጌል ፡ የማይታዘዙ ፡ በምድረ ፡ ይሁዳ ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ፈጽመው ፡ ተቃውመውኛልና ፡ የምጽዋቱን ፡ ገንዘብ ፡ ለማግኘት ፡ አስረክቤ ፡ በደህና ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ወጥቼ ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ ለመምጣት ፡ እንዲያበቃኝ ፡ በጸሎታችሁ ፡ አትርሱኝ ፡ ይላቸዋል ። ሮሜ ፡ ፲፮ ፡ ፲፱—፴፫ ።

ሰው ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ ጠላቱንና ፡ አጥፊውን ፡ አያጣውም ። (ነፍስ ፡ ተአምር ፡ ቀታሌ ፡ ዘአገ)ስለዚህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ዘመዶቹ ፡ አይሁድ ፡ እንዲያጠፋት ፡ ልቡ ፡ አውቆበት ፡ ነበርና ፡ ይህንኑ ፡ ለወዳጆቹ ፡ እየገለጠ ፡ ይነግራቸው ፡ ነበር ። ዳሩ ፡ ግን ፡ በልቡም ፡ ቢያስብ ፡ ለወዳጆቹም ፡ ቢነግር ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍቅር ፡ ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ እስከ ፡ ሞትም ፡ ቢሆን ፡ የፍርሃት ፡ ነገር ፡ አልነበረበትም ። የሐዋ ፡ ፳፩ ፡ ፲፫ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ መልእክቱን ፡ የምትወስድላቸውን ፡ ፊቤንን ፡ አክብረው ፡ እንዲቀበሏትና ፡ በችግርዎም ፡ ሁሉ ፡ እንዲረዱዎት ፡ አደራ ፡ ይላቸዋል ።

ወዲያውም ፡ በምድረ ፡ አስያና ፡ በግሪክ ፡ አገር ፡ ከሚያውቃቸው ፡ ወዳጆቹ ፡ አንዳንዱ ፡ በሮሜ ፡ ይኖሩ ፡ ነበርና ፡ ለነዚያና ፡ ለሌሎቹም ፡ በዝና ፡ ለሚያውቃቸው ፡ ለሮሜ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሰላምታ ፡ እንዲገኙላት ፡ እየለመነ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንደ ፡ ተጻፈው ፡ ስም ፡ ስማቸውን ፡ ይነግራቸዋል ።

አቁላ ፤ ጵርስቅላ ፤ ኤጤኒጦን ፤ ማርያ ፤ እንድርድቆስ ፤ ዮልያ ፤ አንጵልያጦን ፤ ኡርባኖን ፤ ስንጣክን ፤ ኤጲሌን ፤ አርስጦበሎ ፤ ሂሮድያና ፤ ንርቃሱ ፤ ፕሮሬሞስ ፤ ፕሮሬሞና ፤ ኤርሴዳ ፤ ሮጅን ፤ አስቀረጠን ፤ አፍሎስንጣ ፤ ሂሮጫን ፤ ጳጥሮባን ፤ ሂሮማስ ፤ ሬሎጎስ ፤ ዮልያ ፤ ኔርያ ፤ አልንጣን ፤ ናቸው ።

ደግሞ ፡ ስማቸውን ፡ ሳይጠሩ ፡ በድምሩ ፡ ለአገሌ ፡ ቤተ ፡ ሰዎች ፡ ሰላምታ ፡ ንገሩልኝ ፡ ያላቸው ፡ ብዙ ፡ ናቸው ።

ከነዚህም ፡ የሚበዙት ፡ ግሪኮች ፡ ናቸው ፡ ይኸውም ፡ በስማቸው ፡ ይታወቃል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ የላይ ፡ ፈሪ ፡ የታች ፡ ፈሪ ፡ እያለ ፡ የሚያጣላችሁን ፡ ባላጋራችሁን ፡ ሰይጣንን ፡ እግዚአብሔር ፡ ከአግራችሁ ፡ በታች ፡ ይጣልላችሁ ። ከአኔም ፡ ጋራ ፡ ያሉት ፡ ጠሞቴዎስና ፡ ሉቃስ ፤ ኢያስንና ፡ ሱሴ ፡ ጴጥሮስ ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ ይሏችኋል ፡ ይላቸዋል ። ወዲያውም ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ ከቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አፍ ፡ እየሰማ ፡ የሚጽፍ ፡ ደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ ጠርጥሮስ ፡ እኔም ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ እላችኋለሁ ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ ጨምሮ ፡ ጽግላቸዋል ።

ደግሞ ፡ የሮሜን ፡ ሰዎች ፡ በቆሮንቶስ ፡ ከሚኖሩ ፡ ወዳጆቹ ፡ ጋራ ፡ በዝና ፡ ማስተዋወቅ ፡ ስለ ፡ ፈለገ ፡ በቤቱ ፡ እንግዲነት ፡ የተቀበለኝ ፡ ጋይዮስና ፡ ያገሩ ፡ ሹም ፡ አርስጦስ ፤ ቁአርስጦስም ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ ይሏችኋል ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ የጌታችን ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጸጋ ፤ ከሁላችሁ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡ በማለት ፡ በራኬውን ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ። የጻፈውም ፡ በጳጳስ(፱፰)ን ፡ ም ፡ በቆሮንቶስ ፡ ሰላንው ፡ ጽፎ ም ፡ ሲጨርስ ፡ በክንክራኦስ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አገልጋይ ፡ (ዲያቆናዊት) ሆና ፡ በምትኖር ፡ በፊቤን ፡ እጅ ፡ ልኮላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለሮሜ ፡ ሰዎች ፡ የጻፈውን ፡ መልእክቱን ፡ ለመላክተኛዬ ፡ ቱ ፡ ለፊቤን ፡ ከሰጣት ፡ በኋላ ፡ በቆሮንቶስና ፡ በዙሪያውም ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ክፉ ፡ ምክር ፡ እንደ ፡ መከሩበት ፡ ባወቀ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ሶርያ ፡ ለመሔድ ፡ አስቦ ፡ ሳለ ፡ አሳቡን ፡ ለውጦ ፡ ወደ ፡ መቄዶንያ ፡ ለመሔድ ፡ ቆረጠ ።

ከወዳጆቹና ፡ ከደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ ወገን ፡ ከአርሱ ፡ ጋራ ፡ የነበሩ ፡ ብዙ ፡ ነበሩና ፡ ታች ፡ ታቸን ፡ አልፈው ፡ ጠሮአዳ ፡ እንዲቆዩት ፡ አሰናበታቸው ።

እርሱ ፡ ግን ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ወደ ፡ መቄዶንያ ፡ ወጥቶ ፡ ከዚያም ፡ ወደ ፡ ሬልጵስዩስ ፡ አልፎ ፡ ከወዳጆቹ ፡ ጋራ ፡ ከተሰነባበተ ፡ በኋላ ፡ በመርከብ ፡ ተሳፍሮ ፡ ወደ ፡ ጠሮአዳ ፡ ደረሰ ። በጠሮንዳም ፡ ከወዳጆቹ ፡ ጋራ ፡ ሰባት ፡ ቀን ፡ ተቀመጠ ።

በዕለተ ፡ እሁድም ፡ ከማታው ፡ ጀምረው ፡ ለጸሎት ፡ ተሰብስበው ፡ ሳሉ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በማግሥቱ ፡ መሔዱን ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ እስከ ፡ መንፈቀ ፡ ሌሊት ፡ ረጅም ፡ ስብከት ፡ ይሰብክላቸው ፡ ነበር ፡ ከመከከላቸውም ፡ ኤውጣክስ ፡ የሚባል ፡ ብላቴና ፡ በመስኮት ፡ ተቀምጦ ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ስብከት ፡ ሲሰማ ፡ ስብከቱ ፡ ስለ ፡ ረዘመ ፡ ከባድ ፡ እንቅልፍ ፡ ተጭኖት ፡ ነበርና ፡ ከመስኮቱ ፡ ላይ ፡ ወድቆ ፡ ሞተ ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በፍጥነት ፡ ከላይኛው ፡ ደርብ ፡ ወርዶ ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለምኖ ፡ ከሞት ፡ ስለ ፡ አነሣው ፡ ዘመዶቹ ፡ ሁሉ ፡ ታላቅ ፡ ደስታ ፡ እደረጉ ። የሐዋ ፡ ፳፩ ፡ ፩-፲፪ ።

ምዕራፍ ፡ ፵፬ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ የኤፌሶንን ፡ ቀሳውስት ፡ እስከ ፡ መሊጡ ፡ አስጠርቶ ፡ ስለ ፡ መሰነባበቱ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከጠሮንዳ ፡ ካለፈ ፡ በኋላ ፡ አሳቡ ፡ ለበዳለ ፡ ጳንጠቆስጤ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ለመድረስ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በችኮላ ፡ ይሔድ ፡ ነበር ፡ ካንዱ ፡ አገር ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ አገር ፡ እየተዛወረ ፡ መሊጡ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ የኤፌሶንን ፡ ቀሳውስት ፡ አስጠርቶ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ነገራቸው ።

ወዳጆቹ ፡ ሆይ ፤ ወደ ፡ አስያ ፡ ከገባሁበት ፡ ቀን ፡ ጀምሮ ፡ ከአናንተ ፡ ጋራ ፡ በነበርሁበት ፡ ዘመን ፡ ሁሉ ፡ ከአይሁድ ፡ ወገኖች ፡ የመጣብኝን ፡ መከራ ፡ ሁሉ ፡ ታግሼ ፡ በብዙ ፡ ሐዘን ፡ እግዚአብሔርን ፡ እንዳገለገልሁት ፡ ታውቃላችሁ ።

የሚጠቅማችሁንም ፡ ሁሉ ፡ ከማስተማር ፡ በቀር ፡ ሰው-ሬ ፡ ያስቀረሁ
በችሁ ፡ የለም ።

ለአይሁድም ፡ ለአረማውያንም ፡ በግልጽ ፡ እያስተማርሁ ፡ ወደ ፡ አግ
ዚአብሔር ፡ መለስኋቸው ።

አሁንም ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ መውጣቴ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በዚያ ፡ የማ
ያገኘኝን ፡ አላውቀውም ። መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ግን ፡ እሥራትና ፡ መከራ
እንዲቆዩኝ ፡ በያገሩ ፡ አናግሮብኛል ። ቢሆንም ፡ ከጌታዬ ፡ ከክርስቶስ
የተቀበልኋትን ፡ መልእክቴንና ፡ ሥራዬን ፡ በደስታ ፡ ለመጨረስ ፡ ነው
እንጂ ፡ ለዚህ ፡ ለእሥራቴና ፡ ለመክራዬ ፡ አላስብም ።

እናንተም ፡ ወዳጆቹ ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ ሬቴን ፡ አታዩኝም ፡
ከእግዚአብሔርም ፡ የምክር ፡ ቃል ፡ ያላስተማርኋችሁ ፡ የለምና ፡ አው
ቃችሁ ፡ ብታጠፉ ፡ ከእናንተ ፡ ደም ፡ ንጹሕ ፡ ነኝ ። አሁንም ፡ እርሱ
በደሙ ፡ የዋጁትን ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ትጠብቁ ፡
ዘንድ ፡ ለራሳችሁ ፡ ተጠንቀቁ። መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ጠባቂች ፡ አድርጎ
ስለ ፡ ሾማችሁ ፡ መንጋውን ፡ ጠብቁ ። ይህንም ፡ ማለቴ ፡ እኔ ፡ ከሐ
ድሁ ፡ በኋላ ፡ ለመንጋው ፡ ሳይራሩ ፡ የሚነጥቁ ፡ ተኩሎች ፡ እንዳይ
ጠባችሁ ፡ ስለ ፡ አወቅሁ ፡ ነው ።

ከውስጣችሁም ፡ ጠማማ ፡ ትምህርት ፡ የሚያስተምሩ ፡ ሐሰተኞች
መምሕራን ፡ ይነሣሉ ። ስለዚህ ፡ ሶስት ፡ ዓመት ፡ ሙሉ ፡ እንባዩን ፡ ህ
ያፈሰስሁ ፡ ቀንና ፡ ሌት ፡ እንዳስተማርኋችሁ ፡ እያሰባችሁ ፡ ንቁሐን ፡
ሆናችሁ ፡ ኑሩ ።

ከቅዱሳንም ፡ ጋራ ፡ ርስት ፡ ያወርሳችሁ ፡ ዘንድ ፡ ለሚችል ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ አደራ ፡ ሰጥቻችኋለሁ ፡ አላቸው ።

ይህንም ፡ ተናግሮ ፡ ሲጨርስ ፡ በጉልበቱ ፡ ተንበርክኮ ፡ ከሁሉም ፡ ጋራ
ጸለየ ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ሁሉም ፡ አንገቱን ፡ አቅፈው ፡ ይዘው ፡ ይላቀሱ ፡ ጀመር።

ይልቁንም ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ ሬቴን ፡ አታዩኝም ብሎ ፡ ስለ ፡ ተና
ገረው ፡ ነገር ፡ እጅግ ፡ አዘኑ ። ወደ ፡ መርከብም ፡ እስቲገባ ፡ ድረስ ፡ ሸኝተ
ውት ፡ ተመለሱ ። የሐዋ ፡ ፳ ፡ ፲፯—፴፰ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለኤፌሶን ፡ ቀሳውስት ፡ የተናገረው ፡ ነገር ፡ አባት ፡ በ
ሚሞትበት ፡ ጊዜ ፡ ለልጆቹ ፡ እንደሚናገረው ፡ ነገር ፡ ነው ።

ልጆች ፡ ያሉት ፡ ሰው ፡ ልጆቹ ፡ አካለ ፡ መጠን ፡ ሳያደርሱ ፡ እርሱ ፡
በድንገት ፡ ታሞ ፡ ሕማሙ ፡ ለሞት ፡ የሚያደርሰው ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ያ

ሚያምናቸውን ፡ ወዳጆቹን አስጠርቶ የልጆቹ ፡ ገንዘባቸው ፡ እንዳይጠፋ ፡
ርስታቸው ፡ እንዳይነቀል ፡ ከክፋም ፡ ሰው ፡ ጋራ ፡ እንዳይገናኙ ፡ በሚቻ
ላችሁ ፡ ነገር ፡ እንድትረዱዋቸው ፡ አደራ ፡ ብያችኋለሁ ፡ እያለ ፡ ተናዞ ፡
ይሞታል ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ሲደርስ ፡ መታሠሩን ፡ ስለ ፡
አወቀው ፡ በኤፌሶን ፡ ያስተማራቸውና ፡ በክርስቶስ ፡ ያሳመናቸው ፡ ም
አመናን ፡ ጠባቂ ፡ አጥተው ፡ ሃይማኖታቸውን ፡ እንዳይክዱ ፡ ቀሳውስቱ ፡
በሚቻላቸው ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ይጠብቋቸው ፡ ዘንድ ፡ አደራ ፡ ብሎ ፡ ተና
ገረላቸው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በመርከብ ፡ ተሳፍሮ ፡ ወደ ፡ ጢሮስ ፡ ደረሰ ፡ በጢ
ሮስም ፡ የሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ የወጣህ ፡ እንደሆ
ነ ፡ ትታሠራለህና ፡ አትውጣ ፡ ብለው ፡ ለመኑት ። እርሱ ፡ ግን ፡ ስለ ፡
ክርስቶስ ፡ የሚመጣበትን ፡ መክራ ፡ ሁሉ ፡ በደስታ ፡ ለመቀበል ፡ ቁር
ጥ ፡ አሳብ ፡ አድርጎ ፡ ነበርና ፡ ልመናቸውን ፡ አልሰማቸውም ። ስለዚህ
ም ፡ ሴቶችም ፡ ሕፃናትም ፡ ሳይቀሩ ፡ እያዘኑ ፡ እስከ ፡ ከተማው ፡ ውጭ ፡
ሔደው ፡ በባሕሩ ፡ ዳር ፡ ተንበርክከው ፡ ባንድነት ፡ ከጸለዩና ፡ ከተሰነባ
በቱ ፡ በኋላ ፡ ተመለሱ ።

ወደ ፡ ቂሣርያም ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ ከሰባቱ ፡ ዲያቆናት ፡ አንዱ ፡ በሚ
ሆን ፡ በፊልጶስ ፡ ቤት ፡ ገብቶ ፡ ተቀመጠ ። በዚያም ፡ ወራት ፡ አጋቦ
ስ ፡ የሚባል ፡ ሀብተ ፡ ትንቢት ፡ የተሰጠው ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ ቂ
ሣርያ ፡ ወርዶ ፡ ነበርና ፡ ወደ ፡ ፊልጶስ ፡ ቤት ፡ ገብቶ ፡ ሳለ ፡ ባንድ ፡
ስፍራ ፡ የተቀመጠውን ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ መቀነት ፡ አንሥቶ ፡ የገዛ ፡
እጁንና ፡ እግሩን ፡ አሥሮ ፡ የዚህን ፡ መቀነት ፡ ባለቤት ፡ አይሁድ ፡ በ
ኢየሩሳሌም ፡ እንደዚህ ፡ አድርገው ፡ አሥረው ፡ ለአሕዛብ ፡ አሣልፈው
ይሰጡታል ፡ ብሎ ፡ ትንቢት ፡ ተናገረ ።

በቂሣርያም ፡ የሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ ይህን ፡ የአጋቦስን ፡ ትንቢት ፡
በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ እንዳይወጣ ፡ እያለ
ቀሱ ፡ ለመኑት ። እርሱ ፡ ግን ፡ ማዘናቸውንና ፡ ማልቀሳቸውን ፡ ባየ ፡
ጊዜ ፡ ለምን ፡ እንደዚህ ፡ ትናገራላችሁ ፡ ለምንስ ፡ እንደዚህ ፡ ታለቅሳላ
ችሁ ፡ ልቤንስ ፡ ለምን ፡ ትሰብሩታላችሁ ። እኔ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ በነገሩ
ቆርጨበታለሁ ። ይኸውም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ በክርስቶስ ፡ ስም ፡ ለመሞ
ትም ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለእሥራት ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ አላቸው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ፈቃዱ ፡ ከሆነ ፡ ምን ፡ እናደርጋለን ፡ በለው ፡ ዝም ፡ አሉ ።

ወደ ፡ ኢየሩሳሌምም ፡ ለመውጣት ፡ ቁርጥ ፡ አሳብ ፡ ስለ ፡ አደረገ ፡ ለመንገዱ ፡ የሚያስፈልገውን ፡ ሁሉ ፡ አዘጋጁለት ።

ምዕራፍ ፡ ፵፭ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ከቁጣርያ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ስለ ፡ መውጣቱና

ስለ ፡ መታሰቡ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ለመውጣት ፡ በተነሣ ፡ ጊዜ ፡ በቁጣርያ ፡ ከሚኖሩ ፡ ምእመናን ፡ ጥቂቶች ፡ ተከትለውት ፡ ነበር ።

ኢየሩሳሌምም ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ቀን ፡ አድሮ ፡ በማግሥቱ ፡ ወደ ፡ ማኅበሩ ፡ አለቃ ፡ ወደ ፡ ቅ ፡ ያዕቆብ ፡ ገብቶ ፡ ተገናኘ ፡ ወዲያውም ፡ አሕዛብን ፡ በማስተማሩ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያደረገለትን ፡ እርዳታ ፡ ሁሉ ፡ ከስር ፡ እስከ ፡ ጫፍ ፡ እያስረዳ ፡ ለያዕቆብና ፡ ለማኅበሩ ፡ ሁሉ ፡ ነገራቸው ።

ቅ ፡ ያዕቆብና ፡ ማኅበሩም ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ እግዚአብሔርን ፡ አመሰገኑ ። ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እየዞረ ፡ አሕዛብን ፡ በማስተማሩ ፡ ብዙ ፡ አይሁድ ፡ እንደቀነቡት ፡ ያውቁ ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ እርሱ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ስለ ፡ መጣ ፡ ሁከት ፡ እንዳያነሡበት ፡ ስለ ፈሩ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ የምክር ፡ ቃል ፡ ነገሩት ።

ወንድማችን ፡ ሆይ ፤ በኢየሩሳሌም ፡ ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ በክርስቶስ ፡ ያመነት ፡ ብዙ ፡ ናቸው ። ነገር ፡ ግን ፡ በክርስቶስም ፡ ቢያምኑ ፡ ለሕገ ፡ ኦሪት ፡ መቅናታቸውን ፡ አልተወገም ።

አንተም ፡ በአሕዛብ ፡ አገር ፡ ስታስተምር ፡ በዚያ ፡ ያሉት ፡ አይሁድ ፡ የሙሴን ፡ ሕግ ፡ እንዳይጠብቁ ፤ ልጆቻቸውንም ፡ እንዳይገዛሩ ፡ ከልክሏቸዋል ፡ ተብሎ ፡ ተወርቶብሃል ። አሁንም ፡ አንተ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ መምጣትህ ፡ የተሰማ ፡ እንደሆነ ፡ ሕዝቡ ፡ ሳይሰበሰቡ ፡ አይቀሩምና ፡ ስለዚህ ፡ አሁን ፡ የምንገርህን ፡ አድርግ ።

እንደ ፡ ኦሪት ፡ ትእዛዝ ፡ ስለት ፡ ያለባቸው ፡ አራት ፡ ሰዎች ፡ በእኛ ፡ ዘንድ ፡ አሉና ፡ ከእነርሱ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ሔደህ ፡

በዓለ ፡ አንጽሐ ፡ አድርግ ፤ ለራስ ፡ ጠጉራቸውም ፡ መላጫ ፡ ገንዘብ ከፈልጋቸው ።

ይህንም ፡ ያደረገህ ፡ እንደሆነ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ሕገ ፡ ኦሪትን ፡ የምትጠብቅ ፡ መሆንህን ፡ አይተው ፡ በንተ ፡ ላይ ፡ የተወራው ፡ ወሬ ፡ ሁሉ ፡ ሐሰት ፡ መሆኑን ፡ ለማወቅ ፡ ይችላሉ ፡ አሉት ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ የቅ ፡ ያዕቆብንና ፡ የማኅበሩን ፡ ሽማግሌች ፡ ምክር ፡ ተቀብሎ ፡ ካራቱ ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ በዓለ ፡ አንጽሐ ፡ አደረገ ። እንደ ፡ ኦሪት ም ፡ ትእዛዝ ፡ ወደ ፡ መቅደስ ፡ ገብቶ ፡ መሥዋዕቱን ፡ አቀረበ ። ዘጉል ፡ ፯ ፡ ፲፫—፲፱ ።

እግዚአብሔር ፡ የሚቀየምበት ፤ ሰው ፡ የሚገቡበት ፡ ትልቅ ፡ ነገር ፡ ከልሆነ ፡ በቀር ፡ በትንንሽ ፡ ነገር ፡ የባልንጀራን ፡ ምክር ፡ መቀበልና ፡ መፈጸም ፡ እንደ ፡ ኃጢአት ፡ ሆኖ ፡ አይቆጠርምና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የቅ ፡ ያዕቆብንና ፡ የማኅበሩን ፡ ምክር ፡ ተቀብሎ ፡ በዓለ ፡ አንጽሐ ፡ በማድረጉ ፡ ፈቃድ ፡ ፈጸሚ ፡ ያሰኘዋል ፡ እንጂ ፡ ሕገ ፡ ወንጌልን ፡ አፍርሶ ፡ ሕገ ፡ ኦሪትን ፡ ፈጸመ ፡ አያሰኘውም ። ጌታችንም ፡ በኢየሩሳሌምና ፡ በውራጃዎ ፡ በሚያስተምርበት ፡ ጊዜ ፡ ማንም ፡ እንዳይገናኙቸው ፡ በሕገ ፡ ኦሪት ፡ ከተከለከሉት ፡ ከኃጢአተኞችና ፡ ከቀራጮች ፡ ጋራ ፡ ይበላና ፡ ይጠጣ ፡ ነበር ። ይህንም ፡ በማድረጉ ፡ ትሕትናውና ፡ ደግነቱ ፡ ተነገረለት ፡ እንጂ ፡ የማይገባ ፡ ሥራ ፡ ሠርቷል ፡ አልተባለምና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ይህን ፡ የመሰሰለ ፡ ነገር ፡ ያደርግ ፡ ነበር ። ሉቃ ፡ ፲፭ ፡ ፩—፪ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ለጠላት ፡ ምንም ፡ መልካም ፡ ሥራ ፡ ቢሠሩለት ፡ ደስ ፡ አያሰኘውምና ፡ ከእስያ ፡ የመጡ ፡ አይሁድ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ በመቅደስ ፡ ገብቶ ፡ በዓለ ፡ አንጽሐ ፡ ሲያደርግና ፡ መሥዋዕት ፡ ሲሠዋ ፡ በዩት ፡ ጊዜ ፡ በያገሩ ፡ እየዞረ ፡ ኦሪት ፡ አልፏልች ፡ እያሉ የሚያስተምር ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ ነው ። አሁንም ፡ አረማውያንን ፡ ወደ ፡ መቅደስ ፡ አግብቶ ፡ የተቀደሰውን ፡ ስፍራ ፡ አርክሶታልና ፡ እናንተ ፡ የእስራኤል ፡ ወገኖች ፡ ኑ ፡ እርዳታን ፡ አያሉ ፡ በጩኸት ፡ አሲያዙት ።

አረማውያንን ፡ ወደ ፡ መቅደስ ፡ አግብቶ ፡ የተቀደሰውን ፡ ስፍራ ፡ አርክሶታል ፡ ማለታቸው ፡ ከአረማውያን ፡ አገር ፡ የመጣውን ፡ ጥርፌ ሞስን ፡ በዚያ ፡ አይተውት ፡ ነበርና ፡ እርሱ ፡ ያስገባው ፡ ስለ ፡ መሰላቸው ፡ ነበር ።

AB
Σ

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በተያዘ ፡ ጊዜ ፡ የኢየሩሳሌም ፡ ከተማ ፡ ተሸበረ ።
 ሕዝቡም ፡ ወዲያና ፡ ወዲህ ፡ ይራወጥ ፡ ጀመር ። ቅ ፡ ጳውሎስንም ፡ ሊገ
 ድሉት ፡ ስለ ፡ ፈለጉ ፡ ከመቅደስ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አወጡት ። የሻለቃው
 ም ፡ ይህን ፡ ወሬ ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ከጭፍሮቹ ፡ ጋራ ፡ እየሮጠ ፡ ደረሰና ፡
 ነገሩን ፡ ለመረዳት ፡ ምክንያቱን ፡ በጠይቅ ፡ አንዱ ፡ አንድ ፡ ነገር ፤ ሌላ
 ውም ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ነገሩት ፡ ለመረዳት ፡ አቃተው ። ነጥቀውም ፡ አ
 ንዳይወስዱት ፡ ስለ ፡ ፈራ ፡ ተሸክመው ፡ ወደ ፡ ላይኛው ፡ ደርብ ፡ አን
 ዲያወጡት ፡ አዘዘ ።

አንዲህም ፡ ማድረጉ ፡ የምድረ ፡ ይሁዳ ፡ ዋና ፡ ገዥ ፡ ምንም ፡ ፊል
 ክስ ፡ በሆን ፡ የመኖሪያው ፡ ስፍራ ፡ በቁጣርያ ፡ ነበርና ፡ ለኢየሩሳሌም ፡ ዋና ፡
 አላሬ ፡ ሆኖ ፡ የተሾመው ፡ ሉስዩስ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ለ
 ሮማውያን ፡ ጉዳት ፡ የሚሆን ፡ አንድ ፡ ክፉ ፡ ነገር ፡ የተደረገ ፡ አንደሆነ ፡
 አላሬነት ፡ አንዳያገኘው ፡ ስለ ፡ ፈራ ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ በዚያ ፡ ወራት ፡ አራት ፡ ሺ ፡ ሰዎች ፡ ይዘ ፡ የሸፈተ ፡ አንድ
 ግብጻዊ ፡ ነበርና ፡ ምናልባት ፡ አርሱ ፡ ወደ ፡ ከተማ ፡ ገብቶ ፡ ያሸበረ ፡ መ
 ስሎት ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በሉስዩስ ፡ ፊት ፡ በቆመ ፡ ጊዜ ፡ እኔስ ፡ አይሁ
 ዳዊ ፡ ነኝ ። አገሬም ፡ የቁልቅያ ፡ አውራጃ ፡ ጠርሴስ ፡ ነው ። ስለዚህም
 አንድናገር ፡ ፍቀድልኝና ፡ ሁሉንም ፡ እነግርሃለሁ ፡ አለው ።

አንዲናገርም ፡ በተፈቀደለት ፡ ጊዜ ፡ በዚያ ፡ የተሰበሰቡት ፡ አይሁ
 ድ ፡ ሁሉ ፡ አንዲሰሙት ፡ በዕብራይስጥ ፡ ቋንቋ ፡ ሊናገር ፡ ጀመረ ።

በጠርሴስም ፡ የተወለደ ፡ አይሁዳዊ ፡ መሆኑንና ፡ በትልቁ ፡ ረቢ
 በገማልያል ፡ ቤት ፡ አሪትን ፡ እየተማረ ፡ ማደጉን ፤ ለሕገ ፡ አሪትም ፡ ቀ
 ናኢ ፡ ሆኖ ፡ ክርስቲያንን ፡ ሲያሳድድ ፡ መኖሩን ፤ በደማስቆም ፡ ጌታ
 ችን ፡ ተገልጦለት ፡ በክርስቶስ ፡ ማመኑን ፤ ይህንንም ፡ የመሰለውን ፡
 ሁሉ ፡ ከስር ፡ እስከ ፡ ጫፍ ፡ እየገለጠ ፡ ተናገረ ።

አይሁድ ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ከቃሉ ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ አንድ
 ገና ፡ ቀጣቸው ፡ ስለ ፡ በረታ ፡ በሕይወተ ፡ ሥጋ ፡ ይኖር ፡ ዘንድ ፡ አ
 ይገባውምና ፡ በሞት ፡ ፍርድ ፡ ቅጣው ፡ አያሉ ፡ ይጮሁ ፡ ጀመር ።

የሻለቃው ፡ ሉስዩስም፡የአይሁድን ፡ ጩኸትና ፡ የሁከቱን ፡ መብዛ
 ት ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ እነዚህ ፡ ሰዎች ፡ አንዲያው ፡ በከንቱ ፡ አይጮሁ
 ምና ፡ እየገረፉትሁ ፡ ወንጀሉን ፡ አናገሩት ፡ ብሎ ፡ አዘዘ ።

ሊገርፉትም ፡ የፊጥኝ ፡ በሠሩት ፡ ጊዜ ፡ ለማስገረፍ ፡ ለቆመው ፡
 ለመቶ ፡ አለቃው ፡ ወንጀሉ ፡ ሳይታወቅና ፡ ሳይፈረድበት ፡ የሮምን ፡ ሰው ፡
 ትገርፉ ፡ ዘንድ ፡ ይገባችኋልን ፡ አለው ።

የመቶ ፡ አለቃውም ፡ ወደ ፡ ሻለቃው ፡ ሔዶ ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ ሮማ
 ዊ ፡ ነውና ፡ ምን ፡ ማድረግ ፡ ይሻላል ፡ ብሎ ፡ ካገረው ።

የሻለቃውም ፡ ወደ ፡ ጳውሎስ ፡ ቀርቦአንተ ፡ ሮማዊ ፡ መሆንህን ፡ በአው
 ነት ፡ ንገረኝ ፡ አለው ። አርሱም ፡ አምን ፡ ሮማዊ ፡ ነኝ ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ።

እኔ ፡ ይህን ፡ የሮምን ፡ ሹመት ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ሰጥቼ ፡ ስለ ፡ ተ
 ሾምሁት ፡ ጊዜው ፡ ሳይደርስ ፡ የሚሸረኝ ፡ የለምና ፡ የሮም ፡ ሰው ፡
 ብትሆን ፡ የምፈራ ፡ አይምሰልህ ፡ አለው ።

ጳውሎስም ፡ አንተ ፡ ይህን ፡ ሹመት ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ሰጥቼ ፡ ተሾ
 ምሁት ፡ ትላለህ ፡ እንጂ ፡ እኔ ፡ ግን ፡ የሮም ፡ ተወላጅ ፡ ነኝ ፡ አለው ።

የሻለቃውም ፡ የሮምን ፡ ተወላጅ ፡ በማሠሩ ፡ ምንም ፡ በንግግሩ ፡
 ያልፈራ ፡ ቢመስል ፡ በልቡ ፡ ፈርቶ ፡ ነበርና ፡ ፍቱት ፡ ብሎ ፡ አዘዘ ።

በማግሥቱም ፡ ነገሩን ፡ ሁሉ ፡ ለመመርመርና ፡ የሠራውን ፡ ሥራ ፡
 ሁሉ ፡ ለማወቅ ፡ ሰል ፡ የአይሁድካህናት ፡ አለቆች ፡ አንዲቀርቡ ፡ አዘዘ።
 ከተቃረቡም ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ነገሩን ፡ ለመናገር ፡ በጀመረ ፡ ጊዜ ፡
 የካህናቱ ፡ አለቃ ፡ ሐናንያ ፡ በአጠገቡ ፡ ከቆሙት ፡ አንዱን ፡ ጠርቶ ፡
 በጥሬ ፡ አስመታው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም፡አንተ፡የተለሰነ ፡ ግድግዳ ፡ የምትመስል ፡ በሥርዓት ፡
 ልትፈርድብኝ ፡ ይገባህ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ያለሥርዓት ፡ አንደምን ፡ ምቱት ፡
 ብለህ ፡ ታዘለህ ፡ ብሎ ፡ ሳይፈራ ፡ ተናገረው ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በፍርድ ፡
 ሸንጎ ፡ የተሰበሰቡት ፡ እኩሉ ፡ ፈሪሳውያን ፡ እኩሉ ፡ ደግሞ ፡ ሰዳቃውያን ፡
 መሆናቸውን ፡ አይቶ ፡ አናንት ፡ ወንድማማች ፡ ሰዎች ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ የደ
 ረሰብኝ ፡ እኔ ፡ የፈሪሳዊ ፡ ልጅ ፡ ስለ ፡ ሆንሁ ፡ ትንግሌ ፡ ሙታንና ፡ መን
 ግሥተ ፡ ሰማይ ፡ መኖሩን ፡ በማስተማራ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡ ተገ
 ኝቶብኝ ፡ አይደለም ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።

ሰዳቃውያን ፡ ትንግሌ ፡ ሙታን ፤ መልአክም ፡ የለም ፡ ይላሉ ። ፈሪ
 ሳውያን ፡ ግን ፡ ትንግሌ ፡ ሙታንና ፡ መልአክ ፡ መኖሩን ፡ ያምናሉ ።
 ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ይህን ፡ በመናገሩ ፡ በመካከላቸው ፡ ትልቅ ፡ መለያየት ፡
 ተደረገና ፡ ፈሪሳውያን ፡ እንጂ ፤ ይህን ፡ ነገር ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ወይም ፡
 መልአክ ፡ አናግሮት ፡ ይሆናል ፡ አሉ ።

እጅግ ፡ መለያየትም ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ የሻለቃው ፡ ጳውሎስን ፡ ነጥቀው ፡ እንዳይወስዱበት ፡ ስለ ፡ ፈረ ፡ ወደ ፡ ትልቁ ፡ አዳራሽ ፡ ውስጥ ፡ እንዲያገቡት ፡ አዘዘ ። በዚያቸውም ፡ ሌሊት ፡ ጌታ ፡ በራእይ ፡ ተገልጦ ፡ ጳውሎስ ፡ ሆይ ፡ በርታ ፡ አትፍራ ። በኢየሩሳሌም ፡ እንደመሰከርህልኝ ፡ በሮሚም ፡ ትመሰክርልኛለህ ፡ ሲለው ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ ልቡ ፡ ተጽናናለት ።

ምዕራፍ ፡ ፵፮ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ቂሣርያ ፡ ስለ ፡ መውረዱ ።

አይሁድ ፡ የሻለቃው ፡ ሉስዩስ ፡ በጳውሎስ ፡ ለመፍረድ ፡ እንዳልደረገ ፡ በወቀ ፡ ጊዜ ፡ በራቃዳቸው ፡ ሊገድሉት ፡ አሰቡ ፡ ከመካከላቸው ፡ ከዓርባ ፡ የሚበዙ ፡ ሰዎች ፡ ጳውሎስን ፡ እስትንገድል ፡ እህልም ፡ አንቀምጥም ፡ ውኃም ፡ አንጠጣም ፡ ተባብለው ፡ ተማግሉ ። ስለዚህም ፡ ወደ ፡ ከሆናቱ ፡ አለቆችና ፡ ወደ ፡ ሕዝቡ ፡ ሽማግሌች ፡ ሔደው ፡ እናንተ ፡ ነገረውዎት ፡ ሉስዩስ ፡ ሐዳችሁ ፡ የጳውሎስ ፡ ነገር ፡ እንደ ፡ ገና ፡ እንዲመረመር ፡ አድርገልን ፡ ብላችሁ ፡ ለምኑትና ፡ ገና ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ ሳይደርስ ፡ በመንገድ ፡ እንገድለዋለን ፡ አሏቸው ።

የቅ ፡ ጳውሎስም ፡ የእገቱ ፡ ልጅ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ይኖር ፡ ነበርና ፡ ይህን ፡ ምክራቸውን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ጳውሎስ ፡ ገብቶ ፡ ነገረው ፡ ቅ፡ ጳውሎስም ፡ ከመቶአለቆች ፡ አንዱን ፡ ጠርቶ ፡ ይህ ፡ ብላቴና ፡ ለሻለቃው ፡ የሚነግረው ፡ ብርቱ ፡ ነገር ፡ አለውና ፡ አገናኝልን ፡ ብሎ ፡ ለመነው ። በገናኘውም ፡ ጊዜ ፡ አይሁድ ፡ ነገ ፡ ጳውሎስን ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ እንድታመጣላቸው ፡ ሊለምኑህና ፡ በመንገድ ፡ ሸምቀው ፡ ሊገድሉት ፡ ቀርጥ ፡ ምክር ፡ አድርገዋል ፡ ብሎ ፡ ነገረው ። የሻለቃውም ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ለማንም ፡ እንዳትነግር ፡ ብሎ ፡ አሰናበተው ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በጳውሎስና ፡ በአይሁድ ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ ነገር ፡ እየበረታ ፡ መሔዱን ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ ምናልባት ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ነጥቀው ፡ ወስደው ፡ ሳይገድሉት ፡ አይቀሩም ፡ ብሎ ፡ ጠርጥሮ ፡ ወደ ፡ ዋናው ፡ አገረ ፡ ገዥ ፡ ወደ ፡ ፊልክስ ፡ ሊሰደው ፡ አሰበ ፡ ወዲያውም ፡ ሁለት ፡ የመቶ ፡ አለቆች ፡ ጠርቶ ፡ ጋሻ ፡ ጃግሮች ፡ ያሏቸው ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ እግረኞች ፡ ወታደሮችና ፡ ሰባ ፡ ፈረሰኞች ፡ አዘጋጅታችሁ ፡ ነገ ፡ ወደ ፡ ቂሣርያ ፡ እንድትወርዱ ፡ ብሎ ፡ አዘዛቸው ። ለፊልክስም ፡ የሚሰጡት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ደብዳቤ ፡ ጻፈላቸው ።

ከቀላውዲዮስ ፡ ሉስዩስ ። እጅግ ፡ ከፍ ፡ ላለው ፡ ገዥ ፡ ፊልክስ ። ደስ ፡ ይበልህ ።

ይህን ፡ ሰው ፡ አይሁድ ፡ ሊገድሉት ፡ አሰበው ፡ ነበር ፡ ነገር ፡ ግን ፡ እኔ ፡ ከጭፍሮቼ ፡ ጋራ ፡ ደርሼ ፡ እዳንሁት ። የሚጣሉበትንም ፡ ምክንያት ፡ ለማወቅ ፡ ወደ ፡ ሸንጎ ፡ አቅርቤ ፡ በመረምረው ፡ ስለ ፡ ሕጋቸው ፡ ሆኖ ፡ አገኘሁት ፡ እንጂ ፡ ለአሥራትም ፡ ለሞትም ፡ የሚያበቃው ፡ ሌላ ፡ ወንጀል ፡ አላገኘሁበትም ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ አይሁድ ፡ ክፉ ፡ ምክር ፡ እንደመከሩበት ፡ በወቀው ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ አንተ ፡ ሰደድሁት ። ከሳሾቹም ፡ ወደዚያው ፡ ይመጡ ፡ ዘንድ ፡ አዝዣቸዋለሁ ። ጤና ፡ ይስጥህ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ወታደሮቹ ፡ እንደ ፡ ታዘዙ ፡ ተነሥተው ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ በበቅሎ ፡ አስቀምጠው ፡ ከሌሊቱ ፡ በሶስተኛው ፡ ሰዓት ፡ መንገድ ፡ ጀመሩ ። በሌሊትም ፡ መሔዳቸው ፡ በቀን ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ አይሁድ ፡ አይተው ፡ አደጋ ፡ ጥለው ፡ ሁከት ፡ እንዳያነሡባቸው ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፡ ነው ።

አንድአጥራም ፡ በሚባል ፡ ስፍራ ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ ሌሊቱ ፡ ስለ ፡ ነጋ ፡ ሁለቱ ፡ መቶ ፡ እግረኞች ፡ ወታደሮች ፡ ከጋሻ ፡ ጃግሮቻቸው ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ተመለሱ ። ሰዓው ፡ ፈረሰኞች ፡ ግን ፡ እሥረኛውን ፡ ጳውሎስን ፡ ይዘው ፡ ወደ ፡ ቂሣርያ ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ ከደብዳቤው ፡ ጋራ ፡ ለአገረ ፡ ገዢው ፡ ለፊልክስ ፡ አስረክቡ ። ፊልክስም ፡ የወደቀ ፡ አገር ፡ ሰው ፡ ነህ ፡ ብሎ ፡ ጳውሎስን ፡ ጠይቆ ፡ የቂልቅያ ፡ አገር ፡ መሆኑን ፡ ካወቀ ፡ በኋላ ፡ ከሳሾችህ ፡ በመጡ ፡ ጊዜ ፡ ነገርህን ፡ እሰማለሁ ፡ ብሎ ፡ በሄሮድስ ፡ አዳራሽ ፡ አግብተው ፡ እንዲጠብቁት ፡ አዘዘ ።

ከአምስት ፡ ቀንም ፡ በኋላ ፡ ሊቀ ፡ ከሆናቱ ፡ ሐናንያ ፡ ጠርጣሉስ ፡ የሚባል ፡ ተሟጋች ፡ ይዞ ፡ ከአይሁድ ፡ ሽማግሌች ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ቂሣርያ ፡ ወረዱ ።

ፊልክስም ፡ እሥረኛውን ፡ ጳውሎስን ፡ ወደ ፡ ሸንጎ ፡ በቀረበው ፡ ጊዜ ፡ ተሟጋቹ ፡ ጠርጣሉስ ፡ ጳውሎስን ፡ ለማሳጣት ፡ እንዲመቸው ፡ እንደዚህ ፡ እያለ ፡ ፊልክስን ፡ በውዳሴ ፡ ከንቱ ፡ ያመሰግነው ፡ ጀመር ። ከቡር ፡ ፊልክስ ፡ ሆይ ፤ በዘመንህ ፡ ብዙ ፡ ተድላና ፡ ደስታ ፡ አገኘን ። አሰበህም ፡ በምትሠራው ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ የሕዝቡ ፡ ኑሮ ፡ እጅግ ፡ መልካም ፡ እንደሆነላቸው ፡ አይተን ፡ እናመሰግንለን ።

አሁንም ፡ እንዳትሰለች ፡ ብዬ ፡ ነገሩን ፡ አሳዋሬ ፡ እነግርሃለሁና ፡ ትሰማኝ ፡ ዘንድ ፡ አለምንሃለሁ ።

ይህ ፡ ሰው ፡ በያገሩ ፡ ሁሉ ፡ እየዞረ ፡ የናዝሬውያንን ፡ ኑፋቁ ፡ እያስተማረ ፡ በአይሁድ ፡ ላይ ፡ ሁከት ፡ ያስነሣል ። መቅደሳችንንም ፡ ያረክሳል ። እኛም ፡ እንደ ፡ ሕጋችን ፡ ልንፈርድበት ፡ ይዘነው ፡ ሳለን ፡ የሽለቃው ፡ ሉስዩስ ፡ መጥቶ ፡ በግድ ፡ ከኦገሳችን ፡ ነጥቆ ፡ ወሰደው ። ደግሞ ፡ የቀረውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ አንተ ፡ በትመረምረው ፡ ከቃሉ ፡ ታገኘሃለህ ፡ ብሎ ፡ ነገሩን ፡ ሲጨርስ ፡ አይሁድ ፡ ቃሉ ፡ ቃላችን ፡ ነው ፡ አለ ።

ፊልክስ ፡ እጅግ ፡ ክፉ ፡ መሆኑንና ፡ በገዛዝም ፡ ጨካኝ ፡ እንደ ነበር ፡ ራሱ ፡ ጠርጣሉስ ፡ ያውቅ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ አሁን ፡ ያሰበው ፡ ጳውሎስ ፡ የሚጠፋበትን ፡ ብቻ ፡ ነበርና ፡ የሚሰሙኝ ፡ ምን ፡ ይሉኝ ፡ ሳይል ፡ በሐሰት ፡ ይህን ፡ የውዳሴ ፡ ከንቱ ፡ ቃል ፡ ተናገረ ።

ፊልክስም ፡ ጳውሎስን ፡ ጠቅሶ ፡ አሁን ፡ ለተናገሩት ፡ ነገር ፡ መልስላቸው ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ክቡር ፡ ፊልክስ ፡ ሆይ ፤ ከብዙ ፡ ዘመን ፡ ጀምሮ ፡ የነዚህ ፡ ሕዝብ ፡ ገዢና ፡ ዳኛ ፡ መሆንህን ፡ አውቃለሁና ፡ ስለዚህ ፡ ነገሩን ፡ በደስታ ፡ እናገራለሁ ፡ ብሎ ፡ ሊናገር ፡ ጀመረ ።

ከብዙ ፡ ዘመን ፡ ጀምሮ ፡ የነዚህ ፡ ሕዝብ ፡ ገዢና ፡ ዳኛ ፡ መሆንህን ፡ አውቃለሁ ፡ ማለቱ ፡ ዳኛ ፡ ሆኖ ፡ በአንድ ፡ አገር ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ የኖረ ፡ ሰው ፡ የሕዝቡን ፡ ደግነትና ፡ ክፋት ፡ መርምሮ ፡ ለማወቅ ፡ ይችላልና ፡ የአይሁድን ፡ ክፋታቸውን ፡ ታውቀዋለህ ፡ ሲለው ፡ ነው ።

ቀጥሎም ፡ እኔ ፡ በመቅደስ ፡ አንድም ፡ ሰው ፡ ሳስተምር ፡ አላገኝኝም ። በመስጊድም ፡ በከተማም ፡ በሕዝብም ፡ ላይ ፡ የሁከት ፡ ሥራ ፡ አልሠራሁም ።

አሁንም ፡ በከሰሱበት ፡ ነገር ፡ ሊረቱኝ ፡ አይችሉምና ፡ የነገሩን ፡ እውነት ፡ ገልጬ ፡ እነግርሃለሁ ።

እኔ ፡ በኦሪትና ፡ በነቢያትም ፡ መጻሕፍት ፡ እንደ ፡ ተጻፈው ፡ ያበቆኜን ፡ አምላክ ፡ አመልክለሁ፤ ለጻድቃንም ፡ ለኃጥአንም፡ትገሣኤ ፡ ሙታን ፡ እንዳለ ፡ ተስፋ ፡ አለኝ ።

እንደዚህም ፡ አድርገው ፡ የሚቃወሙኝ ፡ ትገሣኤ ፡ ሙታን ፡ አለ ፡ እያልሁ ፡ በማስተማሪያ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡ አላገኙብኝም ፡ ብሎ ነገሩን ፡ ጨረሰ ።

ፊልክስም ፡ የከሳሾቹና ፡ የተከሳሹ ፡ ቃል ፡ እንደ ፡ ተለያየ ፡ አይቶ ፤ እንግዲያስ ፡ የሻለቃው ፡ ሉስዩስ ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ ነገራችሁን ፡ እመረምራለሁ ፡ ብሎ ፡ ነገሩ ፡ እንዲቆይ ፡ አደረገ ።

ነገር ፡ ግን ፡ በቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ላይ ፡ ወንጀል ፡ እንደሌለበት ፡ ልቡ ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ የመቶ ፡ አለቃውን ፡ ጠርቶ ፡ የታሠረበትን ፡ ፍንጁን ፡ አታጥብቅበት ፤ ለመጠየቅ ፡ ወይም ፡ ለማገልገል ፡ የሚመጡትንም ፡ ወዳጆቹን ፡ አትከልክልበት ፡ ብሎ ፡ አዘዘለት ።

ከጥቂት ፡ ቀንም ፡ በኋላ ፡ ፊልክስ ፡ ከሚስቱ ፡ ከድሩሲላ ፡ ጋራ ፡ ተቀምጦ ፡ ጳውሎስን ፡ አስጠራው ፤ ሚስቱም ፡ አይሁዳዊት ፡ ስለ ፡ ሆነች ፡ ለአይሁድ ፡ ታደላ ፡ ነበረች ፤ ፊልክስም ፡ የገይማኖትንና ፡ የትምሕርቱንም ፡ ነገር ፡ በጠየቀው ፡ ጊዜ ፡ በክርስቶስ ፡ ማመንን ፡ የጽድቅንና ፡ የዙነኔን ፡ ነገር ፡ ማወቅ ፡ ፍትወትንም ፡ ሁሉ ፡ መተው ፡ እንዲገባ ፡ ነገረው ።

በዚህም ፡ ነገር ፡ እጅግ ፡ ስለ ፡ ደነገጠ ፡ አሁን ፡ ሐድና ፡ ደግሞ ፡ ሌላ ፡ ቀን ፡ በተመቸኝ ፡ ጊዜ ፡ አስጠራሃለሁ ፡ አለው ።

ይህንምሁሉ ፡ ነገር ፡ ከጳውሎስ ፡ አፍ ፡ በመስማቱ ፡ ሊፈታው ፡ አስቦ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፤ ጳውሎስ ፡ ጉቦ ፡ የሚሰጠው ፡ ይመስለው ፡ ነበርና ፡ ስለዚህ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ እያስጠራ ፡ ያነጋግረውና ፡ ያጫውተው ፡ ነበር ። እንደዚህም ፡ በንግግሩ ፡ እያታለለ ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ሙሉ ፡ እንደ ፡ ቻሠረ ፡ ካቆየው ፡ በኋላ ፡ የሮም ፡ ቁጥር ፡ ኔሮን ፡ ፊልክስን ፡ ሸረና ፡ ፊስጦስን ፡ ለምድረ ፡ ይሁዳ ፡ ዋና ፡ ገዢ ፡ አድርጎ ፡ ሾመው ።

ፊልክስም ፡ ሹመቱን ፡ በለቀቀ ፡ ጊዜ ፡ አይሁድንና ፡ አይሁዳዊት ፡ ሚስቱን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ሲል ፡ አሥሩን ፡ ሁሉ ፡ ሲፈታ ፡ ጳውሎስን ፡ ብቻ ፡ እንደ ፡ ቻሠረ ፡ ትቶት ፡ ሐደ ።

ምዕራፍ ፡ ፵፯ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ነገሩን ፡ በፊስጦስ ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ መነጋገሩና ፡ ወደ ፡ ቁጥር ፡ ይገባኝ ፡ ስለ ፡ ማለቱ ።

ፊስጦስ ፡ ከሮም ፡ ቁጥር ፡ ከኔሮን ፡ ተሾሞ ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ በቁጥር ያ ፡ ሶስት ፡ ቀን ፡ አድሮ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጣ ። የካህናቱ ፡ አለቆችና ፡ የአይሁድም ፡ ሽማግሎች ፡ ተሰብስበው ፡ ሹመት ፡ ያዳብር ፡ አሉት ። ወዲያውም ፡ የጳውሎስን ፡ ነገር ፡ አንሥተው ፡ የሚቻል ፡ በሆነ ፡ ጳው

ሎስ ፡ በሌለበት ፡ እንዲፈረድላቸው ፡ የማይቻል ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ እንዲያስመጣውና ፡ እንዲፋረዱት ፡ ለመነት ። አሳባቸው ም ፡ ከቁሣርያ ፡ ሲመጣ ፡ በመንገድ ፡ ሸምቀው ፡ ለመግደል ፡ ነበር ።

ሬስጦስ ፡ ግን ፡ ለመግደል ፡ ማሰባቸውን ፡ በንግግራቸው ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ እኔ ፡ በቶሎ ፡ ወደ ፡ ቁሣርያ ፡ እመለሳለሁና ፡ የኤናንተ ፡ ነገር ፡ ፈጅ ፡ ከእኔ ፡ ጋራ ፡ ወርዶ ፡ በቁሣርያ ፡ ከጳውሎስ ፡ ጋራ ፡ ይነጋገራል ፡ ብሎ ፡ መለሰላቸው ።

ከአሥር ፡ ቀንም ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ቁሣርያ ፡ ወረደ ። በማግሥቱም ፡ በፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ተቀምጦ ፡ እሥረኛውን ፡ ጳውሎስን ፡ እንዲያቀርቡት ፡ አዘዘ ።

አይሁድም ፡ ለመርታት ፡ የማይችሉበትን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ስለ ፡ ተናገሩ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እኔ ፡ የአይሁድን ፡ ሕግና ፡ መቅደሳቸውን ፡ አልሰደብሁም ፤ ቁሣርያም ፡ አልበደልሁም ፡ ብሎ ፡ መለሰላቸው ።

ነገር ፡ ግን ፡ አዲስ ፡ ሹም ፡ ወደ ፡ ተሾመበት ፡ አገር ፡ ሲገባ ፡ ያገሩን ፡ ሕዝብ ፡ ደስ ፡ ማሰኘት ፡ ልማድ ፡ ነውና ፡ ሬስጦስም ፡ አይሁድን ፤ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ሲል ፡ ጳውሎስ ፡ ሆይ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጥተህ ፡ በሻለቃው ፡ ላይ ፡ ለመፋረድ ፡ አትፈቅድምን ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ እኔ ፡ በማናቸው ፡ ቢሆን ፡ አይሁድን ፡ እንዳልበደልሁ ፡ አንተው ፡ ራስህ ፡ ታውቀዋለህ ። በደል ፡ ከተገኘህኝ ፡ ግን ፡ እንኳን ፡ መታወርና ፡ ሞትም ፡ ቢፈረድብኝ ፡ አላዝንም ። አሁንም ፡ እኔ ፡ በቁሣር ፡ ተማጽኛለሁና ፡ ከቁሣር ፡ ይግባኝ ፤ ከቁሣርም ፡ ይግባኝ ፡ ስል ፡ ማንም ፡ ለአይሁድ ፡ አሳልፎ ፡ ሊሰጠኝ ፡ አይችልም ፡ ብሎ ፡ በድፍረት ፡ ተናገረ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሬሊጠኛና ፡ ብልህ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የሮም ፡ ቁሣር ፡ በምድረ ፡ ይሁዳ ፡ እጅግ ፡ የተፈራና ፡ የተከበረ ፡ መሆኑን ፡ ያውቃልና ፡ በቁሣር ፡ ተማጽኛለሁ ፡ ስል ፡ ለአይሁድ ፡ አሳልፎ ፡ የሚሰጠኝ ፡ የለም ፡ ብሎ ፡ በመናገሩ ፡ ሬስጦስ ፡ በግድ ፡ ወደኢየሩሳሌም ፡ ሊሰደው ፡ አልቻለም ። ስለዚህ ፡ አማካሪዎቹን ፡ ጠርቶ ፡ ከተማከረ ፡ በኋላ ፡ በቁሣርስ ፡ ከተማጸንህ ፡ ወደ ፡ ቁሣር ፡ ትሔዳለህ ፡ አለው ።

ብዙ ፡ ወራትም ፡ ካለፈ ፡ በኋላ ፡ ንጉሡ ፡ አግሪጳና ፡ የንጉሡ ፡ እኅት ፡ ቤርኒቄ ፡ ሬስጦስን (ሹመት ፡ ያዳብር) ፡ እንኳን ፡ ደስ ፡ አለህለማለት ፡ ወደ ፡ ቁሣርያ ፡ ወርደው ፡ ነበርና ፡ ሬስጦስ ፡ የጳውሎስን ፡ ነገር ፡ አንሥቶ ፡ እንደዚህ ፡ እያለ ፡ ነገራቸው ።

ሬልክስ ፡ አሥሮ ፡ የተወው ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ኦለ ። በኢየሩሳሌምም ፡ ሳለሁ ፡ የካህናት ፡ አለቆችና ፡ የአይሁድ ፡ ሸማግሎች ፡ እርሱ ፡ በሌለበት ፡ አንድፈርድላቸው ፡ ለመነኝ ። እኔ ፡ ግን ፡ ተከሳሹ ፡ ከከሳሻቸው ፡ ጋራ ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ ተቋቁሞ ፡ ወንጀለኛ ፡ ነው ፡ ለተባለበት ፡ ነገር ፡ ምላሽ ፡ የሚሰጥበት ፡ ጊዜ ፡ ሳያገኘና ፡ ሳይናገር ፡ በሌለበት ፡ ይፈረድበት ፡ ዘንድ ፡ የሮማውያን ፡ ወግ ፡ አይደለምና ፡ በትፈቅዱ ፡ ከእኔ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ቁሣርያ ፡ ወርዳችሁ ፡ በዚያው ፡ ተፋረዱት ፡ አልጻቸው ።

ወደዚህም ፡ በመጣሁ ፡ ጊዜ ፡ በፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ተቀምጬ ፡ በነጋግራቸው ፡ ኢየሱስ ፡ ከሙታን ፡ ተነሥቷል ፤ አልተነሣም ፡ በማለት ፡ ከሚከራከሩበት ፡ ከሃይማኖታቸው ፡ ነገር ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ወንጀል ፡ አላገኘሁበትም ። ነገሩም ፡ ስለ ፡ ቸገረኝ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጥተህ ፡ በዚያ ፡ በትፋረድ ፡ አይሻልህምይ ፡ ብዬ ፡ ብጠይቀው ፡ በቁሣር ፡ ተማጽኛለሁና ፡ ከቁሣር ፡ ይግባኝ ፡ አለ ። ስለዚህ ፡ ወደ ፡ ቁሣር ፡ እስትሰደው ፡ በአሥር ፡ ቤት ፡ እንዳቆይ ፡ አዘገዘሁ ፡ አላቸው ። ንጉሡ ፡ አግሪጳም ፡ ነገሩን ፡ ከሬስጦስ ፡ ቃል ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ እኔም ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ከሰውዬው ፡ ከቃሉ ፡ ልሰማው ፡ እወዳለሁ ፡ አለው ።

በማግሥቱም ፡ ንጉሡ ፡ አግሪጳና ፡ እጎቱ ፡ ቤርኒቄ ፡ ልብሰ ፡ መንግሥት ፡ ለብሰውና ፡ አንበው ፡ ከመኳንንቱና ፡ ከሻለቆቹ ፡ ጋራ ፡ መጥተው ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ በገቡ ፡ ጊዜ ፡ ሬስጦስ ፡ ጳውሎስን ፡ አቅርቦት ፡ ብሎ አዘዘ ። በቀረበም ፡ ጊዜ ፡ ሬስጦስ ፡ ወደ ፡ አግሪጳ ፡ ዘወር ፡ ብሎ ፡ አነሆ ፡ አይሁድ ፡ ሞት ፡ ይገባዋል፤ እያሉ የሚሮሙበት ይህ ሰው ነው ። እኔ ፡ ግን ፡ ለሞት ፡ የሚያበቃው ፡ ወንጀል ፡ አላገኘሁበትም ፡ እርሱም ፡ ከቁሣር ፡ ይግባኝ ፡ ብኋል ። ነገር ፡ ግን ፡ የታወረበት ፡ ወንጀሉ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ብዬ ፡ ለጌታዬ ፡ ለቁሣር ፡ የምጽፍለት ፡ አላገኘሁም ፡ ወንጀሉም ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ብዬ ፡ ሳልጽፍ ፡ ሰውን ፡ አሥራ ፡ ብሰድ ፡ ከሞኝነት ፡ ይቁጠርብኛል ። ስለዚህ ፡ እናንተ ፡ ያገሩ ፡ መኳንንቶችና ፡ የሻለቆች ፡ ይልቁንም ፡ አንተ ፡ ንጉሡ ፡ አግሪጳ ፡ መርምራችሁ ፡ ለቁሣር ፡ የምጽፍለት ፡ ነገር ፡ ለማግኘት ፡ ትችሉ ፡ እንደሆነ ፡ ብዬ ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ አቀረብሁት ፡ አላቸው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ንጉሡ ፡ አግሪጳ ፡ ጳውሎስን ፡ ጠቅሶ ፡ ነገርህን ፡ ተናገር ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ እንኳን ፡ ተናገር ፡ ሲለት ፡ ሳይሉትም ፡ ቢሆን ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ነገር ፡ ለመናገር ፡ ደስታው ፡ ነውና ፡ እንዲህ ፡ እያለ ፡ ሊ

ናገር ፡ ጀመረ ፤ ንጉሥ ፡ አግሪጸ ፡ ሆይ ። አይሁድ ፡ ስለ ፡ ከሰሱኝ ፡ ነገር ፡
ዛሬ ፡ በሬትህ ፡ ቆሜ ፡ ለመናገር ፡ ስለ ፡ ተፈቀደልኝ ፡ የታደልሁ ፡ ነኝ ፡
ይልቁንም ፡ የአይሁድን ፡ ልማዳቸውንና ፡ ክርክራቸውን ፡ ሁሉ ፡ እንድታ
ውቅ ፡ አውቃለሁና ፡ የእርሳቸውን ነገር ፡ ስነግርሀ ፡ ታግሠህ ፡ ትሰማኝ፤
ዘንድ ፡ አለምነሃለሁ ፡ አለው ።

ከዚህ ፡ ቀድሞ ፡ የነበሩት ፡ ዳኞች ፡ ሉስዩስና ፡ ፊልክስ ፡ ወንጀል ፡
የሌለበት ፡ መሆኑን ፡ እያወቁ ፡ አይሁድን ፡ በመፍራታቸው ፡
ትክክለኛ ፡ ፍርድ ፡ ሳይፈርዱ ፡ ስለ፡አቆዩት፡ያዝን ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ በንጉሡ ፡
በአግሪጸ ፡ ፊት ፡ ነገሩን ፡ እያስረዳና ፡ እየገለጠ ፡ ለመናገር ፡ የተመቸ ፡
ጊዜ ፡ በማግኘቱ ፡ በሬትህ ፡ ቆሜ ፡ ለመናገር ፡ ስለ ፡ ተፈቀደልኝ ፡ የታ
ደልሁ ፡ ነኝ ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ። ወዲያውም ፡ ከቀድሞ ፡ ጀምሮ ፡ የአይ
ሁድን ፡ ልማድና ፡ ክርክራቸውን ፡ እንድታውቅ ፡ አውቃለሁ ፡ በማለቱ ፡
አይሁድን ፡ በነገር ፡ የጉነጣቸው ፡ ይመስላል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ከሕፃንነቱ ፡ ጀምሮ ፡ በደማስቆ ፡ ጌታችን ፡ እስቲ
ገለጥለት ፡ ድረስ ፡ የሆነውን ፡ ሁሉ ፡ በአጭሩ ፡ እያደረገ ፡ ለንጉሡና ፡
ለመኳንንቱ ፡ ለመናገር ፡ ጀምሮ ፡ ሳለ ፡ ገና ፡ ተናግሮ ፡ ሳይጨርስ ፡ ፊ
ስጦስ ፡ ቃሉን ፡ ከፍ ፡ አድርጎ ፡ ጳውሎስ ፡ ሆይ ፤ ፈጽመህ ፡ አበድህ
ን ። ብዙ ፡ መጻሕፍትን ፡ ማወቅ ፡ ያዘነጋህ ፡ ይመስላል ፡ አለው ።
ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ጽኑ ፡ ፊስጦስ ፡ ሆይ ፤ እኔስ ፡ በልብ ፡ የታሰበ ፡ እውነት ፡
ነገር ፡ እናገራለሁ ፡ እንጂ ፡ አላበድሁም ። ንጉሡም ፡ በፊቱ ፡ በግልጥ ፡
እንድናገር ፡ ያውቃል ። ከእርሱም ፡ አይሰወርም ፡ ብሎ ፡ ከመለሰለት ፡
በኋላ ፡ ፊቱን ፡ ወደ ፡ አግሪጸ ፡ አዙሮ ፡ ንጉሥ ፡ ሆይ ፡ የነበያትን ፡ መጻሕ
ፍት ፡ ታምናለህን ። እኔ ፡ ግን ፡ እንድታምናቸው ፡ አውቃለሁ ፡ አለው ።
ንጉሡ ፡ አግሪጸም ፡ ጳውሎስ ፡ ሆይ፡ክርስቲያን ፡ ልታደርገኝ ፡ እጅግ
ጥቂት ፡ ቀረህ ፡ አለው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በጥቂቱም ፡ ቢሆን ፡ በእጅጉም ፡ ቢሆን ፡ አንተ ፡
ብቻ ፡ ክርስቲያን ፡ እንድትሆን ፡ አይደለም ። ነገር ፡ ግን ፡ እኔን ፡ የሚሰ
ሙ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ከዚህ ፡ ከእሥራት ፡ በቀር ፡ ክርስቲያን ፡ እንዲሆኑ ፡
ከእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ አለምናለሁ ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ንጉሡ ፡ አግሪጸና ፡ ሹሙ ፡ ፊስጦስ ፡ የአገሩም ፡
መኳንንቶች ፤ የንጉሡ ፡ አገት ፡ ቤርኒቂም ፡ ከፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ተነሥተው፤

ለብቻቸው ፡ ቆይታ ፡ አድርገው ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ ለእሥራትም ፡ ለሞትም ፡
የሚያደርሰው ፡ ምንም ፡ ክፉ ፡ ነገር ፡ አላደረገም ፡ አሉ ።
ንጉሡ ፡ አግሪጸ ፡ ግን ፡ እርሱ ፡ ከቁሣር ፡ ይግባኝ ፡ ባይል ፡ ኑሮ ፡ ሊ
ፈታ ፡ ይገባው ፡ ነበር ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።

ምዕራፍ ፡ ፵፰ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ስለ ፡ መሔዱ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በቁሣር ፡ ይግባኝ ፡ ስለ ፡ ማለቱ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡
እንዲሔድ ፡ ነገሩ ፡ ተቈርጦ ፡ ነበርና ፡ የሻለቃው ፡ ሬስጦስ ፡ ከአውግስጦስ ፡
ጭፍሮች ፡ አንዱን ፡ የመቶ ፡ አለቃ ፡ ዩልዮስ ፡ የሚባለውን ፡ አስጠርቶ ፡
ጳውሎስንና ፡ ሌሎቹንም ፡ እሥሮች ፡ አሳልፎ ፡ ሰጠው ።

በዚያ ፡ ዘመን ፡ የሮም ፡ ቁሣር ፡ ኔሮን ፡ ነበር ። ከአውግስጦስ ፡ ጭፍ
ሮች ፡ ማለት ፡ ግን ፡ በአውግስጦስ ፡ ቁሣር ፡ ዘመን ፡ ወደ ፡ ቁሣርያ ፡ የመ
ጡ ፡ ወታደሮች ፡ ነበሩና ፡ እነዚያ ፡ የአውግስጦስ ፡ ወታደሮች ፡ እየተባሉ ፡
የሚጠሩ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ነው ። በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ ግን ፡ እምነ ፡ ሐራ ፡ ስብስ
ጥያ፡ይለዋል ። ከቅ፡ጳውሎስም፡ደቀ፡መዛሙርት፡ወገን፡ሉቃስና፡አርስጥርክስ፡
ብቻ፡ከመምሕራችን፡አንለይም፡ብለው፡በፈቃዳቸው፡ተከትለውት፡ነበር ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በአድራማጢስ ፡ መርከብ ፡ ገብተው ፡ ወደ ፡ ሲዶና ፡
አለፉ ። የመቶ ፡ አለቃውም ፡ ለቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ስለ ፡ አዘነለት ፡ በሲዶና ፡
ወደ ፡ ወዳጆቹ ፡ እንዲሔድና ፡ ስንቅም ፡ ሌላም ፡ ለመንገዱ ፡ የሚያስፈል
ገውን ፡ ነገር ፡ እንዲወስድ ፡ ፈቅዶለት ፡ ነበር ።

ከሲዶናም ፡ ተነሥተው ፡ ቆድሮስን ፡ በስተግራቸው ፡ እየተዉ ፡ በ
ቁልቅያና ፡ በጽንፍልያ ፡ ባሕር ፡ አልፈው ፡ የሉቅያ ፡ ከተማ ፡ ወደምት
ሆን ፡ ወደ ፡ ሚራ ፡ ደረሱ ።

የመቶ ፡ አለቃውም ፡ ከሚራ ፡ ወደ ፡ ኢጣሊያ ፡ የሚሔድ ፡ የእስ
ክንድርያ ፡ መርከብ ፡ ባገኘ ፡ ጊዜ ፡ እሥረኞቹን ፡ ወደዚያ ፡ አግብቶ ፡
ተጓዙ ። ዓውሎ ፡ ነፋስም ፡ ስለ ፡ በረታባቸው ፡ የመርከቡ ፡ አካሔድ ፡ በዝ
ግታ ፡ ነበርና ፡ ቀርጫስን ፡ ወደ ፡ ላይ ፡ እየተዉ ፡ ታች ፡ ታቸን ፡ በስ
ልማና ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ በጭንቅ ፡ አልፈው ፡ ላኦስ ፡ በሚባል ፡ አገር ፡
አቅራቢያ ፡ መልካም ፡ ወደብ ፡ ወደሚሉት ፡ ስፍራ ፡ ደረሱ ።

ብዙ ፡ ቀንም ፡ ከአለፈ ፡ በኋላ ፡ በባሕር ፡ ለመሔድ ፡ እጅግ ፡ የሚ
ያስቸግርበት ፡ ክረምት ፡ ገብቶ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ተነሥቶ፤

ቆሞ ፡ ይህ ፡ አካሌዳችን ፡ ትልቅ ፡ ጉዳት ፡ የሚያመጣብን ፡ ነው ። ይኸ
 ውም ፡ ለእኛም ፡ ለሌላችን ፡ ያስፈራናል ፡ እንጂ ፡ ለመርከቡ ፡ መሰበርና ፡
 ለዕቃችን ፡ መሰጠም ፡ ብቻ ፡ አይደለም ። ስለዚህ ፡ በዚህ ፡ ስፍራ ፡ ብን
 ከርም ፡ ይሻላል ፡ ብሎ ፡ መከራቸው ።

የመርከቡ ፡ መሪና ፡ የመርከቡ ፡ ባለቤት ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ ስፍራ ፡ መቆ
 የት ፡ መልካም ፡ አይደለም ፡ ብለው ፡ ተናገሩ ። ስለዚህ ፡ የመቶው ፡ አለቃ ፡
 የመርከብ ፡ መሪውንና ፡ የመርከቡን ፡ ባለቤት ፡ ቃል ፡ ይሰማ ፡ ነበርና ፡ የቅ ፡
 ጳውሎስን ፡ ምክር ፡ አልተቀበለውም ።

ያልተቀበለበትም ፡ ምክንያቱ ፡ የቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሥራው ፡ ወንጌልን ፡
 ማስተማር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ጥበቡና ፡ እውቀቱም ፡ መንፈሳዊ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡
 የመርከብ ፡ መሪነት ፡ እውቀት ፡ አልነበረውም ።

ደግሞም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህን ፡ ምክር ፡ የመከረው ፡ ወደፊት ፡ የሚ
 መጣባቸው ፡ ጉዳት ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ስለ ፡ ተገለጸለት ፡ ነበር ። የመ
 ቶ ፡ አለቃው ፡ ግን ፡ አረማዊ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ የመንፈሳዊ ፡ ነገር ፡ ቢነግሩት ፡
 አይገባውምና ፡ ከቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ምክር ፡ ይልቅ ፡ የመርከብ ፡ መሪውን ፡
 ቃል ፡ መስማቱ ፡ የሚገባው ፡ ነው ።

ነገሩም ፡ በሚበዙት ፡ ወገን ፡ ከተቈረጠ ፡ በኋላ ፡ መልካም ፡ ወደብ ፡
 ከሚባለው ፡ ስፍራ ፡ ተነሥተው ፡ በቀርጫስ ፡ ደቡብ ፡ አድርገው ፡ ሲሄዱ ፡
 ዩርክሊዳን ፡ የሚሉት ፡ ብርቱ ፡ ዓውሎ ፡ ነፋስ ፡ ስለ ፡ ተነሣባቸው ፡ የመር
 ከቡ ፡ መሪዎች ፡ መርከቡን ፡ ይዘው ፡ ለማቆም ፡ አልተቻላቸውም ፡ ነበርና ፡
 እንደ ፡ ወደደ ፡ ይህኑ ፡ ብለው ፡ ለቀቁት ።

በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ዓውሎ ፡ ነፋስ ፡ ሰልቢባን ፡ ይለዋል ።

በብዙ ፡ ጭንቀትም ፡ ቂስ ፡ ወደሚባል ፡ ደሴት ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ ተረ
 ዳድተው ፡ መርከቡን ፡ በግድ ፡ አቆሙት ። ነገር ፡ ግን ፡ መርከብ ፡ ጥልቅ ፡
 ባሕር ፡ ካላገኘ ፡ እግሩ ፡ በመሬት ፡ የደረሰ ፡ እንደሆነ ፡ ለመሰበር ፡ ያስፈራዋ
 ልና ፡ ሸራውን ፡ ብቻ ፡ አውርደው ፡ በቀስታ ፡ እንዲሄዱ ፡ ለቀቁት ። ዓው
 ሎ ፡ ነፋሱም ፡ እየበረታና ፡ እየባሰ ፡ ስለ ፡ ሄደ ፡ በመርከብ ፡ ውስጥ ፡ ያለው
 ን ፡ ዕቃ ፡ ሁሉ ፡ እያነሡ ፡ ጣሉት ። የክረምትም ፡ ወራት ፡ ስለ ፡ ገባ ፡ ዝ
 ናሙም ፡ በብዙ ፡ ስለ ፡ መዝነሙ ፡ በቀን ፡ ፀሐይን ፡ በሌሊትም ፡ ጨረ
 ቃና ፡ ከዋክብትን ፡ ለማየት ፡ አልቻሉም ፡ ነበርና ፡ እንደናለን ፡ የማለት ፡
 ተስፋ ፡ ቆረጡ ። ማዕበሉም ፡ ስለ ፡ በረታባቸው ፡ አሥራ ፡ አራት ፡ ቀን ፡
 ሙሉ ፡ ምግብ ፡ አልተመገቡም ። ምግብም ፡ አለመመገባቸው ፡ የባሕር ፡

ማዕበል ፡ ሲበረታ ፡ ምግብም ፡ ያስጠጣልና ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ምግብ ፡ የሚ
 ያስፈልጋቸው ፡ በሆነ ፡ አሥራ ፡ ዓራት ፡ ቀን ፡ ድረስ ፡ በሕይወት ፡ ለ
 መቆየት ፡ አይችሉም ፡ ነበር ። ቢሆንም ፡ ለሕይወታቸው ፡ መጠበቂ
 ያ ፡ ያህል ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ምግብ ፡ መቅመሳቸውና ፡ ውኃ ፡ መጠጣ
 ታቸው ፡ የማይቀር ፡ መሆኑ ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ይልቁንም ፡ በመርከቡ ፡ ው
 ስጥ ፡ ካሉት ፡ ሰዎች ፡ ብዙዎች ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ ያላመኑ ፤ መንፈሳ
 ዊ ፡ ምግብ ፡ የማይመገቡ ፡ አረማውያን ፡ ነበሩና ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ምግብ ፡
 ስልተመገቡ ፡ ሕይወታቸውን ፡ ለማቆየት ፡ አይቻላቸውም ፡ ነበር ። በእግ
 ዚአብሔር ፡ ያመኑና ፡ ከመንፈሳዊ ፡ ስጦታው ፡ የተከፈሉ ፡ ሰዎች ፡ ግን ፡
 መንፈሳዊ ፡ ምግብ ፡ የሚመገቡ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሥጋዊ ፡ ምግብ ፡ ባለማግኘታ
 ቸው ፡ ቶሎ ፡ አይሞቱም ። ይህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ ሙሴና ፡ ኤልያስ ፡ ሳይ
 በሉና ፡ ሳይጠጡ ፡ ፵ ፡ ፵ ፡ ቀን ፡ እየጸሙ ፡ ተቀምጠዋል ፡ ዘጸዓ ፡ ፴፬ ፡ ፳፰ ፡
 ፩ ፡ ነገ ፡ ፲፱ ፡ ፰ ።

መንፈሳዊ ፡ ምግብ ፡ ማለት ፡ በየጊዜያቱ ፡ ሁሉ ፡ በጸሎት ፡ ከእግዚአብ
 ሔር ፡ ጋራ ፡ መገናኘት ። ትንሣኤ ፡ ሙታንንና ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡
 በንጹሕ ፡ ልቡና ፡ ማሰብ ። ቃለ ፡ እግዚአብሔርን ፡ መማር ። የእግዚአብሔር
 ን፡ሬት ፡ ለማየት ፡ መናፈቅና ፡ ይህንን ፡ የመሰለ ፡ መንፈሳዊ ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በመከከላቸው ፡ ቆሞ ፡ አስቀድሞ ፡
 እኔ ፡ እንደ ፡ መከርኋችሁ ፡ ከቀርጫስ ፡ ባልተነሣን ፡ ኑሮ ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ ነገ
 ር ፡ ባልደረሰብንም ፡ ነበር ።

አሁንም ፡ ከመርከቡ ፡ በቀር ፡ ከእኛ ፡ ወገን ፡ አንድ ፡ እንኳ ፡ እንዳ
 ይጠፋ ፡ ዛሬ ፡ ሌሊት ፡ የእግዚአብሔር ፡ መልአክ ፡ ተገልጦ ፡ ነግሮኛልና ፡
 ደስ ፡ ይበላችሁ ። የነገረኝም ፡ ሁሉ ፡ እንዲፈጸም ፡ በእግዚአብሔር ፡ አም
 ናለሁ ፡ ብሎ ፡ የምሥራች ፡ ቃል ፡ ነገራቸው ።

በአድርያቴክም ፡ በሕር ፡ አሥራ ፡ አራት ፡ ቀን ፡ ከተጓዙ ፡ በኋላ ፡ በእ
 ኩለ ፡ ሌሊት ፡ መርከቦችን ፡ ወደ ፡ አገር ፡ የቀረቡ ፡ መሰላቸውና ፡ የ
 ባሕሩን ፡ ጥልቀት ፡ መለኪያ ፡ እርሳሱን ፡ ቢጥሉት ፡ ሆይ ፡ ክንድ ፡ ጥል
 ቀት ፡ አገኙ ። ከዚያም ፡ ጥቂት ፡ እልፍ ፡ ብለው ፡ ቢጥሉ ፡ አሥራ ፡
 አምስት ፡ ክንድ ፡ ጥልቀት ፡ አገኙ ። ወደ ፡ ፊትም ፡ ለመሄድ ፡ ደንጊ
 ያ ፡ ባለበት ፡ ስፍራ ፡ እንዳይወድቁ ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፡ በስተኋላ ፡ አራት ፡
 መልአክ ፡ ጥለው ፡ መርከቡን ፡ አቆሙ ። የመከራውም ፡ ሌሊት ፡ ስለ ፡
 ረዘመባቸው ፡ ፈጥኖ ፡ እንዲነጋ ፡ ጸሎት ፡ አደረጉ ።

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ፈጥኖ ፡ እንዲነጋ ፡ ጸሎት ፡ ጸለዩ ፡ የተባለውን ፡
ንባብ ፡ ሲተረጉሙ ፡ ሌሊቱ ፡ በተአምራት ፡ ነግቶላቸዋል ፡ ብለው ፡ ይተ
ረጉማሉ ። ነገር ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ ቀኑ ፡ የሚመሸበትንና ፡ ሌሊ
ቱ ፡ የሚነጋበትን ፡ ሰዎቹን ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ወስኖታልና ፡ የተወሰነው ፡ ሰ
ዓቱ ፡ ሳይደርስ ፡ ቀኑ ፡ አይመሸም ፤ ሌሊቱም ፡ አይነጋም ። ፈጥኖ ፡ እን
ዲነጋ ፡ ጸለዩ ፡ የማለት ፡ ትርጓሜ ፡ ግን ፡ መቸም ፡ የተጨነቀ ፡ ሰው ፡
ጭንቀቱ ፡ እንዲያልፍለት ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ መለመኑ ፡ አይቀር
ምና ፡ እግዚአብሔር ፡ የመከራውን ፡ ሌሊት ፡ በእንቅልፍ ፡ ወይም ፡
በሌላ ፡ መከራውን ፡ በሚያዘነጋ ፡ ነገር ፡ አሳልፎላቸው ፡ ይሆናልና ፡
በታምራት ፡ ነጋላቸው ፡ ማለት ፡ በዚህ ፡ አሳብ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ መል
ካም ፡ ይሆናል ።

እነዚህም ፡ ሌሊቱ ፡ በታምራት ፡ ፈጥኖ ፡ ነጋ ፡ ብለው ፡ የሚተረ
ጉሙ ፡ ሰዎች ፡ ለነገራቸው ፡ ማስረጃ ፡ ጌታችን ፡ በወንጌል ፡ ያ ፡ ወራ
ትስ ፡ በያጥር ፡ ሥጋ ፡ የለበሰ ፡ ሁሉ ፡ ባልዳነም ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡
ስለ ፡ ተመረጡት ፡ ወራቱ ፡ ያጥራል ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ጠቅሰው ፡ በዚያ ፡
ዘመን ፡ ከቀኑ ፡ ፫ት ፡ ሰዓት ፤ ከሌሊቱ ፡ ፫ት ፡ ሰዓት ፡ ይነሣለታል ፡ ብለው ፡
ይተረጉማሉ ። ማቱ ፡ ፳፬ ፡ ፳፪ ።

የዚህ ፡ ትርጓሜ ፡ ግን ፡ የመከራው ፡ ዘመን ፡ ጥቂት ፡ ነው ፡ ማለት ፡
ነው ፡ እንጂ ፡ ፈጥኖ ፡ ይነጋል ፤ ፈጥኖ ፡ ይመሸል ፤ ማለት ፡ አይደለም ።
የመርከቡም ፡ መሪዎች ፡ በመጥፎ ፡ ስፍራ ፡ መድረሳቸውንና ፡ መር
ከቡ ፡ የሚሰበር ፡ መሆኑን ፡ ባወቁ ፡ ጊዜ ፡ እሥረኞቹንና ፡ መንገደኞቹን ፡
ሁሉ ፡ በመርከቡ ፡ ውስጥ ፡ ትተው ፡ ሊኮበልሉ ፡ አሰቡ ።

ስለዚህም ፡ በመርከቡ ፡ ፊት ፡ መልሕቅ ፡ የሚጥሉ ፡ መሰለው ፡ ለመ
ኮብለል ፡ እንዲመቻቸው ፡ ታናሹን ፡ ታንኳ ፡ አውርደው ፡ ከመርከቡ ፡
በታች ፡ በገመድ ፡ አሠሩት ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ የመርከብ ፡ መሪዎች ፡ ለማድረግ ፡ ያሰቡትን ፡ ባወ
ቀ ፡ ጊዜ ፡ የመቶ ፡ አለቃውን ፡ ያልዩሰንና ፡ ጭፍሮቹን ፡ ጠርቶ ፡ እነዚ
ህ ፡ የመርከብ ፡ መሪዎች ፡ ኮብልለው ፡ ሊሔዱ ፡ ነውና ፤ እርሳቸው ፡ ከሔ
ዱ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ እንኳ ፡ አይደንም ፡ ብሎ ፡ ነገራቸው ።

ጭፍሮቹም ፡ ይህን ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ የመርከብ ፡ መሪዎች ፡ ሳያዩ ፡
ቀስ ፡ ብለው ፡ ወርደው ፡ ታንኳው ፡ የታሰረበትን ፡ ገመድ ፡ ቁርጠው ፡
ስለ ፡ ጣሉት ፡ ታንኳው ፡ ብቻውን ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡ ይንሳፈፍ ፡ ጀመር ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የመርከብ ፡ መሪዎች ፡ ኮብልለው ፡ ለመሔድ ፡ ሳ
ይቻላቸው ፡ ቀረ ።

ሌሊቱም ፡ በነጋ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በመርከብ ፡ ውስጥ ፡ ያሉ
ት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ምግብ ፡ ሳይመገቡ ፡ እንደ ፡ ሰነበቱና ፡ እንደ ፡ ደክ
ሙ ፡ አይቶ ፡ ምግብ ፡ ከተመገባችሁ ፡ ዛሬ ፡ አሥራ ፡ አራት ፡ ቀናችሁ ፡
ነው ። አሁንም ፡ ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ ከራስ ፡ ጸጉራችሁ ፡ አንዲት ፡ እንኳ ፡
አትወድቅምና ፡ ምግብ ፡ ትመገቡ ፡ ዘንድ ፡ እለምናችኋለሁ ፡ አላቸው ።

ይህንም ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ እንጀራውን ፡ አንሥቶ ፡ ይዞ ፡ እግዚአብሔ
ርን ፡ አመስግኖ ፡ ቆረሰው ። በመጀመሪያም ፡ እርሱ ፡ አንሥቶ ፡ በላ ፡ በመ
ርከቡም ፡ ያሉት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ከራሳችሁ ፡ አንዲት ፡ ጸጉራችሁ ፡ እንኳ ፡ አ
ትወድቅም ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ ነገራቸውና ፡ በመጀመሪያ ፡ እርሱ ፡ ሲበላ ፡ ስለ ፡ ማየ
ታቸው ፡ ደስ ፡ አያላቸው ፡ ምግባቸውን ፡ ተመገቡ ። በመርከቡም ፡ ውስጥ ፡ የነ
በሩት ፡ ሰዎች ፡ ቍጥራቸው ፡ ሁለት ፡ መቶ ፡ ሰባ ፡ ስድስት ፡ ይሆን ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በመርከብ ፡ ውስጥ ፡ ያሉትን ፡ ሰዎች ፡ ምግባቸውን ፡
እንዲመገቡ ፡ የሚያጽናና ፡ ቃል ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ እንጀራውን ፡
አንሥቶ ፡ ይዞ ፡ እግዚአብሔርን ፡ አመሰገነ ። በፊታቸውም ፡ መጀመሪያ ፡
እርሱ ፡ በላ ፡ የተባለውን ፡ ቃል ፡ መምሕራን ፡ ጸሎተ ፡ ቅዳሴ ፡ አድ
ርጎ ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ ተቀበለ ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ተርጉመውታል ።
ይህንንም ፡ ለማስረዳት ፡ በወንጌል ፡ ነሥኦ ፡ ኅብስተ ፡ አእኩተ ፡ ባረከ ፡
ወፈተተ ፡ ከተባለው ፡ ጋራና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ በመጀ
መሪያ ፡ መልእክቱ ፡ እስመ ፡ ዘክመ ፡ ተመሐርኩ ፡ በኅብ ፡ እግዚአብሔር ፡
መሐርኩክሙ ፡ እስመ ፡ ለሊሁ ፡ እግዚእን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አመ ፡ ርእ
ሶ ፡ ይእኅዝዎ ፡ በይአቲ፡ ሌሊት ፡ ነሥኦ ፡ ኅብስተ ፡ ካለው ፡ ጋራ ፡ ወጸቢሐ ፡
ብሔር ፡ አስተብቀሥሙ ፡ ጳውሎስ ፡ ለኩሎሙ ፡ ይብልዑ ፡ እክለ ፡ እየ
ተባለ ፡ በጸሎተ ፡ ቅዳሴ ፡ እንዲነበብ ፡ ወስነውታል ። ይኸውም ፡ ንባቡና ፡
ምሥጢሩ ፡ የተመሳሰለ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ መልካም ፡ ትርጓሜ ፡ ነው ።

ይህም ፡ ሁሉ ፡ ከተደረገ ፡ በኋላ ፡ ማዕበሉ ፡ እየበረታ ፡ በመሄዱ ፡ መ
ፍራታቸውና ፡ መጨናቀቸው ፡ አልቀረም ፡ ነበረና ፡ በመርከቡ ፡ የተጫነ
ውን ፡ ከእስክንድርያ ፡ ወደ ፡ ኢጣልያ ፡ አገር ፡ የሚሄደውን ፡ ስንዴ ፡
ከነቀረጧቱ ፡ እያነሡ ፡ ወደባሕር ፡ ጣሉት ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ስሙን ፡ ያላወቁት ፡ አንድ ፡ ደሴት ፡ አዩ ። ነገር ፡
ግን ፡ ምንም ፡ የደሴቱን ፡ ስም ፡ ባያውቁት ፡ እንኳ ፡ ጭንቀታቸው ፡ በ

ዝቲልና ፡ መርከባቸውን ፡ ወደ ፡ ወደብ ፡ ለማስጠጋት ፡ አሰቡ ። ስለዚህ ህም ፡ መልሕቁን ፡ አንሥተው ፡ ነፋሱ ፡ እንደ ፡ መራቸው ፡ ለመሄድ ፡ ታናሽ ፡ የሸራ ፡ መጋረጃ ፡ ሰቀሉ ። እንደዚህም ፡ በቀስታ ፡ በባሕሩ ፡ ዳርዳር ፡ ሲሄዱ ፡ በሁለት ፡ ባሕር ፡ መካከል ፡ ወደ ፡ አለው ፡ መሬት ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ መርከቡ ፡ ተወርውሮ ፡ በሁለት ፡ ሰንጣቃ ፡ ደንጊያ ፡ መካከል ፡ ገባና ፡ እንደማይነቃነቅ ፡ ሆኖ ፡ ተቀረቀረ ። በስተኋላም ፡ በማዕብሉና ፡ በባሕሩ ፡ ሞገድ ፡ ጽናት ፡ ከመወዛወዙ ፡ የተነሣ ፡ ተሰባብረ ።

አሥረኞቹንም ፡ የሚጠብቁ ፡ የዩልዮስ ፡ ጭፍሮች ፡ የመርከቡን ፡ መሰበር ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ አሥረኞቹ ፡ እየሞኙ ፡ ወጥተው ፡ እንዳያመልጡ ፡ ብለው ፡ ሊገደጉቸው ፡ መከሩ ።

አለቃቸው ፡ ዩልዮስ ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ለማዳን ፡ ስለ ፡ ፈለገ ፡ የጭፍሮቹን ፡ ምክር ፡ አልተቀበለም ፡ ነበርና ፡ ከአሥረኞቹ ፡ መካከል ፡ ዋና ፡ የሚያውቁት ፡ ሰዎች ፡ እየሞኙ ፡ ይውጡ ፡ ብሎ ፡ አዘዘ ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በመርከብ ፡ ያሉት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ እኩሉ ፡ እየሞኙ ፤ እኩሉም ፡ የመርከቡን ፡ ሳንቃ ፡ እየነቀሉ ፡ በዚያ ፡ እየተቀመጡ ፡ እኩሉም ፡ በመርከቡ ፡ ስባሪ ፡ እየተገጠለጠሉ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ እንኳ ፡ ሳይሰጥም ፡ ሁሉም ፡ በደህና ፡ ወደ ፡ መሬት ፡ ደረሱ ።

እነዚህም ፡ የዩልዮስ ፡ ጭፍሮች ፡ አሥረኞቹን ፡ እንዳያመልጡ ፡ እንግደላቸው ፡ ማለታቸው ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ የሮማውያን ፡ ሥርዓት ፡ በማናቸውም ፡ ምክንያት ፡ አንድ ፡ ወንጀለኛ ፡ የታሠረ ፡ አንደ ፡ ሆነ ፡ ወንጀለኛውን ፡ በአሥር ፡ ቤት ፡ ለመጠበቅ ፡ ለአንድ ፡ አሥረኛ ፡ አሥር ፡ ዘበኞች ፡ ይታዘዙ ፡ ነበር ። ሌሊትም ፡ አሥረኛው ፡ እንዳያመልጥ ፡ በረጅም ፡ ሰንሰለት ፡ ይታሠርና ፡ ዘበኞች ፡ በየተራ ፡ የሰንሰለቱን ፡ ጫፍ ፡ በወገባቸው ፡ ላይ ፡ እያሠሩ ፡ ይተኙ ፡ ነበር ።

አሥረኛውም ፡ ያመለጠ ፡ አንደ ፡ ሆነ ፡ ምንም ፡ አንኳ ፡ ወንጀሉ ፡ ቀላል ፡ ቢሆን ፡ በጠባቂዎቹ ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ ይፈረድባቸው ፡ ነበርና ፡ ለራሳቸው ፡ ፈርተው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለክፋት ፡ ብለው ፡ አልነበረም ።

ምዕራፍ ፡ ፵፱ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ከማልጣ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ስለ ፡ መሔዱ ።

በመርከቡም ፡ ውስጥ ፡ የነበሩት ፡ ሰዎች ፡ ከባሕር ፡ ስጥመት ፡ ድነው ፡ ወደ ፡ ምድር ፡ ከደረሱ ፡ በኋላ ፡ ያች ፡ ምድር ፡ ማልጣ ፡ የምትባለው ፡ ደሴት ፡ መሆኗን ፡ አወቁ ። በዚያም ፡ ዘመን ፡ የማልጣ ፡ ደሴት ፡ ለሲሲሊ ፡ መንግሥት ፡ ትገዝ ፡ ነበር ። አገረ ፡ ገዥውም ፡ ፑፑልዮስ ፡ ይባል ፡ ነበር ።

ያገሩም ፡ ሰዎች ፡ ምንም ፡ አረማውያን ፡ ቢሆኑ ፡ ርገሩን ፡ ነበሩና ፡ ከመርከብ ፡ የወረዱት ፡ ሰዎች ፡ በዝናምና ፡ በብርድ ፡ እንደ ፡ ተጨነቁ ፡ አይተው ፡ ልብሳቸውን ፡ የሚያደርቁበትና ፡ ሰውነታቸውን ፡ የሚያሞቁበት ፡ እሳት ፡ እንዳይላቸው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ለመልካም ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ዘወትር ፡ ትጉህ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ እሳቱ ፡ ሲነድ ፡ አይቶ ፡ ጭራሮና ፡ ሣር ፡ እያግበሳበሰ ፡ በእሳቱ ፡ ላይ ፡ ይጨምር ፡ ጀመረ ።

ጭራሮውንና ፡ ሣሩንም ፡ ሲያግበሱበስ ፡ እባቢቱን ፡ ባንድነት ፡ አግባሳብሷት ፡ ኑሮ ፡ የእሳቱ ፡ ሙቀት ፡ በነካት ፡ ጊዜ ፡ ከእሳቱ ፡ ተወርውራ ፡ በጳውሎስ ፡ እጅ ፡ ላይ ፡ ተገጠለጠለች ።

በዚያም ፡ የቆሙት ፡ አረማውያን ፡ እባቢቱ ፡ በእጁ ፡ ላይ ፡ ተገጠለጠለች ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ የማይጠረጠር ፡ ነፍስ ፡ ገዳይ ፡ ነው ። በባሕር ፡ ከመስጠም ፡ ቢድን ፡ የእግዚአብሔር ፡ ፍርድ ፡ የማይለቀው ፡ ሆኖ ፡ እባብ ፡ ነከሰችው ፡ እየተባባሉ ፡ ይነጋገሩ ፡ ጀመር ። ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ እባቢቱን ፡ ከእጁ ፡ ላይ ፡ አራግፎ ፡ መልሶ ፡ ወደ ፡ እሳቱ ፡ ውስጥ ፡ ጣላት ።

አረማውያንም ፡ አሁን ፡ አካሉ ፡ ያብጣል ፤ አሁን ፡ ሞቶ ፡ ይወድቃል ፤ እያሉ ፡ ሲመለከቱት ፡ ቆይተው ፡ በእባቢቱ ፡ መርዝ ፡ ምንም ፡ ጉዳት ፡ እንዳላገኘው ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ ቃላቸውን ፡ ለውጠው ፡ ይህስ ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ አሉ ።

አገረ ፡ ገዥው ፡ ፑፑልዮስም ፡ ጳውሎስንና ፡ ባልንጀሮቹን ፡ እንግድነት ፡ ተቀብሎ ፡ ሶስት ፡ ቀን ፡ በቤቱ ፡ አሳደራቸው ። የፑፑልዮስም ፡ አባት የተቆማጥ ፡ በሽታ ፡ ታሞ ፡ በአልጋ ፡ ላይ ፡ ተኝቶ ፡ ይጨነቅ ፡ ነበርና ፡ ቅ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ አርሱ ፡ ገብቶ ፡ ከጸለየለት ፡ በኋላ ፡ ከደዌው ፡ ተፈወሰ ።

ይህም ፡ ወሬ ፡ በተሰማ ፡ ጊዜ ፡ በደሴቱ ፡ የሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡ በሽተኞቹን ፡ እያመጡ ፡ ፈወሰላቸው ።

በማልጣ ፡ ደሴትም ፡ ሶስት ፡ ወር ፡ ሙሉ ፡ ተቀመጡ ። ምክንያቱም ፡
 የአውሮጳ ፡ ክረምት ፡ የሚገባው ፡ በጎዳር ፡ ወር ፡ ስለሆነ ፡ ዋናው ፡ የክረ
 ምት ፡ ወራት ፡ ታሕሣሥ ፤ ጥር ፤ የካቲት ፡ ነው ። በነዚህም ፡ በሶስቱ ፡ ወ
 ሬቶች ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ የነበረውን ፡ በመጋረጃና ፡ በነፋስ ፡ የሚሔደውን
 መርከብ ፡ ወደያና ፡ ወዲህ ፡ ለማስተላለፍ ፡ የማይቻል ፡ ስለነበረ ፡ ነው ።

ክረምቱ ፡ ካለፈ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ በመርከብ ፡ ሆኖ ፡ በባሕር ፡ ላይ ፡ ለመ
 ሔድ ፡ የተመቸ ፡ ጊዜ ፡ ስለሆነ ፡ በዚያው ፡ በማልጣ ፡ ደሴት ፡ በከረመው
 የዲዮስቆሮስ ፡ ምልክት ፡ ባለበት ፡ በአስክንድርያ ፡ መርከብ ፡ ገብተው ፡ ወ
 ደ ፡ ሲረኩስ ፡ ተጓዙ ።

ሲረኩስ ፡ በስተምሥራቅ ፡ በኩል ፡ የሲሲሊ ፡ የወደብ ፡ ከተማነው ።
 ከማልጣም ፡ ሹምዕራፍ ፡ ይርቃል ። በሲረኩስም ፡ ሶስት ፡ ቀን ፡ ካረፉ ፡
 በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተጉዘው ፡ ወደ ፡ ሬጊዩም ፡ ደረሱ ። ሬጊዩም ፡ በስተ
 ደቡብ ፡ የኢጣልያ ፡ የወደብ ፡ ከተማ ፡ ነው ። ከዚያም ፡ ግራ ፡ ግራውን ፡
 መቶ ፡ ሰማኒያ ፡ ምዕራፍ ፡ ያህል ፡ አልፈው ፡ ጽቴኦሊ ፡ ደረሱ ። ጽቴኦሊ
 ከምድረ ፡ ግብጽና ፡ ከሌሎችም ፡ ከምሥራቅ ፡ አገሮች ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ የ
 ሚሔዱ ፡ መርከቦች ፡ መቋሚያ ፡ ስፍራ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ ዛሬ ፡ ናፖ
 ሊ ፡ ከሚባለው ፡ የወደብ ፡ ከተማ ፡ በስተሰሜን ፡ ነው ። መርከቡም ፡
 ወደ ፡ ዳር ፡ ለመድረስ ፡ ምልክት ፡ የጩኸት ፡ ድምጹን ፡ ባሰማ ፡ ጊዜ
 ለእህል ፡ ሸመታ ፡ የሚጠባበቁት ፡ የከተማ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በፍጥነት ፡ ተ
 ሰብስበው ፡ መጡ ።

በጽቴኦሊም ፡ ጥቂቶች ፡ ክርስቲያኖች ፡ ነበሩና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡
 በመርከቡ ፡ ውስጥ ፡ ባዩት ፡ ጊዜ ፡ በደስታ ፡ ተቀበሉት ። እርሱም ፡ ስ
 ያስበው ፡ በድንገት ፡ የገይማኖት ፡ ወንድሞቹን ፡ በማግኘቱ ፡ እጅግ ፡
 ደስ ፡ አለው ።

የመቶ ፡ አለቃው ፡ ዩልዮስም ፡ ለቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይራራለት ፡ ነበርና ፡
 ወደ ፡ ክርስቲያን ፡ ወንድሞቹ ፡ ሔዶ ፡ እንዲያርፍ ፡ ፈቀደለት ። ከእነር
 ሱም ፡ ጋራ ፡ ሰባት ፡ ቀን ፡ ስለ ፡ ተቀመጠ ፡ በባሕሩ ፡ ዳር ፡ የነበረውን ፡
 የሮማውያንን ፡ አንቲካና ፡ እጅግ ፡ የሚያምሩ ፡ ያጌጡም ፡ ጤቶችን ፡ ስለ
 አሳዩት ፡ እጅግ ፡ ደስ ፡ አለው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ተጓዙ ። ከጽቴኦሊ ፡ እስከ ፡ ሮሜ ፡
 መቶ ፡ ዓርባ ፡ ምዕራፍ ፡ ያህል ፡ ነው ። በሮሜም ፡ የሚኖሩ ፡ አስቀድሞ
 መልእክት ፡ የጻፈላቸው ፡ ክርስቲያኖች ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ የመምጣቱን ፡

ወሬ ፡ ሰምተው ፡ ነበርና ፡ እስከ ፡ አጽዮፋሮም ፡ ድረስ ፡ መጥተው ፡ ተቀ
 በሉት ። ከአጽዮፋሮም ፡ እስከ ፡ ሮሜ ፡ ዓርባ ፡ ምዕራፍ ፡ ይሆናል ። አ
 ጽዮፋሮም ፡ አጽዮስ ፡ በሚባል ፡ ከተማ ፡ መካከል ፡ ትልቅና ፡ ሰፊ ፡ የሆነ ፡
 የገባያ ፡ ስፍራ ፡ ነው ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሊቀበሉት ፡ በ
 መምጣታቸውና ፡ በመገናኘታቸው ፡ እግዚአብሔርን ፡ አመሰገነ ።

ከዚያም ፡ አሥር ፡ ምዕራፍ ፡ ያህል ፡ አልፈው ፡ ወደ ፡ ሶስት ፡ ከዋ
 ኒት ፡ ደረሱ ። በዚያም ፡ ብዙ ፡ ክርስቲያኖች ፡ መጥተው ፡ ተቀበሉት ።
 ስከቀኒት ፡ እስከ ፡ ሮሜ ፡ ጫምዕራፍ ፡ ያህል ፡ ነው ። ከዚህም ፡ በኋላ
 ሮሜ ፡ ደረሱ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከዚህ ፡ ቀድሞ ፡ በያገሩ ፡ እየዞረ ፡ ሲያስተምር ፡ ልዩ ፡
 ልዩ ፡ የሆኑ ፡ ብዙ ፡ ከተሞች ፡ አይቶ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ሮሜ ፡ በዚያ ፡
 ዘመን ፡ የቁሣሮች ፡ ዋና ፡ ከተማ ፡ በመሆን ፡ የዓለም ፡ ሁሉ ፡ መሰብሰብ
 ቢያ ፡ ነበረችና ፡ በውበትና ፡ በማግር ፡ በትልቅነትም ፡ ከሌሎቹ ፡ ከተሞ
 ጅ ፡ ሁሉ ፡ ትበልጥ ፡ ነበር ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ አሁን ፡ ገና ፡ ከመድረሱ ፡
 የከተማውን ፡ መንገድ ፡ ስፋትና ፡ ማግር ፡ በየመንገዱም ፡ ዳር ፡ የቆመው
 ን ፡ የነገሥታቱንና ፡ የዋነኞቹን ፡ ሰዎች ፡ ሀውልት ፡ የነገሥታቱንና ፡ የመ
 ሳፍንቱንም ፡ የመታሰቢያ ፡ ቤት ፡ ማግር ፡ የሠረገላውን ፡ ብዛት ፡ በሠረገ
 ላም ፡ የሚሔዱትን ፡ የሕዝቡን ፡ ታላቅነት ፡ በየስፍራውም ፡ እንደምንጭ ፡
 እየሆነ ፡ የገባውን ፡ ውኃ ፡ በየደጃም ፡ ያለውን ፡ አበባውንና ፡ መስኩን ፡
 በመርነትም ፡ ድል ፡ አድርገው ፡ ሲመለሱ ፡ ለመታሰቢያ ፡ የተሠራውን ፡
 ቅስቱን ፡ ይህንም ፡ የመሰለውን ፡ የከተማውን ፡ ውበት ፡ ሁሉ ፡ ሊቀበ
 ሉት ፡ የመጡት ፡ ክርስቲያኖች ፡ እያሳዩት ፡ ሲያልፍ ፡ ታላቅ ፡ ደስታ ፡
 አደረገ ።

ሮሜንም ፡ ለማየት ፡ ከተመኘ ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ምኞቱ ፡
 ስለተፈጸመለት ፡ እግዚአብሔርን ፡ አመሰገነ ። የሐዋ ፡ ፲፱ ፡ ፳፩ ።

በዚችም ፡ ከተማ ፡ አስተምሮና ፡ በክርስቶስ ፡ አሳምኖ ፡ ለእግዚአ
 ብሔር ፡ በረከት ፡ የሚያቀርቡቸው ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ እንዲያገኙ ፡ በልቡ ፡
 ተስፋ ፡ አደረገ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሮሜ ፡ የደረሰው ፡ በመጋቢት ፡ ወር ፡ በ፶፭ ፡ (፳፪)
 ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ በነገሠ ፡ በሰባተኛው ፡ ዓመት ፡ ነው ።

ምዕራፍ ፡ ፶ ።

ስለ ፡ ሮሜ ፡ ከተማ ፡ ትልቅነትና ፡ ስለ ፡ ሕዝቡ ፡ ብልጥግና ።

ከክርስቶስ ፡ ልደት ፡ በፊት ፡ ከመቶ ፡ አስራ ፡ ሰባት ፡ ዓመት ፡ ጀምሮ ሮማውያን ፡ ከአውሮጳ ፡ የሚበልጠውን ፡ ክፍል ፤ ከእስያና ፡ ከአፍሪቃም ፡ ብዙ ፡ አገሮች ፡ ይዘው ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ከተማቸው ፡ ሮሜ ፡ ከዓለም ፡ ከተሞች ፡ ሁሉ ፡ ትበልጥ ፡ ነበረ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሮሜ ፡ በደረሰበት ፡ ዘመን ፡ ሁለት ፡ ሚሊዮን ፡ ሕዝብ ፡ ነበሩባት ። ከነዚህም ፡ ሥድሳው ፡ ሺ ፡ አይሁድ ፡ ነበሩ ። ከሁለት ፡ ሚሊዮንም ፡ ሕዝብ ፡ መካከል ፡ አርሰውና ፡ ነግደው ፤ ሌላም ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ ሠርተው ፡ ከበለጠጉት ፡ ሰዎች ፡ ይልቅ ፡ በምርኮ ፡ ገንዘብ ፡ የበለጠ ጉት ፡ ሰዎች ፡ ይበዙ ፡ ነበር ።

ይልቁንም ፡ በያገሩ ፡ እየዞሩ ፡ እየተዋጉና ፡ ድል ፡ እያደረጉ ፡ አገሩን ፡ ሲወስዱ ፡ ባላገሩን ፡ እየማረኩና ፡ እያመጡ ፡ ባሮች ፡ እያደረጉ ፡ በመግዛታቸውና ፡ በመሸጣቸው ፡ እጅግ ፡ በልጥገው ፡ ነበር ። በከተማውም ፡ ውስጥ ፡ በተለየ ፡ የባሮች ፡ ገባያ ፡ የሚበል ፡ ስፍራ ፡ ነበር ።

ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ ዛሬ ፡ እንዲህ ፡ የሠለጠነውና ፡ የገነነው ፡ የእንግሊዝ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ በዚህ ፡ ገባያ ፡ ለባርነት ፡ ይሸጡ ፡ ነበር ።

በዚያም ፡ ዘመን ፡ በሮሜ ፡ እገሌ ፡ ስንት ፡ መቶ ፡ ባሮች ፡ አሉት ፡ እየተባለ ፡ ባሮቹ ፡ በመቶ ፡ ይቆጠሩ ፡ ነበር ። እንዲህም ፡ ማለት ፡ ከአንድ ፡ እስከ ፡ አሥር ፡ ወይም ፡ እስከ ፡ አምሳ ፡ ባሮች ፡ ያሉት ፡ ሰው ፡ ባሮች ፡ አሉት ፡ ተብሎ ፡ አይቆጠርም ፡ ነበር ። እንዲህም ፡ ማለት ፡ ከአንድ ፡ አሉት ፡ ተብሎ ፡ አይነገርለትም ፡ ማለት ፡ ነው ።

የባሮችም ፡ አዝዝ ፡ እጅግ ፡ የጠነከረ ፡ ነበር ። ምንም ፡ ለአንባቢው ፡ የሚያሳዝነው ፡ ቢሆን ፡ እንኳ ፡ በሮማውያን ፡ ዘመን ፡ በባሮቹ ፡ ላይ ፡ ይሠራባቸው ፡ ከነበረው ፡ የግፍ ፡ ሥራ ፡ በአጭሩ ፡ እንጽፋለን ።

፩ኛ ። ባልና ፡ ሚስት ፡ እንደሆኑ ፡ የተማረኩት ፡ ወይም ፡ ከተማ ፡ ረኩ ፡ በኋላ ፡ የተጋቡ ፡ ባሮች ፡ በጌታቸው ፡ ቤት ፡ እየተራቡ ፡ ለልጅ ፡ ልጅ ፡ እያለፉ ፡ የልጅ ፡ ልጃቸውና ፡ ቤተ ፡ ዘመናቸው ፡ እየበዛ ፡ ቀጥረው ፡ እስከ ፡ ሐያ ፡ ወይም ፡ እስከ ፡ ፴ ፡ ይደርሳል ። ከመካከላቸውም ፡ አንዱ ፡ ትልቅ ፡ ወይም ፡ ትገሽ ፡ ጥፋት ፡ አጥፍቶ ፡ ጌታው ፡ ሲቀጣው ፡ ሰው

ነቱን ፡ ከሞት ፡ ለማዳን ፡ የተከላከለ ፡ እንደሆነ ፡ ቤተ ፡ ዘመዶቹ ፡ ሁሉ ፡ ሀያም ፡ ሠላሳም ፡ ቢሆኑ ፡ ተይዘው ፡ ባንድነት ፡ ሞት ፡ ይፈረድባቸው ፡ ነበር ።

ሰውነቱን ፡ ከሞት ፡ ለማዳን ፡ የተከላከለ ፡ እንደሆነ ፡ ማለት ፡ ጌታው ፡ የሚቀጣበትን ፡ በትር ፡ ሲያነሣ ፡ በትሩን ፡ የያዘበት ፡ እንደሆነ ፤ ወይም ፡ በጥሬና ፡ በክርን ፡ ሲቀጣው ፡ እጁን ፡ የያዘው ፡ እንደሆነ ፤ ወይም ፡ ጌታው ፡ ሲቀጣው ፡ ከእጁ ፡ ነጥቆ ፡ የበረረ ፡ እንደሆነ ፤ ወይም ፡ ጌታው ፡ ለቅጣት ፡ ሲይዘው ፡ የታገለውና ፡ የገፋው ፡ እንደሆነ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ነባቢት ፡ ነፍስ ፡ ያለችው ፡ ሰው ፡ ይቅርና ፡ ደመ፡ ነፍስ ፡ ያለው ፡ እንሰሳም ፡ ቢሆን ፡ መከራና ፡ ጭንቀት ፡ ሲደርስበት ፡ መንቀሳቀሱና ፡ የሚቻለው ፡ ከሆነ ፡ ከመከራውና ፡ ከጭንቀቱ ፡ ለማምለጥ ፡ መሞከሩ ፡ አይቀርምና ፡ ባሮች ፡ ይህን ፡ የመሰለውን ፡ ነገር ፡ ባደረጉ ፡ ቀጥር ፡ ከነቤተ ፡ ዘመዶቻቸው ፡ እየተያዙ ፡ ባልበደሉት ፡ በንጹሐኑ ፡ ሁሉ ፡ ሞት ፡ መፈረዱ ፡ እጅግ ፡ የሚያሳዝን ፡ ነገር ፡ ነው ።

ይህም ፡ ሕግ ፡ በዋናቹ ፡ የመንግሥት ፡ አማካሪዎች ፡ ተመክሮ ፡ በምሥጢር ፡ የተጀመረ ፡ ሕግ ፡ ነበር ። በኋላ ፡ ግን ፡ በግልጽ ፡ እንዲጸና ፡ ተደረገ ። እንዲጸናም ፡ የተደረገበት ፡ ምክንያቱ ፡ ፔዳኒዮስ ፡ ሲኩንዳ ፡ የሚባል ፡ የከተማ ፡ ሹም ፡ ነበርና ፡ እርሱ ፡ ባርያውን ፡ ሲቀጣ ፡ ባሪያው ፡ ሰውነቱን ፡ ከሞት ፡ ለማዳን ፡ ሲከላከል ፡ ጌታውን ፡ ገደለው ። ይህም ፡ የድፍረት ፡ ሥራ ፡ ልማድ ፡ እንዳይሆን ፡ መቀጣጫ ፡ ለማድረግ ፡ ሲሉ ፡ ነገሩን ፡ ለመመርመር ፡ አስመስለው ፡ በአንድ ፡ ሰው ፡ ነፍስ ፡ እስከ ፡ ዓራት ፡ መቶ ፡ ባሮች ፡ ገድለው ፡ ነበር ።

፪ተኛ ። በጌታቸው ፡ ቤት ፡ እየተራቡ ፡ ከደጉት ፡ ባሮች ፡ መካከል ፡ አንዱ ፡ ልጅ ፡ አገረድ ፡ ፊታን ፡ ተቀብታ ፡ ጎፈሬዋን ፡ አሳምራ ፡ ጥሩና ፡ ገጹሐ ፡ ልብስ ፡ ልብሳ ፡ የታዩች ፡ እንደሆነ ፡ እመቤቷ ፡ ጎፈሬዋን ፡ አስነጭታ ፡ በረት ፡ በእሳት ፡ አግላ ፡ ፊታን ፡ እየተኩሰች ፡ ውበቷ ፡ እንዲበላሸና ፡ እንዲጠፋ ፡ ታደርግ ፡ ነበር ።

፫ተኛ ። በታላላቅ ፡ ዓመት ፡ በዓል ፡ ቀን ፡ ጌታ ፡ ጌታው ፡ በሰፊ ፡ ሚዳ ፡ ላይ ፡ በወንበር ፡ እየተቀመጡ ፡ ሴቶችን ፡ ባሮች ፡ ዕርቃናቸውን ፡ እያስጣሉ ፤ ወይዘዝሩም ፡ በበኩላቸው ፡ ወንድ ፡ ወንዱን ፡ ባሮች ፡ ዕርቃናቸውን ፡ እያስጣሉ ፤ ሲስቁባቸው ፡ ይውሉ ፡ ነበር ።

፬ተኛ ። ጌቶችም ፡ ወይዘዝሮችም ፡ ከፍ ፡ ባለ ፡ ስፍራ ፡ በወንበር ፡ እየተቀመጡ ፡ ከወንዶች ፡ ባሮቻቸው ፡ መካከል ፡ ደረቱ ፡ ሰፋ ፡ ሰፋ ።

ቁመቱ፡ ዘለግ፡ ዘለግ፡ ያለውን ፡ ጎረምሳ፡ ጎረምሳውን፡ እየመረጠ፡ እያመጠ፡ የተሳለ ፡ ጩቤ ፡ እየሰጠ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ በጩቤ ፡ እያዋጉ ፡ እነዚያ ፡ ሲሞቱ ፡ እርሳቸው ፡ ሲስቁ ፡ ይውሉ ፡ ነበር ።

ጅተኛ ። ወይዘዘር ፡ ከመኳንንት ፡ ጋራ ፡ ምሳ ፡ በሚበሉበት ፡ ጊዜ ፡ በጀሩዋቸውና ፡ በአንገታቸው ፡ ያደረጉት ፡ ወርቅና ፡ አልማዝ ፡ ሲያብላጩልጭ ፡ እንዲታይ ፡ ጥሩ ፡ ጥሩ ፡ መስታወት ፡ በየግንቡ ፡ ላይ ፡ ይሰቀል ፡ ነበርና ፡ አሣላሬው ፡ ባርያ ፡ በድንገት ፡ በመስታወቱና ፡ በወይዘሮቹ ፡ መካከል ፡ ትልቅ ፡ የወይን ፡ ጠጅ ፡ ማብረጃ ፡ ወይም ፡ ሌላ ፡ የአበባ ፡ ማስቀመጫ ፡ ትልቅ ፡ ዕቃ ፡ ያስቀመጠ ፡ እንደ ፡ ሆነ፡ እየተያዘ ፡ ብዙ ፡ ለማዶች ፡ ዓሦች ፡ ባሉበት ፡ በትልቅ ፡ ኩሬ፡ ይጣልና ፡ ዓሦቹ ፡ በፍጥነት ፡ ተሸምተው ፡ ይበሉት ፡ ነበር ።

የቀረው ፡ በባርች ፡ ላይ ፡ ይሠሩት ፡ የነበረው ፡ ትንንሽ ፡ ግፍ ፡ ሊቄጠር ፡ አይቻልም ።

ደግሞ ፡ ባርች ፡ የሌላቸው ፡ ብዙ ፡ ባለጠጎች ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ ባስፈለጋቸው ፡ ጊዜ ፡ ድሆችን ፡ በግድ ፡ እየጎተቱ ፡ ይወስዱ ፡ ነበር። ሥራቸውንም ፡ ከሠሩላቸው ፡ በኋላ ፡ የሚገባቸውን ፡ ዋጋ ፡ አይሰጡቸውም ፡ ነበርና ፡ አልቅሰው ፡ በየቤታቸው ፡ ከመግባት ፡ በቀር ፡ በደላቸውን ፡ ለመንገር ፡ ወደ ፡ ዳኛ ፡ የሚያደርሳቸው ፡ አልነበረም ።

በዚያ ፡ ዘመን ፡ በሮሜ ፡ የሚኖሩ ፡ ድሆችና ፡ ባርች ፡ ይህን ፡ በመሰለ ፡ በመከራ ፡ ጨለማ ፡ ተጨንቀው ፡ ሳሉ ፡ ሳያስቡት ፡ በድንገት ፡ የቅ፡ ጳውሎስ ፡ የትምህርቱ ፡ ጮራ ፡ ብልጭ ፡ ሲል ፡ አይተው ፡ እጅግ ፡ ደስ አላቸው ፡ ለጮራውም ፡ መግቢያ ፡ የልባቸውን ፡ መስከት ፡ እየከፈቱ ፡ ይጠብቁ ፡ ጀመር ።

የታመመ፡ ሰው ፡ አክሞ ፡ የሚያደኘው ፡ ሐኪም ፡ ባያገኝ ፡ እንኳ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይግርህ ፡ የሚለው ፡ ዘመድና ፡ ወዳጅ ፡ በመጣለት ፡ ጊዜ ፡ ደስ ፡ ይለዋል ።

ይኸውም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ የታዘዘና ፡ የተወደደ ፡ ሥራ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ደወይኩ ፡ ወሐወጽክሙኒ ፡ ተብሎ ፡ ተነግርዋል ። የታሠረም ፡ ሰው ፡ ፈርዶ ፡ የሚራታው ፡ ዳኛ ፡ ባያገኝ ፡ እንኳ ፡ የዕለት ፡ ምግብ ፡ ይዘ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያውጣህ ፡ የሚለው ፡ ዘመድና ፡ ወዳጅ ፡ በመጣለት ፡ ጊዜ ፡ ደስ ፡ ይለዋል ። ይኸውም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ የታዘዘና ፡ የተወደደ ፡ ሥራ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ተሞቃሕኩ ፡ መጸእክሙ ፡ ወነበብክሙኒ ፡ ተብሎ ፡ ተነግርዋል ። ማቴ ፡ ፳፭ ፡ ፱፮ ።

እነዚህም ፡ በሮሜ ፡ ከተማ ፡ በትልቅ ፡ መከራና ፡ ጭንቀት ፡ የሚኖሩ ፡ ባርችና ፡ ድሆች ፡ ገና ፡ ነጻነትን ፡ ሳያገኙ ፡ በክርስቶስ ፡ ዘንድ ፡ ሁሉም ፡ ትክክል ፡ ናቸው ፡ እንጂ ፡ ባርያና ፡ ጌታ ፡ ድኃና ፡ ባለጠጋ ፡ ተብሎ ፡ ልዩነት ፡ የለም ፡ እያለ ፡ የሚያስተምር ፡ ሐዋርያ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ በመድረሱ ፡ ብቻ ፡ ደስታቸው ፡ ከልክ ፡ ያለፈ ፡ ሆነ ።

ምዕራፍ ፡ ፶፩ ።

የመቶ ፡ አለቃው ፡ ዩልዮስ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስንና ፡ የቀሩትንም ፡ አሥረኞች ፡ ሁሉ ፡ አሳልፎ ፡ ስለ ፡ መስጠቱ ።

በፊስቶስም ፡ ትእዛዝ ፡ ከቁሣርያ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስንና ፡ የቀሩትንም ፡ አሥረኞች ፡ ሁሉ ፡ ይዘ ፡ የመጣው ፡ የመቶ ፡ አለቃው ፡ ዩልዮስ ፡ ሮሜ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ በዚያ ፡ ወራት ፡ የኔሮን ፡ ቁሣር ፡ ዋና ፡ እንደራሴ ፡ ለነበረው ፡ ለአፍራንዮስ ፡ ቡሩስ ፡ አሥረኞቹን ፡ ከደብዳቤው ፡ ጋራ ፡ አስረከበ ።

አፍራንዮስ ፡ ቡሩስም ፡ ፊስቶስ ፡ ስለ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የጻፈውን ፡ ደብዳቤ ፡ አይቶ ፡ ወንጀል ፡ የሌለበት ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ ወደ ፡ ግዛት ፡ ቤት ፡ ሳይገባ ፡ ከቁራኛው ፡ ጋራ ፡ ሆኖ ፡ እርሱ ፡ በወደደበት ፡ ስፍራ ፡ እንዲኖር ፡ የሚጠይቁትም ፡ ዘመዶቹና ፡ ወዳጆቹ ፡ ሳይከለክሉ ፡ እንዲገቡና ፡ እንዲወጡ ፡ ፈቀደለት ።

ስለዚህም ፡ በሮሜ ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ በመካከላቸው ፡ አንድ ፡ የኪራይ ፡ ቤት ፡ ፈለጉለትና ፡ ወደዚያ ፡ ገብቶ ፡ ተቀመጠ ።

በሶስተኛውም ፡ ቀን ፡ በሮሜ ፡ ከሚኖሩት ፡ ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ ታላላቅ ፡ በቶሎ ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ እንዲመጡ ፡ አስጠራቸው ።

በቶሎም ፡ እንዲመጡ ፡ ያስጠራበት ፡ ምክንያቱ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ የማይወዱት ፡ ጠላቶቹ ፡ ነበሩና ፡ ምንም ፡ ለጊዜው ፡ ራሳቸው ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ መጥተው ፡ ከቁሣር ፡ ጋራ ፡ ለማጣላት ፡ ባይመቻቸው ፡ እንኳ ፡ ደብዳቤ ፡ ወይም ፡ የቃል ፡ መላክተኛ ፡ እየላኩ ፡ ጠላት ፡ እንዳያበዙበት ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ የመጣበትን ፡ ምክንያት ፡ አስቀድሞ ፡ ገልጦ ፡ ለማስረዳት ፡ ስለ ፡ አሰበ ፡ ነው ።

የተጠሩትም ፡ የአይሁድ ፡ ታላላቆች ፡ በመጡ ፡ ጊዜ ፡ እንደሁ ፡ እያለ ፡ ሊነግራቸው ፡ ጀመረ ።

እናንተ ፡ ወንድማማች ፡ ሰዎች ፡ እኔ ፡ ሕዝቡንና ፡ የአባቶቻችንንም ሕግ ፡ የሚቃወም ፡ አንዳች ፡ ክፉ ፡ ሥራ ፡ አልወራሁም ። ነገር ፡ ግን ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ሳሌሁ ፡ አይሁድ ፡ በከንቱ ፡ ስለ ፡ ተነሡብኝ ፡ ለሮማውያን ፡ አልፎ ፡ ተሰጠሁ ። ሮማውያንም ፡ መርምረው ፡ ለሞት ፡ የሚያበቃ ነገር ፡ ባያገኙብኝ ፡ ሊተወኝ ፡ ወደዱ ። ነገር ፡ ግን ፡ አይሁድ ፡ በብርቱ ፡ ስለ ፡ ተቃወሙኝ ፡ ነገሩ ፡ ቢቸግረኝ ፡ ከቁሣር ፡ ይግባኝ ፡ ለማለት ፡ ግድ ፡ ሆነብኝ ። ከቁሣርም ፡ ይግባኝ ፡ ማለቱ ፡ በሐሰትና ፡ በግፍ ፡ እንዳይገድሉኝ ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ወገኖቼን ፡ አይሁድን ፡ የምከስበትና ፡ የማሳጣበት ፡ ነገር ፡ አግኝቼ ፡ አይደለም ።

በዚህም ፡ ሰንሰለት ፡ የታሠርሁት ፡ ስለ ፡ አስራኤል ፡ ተስፋ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ወንጀል ፡ የለብኝም ። ያስጠራኝችሁም ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ እንደነግራችሁና ፡ እንዳስረዳችሁ ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ አላቸው ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በሥራው ፡ ሁሉ ፡ ፈሊጠኛ ፡ ነበርና ፡ መቼም ፡ ቢሆን ፡ ወገን ፡ ለወገኑ ፡ እንዲቆረቆርና ፡ እንዲያደላ ፡ ስለ ፡ ማወቁ ፡ ከቁሣር ፡ ይግባኝ ፡ ማለቱ ፡ ወንድሞቻችንን ፡ ሊያስቀጣቸው ፡ ይሆናል ፡ ብለው ፡ የሮሜ ፡ አይሁድ ፡ ተደራቢ ፡ ጠላቶች ፡ እንዳይሆኑብት ፡ ወገኖቼን ፡ አይሁድን ፡ የምከስበትና ፡ የማሳጣበት ፡ ነገር ፡ የለኝም ፡ አላቸው ።

የአይሁድም ፡ ታላላቆች ፡ ከቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አፍ ፡ ስለ ፡ ሰሙት ፡ ነገር ፡ አድንቀው ፡ በኢየሩሳሌምና ፡ በምድረ ፡ ይሁዳ ፡ ከሚኖሩት ፡ ወንድሞቻችንም ፡ በአንተ ፡ ላይምንም ፡ ክፉ ፡ ወሬ ፡ አልሰማንም ። ደብዳቤም ፡ አልተጻፈልንም ።

ነገር ፡ ግን ፡ በየስፍራው ፡ የሃይማኖት ፡ ክርክር ፡ አንድ ፡ ተነሣ ፡ ሰምተናልና ፡ ያንተን ፡ እምነት ፡ ከቃልህ ፡ እንሰማ ፡ ዘንድ ፡ እንፈልጋለን ፡ አሉት ። ስለዚህም ፡ ተመልሰው ፡ የሚመጡበትን ፡ ቀን ፡ ተቃጥረው ፡ ተለያዩ ።

በቀጠሮውም ፡ ቀን ፡ ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ ብዙዎች ፡ ሰዎች ፡ በመጡ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከሙሴና ፡ ከነቢያትም ፡ መጻሕፍት ፡ እየጠቀሰ ፡ የክርስቶስን ፡ መንግሥት ፡ የሞቱንና ፡ የትንሣኤውንም ፡ ነገር ፡ ከጧት ፡ እስከ ፡ ማታ ፡ አስተማራቸው ። ከነዚህም ፡ ወገን ፡ እኩሌቶቹ ፡ ትምህርቱን ፡ ተቀበሉት ። እኩሌቶቹ ፡ ግን ፡ በነገሩ ፡ ከቀው ፡ ሳይቀበሉት ፡ ቀሩ ።

እንደዚህም ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ በለመስማማታቸውና ፡ በመለያየታቸው ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አስቀድሞ ፡ በአይሁድ ፡ ላይ ፡ የተናገረውን ፡ የኢሳይያስን ፡ ቃል ፡ ጠቅሶ ፡ መስማትን ፡ ትሰማ

ላችሁ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ልባችሁ ፡ ደንድንዋልና ፡ አታስተውሉም ። ማየትንም ፡ ታያላችሁ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ዓይናችሁ ፡ ባዘዋልና ፡ አትመለከቱም ። እንግዲህ ፡ እናንተ ፡ እምቢ ፡ ካላችሁ ፡ የእግዚአብሔር ፡ መድኃኒት ፡ ለአሕዛብ ፡ አንድ ፡ ተላክ ፡ እወቁ ፡ እርሳቸውም ፡ ይሰሙታል ፡ እያለ ፡ አይሁድ ፡ ከተስፋው ፡ መውጣታቸውን ፡ አሕዛብ ፡ ግን ፡ በተስፋው ፡ መግባታቸውን ፡ ግልጽ ፡ ነገራቸው ። ኢሳ ፡ ፮ ፡ ፱-፲ ፡ ማቴ ፡ ፲፫ ፡ ፲፬ ።

በኢየሩሳሌምም ፡ የሚኖሩ ፡ አይሁድ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ለከሰሱበት ፡ ነገር ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሳይመጡ ፡ ስለ ፡ ቀሩ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በሮሜ ፡ ብዙ ፡ ወራት ፡ ተቀመጠ ። ያልመጡበትም ፡ ምክንያት ፡ በኢየሩሳሌም ፡ በከሰሱት ፡ ጊዜ ፡ ዳኞች ፡ ሁሉ ፡ ሉብዩስም ፡ ፊልክስም ፡ ሬስጦስም ፡ አግሪኳም ፡ ጳውሎስ ፡ ወንጀል ፡ እንደሌለበት ፡ መስክረውለት ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ በኢየሩሳሌምና ፡ በቁሣይያ ፡ ሊያስፈርዱበት ፡ እንዳልተቻላቸው ፡ በሮሜም ፡ ምንም ፡ ለማድረግ ፡ እንደማይችሉ ፡ አውቀው ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ ቀርተው ፡ ነበር ። ይልቁንም ፡ ዋናው ፡ ክስቸው ፡ ስለ ፡ ኦሪትና ፡ ስለ ፡ ወንጌል ፡ ስለ ፡ ሙሴና ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ መበላለጥ ፡ ስለ ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታንም ፡ ነገር ፡ በመሆኑ ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ አረማዊ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የዚህ ፡ ነገር ፡ አይገባውምና ፡ በከንቱ ፡ አንደክምም ፡ ብለው ፡ ቀርተው ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ የአይሁድ ፡ መቅረትና ፡ የእርሱ ፡ በሮሜ ፡ መቆየት ፡ ወንጌልን ፡ ለማስተማር ፡ የተመቸ ፡ ጊዜ ፡ ሆኖለት ፡ ነበርና ፡ አላሳዘነውም ። ማንም ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ የሚገባና ፡ የሚወጣ ፡ እንዳይከለክል ፡ ተፈቅዶ ፡ ነበርና ፡ በግልጥ ፡ ያስተምር ፡ ነበር ።

በመጀመሪያም ፡ ብዙ ፡ ድሆችና ፡ በሮች ፡ እየመጡና ፡ እየተማሩ ፡ በክርስቶስ ፡ አመኑ ። ቀጥሎም ፡ ከቁሣር ፡ ቤተ ፡ ሰዎችና ፡ ባለሟሎች ፡ ወገን ፡ እየተማሩ ፡ አመኑ ።

ይልቁንም ፡ ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ምንም ፡ በግዛት ፡ ቤት ፡ ባይገባ ፡ አንዳንድ ፡ ወታደር ፡ በየተራ ፡ እየመጣና ፡ እየተቆራኘ ፡ ይጠብቀው ፡ ነበርና ፡ አንዱ ፡ ወታደር ፡ ተራውን ፡ እስቴጫርስ ፡ እየተማረ ፡ ያምንና ፡ ሲሔድ ፡ ሌላው ፡ ባለተራ ፡ ወታደር ፡ ይመጣ ፡ ነበር ። እንደዚህም ፡ ለቀራኛ ፡ በተራ ፡ የሚመጡት ፡ ወታደሮች ፡ ወንጌልን ፡ እየተማሩና ፡ እያመኑ ፡ ሲመለሱ ፡ ለየባልንጀሮቻቸው ፡ እያስተማሩ ፡ በክርስቶስ ፡ ያሳምኑ ፡ ነበር ።

በዚህም ፡ ሁሉ ፡ ምክንያት ፡ የወንጌል ፡ ብርሃን ፡ በሮሜ ፡ ከተማ ፡ እያበራ ፡ ስለ ፡ ሔደ ፡ የቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ደስታ ፡ ታላቅ ፡ ሆነ ።

ምዕራፍ ፡ ፶፪ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለፊልጵስዮስ ፡ ሰዎች ፡ መልእክት ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ፊልጵስዮስ ፡ የመቄዶንያ ፡ ከተማ ፡ ናት ። የተሠራችውም ፡ በስተ ሰሜን ፡ በኩል ፡ ከባሕር ፡ ጠረፍ ፡ አሥር ፡ ምዕራፍ ፡ ያህል ፡ ርቃ ፡ ነው ። በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ክሬኒዲስ ፡ ትባል ፡ ነበር ። በኋላ ፡ ግን ፡ የመቄዶንያ ፡ ንጉሥ ፡ ሁለተኛው ፡ ፊልጵስ ፡ ግዛቱን ፡ እያሰፋ ፡ በሐዲ ፡ ጊዜ ፡ ከመቄዶንያ ፡ ጋራ ፡ ስለ ፡ ቀላቀላት ፡ በሰሙ ፡ ፊልጵስዮስ ፡ ተባለ ፡ እንደትጠራ ፡ አድርጓታል ።

በጌታችንም ፡ ዘመን ፡ የሮማውያን ፡ ቅኝ ፡ አገር ፡ ሆና ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ መጀመሪያ ፡ በ፵፮ ፡ (፶፪) ዓ ፡ ም ፡ ወደ ፡ ፊልጵስዮስ ፡ ደርሶ ፡ ወንጌልን ፡ አስተምሮ ፡ ነበርና ፡ ሊዲያ ፡ የምትባል ፡ ሴት ፡ ከቫቤተ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ ስለ ፡ አመነች ፡ ሌሎችም ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ አምነው ፡ ነበር ። በዚያውም ፡ አገር ፡ የሚያስለፈልፍ ፡ ጋኔን ፡ ካደረባት ፡ ልጅ ፡ አገረድ ፡ ጋኔንን ፡ ስለ ፡ አወጣላት ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ አምነው ፡ ነበር ።

ሁለተኛም ፡ በ፶፮ (፶፮) ዓ ፡ ም ፡ ቲቶን ፡ ወደ ፡ ቆሮንቶስ ፡ በላከው ፡ ጊዜ ፡ ቲቶ ፡ ከቆሮንቶስ ፡ እስኪመለስ ፡ እርሱ ፡ በፊልጵስዮስ ፡ አውራጃ ፡ ቆይቶት ፡ ነበርና ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ አሳምኖ ፡ ነበር ።

ደግሞ ፡ በ፶፮ (፶፮) ዓ ፡ ም ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ወጥቶ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ የሐዲደው ፡ በፊልጵስዮስ ፡ አልፎ ፡ በጢሮክስ ፡ አድርጎ ፡ ነበርና ፡ እግረ ፡ መንገዱን ፡ አስተምሮ ፡ ነበር ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በ፶፮ (፶፪) ዓ ፡ ም ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ በሐዲደ ፡ ጊዜ ፡ ከሳሾቹ ፡ አይሁድ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሳይሔዱ ፡ ስለ ፡ ቀሩ ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ሙሉ ፡ በሮሜ ፡ ከተማ ፡ ወንጌልን ፡ እያስተማረ ፡ ተቀምጦ ፡ ነበርና ፡ ወዳጆቹና ፡ ባልንጀሮቹ ፡ እስከ ፡ ሮሜ ፡ እየሔዱ ፡ በችግሩ ፡ ሁሉ ፡ ይረዱት ፡ ነበር ። ከደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ ወገን ፡ ስማቸው ፡ የታወቀው ፡ ሉቃስና ፡ አርስጥሮኮስ ፤ ኤጳፍራስና ፡ ጢሞቴዎስ ፤ ጢቂኮስና ፡ ማርቆስ ፤ ዴሞስጦም ፡ ነበሩ ። እነዚህም ፡ ሁሉ ፡ መልእክቱን ፡ በመውሰድና ፡ በሌላውም ፡ ችግሩ ፡ ሁሉ ፡ ይረዱት ፡ ነበር ።

የፊልጵስዮስም ፡ ሰዎች ፡ በግዛት ፡ ቤት ፡ ሳለ ፡ በማናቸውም ፡ ነገር ፡ እንዲቸገር ፡ አውቀው ፡ የሚቻላቸውን ፡ ያህል ፡ ገንዘብ ፡ አዋጥተው ፡ በአፍሮዲጦ ፡ እጅ ፡ ልከውለት ፡ ነበርና ፡ አፍሮዲጦ ፡ ወደ ፡ ሮ

ሜ ፡ ደርሶ ፡ ገንዘቡን ፡ አስረክቦ ፡ ወዲያውም ፡ የፊልጵስዮስ ፡ ሰዎች ፡ በሃይማኖት ፡ መጽናታቸውን ፡ እርሱንም ፡ ለማየት ፡ መናፈቃቸውን ፡ ከነገረው ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ፊልጵስዮስ ፡ ሳይመለስ ፡ በድንገት ፡ ስለ ፡ ታመመ ፡ በሮሜ ፡ ቆይቶ ፡ ነበር ።

ከበሽታውም ፡ በጎ ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የፊልጵስዮስ ፡ ሰዎች ፡ በሃይማኖታቸው ፡ ስለ ፡ መጽናታቸውና ፡ ለችግሩም ፡ ገንዘብ ፡ ስለ ፡ መስደዳቸው ፡ የምስጋና ፡ ቃል ፡ ጽፎ ፡ በእርሱ ፡ እጅ ፡ ሊልክላቸው ፡ አሰበ ። መልእክቱንም ፡ ሲጀምር ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ ከጳውሎስና ፡ ከጢሞቴዎስ ፡ የተላከ ፡ መልእክት ፡ ከጳጳሳትና ፡ ከዲያቆናት ፡ ጋራ ፡ በፊልጵስዮስ ፡ ለሚኖሩ ፡ ቅዱሳን ፡ ይድረስላቸው ፡ ብሎ ፡ ስላምታውን ፡ ያስከትላል ።

ከጳጳሳትና ፡ ከዲያቆናት ፡ ጋራ ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ በግዕዝ ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፈ ፡ መጽሐፍ ፡ ብቻ ፡ ከቀሳውስትና ፡ ከዲያቆናት ፡ ጋራ ፡ ይላል ፡ እንጂ ፡ በሌሎች ፡ ቋንቋዎች ፡ ይልቁንም ፡ በጽርዕ ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፈው ፡ መጽሐፍ ፡ ከጳጳሳትና ፡ ከዲያቆናት ፡ ጋራ ፡ ይላልና ፡ ለሐዲዲ ፡ ኪዳን ፡ መጻሕፍት ፡ በጽርዕ ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፈው ፡ ዋና ፡ ምስክር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ከጳጳሳት ፡ ጋራ ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ መቀበል ፡ ይገባል ።

ከሰላምታም ፡ በኋላ ፡ ከጥንተ ፡ ስብከት ፡ ጀምራችሁ ፡ እስከሁን ፡ ድረስ ፡ በወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ ጸንታችሁ ፡ ስለ ፡ ቆያችሁ ፡ አምላኬን ፡ አመሰግናለሁ ። ወደ ፡ ሬትም ፡ ለዘወትር ፡ በሃይማኖት ፡ ጸንታችሁ ፡ እንድትኖሩ ፡ አምናለሁ ።

ወንድሞቹ ፡ ሆይ ፤ የክርስቶስ ፡ ሕግ ፡ ወንጌልን ፡ ለማስተማር ፡ ዝናቦና ፡ ስለ ፡ ክርስቶስም ፡ የታወርሁት ፡ እሥራቴ ፡ ረጽሞ ፡ በሰው ፡ ሁሉ ፡ ዘንድ ፡ እንደ ፡ ተሰማ ፡ ታውቁ ፡ ዘንድ ፡ እወዳለሁ ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ታሥሮ ፡ ሳለ ፡ ከሰዎች ፡ ወገን ፡ እኩሌቶቹ ፡ መምሕር ፡ እርሱ ፡ ብቻ ፡ ነውን ፡ ይቆጩው ፡ ይንደደው ፤ እኛም ፡ እናስተምራለን ፡ እያሉ ፡ በምቀኝነት ፡ የክርስቶስን ፡ ነገር ፡ የሚያስተምሩ ፡ ነበሩ ። እኩሌቶቹ ፡ ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ስለ ፡ ታሠረ ፡ ትምሕርቱ ፡ እንዳይቀር ፡ እያሉ ፡ በእውነትና ፡ በፍቅር ፡ የክርስቶስን ፡ ነገር ፡ የሚያስተምሩ ፡ ነበሩ ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ በመደረጉ ፡ አላዘነም ፡ ነበርና ፡ እንደዚህ ፡ እያለ ፡ ይጽፋል ።

እነዚህ ፡ በእውነትና ፡ በፍቅር ፡ የሚያስተምሩ ፡ ሰዎች ፡ ወንጌልን ፡ ለማስተማር ፡ ከክርስቶስ ፡ እንደ ፡ ተሾምሁ ፡ ያውቃሉና ፡ በመታወቅ ፡

ምክንያት ፡ የወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ እንዳይቀር ፡ አስበው ፡ እንደሆነ ፡ አውቃለሁ ። እነዚያም ፡ መምሕር ፡ እርሱ ፡ ብቻ ፡ ነውን ፡ ይቁጩው ፡ ይንደደው ፤ እኛም ፡ የክርስቶስን ፡ ነገር ፡ እናስተምራለን ፡ እያሉ ፡ የሚያስተምሩ ፡ ሰዎች ፡ በመታወሬ ፡ ላይ ፡ ጭንቀትን ፡ የሚጨምሩብኝ ፡ ስለ መሰላቸው ፡ በምቀኝነት ፡ መሆኑን ፡ አውቃለሁ ። ነገር ፡ ግን ፡ በምቀኝነትም ፡ ቢሆን ፡ በእውነትና ፡ በፍቅርም ፡ ቢሆን ፡ ሁሉም ፡ በክርስቶስ ፡ ስም ፡ ያስተምራሉና ፡ በሁሉም ፡ የክርስቶስ ፡ ስም ፡ በመጠራቱ ፡ ደስ ፡ ይለኛል ፡ እንጂ ፡ አላዝንም ።

እኔ ፡ በሕይወተ ፡ ሥጋም ፡ ብቆይ ፡ ለእናንተ ፡ የክርስቶስን ፡ ነገር ፡ አስተምራለሁ ። ብሞትም ፡ ዋጋዬ ፡ በሰማይ ፡ ይቆየኛል ፡ ስለዚህ ፡ ከሁለቱ ፡ የምመርጠውን ፡ አንዳቸውን ፡ አጣሁት ። ከሆነስ ፡ ሞቼ ፡ ከክርስቶስ ፡ ጋራ ፡ ብኖር ፡ እወድ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ እናንተን ፡ ስለ ማስተማር ፡ በሕይወተ ፡ ሥጋ ፡ ብቆይ ፡ የሚሻል ፡ ይመስለኛል ፡ ይላቸዋል ። ይህንም ፡ በማለቱ ፡ ከራሱ ፡ ይልቅ ፡ ለፊልጵስዩስ ፡ ሰዎች ፡ ማድላቱን ፡ ያስረዳል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ በክርስቶስ ፡ የሚሆን ፡ መጽናናትንና ፡ የልብ ፡ ደስታን ፤ ፍቅሩንና ፡ ምሕረትንም ፡ ይዘችሁ ፡ በንድ ፡ ምክርና ፡ ፍቅር ፤ በንድ ፡ አሳብና ፡ ልቦናም ፡ ሆናችሁ ፡ ደስታዬን ፡ ፈጽሞልኝ ። ሥራችሁንም ፡ ሁሉ ፡ በፀብና ፡ በክርክር ፡ አትሥሩ ፡ ከልብም ፡ በሆነ ፡ ትሕትና ፡ እርስ ፡ በርሳችሁ ፡ ተከባብሩ ። እያንዳንዳችሁም ፡ ለባልንጀራውም ፡ እንጂ ፡ ለራሱ ፡ ብቻ ፡ አያስብ ። በዚህም ፡ ነገር ፡ ሁላችሁም ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ ምስሉት ። እርሱ ፡ በኃይል ፡ ቀምቼ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልሁን አላለም ። ነገር ፡ ግን ፡ ራሱን ፡ አዋርዶና ፡ ሥጋን ፡ ተዋህዶ ፡ በሰውም ፡ መልክ ፡ ታይቶ ፡ ነው ። በመልኩም ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ተገኘ ። በመስቀልም ፡ ሞት ፡ አስከፈሞት ፡ ድረስ ፡ ለአባቱ ፡ ታዘኝ ፡ ሆነ ።

ስለዚህም ፡ ሁሉ ፡ አባቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ እጅግ ፡ አከበረው ። ከስምም ፡ ሁሉ ፡ የሚበልጥ ፡ ስም ፡ ሰጥቶ ፡ አምላክ ፡ ወልደ ፡ አምላክ ፡ እንዲባል ፡ አደረገው ። በሰማይና ፡ በምድርም ፤ ከምድርም ፡ በታች ፡ ያሉት ፡ ፍጥረቶች ፡ ሁሉ ፡ አምላክ ፡ ወልደ ፡ አምላክ ፡ እያሉ ፡ እንዲሰግዱለትና ፡ አንደበትም ፡ ሁሉ ፡ እርሱን ፡ እንዲያመሰግን ፡ አደረገለት ። ፊል ፡ ፪ ፡ ፩-፲፪ ። ዮሐ ፡ ፮ ፡ ፳፫ ። ራእ ፡ ፮ ፡ ፲፫ ። ኢሳ ፡ ፵፮ ፡ ፳፫ ።

ወዳጆቼ ፡ ሆይ ፤ በእናንተ ዘንድ ፡ ሳለሁ ፡ ነገራችን ተቀበሉኝ ፡ እንደህበራችሁ ፡ በሌለሁ በትም ፡ ጊዜ ፡ በፍርሃትና ፡ በልብ ፡ ድንጋጤ ፡ ሆናችሁ ፡ ተቀበሉኝ ።

እኔ ፡ በሰማዕትነትም ፡ ብሞት ፡ ሃይማኖታችሁ ፡ እንዲጸና ፡ ነውና ፡ ደስ ፡ ይለኛል ። ነገር ፡ ግን ፡ ለማናቸውም ፡ ቢሆን ፡ ጠሞቴዎስ ፡ አኳኝና ፡ ሆኑን ፡ አይቶ ፡ እንዲነገረኝና ፡ ልቤ ፡ እንዲያርፍልኝ ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ ልሰደው ፡ አስቤአለሁ ። የቀሩት ፡ ሁሉ ፡ የራሳቸውን ፡ ጥቅም ፡ ያስባሉ ፡ እርሱ ፡ ግን ፡ እንደ ፡ እኔ ፡ ሆኖ ፡ ያስብላችኋል ። ወንጌልንም ፡ በማስተማር ፡ አንደ ፡ አገለገለኝና ፡ እንደ ፡ ረዳኝ ፡ ታውቃላችሁ ።

እኔም ፡ ፈጥኜ ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ እንድመጣ ፡ አምናለሁ ፡ ይላቸዋል ። ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ የነበረው ፡ የሮሜ ፡ ሹም ፡ እንዳዘነለትና ፡ እንደ ፡ ራራለት ፡ አይቶ ፤ የጊዜውንም ፡ አኳኝን ፡ ተመልክቶ ፡ ከአሥራቱ ፡ የሚፈታበት ፡ ጊዜ ፡ ፡ እንደ ፡ ቀረበ ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ እኔም ፡ ፈጥኜ ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ እመጣለሁ ፡ ይላቸዋል ።

ቢሆንም ፡ የታወረ ፡ ሰው ፡ ምንም ፡ ለመፈታት ፡ ተስፋ ፡ ቢያደርግ ፡ የሚፈታበትን ፡ ወርና ፡ ቀን ፡ ለማወቅ ፡ አይችልምና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ፈጥኜ ፡ ወደ ፡ እናንተ ፡ እመጣለሁ ፡ ካላቸው ፡ በኋላ ፡ እስከዚያው ፡ ድረስ ፡ አፍሮዲጡ ፡ ከበሽታው ፡ በጎ ፡ ሆኗልና ፡ በቶሎ ፡ እሰደዋለሁ ፡ ይላቸዋል ።

አፍሮዲጡ ፡ ወንጌልን ፡ በማስተማርና ፡ በችግሩም ፡ ሁሉ ፡ ስለ ፡ ረዳው ፡ በሮሜ ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ሊያቆየው ፡ አስቦ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ የፊልጵስዩስ ፡ ሰዎች ፡ መታመሙን ፡ ሰምተው ፡ እጅግ ፡ ማዘናቸውን ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ በናፍቆት ፡ ፈታቸውን ፡ ለማየት ፡ ይመኝ ፡ ነበርና ፡ ስለዚህ ፡ በቶሎ ፡ እንዲሰደው ፡ መፍቀዱን ፡ ያስረዳቸዋል ።

በእውነትም ፡ እግዚአብሔር ፡ በይምረው ፡ በሽታው ፡ ለሞት ፡ እንኳ ፡ አስፈርቶት ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ የእናንተን ፡ መልእክት ፡ ለመፈጸምና ፡ እኔንም ፡ ለማገልገል ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ከመጣ በኋላ ፡ ታሞ ፡ ስለ ፡ መዳኑ ፡ እግዚአብሔር ፡ የማረው ፡ እኔንም ፡ ጭምር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እርሱን ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ ይላቸዋል ። ሮሜ ፡ ፪ ፡ ፲፪-፲፫ ።

ሞት ፡ መቸውንም ፡ ቢሆን ፡ ለሰው ፡ ልጆች ፡ የማይቀር ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ አንድ ፡ መላክተኛ ፡ የተላከበትን ፡ ጉዳይ ፡ አድርሶ ፡ ሳይመለስ ፡ በተላከበት ፡ አገር ፡ ቢሞት ፡ ላኪው ፡ ምነው ፡ መልእክቱ ፡ በቀረብኝ ፡ እያለ ፤ የተላከበትም ፡ ሰው ፡ ምነው ፡ ባልተላከብኝ ፡ እያለ ፡ የሁለቱም ፡ ጸጸት ፡ የበረታ ፡ ይሆናልና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እግዚአብሔር ፡ የማረው ፡ እኔንም ፡ ጭምር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በሽተኛውን ፡ አፍሮዲጡን ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሳይታወርም ፡ በሆን ፡ ታሥርም ፡ በሆን ፡ ጠላቶቹ ፡ አይሁድ ፡ እርሱን ፡ የሚያሳዝን ፡ ሥራ ፡ ከመሥራት ፡ አያርፉም ፡ ነበርና ፡ ወደ ፡ ፊልጶስቶስ ፡ ገብተው ፡ የኦሪትን ፡ ሥራ ፡ እንዲሠሩና ፡ ግዝረትን ፡ እንዲጠብቁ ፡ ለፊልጶስቶስ ፡ ሰዎች ፡ አስተምረው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ይህንኑ ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ሳይታክት ፡ ይጽፋል ።

መጀመሪያ ፡ ከውሾች ፡ ተጠበቁ ፡ ይላል ። ውሻ ፡ ቢመቱትም ፤ በያባርፋትም ፡ ተመልሶ ፡ መምጣቱ ፡ አይቀርም ። አይሁድም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በከራከራቸውም ፤ በነገርም ፡ በጉንጣቸው ፡ ተመልሰው ፡ ትምሕርቱን ፡ ለማሰናከል ፡ ማሰባቸው ፡ አይቀርም ፡ ነበርና ፡ በውሻ ፡ መስሎ ፡ ከውሾች ፡ ተጠበቁ ፡ ይላቸዋል ።

ቀጥሎም ፡ ክፉ ፡ ሥራ ፡ ከሚሠሩና ፡ በሐሰት ፡ ግዙራን ፡ ነን ፡ ከሚሉ ፡ ሰዎች ፡ ተጠበቁ ። አውነተኞች ፡ ግዙራንስ ፡ እግዚአብሔርን ፡ በመንፈስ ፡ የምናመልከው ፡ እኛ ፡ ነን ። ነገር ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ እንመክላን ፡ እንጂ ፡ በሥጋ ፡ ግዝረት ፡ እንመክም ።

በሥጋ ፡ ግዝረትም ፡ የሚመክ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ከብንያም ፡ ወገን ፡ በሚሆን ፡ በእስራኤል ፡ ተወላጅነቱ ፡ በስምንተኛው ፡ ቀን ፡ ተገዝራለሁና ፡ ከእርሱ ፡ እኔ ፡ እበልጣለሁ ። በዕብራዊነትም ፡ ዕብራዊ ፡ ነኝ ። በሕገ ፡ ኦሪትም ፡ ፈሪሳዊ ፡ ነበርሁ ። ስለዚህም ፡ ለአባቶቹ ፡ ሕግ ፡ ለኦሪት ፡ ቀናተኛ ፡ ሆኜ ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑትን ፡ ሁሉ ፡ በግልጥ ፡ አሳድድ ፡ ነበር ።

አሁን ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ ስለ ፡ አመንሁ ፡ ሁሉንም ፡ ትቼ ፡ ወንጌልን ፡ አስተምራለሁ ። ቀድሞም ፡ ስሠራው ፡ የነበረውን ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ ምናምን ፡ ቆጥራለሁ ።

ክርስቶስንም ፡ በመከራውና ፡ በሞቱ ፡ ተከትዬ ፡ ወደ ፡ ትንግሥው ፡ ለመድረስ ፡ እርግለሁ ። ከፍጹምነት ፡ ግን ፡ ገና ፡ አልደረስሁም ። ስለዚህ ፡ የኋላዬን ፡ እየረሳሁ ፡ ወደ ፡ ሬቱ እርግለሁ ፡ ይላቸዋል ። ሮሜ ፡ ፫ ፡ ፩-፲፬ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ በተናገረው ፡ ነገር ፡ ወደ ፡ አሰበው ፡ አገር ፡ ለመድረስ ፡ በቸካለ ፡ የሚሔድ ፡ መንገደኛ ፡ ሰው ፡ ይመስላል ። መንገደኛ ፡ ሰው ፡ ወደ ፡ ሬቱ ፡ እያየ ፡ የቀረውን ፡ የመንገዱን ፡ ርቀት ፡ ያስባል ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ኋላው ፡ እየተመለስተ ፡ ያለፈውን ፡ የመንገዱን ፡ ርቀት ፡ አያሰብም ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ አሁን ፡ ታሥር ፡ ሳለ ፡ ወደ ፡ ሬት ፡ የሚመጣበትን ፡ የመከራውንና ፡ የሞቱን ፡ ነገር ፡ ያሰብ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በኢየሩሳሌምና ፡ በቁዛርያ ፡ በሌሎችም ፡ አገሮች ፡ የተቀበለውን ፡ ያለፈውን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መከራ ፡ ሁሉ ፡ አያሰብም ፡ ነበርና ፡ በኋላዬ ፡ ያለውን ፡ እረሳለሁ ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።

ደግሞ ፡ እውነተኞች ፡ ግዙራንስ እግዚአብሔርን ፡ በመንፈስ ፡ የምናመልከው ፡ እኛ ፡ ነን ፡ ማለቱ ፡ ግዝረት ፡ ማለት ፡ ከልብ ፡ ላይ ፡ የኃጢአትን ፡ ቁልፈት ፡ ቆርጦ ፡ መጣል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከሥጋ ፡ ላይ ፡ ቁልፈትን ፡ ቆርጦ ፡ መጣል ፡ ግዝረት ፡ አይባልም ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

በሕገ ፡ ኦሪትም ፡ ፈሪሳዊ ፡ ነበርሁ ፡ ማለቱ ፡ ከአይሁድ ፡ መክከል ፡ ፈሪሳውያንና ፡ ሰዱቃውያን ፡ ተባለው ፡ ተለይተው ፡ የሚኖሩ ፡ አሉ ። ሰዱቃውያን ፡ ለራሳቸው ፡ ሕገ ፡ ኦሪትን ፡ ጠብቀው ፡ ይኖራሉ ፡ እንጂ ፡ በሕግ ፡ ነገር ፡ ከሌላ ፡ ሰው ፡ ጋራ ፡ መጣላት ፡ አይፈልጉም ። ፈሪሳውያን ፡ ግን ፡ ለሕገ ፡ ኦሪት ፡ እጅግ ፡ ቀናተኞች ፡ (ፈናቲኮች) ናቸውና ፡ በሃይማኖት ፡ ነገር ፡ ያልመሰላቸውን ፡ ካላጠፉ ፡ እንቅልፍ ፡ አይወስዳቸውም ፡ ነበር ። ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በሕገ ፡ ኦሪት ፡ ፈሪሳዊ ፡ በነበረበት ፡ ጊዜ ፡ በክርስቶስ ፡ ያመኑትን ፡ ሁሉ ፡ እስከ ፡ ደማስቆ ፡ እየተከተለ ፡ እየሔደ ፡ በማሠርና ፡ በማገላለጥ ፡ ያሰጩንታቸው ፡ ነበርና ፡ ያንኑ ፡ ጠቅሶ ፡ መናገሩ ፡ ነው ። የሐዋ ፡ ፱ ፡ ፩-፫ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በአፍሮዲጦ ፡ እጅ ፡ ስለ ፡ ላኩለት ፡ የገንዘብ ፡ እርዳታ ፡ እያመሰገነ ፡ ይጽፋል ። ማመስገኑም ፡ እንደ ፡ ገና ፡ እንዲልኩለት ፡ ለማሳሰብ ፡ ፈልጎ ፡ እንዳይመስላቸው ፡ ከዚህ ፡ ቀድሞ ፡ የላካችሁልኝ ፡ ገንዘብ ከዕለት ፡ ምግብ ፡ ተርፎ ፡ ለሌላ ፡ ጉዳይ ፡ ሆኖኛል ። ይኸውም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ ሽታው ፡ ያማረና ፡ የተወደደ ፡ መሥዋዕት ፡ ይሁንላችሁ ። ለእኔ ፡ የምሻውን ፡ ሁሉ ፡ እንደሰጣችሁኝ ፡ ለእናንተም ፡ የምትሹትን ፡ ሁሉ ፡ ይስጣችሁ ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ቅዱሳንን ፡ ሁሉ ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ በሉልኝ ፤ ከእኔም ፡ ጋራ ፡ ያሉት ፡ ቅዱሳን ፤ ይልቁንም ፡ የቁዛርያ ፡ ቤተ ፡ ሰዎች ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ ይላችኋል ፡ አያለ ፡ የጌታችን ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጸጋ ፡ ከሁላችሁ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡ በማለት ፡ የአባትንቱን ፡ ቡራኬ ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይልቁንም ፡ የቁዛርያ ፡ ቤተ ፡ ሰዎች ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ ይላችኋል ፡ ማለቱ ፡ ከቤተ ፡ መንግሥት ፡ ውስጥ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርስቶስ ፡ ማመናቸውን ፡ ያስረዳል ።

መልእክቱንም ፡ የጻፈው ፡ በመጀመሪያ ፡ እሥራቱ ፡ በሮሜ ፡ ሳለ ፡ በ፶
፯(፷፫)ዓ ፡ ም ፡ ነው ። ጽርም ፡ ሲጨርስ ፡ ከአርሳቸው ፡ ዘንድ ፡ ተልከ ፡
በመጣው ፡ በአፍሮዲው ፡ እጅ ፡ ልኮላቸዋል ።

ምዕራፍ ፡ ፶፫ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለኤፌሶን ፡ ሰዎች ፡ መልእክት ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ኤፌሶን ፡ በታናሽ ፡ እስያ ፡ ውስጥ ፡ በስተ ፡ ምዕራብ ፡ በኩል ፡ ከይስ
ቴር ፡ በሚባል ፡ ወንዝ ፡ አጠገብ ፡ የተሠራች ፡ የልድያ ፡ የወደብ ፡ ከተማ
ናት ። ለንግድም ፡ ሁሉ ፡ አማካይ ፡ ስለ ፡ ሆነች ፡ ሰፊ ፡ ከተማ ፡ ነበረች ።

በውስጥም ፡ ከሰማይ ፡ ወረደች ፡ የምትባለው ፡ የአርጤምስ ፡ ጣዖት
መቅደስ ፡ ስለ ፡ ተሠራ ፡ የብዙ ፡ ሰዎች ፡ መሰብሰቢያ ፡ በመሆኗ ፡ ስመ ፡
ጥፍ ፡ ሆና ፡ ነበር ።

ይኸውም ፡ በአረብ ፡ አገር ፡ እንደ ፡ መካ ፡ በፐላስቲና ፡ እንደ ፡ ኢ
የሩሳሌም ፡ ሆና ፡ ነበር ፡ ማለት ፡ ነው ።

ኤፌሶን ፡ የፋርስ ፡ ንጉሥ ፡ ግዛት ፡ ሆና ፡ ስትኖር ፡ ትልቁ ፡ እስክ
ንድር ፡ የፋርስን ፡ ንጉሥ ፡ ዳርዮስን ፡ ድል ፡ ካደረገ ፡ በኋላ ፡ የመቄዶንያ ፡
ግሪክ ፡ ግዛት ፡ ሆና ፡ ነበር ።

በኋላ ፡ ደግሞ ፡ ከክርስቶስ ፡ ልደት ፡ በፊት ፡ በ፲፯ ፡ ዓመት ፡ ሮማ
ውያን ፡ አንጥያኮስን ፡ ድል ፡ አድርገው ፡ ለኢርጋሞን ፡ ንጉሥ ፡ ደርቦ
ውለት ፡ ይዟት ፡ ሲኖር ፡ እርሱ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ በጭራሽ ፡ የሮማው
ያን ፡ ግዛት ፡ ሆና ፡ ነበር ።

ብዙ ፡ አይሁድም ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ እየሔዱ ፡ የሮማውያን ፡ ዜጎች
እየሆኑ ፡ ስለ ፡ ተቀመጡ ፡ እጅግ ፡ የተዋበ ፡ መስጊድ ፡ ሠርተውባት ፡
ነበር ።

በ፳፪(፳፱)ዓ ፡ ም ፡ ምድር ፡ ስለ ፡ ተንቀጠቀጠ ፡ የኤፌሶን ፡ ከተማ ፡
ተበላሽታ ፡ ነበርና ፡ በኋላ ፡ ጠባርዮስ ፡ ቁሣር ፡ እንደ ፡ ገና ፡ እንድት
ሠራ ፡ አደረገ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በ፶፰(፶፬)ዓ ፡ ም ፡ በመጀመሪያ ፡ መንገዱ ፡ ከአቁ
ላና ፡ ከጽርስቅላ ፡ ጋራ ፡ ከቆሮንቶስ ፡ ወጥቶ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ሲ
ሔድ ፡ ጥቂት ፡ ወራት ፡ በኤፌሶን ፡ ቆይቶ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ በ፶፱
(፶፯)ዓ ፡ ም ፡ በሁለተኛው ፡ መንገዱ ፡ ኤፌሶን ፡ ደርሶ ፡ ሁለት ፡ ዓመ

ት ፡ ከሶስት ፡ ወር ፡ እያስተማረ ፡ ከቆየ ፡ በኋላ ፡ የአርጤምስን ፡ ምስል ፡
ከሚሠራው ፡ ከአንጥረኛው ፡ ከድሜጥሮስ ፡ ጋራ ፡ በተነሣው ፡ ጭቅጭቅ ፡
ምክንያት ፡ ከኤፌሶን ፡ ወጥቶ ፡ ወደ መቄዶንያ ፡ ሲሔድ ፡ ለኤፌሶን ፡ ክርስቲያ
ኖች ፡ ጠሞቱዎስን ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ አድርጎ ፡ ሾሞላቸው ፡ ሔደ ፡ እንጂ ፡
ጠባቂ ፡ እንደ ፡ ሌላቸው ፡ በጎች ፡ በተኩላ ፡ መካከል ፡ ትቷቸው ፡ አል
ሔደም ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በ፶፯(፷፬)ዓ ፡ ም ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ከሔ
ደ ፡ በኋላ ፡ የኤፌሶን ፡ ሰዎች ፡ በሃይማኖት ፡ መጽናታቸውን ፡ በሰማ ፡
ጊዜ ፡ በሃይማኖት ፡ ስለ ፡ ጸኑ ፡ በሰማይ ፡ የሚያገኙትን ፡ ዋጋ ፡ ገልጦ
ለማስረዳትና ፡ ወደ ፡ ሬትም ፡ በሃይማኖታቸው ፡ እንዲጸኑ ፡ ለማድረግ ፡
ስለ ፡ አሰበ ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ ሊጽፍላቸው ፡ ጀመረ ።

አጻጻፉንም ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስ
ቶስ ፡ ሐዋርያ ፡ ከሆነ ፡ ከጳውሎስ ፡ የተላከ ፡ መልእክት ፡ በክርስቶስ ፡ አም
ነው ፡ በኤፌሶን ፡ ለሚኖሩ ፡ ቅዱሳን ፡ ይድረስላቸው ፡ በማለት ፡ ይጀምራል ።

ከሰላምታም ፡ በኋላ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማመን ፡ ሰማያዊ ፡ ርስ
ት ፡ መቀበላቸውን ፡ ይነግራቸዋል ። ነገሩንም ፡ ለማረጋገጥ ፡ ሲል ፡ ራሱ
ን ፡ ከኤፌሶን ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ እየጨመረ ፡ ሰማያዊ ፡ ርስትን ፡ ተቀብለናል ፡
እያለ ፡ ይነግራቸዋል ። ደግሞ ፡ ሰማያዊ ፡ ርስት ፡ ተቀብለናል ፡ ማለትህ ፡
በወሬ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እውነት ፡ መሆኑ ፡ በምን ፡ ይታወቃል ፡ እንዳይሉት ፡
እግዚአብሔር ፡ አብ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ እንደ ፡ መያዣ ፡ አድርጎ ፡
መስጠቱን ፡ ያስረዳቸዋል ።

ምሳሌ ፡ አንድ ሰው ፡ ከነጋዴ ፡ ቤት ፡ ዕቃ ፡ ለመግዛት ፡ የጸለገ ፡ እን
ደሆነ ፡ ዕቃውን ፡ ገዝቶ ፡ እስቲወስድ ፡ ሌላ ሰው ፡ እንዳይገዛበት ፡ ለነጋ
ዴው ፡ አንድ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ መያዣ ፡ (ቀብድ) ሰጥቶ ፡ ይሔዳል ። መያዣው
ንም ፡ ከሰጠ ፡ በኋላ ፡ ዕቃውን ፡ ሌላ ሰው ፡ ሊገዛበት ፡ አይችልምና ፡ ዕቃ
ው ፡ የእርሱ ፡ መሆኑን ፡ ያለጥርጥር ፡ ያውቀዋል ።

እግዚአብሔር ፡ አብም ፡ ርስቱን ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡ በኋላ ፡
አንዲያወርሰን ፡ ያለጥርጥር ፡ አውቀን ፡ እንድንኖር ፡ ስለ ፡ ፈለገ ፡ አን
ድ ፡ ብቻ ፡ ልጁን ፡ ወደዚህ ፡ ዓለም ፡ ልከ ፡ ሰው ፡ እንዲሆን ፡ አደረገ ።
አንግዴህ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ስለ ፡ እኛ ፡ መካ
ራ ፡ ከተቀበለ ፡ የመዳናችን ፡ መያዣ ፡ ነውና ፡ ርስቱን ፡ መንግሥተ ፡
ሰማያትን ፡ እንዲያወርሰን ፡ ያለጥርጥር ፡ እናውቃለን ። ኤፌ ፡ ፩ ፡ ፩-፲፭ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ለርስታችን ፡ መያዣ ፡ አድርጎ ፡ የሰጠንን ፡ አ
 የሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ ከነገሥታትና ፡ ከመላእክትም ፡ አለቆች ፡ በላይ ፡ እ
 ንዳደረገውና ፡ ሁሉንም ፡ ከአግራ ፡ ጫማ ፡ በታች ፡ አድርጎ ፡ እንዳስገ
 ዛለት ፤ የቤተ ፡ ክርስቲያንም ፡ ገዥ ፡ እንዳደረገው ፡ ይገልጥላቸዋል ።
 ምክንያቱም ፡ ቀላል ፡ መያዣ ፡ ዋጋ ፡ አያወጣምና ፡ ለእኛ ፡ መያዣ ፡
 ሆኖ ፡ የተሰጠው ፡ አይሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከሁሉ ፡ የሚበልጥ ፡ መሆኑን ፡
 ለማስረዳት ፡ ነው ። ኤፌ ፡ ፩ ፡ ፩-፳፫ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በኃጢአታቸው ፡ ጠዘት ፡ ከክርስቶስ ፡ ተለይተው ፡
 ሲኖሩ ፡ በኋላ ፡ በሃይማኖት ፡ መቅረባቸውንና ፡ ወደ ፡ ተስፋው ፡ መግባታ
 ቸውን ፡ ይነግራቸዋል ።

ደግሞ ፡ በአይሁድና ፡ በአሕዛብ ፡ በመላእክትና ፡ በሰዎች ፡ መካከል ፡
 የነበረውን ፡ የጠላትነት ፡ ግድግዳ ፡ አፍርሶ ፡ ሁሉንም ፡ እንዳገናኛቸው
 ና ፡ የአራትን ፡ አፍአዊ ፡ ትእዛዝ ፡ ሁሉ ፡ አሣልፎ ፡ አዲስ ፡ ሕግ ፡ እንደ፡
 ሠራላቸው ፡ አዲስ ፡ ፍጥረትም ፡ እንዳደረጋቸው ፡ ይነግራቸዋል ።

ደግሞ ፡ አስቀድሞ ፡ እርስ ፡ በራሳቸው ፡ ተለያይተው ፡ የነበሩ ፡ ፍ
 ጥረቶችን ፡ ማገናኘቱ ፡ ብቻ ፡ የማይበቃ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በሥጋው ፡ በመሰቀ
 ሉ ፡ ዲያብሎስን ፡ ድል ፡ አድርጎ ፡ ሰዎችን ፡ ከአባቱ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋ
 ሬ ፡ አስታረቀ ።

ሰውም ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ ከተስፋው ፡ እርቃችሁ ፡ ለነበራችሁት ፡ ለእና
 ንተ ፡ ለአሕዛብና ፡ ወደ ፡ ተስፋው ፡ ቀርበው ፡ ለነበሩት ፡ ለአይሁድ ፡ (ለ
 እስራኤል ፡) የምስራች ፡ ቃል ፡ ነገራችሁ ። ኢሳ ፡ ፶፯ ፡ ፲፱ ። ዘክ ፡ ፶ ፡ ፲ ።

እንግዲህም ፡ ወዲህ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ቤተ ፡ ሰዎች ፡ የቅዱሳንም ፡
 ባላገርች ፡ ናችሁ ፡ እንጂ ፡ እንግዶችና ፡ መጻተኛች ፡ አይደላችሁም ። በካ
 ቢያትና ፡ በሐዋርያትም ፡ መሠረት ፡ ላይ ፡ ተሠርታችኋል ። የማዕዘኑም ፡ ራ
 ስ ፡ (መመለሻ ፡) ደንጊያ ፡ ክርስቶስ ፡ ነው ። በማዕዘኑም ፡ ደንጊያ ፡ ላይ ፡
 ሥራው ፡ ሁሉ ፡ ጸንቶበት ፡ ይኖራል ፡ ይላቸዋል ። ኤፌ ፡ ፪ ፡ ፩-፳፪ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ለሰው ፡ ልጆች ፡ ያልተገለጠ
 ው ፡ ምሥጢር ፡ ዛሬ ፡ በጌታችን ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለቅዱሳን ፡
 ሐዋርያት ፡ መገለጠን ፡ አያሳስበ ፡ ፍቅርን ፤ ትሕትናን ፡ ትዕግሥትን
 ም ፡ እንዲይዘ ፤ አንድነታቸውንም ፡ እንዲያጸኑ ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡
 አርጌ ፡ ሰውነትን ፡ አውጥተው ፡ ጥለው ፡ በእውነትና ፡ በጽድቅ ፡ በቅ
 ድስናም ፡ የተፈጠረውን ፡ አዲሱን ፡ ሰውነት ፡ ይለብሱ ዝንድ ፡ ይመክራቸዋል ።

ወዲያውም ፡ ለሰይጣን ፡ ስፍራ ፡ (መንገድ ፡) አትሰጡት ፤ የሰው ፡ ገ
 ንዘብ ፡ የሚሠርቅም ፡ ሠርቶ ፡ ይብላ ፡ እንጂ ፡ ሁለተኛ ፡ አይሥረቅ ፤ የማ
 ይረባ ፡ ነገር ፡ ባንደበታችሁ ፡ አይነገር ። የእግዚአብሔርንም ፡ መንፈስ ፡
 አታሳዝኑ ፤ የቁጣና ፡ የስድብም ፡ ቃል ፡ አትናገሩ ። እርስ ፡ በርሳችሁም ፡
 የምትፋቀሩና ፡ አንዱ ፡ ላንዱ ፡ የሚራራ ፡ ይሁን ።

የበደላችሁም ፡ ሰው ፡ በኖር ፡ እናንተም ፡ ክርስቶስን ፡ ከበደላችሁ ፡
 በኋላ ፡ ይቅርታ ፡ እንዳደረገላችሁ ፡ ታውቋላችሁና ፡ ይቅርታ ፡ አድርጉ
 ለት ፡ ይላቸዋል ። ኤፌ ፡ ፬ ፡ ፩-፴፪ ።

ለሰይጣን ፡ ሥፍራ ፡ (መንገድ ፡) አትሰጡት ፡ ማለት ፤ ክፉ ፡ አድራጊ ፡
 ሰው ፡ በስፍራ ፡ የሚያስጠጋው ፡ በችግሩም ፡ የሚረዳው ፡ ዘመድና ፡
 ወዳጅ ፡ ካላገኘ ፡ ተይዘ ፡ መቀጣቱ ፡ አይቀርም ። ሰይጣንም ፡ የሚከተለው ፡
 የሰውን ፡ አሳብ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የሰው ፡ አሳብ ፡ ወደ ፡ ክፉ ፡ ያዘነበለ ፡ እንደ
 ሆነ ፡ ሰይጣን ፡ ያንኑ ፡ እየተከታተለ ፡ ወደ ፡ ትልቅ ፡ ጥፋት ፡ ማድረሱ ፡
 አይቀርምና ፡ አሳባችሁን ፡ ወደ ፡ ክፉ ፡ አታዘንብሉ ፡ ለማለት ፡ ቅ ፡ ጳው
 ሎስ ፡ ለሰይጣን ፡ ስፍራ ፡ (መንገድ ፡) አትሰጡት ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ። ማቴ ፡
 ፲፪ ፡ ፵፪-፵፮ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ከልዩ ፡ ልዩ ፡ ኃጢአት ፡ እንዲርቁ ፡ ከጨለማ ፡
 ወደ ፡ ብርሃን ፡ እንዲወጡ ፤ ስነፎችና ፡ ሰካራዎችም ፡ እንዳይሆኑ ፡ እየ
 መከረ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ እንዲተዛዘዙና ፡ እንዲገዙ ፡ ይጽፍላቸዋል ።

ወንድ ፡ የሴት ፡ ራስ ፡ (የበላይ) ነውና ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ለክርስቶስ ፡
 እንደምትገዝ ፡ ሴቶችም ፡ ለባሎቻችሁ ፡ በፍርሃት ፡ ተገዙ ። ክርስቶስም ፡
 ቤተ ፡ ክርስቲያንን ፡ እንደ ፡ ወደዳት ፡ ወንዶችም ፡ ሚስቶቻችሁን ፡ ውደዱ ።
 እርሱ ፡ ሥጋውን ፡ ቆርሶ ፤ ደሙን ፡ አፍስሶ ፡ እንደመገባት ፡ እናንተም ፡ ወ
 ንዶች ፡ ወጥታችሁ ፡ ወርዳችሁ ፤ አርሳችሁና ፡ ነግዳችሁ ፡ ሚስቶቻችሁን ፡
 መግቡ ። ባልና ፡ ሚስትም ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ ሚስትን ፡ መው
 ደድ ፡ ራስን ፡ መውደድ ፡ ነው ።

ልጆችም ፡ ለወላጆቻችሁ ፡ ታዘዙ ። አባቶችም ፡ ልጆቻችሁን ፡ በእ
 ግዚአብሔር ፡ ተግግጽና ፡ ምክር ፡ አሳድጓቸው ፡ እንጂ ፡ እየተቆጣችሁ ፡
 አታበሳጭቸው ።

አገልጋዮችም ፡ በነፍሳችሁ ፡ ለክርስቶስ ፡ እንደምትገዙ ፡ በሥጋች
 ሁም ፡ በፍርሃትና ፡ በቅንነት ፡ ለጌቶቻችሁ ፡ ተገዙ ። መገዛታችሁም ፡ የእ
 ግዚአብሔርን ፡ ፈቃድ ፡ እንደሚፈጽሙ ፡ እንደ ፡ ክርስቶስ ፡ አገልጋዮች ፡

ከልባችሁ ፡ ይሁን ፡ እንጂ ፡ ለሰው ፡ ይምሰል ፡ በልግም ፡ እየሠራችሁ ፡ አይደለም ።

መልካም ፡ የሚያደርግ ፡ ሁሉ ፡ ጌታም ፡ በሆን ፡ ሎሌም ፡ በሆን ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ ዋጋውን ፡ በትክክል ፡ እንዲቀበል ፡ አውቃችሁ ፡ ሥሩ ።

እናንተም ፡ ጌቶች ፡ በሰማይ ፡ የበላይ ፡ ጌታ ፡ እንዳለባችሁ ፡ አውቃችሁ ፡ በአገልጋዮቻችሁ ፡ ላይ ፡ ቁጣችሁን ፡ ተወት። በሰማይ ፡ ያለው ፡ ጌታችሁ ፡ ለጌታና ፡ ለሎሌ ፡ ብሎ ፡ የአድልዎ ፡ ሥራ ፡ እንደሌለበት ፡ ታውቃላችሁ ፡ ይላቸዋል ። ኤፌ ፡ ፩ ፡ ፩-፴፫ ። ፯ ፡ ፩-፱ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ወንድሞቼ ፡ ሆይ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ጽኑ ፡ በኃይሉም ፡ እንድትበረቱ ፡ ሁኑ ። ከእንግዲህም ፡ ወዲህ ፡ መታገላችሁና ፡ ጦርነታችሁ ፡ ከሰማይ ፡ በታች ፡ በዓየር ፡ ከሚኖሩት ፡ ከንመግ ፡ መናፍስትና ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ጨለማ ፡ ላይ ፡ ከሚገዙ ፡ ከሥልጣናትና ፡ ከገዢዎች ፡ ጋራ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከሥጋና ፡ ከደም ፡ ጋራ ፡ (ከሰዎች ፡ ጋራ) አይደለምና ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ዕቃ ፡ ጦር ፡ ልበሱ ። በዚህም ፡ የሰይጣንን ፡ ተንኮል ፡ ለማሸነፍ ፡ ትችላላችሁ ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከሰይጣን ፡ ጋራ ፡ የመዋጋትን ፡ ነገር ፡ በንድ ፡ ብርቱ ፡ አርበኛ ፡ መስሎ ፡ ለኤፌሶን ፡ ሰዎች ፡ ይነግራቸዋል ። ብርቱ ፡ አርበኛ ፡ ወደ ፡ ጦርነት ፡ በሚገባበት ፡ ጊዜ ፡ በአካሉ ፡ የብረት ፡ ጥሩር ፡ ልብሱ ፡ ወገቡን ፡ በብረት ፡ ሰቅ ፡ ይቃጠቃል ። በእግሩም ፡ የብረት ፡ ጫማ ፡ ይጫማል ፡ (ያደርጋል ።) በግራ ፡ እጁም ፡ ጋሻውን ፡ አንግቦ ፡ ጦሮቹን ፡ በቀኝ ፡ እጁ ፡ ይይዛል ። በራሱም ፡ የብረት ፡ ጥሩር ፡ አድርጎ ፡ በወገቡ ፡ ሰይፋን ፡ ይቃጠቃል ።

ትርጓሜ ፡ የብረት ፡ ጥሩር ፡ የትዕግሥት ። የብረት ፡ ሰቅ ፡ የንጽሕና ። ጋሻና ፡ ጦር ፡ የገይማኖት ። የራስ ፡ ቀኑር ፡ የተስፋ ፡ ትንግኤ ፡ ሙታን ። ሰይፍ ፡ የጸሎት ፡ ምሳሌ ፡ ነውና ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ይዛችሁ ፡ ከሰይጣን ፡ ጋራ ፡ ጦርነት ፡ ብትገጥሙ ፡ ታሸንፋታላችሁ ፡ እንጂ ፡ አትሸነፉም ፡ ለማለት ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ዕቃ ፡ ጦር ፡ ልበሱ ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ለራሳቸውና ፡ ለቅዱሳንም ፡ ሁሉ ፡ ለርሱ ፡ ለራሱም ፡ ጸሎት ፡ እንዲጸልዩ ፡ ከስታወቃቸው ፡ በኋላ ፡ ከዚህ ፡ የቀረውን ፡ መላክተኛዬ ፡ ጠቁከሰ ፡ በቃል ፡ ያስረዳችኋል ። ከእግዚአብሔር ፡ አብና ፡ ከጌታችን ፡ ከኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሰላምና ፡ ፍቅር ፡ ይደረግላችሁ ።

ችሁ ። ጌታችንን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስንም ፡ በፍጹም ፡ ልባቸው ፡ ለሚወዱት ፡ ሁሉ ፡ ጸጋ ፡ ይሁንላቸው ፡ በማለት ፡ እንደ ፡ አባትነቱ ፡ ቡራኬውን ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ። የጸፊውም ፡ በመጀመሪያ ፡ አሥራቱ ፡ በሮሜ ፡ ሳለ ፡ በ፲፯ ፡ (፳፫)ኛው ፡ ምሕ ፡ ነው ። ጽፎም ፡ ሲጨርስ ፡ በደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ በጠቁከሰ ፡ እጅ ፡ ልኮላቸዋል ።

ምዕራፍ ፡ ፶፬ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ቆላስይስ ፡ ሰዎች ፡ መልእክት ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ቆላስይስ ፡ በታናሽ ፡ እስያ ፡ ውስጥ ፡ በፍርግያ ፡ ደቡብ ፡ በሊኮስ ፡ ወንዝ ፡ አጠገብ ፡ የተሠራች ፡ የፍርግያ ፡ ከተማ ፡ ናት ። በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ከምሥራቅ ፡ ወደ ፡ ምዕራብ ፡ ለሚመላለሰው ፡ ንግድ ፡ ዋና ፡ ስፍራ ፡ ነበረች ፡ ይልቁንም ፡ የበግ ፡ ጠቸር ፡ ልብስ ፡ በብዙ ፡ ይሸጥባት ፡ ነበር ። ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ራሱ ፡ ወደ ፡ ቆላስይስ ፡ ገብቶ ፡ አላስተማረም ። ነገር ፡ ግን ፡ ደቀ ፡ መዝሙሩን ፡ ኤጳፍራስን ፡ ሐደህ ፡ አስተምር ፡ ብሎ ፡ ልኮት ፡ ነበርና ፡ የቆላስይስ ፡ ሰዎች ፡ ከኤጳፍራስ ፡ ተምረው ፡ በክርስቶስ ፡ አምነው ፡ ነበር ። ቆላ ፡ ፩ ፡ ፯ ።

በኋላም ፡ ፊልሞናና ፡ ልጁ ፡ አክርጶስ ፡ አገራቸው ፡ ቆላስይስ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ አስተምረዋቸዋል ።

በቆላስይስም ፡ በፊልሞና ፡ በታ ፡ ላይ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ተሠርቶ ፡ ነበር ። ፊልሞ ፡ ፩ ፡ ፪ ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በእሥራት ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ከሔደ ፡ በኋላ ፡ በያገሩ ፡ ላሉት ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ በልቡ ፡ እየተጨነቀ ፡ ያስብ ፡ ነበርና ፡ ከቆላስይስ ፡ የመጡ ፡ ሰዎች ፡ አግኝቶ ፡ ዜናቸውን ፡ ቢጠይቅ ፡ ቢጽፈላቸው (የሐሰት ፡ መምሕራን) ገብተው ፡ የፍልስፍና ፡ ትምሕርት ፡ እያስተማሩ ፡ ልባቸውን ፡ ከእውነተኛው ፡ ትምሕርት ፡ ከወንጌል ፡ ሊያናውጡባቸው ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ነገሩት ። ኤጳፍራስና ፡ አናሲሞስም ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ በሔዱ ፡ ጊዜ ፡ ይህንኑ ፡ ነገር ፡ አጽንተው ፡ አስታውቀውት ፡ ነበር ። እርሱም ፡ ሔዶ ፡ እንዳያስተምራቸው ፡ እግሩ በእግር ፡ ብረት ፡ እጁ ፡ በሰንሰለት ፡ ስለ ፡ ተያዘ ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ ጽፎ ፡ ሊሰድላቸው ፡ አሰበ ። አጻጽፋንም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሐዋርያ ፡ ከሆነ ፡ ከጳውሎስና ፡ ከጠሞቴዎስም ፡ የተላከ ፡ መልእክት ፡ በቆላስይስ ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ላስይስ ፡ ወደሚኖሩ ፡ ወንድሞችና ፡ ቅዱሳን ፡ ይደረስላቸው ፡ ብሎ ፡ ሰላምታውን ፡ ከጻፈ ፡ በኋላ ፡ ቅዱሳንን ፡ ስለ ፡ መውደዳቸውና ፡ በክርስቶስ ፡ ስለ ፡ ማመናቸው ፡ እግዚአብሔርን ፡ ማመስገንን ፡ ይነግራቸዋል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ከቅዱሳን ፡ ጋራ ፡ ርስት ፡ ተከፋዮች ፡ መሆናቸውንና ፡ ርስቱን ፡ የተተከሉት ፡ መድኃኒትን ፡ በገኙበት ፡ በልጁ ፡ መንግሥት ፡ መሆኑን ፡ ገልጸላቸዋል ።

የቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ትምሕርቱ ፡ ሁሉ ፡ በፈሊጥና ፡ በእውቀት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ አስቀድሞ ፡ የቅዱሳን ፡ ርስት ፡ ተከፋዮች ፡ መሆናቸውን ፡ ማስታወቁ ፡ የርስት ፡ ነገር ፡ ከልብ ፡ አይጠፋምና ፡ ርስታችንን ፡ እንዳንነቀልብለው ፡ በሃይማኖታቸው ፡ እንዲጸኑ ፡ ብሎ ፡ ነው ።

ደግሞም ፡ በሐሰተኛ ፡ ንጉሥና ፡ ቀዋሚ ፡ በልሆነ ፡ መንግሥት ፡ የተተከሉት ፡ ርስት ፡ ያጠራጥራልና ፡ ልባቸው ፡ እንዳይጠረጥር ፡ ርስቱን ፡ የተተከሉት ፡ በእውነተኛው ፡ ንጉሥ ፡ በክርስቶስ ፡ መሆኑንና ፡ እርሱም ፡ እግዚአብሔርን ፡ በመልክ ፡ የሚመስለው ፡ በባሕርይ ፡ የሚተካከለው ፡ መሆኑን ፡ አስረድቶ ፡ ይጽፍላቸዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የቆላስይስ ፡ ሰዎችና ፡ ሬቱን ፡ እንኳ ፡ ያላዩት ፡ ሌሎቹም ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በሃይማኖት ፡ እንዲጸኑ ፡ ዘወትር ፡ ማሰቡን ፡ ያውቁ ፡ ዘንድ ፡ ይለምናቸዋል ። ወደያውም ፡ ይህን ፡ ማለቱ ፡ በነገር ፡ ማሳመር ፡ የሚያታልላችሁ ፡ ሰው ፡ እንዳይኖር ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ መልእክቱን ፡ ለመጻፍ ፡ ያሰበበት ፡ ምክንያቱ ፡ የፍልስፍና ፡ ትምሕርት ፡ የሚያስተምሩ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ቆላስይስ ፡ መግባታቸውን ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ ነበር ። ዳሩ ፡ ግን ፡ ይህንኑ ፡ በመልእክቱ ፡ መጀመሪያ ፡ እንዳይጽፈው ፡ ገና ፡ ከማየታቸው ፡ መልእክቱን ፡ እንዳይነቅሩት ፡ ብሎ ፡ በሌላ ፡ ነገር ፡ ከጀመረ ፡ በኋላ ፡ በጥበብና ፡ በፍልስፍና ፡ ንግግር ፡ ማንም ፡ እንዳያታልላችሁ ፡ ተጠንቀቁ ፡ ብሎ ፡ ማስጠንቀቂያውን ፡ ገልጦታቸው ። በንድ ፡ ወገንም ፡ ደግሞ ፡ እንደ ፡ ኦሪት ፡ ትእዛዝ ፡ ግዝረትን ፡ ከልጠባቸው ፡ አትድኑም ፡ እያሉ ፡ የሚያስተምሩ ፡ የጳውሎስ ፡ ጠላቶች ፡ አይሁድ ፡ ገበተውባቸው ፡ ነበሩና ፡ በሰው ፡ እጅ ፡ ሳይሆን ፡ በክርስቶስ ፡ ትምሕርት ፡ ኃጢአትን ፡ ከልብ ፡ ላይ ፡ ቆርጦ ፡ በመጣል ፡ ከተዘጋሩት ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ሥጋ ፡ ግዝረት ፡ አትመለሱ ። ይህን ፡ ብሎ ፡ ይህን ፡ አትብሉ ፤ ይህን ፡ ጠጡ ፡ ይህን ፡ አትጠጡ ፤ የጨረቃን ፡ መወለድና ፡ የሰንበትን ፡ በዓል ፡ አክብሩ ፡ እያሉ ፡ በማታለል ፡ እንዳያስተምርዎቻችሁ ፡

ተጠንቀቁ ። ይህም ፡ ሁሉ ፡ ለወንጌል ፡ ምሳሌ ፡ ነውና ፡ እንደ ፡ ኦሪት ፡ ትእዛዝ ፡ ይህን ፡ አትዳስ ፤ ይህን ፡ አትቀመስ ። ወደዚህም ፡ አትቀረብ ፡ በኋላችሁ ፡ እሺ ፡ አትብሉ ፡ እያለ ፡ ይጽፍላቸዋል ። ዘሌዋ ፡ ጅ ፡ ፪ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ከክርስቶስ ፡ ጋራ ፡ ተነሥታችኋልና ፡ የሰማዩን ፡ አስቡ ፡ እንጂ ፡ የምድሩን ፡ አታስቡ ። ክርስቶስንም ፡ ምሳሌት ። እርሱንም ፡ ለመምሰል ፡ አይሁዳዊና ፡ አረማዊ ፤ ግዙርና ፡ ቁላፍ ፡ የከተማ ፡ ሰውና ፡ በላገር ፤ ጌታና ፡ ሎሌ ፡ ተብሎ ፡ ልዩነት ፡ የለበትም ።

ስለዚህም ፡ እርስ ፡ በርሳችሁ ፡ ተፋቀሩ ። ሌቶች ፡ ለባሎቻችሁ ፡ ተዘዙ ። ወንዶችም ፡ ሚስቶቻችሁን ፡ ውደዱ ። በቀጣ ፡ ቃልም ፡ አትናገሩዎቸው ።

ልጆችም ፡ ለአባቶቻችሁ ፡ ታዘዙ ። አባቶችም ፡ ልጆቻችሁን ፡ አታበሳጩ ። ቤተ ፡ ሰዎችም ፡ ልባችሁን ፡ አስፍታችሁ ፡ ለጌቶቻችሁ ፡ ተዘዙ ። ጌቶችም ፡ ለቤተ ፡ ሰዎቻችሁ ፡ እውነትን ፡ ፍረዱ ። ሥራችሁን ፡ በትክክል ፡ ከሠሩላችሁ ፡ ዋጋቸውንም ፡ በትክክል ፡ ስጡዎቸው ፡ እንጂ ፡ አታድሉባቸው ። ከዚህም ፡ የቀረውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ወንድማችን ፡ ጠቁኮስ ፡ በቃል ፡ ይነግራችኋል ። የምንወደው ፡ አናሲሞስም ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ መጥቷልና ፡ ሁለቱም ፡ የእኛን ፡ ዜና ፡ ያስረዷችኋል ።

ከእኔም ፡ ጋራ ፡ ያሉት ፡ በመከራዬ ፡ ሁሉ ፡ የሚረዱኝ ፡ ባለመድኃኒቱ ፡ ሉቃስና ፡ ማርቆስ ፡ የሰጠው ፡ የተባለ ፡ ኢያሱም ፡ ሰላምታ ፡ ያቀርቡላችኋል ። የእናንተ ፡ ወገን ፡ የሚሆን ፡ መምሕራችሁ ፡ ኤጳፍራስም ፡ ሰላምታ ፡ ያቀርብላችኋል ። እግዚአብሔርም ፡ የሚወደውን ፡ ሥራ ፡ ትሠሩ ፡ ዘንድ ፡ ዘወትር ፡ ይጸልይላችኋል ። ደግሞ ፡ እናንተንና ፡ በሎዶቅያም ፡ በኢያራም ፡ የሚኖሩትን ፡ ምእመናን ፡ ሁሉ ፡ እንዲወዳችሁ ፡ እኔ ፡ ምስክሩ ፡ ነኝ ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ ምቀኝነት ፡ የለበትምና ፡ ኤጳፍራስን ፡ ወደ ፡ ያስወድደዋል ። አመስግኖም ፡ ያስመሰግኑዋል ።

ይህንም ፡ ሲጨርስ ፡ ይህችን ፡ መልእክት ፡ ተመልክታችሁ ፡ በሎዶቅያ ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ያነቡዎት ፡ ዘንድ ፡ ወደ ፡ ሎዶቅያ ፡ እንድትልኳት ። እናንተም ፡ ለሎዶቅያ ፡ ምእመናን ፡ የጻፍኋትን ፡ መልእክት ፡ አምጥታችሁ ፡ እንድታነቡዎት ፡ ይሁን ፡ ይላቸዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በተለየ ፡ ለሎዶቅያ ፡ ምእመናን ፡ የጻፈው ፡ መልእክት ፡ የለም ። ነገር ፡ ግን ፡ ሎዶቅያ ፡ በኤፌሶን ፡ ውስጥ ፡ ናትና ፡ ለኤፌሶን ፡ ምእመናን ፡ የጻፍሁትን ፡ ማለቱ ፡ ይመስላል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ቀርቦአል ፡ ከእግዚአብሔር ፡ የታዘዘውን ፡ መልእክት ፡ እንዲፈጽም ፡ ንገሩት ፡ ይላቸዋል ።

ኤጳፍራስም ፡ የቆላስይስን ፡ ሰዎች ፡ አስተምሮ ፡ በክርስቶስ ፡ አሳምኖ ፡ ወደ ሌላ ፡ ስፍራ ፡ ሲሔድ ፡ ቀርቦአልን ፡ አደራ ፡ ብሎት ፡ (ሔዶ) ነበርና ፡ ኤጳፍራስ ፡ ይህንን ፡ ነገር ፡ ለቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ስለ ፡ ነገረው ፡ አደራውን ፡ እንዲጠብቅ ፡ ያሳስበዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ በእጅ ፡ ጽፎ ፡ ሰላም ፡ አላችኋለሁና ፡ እሥራቴን ፡ አሰቡ ። የእግዚአብሔርም ፡ ጸጋ ፡ ከናንተ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡ እያለ ፡ እንደ ፡ አባትነቱ ፡ ቡራኬውን ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ።

ማንም ፡ እሥረኛ ፡ ቢሆን ፡ በወንጀል ፡ ከታሠረ ፡ ሰንሰለት ፡ የሚገባበት ፡ በቀኝ ፡ እጁ ፡ ነውና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በእጁ ፡ መጻፉንና ፡ እጁ ፡ በሰንሰለት ፡ መታሠሩን ፡ ማስታወቁ ፡ በብዙ ፡ ችግርና ፡ ድካም ፡ እንደ ፡ ጻፈላቸው ፡ ለማሳሰብና ፡ አሳቡ ፡ ሁሉ ፡ ለወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ ብቻ ፡ መሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ ይመስላል ።

የጻፈውም ፡ በመጀመሪያ ፡ እሥራቱ ፡ በሮሜ ፡ ሳለ ፡ በጎጂ ፡ (ጽፎ) ግን ፡ ነው ። ጽፎም ፡ ሲጨርስ ፡ በጠቂክስና ፡ በአናሲሞስ ፡ እጅ ፡ ልኮላቸዋል ።

ምዕራፍ ፡ ፶፮ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለፊልሞና ፡ መልእክት ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ፊልሞና ፡ አገሩ ፡ ቆላስይስ ፡ ነው ። ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለማስተማር ፡ ወደ ቆላስይስ ፡ አልገባም ፡ ነበርና ፡ ፊልሞና ፡ ወደ ኤፌሶን ፡ ሔዶ ፡ ሳለ ፡ ከቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ተምሮ ፡ ከሚስቱና ፡ ከልጁ ፡ ጋራ ፡ በክርስቶስ ፡ አመነ ።

ከኤፌሶንም ፡ ወደ ሀገሩ ፡ ወደ ቆላስይስ ፡ ተመልሶ ፡ ሲኖር ፡ አናሲሞስ ፡ የሚባል ፡ ባርያ ፡ ነበረውና ፡ ባልታወቀ ፡ ምክንያት ፡ ከድቶ ፡ ገንዘቡንም ፡ ሠርቆ ፡ ወደ ሮሜ ፡ ሔዶ ። በሮሜም ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ዜና ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ወደዚያው ፡ ሔዶ ፡ ወንጌልን ፡ ተምሮ ፡ በክርስቶስ ፡ ስለ ፡ አመነ ፡ የጳውሎስ ፡ ደቀ ፡ መዝሙር ፡ ሆነ ።

በሥራውና ፡ በመሉም ፡ የተመሰገነ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በጣም ፡ ይወደው ፡ ነበር ።

ስለ ፡ ሥራውና ፡ ስለ ፡ አመሉም ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ሊያኖረው ፡ ፈልጎ ፡ ሳለ ፡ ጌታው ፡ ፊልሞና ፡ ወዳጁ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ባርያዬን ፡ ወሰድ ፡ ሀብኝ ፡ ብሎ ፡ እንዳያዝገበት ፡ ይልቁንም ፡ የጌታውን ፡ ገንዘብ ፡ ሠርቆ ፡ ሔዶ ፡ ነበርና ፡ የሰው ፡ ባለቆና ፡ መውሰድ ፡ ገንዘቡን ፡ እንደ ፡ መቀማት ፡ ይቆጠራልና ፡ አስታርቆ ፡ ለመልሰው ፡ ወደደ ። ስለዚህም ፡ ታረቅልኝ ፡ የሚል ፡ መልእክት ፡ ጽፎ ፡ ለእርሱ ፡ ለራሱ ፡ ለአናሲሞስ ፡ አሲዞ ፡ ሰዶለታል ።

መልእክቱንም ፡ ከአየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አሥር ፡ ከጳውሎስ ፡ የተላከ ወደ ፡ ወዳጃችንና ፡ አረዳታችን ፡ ወደ ፡ ፊልሞና ፡ ይድረስ ፡ ብሎ ፡ ይጀምራል ።

ከአየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አሥር ፡ ብሎ ፡ መጀመሩ ፡ አሥር ፡ ሲለምን ፡ እምቢ ፡ አይባልምና ፡ የፊልሞናን ፡ ልቡን ፡ ለማራራት ፡ ሲል ፡ ነው ። ቀጥሎም ፡ ወደ ፡ ተወደደች ፡ እገት ፡ ወደ ፡ አፍብምያ (አጲያ) ወደ ፡ አክርጶስም ፡ ይላል ። አፍብምያ ፡ የፊልሞና ፡ ሚስት ፡ ናት ። አክርጶስም ፡ ልጁ ፡ ነው ። በዚያ ፡ ዘመን ፡ ባርያ ፡ እንደ ፡ ገንዘብ ፡ ያህል ፡ ይቆጠር ፡ ነበርና ፡ ሚስቱ ፡ የባልና ፡ የሚስት ፡ ክብት ፡ ለሚ ፡ ከሁለት ፡ ነውና ፡ ባርያዬን ፡ አልተውም ፡ እያለች ፡ አንዳታስቸግር ፤ ልጇም ፡ የአባቱ ፡ የቀም ፡ ወራሹ ፡ የሙት ፡ አልቃሹ ፡ ነኝና ፡ ባርያዬን ፡ አልተውም ፡ እያለ ፡ እንዳያስቸግረው ፡ አስቀድሞ ፡ የሁለቱንም ፡ ልባቸውን ፡ በፍቅር ፡ ለመሰብና ፡ እሹ ፡ ለማሰናኘት ፡ በመልእክቱ ፡ መጀመሪያ ፡ የሚሰቱንና ፡ የልጁን ፡ ስም ፡ ጨምሮ ፡ ጻፈ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ የታዘዘው ፡ እኔ ፡ ሽማግሌው ፡ ጳውሎስ ፡ በግዞት ፡ ቤት ፡ ሳለሁ ፡ ስለ ፡ ወለድሁት ፡ ልጄ ፡ ስለ ፡ አናሲሞስ እለምንገለሁ ። እርሱም ፡ ቀድሞ ፡ እጅግ ፡ ያልረባሀ ፡ ይሆናል ። ዛሬ ፡ ግን ፡ ለአንተም ፡ ለእኔም ፡ በጣም ፡ የሚረባ ፡ ሆኗል ። ስለዚህም ፡ መልኬ ፡ ወደ ፡ አንተ ፡ ሰድጀዋለሁና ፡ እንደ ፡ እኔ ፡ አድርገህ ፡ ተቀበለው ።

እርሱም ፡ ባንተ ፡ ምትክ ፡ እንዲያገለግለኝ ፡ ከእኔ ፡ ጋራ ፡ ላኖረው ወድጄ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ያለ ፡ ፈቃድህ ፡ ምንም ፡ ለማድረግ ፡ አልወደድሁም ። እርሱም ፡ ለጥቂት ፡ ጊዜ ፡ በለይህ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ ለዘላለም ያገለግልሃል ። እንግዲህ ፡ እንደ ፡ ተወደደ ፡ ወንድም ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ባርያ ፡ አታድርገው ። ለኔም ፡ በሃይማኖት ፡ ወንድሜ ፡ ከሆነ ፡ ላንተም ፡ እንደዚሁ ፡ እንዲሆን ፡ የተገባ ፡ ነው ።

እኔንም ፡ ወንድሜ ፡ ትልኝ ፡ እንደሆነ ፡ ታረቅልኝ ። ገንዘብም ፡ ወስዶ ፡ በህ ፡ እንደሆነ ፡ እኔ ፡ አስፍላለሁና ፡ በእኔ ፡ ላይ ፡ ቆይተው ። አንተው ፡ ፊ

ሰህ፡የእኔ፡ባለዕዳ፡ነህ፡እንዳልላሁም፡እከፍላለሁ፡ብዬ፡በእጄ ፡ ጻፍሁ፡ይለዋል ።
ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አንተው ፡ ራስህ ፡ የእኔ ፡ ባለዕዳ ፡ ነህ ፡ እንዳልላሁ ፡
የአናሲሞስን ፡ ዕዳ ፡ እኔ ፡ እከፍላለሁ ፡ ብዬ ፡ በእጄ ፡ ጻፍሁ ፡ ማለቱ ፡ በ
ማስተማሩ ፡ የዕለት ፡ ምግብ ፡ መቀበል ፡ የሚገባው ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ ከማ
ንም ፡ አልተቀበለም ። ስለዚህ ፡ አሁን ፡ ፊልሞና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የአ
ናሲሞስን ፡ ዕዳ ፡ እኔ ፡ እከፍላለሁ ፡ ማለቱ ፡ ያስተማርሁበት ፡ ገንዘብ ፡
ባንተ ፡ ላይ ፡ አለኝና ፡ ወደዚያው ፡ ለአናሲሞስ ፡ ዕዳ ፡ ይቆጠርልኝ ፡
ሊለኝ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ እንዳይጠረጠር ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በእናንተ ፡ ጸሎት ፡ ከዚህ ፡ ከእሥራት ፡ እንደ
ፈታ ፡ ተስፋ ፡ አደርጋለሁና ፡ ቤት ፡ አዘጋጅተህ ፡ እንደትቆየኝ ፡ ይለ
ዋል ። ይህንም ፡ ቃል ፡ መጻፉ ፡ ባንድ ፡ ወገን ፡ ወዳጁ ፡ ነውና ፡ የመ
ፈታቱን ፡ ወሬ ፡ ሲሰማ ፡ ደስ ፡ እንዲለው ፡ አውቆ ፡ ነው ። በሁለተኛ
ውም ፡ ወገን ፡ መምጣቱ ፡ ከሆነ ፡ ብሎ ፡ አናሲሞስን ፡ በቶሎ ፡ እንዲ
ታረቅለት ፡ ነው ። ይህንም ፡ መልእክት ፡ የጻፈው ፡ መጀመሪያ ፡ በሮሜ ፡
ታሥሮ ፡ ሳለ ፡ በ፲፰፡(፳፬)ዓ ፡ ም ፡ ነው ። ጽፎም ፡ ከጨረሰ ፡ በኋላ ፡
በአናሲሞስ ፡ እጅ ፡ ልኮለታል ።

ምዕራፍ ፡ ፶፯ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለዕብራውያን ፡ መልእክት ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ዕብራውያን ፡ ማለት ፡ በጠቅላላው ፡ የአይሁድ ፡ ወይም ፡ የእስራ
ኤል ፡ ስመ ፡ ነገድ ፡ ሆኖ ፡ ወገን ፡ ቅጥል ፡ ይባላል ። ላንድ ፡ ሰው ፡ ሲሆን ፡
ዕብራዊ ፤ ለብዙ ፡ ሰዎች ፡ ሲሆን ፡ ዕብራውያን ፡ ይባላል ። ትርጓሜውም ፡
የኤቦር ፡ ወይም ፡ የአብርሃም ፡ ወገኖች ፡ (ተወላጆች)ማለት ፡ ነው ።

ይኸውም ፡ በሀገራችን ፡ በኢትዮጵያ ፡ አማርኛ ፤ ትግሬዎች ፤ አገ
ዎች ፤ ጋሎች ፤ አዳሎች ፤ ወጋዴኖች ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ነው ።

የእነዚህም ፡ ትውልድ ፡ ከኖኅ ፡ እስከ ፡ ኤቦር ፡ ስድስተኛ ፤ ከኖኅ ፡
እስከ ፡ አብርሃም ፡ አሥራ ፡ ሁለተኛ ፡ ነው ። የከማቸውም ፡ ቀጥር ፡
ከዚህ ፡ እንደ ፡ ሚከተለው ፡ ነው ። ኖኅ ፤ ሴም ፤ አርፋስክድ ፤ ቃይናን ፤
ሳላ ፤ ኤቦር ፤ ፋሌቅ ፤ ራግው ፤ ሴሩህ ፤ ናኮር ፤ ታራ ፤ አብርሃም ።

አብርሃም ፡ የቀድሞ ፡ ስሙ ፡ አብራም ፡ ነበር ። ይኸውም ፡ ኤቦር ፡
ከተባለው ፡ የመጣ ፡ ስመ ፡ ነገድ ፡ ነው ። ሰዎቹም ፡ ዕብራውያን ፡ እንደ ፡

ተባሉ ፡ ቋንቋቸውም ፡ እንደዚህ ፡ ዕብራይስጥ ፡ ተባለል ። አማርኛ ፤ ትግር
ኛ ፤ አገውኛ ፤ ጋልኛ ፤ አዳልኛ ፤ ወጋዴኛ ፤ ቋንቋ ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ነው ።

አብርሃም ፡ ይስሐቅን ፤ ይስሐቅ ፡ ያዕቆብን ፤ ያዕቆብ ፡ እስራኤል ፡
ተብሎ ፡ አሥራ ፡ ሁለቱን ፡ ነገድ ፡ እስራኤል ፡ ይወልዳል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ትውልዳቸው ፡ እየበዛ ፤ ነገዳቸው ፡ እየሰፋ ፡ ስለ
ሔደ ፡ ቀጥራቸው ፡ እጅግ ፡ የበዛ ፡ ሆኗል ። አባታቸው ፡ ያዕቆብ ፡ ሳይ
ሞት ፡ ገና ፡ ወደ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ሳይወርዱ ፡ ፸፭ ፡ ነፍስ ፡ ሆነው ፡
ነበር ። ከምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወደ ፡ ከነአን ፡ (ምድር ፡ ቅድስት)ሲመለሱ ፡
ግን ፡ ከሌቶችና ፡ ከሕፃናት ፡ በቀር ፡ ፷ዕልፍ ፡ (፳፻፲)ሆነው ፡ ነበር ።

ለነዚህም ፡ አባታቸው ፡ ዋና ፡ አለቃ ፡ ያደረገው ፡ ይሁዳን ፡
ስለ ፡ ሆነ ፡ በዘመን ፡ ብዛት ፡ ሁሉም ፡ አይሁድ ፡ ወደ ፡ መባል ፡
ደርሰዋል ።

ስለ ፡ ሆነም ፡ ዕብራውያን ፡ መባልን ፡ እንደ ፡ ጌትነትና ፡ እንደ ፡
መመስያ ፡ አድርገው ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ የሚናገሩት ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ አይሁድ ፡ በሚቃወሙት ፡ ጊዜ ፡ ከእናንተ ፡ የማ
ንስበት ፡ ነገር ፡ የለኝም ፡ ለማለት ፡ ዕብራዊነቱን ፡ እየመላለሰ ፡ ተናግ
ርዋል ። ለቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ ሲጽፍ ፤ አልቦ ፡ ዘይትጎበል ፡ በላዕሌየ ፡
ዘአንበል ፡ ዳዕሙ ፡ አነ ፡ እትጎበል ፡ ላዕሌሁ ። እመኒ ፡ ዕብራውያን ፡
እሙንቱ ። አነሂ ፡ ከማሆሙ ፡ ዕብራዊ ፡ ብሏል ። ፪ቆሮ ፡ ፲፩ ፡ ፳፩-፳፫ ።

ለሬልጽስዩስ ፡ ሰዎችም ፡ ሲጽፍ ፡ ወእመሰቦ ፡ ዘይሂሊ ፡ ትውክልተ ፡
በሥጋሁ ፡ አነ ፡ እኔይሶ ፡ በዝንቱ ፡ ግዙር ፡ ዘበሳምንት ። እምሕዝብ ፡
አስራኤል ፤ እምነገድ ፡ ብንያም ፡ ዕብራዊ ፡ ዘእምዕብራውያን ፡ ብሏል ።
ፊል ፡ ፫ ፡ ፭-፮ ።

ይኸውም ፡ በሀገራችን ፡ በኢትዮጵያ ፡ በግሼ ፡ ያውሳጬ ፡ ልጅ ።
በአፍቀራ ፡ የጎሌ ፡ ልጅ ፤ በጦል ፡ የማደሬ ፡ ልጅ ፤ በደብብ ፡ የጠጋ ፡
ልጅ ። በከብራ ፡ የወልዱ ፡ ልጅ ። በሞረት ፡ የጥዱ ፡ ልጅ ፡ እያለ ፡ በት
ውልዱ ፡ እንደሚመካ ፡ ሰው ፡ ማለት ፡ ነው ።

ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ምንም ፡ በትውልዱ ፡ ዕብራዊ ፡ ቢሆ
ን ፡ በዚህ ፡ ለዕብራውያን ፡ በጻፈው ፡ መልእክቱ ፡ ዕብራዊነቱን ፡ ይቅ
ርና ፡ ስሙን ፡ ጳውሎስን ፡ እንኳ ፡ አልጻፈም ።

ስለ : ዕብራውያን : መልእክት : ደራሴ : ስም ።

ከወንጌል : ጀምሮ : እስከ : ራዕዮ : የሐንስ : በተጻፉት : በሐዲስ : ኪዳን : መጻሕፍት : የደራሴዎቹ : ስም : ተጽፎ : ይገኛል ። ነገር : ግን : በዚህ : በዕብራውያን : መልእክት : ብቻ : ደራሲው : ስሙን : ሳይጽፍ : ስለ : ቀረ : የምሥራቅ : እስያና : የምዕራብ : አውሮጳ : ሊቃውንት : በደራሲው : ስም : ሳይስማሙበት : ይኖራሉ ።

ከሊቃውንቱም : በዙዎቹ : የቅ : ጳውሎስ : ድርሰት : ነው : ለማለት ያደላሉ ። ስለ : ሆነም : ቅ : ጳውሎስ : ከዚህ : አስቀድሞ : በጻፋቸው : በአሥራ : ሶስቱ : መልእክቶች : ሁሉ : ከጳውሎስ : የተላከ : መልእክት : ለእገሌ : አገር : ሰዎች : ወይም : ለእገሌ : ይድረስ : እያለ : ሰላምታና : የእግዚአብሔርን : ምስጋና : እያስከተለ : ጽፎ : ነበርና : አሁን : በዚህ : በዕብራውያን : መልእክቱ : ስሙንና : የሰዎቹን : አድራሻ : ሳይጽፍ : ሰላምታና : ምስጋናም : ሳያስከትል : በመቅረቱ : የቅ : ጳውሎስ : ድርሰት : መሆኑን : መጠራጠራቸው : አልቀረም ።

የቅስጥንጥንያ : ሊቀ : ጳጳሳት : የነበረው : የሐንስ : አፈ : ወርቅ : ብቻ : የቅ : ጳውሎስ : ድርሰት : መሆኑን : አስረድቶ : ጽግሏል ።

የእስክንድርያ : ሊቅ : የነበረው : ቀሌምንጦስ : ግን : የሉቃስ : ድርሰት : ነው : ብሏል ።

ተርቱልያን : የሚባለውም : ሊቅ : የበርናባስ : ድርሰት : ነው : ብሏል ። ደግሞም : በእስክንድርያ : ተወልዶ : ያደገ : አይሁዳዊ : በኋላ : እጅግ : ተምሮ : ወደ : ክርስቲያንነት : የተመለሰ : የአጵሎስ : ድርሰት : ነው : የሚሉም : ሊቃውንቶች : ይገኛሉ ።

ነገር : ግን : ከነዚህ : ከቀድሞ : ዘመን : ሊቃውንቶች : የቅ : ጳውሎስ : ድርሰት : ነው : ብለው : የጻፉ : ይበዛሉና : የበዙዎቹን : አሳብ : ተከትለን : የዕብራውያን : መልእክት : የቅ : ጳውሎስ : ድርሰት : ነው : ማለት : ይገባናል ።

ይልቁንም : የቅ : ጳውሎስ : ድርሰት : ነው : ለማለት : ደገፋና : ረዳት : የሚሆን : በመልእክቱ : መጨረሻ : ወአእምሩ : ከመ : ጠሞቱዎስ : እኑነ : ተራነው ። ወእመስ : አፍጠነ : መጸኢ : እራሳዮክሙ ። አምኑክሙ : እለ : በአጣልያ : ተብሎ : ተጽፎ : ይገኛልና : አሳባችንን : በዚህ : አጽንተን : እንጽፋለን ።

ቅ : ጳውሎስ : ለዕብራውያን : ይህን : መልእክት : የጻፈበት : ምክንያት ።

በፐለስቲና : (በምድር : ቅድስት) የሚኖሩ : አይሁድ : አገራቸው : በሮማውያን : እጅ : ሆናባቸውና ለሮማውያን : እጅ : ነጻ : የሚወጡበት : ነገር : መረጋጋቸው : አልቀረም : ነበርና : የሮማውያን : ገዥዎች : ይህን : እየሰሙ : አንዳንድ : ምክንያት : እየረለጉ : ያስጨንቋቸው : ነበር ።

ክርስቲያን : ለሆኑት : አይሁድ : ግን : ሌላ : ምክንያት : አላስረለገም : ነበርና : በዚህ : በክርስቲያንነታቸው : ምክንያት : በየለቱ : ልዩ : ልዩ : መከራ : እያመጡ : ያስጨንቋቸው : ነበር ።

የሰውም : በሕርዩ : ደካማ : ስለ : ሆነ : ከመክራው : ጽናት : የተነሣ : ክርስቲያንነታቸውን : ለመተውና : ወደ : አሪት : ሃይማኖት : ለመመለስ ፤ ስለ : ሀገራቸውም : ከወንድሞቻቸው : ከአይሁድ : ጋራ : አንድልብ : ሆነው : በሮማውያን : ላይ : ለመነሣት : ቁርጥ : አሳብ : አድርገው : ነበር ። ከዚህም : ቀድሞ : ያመኑበት : ኢየሱስ : ክርስቶስን : በጭራሽ : ሳይክዱና : ሳያዋርዱ : እንደ : መልእክ : ወይም : እንደ : ነቢይ : አድርገው : ለማክበር : አስባዎል ።

ቅ : ጳውሎስም : በመጀመሪያ : እሥራቱ : በሮሜ : ሳለ : በኢየሩሳሌም : በክርስቶስ : አምነው : ይኖሩ : የነበሩ : አይሁድ : ከክርስቲያንነት : መውጣታቸውንና : ወደ : አሪት : መመለሳቸውን : በሰማ : ጊዜ : ምናልባት : ተጸጽተው : እንደ : ገና : ወደ : ክርስቲያንነት : ይመለሱ : እንደሆነ : በማለት : ይህን : የምክርና : የተግሣጽ : መልእክት : ሊጽፍላቸው : አሰበ ።

ቅ : ጳውሎስ : በዚህ : በዕብራውያን : መልእክቱ : ስሙን : ያልጻፈበት : ምክንያቱ ።

በኢየሩሳሌም : የሚኖሩ : አይሁድ : ምንም : ወደ : ክርስቲያን : ሃይማኖት : ቢገቡ : ከአሪት : ትእዛዝ : አንዳንዱን ፤ ይልቁንም : የግዝረትን : ነገር : በጥንቃቄ : መጠበቃቸው : አልቀረም : ነበርና : ቅ : ጳውሎስ : አሪት : ተሸራሽ ፤ ግዝረትም : ቢቀርም : አያስገዱም ፤ ቢደረግም : አይጠቅምም : እያለ : ስለ : ማስተማሩ : አይወዱትም : ነበር ። ስለዚህ : በዚህ : በሚጽፍላቸው : መልእክት : እንደ : ልማዱ : በመጀመሪያ : ስሙን : ጽፎ ።

በነበረ ፡ ገና ፡ የመልእክቱን ፡ መጀመሪያ ፡ በማየታቸው ፡ ነቅፈው ፡ ሳይመ
ለክቱት ፡ እንዲቀሩ ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ ስሙን ፡ ሳይጽፍ ፡ የቀረ ፡ ይመስላል ።

ባንድ ፡ ወገንም ፡ ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ የጻፈ
ው ፡ በሮሜ ፡ የቁም ፡ እሥር ፡ ሆኖ ፡ ነበርና ፡ በኢየሩሳሌም ፡ በሮማው
ያን ፡ ላይ ፡ ሁከት ፡ ለማንሣት ፡ ለሚያስቡ ፡ ለአይሁድ ፡ መልእክት ፡ ጽፎ ፡
በገኝ ፡ በውስጡም ፡ ምንም ፡ የመንግሥት ፡ ፖለቲካ ፡ ባይኖርበት ፡ በመርነት ፡
ወራት ፡ መተማመን ፡ አይገኝምና ፡ ምናልባት ፡ ይህ ፡ መልእክት ፡ በኢ
የሩሳሌም ፡ በሚኖሩ ፡ በሮማውያን ፡ እጅ ፡ ገብቶ ፡ የታየ ፡ እንደሆነ ፡
ለራሱና ፡ ለሚጽፍላቸው ፡ ዕብራውያን ፡ (አይሁድ) መሰናክል ፡ እንዳይ
ሆን ፡ አስቦ ፡ የተወው ፡ ይመስላል ።

የመልእክቱንም ፡ አጻጻፍ ፡ ከዚህ ፡ እንደሚከተለው ፡ አድርጎ ፡ ይ
ጀምራል ።

እግዚአብሔር ፡ አስቀድሞ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ነገርና ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ዘመ
ን ፡ ለአባቶቻችን ፡ በነበረ ፡ አፍ ፡ ከነገራቸው ፡ በኋላ ፡ በዚህ ፡ በኋለኛ
ው ፡ ዘመን ፡ በልጁ ፡ ነገረን ፡ ይላቸዋል ።

ያገሩን ፡ ሠርዶ ፡ ባገሩ ፡ በሬ ፡ መንቀል ፡ አያስቸግርም ፡ እንደ ፡ ተባለ ፡
ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የአይሁድን ፡ ልማድና ፡ አሳብ ፡ ያውቀዋልና ፡ በመጀመሪያ ፡
አባቶቻቸውንና ፡ ነቢያትን ፡ ሲያነሡላቸው ፡ ደስ ፡ እንዲላቸው ፡ አውቆ ፡
በመልእክቱ ፡ መጀመሪያ ፡ አባቶቻቸውንና ፡ ነቢያትን ፡ ያሳስባቸዋል ።

በልዩ ፡ ልዩ ፡ ነገር ፡ ማለት ፡ ነቢያት ፡ የክርስቶስን ፡ (የመሢሕን) መም
ጣት ፡ ለአስራኤል ፡ የነገርዋቸው ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ምሳሌና ፡ አነጋገር ፡ ነው ፡
እንጂ ፡ ባንድ ፡ ዓይነት ፡ ምሳሌና ፡ አነጋገር ፡ አልነበረም ፡ ማለት ፡ ነው ።
ኢሳ ፡ ፲፩ ፡ ፩ ። ዘፀዓ ፡ ፯ ፡ ፱ ። ዘዳግ ፡ ፲፰ ፡ ፲፭ ። ዳን ፡ ፪ ፡ ፱፬ ። ዘከ
፬ ፡ ፪—፬ ። ዘፍጥ ፡ ፵፱ ፡ ፱—፲ ።

በልዩ ፡ ልዩ ፡ ዘመንም ፡ ማለት ፡ ከሄኖክ ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ሚልክያስ ፡
የነበሩ ፡ ነቢያት ፡ የተነሡበት ፡ ዘመን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ሁሉም ፡
ባንድ ፡ ጊዜና ፡ ባንድ ፡ ዘመን ፡ አልነበረም ፡ ማለት ፡ ነው ። ይኸውም ፡
ዘመነ ፡ አበው ፡ ፤ ዘመነ ፡ መሳፍንት ፡ ፤ ዘመነ ፡ ካህናት ፡ ፤ ዘመነ ፡ ነገሥት ፡
ተባሏል ። ዘመነ ፡ አበው ፡ ከአዳም ፡ እስከ ፡ ሙሴ ። ዘመነ ፡ መሳፍንት ፡
ከሙሴ ፡ እስከ ፡ ኤል ። ዘመነ ፡ ካህናት ፡ ከኤል ፡ እስከ ፡ ሳዖል ። ዘመነ ፡
ነገሥት ፡ ከሳዖል ፡ እስከ ፡ ክርስቶስ ፡ ነው ።

በዚህ ፡ በኋለኛው ፡ ዘመን ፡ በልጁ ፡ ነገረን ፡ ማለቱ ፡ ግን ፡ ቅ ፡
ጳውሎስ ፡ ለአይሁድ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ሲናገር ፡ አሳባቸውንና ፡ መንገዱ
ቸውን ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ ለመከራከሪያ ፡ የሚሆን ፡ ነገር ፡ ሳይጨምር ፡
በጭራሽ ፡ እግር ፡ ለቆ ፡ አይናገርም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ ለአባቶቻችን ፡
በነበረ ፡ አፍ ፡ ነገራቸው ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ ለእኛ ፡ ግን ፡ በልጁ ፡ ነገረ
ን ፡ በማለቱ ፡ የራሱንና ፡ ክርስቲያን ፡ የሆኑትን ፡ የአሕዛብን ፡ ክብር ፡
አብልጦ ፡ የተናገረ ፡ ይመስላል ።

ምሳሌ ። ንጉሥ ፡ ከመኳንንቱ ፡ ላንዱ ፡ ትእዛዝ ፡ ለማሳለፍ ፡ ባሰበ ፡
ጊዜ ፡ ትእዛዙን ፡ ባንድ ፡ አሽከር ፡ ከሚያሳልፍለት ፡ ልጁ ፡ ተልኮ ፡ ወጥ
ቶ ፡ አባቱ ፡ ንጉሥ ፡ እንደዚህ ፡ እንደዚህ ፡ እንድታደርግ ፡ ይሁን ፡ ብለ
ዋል ፡ ብሎ ፡ በነገረው ፡ ለመከራከር ፡ ትልቅ ፡ ደስታና ፡ ክብር ፡ እንዲ
ሆነው ፡ እርግጥ ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ እንድ ፡ ንጉሥ ፡ ለመንግሥቱ ፡ ጉዳይ ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ አ
ገር ፡ ንጉሥ ፡ መልእክት ፡ ለመላክ ፡ ባሰበ ፡ ጊዜ ፡ መላክተኛው ፡ ከመ
ኳንንቱ ፡ አንዱ ፡ ከመሆኑ ፡ ይልቅ ፡ የንጉሡ ፡ ልጅ ፡ የመልእክቱን ፡ ቃል
ይዘ ፡ ቢሔድ ፡ ለተላከበት ፡ ለሌላው ፡ አገር ፡ ንጉሥ ፡ ትልቅ ፡ ደስታ ፡
እንዲሆነውና ፡ ጉዳዩም ፡ በወዳጅነት ፡ በመልካም ፡ ሆኖ ፡ እንዲጨረስ
እርግጥ ፡ ነው ።

እንደዚህም ፡ ሁሉ ፡ እግዚአብሔር ፡ በነቢያት ፡ አፍ ፡ ከነገራቸው ፡
ሕዝብ ፡ ይልቅ ፡ በልጁ ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ የነገራቸው ፡ ሕዝብ ፡
የታደሉና ፡ የተመሰገኑ ፡ መሆናቸውን ፡ ያስረዳልና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በ
ዚህ ፡ በኋለኛው ፡ ዘመን ፡ በልጁ ፡ ነገረን ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።

ይህም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የተናገረው ፡ ቃል ፡ ጌታችን ፡ ለደቀ ፡ መዘ
ሙርቱ ፡ እስመ ፡ ብዙኃን ፡ ነቢያት ፡ ወጻድቃን ፡ ፈተዉ ፡ ይርአዩ ፤ አ
ንትሙ ፡ ዘትሬእዩ ፡ ወኢርእዩ ። ወፈተዉ ፡ ይስምዱ ፡ አንትሙ ፡ ዘትሰ
ምዱ ፤ ወኢሰምዱ ። ወለክሙሰ ፡ ብፁዓት ፡ አዕይንቲክሙ ፡ እስመ ፡ ር
እያ ፤ ወአዕነኒክሙ ፡ እስመ ፡ ሰምዓ ፡ ብሎ ፡ ከነገራቸው ፡ ቃል ፡ ጋራ ፡
የሚሰማ ፡ ነው ። ማቴ ፡ ፲፫ ፡ ፲፮—፲፯ ።

ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወንጌልን ፡ እያስተማረ ፡ ብዙ ፡ አይሁድን ፡ በ
ክርስቶስ ፡ ስለ ፡ ማሳመኑ ፡ ለአባቶቻችሁ ፡ በነበረ ፡ አፍ ፡ ነገራቸው ፡
ለእናንተ ፡ ግን ፡ በእኔ ፡ በጳውሎስ ፡ አፍ ፡ ነገራችሁ ፡ ለማለት ፡ ይችላል ፡
ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ከዚህ ፡ አስቀድሞ ፡ ብዙ ፡ ስፍራ ፡ እንዳስረዳን ፡

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የአይሁድን ፡ አሳብና ፡ ልማድ ፡ ያውቀዋልና ፡ ከእኛ ፡ ረቢ ፡ ከገማልያል ፡ እየተማረ ፡ በውስጣችን ፡ ያደገ ፡ መሆኑን ፡ ስናውቀው ፡ በእኔ ፡ በጳውሎስ ፡ አፍ ፡ ነገራችሁ ፡ ብሎ ፡ ለመጻፍ ፡ እንደምን ፡ ደፈረ ።

ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ ያወቀው ፡ ክርስቲያኖችን ፡ ለማሳደድ ፡ ወደ ፡ ደማስቆ ፡ ሲሔድ ፡ ከሰማይ ፡ ብርሃን ፡ ታይቶት ፡ በወደቀ ፡ ጊዜ ፡ ሳውል ፡ ሳውል ፡ ብሎ ፡ ከጠራው ፡ በኋላ ፡ አንተ ፡ ማነህ ፡ ብሎ ፡ ጠይቆ ፡ አይደለምን ፡ የማለት ፡ አሳብ ፡ ተነሥቶ ባቸው ፡ መልእክቱን ፡ እንዲነቀፉትና ፡ እንዲጠሉት ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ በእኔ ፡ በጳውሎስ ፡ አፍ ፡ ነገራችሁ ፡ ማለቱን ፡ የተወ ፡ ይመስላል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ሁሉን ፡ ወራሽ ፡ ባደረገውና ፡ ዓለሙን ፡ ሁሉን ፡ በፈጠረበት ፤ የክብሩ ፡ ብርሃንና ፡ የአካሉም ፡ (የመልክም) ፡ ምሳሌ ፡ በሚሆን ፡ በራሱ ፡ መሥዋዕትነት ፡ ከኃጢአታችን ፡ ከነጻን ፡ በኋላ ፡ በታላቅነት ፡ ቀኝ ፡ በከፍታ ፡ በተቀመጠው ፡ በልጁ ፡ ነገረን ፡ ይላቸዋል ።

ሁሉን ፡ ወራሽ ፡ ባደረገው ፡ ማለት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ የዘመድና ፡ የወዳጅ ፡ ልጆች ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ አምጥቶ ፡ ከወራሽ ፡ ልጁ ፡ ጋራ ፡ በማርና ፡ በወተት ፡ አሳድጎ ፡ የሞጋሳ ፡ ልጆች ፡ ያደርጋቸዋል ። ስለ ፡ ሆነም ፡ በመጨረሻው ፡ ርስቱንና ፡ ገንዘቡን ፡ በሙሉ ፡ የሚያወርሰው ፡ ለወለደው ፡ ልጁ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በማርና ፡ በወተት ፡ አሳድጎ ፡ የሞጋሳ ፡ ልጆች ፡ ላደረጋቸው ፡ አያወርስም ። እጅግም ፡ ጥር ፡ ቢሆን ፡ እንኳ ፡ ከርስቱና ፡ ከገንዘቡ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ይሰጣቸዋል ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ በክርስቶስ ፡ ያመነት ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሁሉ ፡ በጥምቀት ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ እየተቀበሉ ፡ የእግዚአብሔር ፡ የጸጋ ፡ (የሞጋሳ) ፡ ልጆች ፡ እየተባሉ ፡ ቢኖሩ ፡ እንደ ፡ ሥራቸው ፡ መጠን ፡ መንግሥተ ፡ ሰማይን ፡ ይወርሳሉ ፡ እንጂ ፡ በባሕርይ ፡ እንደ ፡ ወለደው ፡ ልጁ ፡ በአብ፡እጅ ፡ ያለውን ፡ ለመውረስና ፡ ዓለምን ፡ በሙሉ ፡ ለመግዛት ፡ አልተሰጣቸውምና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ ክብር ፡ ከምእመናን ፡ ክብር ፡ ለመለየትና ፡ ለማብልጥ ፡ ሲል ፡ ሁሉን ፡ ወራሽ ፡ ባደረገው ፡ በልጁ ፡ ነገረን ፡ ይላቸዋል ።

ዓለሙንም ፡ ሁሉ ፡ በእርሱ ፡ በፈጠረበት ፡ ማለት ፡ ልጅ ፡ የሚወርሰው ፡ ሳይወለድም ፡ ከተወለደም ፡ በኋላ ፡ በአባቱ ፡ እጅ ፡ የተገኘውን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ራሱ ፡ ሠርቶ ፡ ያገኘውን ፡ ወረሰ ፡ አይባልም ። ክርስቶ

ስ ፡ የወረሰው ፡ ግን ፡ በእርሱ ፡ የተፈጠረውንና ፡ እርሱም ፡ የፈጠረውን ፡ ሁሉ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አባቱ ፡ ብቻ ፡ የሰጠውን ፡ አይደለምና ፡ ከወራሽም ፡ ልጅ ፡ የበለጠ ፡ ክብር ፡ እንዳለው ፡ ለማስረዳት ፡ ነው ።

የክብሩ ፡ ብርሃንና ፡ የመልክ ፡ ምሳሌ ፡ ማለቱ ፤ አባታቸውን ፡ በመልክ ፡ የማይመስሉ ፡ ብዙ ፡ ልጆች ፡ ይገኛሉ ። ነገር ፡ ግን ፡ የልጅ ፡ መልኩ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ወደ ፡ ቀኛና ፡ ወደ ፡ ግራ ፡ ወደ ፡ ላይም ፡ ያሉትን ፡ ትውልድ ፡ ቢመስል ፡ በጣም ፡ ደስ ፡ የሚያሰኘው ፡ ልጅ ፡ አባቱን ፡ ሲመስል ፡ ነውና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የመልክ ፡ ምሳሌ ፡ ማለቱ ፡ ክርስቶስ ፡ በእውነት ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ መሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ ስለ ፡ አሰበ ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ ታላቅነት ፡ ባለው ፡ ዙፋን ፡ ቀኝ ፡ ተቀመጠ ፡ ማለቱ ፤ የንጉሥ ፡ ልጅ ፡ ከአባቱ ፡ ጋራ ፡ በሚኖርበት ፡ ጊዜ ፡ ሁሉ ፡ በወንበር ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ በከፍተኛ ፡ መቀመጫ ፡ ይቀመጣል ፡ እንጂ ፡ በዙፋን ፡ ላይ ፡ ወጥቶ ፡ ከአባቱ ፡ ከንጉሡ ፡ ጋራ ፡ ባንድነት ፡ ለመቀመጥ ፡ አይፈቀድለትም ። ክርስቶስ ፡ ግን ፡ መሳይ ፡ ልጅ ፡ ከመሆኑ ፡ ጋራ ፡ በክብርም ፡ አባቱን ፡ የሚተካክለው ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የክርስቶስን ፡ የክብሩን ፡ ታላቅነት ፡ ለማስረዳት ፡ ሲል ፡ ታላቅነት ፡ ባለው ፡ ዙፋን ፡ ቀኝ ፡ ከአባቱ ፡ ጋራ ፡ ባንድነት ፡ መቀመጡን ፡ ይነግራቸዋል ።

ክርስቶስ ፡ ከመላእክት ፡ ስለ ፡ ሙብለጡ ።

ዕብራውያን ፡ የተባሉት ፡ አይሁድ ፡ አሳባቸው ፡ ሁሉ ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ነገር ፡ ለመቃወምና ፡ ለማፍረስ ፡ ነበርና ፡ ክርስቶስ ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ወጥቶ ፡ በዙፋኑ ፡ ቀኝ ፡ ቢቀመጥ ፡ ከመላእክት ፡ ብልጫው ፡ ምንድነው ። መላእክትስ ፡ በሰማይ ፡ ይኖሩ ፡ የለምን ፡ እንዳይሉት ፡ ክርስቶስ ፡ ከስማቸው ፡ የሚበልጥ ፡ ስምን ፡ ስለ ፡ ወረሰ(ስለ ፡ አገኘ)እርሱ ፡ ከመላእክት ፡ ይበልጣል ፡ ይላቸዋል ።

ክርስቶስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ተብሏል ። ስለዚህ ፡ ልጅ ፡ በመባልና ፡ መልአክ ፡ በመባል ፡ መካከል ፡ ብዙ ፡ ልዩነት ፡ መኖሩ ፡ እርግጥ ነው። መልአክ ፡ ማለት ፡ አገልጋይ ፡ ወይም ፡ መላክተኛ ፡ ማለት ፡ ነው ። ልጅ ፡ ማለት ፡ ግን ፡ ከአባቱ ፡ የተወለደ ፤ ያባቱንም ፡ ርስትና ፡ ገንዘብ ፡ የሚወርስ ፡ ማለት ፡ ነውና ፡ ከስማቸው ፡ የሚበልጥ ፡ ስምን ፡ ስለ ፡ ወረሰ ፡ ከመላእክት ፡ ይበልጣል ፡ ይላቸዋል ።

ደግሞስ፡ ክርስቶስ፡ አንደ፡ መላእክት፡ ከሆነማ፡ እስኪ፡ ከመላእክት፡ ወገን፡ እግዚአብሔር፡ አንተ፡ ልጄ፡ ነህ፤ እኔ፡ ዛሬ፡ ወለድሁህ፡ ያለው፡ በሌላውም፡ አንቀጽ፡ እኔ፡ አባት፡ እሆነዋለሁ፤ እርሱም፡ ልጄ፡ ይሆናል፤ ያለው፡ ማንን፡ ነው። ሚካኤልን፡ ነውን፤ ወይስ፡ ገብርኤልን፡ ነውን። መዝ፡ ፪፡ ፯። ፪፡ ሳሙ፡ ፯፡ ፲፬።

አንዲያውም፡ ከእርሱ፡ ጋራ፡ መተካካላቸው፡ ይቅርና፡ መላእክት፡ ሁሉ፡ ለእርሱ፡ ይሰግዱለታል። መዝ፡ ፲፯፡ ፯።

ቀጥሎም፡ መላእክቱን፡ ከነፋስና፡ ከእሳት፡ የፈጠራቸው፡ እርሱ፡ ነው፡ ይላል። መዝ፡ ፲፬፡ ፬።

ስለ፡ ልጄ፡ ግን፡ አቤቱ፡ ዙፋንህ፡ ለዘላለም፡ ነው። በትረ፡ መንግሥትህም፡ የጽድቅ፡ በትር፡ ነው። ጽድቅን፡ ወደድህ፡ ግመግንም፡ ጠላህ። ስለዚህም፡ እግዚአብሔር፡ አምላክህ፡ ከባልንጀሮችህ፡ ይልቅ፡ የደስታ፡ ዘይት፡ ቀባህ፡ ብሎ፡ ተናግሮለታል።

አንግዴህ፡ ክርስቶስ፡ በትረ፡ መንግሥት፡ ይዘ፡ በዙፋን፡ የሚቀመጥ፡ ንጉሥ፡ ከሆነ፡ መላእክት፡ ግን፡ ለእርሱ፡ የሚሰግዱና፡ ለእርሱ፡ ተላላኪዎችና፡ አገልጋዮች፡ ከሆኑ፡ ክርስቶስ፡ ከመላእክት፡ የበለጠ፡ ለመሆኑ፡ ምንም፡ የሚያከራክር፡ ነገር፡ የለበትም። ተቀምጦ፡ ከሚበላ፡ ጌታና፡ ቆሞ፡ ከሚያገለግል፡ ሎሌ፡ ማን፡ ይበልጣል፤ ተቀምጦ፡ የሚበላ፡ ጌታ፡ የሚበልጥ፡ አይደለውምን። የክርስቶስና፡ የመላእክትም፡ አኳኋን፡ እንደዚሁ፡ ነውና፡ በማናቸውም፡ ቢሆን፡ ከመላእክት፡ ይበልጣል።

ደግሞ፡ በሌላውም፡ አንቀጽ፡ አቤቱ፡ አንተ፡ አስቀድሞ፡ ምድርን፡ መሠረትህ፡ ሰማዮችም፡ የእጅህ፡ ፍጥረቶች፡ ናቸው፡ ተብሎ፡ ተጽፎ፡ ይገኛል። መዝ፡ ፲፪፡ ፳፯-፳፰።

ደግሞስ፡ ከመላእክት፡ ወገን፡ ጠላቶችህን፡ ከእግርህ፡ ጫማ፡ በታች፡ እስክጥልልህ፡ ድረስ፡ በቀኝ፡ ተቀመጥ፡ ያለው፡ ማንን፡ ነው። ራጉኤልን፡ ነውን። ወይስ፡ ፋፋኤልን፡ ነውን። እነዚህስ፡ ሁሉ፡ የዘላለም፡ ሕይወትን፡ ይወርሱ፡ ዘንድ፡ ያላቸውን፡ ሰዎች፡ ለማገልገል፡ የሚላኩ፡ መናፍስት፡ አይደሉምን።

አንግዴህ፡ በመላእክት፡ አገልጋይነትና፡ ረዳትነት፡ ለሙሴ፡ የተሰጠችውን፡ የአሪትን፡ ትእዛዝ፡ ባፈረሰ፡ ሰው፡ ቅጣት፡ የሚፈረድበት፡ ከሆነ፡ የእግዚአብሔር፡ ልጅ፡ የሰጠንን፡ ወንጌልን፡ ባፈረሰ፡ ሰው፡ ላይ፡ ምን፡ ያህል፡ የበለጠ፡ ቅጣት፡ ይፈረድበት፡ ይሆን።

እግዚአብሔርም፡ ይህን፡ የመጣውንና፡ የሚመጣውን፡ ግለም፡ ለመላእክት፡ አላስገዛም። ነገር፡ ግን፡ ገዢው፡ ሰው፡ የሆነው፡ ክርስቶስ፡ እንደሆነ፡ ለማስረዳት፡ እንደዚህ፡ ተብሎ፡ ተጽፎታል።

ሰውን፡ ታስበው፡ ዘንድ፡ ምንድነው። የሰውንስ፡ ልጅ፡ ትጎበኘው፡ ዘንድ፡ ምንድነው። ከመላእክት፡ እጅግ፡ ጥቂት፡ አሳነስኸው። በኋላ፡ ግን፡ ምስጋናና፡ ክብርን፡ እንደ፡ አክሊል፡ አድርገህ፡ ሰጠኸው። በእጅህም፡ ፍጥረት፡ ሁሉ፡ ላይ፡ ሾምኸው። ሁሉንም፡ ከእግሩ፡ በታች፡ አስገዛህለት። መዝ፡ ፳፡ ፭።

ቀጥሎም፡ ምንም፡ አንኳ፡ ዛሬ፡ ሁሉም፡ በይዘቱት፡ ወደኋላ፡ በሰማይም፡ በምድርም፡ ያሉ፡ ፍጥረቶች፡ ሁሉ፡ ይገዙለታል፡ ይላል። ዛሬ፡ ሁሉም፡ አልተገዙለትም፡ ማለት፡ በግለም፡ ላይ፡ ገና፡ በክርስቶስ፡ ያለመኑ፡ ፍጥረቶች፡ ይገኛሉ፡ ማለት፡ ነው።

ከመላእክትም፡ እጅግ፡ ጥቂት፡ አሳነስኸው፡ ማለቱ፡ መላእክት፡ ረቂቃንና፡ መንፈሳውያን፡ ፍጥረቶች፡ ስለ፡ መሆናቸው፡ ሕማምና፡ ሞት፡ አይሰማማቸውም። ጌታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ግን፡ ስለ፡ እኛ፡ ኃጢአት፡ ሰው፡ በመሆኑ፡ ሕማምና፡ ሞት፡ የሚሰማማው፡ ሆኖ፡ ሞቷልና፡ ከመላእክት፡ እጅግ፡ ጥቂት፡ አሳነስኸው፡ ያለበት፡ ምክንያቱ፡ ስለዚህ፡ ነው።

ደግሞ፡ ታላቅነት፡ ባለው፡ ዙፋን፡ ቀኝ፡ መቀመጡንና፡ ከመላእክት፡ መብለጡን፡ ስለ፡ ጸረላቸው፡ ሰውነቱ፡ ተለውጦ፡ ቢጠፋ፡ ወይም፡ ጥንቱንም፡ ሰው፡ በይሆን፡ ይሆናል፡ እንዳይሉት፡ የቀደሳቸው፡ እርሱና፡ የተቀደሱት፡ እነዚያ፡ ካንድ፡ ከአዳም፡ ስለ፡ ተወለዱ፡ ሁሉም፡ አንድ፡ ናቸው። ስለዚህም፡ ወንድሞቹ፡ ይላቸው፡ ዘንድ፡ አያርም። በሌላም፡ አንቀጽ፡ ስምዖን፡ ለወንድሞቹ፡ እነግራለሁ፡ ብሏል። ደግሞም፡ እኔና፡ እግዚአብሔር፡ የሰጠኝ፡ ልጆች፡ (ሐዋርያት) አንድ፡ ነን፡ ብሏል። ማር፡ ፫፡ ፲፬-፲፯። ኢሳ፡ ፳፡ ፲፰። መዝ፡ ፳፪፡ ፳፫።

እንደዚህም፡ ማለቱ፡ ልጆች፡ በሥጋና፡ በደም፡ እንደተገናኙ፡ እርሱም፡ በሞቱ፡ ዲያብሎስን፡ ድል፡ አድርጎ፡ ሞትን፡ ከመፍራታቸው፡ የተነሣ፡ ብዙ፡ ዘመን፡ ተቀርደውና፡ ተጠቅተው፡ የሚኖሩትን፡ ያድን፡ ዘንድ፡ በዚህ፡ በሥጋና፡ በደም፡ ተገናኝቷቸዋል፡ ማለቱ፡ ነው።

ይህንንም፡ ከልጆች፡ ጋራ፡ የተገናኘበትን፡ ሥጋና፡ ደም፡ (አካል) ከአብርሃም፡ ዘር፡ ነሣ፡ እንጂ፡ ከመላእክት፡ አካል፡ የተነሣ፡ አይደ

ለምና ፡ ወንድሞቹን ፡ በሁሉም ፡ ሊመስላቸውና ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ም ፡ የሚያስታርቃቸው ፡ የታላቅ ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ ሊሆናቸው ፡ ይገባ ሞል ፡ ይላቸዋል ። ከመ ፡ ይኩኖሙ ፡ መሐሬ ፡ ማለቱ ፡ ግን ፡ ያ ፡ የ ብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ ሥራው ፡ የበግ ፡ መሥዋዕት ፡ ይዘ ፡ ቀርቦ ፡ ለሕዝቡ ፡ የኃጢአት ፡ ሥርየት ፡ ከእግዚአብሔር ፡ መለመን ፡ ብ ሾ ፡ ነበር ። የሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ ክርስቶስ ፡ ግን ፡ ራሱን ፡ መሥዋዕት ፡ አድርጎ ፡ አቅርቦ ፡ ከአባቱ ፡ ጋራ ፡ ከማስታረቁ ፡ በቀር ፡ እ ርሱም ፡ ከአባቱ ፡ ጋራ ፡ ሆኖ ፡ ታራቁና ፡ ይቅር ፡ ባይ ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ ነው ።

ስለ ፡ ዕረፍተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማይ ።

ለአዳም ፡ ልጆች ፡ ዕለት ፡ ዕረፍት ፡ መኖሩ ፡ በመጽሐፍ ፡ ተጽፎ ፡ ስለ ፡ ተገኘ ፡ ይህንኑ ፡ ማመን ፡ ይገባል ።

፩ኛ ፡ ዕረፍት ። ስድስት ፡ ቀን ፡ በሥራ ፡ ስንደክም ፡ ሰንበተን ፡ በ ሰባተኛው ፡ ቀን ፡ የምናገኘው ፡ ዕረፍት ፡ ነው ። ይኸውም ፡ በዘመነ ፡ ብሉይ ፡ ዕለተ ፡ ሰንበት(ቀዳሚት) በዘመነ ፡ ሐዲስ ፡ ጌታችን ፡ ከሙታን ፡ ተለይ ቶ ፡ የተነሳበት ፡ ዕለተ ፡ አሁድ ፡ ነው ። ዘፀአ ፡ ፳ ፡ ፳-፲፩ ። ማር ፡ ፲፯ ፡ ፩-፳ ።

፪ኛው ፡ ዕረፍት ። እስራኤል ፡ ከባርነት ፡ ቤት ፡ ከምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወጥተው ፡ እንዲገቡበት ፡ የተነገረላቸው ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤም (ምድር ፡ ቅድስት) ነው ። ዘዳግ ፡ ፱፩ ፡ ፯ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የኃጢአት ፡ ሥራ ፡ እየሠሩ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ስለ ፡ አሳዘኑት ፡ ማዳመት ፡ ሙሉ ፡ በምድረ ፡ በዳ ፡ ከተንከራተቱ ፡ በኋላ ፡ አባቶቻቸው ፡ አልቀው ፡ ልጆቻቸው ፡ ወደ ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤም ፡ ገቡ ፡ እንጂ ፡ አባቶቻቸው ፡ ሊገቡበት ፡ አልቻሉም ።

፫ኛው ፡ ዕረፍት ። ሰው ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ እስከ ፡ ዕድሜ ፡ ልኩ ፡ ድረስ ፡ ሲደክም ፡ ኖሮ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ የሚገባበት ፡ ዕረፍተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ነው ። ራእ ፡ ፲፬ ፡ ፲፫ ።

ዕብራውያን ፡ ግን ፡ ዕረፍተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ የሚገኘው ፡ በሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ በጌታችን ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ መሆኑን ፡ አላመኑም ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የዚህኑ ፡ ነገር ፡ ከሥሩ ፡ ጀምሮ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንደ ፡ ተጻፈው ፡ ያስረዳቸዋል ።

በሥጋ ፡ ወንድሞቹ ፡ በሰማያዊ ፡ አጠራር ፡ ግን ፡ ባልገደደቹ ፡ ዕብራውያን ፡ ሆይ ፡ ይህንን የሃይማኖታችንን ፡ ሐዋርያና ፡ ሊቀ ፡ ከህናታችንን ፡

ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በዓይነ ፡ ልቡና ፡ ተመልክቱት ። እርሱም ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ አድርጎ ፡ በሾመው ፡ በአባቱ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ የታመነ ፡ ነው ።

ሙሴ ፡ እንደ ፡ ቤት ፡ አዛዥ (መጋቢ) ሆኖ ፡ በሕዝቡ ፡ ዘንድ ፡ የታመነ ፡ እንደነበረ ፡ ታውቁታላችሁ ። ክርስቶስ ፡ ግን ፡ በአባቱ ፡ ቤት ፡ እንደሚያዝ ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ሙሴ ፡ በቤት ፡ አዛዥነት (መጋቢነት) አይደለም ። ስለዚህም ፡ ከሙሴ ፡ ክብር ፡ የክርስቶስ ፡ ክብር ፡ አጅግ ፡ የበለጠ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

በእስራኤል ፡ ዘመን ፡ ልጅ ፡ አካለ ፡ መጠን ፡ ካደረሰ ፡ በኋላ ፡ አባቱ ፡ የቤቱን ፡ ትእዛዝ ፡ ሁሉ ፡ እየፈቀደለት ፡ በነጻነት ፡ ያዝ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ቤት ፡ አዛዥ ፡ በሥጋትና ፡ በፍርሃት ፡ አያዝም ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሙሴን ፡ እንደ ፡ ቤት ፡ አዛዥ ፡ ክርስቶስን ፡ እንደ ፡ ልጅ ፡ መስሎ ፡ ተናገረ ።

እንግዲህ ፡ እነዚያ ፡ ሙሴ ፡ እንደ ፡ ቤት ፡ አዛዥ (መጋቢ) ሆኖ ፡ የተሾመባቸው ፡ ሕዝቦ ፡ እስራኤል ፡ ከግብጽ ፡ ከወጡ ፡ በኋላ ፡ ማ ፡ ዓመት ፡ ሙሉ ፡ በምድረ ፡ በዳ ፡ እግዚአብሔርን ፡ እየተፈታተኑ ፡ ስለ ፡ አሳዘኑት ፡ ወደ ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤም ፡ አይገቡም ፡ ብሎ ፡ በቁጣው ፡ እንደ ፡ ማለባቸው ፡ እናንተም ፡ ዛሬ ፡ ድምጡን ፡ ሰምታችሁ ፡ ልባችሁን ፡ እንዲታጸኑ ፡ ተጠንቀቁ ። ከሕያው ፡ እግዚአብሔርም ፡ አንድነት ፡ የሚለይ ፡ ክፉ ፡ ልብ ፡ አይኑራችሁ ። እኛ ፡ በሃይማኖታችን ፡ ጸንተን ፡ ብንኖር ፡ ዘወትር ፡ ከክርስቶስ ፡ ጋራ ፡ መኖራችን ፡ ነው ።

ድምጡን ፡ ከሰሙ ፡ በኋላ ፡ አንቀበልም ፡ በማለት ፡ ያሳዘኑት ፡ እነማን ፡ ናቸው ። በሙሴ ፡ እርዳታ ፡ ከግብጽ ፡ የወጡ ፡ እስራኤል ፡ አይደሉምን ።

ማ ፡ ዓመትስ ፡ ሙሉ ፡ የተቆጣባቸው ፡ እነማን ፡ ናቸው ። ኃጢአቶ ፡ ሠርተው ፡ ባለመመለሳቸው ፡ ሬሳቸው ፡ በምድረ ፡ በዳ ፡ ወደቆ ፡ የቀረው ፡ እስራኤል ፡ አይደሉምን ።

ወደ ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤም ፡ እንዳይገቡ ፡ የማለባቸው ፡ እነማን ፡ ናቸው ። የነገራቸውን ፡ ነገር ፡ ያላመኑና ፡ የተጠራጠሩ ፡ እስራኤል ፡ አይደሉምን ።

እንግዲህ ፡ እነዚያ ፡ አባቶቻችሁ ፡ እስራኤል ፡ ሃይማኖት ፡ ስለ ፡ ሌላቸው ፡ ወደ ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤም ፡ ለመግባት ፡ እንዳልተቻላቸው ፡ እኛ

ንተም ፡ በክርስቶስ ፡ ካላመናችሁ ፡ ወደ ፡ ዕረፍተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡
ለመግባት ፡ አትችሉምና ፡ ተስፋ ፡ ሳትቆርጡ ፡ በገይማኖታችሁ ፡ ብትጸኑ ፡
ይሻላችኋል ።

ለእነዚያ ፡ በአሪት ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤም ፡ እንደ ፡ ተነገረላቸው ፡ ለ
እኛም ፡ በወንጌል ፡ ዕረፍተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ተነግሮልናልና ፡ ወደ ፡
ዕረፍተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ እንገባለን ።

ስለ ፡ ዕረፍተ ፡ ሰንበት ፡ እግዚአብሔር ፡ በሰባተኛው ፡ ቀን ፡ ከሥ
ራው ፡ ሁሉ ፡ አርፍዋልና ፡ ኢይበውኡ ፡ ውስተ ፡ ዕረፍትየ ፡ ያለው ፡ ዕረ
ፍተ ፡ ሰንበት ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

ስለ ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤምም ፡ አባቶች ፡ በምድረ ፡ በዳ ፡ አልቀው ፡
ልጆች ፡ ገብተዋልና ፡ ኢይበውኡ ፡ ውስተ ፡ ዕረፍትየ ፡ ያለው ፡ ዕረፍተ ፡
ፍልስጥኤም ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

ነገር ፡ ግን ፡ ስለ ፡ ዕረፍተ ፡ ሰንበትና ፡ ስለ ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤም ፡
የተነገረው ፡ ሁሉ ፡ ከተፈጸመ ፡ በኋላ ፡ ከሰልጥን ፡ ባምስተኛው ፡ ትው
ልድ ፡ በዳዊት ፡ አፍ ፡ ዛሬ ፡ ድምጡን ፡ በሰማችሁ ፡ ጊዜ ፡ ልባችሁን ፡ አታ
ጸኑ ፡ ማለቱ ፡ ከዕረፍተ ፡ ሰንበትና ፡ ከዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤም ፡ በቀር ፡
ሌላ ፡ ዕረፍት ፡ መኖሩን ፡ ያስረዳል ።

ስለዚህ ፡ እነዚያ ፡ አባቶች ፡ ዕረፍተ ፡ ፍልስጥኤምን ፡ ከለማመናቸው
የተነሣ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተቆጥቶባቸው ፡ ወደ ፡ ዕረፍቱ ፡ ሳይገቡ ፡ በም
ድረ ፡ በዳ ፡ ወድቀው ፡ እንደ ፡ ቀሩ ፡ እኛም ፡ እንደ ፡ እርሳቸው ፡ ዕረፍተ ፡
መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ መኖሩን ፡ እናምን ፡ ብለን ፡ በገነነመ ፡ እሳት ፡ ወድ
ቀን ፡ እንዳንቀር ፡ ዕረፍተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ መኖሩን ፡ በማመን ፡
ጸንተን ፡ መልካም ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ እንጣጣር ።

እግዚአብሔር ፡ የተናገረው ፡ ነገር ፡ ከቶ ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ አይቀርም ።
ፍርዱም ፡ እንደ ፡ ተሳለ ፡ ሰይፍ ፡ ረቂቅ ፡ ስለሆነ ፡ እንደዚህ ፡ ዓለም ፡
ዳኛ ፡ በቃል ፡ የተነገረውን ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ በልብም ፡ የታሰበውን ፡ መር
ምሮ ፡ ያውቃልና ፡ በሥጋና ፡ በነፍስ ፡ መካከል ፡ ገብቶ ፡ ይረርዳል ፡
ይላቸዋል ። ዕብ ፡ ፩ ፡ ፩-፲፫ ።

ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ሊቀ ፡ ካህናትነት ።

ወደ ፡ ሰማይ ፡ ያረገ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ የሆነ ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡
ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አለንና ፡ እርሱን ፡ በማመን ፡ እንጽና ። ከኃጢአ
ትም ፡ በቀር ፡ እንደ ፡ እኛ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ በመከራው ፡ ሁሉ ፡ የተፈተነ ፡ ነ
ውና ፡ በእርሱ ፡ አምነን ፡ ያለፍርሃት ፡ በጸጋው ፡ ዙፋን ፡ ፊት ፡ እንቅረ
ብ ፡ ይላቸዋል ።

የጸጋው ፡ ዙፋን ፡ የተባለው ፡ በብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ኪሩቤል ፡ በላዩ ፡ የ
ተሣሉበት ፡ ጽላቱ ፡ የሚቀጥብት ፡ በወርቅ ፡ የተለበጠው ፡ የሚጥኑ ፡ መ
ክደኛ ፡ ነው ። ወደዚያም ፡ ለመቅረብ ፡ ከሊቀ ፡ ካህናቱ ፡ በቀር ፡ ለማንም ፡ አይ
ፈቀድለትም ፡ ነበር ። የኃጢአትም ፡ ማስተሥረዳው ፡ በዚያው ፡ ላይ ፡ ነበር ።

በሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ግን ፡ የጸጋው ፡ ዙፋን ፡ የተባለው ፡ መንበረ ፡
ፀባዖት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በክርስቶስ ፡ ያመነ ፡ ሁሉ ፡ ወደ ፡ መንበረ ፡ ፀባዖ
ቱ ፡ ለመቅረብ ፡ አይከለከልምና ፡ ያለፍርሃት ፡ እንቅረብ ፡ ማለቱ ፡ ስለ
ዚህ ፡ ነው ። ዘፀአ ፡ ፳፭ ፡ ፲፯ ።

እንደ ፡ አሪት ፡ ትእዛዝ ፡ የሕዝቡን ፡ ኃጢአት ፡ ለማስተሥረድ ፡
መሥዋዕት ፡ ያቀርብ ፡ ዘንድ ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ይሾም ፡ ነበር ። ደግሞ ፡
የሕዝቡን ፡ ኃጢአት ፡ ለማስተሥረድ ፡ መሥዋዕት ፡ እንደሚያቀርብ ፡ ስለ
ራሱም ፡ ኃጢአት ፡ መሥዋዕት ፡ እንዲያቀርብ ፡ ያስፈልገው ፡ ነበር ።

ይህንም ፡ የሊቀ ፡ ካህናትነት ፡ ሹመት ፡ እንደ ፡ አሮን ፡ እግዚአብሔር ፡
የመረጠው ፡ ብቻ ፡ ያገኘው ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ማንም ፡ ቢሆን ፡ ከእግዚአብ
ሔር ፡ ሳይመረጥ ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ ሊያገኘው ፡ አይችልም ፡ ነበር ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ የሐዲስ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስም ፡
ሊቀ ፡ ካህናትነቱን ፡ አንተ ፡ ልጄ ፡ ነህ ፤ እኔ ፡ ዛሬ ፡ ወለድሁህ ፡ ያለው ፡ እግዚ
አብሔር ፡ እንደ ፡ መልክጼዴቅ ፡ ሹመት ፡ ለዘላለም ፡ የእግዚአብሔር ፡
ካህን ፡ ነህ ፡ ብሎ ፡ ሹመው ፡ እንጂ ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ አይደለም ፡ ይላቸዋል ።

እንግዲህ ፡ በብሉይ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ካህናትና ፡ በሐዲስ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡
ካህናት ፡ መካከል ፡ ያሉትን ፡ ሶስት ፡ ልዩነት ፡ መመልከት ፡ ይገባል ።

፩ኛው ፡ ልዩነት ፡ የብሉይ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ የሚሾመው ፡
በሎሌነት ፡ ነው ። የሐዲስ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ የተሾመው ፡ ግን ፡
በልጅነት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ አንተ ፡ ልጄ ፡ ነህ ፤ እኔ ፡ ዛሬ ፡ ወለድሁህ ፡ ያ
ለው ፡ እግዚአብሔር ፡ ሹመው ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።

፪ኛው ፡ ልዩነት ። የብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ስለ ፡ ሕዝቡ ፡
ኃጢአት ፡ መሥዋዕት ፡ ሲያቀርቡ ፡ ስለ ፡ ራሱም ፡ ኃጢአት ፡ መሥዋዕት ፡
ማቅረብ ፡ ያስፈልገው ፡ ነበር ። የሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ግን ፡ ኃጢ
አት ፡ የሌለበት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ለራሱ ፡ መሥዋዕት ፡ ማቅረብ ፡ አላስፈልገውም ።

፫ኛው ፡ ልዩነት ። የብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ የሕዝቡንና ፡
የራሱን ፡ ኃጢአት ፡ ለማስተሥረድ ፡ የሚያቀርበው ፡ የበግና ፡ የፍየል ፡
መሥዋዕት ፡ ነበር ።

የሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ግን ፡ ስለ ፡ ሕዝቡ ፡ ኃጢአት ፡
ብቻ ፡ ራሱን ፡ መሥዋዕት ፡ አድርጎ ፡ አቀረበ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እርሱ ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ሆኖ ፡
ሳለ ፡ መታዘዝን ፡ ለሚወዱ ፡ ሰዎች ፡ የዘላለም ፡ ሕይወትን ፡ የሚሰጥ ፡
ምሳሌ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ እስከ ፡ ሞት ፡ ድረስ ፡ መታዘዝን ፡ እምቢ ፡ አ
ላለም ። ስለዚህም ፡ ከሞት ፡ ወደ ፡ ሚያድነው ፡ ወደ ፡ አባቱ ፡ ጸለየ ።
ሉቃ ፡ ፳፪ ፡ ፵፬ ።

ሹመቱም ፡ እንደ ፡ መልከጼዴቅ ፡ ሹመት ፡ ሆኖ ፡ የዘላለም ፡ ከ
ህን ፡ ሆነ ። የዚህም ፡ የሊቀ ፡ ካህናትነቱ ፡ ነገር ፡ ለእናንተ ፡ እጅግ ፡ የ
ረቀቀና ፡ የጠለቀ ፡ ምሥጢር ፡ ሆኖባችኋል ፡ ይላቸዋል ።

እንደዚህም ፡ ማለቱ ፡ ዕብራውያን ፡ የተባሉት ፡ አይሁድ ፡ በክርስ
ቶስ ፡ ከመኑ ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ ሆኗቸው ፡ ነበርና ፡ መምሕራን ፡ ለመሆን ፡
የሚገባቸው ፡ ሲሆኑ ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ለመስማት ፡ ራዘዞች ፡ በመሆናቸው
እንደ ፡ ገና ፡ አስተምሩን ፡ ወደ ፡ ማለት ፡ ስለ ፡ ደረሱ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ነገሩን ፡ ከዚህ ፡ እንደሚከተለው ፡ አያደረገ ፡ በም
ሳሌ ፡ ይነግራቸዋል ።

አድጋችሁና ፡ ትልልቆች ፡ ሆናችሁ ፡ የጠነከረ ፡ መብል ፡ ለመብላት ፡
(ዳቦ ፡ ለመገርደም ፤ ጥሬ ፡ ለመቆርጠም) ከደረሰችሁ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና
ወደ ፡ ሕፃንነት ፡ ተመልሳችሁ ፡ ወተት ፡ ጋቱን ፡ ትላላችሁ ። ወተት ፡ የ
ሚጋት ፡ ልጅ ፡ ገና ፡ ሕፃን ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ እውነተኛውን ፡ ነገር ፡ ለማወ
ቅ ፡ አይችልም ። እናንተም ፡ እንደ ፡ ገና ፡ አስተምሩን ፡ የምትሉ ፡ ከ
ሆናችሁ ፡ ከአእምሮ ፡ ሕፃናት ፡ መሆናችሁ ፡ ነውና ፡ ያለፈውን ፡ ደካ
ማችሁን ፡ ሁሉ ፡ በከንቱ ፡ ማስቀረታችሁ ፡ ነው ።

ስለዚህ ፡ ይህን ፡ የወጣኒ ፡ ትምሕርት ፡ አስተምሩን ፡ ማለትን ፡ ትቃ
ችሁ ፡ ወደ ፡ ፍጹምነት ፡ ብትደርሱ ፡ ይሻላል ፡ ይላቸዋል ።

የዚህም ፡ ትርጓሜው ፡ ተምራችሁ ፡ በክርስቶስ ፡ ካመናችሁና ፡ ከ
ፍጹምነት ፡ ከደረሰችሁ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተመልሳችሁ ፡ የወጣኒ ፡
ትምሕርት (የንፁሱ ፡ ክርስቲያን ፡ ትምሕርት) አስተምሩን ፡ ትላላችሁና ፡
ይህን ፡ የመሰለው ፡ አሳብ ፡ ይቅርባችሁ ፡ ማለቱ ፡ ነው ። ዕብ ፡ ፭ ፡ ፲፬ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ካመናችሁና ፡ ከተጠመቃችሁ ፡ በኋላ ፡
የጥምቀትንና ፡ የትንሣኤ ፡ ሙቃንን ፡ ነገር ፡ የከህነት ፡ ሹመትንና ፡ የጽድ
ቅና ፡ የክንጌንም ፡ ነገር ፡ ካወቃችሁ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ አስተምሩን ፡ ማ
ለት ፡ አይገባም ። የሚገባ ፡ በሆነስ ፡ እኛም ፡ ባደረግነው ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ እውቀትንና ፡ ሃይማኖትን ፡ ሰማያዊ ፡ ሁብትንም ፡ የመን
ፈስ ፡ ቅዱስንም ፡ ልጅነት ፡ ከተቀበሉና ፡ ከገኙ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተመ
ልሶ ፡ ኃጢአት ፡ መሥራት ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ልጅ ፡ ሁለተኛ ፡ ተሰቅለህ ፡
ሙትልን ፡ ማለት ፡ ነውና ፡ አይገባም ፡ ይላቸዋል ።

ማንም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ በድንገት ፡ ካልሆነበት ፡ በቀር ፡ በኋላ ፡ ሀኪም ፡
ይጠግነኛል ፡ ብሎ ፡ በፈቃዱ ፡ ከፈረስ ፡ ላይ ፡ ወድቆ ፡ የሚሰበር ፡ ወይም ፡
በልንጀሮቹ ፡ በኋላ ፡ በገመድ ፡ ጎትተው ፡ ያወጡኛል ፡ ብሎ ፡ በፈቃዱ ፡ በ
ጥልቅ ፡ ጉድጓድ ፡ ውስጥ ፡ የሚገባ ፡ ወይም ፡ ዋናተኛ ፡ ዋኝቶ ፡ ያወጣኛል ፡
ብሎ ፡ በፈቃዱ ፡ በጎርፍ ፡ ውኃ ፡ ውስጥ ፡ የሚገባ ፡ አይገኝም ። ቢገኝም ፡
እንደ ፡ እብድ ፡ ይቆጠራል ፡ እንጂ ፡ ባለአእምሮ ፡ ነው ፡ ለባል ፡ አይገባውም ።

እንደዚህ ፡ ሁሉ ፡ በስሕተትና ፡ በድካም ፡ ሳይሆን ፡ በኋላ ፡ ንስሐ ፡ እገ
ባለሁ ፡ ብሎ ፡ በድፍረት ፡ ኃጢአት ፡ የሚሠራ ፡ ሰው ፡ ኃጢአቱ ፡ አይሠረ
ይለትምና ፡ ከክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ መውጣታችሁ ፡ በማይገባ ፡ ነው ፡
ይላቸዋል ።

የእግዚአብሔርንም ፡ ልጅ ፡ ሁለተኛ ፡ ተሰቅለህ ፡ ሙትልን ፡ ማለት ፡
አይገባም ፡ ማለቱ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስለ ፡ ኃጢአተኞች ፡ ሁ
ሉ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ በንስሐ ፡ እመለሳለሁ ፡ ብሎ ፡ ኃጢአት ፡
መሥራት ፡ በፊተኛው ፡ ሞቱ ፡ አላዳነንም ፡ ማለት ፡ ነው ፡ በሞቱም ፡
አላዳነንም ፡ የሚሉት ፡ ከሆኑ ፡ እንደ ፡ ሰቀሉት ፡ እንደ ፡ አይሁድና ፡ እ
ንደ ፡ ሮማውያን ፡ ጭፍሮች ፡ ይሆናሉ ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

ምድር ፡ የሚዘንመውን ፡ ዝናም ፡ እየጠጣች ፡ የዘሩባትን ፡ ብታብ
ቅል ፡ ገበሬዎችን ፡ ደስ ፡ ታሰኛለች ። በረከትም ፡ ትቀበላላች ። የዘሩባ
ትን ፡ ትታ ፡ እሾህና ፡ አሚከላ ፡ ብታብቅል ፡ ግን ፡ ዘረ ፡ ቁርጥም ፡ ተ
ብላ ፡ ተረግማ ፡ በኋላም ፡ ከእሾህ ፡ ጋራ ፡ በእሳት ፡ ትቃጠላለች ።

እናንተም፡ ቀድሞ፡ በተማራችሁት፡ በወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ ጸንታችሁ ፡ ብትኖሩ ፡ በዕለተ ፡ ምጽአት ፡ ንዑ ፡ ኅቤዩ ፡ ቡሩካኑ ፡ ለአቡዮ ፡ ከሚባሉት ፡ ጸድቃን ፡ ጋራ ፡ ተቆጥራችሁ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡ ትወርሳላችሁ ። ከተማራችሁት ፡ ትምሕርት ፡ ወጥታችሁ ፡ ወደ ፡ ነፋቁ ፡ ትምሕርት ፡ ብትገቡ ፡ ግን ፡ በዕለተ ፡ ምጽአት ፡ ሐሩ ፡ አምኔዩ ፡ ርጉማን ከሚባሉት ፡ ኃጥአን ፡ ጋራ ፡ ተቆጥራችሁ ፡ ወደ ፡ ዘላለም ፡ ስቃይ ፡ ትገባላችሁ ። ስለዚህ ፡ በሃይማኖት ፡ ጸንተውና ፡ መከራውን ፡ ታግሠው ፡ ተስፋውን ፡ ያገኙትን ፡ ሰዎች ፡ ምሳሌ ፡ አድርጋችሁ ፡ በሃይማኖት ፡ ጸንታችሁ ። መከራውንም ፡ ታግጣችሁ ፡ ብትኖሩ ፡ ይሻላችኋል ። እግዚአብሔርም ፡ መልካሙን ፡ ሥራችሁን ፡ ሁሉ ፡ የሚዘነጋ ፡ አይምሰላችሁ ።

ተስፋውም ፡ ቢዘገይ ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ አይቀርም ። አበታችን ፡ አብርሃም ፡ እንኳ ፡ ተስፋውን ፡ ያገኘው ፡ እግዚአብሔር ፡ ምሎ ፡ ከነገረው ፡ በኋላ ፡ ሳይጠራጠር ፡ በትዕግሥት ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ ቆይቶ ፡ ነው ።

የሙግት ፡ ሁሉ ፡ ፍጻሜው ፡ በመሐላ ፡ ነው ። በሙግትም ፡ የሚምሉ ሰዎች ፡ በሚበልጣቸው ፡ በንጉሠና ፡ በጌታቸው ፡ ይምላሉ ፡ (ይፈጠማሉ) ። እግዚአብሔር ፡ ግን ፡ ፈጽሞ ፡ እባርክሃለሁ ፡ ፈጽሞም ፡ አበዛሃለሁ ፡ ብሎ ፡ ለአብርሃም ፡ በመሐላ ፡ ተስፋውን ፡ ለመስጠት ፡ ባሰበ ፡ ጊዜ ፡ የሚምልበት ፡ ከእርሱ ፡ የሚበልጥ ፡ ሌላ ፡ ጌታ ፡ በይኖር ፡ ሕያው ፡ አነ ፡ ለዓለም ፡ በማለት ፡ በራሱ ፡ ምሎ ፡ ተስፋውን ፡ ነግሮት ፡ ነበር ።

አሁንም ፡ ዛሬ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላመኑበትና ፡ ተስፋውን ፡ ለሚወርሱ ፡ ሰዎች ፡ ተስፋውን ፡ እሰጣለሁ ፡ ብሎ ፡ የተናገረው ፡ ቃል ፡ እንዳይለወጥ እንደ ፡ መልክዴዴቅ ፡ በሆነ ፡ ሹመት ፡ ተሾመህ ፡ ለዘላለም ፡ ከሆነ ፡ ነህ ፡ ማለትን ፡ በመሐላ ፡ አጸናው ። (መሐለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወኢይኔስሕ ። አንተ ፡ ከሆነ ፡ ለዓለም ፡ በከመ ፡ ሚመቱ ፡ ለመልክዴዴቅ ፡ አለው)

አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ሲምሉ ፡ እኔ ፡ ልሙት ፡ እያሉ ፡ ይምላሉ ። በራሱ ፡ የሚምል ፡ እግዚአብሔር ፡ ብቻ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ እኔ ፡ ልሙት ፡ ብሎ ፡ መማል ፡ ኃጢአት ፡ ሆኖ ፡ መቆጠሩን ፡ ማወቅ ፡ ይገባል ።

መልክዴዴቅ ፡ የክርስቶስ ፡ ምሳሌ ፡ ስለ ፡ መሆኑ ።

ቅ፡ ጳውሎስ ፡ የክርስቶስን ፡ ክህነት ፡ በመልክዴዴቅ ፡ መስሎ ፡ ስለ ፡ ተናገረ ፡ አይሁድ ፡ ክህነቱ ፡ በመልክዴዴቅ ፡ ክህነት ፡ መመሰሉ ፡ የክርስቶስ ፡ ክብሩ ፡ የተዋረደ ፡ ቢሆን ፡ ይሆናል ፡ የማለት ፡ አሳብ ፡ እንዳይነ

ሳቸው ፡ አሳቸውን ፡ ወደ ፡ መልካም ፡ ለመመለስ ፡ ሲል ፡ የመልክዴዴቅን ፡ ነገር ፡ ከአራት ፡ እየጠቀሰ ፡ ይነግራቸዋል ።

የኢየሩሳሌም ፡ ንጉሥና ፡ የእግዚአብሔር ፡ ከሆነ ፡ የነበረ ፡ መልክዴዴቅ ፡ አብርሃም ፡ ከሥር ፡ አንድ ፡ የሰጠው ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

አይሁድ ፡ ከአበው ፡ አብርሃምን ፡ ከነገሥታት ፡ ዳዊትን ፡ የሚበልጥ ፡ የለም ፡ ይላሉና ፡ ከሁሉ ፡ የሚበልጥ ፡ አብርሃም ፡ ከሥር ፡ አንድ ፡ ከሰጠው ፡ የክርስቶስ ፡ ክህነት ፡ በመልክዴዴቅ ፡ ክህነት ፡ መመሰሉ ፡ በእውነትም ፡ ክብሩ ፡ ትልቅ ፡ ቢሆን ፡ ነው ፡ ለማሰናኘት ፡ ሲል ፡ መልክዴዴቅ ፡ አብርሃም ፡ ከሥር ፡ አንድ ፡ የሰጠው ፡ መሆኑን ፡ ይገልጻላቸዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ለመልክዴዴቅ ፡ አባትና ፡ እናት ፡ የለውም ፤ ለዘመኑ ፡ መጀመሪያ ፤ ለሕይወቱም ፡ መጨረሻ ፡ የለውም ። ነገር ፡ ግን ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ በምሳሌነቱ ፡ ለዘለዓለም ፡ ከሆነ ፡ ሆኖ ፡ ይኖራል ፡ ይላቸዋል ።

አባትና ፡ እናት ፡ የለውም ፡ ማለቱ ፡ አልታወቁም ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከሰማይ ፡ ወረደ ፡ ወይም ፡ አንበላ ፡ ዘር ፡ ተወለደ ፡ ማለቱ ፡ አይደለም ። አልታወቁም ፡ የተባለበት ፡ ምክንያቱም ፡ ከሀገራቸው ፡ ወጥተው ፡ በሌላ ፡ አገር ፡ የሚኖሩ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ያባትና ፡ የናታቸውን ፡ ስም ፡ የተወለዱበትንም ፡ አገር ፡ ለመናገር ፡ አይፈቅዱም ። ምክንያቱም ፡ ስለ ፡ ሁለት ፡ ነገር ፡ ነው ።

፩ኛው ፡ ነገር ። አባትና ፡ እናታቸው ፡ ደኖች ፤ አገራቸውም ፡ ሩቅና ፡ መጥፎ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ከእነሆ ፡ የተወለዱ ፤ ከእነሆም ፡ አገር ፡ ተሰደው ፡ የመጡ ፡ ናቸው ፡ ተብለን ፡ እንናቃለን ፡ በማለት ፡ አባትና ፡ እናታቸውን ፤ አገራቸውንም ፡ ለመናገር ፡ አይፈቅዱም ።

፪ኛው ፡ ነገር ። ዓለምን ፡ የናቁ ፤ በመንፈሳዊነት ፡ የታወቁ ፡ ሰዎች ፡ አባታችንም ፡ አገራችንም ፡ እግዚአብሔር ፡ ነው ፡ በማለት ፡ አባትና ፡ እናታቸውን ፡ አገራቸውንም ፡ ለመናገር ፡ አይፈቅዱም ።

መልክዴዴቅም ፡ ከአባትና ፡ ከእናቱ ፡ ተለይቶ ፡ ከሀገሩ ፡ ወጥቶ ፡ በምናኔና ፡ በተባሕትም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ይኖር ፡ ነበርና ፡ ሕዝቡ ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ እየሔዱ ፡ አንደ ፡ ንጉሥ ፡ የሚያከብሩትና ፡ የሚፈሩት ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፤ እርሱም ፡ ቢጣሉ ፡ የሚያስታርቃቸው ፡ አምቤ ፡ ቢሉ ፡ ግን ፡ የሚገሥጸቸው ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ የኢየሩሳሌም ፡ ንጉሥ ፡ እየተባለ ፡ ይኖር ፡ ነበር ፡ እን

ጂ፣ የአገሌ ፡ ልጅ ፡ ነው ፤ ከአገሌ ፡ አገር ፡ የመጣ ፡ ነው ፡ እየተባለ ፡ አይነ ፡ ገርለትም ፡ ነበርና ፡ ይኸው ፡ እንደዚህ ፡ ቃል ፡ ለቃል ፡ ሲነገር ፡ ስለ፡ኖረ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ አባትና ፡ እናት ፡ የለውም ፡ በማለት ፡ ተናገረ ።

ደግሞ ፡ ለዘመኑ ፡ መጀመሪያ ፡ ለሕይወቱም ፡ መጨረሻ ፡ የለውም ፡ ማለት ፡ እርሱ ፡ በዚህ ፡ ዘመን ፡ ተወለደሁ ፡ ብሎ ፡ ዘመኑን ፡ ስለ ፡ አልተናገረ ፤ ሲሞትም ፡ ሰዎች ፡ ስለ ፡ አላዩትና ፡ ስለ ፡ አልቀቡት ፡ የሞተበት ፡ ዘመን ፡ አልታወቀም ፡ ማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሳይሞት ፡ ለዘላለም ፡ ይኖራል ፡ ማለት ፡ አይደለም ።

እንግዲህ ፡ ያባቶች ፡ አባት ፡ አብርሃም ፡ ካሥር ፡ አንድ ፡ የሰጠው ፡ መልክጼዴቅ ፡ ከብሩ ፡ እንዴት ፡ ታላቅ ፡ መሆኑን ፡ ተመልክቱ ። ካሥር ፡ አንድ ፡ እንዲቀበሉ ፡ የተፈቀደላቸው ፡ የክህነት ፡ ማዕርግ ፡ ያላቸው ፡ የሌዊ ፡ ልጆች ፡ ነበሩ ። አብርሃም ፡ ግን ፡ ትውልዱ ፡ ከሌላ ፡ ወገን ፡ ለሆነው ፡ ለመልክ ፡ ጼዴቅ ፡ ካሥር ፡ አንድ ፡ ሰጠው ። መልክጼዴቅም ፡ ተስፋ ፡ የተነገረለትን ፡ አብርሃምን ፡ ባረከው ። እንግዲህ ፡ የሚያንሰውን ፡ የሚባርከው ፡ የሚበልጠው ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ የታወቀ ፡ ነውና ፡ መልክጼዴቅ ፡ አብርሃምን ፡ ከባረከው ፡ የክርስቶስ ፡ ክህነት ፡ በመልክጼዴቅ ፡ ክህነት ፡ በመሰል ፡ የክብሩን ፡ ትልቅነት ፡ ያስረዳል ፡ እንጂ ፡ አያዋርደውም ፡ ይላቸዋል ።

ስለ ፡ ብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ክህነት ፡ መሻርና ፡ ስለ ፡ ኦሪት ፡ ማለፍ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እንደ ፡ መልክም ፡ ተሟጋች ፡ የነገር ፡ አካሄድ ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ የብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ክህነት ፡ አላለፈም ፡ እንዳይሉት ፡ በሌዋውያን ፡ ክህነት ፡ ፍጹም ፡ የሆነ ፡ ድኅነት ፡ ነፍስ ፡ ተገኝቶ ፡ በነበረ ፡ ሹመቱ ፡ እንደ ፡ መልክጼዴቅ ፡ የሆነ ፡ ሌላ ፡ ክህን ፡ ባላስረዳለንም ፡ ነበር ። ወዲያውም ፡ የብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ክህነት ፡ ያላለፈ ፡ በሆነ ፡ የክርስቶስ ፡ ክህነት ፡ እንደ ፡ አሮን ፡ ሹመት ፡ ይባል ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ መልክጼዴቅ ፡ ሹመት ፡ ባልተባለም ፡ ነበር ። እንግዲህ ፡ የብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ክህነት ፡ ከተሻረ ፡ ኦሪትም ፡ ማለፍ ፡ አይቀርም ። ይኸውም ፡ ይታወቅ ፡ ዘንድ ፡ አንተ ፡ ክህነ ፡ ለግለም ፡ በከመ ፡ ሚመቱ ፡ ለመልክጼዴቅ ፡ ተብሎ ፡ ትንቢት ፡ የተነገረለት ፡ ክርስቶስ ፡ ከነገደ ፡ ሌዊ ፡ ልዩ ፡ ከሆነ ፡ ከነገደ ፡ ይሁዳ ፡ ተወለደ ።

ለዚህም ፡ ለይሁዳ ፡ ነገድ ፡ ሙሴ ፡ መቸውንም ፡ ቢሆን ፡ ከክህነት ፡ ሥራ ፡ ወገን ፡ አልተናገረለትም ።

እነዚያ ፡ የብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ክህነቶች ፡ በመሐላ ፡ አልተሾሙም ፡ ነበር ። የሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ክህን ፡ ግን ፡ መሐላ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወኪይነት ፡ አንተ ፡ ክህነ ፡ ለግለም ፡ በከመ ፡ ሚመቱ ፡ ለመልክጼዴቅ ፡ እንደ ፡ ተባለ ፡ በመሐላ የተሾመ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ለሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ አስታራቂ (በለቤት) ሆነ ። እነዚያም ፡ ብዙዎቹ ፡ የብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ክህነት ፡ በሞት ፡ ይሻሩ ፡ ነበር ። የሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ክህነት ፡ ክርስቶስ ፡ ግን ፡ ለዘላለም ፡ ሕያው ፡ ሆኖ ፡ የሚኖር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ክህነቱ ፡ አይሻርም ።

ደግሞ ፡ ራሱን ፡ የዘላለም ፡ መሥዋዕት ፡ አድርጎ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ አቀረበ ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ክህነት ፡ ዕለት ፡ ዕለት ፡ መሥዋዕት ፡ አያቀርብም ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ ክርስቶስ ፡ እንደ ፡ ብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ክህነት ፡ በድንኳን ፡ (በደብተራ ፡ ኦሪት) የሚያገለግል ፡ አለመሆኑንና ፡ በሰማይ ፡ ታላቅነት ፡ ባለው ፡ ዙፋን ፡ ቀኝ ፡ የተቀመጠ ፡ ሊቀ ፡ ክህነት ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳቸዋል ። ዕብ ፡ ፯ ፡ ፲፩-፳፰ ። ፰ ፡ ፩ ።

ስለ ፡ መሥዋዕትና ፡ ስለ ፡ ደብተራ ፡ ኦሪት ፡ (ድንኳን ።)

ብብሉይ ፡ ኪዳን መሥዋዕት ፡ የሚበለው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ነገር ፡ ነበር ። ስኛ ። የበሬና ፡ የላም ፡ የበግና ፡ የፍየል ፡ ከወፍም ፡ የርግብና ፡ የዋሊያ ፡ መሥዋዕት ፡ ተፈቅዶ ፡ ነበር ።

ከነዚህም ፡ ጥፍሩ ፡ ያልዘረዘረ ፤ ቀንዱ ፡ ያልከረከረ ፤ ጠቦትና ፡ ጥጃ ፡ ወይፈንም ፡ ከላሚቱም ፡ ጊደር ፡ እንጂ ፤ አሮጌ ፡ ከብት ፡ መሥዋዕት ፡ እንዳይሆን ፡ ተከልክሎ ፡ ነበር ።

መሥዋዕቱም ፡ ከታረደ ፡ በኋላ ፡ በእሳት ፡ የሚያቃጥሉትን ፡ አቃጥለው ፡ የተረፈው ፡ ለአሮን ፡ ልጆች ፡ ለክህነቱ ፡ ይሆን ፡ ነበር ።

ደሙንም ፡ በድንኳኑና ፤ በመውደያው ፡ ዙሪያ ፤ በበሩም ፡ ደጃፍ ፡ ይረጩት ፡ ነበር ። ስቡንና ፡ ሞራውንም ፡ በእሳት ፡ ያጡት ፡ ነበር ። ፪ኛ ። የእህል ፡ መሥዋዕት ፡ ነበር ። ይኸውም ፡ ከተፈተገ ፡ ስንዴ ፡ የተፈጠሩ ፡ ዱቄት ፡ በዘይት ፡ እየታሸ ፡ እየተጋገረ ፡ በእሳትም ፡ እየተቃጠለ ፡ የተረፈው ፡ ለአሮን ፡ ልጆች ፡ ለክህነቱ ፡ ይሆን ፡ ነበር ።

የበሬውንና ፡ የበግን ፤ የፍየሉን ፡ አስተራረድ ፤ የብልቱን ፡ አወጣጥ ። የደሙን ፡ አረጫጭ ፤ የስቡንና ፡ የሞራውን ፡ ማጤስ ፡ ይህንም ፡ የመሰለውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ በዝርዝር ፡ ለመጻፍ ፡ ይበዛልና ፡ በዋናው ፡

መጽሐፍ : በአሪት : ዘሌዋውያን : ከጆምዕራፍ : እስከ : ፯ : ምዕራፍ : በሙሉ : መመልከት : ነው ።

ደግሞ : ይህ : የመሥዋዕቱ : ሕግ : የተሠራው : እስራኤል : ከምድረ : ግብጽ : ከወጡ : በኋላ : በምድረ : በዳ : ስለ : ሆነ : መሥዋዕቱን : የሚሠወዱበት : በጥበብ : የተሰፋ : ድንኳን : ነበራቸው ።

ይኸውም : በመጋረጃ : የተከፈለ : ሶስት : ክፍል : ነበር ። አንደኛው : ክፍል : ሕዝብ : እስራኤል : የሚሰበሰቡበት : ነበር ። ሁለተኛውም : ክፍል : ከህናቱ : ዕለት : ዕለት : እየገቡ : መሥዋዕቱን : የሚሠወዱበትና : የሚያገለግሉበት : ነው ። በዚህም : ውስጥ : በጉን : የሚሠወዱበት : መሠዊያውን : መሥዋዕቱን : የሚበሉት : ማዕዳን ፣ ተቅዋመ : ወርቁን : (መቅረዙ) የቀርባኑንም : እንጀራ : ያስቀምጡበታል ። ይኸውም : መቅደስ : ይባላል ።

ሶስተኛው : ክፍል : ግን : ቅድስተ : ቅዱሳን : የሚባለው : ነው ። በዚህም : ውስጥ : ማዕጠንተ : ወርቁን ፣ በወርቅ : የተለበጠውን : ሣጥኑን፣ መናው : ያለበት : መሶበ : ወርቁን ። ሳይተክሏትና : ውህ : ሳያጠጧት : የለመለመችውን : የአርንን : በትር : ሕጉ : የተጻፈበት : ጽላቱን : ያኖሩበት : ነበር ። በመትም : አንድ : ጊዜ : ሊቀ : ከህናቱ : ብቻ : ስለ : ራሱና : ስለ : ሕዝቡ : ኃጢአት : ማስተሥረያ : የሚሆነውን : የበግ : ደም : ይዘ : ይገባል ። የድንኳኑን : አሠራርና : የትልቅነቱን : የስፋቱንም : ነገር : በአሪት : ዘወት : በጃጃ : በጃ፣ ምዕራፍ : መመልከት : ነው ።

ነገር : ግን : ሁሉን : በጥንቃቄና : በጥበብ : አዘጋጅቶ : የፈጠረ : ልዑልና : ረቂቅም የሆነ አምላካችን : ይህን : የመሰለውን : የመሥዋዕት : ነገር : የፈለገበትን : ምክንያቱን : ለመመርመርና : ለማወቅ : እጅግ : ይቻግራል ።

አንዳንድ : ሰዎች : እስራኤል : በምድረ : ግብጽ ላሉ : አንደ : ግብጻውያን : ለጣዖት : መሥዋዕት : ማቅረብ : ለምደው : ነበርና : ከግብጽ : ከመጡ : በኋላ : ሙሴ : ይህን : ልማድ : ለማስተው : ቢቸግረው : ለጣዖት : የምትሠወዱትን : መሥዋዕት : ለእውነተኛው : አምላክ : እያላችሁ : ሠወዱት : ብሎ : ስለ : አዘዛቸው : ልማድ : ሆኖ : ቀረ : ብለው : ይናገራሉ ።

ነገር : ግን : ይህን : እውነተኛ : አሳብ : ነው : ብለን : እንዳንቀበለው : እስራኤል : ወደ : ምድረ : ግብጽ : ከመውረዳቸውና የሰውም :

ዘር : በምድር : ላይ : ከመብዛቱ : አስቀድሞ : እነአቤል : እነኖጥ : እነአብርሃም : ሌሎችም : አባቶች : ለእግዚአብሔር : መሥዋዕት : ይሠወዱ : ነበር ። ዘፍጥ : ፬ : ፩-፬ ። ዘፍጥ : ፰ : ፳-፳፪ ።

ደግሞ : አንዳንድ : ሰዎች : እነአቤልና : እነኖጥ : እነአብርሃም : ሌሎችም : አባቶች : እግዚአብሔርን : ደስ : የሚለው : እየመሰላቸው : በፈቃዳቸው : ይሠወዱ : ነበር : እንጂ : እግዚአብሔር : ሠወልኝ : ብሎ አላዘዛቸውም : እያሉ : ይናገራሉ ። ይህንም : እውነተኛ : አሳብ : ነው : ብለን : አንቀበለውም ። የማንቀበልበትም : ምክንያቱ : እግዚአብሔር : ሠወልኝ : ብሎ : በያዘቸውም : በመሥዋዕታቸው : ደስ : አለው : ተብሎ : ተጽርጭልና : በመሥዋዕታቸው : ደስ : ካለው : ሠወልኝ : ብሎ : በያዘም : መሥዋዕት : መሠዋዕታቸው : ፈቃዱ : መሆኑን : የሚያስረዳ : ስለ : ሆነ : ነው ።

ነገር : ግን : አሁን : በኋለኛው : ዘመን : የእግዚአብሔር : ልጅ : ኢየሱስ : ክርስቶስ : ሰው : ሆኖ : ራሱን : ያማረና : የተወደደ : መሥዋዕት : አድርጎ : ለአባቱ : ከቀረበ : በኋላ : የበግንና : የፍየልን : የበሬንና : የላምን ፣ ይህንም : የመሰለውን : የብሉይን : ኪዳን : መሥዋዕት : ሁሉ : በጭራሽ : አስቀርቶታልና : ያለፈውን : የመሥዋዕቱን : ነገር : በጭራሽ : በናነጣው : ይሻላል : እንጂ : እግዚአብሔር : ይህን : የፈለገበትን : ምክንያቱን : በምርምር : ለማግኘትና : ለማወቅ : አይቻልም ።

ደግሞ : ክርስቶስ : የሐዲስ : ኪዳን : ሊቀ : ከህናት : በሆነ : ጊዜ : በእጅ : ወደ : አልተሠራው : ሰማያዊ : ድንኳን : የራሱን : ደም : ይዘ : ገባ : እንጂ : አንድ : ብሉይ : ኪዳን : ሊቀ : ከህናት : በእጅ : ወደ ተሠራችው : ድንኳን : የፍየልና : የበግ : ደም : ይዘ : አልገባም ። በማለቱ : መሥዋዕተ : አሪት : ማለፉን : እግዚአብሔርም : የፍየልና : የበግ ፣ የአህልም : መሥዋዕት : አለመሻቱን : ያስረዳቸዋል ። ዕብ : ፲ : ፩-፲ ።

ከዚህም : ቀጥሎ : ማንም : ሰው : ሕገ : ጽድቅ : ወንጌልን : ተምሮ : በክርስቶስ : ከመነ : በኋላ : በፈቃዱ : ኃጢአት : በሠራ : በገንጠመ : አሳት : ይፈረድበታል : እንጂ : የኃጢአት : መሥዋዕት : አይደረግለትምና : በእውነተኛው : ልብ : ሃይማኖታችንን : እናጽና ።

የሙሴን : ሕግ : የተላለፈ : ሰው : ሁለት : ወይም : ሶስት : ምስክር ች : ከመሰከሩበት : በኋላ : ያለምሕረት : የሚቀጣ : ከሆነ : የእግዚአብሔርን : ልጅ : በናቀና ፣ ሥጋውን : ደሙን : በረከሰ ፣ በመንፈስ : ቅዱስም :

ላይ ፡ የድፍረት ፡ ቃል ፡ በተናገረ ፡ ሰው ፡ ላይማ ፡ የፍርድ ፡ ቅጣት ፡ እንደምን ፡ ይበዛ ፡ ይሆን ።

ምሳሌ ። ባልንጀራውን ፡ የሰደበ ፡ ሰው ፡ ከማ ፡ ይከግል ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ብርቱ ፡ ቅጣት ፡ የለበትም ። ንጉሡን ፡ የሰደበ ፡ ግን ፡ ያለም ሕረት ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ ይፈረድበታልና ፡ የሙሴን ፡ ሕግ ፡ ከሚተላለፍ ፡ ሰው ፡ ቅጣት ፡ የክርስቶስን ፡ ሕግ ፡ የሚተላለፍ ፡ ሰው ፡ ቅጣቱ ፡ ይበዛል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በክርስቶስ ፡ ስለ ፡ ማመናቸው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መከራ ፡ መቀበላቸውን ፡ እያሳሰበ ፡ ዋጋችሁ ፡ ቢዘገይም ፡ አይቀርምና ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ጽኑ ፡ መከራ ፡ ከተቀበላችሁ ፡ በኋላ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ፈቃድ ፡ ይሁን ፡ እያላችሁ ፡ በተሸፋው ፡ ጸንታችሁ ፡ ቆዩ ፡ እንጂ ፡ ታላቅ ፡ ዋጋ ፡ የምታገኙበትን ፡ ሃይማኖታችሁን ፡ አትከዱ ። ሃይማኖትም ፡ ማለት ፡ እግዚአብሔር ፡ በነቢያትና ፡ በሐዋርያት ፡ እያደረ ፡ የተናገረውን ፡ ተስፋ ፡ በማድረግ ፡ የማይታየውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ማመን ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ። ፅብ ፡ ፲ ፡ ፩—፴፱ ።

ይህንም ፡ ለማስረዳት ፡ ሲል ፡ ባይናቸው ፡ ሳያዩ ፡ በእምነት ፡ ብቻ ፡ ትልልቅ ፡ ሥራ ፡ የሠሩትን ፡ ስዎች ፡ በየተራ ፡ እየቆጠረ ፡ ይነግራቸዋል ።

፩ኛ ። ዓለም ፡ እንደምን ፡ እንደ ፡ ተፈጠረ ፡ ባይኑ ፡ ያየ ፡ የለም ። የቀድሞ ፡ አባቶች ፡ ግን ፡ እምነብ ፡ አልቦ ፡ እንደ ፡ ተፈጠረ ፡ አምነው ፡ ይናገራሉ ። መዝ ፡ ፴፫ ፡ ፯ ።

፪ኛ ። አቤል ፡ እግዚአብሔርን ፡ ባይኑ ፡ አላየም ። ነገር ፡ ግን ፡ መኖሩን ፡ በእምነት ፡ አውቆ ፡ መሥዋዕት ፡ ሠውቶለታል ። ዘፍጥ ፡ ፬ ፡ ፬—፭ ።

፫ኛ ። ሄኖክ ፡ የሚፈልሰበትን ፡ አገር ፡ ባይኑ ፡ አላየም ። ነገር ፡ ግን ፡ በዚያ ፡ አገር ፡ ሞት ፡ አለመኖሩን በእምነት ፡ አውቆ ፡ ሔደ ። ዘፍጥ ፡ ፭ ፡ ፳፬ ።

፬ኛ ። ኖን ፡ የጥፋት ፡ ውኃ ፡ እንዲመጣ ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ በእምነት ፡ ከጥፋት ፡ ውኃ ፡ የሚድንበት ፡ መርከብ ፡ ሠራ ። ዘፍጥ ፡ ፯ ፡ ፳ ።

፭ኛ ። አብርሃም የሚወርሰውን ፡ አገር ፡ ባይኑ ፡ አላየም ። ነገር ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ ከዘመዶችህ ፡ ተለይተህ ፤ ከገርህ ፡ ወጥተህ ፡ እኔ ፡ ወደማወርሰህ ፡ አገር ፡ ና ፡ ቢለው ፡ በእምነት ፡ ከገሩ ፡ ወጥቶ ፡ ሔደ ። ዘፍጥ ፡ ፲፪ ፡ ፩—፬ ።

፮ኛ ። ሣራ ፡ እጅግ ፡ ከረጅችና ፡ ባልዋም ፡ ከሸመገለ ፡ በኋላ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ትወልዳለሽ ፡ ቢላት ፡ በእምነት ፡ ወንድ ፡ ልጅ ፡ ወለደች ። ዘፍጥ ፡ ፳፩ ፡ ፪ ።

፯ኛ ። አብርሃም ፡ አንድ ፡ ልጁን ፡ ይስሐቅን እግዚአብሔር ፡ ሠዋልኝ ፡ ብሎ ፡ በነገረው ፡ ጊዜ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ እንዲያስነሣለት ፡ አምኖ ፡ ለመሠዋት ፡ አቀረበው ። ዘፍጥ ፡ ፳፪ ፡ ፪—፲ ።

፰ኛ ። ይስሐቅ ፡ የተናገረውን ፡ ነገር ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዲያደርግለት ፡ አምኖ ፡ ኋላ ፡ በሚሆነው ፡ ነገር ፡ ያዕቆብንና ፡ ኤሳውን ፡ ባረከቸው ። ዘፍጥ ፡ ፳፯ ፡ ፳፰ ።

፱ኛ ። ያዕቆብ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለዮሴፍ ፡ ልጆች ፡ የሚያደርግላቸውን ፡ አምኖ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ በረከት ፡ ባረከቸው ። ዘፍጥ ፡ ፵፰ ፡ ፲፭ ።

፲፩ኛ ። ዮሴፍ ፡ በሚሞትበት ፡ ጊዜ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስራኤልን ፡ ከግብጽ ፡ እንዲያወጣቸው ፡ አምኖ ፡ አጥንቶቹን ይዛችሁ እንድትወጡ ፡ ብሎ ፡ አዘዛቸው ። ዘፍጥ ፡ ፶ ፡ ፳፬—፳፭ ።

፲፩ኛ ። የሙሴ ፡ ወላጆች ፡ እግዚአብሔር ፡ ልጃቸውን ፡ ሙሴን ፡ እንዲያደነው ፡ አምነው ፡ የፈርዖንን ፡ ቀጣ ፡ ሳይፈሩ ፡ ሶስት ፡ ወር ፡ በቤታቸው ፡ ሸሽገው ፡ አኖሩት ። ዘፀአ ፡ ፪ ፡ ፩—፫ ።

፲፪ኛ ። ሙሴ ፡ ባደገ ፡ ጊዜ ፡ ፈርዖን ፡ ከሚሰጠው ፡ ገንዘብ ፡ እግዚአብሔር ፡ የሚሰጠው ፡ ክብር ፡ እንዲበልጥ ፡ አምኖ ፡ የፈርዖን ፡ የልጅ ፡ ልጅ ፡ ነህ ፡ ቢሉት ፡ አይደለህም ፡ አለ ። ዘፀአ ፡ ፪ ፡ ፲—፲፪ ።

፲፫ኛ ። ሙሴ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከፈርዖን ፡ እጅ ፡ እንዲያደነው ፡ አምኖ ፡ ከምድረ ፡ ግብጽ ፡ ወጥቶ ፡ ሔደ ። ዘፀአ ፡ ፲ ፡ ፲፩—፳፰ ።

፲፬ኛ ። ሙሴ ፡ በበጎ ፡ ደም ፡ ሞተ ፡ በኩር ፡ እንዲቀር ፡ አምኖ ፡ የበጎን ፡ ደም ፡ ረጭቶ ፡ ፋሲካ ፡ አደረገ ። ዘፀአ ፡ ፲፪ ፡ ፲፪—፲፰ ።

፲፭ኛ ። እስራኤል ፡ እግዚአብሔርን ፡ አምነው ፡ በኤርትራ ፡ በሕር ፡ በገቡ ፡ ጊዜ ፡ ባሕሩ ፡ ደረቀላቸው ። ዘፀአ ፡ ፲፬ ፡ ፳፪ ።

፲፮ኛ ። እስራኤል ፡ እግዚአብሔር ፡ ጠላቶቻቸውን ፡ እንዲያጠፋላቸው ፡ አምነው ፡ ኢያሪኮን ፡ ሰባት ፡ ቀን ፡ በከበደት ፡ ጊዜ ፡ ቅጥርዋ ፡ እየፈረሰላቸው ፡ ሳይሞጉ ፡ ገቡ ። ኢያ ፡ ፯ ፡ ፳ ።

፲፯ኛ ። ረዓብ ፡ ዘማ ፡ በኢያሪኮ ፡ ሳለች ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዲያደናት ፡ አምኖ ፡ የእስራኤልን ፡ ጉብኞች ፡ ሳትፈራ ፡ ተቀበለች ። ኢያ ፡ ፪ ፡ ፲፰ ። የቀሩትንም ፡ እግዚአብሔርን ፡ በማመን ፡ ትልልቅ ፡ ሥራ ፡ የሠሩትን ፡ የመሳፍንቱንና ፡ የነገሥታቱን ፡ ነገር ፡ እንዳልነግራችሁ ፡ ጊዜው ፡ ያንሰኛልና ፡ ምን ፡ አደርጋለሁ ፡ እያለ ፡ ሌሎችንም ፡ በሃይማኖት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡

መከራ ፡ የተቀበሉትን ፡ ሰዎችና፡ የመከራቸውንም፡ በዛት ፡ ከተናገረ፡ በኋላ ፡
 እነዚህ ፡ ሁሉ ፡ በገይማናት ፡ የተመሰከረላቸውን ፡ ተስፋቸውን ፡ አላገኙ
 ም ፡ በማለት ፡ ነገሩን ፡ ሲጨርስ ፡ ተስፋቸውን ፡ ያላገኙበት ፡ ምክንያቱ ፡
 ትንሣኤ ፡ ዘጉባኤና ፡ ተስፋ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡ መውረስ ፡ በብሉይ ፡
 ኪዳንና ፡ በሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ዘመን ፡ በእግዚአብሔር ፡ ላመኑት ሁሉ ፡ አን
 ድ፡ ጊዜ ፡ እንዲሆን ፡ እግዚአብሔር ፡ ገለ፡ ወሰነው ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳቸዋል ።
 ምሳሌ ። ታላቅ ፡ ምሳ ፡ ለመጋበዝ ፡ አስቦ ፡ ወዳጆቹን ፡ የጠራ ፡ ጌታ ፡
 የተጠፋት ፡ ወዳጆቹ ፡ በሙሉ ፡ አስቲሰሰሰቡ ፡ ጠብቆ ፡ ባንድነት ፡ ይጋ
 ብዛል ፡ አንጂ ፡ አሥር ፡ ደቂቃ ፡ ወይም ፡ ሺጅ ፡ ደቂቃ ፡ እየተቀዳደሙ ፡
 ቢመጡ ፡ እንደመጡ ፡ ይጋበዙ ፡ ብሎ ፡ ግብዣውን ፡ አይጀምርም ። እግ
 ዚአብሔርም ፡ ትንሣኤ ፡ ዘጉባኤና ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡ መውረ
 ስን ፡ እርሱ ፡ በጌትነቱ ፡ አውቆ ፡ በኋለኛው ፡ ዘመን ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡
 እንዲሆን ፡ ወስኖታልና ፡ በእግዚአብሔር ፡ ያመኑ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በሰ
 ማይ ፡ ዋጋቸውን ፡ የሚያገኙት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ መሆኑን ፡ ማመን ፡
 ይገባናል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ምሳ ፡ የጋበዘ ፡ ጌታ ፡ ወዳጆቹ ፡ በሙሉ ፡ አስቲመጡ ፡
 ድረስ ፡ አስቀድመው ፡ የመጡትን ፡ በመልካም ፡ የሚረፈያ ፡ ስፍራ ፡ አ
 ስቀምጦ ፡ በፍቅር ፡ እያነጋገረ ፡ እንዲያቆያቸው ፡ እግዚአብሔርም ፡ አስ
 ቀድመው ፡ የሞቱት ፡ የወዳጆቹን ፡ ነፍሳት ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡ እ
 ስቲወርሱ ፡ ድረስ ፡ በተደላ ፡ ገነት ፡ በደስታ ፡ እንዲያቆያቸው ፡ ማመ
 ን ፡ ይገባናል ።

በመከራስ ፡ በትገዳ ፡ ጉዳታችሁ ፡ ምንድነው ። በመጽሐፈ ፡ ምሳ
 ሌ ፡ ልጅ ፡ ሆይ ፡ እግዚአብሔር ፡ በገዳህ ፡ ጊዜ ፡ በልብህ ፡ አትጨነቅ ።
 በቀጣህም ፡ ጊዜ ፡ ከእርሱ ፡ አትረቅ ፡ የተባለውን ፡ ታውቁት ፡ የለምን ።
 ምሳ ፡ ሮ ፡ ፲፩—፲፪ ።

ደግሞስ ፡ አባት ፡ የሚወደውን ፡ ልጄን ፡ አይገሥድምን ። እግዚአ
 ብሔርስ ፡ እናንተን ፡ መገዳደል ፡ ቢወዳችሁ ፡ አይደለምን ። ከልተገዳዳች
 ሁማ ፡ እንደ ፡ ዲቃሎች ፡ እንጂ ፡ አንድ ፡ አውነተኞች ፡ ልጆች ፡ አለመ
 ሆናችሁ ፡ ነው ፡ ይላቸዋል ።

በዕብራውያን ፡ ልማድ ፡ አውነተኛ ፡ ልጅ ፡ የሚባለው ፡ በቤት ፡ ካ
 ለችው ፡ ሚስት ፡ የተወለደው ፡ ነው ። ዲቃላ ፡ የሚባለው ፡ ግን ፡ ከማ
 ናቸዋም ፡ ከመንደር ፡ ጋለሞታ ፡ የተወለደ ፡ ልጅ ፡ ነው ።

ከሚስት ፡ የተወለደው ፡ አውነተኛው ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ ሁሉ ፡ ከአባቱ
 ጋራ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ዘወትር ፡ እየተማረና ፡ እየተገዳጀ ፡ ያደገና ፡ በኋላ ፡
 ትልቅ ፡ ጥቅም ፡ ያገኛል ። ዲቃላ ፡ ግን ፡ መኖሪያው ፡ በውጭ ፡ ከጋለሞታ ፡
 እናቱ ፡ ጋራ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሳይማርና ፡ ሳይገዳጀ ፡ ያደገና ፡ በኋላ ፡ ትልቅ ፡ ጉ
 ዳት ፡ ያገኘዋል ። ስለዚህ ፡ ካልተገዳጀችሁ ፡ ዲቃሎች ፡ ናችሁ ፡ አላቸው ።
 ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በሥጋ ፡ የሚወልዱን ፡ አባቶቻችን ፡ በገዳህን ፡
 ጊዜ ፡ የምንፈራቸውና ፡ የምናከብራቸው ፡ ከሆነ ፡ በመንፈስ ፡ ለሚወል
 ደን ፡ ለሰማያዊ ፡ አባታችን ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አብልጠን ፡ መታዘዝና ፡
 መገዛት ፡ ይገባናል ፡ ይላቸዋል ።

በመንፈስ ፡ ለሚወልደን ፡ ለሰማያዊ ፡ አባታችን ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡
 አንዳንድ ፡ መምሕራን ፡ ሲተረጉሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከምድር ፡ መሬት ፡
 አንሥቶ ፡ አዳምን ፡ ስለ ፡ ፈጠረው ፡ ሥጋው ፡ መሬት ፡ ነው ። ነፍሱን ፡
 ግን ፡ ከወደትም ፡ አመጣት (አነሣት) ላይል ፡ በፍንጫው ፡ የሕይወት ፡
 አስትንፋስን ፡ እፍ ፡ አለበት ፤ አዳምም ፡ ሕይወት ፡ ያለው ፡ ነፍስ ፡ ሆነ ፡
 ይላልና ፡ የአዳም ፡ ነፍስ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ አስትንፋስ ፡ የተገኘች ፡ ስለ ፡
 ሆነች ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እግዚአብሔርን ፡ በመንፈስ ፡ የሚወልደን ፡ አባ
 ታችን ፡ አለው ፡ ብለው ፡ ይተረጉማሉ ።

ደግሞ ፡ እንዳንድ ፡ መምሕራን ፡ አባቶቻችን ፡ በዘር ፡ እንደወለዱን ፡
 እግዚአብሔርም ፡ በጥምቀት ፡ የመንፈሳዊ ፡ ልደት ፡ ይወልደናልና ፡ ቅ ፡
 ጳውሎስ ፡ እግዚአብሔርን ፡ በመንፈስ ፡ የሚወልደን ፡ አባታችን ፡ አለ
 ው ፡ ብለው ፡ ይተረጉማሉ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ እንግዲህ ፡ እንደ ፡ ደመና ፡ ከበውን ፡ ያሉት ፡ ከ
 ዚህ ፡ በላይ ፡ ስማቸው ፡ የተጻፈው ፡ አባቶች ፡ ሃይማኖት ፡ የምትጠቅም ፡
 መሆኗን ፡ ስለ ፡ መሰከሩልን ፡ የኃጢአትን ፡ ሸክም ፡ ከላያችን ፡ አውርደን ፡
 ጥለን ፡ ተስፋችንን ፡ ለማግኘት ፡ በትዕግሥት ፡ እየርጥን ፡ የሃይማኖታች
 ንን ፡ ጀማሪና ፡ ፈጻሚ ፡ የሚሆን ፡ አይሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ እንከተለው ። እ
 ርሱ ፡ ወደ ፡ ሬት ፡ በምእመናን ፡ መዳን ፡ የሚያገኘውን ፡ ደስታ ፡ ብቻ ፡
 እንጂ ፡ መከራውን ፡ ሳያዕብ ፡ በመስቀል ፡ ተሰቅሎ ፡ ሞተ ። መከራውን
 ም ፡ ታግሦ ፡ ከተቀበለና ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ወጥቶ ፡ በአባቱ ፡
 በእግዚአብሔር ፡ ዙፋን ፡ በስተ ፡ ቀኝ ፡ ተቀመጠ ።

እንግዲህ ፡ እርሱ ፡ መከራውን ፡ ሁሉ ፡ በትዕግሥት ፡ መቀበሉን ፡
 አስቦ ፡ እስካሁን ፡ ድረስ ፡ ከኃጢአት ፡ ጋራ ፡ በመጋደል ፡ ደም ፡ ለማ

ፍሰስ ፡ አልደረሳችሁምና ፡ የክርቶስን ፡ መከራ ፡ ያስባችሁ ፡ እንደሆነ ፡ ኃይለ ፡ ነፍስ ፡ አግኝታችሁ ፡ ከኃጢአት ፡ ጋራ ፡ ለመጋደልና ፡ ደም ፡ ለማፍሰስ ፡ ትችላላችሁ ፡ ይላቸዋል ።

የኃጢአትን ፡ ሸክም ፡ ከላያችን ፡ አውርደን ፡ ጥለን ፡ በትዕግሥት ፡ እየሮጥን ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ አንከተለው ፡ ማለት ፡ ሸክም ፡ የተሸከመ ፡ ሰው ፡ እየሮጠ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ በቀደመው ፡ ሰው ፡ መድረስ ፡ ይቅርና ፡ በዝግታም ፡ ለመሔድ ፡ አይችልም ።

እንደዚህ ፡ ኃጢአትን ፡ በድፍረት ፡ እየሠራን ፡ ብንኖር ፡ ድካም ፡ ነፍስን ፡ ያመጣብናልና ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ መከተላችን ፡ (መምሰላችን) ይቅርና ፡ ክርስቲያን ፡ ተብለን ፡ ለመጠራት ፡ እንኳ ፡ አይገባንም ፡ ለማለት ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ ከኃጢአት ፡ ጋራ ፡ በመጋደል ፡ ገና ፡ ደም ፡ ለማፍሰስ ፡ አልደረሳችሁም ፡ ማለት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ከጠላቱ ፡ ጋራ ፡ ጠብ ፡ ጀምሮ ፡ ከተማቱ ፡ በኋላ ፡ የማሸነፍ ፡ ምልክት ፡ የጠላቱን ፡ ደም ፡ ማፍሰሱ ፡ አንድ ፡ ሆነ ፡ ኃይለ ፡ ነፍስን ፡ አግኝታችሁ ፡ የኃጢአትን ፡ ደም ፡ ለማፍሰስ ፡ እንድትችሉ ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ መከራ ፡ አስቡ ።

ደግሞ ፡ ሰው ፡ በልቡ ፡ ውስጥ ፡ አንድ ፡ ብርቱ ፡ አሳብ ፡ የተነሣበት ፡ እንደሆነ ፡ ሌላውን ፡ አሳቡን ፡ ሁሉ ፡ ትቶ ፡ ያንኑ ፡ ብቻ ፡ ያስባል ። እናንተም ፡ ሌላው ፡ የኃጢአት ፡ አሳብ ፡ ሁሉ ፡ እንዲጠፋላችሁ ፡ የተሰቀለውን ፡ ክርስቶስን ፡ ብቻ ፡ አስቡ ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

የተግሣጽንም ፡ ጥቅምነት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ በተጻፈው ፡ ቃል ፡ ያስረረዳቸዋል ።

ተግሣጽ ፡ ሁሉ ፡ ምንም ፡ ለጊዜው ፡ ደስ ፡ ባያሰኝ ፡ በትዕግሥት ፡ ለተቀበለው ፡ ሰው ፡ በኋላ ፡ ጽድቅንና ፡ ሰላምን ፡ እንዲያሰጠው ፡ እርግጥ ነው ። ስለዚህ ፡ ብኩርናውን ፡ ለጊዜው ፡ ብቻ ፡ ደስ ፡ በሚያሰኝ ፡ በመብል ፡ እንደ ፡ ሸጠ ፡ እንደ ፡ ዔሳው ፡ ለጊዜው ፡ የሚጠቅምን ፡ ነገር ፡ ለማግኘት ፡ ሳትቸኩሉ ፡ ለዘለዓለም ፡ የሚሆነውን ፡ ተስፋችሁን ፡ ለማግኘት ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ተግሣጽ ፡ ታግሣችሁ ፡ ብትቀበሉ ፡ ይሻላችኋል ። ዔሳው ፡ ምንም ፡ ለጊዜው ፡ ብቻ ፡ ደስ ፡ በሚያሰኝ ፡ በመብል ፡ ብኩርናውን ፡ ቢሸጥ ፡ በኋላ ፡ ተጸጽቶ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ለማግኘት ፡ እያለቀሰ ፡ መሬሊጉንና ፡ ፈልጎም ፡ አለማግኘቱን ፡ ታውቁታላችሁ ይላቸዋል ። ዘፍጥ ፡ ፳፭ ፡ ፴፫—፴፬ ።

ከዚህም ፡ እያይዘ ፡ የደብረ ፡ ሲናንና ፡ የደብረ ፡ ጽዮንን ፤ የቀድሞ ፡ ዕብራውያንና ፡ የዛሬ ፡ ዕብራውያንን ፡ መበላለጥ ፡ እያስረዳ ፡ ይጽፍላቸዋል ።

እናንተ ፡ የዛሬዎቹ ፡ ዕብራውያን ፡ እንደ ፡ ቀድሞዎቹ ፡ ዕብራውያን ፡ አይደላችሁም ። እነዚያ ፡ የቀድሞዎቹ ፡ ዕብራውያን ፡ ከሙሴ ፡ ጋራ ፡ ወደ ፡ ደብረ ፡ ሲና ፡ በሔዱ ፡ ጊዜ ፡ ደብረ ፡ ሲና ፡ በጭጋግና ፡ በአሳት ፡ ጢስ ፤ በጨለማም ፡ መሸፈኑን ፤ በነገድጓድና ፡ በዓውሎ ፡ ነፋስም ፡ መናወጡን ፡ አይተው ፤ የመለከትንም ፡ ድምፅ ፡ ሰምተው ፡ ስለፈሩ ፡ ሁሉንም ፡ ነገር ፡ ሙሴ ፡ ይንገረን ፡ እንጂ ፡ በነበልባለ ፡ አሳት ፡ ውስጥ ፡ ያለው ፡ እግዚአብሔር ፡ ሊነግረን ፡ አንፈልግም ፡ ብለው ፡ ነበር ። ዘፀአ ፡ ፳ ፡ ፲፰—፲፱ ።

ደግሞ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወደ ፡ አለበት ፡ ወደ ፡ ተራራው ፡ ስፍራ ፡ እንዳይቀርቡ ፡ ተከልክለው ፡ ነበር ። ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ ከእንስሳም ፡ ወገን ፡ እንኳ ፡ ወደ ፡ ተራራው ፡ ቀርቦ ፡ ቢገኝ ፡ በደንጊያ ፡ ወግረው ፡ ይገድሉት ፡ ነበር ። ዘፀአ ፡ ፲፱ ፡ ፲፪—፲፫ ።

በዚህም ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ደብረ ፡ ሲና ፡ እጅግ ፡ የሚያስፈራ ፡ ስለሆነ ፡ ራሱ ፡ ሙሴ ፡ ሳይቀር ፡ ፈራሁ ፡ ተንቀጠቀጥሁ ፡ ብሏል ። ዘዳግ ፡ ፱ ፡ ፲፱ ።

እናንተ ፡ የዛሬዎቹ ፡ ዕብራውያን ፡ ግን ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ሰማያዊት ፡ ወደ ፡ ተባለችው ፡ ወደ ፡ ደብረ ፡ ጽዮን ፡ ደርሳችኋል ። በእርስዎም ፡ አዕላፍ ፡ መላእክትና ፡ ስማቸው ፡ በሰማይ ፡ የተጻፈላቸው ፡ ማንበረ ፡ በኩር ፡ የተባሉት ፡ ቅዱሳን ፡ ሁሉ ፡ ይገቡባታል ፡ እንጂ ፡ በደብረ ፡ ሲና ፡ እስራኤል ፡ እንዳይቀርቡ ፡ አንድ ፡ ተከለክሉ ፡ አይከለክሉም ።

የሁሉም ፡ ፈራጅ ፡ የሚሆን ፡ እግዚአብሔርና ፡ ለሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ለወንጌል ፡ መሪ ፡ የሆነው ፤ በመናገርም ፡ ከአቤል ፡ ደም ፡ በሚበልጠው ፡ በደሙ ፡ ያዳገን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በዚያው ፡ ሆኖ ፡ ያነጋግረናል ። ዘፍጥ ፡ ፱ ፡ ፲ ።

እንግዲህ ፡ እነዚያ ፡ የፊተኞቹ ፡ ዕብራውያን ፡ ሙሴ ፡ ይንገረን ፡ እንጂ ፡ እግዚአብሔር ፡ አይናገረን ፡ በማለት ፡ ከሚናገራቸው ፡ ከእግዚአብሔር ፡ በመራቃቸው ፡ ምክንያት ፡ ከቀጣው ፡ ከላመለጡ ፡ ይልቁንም ፡ እኛ ፡ ለማምለጥ ፡ አንችልምና ፡ ስለዚህ ፡ በሰማይ ፡ ሆኖ ፡ ከሚናገረን ፡ ከእግዚአብሔር ፡ እንዳትርቁ ፡ ተጠንቀቁ ።

እርሱ ፡ አስቀድሞ ፡ ምድርን ፡ እንዳናወጣት ፡ አሁንም ፡ ደግሞ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ሰማዩንም ፡ ጭምር ፡ አናውጣለሁ ፡ ብሎ ፡ ተናግሮዋል ። ይህም ፡ ቃል ፡ ሰማይና ፡ ምድር ፡ የሚያልፍ ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳናልና ፡ የማያልፈውን ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡ እንወርስ ፡ ዘንድ ፡ እግዚአብሔርን ፡ በማገልገል ፡ እንጽና ፤ እርሱም ፡ የሚያቃዋል ፡ እሳት ፡ ነውና ፡ በፍርሃት ፡ እየተገዘን ፡ ደስ ፡ እናሰኘው ፡ ይላቸዋል ። ሐጌ ፡ ፪ ፡ ፮ ። መዝጊቅ ፡ ፳፯ ። ዘዳግ ፡ ፬ ፡ ፳፬ ። ኢሳ ፡ ፴፫ ፡ ፲፬ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በፍቅር ፡ እንዲጸኑ ፡ እንግዲህም ፡ እንዲቀበሉ ፡ ለታሠሩና ፡ መከራም ፡ ለጸናባቸው ፡ እንዲራራ ፡ ይነግራቸዋል ። ደግሞ ፡ ከሱብራውያን ፡ መካከል ፡ ጋብቻን ፡ እንደ ፡ ርኩስ ፡ ነገር ፡ የሚቆዩ ፡ ሰዎች ፡ ነበሩና ፡ ጋብቻ ፡ በሁሉም ፡ ዘንድ ፡ የከበረና ፡ መኝታውም ፡ ንጹሕ ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳቸዋል ። ስቆሮ ፡ ፮ ፡ ፱ ። ኤፌ ፡ ፭ ፡ ፭ ።

ስዕትንም ፡ በቃኝ ፡ በማለት ፡ እንዲያሸንፉ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ቃል ፡ የሚያስተምሩ ፡ መምህራንንም ፡ እንዲረዱና ፡ እንዲያከብሩ ፡ ይነግራቸዋል ። ደግሞ ፡ መምህራንንም ፡ ቢሆኑ ፡ ከመካከላቸው ፡ ጠማማ ፡ ትምሕርት ፡ የሚያስተምሩ ፡ አንዳንድ ፡ አይታጡምና ፡ ያካሄዱባቸውን ፡ ፍጻሜ ፡ እያያችሁ ፡ ምስጋናቸው ፡ እንጂ ፡ መምህራን ፡ ከሆኑ ፡ በላችሁ ፡ በክፉ ፡ ሥራቸው ፡ አትምሰሏቸው ። ኢየሱስ ፡ ክርስቶስም ፡ የትናንትናም ፤ የዛሬም ፤ የነገም ፡ መሆኑን ፡ አወቁ ፡ ይላቸዋል ።

ትርጓሜውም ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ የነበረ ፡ ማዕከል ፡ ዓለም ፡ ያለ ። ድኅረ ፡ ዓለምም ፡ የሚኖር ፡ ማለት ፡ ነው ። ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፩ ፡ -፫ ።

ይህንም ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ የብሉይ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ ስለ ፡ ራሱና ፡ ስለ ፡ ሕዝቡ ፡ ኃጢአት ፡ በመት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ የሚሠዋውን ፡ የበጉን ፡ ደም ፡ ይዘ ፡ ወደ ፡ መቅደስ ፡ ከገባ ፡ በኋላ ፡ የበጉን ፡ ሥጋ ፡ ከከተማ ፡ ውጭ ፡ አውጥተው ፡ በእሳት ፡ ያቃጥሉት ፡ ነበርና ፡ የሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ሊቀ ፡ ከህናት ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስም ፡ የሕዝቡን ፡ ኃጢአት ፡ ያስተወርደደ ፡ ዘንድ ፡ ከከተማ ፡ ውጭ ፡ ተሰቀለ ። ስለዚህ ፡ እኛም ፡ መከራውን ፡ ተሸክመን ፡ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ ውጭ ፡ ወደ ፡ ሚሆን ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ እንወጣ ። አገራችንና ፡ መኖሪያችንም ፡ በሰማይ ፡ እንጂ ፡ በምድር ፡ አለመሆኑን ፡ ታውቃላችሁ ።

ወደ ፡ እናንተም ፡ ለመምጣት ፡ መንገዳችንን ፡ ያቀናልን ፡ ዘንድ ፡ ጸልዩልን ።

የበጎች ፡ ጠባቂዎችን ፡ አለቃ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ ከሙታን ፡ ለይቶ ፡ ያስነሣው ፡ እግዚአብሔር ፡ ፈቃዱን ፡ ትሬጽሙ ፡ ዘንድ ፡ በመልካም ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ያጽናችሁ ።

ወንድሞቹ ፡ ሆይ ፤ ይህችን ፡ በአጭር ፡ ቃል ፡ አድርጌ ፡ የጸፍሁላችሁን ፡ መልእክት ፡ ትቀበሉኝ ፡ ዘንድ ፡ እለምናችኋለሁ ።

ወንድማችን ፡ ጤሞቴዎስም ፡ ከእሥራቱ ፡ ስለ ፡ ተፈታ ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ አሲዜ ፡ ልክዋለሁ ፡ ይላቸዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ መምህራንችሁንና ፡ ቅዱሳንንም ፡ ሁሉ ፡ እንዴት ፡ ናችሁ ፡ በሉልኝ ። በዚህም ፡ በኢጣልያ ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያን ፡ አንዴት ፡ ናችሁ ፡ ይሏችኋል ። የእግዚአብሔርም ፡ ጸጋ ፡ ከሁላችሁ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡ በማለት ፡ እንደ ፡ አባትነቱ ፡ በራኬውን ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ።

የጸፈውም ፡ በኢጣልያ ፡ አገር ፡ ሳለ ፡ በ፲፮ ፡ (፳፬) ዓመ ፡ ምሕ ፡ ነው ። ጽጮም ፡ ሲጨርስ ፡ በደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ በጤሞቴዎስ ፡ እጅ ፡ ልከላቸዋል ።

ምዕራፍ ፡ ፱ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በሮሜ ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ታሥሮ ፡ ከተፈታ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌምና ፡ ወደ ፡ ምድረ ፡ እስያ ፡ ስለ ፡ መመለሱ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በቀሣርያ ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ በሔደ ፡ ጊዜ ፡ ከሳሾቹ ፡ አይሁድ ፡ ወንጀሉን ፡ ለማስረዳት ፡ አልሔዱም ፡ ነበር ። ቢሔዱም ፡ ጠባቸው ፡ በገይማኖት ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በሮሜ ፡ የሚኖሩ ፡ ዳኞች ፡ አረማውያን ፡ ነበሩና ፡ የሙሴንና ፡ የኢየሱስን ፤ የኦሪትንና ፡ የወንጌልን ፡ ነገር ፡ የማያውቁ ፡ በመሆናቸው ፡ ምንም ፡ ፍርድ ፡ አይፈርዱላቸውም ፡ ነበር ።

ስለዚህ ፡ በማናቸውም ፡ ቢሆን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ሳያቀርቡት ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ሙሉ ፡ የቁም ፡ እሥር ፡ ሆኖ ፡ በገንዘብ ፡ በተከራየው ፡ ቤት ፡ ከተቀመጠ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ሮማውያን ፡ ሕግ ፡ ወንጀሉ ፡ ቀላል ፡ የሆነ ፡ እሥረኛ ፡ ሁሉ ፡ ይፈታ ፡ የሚባልበት ፡ ጊዜ ፡ ስለ ፡ ደረሰ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ከእሥራቱ ፡ ተፈታ ።

ወንጀሉ ፡ ቀላል ፡ የሆነ ፡ እሥረኛ ፡ ይፈታ ፡ የሚባልበት ፡ ጊዜ ፡ ማለት ፡ በሀገራችን ፡ በኢትዮጵያ ፡ ንጉሡ ፡ በዓለ ፡ ትንሣኤ ፡ ወይም ፡ በዓለ ፡

271

ግርያም ፣ ወይም ፣ የተወለደበት ፣ ቀን ፣ ሲቀርብ ፣ ይህን ፣ ይህን ፣ የመሰለ ፣
ወንጀል ፣ የሠራውን ፣ ወንጀልኛ ፣ ምረቃ ፣ ለገደ ፣ ማለት ፣
ጊዜ ፣ ነው ።

ቅ ፣ ጳውሎስም ፣ ከአሥራቱ ፣ ከተፈታ ፣ በኋላ ፣ ጥቂት ፣ ወራት ፣ ያህ
ል ፣ በሮሜ ፣ ተቀምጦ ፣ ነበር ። በዚያም ፣ ጊዜ ፣ ኔርን ፣ ቁሣር ፣ አእም
ሮው ፣ ደህና ፣ ስለ ፣ ነበር ፣ በክርስቲያን ፣ ላይ ፣ ክፉ ፣ አሳብ ፣ አልተነሣበ
ትም ፣ ነበርና ፣ ቅ ፣ ጳውሎስ ፣ በሮሜ ፣ ለመኖር ፣ ይችል ፣ ነበር ። ነ
ገር ፣ ግን ፣ ቅ ፣ ጳውሎስ ፣ አሳብና ፣ ናፍቆቱ ፣ በእስያ ፣ ያስተማራቸው
ንና ፣ በክርስቶስ ፣ ያሳመናቸውን ፣ ክርስቲያኖች ፣ ለመገባቸው ፣ ስለ ፣
ሆነ ፣ ከሮሜ ፣ ወጥቶ ፣ ከሐይደ ፣ በኋላ ፣ ወደ ፣ ኢየሩሳሌም ፣ ደርሶ ፣
ከዚያ ፣ ደግሞ ፣ በቶሎ ፣ ወደ ፣ ኤፌሶን ፣ ተመለሰ ።

ወደ ፣ ኤፌሶንም ፣ መመለሱ ፣ አስቀድሞ ፣ በእስያ ፣ እየዞረ ፣ ያስተማ
ረባቸው ፣ አገሮች ፣ ምንም ፣ ብዙ ፣ ቢሆኑ ፣ በኤፌሶን ፣ ሁለት ፣ ዓመት ፣ ከ
ሶስት ፣ ወር ፣ ተቀምጦ ፣ በማስተማሩ ፣ ብዙ ፣ ሰዎች ፣ በክርስቶስ ፣ አሳምኖ ፣
ነበርና ፣ እነዚያን ፣ ለመጎብኘት ፣ ሲል ፣ ነው ።

በኤፌሶንም ፣ ሆኖ ፣ በመክራ ፣ የደከሙትን ፣ ምእመናንን ፣ እያጸናና ፣
መናፍቃንን ፣ እየገሠጸ ፣ አያሌ ፣ ወራት ፣ ተቀመጠ ። ጠሞቱም ፣ ግን ፣
ቅ ፣ ጳውሎስ ፣ በሮሜ ፣ ታሥሮ ፣ ሳለ ፣ በፊልጶስቶስ ፣ ለሚኖሩ ፣ ክርስቲ
ያኖች ፣ መልእክት ፣ ከጻፈላቸው ፣ በኋላ ፣ ወዲያውም ፣ በቃል ፣ እንዲያ
ስረዳቸው ፣ አስከታትሎ ፣ ልኮት ፣ ነበርና ፣ በዚያው ፣ ቆይቶ ፣ ሳለ ፣ አሁ
ን ፣ ቅ ፣ ጳውሎስ ፣ ከአሥራቱ ፣ ተፈትቶ ፣ ወደ ፣ ኤፌሶን ፣ መምጣቱን ፣
በሰማ ፣ ጊዜ ፣ ከፊልጶስቶስ ፣ በቶሎ ፣ ተመልሶ ፣ በኤፌሶን ፣ ተገናኙ ።

በኤፌሶንም ፣ ጥቂት ፣ ወራት ፣ በንድነት ፣ ከቆዩ ፣ በኋላ ፣ ቅ ፣ ጳው
ሎስ ፣ ሎዶቅያ ፣ ደርሶ ፣ ከዚያም ፣ ወደ ፣ መቄዶንያ ፣ አልፎ ፣ በመቄዶንያ ፣
የሚኖሩትን ፣ ክርስቲያኖች ፣ ለመጎብኘት ፣ ቍርጥ ፣ አሳብ ፣ አደረገ ።

አሳብንም ፣ በዚህ ፣ ከቆረጠ ፣ በኋላ ፣ በፍርግያና ፣ በሎዶቅያ ፣ አውራ
ጃ ፣ በየስፍራው ፣ እየተዛወረ ፣ ምእመናንን ፣ ይጎበኝ ፣ ጀመር ። ምእመናን
ም ፣ በሌላ ፣ ምክንያት ፣ ሳይሆን ፣ በአሥራት ፣ አራት ፣ ዓመት ፣ ሙሉ ፣ የ
ተለያቸውን ፣ የሚወዱትን ፣ መምህራቸውን ፣ በማየታቸው ፣ እጅግ ፣ ደስ ፣
አላቸው ።

ምዕራፍ ፣ ፺፰ ።

ቅዱስ ፣ ጳውሎስ ፣ ለጠሞቱም ፣ መጀመሪያውን ፣ መልእክቱን ፣ ስለ ፣ መጻፉ ።

ቅዱስ ፣ ጳውሎስ ፣ ጠሞቱም ፣ በኤፌሶን ፣ ኤጲስ ፣ ቆጶስ ፣ አድርጎ ፣
ከሾመው ፣ በኋላ ፣ በያገሩ ፣ እየዞረ ፣ ለማስተማር ፣ ስለ ፣ ቸኮለ ፣ የኤጲስ ፣
ቆጶስቱን ፣ ሥራ ፣ ሁሉ ፣ በትክክል ፣ ሊያስተምረውና ፣ ሊያስረዳው ፣ ጊዜ ፣
አላገኘም ፣ ነበር ። አሁን ፣ ግን ፣ በ፺፰(፳፰)ዓመ ፣ ምሕ ፣ ሎዶቅያ ፣ በደረሰ ፣
ጊዜ ፣ የዕረፍት ፣ ጊዜ ፣ ስለ ፣ አገኘ ፣ የኤጲስ ፣ ቆጶስትን ፣ ሥራ ፣ ሁሉ ፣ እ
ያስረዳ ፣ ሊጽፍለት ፣ አሰበ ።

ይልቁንም ፣ በዚያ ፣ ወራት ፣ የተነሡት ፣ መናፍቃን ፣ ለቤተ ፣ ክርስቲ
ያን ፣ ታላቅ ፣ ጉዳትን ፣ የሚያመጡ ፣ መሆናቸውን ፣ ስለ ፣ ተረዳው ፣ በነገ
ሩ ፣ ሁሉ ፣ ለማስጠንቀቅ ፣ ሲል ፣ መልእክቱን ፣ ለመጻፍ ፣ የሚያስቸኩል ፣
መስሎ ፣ ታይቶት ፣ ነበር ።

በጽሕፈቱም ፣ መጀመሪያ ፣ እንደ ፣ ልማዱ ፣ ከኢየሱስ ፣ ክርስቶስ ፣ ሐ
ዋርያ ፣ ከጳውሎስ ፣ የተላከ ፣ መልእክት ፣ ብሎ ፣ ስሙን ፣ ካነሣ ፣ በኋላ ፣ እጅ
ግ ፣ ለምወደው ፣ ለገይማኖት ፣ ልጄ ፣ ለጠሞቱም ፣ ይድረስለት ፣ ይላል ።

ከዚህም ፣ ቀጥሎ ፣ የሐሰትና ፣ የማይረባ ፣ ትምሕርት ፣ የሚያስተምሩ
ትንና ፣ ፀብንና ፣ መለያየትን ፣ የሚያመጡትን ፣ መናፍቃንን ፣ ሳይፈራ ፣ እ
ንዲገሥጸቸው ፣ ይመክረዋል ።

ቀጥሎም ፣ እኔ ፣ አስቀድሞ ፣ የወንጌል ፣ ጠላት ፣ ነበርሁ ። በኋላ ፣ ግን ፣
በጌታችን ፣ በኢየሱስ ፣ ክርስቶስ ፣ አምኜ ፣ ወንጌልን ፣ ለማስተማር ፣ ያበቃ
ኝን ፣ እግዚአብሔርን ፣ አመሰግናለሁ ፣ ይለዋል ። እንደዚህም ፣ ማለቱ ፣
ሰው ፣ ሆኖ ፣ የማያጠፋና ፣ የማይበድል ፣ የለምና ፣ ከገሠጽላቸው ፣ በኋላ ፣
የተመለሱ ፣ እንደሆነ ፣ ይቅርታ ፣ አድርገላቸው ፣ ሲለው ፣ ነው ።

ከእነዚህም ፣ የዋነኞቹን ፣ መናፍቃኖች ፣ የሂሜኒያስንና ፣ የአለእስክን
ድሮስን ፣ ስም ፣ ገልጦ ፣ ጽፎለታል ።

ቅ ፣ ጳውሎስ ፣ በልድያ ፣ ከተማ ፣ በኤፌሶን ፣ ሳለ ፣ እነዚህ ፣ ሁለቱ ፣ መ
ናፍቃኖች ፣ እጅግ ፣ አድርገው ፣ ይቃወሙት ፣ ነበር ። እርሱም ፣ በፍቅር
ና ፣ በትሕትና ፣ ብዙ ፣ ጊዜ ፣ ከአስተማራቸውና ፣ ከገሠጸቸው ፣ በኋላ ፣ ከክ
ፉ ፣ ሥራቸው ፣ የማይመለሱ ፣ ቢሆኑ ፣ አውግዞ ፣ ለይቶዋቸዋል ። ፩ ፣
ጠሞ ፣ ፩ ፣ ፳ ።

አሁንም ፡ ለጠ.ሞቴዎስ ፡ ሲያስጠነቅቀው ፡ ወደ ፡ ፊትም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ላይ ፡ የማይገባ ፡ ነገር ፡ በመናገራቸው ፡ ለዘላለም ፡ እንዲሳቀዩ ፡ ብዬ ፡ ለሰይጣን ፡ አሳልፌ ፡ ሰጥቻቸዋለሁና ፡ አንተም ፡ ከእርሳቸው ፡ ተጠንቅቅ ፡ ይለዋል ።

ለሰይጣን ፡ አሳልፎ ፡ መስጠት ፡ ማለት ፡ አውግዘ ፡ ከምእመናን ፡ መለየት ፡ ነው ። መቸውንም ፡ ቢሆን ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ኃይልዋና ፡ ሥልጣንዋ ፡ ጠላትዋን ፡ አውግዘ ፡ መለየት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በጠላቶችዋ ፡ ላይ ፡ የአካል ፡ ቅጣት ፡ ለመፍረድና ፡ ገንዘብና ፡ ርስትም ፡ ለመውረስ ፡ አትችልም ። ወዲያውም ፡ አይገባትም ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ማናቸውም ፡ ነገር ፡ እግዚአብሔር ፡ ካልረዳ ፡ አይረጸምምና ፡ በሥራው ፡ ሁሉ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዲረዳው ፡ ጸሎት ፡ መጸለይ ፡ እንዲገባ ፡ ይነግረዋል ። ደግሞ ፡ መልካም ፡ ንጉሥ ፡ ከልነኛውና ፡ መንግሥቱ ፡ ጽጉ ፡ ከልሆነ ፡ በሰላምና ፡ በፀጥታ ፡ መኖር ፡ አይገኝምና ፡ ለነገሥታትና ፡ ለመኳንንት ፡ ላገረ ፡ ገዢዎችም ፡ እንዲጸልይ ፡ ወንዶችም ፡ ሴቶችም ፡ በየስፍራው ፡ እንዲጸልዩ ፡ ይነግራቸው ፡ ዘንድ ፡ ይመክረዋል ።

ደግሞ ፡ ከወንዶችም ፡ ይልቅ ፡ ሴቶች ፡ በጉባዔ ፡ ቆመው ፡ ቢያስተምሩ ፡ ሰሚ ፡ አያውምና ፡ በሐሰት ፡ ትምሕርታቸው ፡ ወንዶችን ፡ እንዳያስቱ ፡ ብሎ ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ ሴት፡በጉባዔ ፡ እንዳታስተምር ፡ ገሥጽ ፡ ይለዋል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በኤጲስቆጶስነቱ ፡ የሚሠራውን ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ በዝርዝር ፡ ሊጽፍለት ፡ ይጀምራል ።

ጳጳስነት ፡ የምትሾመው ፡ ሰው ፡ አንዲት ፡ ሚስት ፡ ብቻ ፡ ያለችውና ፡ አንግዳ ፡ የሚቀበል ፡ ለራሱ ፡ የተማረና ፡ ሌሎችን ፡ የሚያስተምር ፡ ፈጥኖ ፡ የማይማታና ፡ ቁጡ ፡ ያልሆነ ፡ ገንዘብ ፡ የማይወድ ፡ ይሁን ።

ልጆችም ፡ እንዳሉት ፡ ልጆቹን ፡ መክር ፡ አስተምሮ ፡ ከላሳደገ ፡ ምእመናንን ፡ ለያስተምር ፡ አይችልምና ፡ ይህን ፡ የመሰለውን ፡ ጳጳስ ፡ አድርገህ ፡ አትሹም ። አዲስ ፡ አማኒም ፡ አትሹም ፡ ይለዋል ። አዲስ ፡ አማኒ ፡ አትሹም ፡ ማለቱ ፡ ምናልባት ፡ በመክራ ፡ ያልተፈተነ ፡ ነውና ፡ በመክራ ፡ ጊዜ ፡ እንዳይክድና ፡ ወደ ፡ አረማዊነቱ ፡ እንዳይመለስ ፡ ብሎ ፡ ነው ።

ዲያቆንም ፡ ስትሾም ፡ ዘዋሪ ፡ ያልሆነውን ፡ በንዲት ፡ ሴት ፡ ብቻ ፡ ጸንቶ ፡ የሚኖረውን ፡ መጠጥ ፡ የማያበዛውን ፡ ገንዘብ ፡ የማይወደውን ፡ እየ

መረጥህና ፡ እየመረመርህ ፡ ሹም ፡ እንጂ ፡ በችኮላ ፡ አትሹም ፡ በመልካም ፡ ማገልገል ፡ የሚያገለግሉ ፡ ዲያቆናትን ፡ ወደ ፡ ክፍተኛው ፡ ማዕርግ ፡ ወደ ፡ ቅስና ፡ ቀላውስትንም ፡ ወደ ፡ ጳጳስነት ፡ አውግቸው ።

ይህንም ፡ የምጽፍልህምንም ፡ ወደ ፡ አንተ ፡ ለመምጣት ፡ ተስፋ ፡ ቢኖረኝም ፡ ናልባት ፡ የዘገየሁ ፡ እንደሆነ ፡ የሕያው ፡ እግዚአብሔርን ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሥራ ፡ ማክናወን ፡ እንድታውቅ ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ ይለዋል ። ፩ ጠ.ሞ.፫ ፡ ፩-፲፮ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በኋለኛው ፡ ዘመን ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ከሃይማኖት ፡ እንዲርቁና ፡ የሚያጠራጥር ፡ የሰይጣንን ፡ ትምሕርት ፡ እንዲይዙ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተገልጦለት ፡ ይነግረዋል ። በዚህም ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ ጋብቻ ፡ ርዕስ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ ከምግብም ፡ የሚበዛውን ፡ ርዕስ ፡ ነው ፡ የሚሉ ፡ እንዲነሡ ፡ አስቀድሞ ፡ እንደ ፡ ትንቢት ፡ አድርጎ ፡ ያስረዳዋል ።

በሥራውም ፡ ሁሉ ፡ ንጹሕ ፡ ሆኖ ፡ ለሌሎች ፡ ምሳሌ ፡ እንዲሆን ፡ ዘወትርም ፡ መጽሐፍ ፡ እንዲያነብ ፡ ይመክረዋል ። ፩ ጠ.ሞ.፬ ፡ ፩-፲፮ ፡

ሽማግሌውን ፡ እንደ ፡ አባት ፡ ነበዛዝቱንም ፡ እንደ ፡ ወንድም ፡ ደናግሎንም ፡ ሴቶች ፡ እንደ ፡ እንቶች ፡ አድርገህ ፡ በማክበርና ፡ በፈቃድ ፡ አስተምራቸው ፡ እንጂ ፡ በቀጣ ፡ አትዝለፋቸው ።

ባሎቻቸው ፡ የሞቱባቸውን ፡ የሚረዳቸውም ፡ ልጅ ፡ የሌላቸውን ፡ ባልቴቶችን ፡ እርዳቸው ። የሚረድዋቸው ፡ ልጆች ፡ ያሏቸው ፡ ባልቴቶችን ፡ ግን ፡ ልጆቻቸው ፡ ይርድዋቸው ።

ሌቲቱን ፡ ዲቀኑና ፡ ለመሾም ፡ ብትፈልግ ፡ ዕድሜዋ ፡ ሥልሳ ፡ ዓመት ፡ ያልሞላትን ፡ አትሹም ። ያውም ፡ ቢሆን ፡ ያንድ ፡ ባል ፡ ሚስት ፡ ሆና ፡ የኖረች ፡ ትሁን ፡ እንጂ ፡ በዝሙት ፡ ሥራ ፡ የኖረችውን ፡ ጋለሞታዬቱን ፡ ዲያቆናዊት ፡ አድርገህ ፡ አትሹም ።

በዕድሜም ፡ ሕፃን ፡ የሆነችው ፡ ድንግል ፡ ከተሾመች ፡ በኋላ ፡ ባል ፡ ለማግባት ፡ ማሰብዋ ፡ አይቀርምና ፡ ዲቀኑና ፡ አትሹማት ።

ባልዋም ፡ የሞተባት ፡ ባልቴት ፡ ልጅ ፡ እንዳላት ፡ ልጅዋ ፡ ይርዳት ፡ እንጂ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንን ፡ አታስቸግር ። እንደዚህም ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ልጅ ፡ የሌላቸውን ፡ ባልቴቶች ፡ ለመርዳት ፡ እንድትችል ፡ ትሆናለች ።

ቁስ ፡ በሆነ ፡ ሰው ፡ ላይ ፡ ሁለት ፡ ወይም ፡ ሶስት ፡ ምስክሮች ፡ ሳይመሰክሩበት ፡ በነገረ ፡ ሠሪ ፡ አትፍረድበት ።

ደግሞ ፡ ስለ ፡ ሆድ ፡ በሽታ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ወይን ፡ ጠጣ ፡ እንጂ ፡ ውኃ ፡ ብቻ ፡ አትጠጣ ፡ ይለዋል ።

ጠሞቱዎስ ፡ የሆድ ፡ መድረቅ ፡ በሽታ ፡ ነበረበት ፡ ይባላል ። ይኸውም ፡ ባገራችን ፡ የጀርባ ፡ ደዌ ፡ የሚባለው ፡ ነው ። ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህ ፡ የጀርባ ፡ ደዌ ፡ የሚነግውና ፡ የሚጸናው ፡ ውኃ ፡ ብቻ ፡ በመጠጣት ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ ውኃ ፡ ብቻ ፡ አትጠጣ ፡ ብሎ ፡ ይመክረዋል ።

ደግሞ ፡ ጠሞቱዎስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ሆኖ ፡ ስለ ፡ ተሾመ ፡ ለሌሎች ፡ ሰዎች ፡ ምሳሌ ፡ እንዳልሆነ ፡ ብሎ ፡ ወይን ፡ ከመጠጣት ፡ ተከልክሎ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህን ፡ ስለ ፡ ሰማበት ፡ ክፉ ፡ ሥራ ፡ የሚሠራ ፡ ሰው ፡ በዚህም ፡ ዓለም ፡ ቢሆን ፤ በወዲያኛውም ፡ ዓለም ፡ ቢሆን ፡ ኃጢአቱ ፡ ሳይገለጥበትና ፡ ሳይፈረድበት ፡ አይቀርምና ፡ ስለ ፡ በሽታህ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ ወይን ፡ ብትጠጣ ፡ ኃጢአት ፡ ሆኖ ፡ አይሰፈርድብህም ፡ በማለቱ ፡ ያበራታዋል ። ፩ጠሞ ፡ ፮ ፡ ፩-፳፩ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ቤተ ፡ ሰዎች ፡ ጌቶቻቸውን ፡ እንዲያከብሩ ፡ ጌቶችም ፡ ቤተ ፡ ሰዎቻቸውን ፡ እንዳይገቡ ፡ እንዲመክራቸው ፡ ያስታውቀዋል ።

ይህንም ፡ ክስታወቀው ፡ በኋላ ፡ እውነተኛ ፡ አምልኮና ፡ ትልቅ ፡ ጥቅም ፡ ማለት ፡ ያለኝ ፡ ጥቂቱ ፡ ይበቃኛል ፡ ማለት ፡ ነው ። ስንወለድ ፡ ወደ ፡ ዓለም ፡ ምንም ፡ ይዘን ፡ አልገባንምና ፡ ስንሞትም ፡ ከእርስዎ ፡ ምንም ፡ ይዘን ፡ ለመውጣት ፡ አንችልም ። ስለዚህ ፡ የዕለት ፡ ምግብና ፡ ልብስ ፡ ካገኘን ፡ ይበቃናል ።

በለጠግነትን ፡ የሚወዱ ፡ ሰዎች ፡ ግን ፡ በፈተና ፡ ወጥመድ ፡ በብዙ ፡ ፍትወት ፡ ይወድቃሉ ። እስከ ፡ ሞትም ፡ ይደርሳሉ ። የኃጢአት ፡ ሁሉ ፡ ምንጩ ፡ ገንዘብ ፡ መውደድ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ገንዘብ ፡ ለማግኘት ፡ ሲሉ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ከሃይማኖት ፡ አየውጡ ፡ ወደ ፡ ትልቅ ፡ ሐዘን ፡ ደርሰዋል ።

አንተ ፡ ግን ፡ ከዚህ ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ራቅ ፡ መልካሙንም ፡ የሃይማኖት ፡ ገድል ፡ ተጋደል ።

የዚህም ፡ ዓለም ፡ በለጠግነት ፡ ሁሉን ፡ በሰጠን ፡ በእግዚአብሔር ፡ እንጂ ፡ በሚያልፈው ፡ በበለጠግነታቸው ፡ እንዳይታወቁ ፡ ምክራቸው ፡ የተቀበልኸውንም ፡ አደራ ፡ ጠብቅ ።

በክርክርም ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ከሃይማኖት ፡ ወጥተዋልና ፡ በማይረባ ፡ ነገር ፡ ከመክራክር ፡ ተጠንቀቅ ። የእግዚአብሔርም ፡ ጸጋ ፡ ካንተ ፡ ጋራ ፡ ትሁን ፡ እያለ ፡ አንድ ፡ አባትነቱ ፡ በራኬውን ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ። ፩ጠሞ ፡ ፮ ፡ ፩-፳፩ ።

መልእክቱንም ፡ የጻፈው ፡ ከኤፌሶን ፡ ወደ ፡ ሎዶቅያ ፡ አልፎ ፡ ሳለ ፡ በ፲፰(፳፮)ዓ ፡ ም ፡ ነው ። ጽሬም ፡ ሲጨርስ ፡ በደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ በቲቶ ፡ እጅ ፡ ልከለታል ።

ምዕራፍ ፡ ፲፱ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለቲቶ ፡ መልእክት ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በሎዶቅያ ፡ ሆኖ ፡ ለጠሞቱዎስ ፡ መጀመሪያውን ፡ መልእክቱን ፡ ከጻፈለት ፡ በኋላ ፡ ከሎዶቅያ ፡ ተነሥቶ ፡ በመቄዶንያ ፡ አልፎ ፡ ወደ ፡ ቀርጤስ ፡ ሔዶ ፡ ነበር ። የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ታሪክ ፡ ከጻፉ ፡ ሰዎች ፡ አንዳንዱ ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ እስጳንያ ፡ ለመሔድ ፡ ስለ ፡ አሰበ ፡ አስቀድሞ ፡ ለሮም ፡ ሰዎች ፡ መልእክት ፡ ሲጽፍ ፡ ወደ ፡ እስጳንያ ፡ ስሔድ ፡ እግረ ፡ መንገዴን ፡ እያችኋለሁ ፡ ብሎ ፡ ከጻፈላቸው ፡ በኋላ ፡ አይሁድ ፡ በድንገት ፡ ስለ ፡ ከሰሱት ፡ በቁጣርያ ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ ታሥሮ ፡ በይግባኝ ፡ ፍርድ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ይሔድ ፡ ተብሎ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ በሮሜ ፡ ሁለት ዓመት ፡ ሙሉ ፡ የቁም ፡ አሥር ፡ ሆኖ ፡ ተቀመጠ ። ከእሥራቱም ፡ ከተፈታ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌምና ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ ሔዶ ፡ ነበርና ፡ ከኤፌሶን ፡ ወደ ፡ እስጳንያ ፡ ሔዶ ፡ አስተምሮ ፡ ሲመለስ ፡ ቀርጤስ ፡ ደርሶ ፡ ቲቶን ፡ በቀርጤስ ፡ ላሉት ፡ አጠያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ አድርጎ ፡ ሾሞታል ፡ እያሉ ፡ ጽፈዋል ። ነገር ፡ ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ እስጳንያ ፡ ሔዶ ፡ ያስተማረበት ፡ አገር ፡ እስካሁን ፡ አልታወቀምና ፡ ነገሩ ፡ እውነት ፡ ነው ። ለማለት ፡ አይቻልም ። ስለዚህ ፡ ከኤፌሶን ፡ ወደ ፡ ሎዶቅያና ፡ ወደ ፡ መቄዶንያ ፡ ከዚያም ፡ ወደ ፡ ቀርጤስ ፡ ሔዶ ፡ ቲቶን ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ አድርጎ ፡ መሾሙን ፡ አስረድተን ፡ እንጽፋለን ።

ቀርጤስ ፡ በሚዲትራንያን ፡ በሕር ፡ ውስጥ ፡ ያለች ፡ ትልቅ ፡ ደሴት ፡ ናት ። በውስጥም ፡ ብዙ ፡ አይሁድ ፡ ይኖሩበት ፡ ነበርና ፡ ጌታችን ፡ ተሰቅሎ ፡ በሞተበት ፡ ዘመን ፡ ለበዓለ ፡ ፋሲካ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ወጥተው ፡ ሳሉ ፡ በበዓለ ፡ ጳራቅሊጦስ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በሐዋርያት ፡ ላይ ፡ በወረደ ፡ ጊዜ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ቋንቋ ፡ ሲናገሩ ፡ ሰምተው ፡ ከተደነቁ ፡ በኋላ ፡ በቅ ፡ እጥርስ ፡ ስብከት ፡ ከመክከላቸው ፡ በክርስቶስ ፡ አምነው ፡ የተጠመቁት ፡ ወደ ፡ ቀርጤስ ፡ ሲመለሱ ፡ አንድ ፡ የክርስቲያን ፡ ማኅበር ፡ አቁመው ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ።

በኋላም : ቅ : ጳውሎስ : በቁጣርያ : ታሥሮ : ወደ : ሮሜ : ሲሔድ : መርከቡን : ዓውሎ : ነፋስ : እየነዳ : በቀርጫስ : ወደብ : ስለ : አደረ ሰው : በዚያው : በወደቡ : ጥቂት : ቀን : ቆይቶ : ነበርና : ክርስቲያኖች : መኖራቸውን : ሰምቶ : ነበር ። ነገር : ግን : በሰንሰለት : ታሥሮ : በዘ በኖች : ይጠበቅ : ስለ : ነበረ : በቀርጫስ : የሚኖሩትን : ክርስቲያኖችን : ለመጎብኘት : አልተቻለውም : ነበር ።

አሁን : ግን : እግዚአብሔር : በቸርነቱ : ከመከራው : ሁሉ : ስለ : አዳነው : የተመቸ : ጊዜ : በማግኘቱ : ወደ : ቀርጫስ : ሔዶ : ያስተምር : ጀምር ።

ከቀርጫስም : ወጥቶ : ወደ : ኤፌሶን : በሚመለስበት : ጊዜ : የሚወደውን : ደቀ : መዝሙሩን : ተቶን : ኤጲስ : ቆጶስ : አድርጎ : ሾሞላቸዋል ።

ወደ : ኤፌሶንም : እንዲመለስ : አስቀድሞ : ለጠሞቱዎስ : ተስፋ : ሰጥቶት : ነበርና : ወደ : ኤፌሶን : መጥቶ : ከጠሞቱዎስ : ጋራ : ተገናኝቶ : የቤተ : ክርስቲያንን : ችግር : ከተነጋገሩና : ከፈጸሙ : በኋላ : እንደ : ገና : ወደ : ጥርክስና : ወደ : መቄዶንያ : አለፈ ። ከዚያም : ወደ : ድልማጥያ : ወጥቶ : አልዋሪቆን : ደረሰ ።

አልዋሪቆን : በምሥራቅ : ከመቄዶንያ ፤ በምዕራብ : ከድልማጥያና : ከአድርያቲክ : ባሕር : የሚዋሰን : አገር : ነው ። አንዳንድ : መምህራን : ወበዛቲ : ዕለት : በጽሐ : ቅዱስ : ጳውሎስ : ሀገረ : አልዋሪቆን : ዘውኦቱ : ጽንፈ : ምድር : ተብሎ : በስንክሳር : የተጻፈውን : ቃል : ይዘው : ቅ : ጳውሎስ : እስከ : ምድር : ዳርቻ : ደርስዋል : ብለው : ይተረጉማሉ ።

ይህንም : የመሰለውን : ትርጓሜ : ከአልዋሪቆን : ወዲያ : ያለውን : ዓለም : በሰሜን : አውስትሪያ ፤ ሁንጋሪያን ፤ ጀርመንን ፤ በምዕራብ : ኢጣልያን ፤ ፈረንሳን ፤ አስጳንያን ፤ ፖርቱጋልን ፤ እንግሊዝን ፤ ያየና : ያገር : ጅምግራሬያ : የተማረ ሰው : አውነት : ነው : ብሎ : ሊቀበለው : አይችልም ።

ነገር : ግን : ትርጓሜ : ሁሉ : አንድ : ጊዜው : ይተረጎማልና : ምናልባት : በዚያ : ዘመን : አልዋሪቆን : የመቄዶንያ : ግዛት : ዳርቻ : ነበረ : ቢባል : ቅ : ጳውሎስ : እስከ : ምድር : ዳርቻ : ደረሰ : ብሎ : ለመተርጎም : ይቻላል ።

ይህንም : በምሳሌ : ለማስረዳት : በ፲፰፻ : ዓመ : ምሕ : በሸዋ : ንጉሥ : በዛህለ : ሥላሴ : ዘመን : ዳርቻ : የሚባለው : አገር : ሶዶ ፤ ጨቦ ፤ ሚጫ ፤

ሚታ : ነበር ። አሁን : ግን : አገር : እየሰፋና : እየቀና : ስለ : ሔደ : ከዚህ : በላይ : የተቆጠሩት : አገሮች : ማኸል : ሆነው : ዳርቻ : የሚባሉት : አገሮች : ሲዳሞ ፤ ቦረና ፤ ባኮ : ማጅ ፤ ጊሚራ ፤ ይሉባቡር : ሆነዋል ። ስለዚህ : በዚህ : አሳብ : የተተረጎሙ : እንደሆነ : አልዋሪቆን : የምድር : ዳርቻ : ነው : ተብሎ : ቢተረጎም : አውነት : ነው : ብሎ : ለመቀበል : ይቻላል ።

ቅ : ጳውሎስም : በአልዋሪቆን : ጥቂት : ወራት : ከቆየ : በኋላ : ወደ : ኒቆጵጵልዮን : ተመለሰ ። ኒቆጵጵልዮን : በመቄዶንያ : አጠገብ : ያለ : አገር : ነው ። በኒቆጵጵልዮንም : ሆኖ : በቀርጫስ : ኤጲስ : ቆጶስ : አድርጎ : ለጾመው : ለደቀ : መዝሙሩ : ለቲቶ : ይህን : መልእክት : ጽጧል ።

የመልእክቱንም : አጻጻፍ : እንደ : ልማዱ : ከእግዚአብሔር : አገልጋይ : ከኢየሱስ : ክርስቶስ : ሐዋርያ : ከጳውሎስ : የተላከ : መልእክት : በሃይማኖት : ለምወደው : ልጄ ፤ ለቲቶ : ይደረስለት : ብሎ : ስላምታውን : ያስከትላል ። በቀርጫስም : እርሱን : መሾሙ : ከቤተ : ክርስቲያን : ጉዳይ : የጉደለውን : ለመምላት : የጠመመውን : ለማቅናት : እንደሆነ : ያስረዳዋል ።

ከዚህም : ቀጥሎ : የጳጳሳትንና : የቀሳውስትን ፤ የዳያቆናትንም : አሲሲም : እያስረዳ : ጽጧል ።

በማናቸውም : ቢሆን : ለቲቶ : የተጻፈው : መልእክት : ለጠሞቱዎስ : በመጀመሪያ : የተጻፈውን : መልእክት : ይመስላልና : ያንኑ : መመልከት : ይበቃል ።

ደግሞ : ከክፋ : ሰዎች : መጠንቀቅ : ይገባልና : እንዲጠነቀቅ : ብሎ የቀርጫስ : ሰዎች : ሐሰተኞችና : ግብዣች ፤ አራዊትና : ሆዳዎች : መሆናቸውን : በመከከላቸው : እንደ : ነቢይ : አድርገው : የሚያኖሩት : ሰው : የተናገረባቸውን : ገልጦ : ጽጧል ።

ከዚህም : በኋላ : ከሃዲንና : ተከራካሪን : ሰው : አንድ : ጊዜ : ወይም : ሁለት : ጊዜ : ተከራክረህ : ከሰረዳኸው : በኋላ : የማይመለስ : የሆነ : እንደሆነ : ፍዳው : በረሱ : ላይ : ይሆናልና : በጭራሽ : ተወው ።

እኔም : በኒቆጵጵልዮን : ለመክረም : አስቤአለሁና : አርጤምስን : ወይም : ጠቁኮስን : በላክሁብህ : ጊዜ : ፈጥነህ : እንድትመጣ : ይሁን ። እስከዚያውም : ዴማስንና : አጽሎስን : ወደ : እኔ : ስያዳቸው ። ስትሰዳቸውም : በማናቸውም : ነገር : እንዳይቸገሩ : አድርገህ : ለመገንዳቸው

ም ፡ የሚያስፈልጋቸውን ፡ ሁሉ ፡ ስጣቸው ። ከአኔም ፡ ጋራ ፡ ያሉት ፡ ም
 እመናን ፡ ሁሉ ፡ እንደሆኑት ፡ ይሉገል ። በገይማኖትም ፡ የሚወዱንን ፡
 ሁሉ ፡ እንደሆኑት ፡ ናችሁ ፡ በልልኝ ። የእግዚአብሔርም ፡ ጸጋ ፡ ከሁላችሁ ፡
 ጋራ ፡ ይሁን ፡ እያለ ፡ እንደ ፡ አባትነቱ ፡ በራኬውን ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክ
 ቱን ፡ ይጨርሳል ። መልእክቱንም ፡ የጻፈው ፡ በኒቆሎስ ፡ ሳለ ፡ በ፶፰
 (፳፰) ዓ ፡ ም ፡ ነው ። ጽፎም ፡ ሲጨርስ ፡ በደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ በአርግ ፡
 እጅ ፡ ልክለታል ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ከኒቆሎስ ፡ ተነሥቶ ፡ በየስፍራው ፡ ምእመና
 ንን ፡ እየነበሩና ፡ እያጽናና ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ ተመለሰ ።

ምዕራፍ ፡ ፮ ።

በኔሮን ፡ ቁጣር ፡ ዘመን ፡ በክርስቲያን ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ ሆነው ፡
 መከራና ፡ ስደት ።

ኔሮን ፡ ለሮም ፡ ቁጣሮች ፡ ጅኛ ፡ ቁጣር ፡ ነው ።

መጀመሪያው ፡ የልዩስ ፡ ቁጣር ፡ ነው ። እርሱም ፡ ሲሞት ፡ የአጎቱ ፡
 ልጅ ፡ አውግሥጦስ ፡ ቁጣር ፡ ነገው ። አውግሥጦስ ፡ ቁጣር ፡ በነገው ፡ በ፲፰ ፡
 ኛው ፡ ዓመት ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በቤተ ፡ ልሔም ፡ ተወለደ ።
 እንደ ፡ ሮማውያን ፡ ቀጥር ፡ ግን ፡ በ፲፩ኛው ፡ ዓመት ፡ ነው ።

አውግሥጦስ ፡ ቁጣር ፡ ሲሞት ፡ የአንጀራ ፡ ልጁ ፡ ጠባርዮስ ፡ አልጋ
 ውን ፡ ወረሰ ። በጠባርዮስ ፡ ቁጣር ፡ ዘመን ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶ
 ስ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ተሰቅሎ ፡ ሞተ ። ጠባርዮስም ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ በ
 ክርስቶስ ፡ ባያምን ፡ የክርስቶስን ፡ ዜና ፡ ከመስፍን ፡ ከጲላጦስና ፡ ከሌ
 ሎችም ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ከሚመለሱ ፡ ሮማውያን ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡
 ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስለ ፡ መልካም ፡ ሥራው ፡ ከአማልክቶቻችን ፡ ጋራ
 መቆጠር ፡ ይገባዋል ፡ ብሎ ፡ የክርስቶስን ፡ ሥዕል ፡ በአማልክቱ ፡ መ
 ካስል ፡ አስቀምጦት ፡ ነበር ። የሚለሉትም ፡ ፍቅር ፡ እግዚአ ፡ የተባለው ፡
 ዮሐንስ ፡ ነው ፡ ይባላል ።

ጠባርዮስ ፡ ሲሞት ፡ ከገርማኒኮስ ፡ የተወለደው ፡ የአጎቱ ፡ ልጅ
 ጋይዩስ ፡ ነገው ።

ለጋይዩስ ፡ ቁጣር ፡ አግሪኢና ፡ የምትባል ፡ አጎት ፡ ነበረችውና ፡ እ
 ርስቀ ፡ በሮሜ ፡ እጅግ ፡ ስመ ፡ ጥሩ ፡ የሆነ ፡ ድምያዋስ ፡ አኖባርቡስ ፡

የሚባል ፡ ጌታ ፡ አግብታ ፡ ኔሮንን ፡ ወለደች ። ነገር ፡ ግን ፡ በዚያ ፡ ወ
 ሬት ፡ ከወንድም ፡ ከጋይዩስ ፡ ጋራ ፡ ስለ ፡ ተጣላች ፡ ከሀገር ፡ አስወ
 ጥቶ ፡ ሰድዋት ፡ ነበርና ፡ ኔሮን ፡ ገና ፡ በ፫ ዓመቱ ፡ ከእናቱ ፡ ተለይቶ ፡
 በአክሱቱ ፡ ቤት ፡ አደገ ።

ጋይዩስ ፡ ቁጣርም ፡ ሲሞት ፡ አጎቱ ፡ ቀላውዴዎስ ፡ ነገው ።

ቀላውዴዎስ ፡ ቁጣር ፡ ሚሳሊያን ፡ የምትባል ፡ ሚስት ፡ አግብቶ ፡ አክ
 ታቢን ፡ የምትባለውን ፡ ሴት ፡ ልጅና ፡ ብረታኒኩስ ፡ የሚባለውን ፡ ወንድ ፡
 ልጅ ፡ ከወለደ ፡ በኋላ ፡ ሚሳሊያን ፡ ፈትቶ ፡ አግሪኢንን ፡ ከተሰደደችበት ፡
 አገር ፡ አስመጥቶ ፡ አገባት ። ብረታኒኩስና ፡ ኔሮንም ፡ በገደነት ፡ የብል
 ሃት ፡ ሥራ ፡ እየተማሩና ፡ እየተጫወቱ ፡ በቤተ ፡ መንግሥት ፡ አደጉ ።

ኔሮንም ፡ እጅግ ፡ መልክ ፡ መልካም ፡ ነበርና ፡ በመልኩ ፡ ማማር ፡
 እናቱ ፡ አግሪኢና ፡ ትኩራብት ፡ ነበር ። ስለዚህም ፡ የእኔ ፡ ልጅ ፡ በመ
 ልኩ ፡ ማማር ፡ ብቻም ፡ ቢሆን ፡ ንጉሥነት ፡ ይገባዋል ፡ እያለች ፡ በ
 ጨዋታ ፡ እያስመሰለች ፡ ትሰብክለት ፡ ነበር ።

የሮሜም ፡ ጠንቋዮች ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ አግሪኢና
 መጥተው ፡ ይህ ፡ ልጅ ፡ የነገው ፡ እንደሆነ ፡ ለአንቺ ፡ አጥራሽ ፡ ነውና ፡
 የንጉሥነቱን ፡ ነገር ፡ መስበክሽ ፡ ይቅር ፡ ብለው ፡ ቢመክርዋት ፡ ልጄ ፡
 ኔሮን ፡ ነግሦ ፡ አይቼው ፡ ብሞትም ፡ አይቆጫኝም ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ መለ
 ሰችላቸው ፡ ይባላል ።

አግሪኢና ፡ ምንም ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ የጋይዩስ ፡ አጎት ፡ የንጉሠ ፡
 ነገሥት ፡ የቀላውዴዎስ ፡ ሚስት ፡ ብትሆን ፡ ደግሞ ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥት ፡
 እናት ፡ ለመባል ፡ ስለ ፡ ፈለገች ፡ ባልዋ ፡ ቀላውዴዎስ ፡ የሚጠፋበትን ፡
 ልጅዋ ፡ ኔሮን ፡ ኃይል ፡ አግኝቶ ፡ የሚነግሥበትን ፡ አሳብ ፡ ታሰብ ፡ ጀመ
 ረች ። ስለዚህም ፡ ቀላውዴዎስ ፡ ከፊተኛዋ ፡ ሚስቱ ፡ ከሚሳሊያ ፡ የወ
 ለዳትን ፡ የአንጀራ ፡ ልጅዋን ፡ አክታቢን ፡ ለኔሮን ፡ አጋባችው ።

ቀላውዴዎስ ፡ ቁጣርና ፡ መኳንንቱ ፡ ግን ፡ ዋናው ፡ ልጁ ፡ ብረታኒኩ
 ስ ፡ አልጋውን ፡ እንዲወርስ ፡ ያስቡ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ የአንጀራ ፡ ልጁ ፡ ኔሮ
 ን ፡ እንዲነግሥ ፡ ምንም ፡ አሳብ ፡ አልነበራቸው ። ቀላውዴዎስ ፡ ቁጣርም ፡
 የአግሪኢናን ፡ አሳብ ፡ ስለ ፡ አወቀ ፡ ገና ፡ በሕይወቱ ፡ አልጋ ፡ ወራሹ ፡ ልጄ ፡
 ብረታኒኩስ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ለመሳፍንቱና ፡ ለመኳንንቱ ፡ ለማስታወቅ ፡ ያ
 ሱብ ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ አግሪኢና ፡ የቀላውዴዎስ ፡ ቁጣር ፡ ልብ ፤ ወደ ፡ ብረታኒኩስ ፡ ማዘንበሉን ፡ አይታ ፡ ምናልባት ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ አልጋ ፡ ወራሹ ፡ ብረታኒኩስ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ የተናገረ ፡ እንደሆነ ፡ በልጁ ፡ በኒሮንና ፡ በእኔ ፡ ላይ ፡ ችግር ፡ ሳያመጣብን ፡ አይቀርም ፡ ብላ ፡ አእምሮ ፡ የሚያረዝ ፡ መድኃኒት ፡ ልታቀምሰው ፡ አስናድታ ፡ አስቀመጠች ።

ቀላውዴዎስም ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ከከተማ ፡ ውጭ ፡ ሔዶ ፡ ሲመለስ ፡ ያሰናዳችውን ፡ መርዝ ፡ በወይን ፡ ጠጅ ፡ አድርጋ ፡ እርስዋ ፡ ራስዋ ፡ ተነሥታ ፡ ሰጠችውና ፡ ገና ፡ ሲቀምሰው ፡ አእምሮው ፡ ራዘዘ ።

ወዲያውም ፡ ምላሱ ፡ በወሀ ፡ ጥም ፡ ስለ ፡ ታሠረ ፡ የወይን ፡ ጠጅ ፡ እንዲሰጡት ፡ ለመነና ፡ በብዙ ፡ በጠጣ ፡ ጊዜ ፡ የወይን ፡ ጠጅ ፡ በዛት ፡ መርዙን ፡ ጥቂት ፡ አበረደለትና ፡ በቶሎ ፡ የማይሞት ፡ ሆነ ።

አግሪኢናም ፡ ቶሎ ፡ አለመሞቱን ፡ በየች ፡ ጊዜ ፡ ያንኑ ፡ የመርዝ ፡ መድኃኒት ፡ ቀማሚውን ፡ አስጠርታ ፡ የሚያደን ፡ መድኃኒት ፡ አስመስሎ ፡ ከፊተኛው ፡ የበረታ ፡ መርዝ ፡ እንዲያቀምሰው ፡ አዘዘችና ፡ እስገደለችው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የልጅቀን ፡ የኔሮንን ፡ አነጋገሥ ፡ እስከታሰናና ፡ የቀላውዴዎስ ፡ ሞት ፡ እንዳይሰማ ፡ ሬሳውን ፡ በአልፍኝዋ ፡ አግብታ ፡ በሩን ፡ ዘግታ ፡ ተቀመጠች ።

ከመሸ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ የሠራዊቱን ፡ አለቃ ፡ በሩሱን ፡ አስጠርታ ፡ ኔሮንን ፡ በቀላውዴዎስ ፡ ቁጣር ፡ አልጋ ፡ አስቀምጦ ፡ እንዲያነግሠው ፡ አዘዘችው ። ለሠራዊቱም ፡ የሚሰጣቸው ፡ ብዙ ፡ ወርቅና ፡ ብር ፡ ከቤተ መንግሥቱ ፡ አውጥታ ፡ ሰጠችው ።

በሩስም ፡ ሠራዊቱን ፡ አሠልፎ ፡ ቀላውዴዎስ ፡ ቁጣር ፡ ሞቷል ። መንግሥቱንም ፡ ለኔሮን ፡ አውርሶታል ፡ የሚል ፡ አዋጅ ፡ አስነገሮ ፡ ያላንዳች ፡ ሁከት ፡ ኔሮንን ፡ አነገሠው ።

የመንግሥቱም ፡ አማካሪዎች ፡ ለጊዜው ፡ ዋና ፡ ልጁ ፡ ብረታኒኩስ ወዴት ፡ ሔደና ፡ የአንጀራ ፡ ልጁ ፡ ኔሮን ፡ ይነግሣል ፡ በማለት ፡ ተነሥተው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ የቡሩስን ፡ ኃይል ፡ የሠራዊቱን ፡ ብዛት ፡ አይተው ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፤ ወዲያውም ፡ ጊዜው ፡ ስለ ፡ መሸ ፡ ምንም ፡ ለማድረግ ፡ አልቻሉምና ፡ የኔሮንን ፡ ንጉሥነት ፡ ተቀብለናል ፡ ብለው ፡ ተናገሩ።

ኔሮን ፡ ቁጣር ፡ በተወለደ ፡ በ፲፯ዓመቱ ፡ በ፵፰ (58) ዓመ ፡ ምሕ ፡ በአንጀራ ፡ አባቱ ፡ በቀላውዴዎስ ፡ ዙፋን ፡ ተቀምጦ ፡ ነገሠ ።

ከነገሠም ፡ በኋላ ፡ እስከ ፡ ፬ ፡ ዓመት ፡ ድረስ ፡ አማልክቱን ፡ የሚፈራ ፡ ለሕዝቡ ፡ የሚረራ ፡ ደግ ፡ ንጉሥ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ። ይህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ እንደ ፡ የማውያን ፡ ሕግ ፡ በነፍሱ ፡ ገዳይ ፡ የሚፈርደው ፡ ንጉሥ ፡ ነበርና ፡ ይሞት ፡ በቃ ፡ ብሎ ፡ ከፈረደ ፡ በኋላ ፡ ፍርዱ ፡ ተጽፎ ፡ ንጉሡ ፡ ሳይፈርምበት ፡ ነፍሱ ፡ ገዳይ ፡ አይገደልም ፡ ነበር ።

በዚህም ፡ ልማድ ፡ ኔሮን ፡ ቁጣር ፡ ባንድ ፡ ነፍሱ ፡ ገዳይ ፡ ይሞት ፡ በቃ ፡ ብሎ ፡ ፈርዶ ፡ ፍርዱን ፡ ለማስፈረም ፡ ቢያቀርቡለት ፡ ከርገራኔው ፡ ብዛት ፡ የተነሣ ፡ ጽሕፈት ፡ የተማርሁበት ፡ ቀን ፡ የተረገመ ይሁን ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ፡ ይባላል ።

ደግሞ ፡ ሴኒክ ፡ የሚባል ፡ አጅግ ፡ እውቀት ፡ ያለው ፡ ሞግዚት ፡ ነበረውና ፡ እርሱ ፡ እየመከረ ፡ ትምሕርትና ፡ ጥበብ ፡ እንዲወድ ፡ አድርጎት ፡ ነበር ። በዚህም ፡ ላይ ፡ ደግሞ ፡ ኔሮን ፡ የአጅ ፡ ሥራ ፡ ሥዕል ፡ መሳል ፤ ሐውልት ፡ መቅረጽ ፤ ከራር ፡ መምታት ፡ ግጥም ፡ መግጠም ፡ ተምሮ ፡ ነበር ።

የመንግሥቱንም ፡ ሥራ ፡ ለእንደራሴው ፡ ለቡሩስና ፡ ለሞግዚቱ ፡ ለሴኒክ ፡ ለእናቱም ፡ ለአግሪኢና ፡ ለቆ ፡ እርሱ ፡ የፍልስፍና ፡ ትምሕርትና ፡ የአጅ ፡ ብልሃት ፡ ይማር ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ በስተኋላ ፡ አቶንና ፡ ሴኒሲዮን ፡ የሚባሉ ፡ ክፋዎች ፡ ባልንጀሮች ፡ ስለ ፡ ገጠሙት ፡ የክፋት ፡ ሥራ ፡ እንዲሠራ ፡ ይመክሩት ፤ ጀመር ። ስለ ፡ ክፋቱም ፡ ሥራ ፡ ሕዝቡ ፡ እየፈሩ ፡ አሞላቀቁት ፡ (እንደ ፡ ፈቃዱ ፡ ተገዙለት) ።

እናቱ ፡ አግሪኢናም ፡ በመንግሥቱ ፡ ሥራ ፡ ዋና ፡ ሆኖ ፡ ለማዘዝ ፡ ታስቦ ፡ ነበርና ፡ መልካ ፡ ከኔሮን ፡ መልክ ፡ ጋራ ፡ በወርቅና ፡ በብር ፡ ገንዘብ ፡ እንዲቀረጽ ፡ አደረገች ። ኔሮን ፡ ቁጣርም ፡ በግርማ ፡ መንግሥት ፡ በዙፋን ፡ በሚቀመጥበት ፡ ጊዜ ፡ በስተቀኙ ፡ ዙፋን ፡ እየተዘረጋለት ፡ ተቀመጥ ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ የክፋት ፡ ባልንጀሮቹ ፡ አቶንና ፡ ሴኒሲዮን ፡ በመሩት ፡ መንገድ ፡ ስለ ፡ ሔደ ፡ አእምሮው ፡ ወደ ፡ አብድነት ፡ ተለወጠና ፡ ሥራው ፡ ሁሉ ፡ የግመግና ፡ የተንከባል ፡ ሆነ ። በቀንም ፡ በሌሊትም ፡ የሰው ፡ ደም ፡ ከማፍሰስ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ሥራ ፡ አልነበረውም ። ለጊዜውም ፡ ከቡሩስና ፡ ከሴኒክ ፡ ጋራ ፡ የነበረውን ፡ ወዳጅነት ፡ አልተወም ፡

ነበርና ፡ ከእርሳቸው ፡ ጋራ ፡ ተማክሮ ፡ እናቱ ፡ አግሪኢና ፡ በመንግሥቱ ፡ ሥራ ፡ እንዳትገባ ፡ ለማድረግ ፡ ከእናቱ ፡ ጋራ ፡ ጠብ ፡ የሚያነሳበት ፡ ምክንያት ፡ ይፈልግ ፡ ጀመር ።

አግሪኢናም ፡ የልጅዋን ፡ ክፉ ፡ አሳብ ፡ ባወቀች ፡ ጊዜ ፡ ልጅ ፡ ኔሮን ፡ በእኔ ፡ ላይ ፡ ክፉ ፡ ነገር ፡ የሚያሰብ ፡ ከሆነ ፡ የቀላው ደዎስ ፡ ዋና ፡ ልጅ ፡ ብፊታኒኩስ ፡ እንዲነግሥ ፡ አደርጋለሁ ፡ እያለች ፡ ታስወራ ፡ ጀመረች ።

ኔሮን ፡ ቁዛርም ፡ እናቱ ፡ አግሪኢና ፡ የመሠረተችው ፡ አሳብ ፡ ለሕዝቡ ፡ የሚሰማማ ፡ መስሎ ፡ ስለ ፡ ታየው ፡ ብረታኒኩስን ፡ መርዝ ፡ አጠጥቶ ፡ ገደለው ።

የኃጢአቱም ፡ መስፈሪያ ፡ እየሞላ ፡ እንዲሔድ ፡ ባሰበ ፡ ጊዜ ፡ የባልንጅራውን ፡ የአቶን ፡ ሚስት ፡ ፖፔ ፡ ሳቤናን ፡ ነጥቆ ፡ ወስዶ ፡ በቤቱ ፡ አስቀመጣት ። እርሱንም ፡ በሹመት ፡ አስመስሎ ፡ ሳልጠራህ ፡ እንዳትመጣ ፡ ብሎ ፡ ሊዚታኒ ፡ ወደሚባል ፡ ወደ ፡ ፍቅ ፡ አገር ፡ ሰደደው ።

ፖፔንም ፡ በግልጥ ፡ ሚስት ፡ ሊያደርጋት ፡ አስቦ ፡ ሳለ ፡ እናቱ ፡ አግሪኢና ፡ የፊተኛዋን ፡ ሚስቱን ፡ አክታቢን ፡ እንዳይፈታ ፡ ስለ ፡ ከለከለችው ፡ ሳያገባት ፡ ቀረ ።

ነገር ፡ ግን ፡ አክታቢን ፡ ወንድሟን ፡ ብረታኒኩስን ፡ ባልዋ ፡ ኔሮን ፡ በመርዝ ፡ እንደ ፡ ገደለው ፡ ማወቃን ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ ምናልባት ፡ የወንድሟን ፡ ደም ፡ ለመበቀል ፡ ስትል ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ በመርዝ ፡ ትገድለኛለች ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ ፈራ ፡ እርስዋንም ፡ በመርዝ ፡ ገደላት ። አክታቢንንም ፡ ከገደለ ፡ በኋላ ፡ የአቶን ፡ ሚስት ፡ ፖፔን ፡ በግልጥ ፡ አገባት ። ነገር ፡ ግን ፡ ከጥቂት ፡ ወራት ፡ በኋላ ፡ እርስዋንም ፡ ያለአንዳች ፡ ምክንያት ፡ በእግሩ ፡ ረገጠ ፡ ገደላት ።

ቀጥሎም ፡ የእውቀትና ፡ የጥበብ ፡ ትምሕርት ፡ እያስተማረ ፡ ያሳደገውን ፡ ሴኔክንና ፡ እንደራሴውን ፡ ቡሩስን ፡ አስገደላቸው ።

በሥራውም ፡ ሁሉ ፡ ጨካኝና ፡ አውሬ ፡ ሆነ ። በየፈረፈሩም ፡ እየተደበቀ ፡ የሰው ፡ ነፍስ ፡ ሲያጠፋ ፡ ይውል ፡ ነበር ። ከዚህም ፡ የተፈረውን ፡ ጊዜውን ፡ ክራር ፡ በመምታትና ፡ በዋዛ ፡ በፈዘዘ ፡ ያሳልፈው ፡ ነበር ።

እናቱ ፡ አግሪኢናም ፡ በማናቸውም ፡ ነገር ፡ አሳቡን ፡ እንዳይፈጽም ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ትከለክለው ፡ ነበርና ፡ ካንድ ፡ መርከበኛ ፡ ጋራ ፡ በምሥጢር ፡ ተነጋግሮ ፡ ለርስዋ ፡ ጥቅም ፡ የምታገኝበት ፡ አስመስሎ ፡ በየከ ፡ ወደሚባል ፡ አገር ፡ ሔደሽ ፡ ተመለሽ ፡ ብሎ ፡ ሰደዳት ።

መርከበኛውም ፡ ባሮጌ ፡ ጀልባ ፡ አግብቶ ፡ ሲወስዳት ፡ ጀልባው ፡ ተሰበረና ፡ በባሕር ፡ ለመስጠም ፡ ቀርቦ ፡ ሳለች ፡ በባሕሩ ፡ ዳር ፡ የቆሙ ፡ ሰዎች ፡ በዋና ፡ ደርሰው ፡ አዳኗት ። በዚህም ፡ ምክንያት ፡ የኔሮን ፡ አሳቡ ፡ ሳይፈጸምለት ፡ ቀረ ።

አግሪኢናም ፡ ልጅዋ ፡ ሞትዋን ፡ መፈለጉን ፡ ስለ ፡ ተረዳችው ፡ ሳይቀድመኝ ፡ ልቅደመው ፡ ብላ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በገንዘብ ፡ ገዝታ ፡ ልታስገድለው ፡ በላከች ፡ ጊዜ ፡ ሰውዬው ፡ በድንገት ፡ ተያዘና ፡ ቢመረመር ፡ ኔሮን ፡ ለመግደል ፡ ከአግሪኢና ፡ የተላከ ፡ መሆኑን ፡ ተናገረ ።

ኔሮን ፡ ቁዛርም ፡ እናቱ ፡ ልታስገድለው ፡ ማሰብዋን ፡ ባወቀ ፡ ጊዜ ፡ እርስዋን ፡ ግደልዋት ፡ ብሎ ፡ አዘዘ ።

አግሪኢናም ፡ በዚያ ፡ ወራት ፡ ስለ ፡ ታመመች ፡ በአልጋ ፡ ተኝታ ፡ ነበረችና ፡ ለመግደል ፡ የታዘዘው ፡ ወታደር ፡ ጨቤውን ፡ ታጥቆ ፡ ወደ ፡ ቤት ፡ በገባ ፡ ጊዜ ፡ ገረዷቱ ፡ ስለ ፡ ፈራች ፡ በቶሎ ፡ የቤቱን ፡ መዝገያ ፡ ከፍታ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ ወጣች ።

አግሪኢናም ፡ ገረድዋ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ ስትወጣ ፡ አይታ ፡ ለማን ፡ ትተሽኝ ፡ ትሔጃለሽ ፡ እያለች ፡ ስትለምናት ፡ ምንም ፡ ምላሽ ፡ ሳትሰጣት ፡ ሔደች ።

ለመግደልም ፡ የታዘዘው ፡ ወታደር ፡ ወደ ፡ ቤትዋ ፡ ውስጥ ፡ በገባ ጊዜ ፡ አመጣጥህ ፡ ስለ ፡ በሽታዬ ፡ ልትጠይቀኝ ፡ እንደሆነ ፡ በጎ ፡ ሆኛለሁ ። ልትገድለኝ ፡ እንደሆነ ፡ ግን ፡ ከልጄ ፡ ከኔሮን ፡ የታዘዘህ ፡ አይመስለኝምና ፡ በከንቱ ፡ አታጥፋኝ ፡ አለችው ። እርሱ ፡ ግን ፡ በመጀመሪያ ፡ የስድብ ፡ ቃል ፡ ከተናገራት ፡ በኋላ ፡ በያዘው ፡ በትር ፡ ራስዋን ፡ መታት ። ቀጥሎም ፡ ጨቤውን ፡ ሲመዝ ፡ በየችው ፡ ጊዜ ፡ መግደልህስ ፡ ካልቀረ ፡ ኔሮንን ፡ የፀነሰሁብትን ፡ ማጎፀኔን ፡ ወግተህ ፡ ግደለኝ ፡ እንጂ ፡ ሌላውን ፡ አካሌን ፡ እንዳትወጋኝ ፡ አለችው ። ወታደሩም ፡ በያዘው ፡ ጨቤ ፡ ሆድዋን ፡ ወግቶ ፡ ገደላት ።

ወይፈድዮ ፡ አግዚአብሔር ፡ ለሁሉ ፡ በከመ ፡ ምግባሩ ፡ የሚል ፡ የመጽሐፍ ፡ ቃል ፡ አለና ፡ እርስዋ ፡ በሰው ፡ ደም ፡ ስትታጠብ ፡ እንደኖረች ፡ በእርስዋም ፡ ደም ፡ የገዛ ፡ ልጅዋ ፡ ኔሮን ፡ ታጠበበች ።

ኔሮን ፡ ቁዛር ፡ ግን ፡ ክፋቱና ፡ ግመፀኝነቱ ፡ በየቀኑና ፡ በየወፋም ፡ በያመቱም ፡ እየባሰ ፡ ስለ ፡ ሔደ ፡ ያዳያቆነ ፡ ሰይጣን ፡ ሳያቀስ ፡ አይቀርም ፡ እንደሚባል ፡ በነገሠ ፡ በ፲ኛው ፡ አእምሮው ፡ በጠፋ ፡ በ፯ኛው ፡ ግ

መት ፡ አጅግ ፡ አምራና ፡ ከብራ ፡ የምትኖረውን ፡ የመናገሻ ፡ ከተማውን ፡
ሮሜን ፡ ለሰቅና ፡ ለጫዋታ ፡ ብሎ ፡ አርሱ ፡ ራሱ ፡ አቃጠላት ። ከተማ
ይቱም ፡ ስትቃጠል ፡ በከተማው ፡ መካከል ፡ ከፍ ፡ በለ ፡ ስፍራ ፡ ተቀም
ጠ ፡ ከራር ፡ እየመታ ፡ አንደ ፡ ትያትሮ ፡ ያይ ፡ ነበር ።

ከተማይቱም ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ አጅግ ፡ ሰፊ ፡ ስለ ፡ ነበረች ፡ ሁቀን ፡
ሙሉ ፡ ሌትና ፡ ቀን ፡ ተቃጥላ ፡ አመድና ፡ ከሰል ፡ ሆና ፡ ቀረች ፡ ይባላል ።

መኳንንቱና ፡ ሕዝቡም ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ በአብድነቱ ፡ ማቃጠሉን
ጠርጥረው ፡ የሚጣሉት ፡ በሆነ ፡ ከተማይቱን ፡ ሮሜን ፡ ያቃጠሉ ፡ ከ
ርስቲያኖች ፡ ናቸው ፡ የሚል ፡ ወሬ ፡ አስወራ ። ወዲያውም ፡ ነገሩን ፡
እውነት ፡ ለማስመሰል ፡ በሮሜ ፡ የሚኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሁሉ ፡ እየተ
ያዙ ፡ እንዲቀጡ ፡ አዋጅ ፡ አስነገረ ።

እየተያዙም ፡ በቀረቡ ፡ ጊዜ ፡ እኩሉን ፡ የአራዊት ፡ ቆዳ ፡ እያለበሰ ፡
ለውሾች ፡ ጣላቸው ። እኩሉንም ፡ ለለማዶች ፡ አራዊት ፡ ምግብ ፡ አደ
ረጋቸው ። እኩሉንም ፡ ቅቤና ፡ ዘይት ፡ ሞራና ፡ ሌላም ፡ ቅባት ፡ ያለ
ው ፡ ቅጥራን ፡ እየቀባ ፡ በየመንገዱ ፡ መተላለፊያ ፡ እያቆመና ፡ እያቃ
ጠለ ፡ ለመንገድ ፡ አላፊዎች ፡ እንዲያበሩ ፡ አደረጋቸው ። እኩሉንም ፡ አ
ግራቸውንና ፡ አጃቸውን ፡ በገመድ ፡ እየወጠረ ፡ በተራ ፡ በጀርባቸው ፡
አያስተኛ ፡ በደረጃቸው ፡ ላይ ፡ የፈረስ ፡ አጎዳ ፡ አስሐደባቸው ። በሰይፍ
ያስገደላቸው ፡ ግን ፡ አጅግ ፡ ብዙ ፡ ነበሩ ።

በሮሜ ፡ ከተማ ፡ ዕለት ፡ ዕለት ፡ የሚያስገደላቸው ፡ የክርስቲያን ፡
ቀጥራቸው ፡ በሺ ፡ ይቆጠር ፡ ነበር ። በሺ ፡ ይቆጠር ፡ ነበር ፡ ማለት ፡
ዛሬ ፡ አንድ ፡ ሺ ፡ ክርስቲያኖች ፡ በሰይፍ ፡ ሞቱ ። ትናንት ፡ ሁለት ፡
ሺ ፡ ክርስቲያኖች ፡ በአሳት ፡ ተቃጠሉ ፡ ይባል ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ አሥ
ር ፡ ወይም ፡ ሀያ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሞቱ ፡ እየተባለ ፡ አይቆጠርም ፡ ነበ
ር ፡ ማለት ፡ ነው ።

ይልቁንም ፡ በሮማውያን ፡ የቅኝ ፡ አገሮች ፡ የሚኖሩ ፡ አገረ ፡ ገዥ
ዎች ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ በክርስቲያኖች ፡ ላይ ፡ ያስነገረውን ፡ አዋጅ ፡ በሰሙ
ጊዜ ፡ ኔሮን ፡ ቁሣርን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ሲሉ ፡ በያውራጃው ፡ የሚኖሩት
ን ፡ ክርስቲያኖች ፡ እየያዙ ፡ ብርቱ ፡ ብርቱ ፡ ሥቃይ ፡ እያሳዩ ፡ ይገድልዋ
ቸው ፡ ጀመሩ ።

ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ በክፋቱና ፡ በዓመፀኛነቱ ፡ ይልቁንም ፡ በዝሙት ፡
ሥራው ፡ የሠራውን ፡ ኃጢአቱን ፡ ሁሉ ፡ በዝርዝር ፡ ለመጻፍ ፡ የአን

በቢ ፡ አንደበቱ ፤ የሰሚ ፡ ጆሮው ፡ ይደክማል ፡ ብለን ፡ በጭሩ ፡ ጽፈን፤
ትተነዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ሁለተኛ ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ለመሔድና ፡ በ
ስማዕትነት ፡ ለመሞት ፡ የደረሰው ፡ በዚህ ፡ በኔሮን ፡ ቁሣር ፡ አዋጅ ፡
ምክንያት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ምክንያቱን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ እንጽፋለን ።

ምዕራፍ ፡ ፳፩ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ሁለተኛ ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ስለ ፡ መሔዱ ።

በኤፌሶን ፡ ከተማ ፡ ጣዖት ፡ የሚያመልኩ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ስለ ፡ ነ
በሩ ፡ ጣዖቱንም ፡ የሚሠሩ ፡ ብዙ ፡ አንጥረኞች ፡ ነበሩ ።

ነገር ፡ ግን ፡ በ፲ ፡ (፶፯) ዓ ፡ ም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡
ገብቶ ፡ የጣዖታትን ፡ ክንቱነት ፡ በስተማረ ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክር
ስቶስ ፡ ስለ ፡ ማመናቸው ፡ ጣዖታቸውን ፡ ጥለው ፡ ነበርና ፡ በዚህ ፡ ምክ
ንያት ፡ ድሜጥሮስ ፡ የሚባለው ፡ አንጥረኛ ፡ ከወገኖቹ ፡ ጋራ ፡ ሆኖ ፡ ቅ ፡
ጳውሎስን ፡ ሲቃወሙ ፡ አንደ ፡ ነበረ ፡ በ፶፯ ፡ ገጽ፡ጽፈን ፡ አስረድተናል ።

ስለ ፡ ሆነም ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ የነበረው ፡ ዳኛ ፡ ነገሩን ፡ ችላ ፡ ስላለባቸው ፡
ድሜጥሮስና ፡ ባልንጀሮቹ ፡ ምንም ፡ ለማድረግ ፡ አልቻሉም ፡ ነበር ።

ደግሞ ፡ በዚያው ፡ ዘመን ፡ የነበረ ፡ አለአስክንድሮስ ፡ የሚባለው ፡ አ
ንጥረኛ ፡ ምንም ፡ በአይሁዳዊነቱ ፡ የጣዖትን ፡ ነገር ፡ የማይወድ ፡ ቢሆን ፡
ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ የጎዳ ፡ መስሎት ፡ ለነድሜጥሮስ ፡ ረዳት ፡ ሆኖ ፡ ነበርና ፡
ያንጊዜ ፡ ነገሩ ፡ ሳይቃናለት ፡ ስለ ፡ ቀረ ፡ ሲያዝን ፡ ይኖር ፡ ነበር ። አሁን ፡
ግን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ መምጣቱን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡
ሀገሩ ፡ ዳኛ ፡ ሔዶ ፡ የክርስቲያን ፡ ሁሉ ፡ ዋና ፡ አለቃቸው ፡ ይህ ፡ ጳው
ሎስ ፡ ነው ። የሮሜንም ፡ ከተማ ፡ ያቃጠሉ ፡ የአርሱ ፡ ደቀ ፡ መዛሙ
ርት ፡ ክርስቲያኖች ፡ ናቸው ፡ እያለ ፡ በሐሰት ፡ ይናገርበት ፡ ጀመር ።

የሀገሩም ፡ ገዥ ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ከአስክንድሮስ ፡ አፍ ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡
ኔሮን ፡ ቁሣርን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘትና ፡ ተአዘዙን ፡ ለመፈጸም ፡ ሲል ፡ ቅ ፡ ጳ
ውሎስ ፡ በቶሎ ፡ ተይዞ ፡ እንዲታወር ፡ አደረገ ። ቅጣትም ፡ ሊፈርድበት ፡
በሰበ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አንደ ፡ ልማዱ ፡ ከቁሣር ፡ ይግባኝ ፡ ብሎ ፡ ተማፀነ ።
ከቁሣርም ፡ ይግባኝ ፡ በማለቱ ፡ አገረ ፡ ገዥው ፡ ለጊዜው ፡ ተቆጥቶበ
ት ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ስለ ፡ ቅጣቱ ፡ በምን ፡ ዓይነት ፡ ቅጣት ፡ እንዲቀ

ጣው ፡ ቸግሮት ፡ ነበርና ፡ አላፊነቱን ፡ ከራሱ ፡ ላይ ፡ ለማውረድ ፡ ሲል ፡ ደስ ፡ አለውና ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ እንዲወስዱት ፡ አዘዘ ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ለመሔድ ፡ በተነሣ ፡ ጊዜ ፡ እጅግ ፡ የሚወደው ፡ የገይማኖት ፡ ልጁ ፡ ጠሞቴዎስ ፡ ተከትሎት ፡ ለመሔድ ፡ አስቦ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ተከትለው ፡ ለመሔድ ፡ አሳባቸውን ፡ የቆረጠ ፡ ከደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ወገን ፡ ብዙ ፡ ነበሩና ፡ ጠሞቴዎስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስነት ፡ በተሾመበት ፡ በዚያው ፡ በኤፌሶን ፡ ከተማ ፡ ሆኖ ፡ የሹመቱን ፡ ሥራ ፡ እንዲሠራና ፡ ክርስቲያንን ፡ እንዲጠብቅ ፡ ነገሩ ፡ በምክር ፡ ስለ ፡ ተቆረጠ ፡ ሸኝቶ ፡ ተመለሰ ።

የቅ ፡ ጳውሎስና ፡ የጠሞቴዎስ ፡ ፍቅር ፡ እጅግ ፡ ጽኑ ፡ ነበር ። ጠሞቴዎስም ፡ ስለ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ፍቅርና ፡ ስለ ፡ ወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ ያባቱን ፡ ዘመዶችና ፡ እናቱን ፡ ቤቱንም ፡ ትቶ ፡ በመክራም ፡ በስደትም ፡ ሳይለየው ፡ ይኖር ፡ ነበርና ፡ አሁን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እጁ ፡ በሰንሰለት ፡ ታሥሮ ፡ ለይግባኝ ፡ ፍርድ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሲሔድ ፡ በመለያየታቸው ፡ ሁለቱም ፡ ትልቅ ፡ ሐዘን ፡ አደረጉ ።

አንገት ፡ ላንገትም ፡ ተቃቅፈው ፡ ሲላቀሱ ፡ በጠገባቸው ፡ የቆሙት ፡ ሰዎችና ፡ እሥር ፡ ለመጠበቅ ፡ የታዘዙት ፡ ወታደሮች ፡ ባንድነት ፡ ያለቅሱ ፡ ነበር ። ይህንም ፡ በመሰለ ፡ ልቅሶና ፡ ሐዘን ፡ ተሰነባብተው ፡ ከተለያዩ ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ መንገዱን ፡ ጀመረ ።

ለጊዜውም ፡ ከወዳጆቹና ፡ ከደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ወገን ፡ የተከተሉት ፡ ቲቶና ፡ ጢቂኮስ ፤ ዴማስና ፡ ሉቃስ ፤ ጥሮሬሞስና ፡ ኤርስጦስ ፡ ነበሩ ።

ወደ ፡ መሊጦም ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ ጥሮሬሞስ ፡ ስለ ፡ ታመመ ፡ በዚያው ፡ ቀረ ። ቆሮንቶስም ፡ ሲደርሱ ፡ ኤርስጦስ ፡ አገሩ ፡ በቆሮንቶስ ፡ ነበርና ፡ በዚያው ፡ ቀረ ። የቀሩት ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ግን ፡ ከእርሱ ፡ ለመለየት ፡ አልፈቀዱም ፡ ነበርና ፡ ባንድነት ፡ ሔዱ ። ከቆሮንቶስም ፡ አልፈው ፡ በአድርያቲክ ፡ ባሕር ፡ ተሻግረው ፡ ብሪንዲሲ ፡ ከሚባለው ፡ ከኢጣልያ ፡ የወደብ ፡ ከተማ ፡ ደረሱ ። ከዚያም ፡ በትልቁ ፡ አውራ ፡ መንገድ ፡ አጸን ፡ በሚባለው ፡ አድርገው ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ገቡ ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በፊተኛው ፡ እሥራቱ ፡ ጊዜ ፡ ገና ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሳይደርስ ፡ ብዙ ፡ ክርስቲያኖች ፡ እስከ ፡ አጽዮራሮም ፡ ድረስ ፡ መጥተው ፡ ተቀብለውት ፡ ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ እጅግ ፡ በሚያስፈራው ፡ በኔሮን ፡ ቁጣር ፡ ቀጣ ፡ ከክርስቲያን ፡ ወገን ፡ እኩሉ ፡ በስደት ፤ እኩሉም ፡ በሞት ፡ ስለ

ጠፉ ፤ እንዳንዱም ፡ ቢኖሩ ፡ የኔሮን ፡ ቁጣርን ፡ ቀጣ ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፡ ሊቀበሉት ፡ አልወጡም ፡ ነበር ።

ከአይሁድም ፡ ወገን ፡ በፊተኛው ፡ እሥራቱ ፡ ጊዜ ፡ የታመነ ፡ የክርስቶስ ፡ ሐዋርያና ፡ የኦሪት ፡ ተቃዋሚ ፡ መሆኑን ፡ አላወቁም ፡ ነበርና ፡ በጠላትነት ፡ ዓይን ፡ አላዩትም ፡ ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ በኢየሩሳሌምና ፡ በሌላም ፡ ስፍራ ፡ የሚኖሩ ፡ ጠላቶቹ ፡ አይሁድ ፡ በቃልም ፡ በጽሕፈትም ፡ እየተላላኩ ፡ አስጠልተውት ፡ ነበርና ፡ አንድም ፡ ሊቀበለው ፡ የወጣ ፡ ሰው ፡ አልነበረም ።

ደግሞ ፡ በፊተኛው ፡ እሥራቱ ፡ ወንጀለኛ ፡ አለመሆኑን ፡ የኢየሩሳሌም ፡ ገዥ ፡ ፊስጦስ ፡ በጽሕፈት ፡ መስክሮለት ፡ ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ የኤፌሶን ፡ ገዥ ፡ ወንጀለኛና ፡ የቁጣር ፡ ዓመፀኛ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ ጻፈበት ፡ ወዳጆቹ ፡ ሁሉ ፡ እየፈሩ ፡ ይርቁት ፡ ጀመሩ ።

በፊተኛው ፡ እሥራቱ ፡ ጊዜ ፡ የኔሮን ፡ ቁጣር ፡ እንደራሴ ፡ የነበረው ፡ በሩስ ፡ ደግ ፡ ሰው ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ በርገራቴ ፡ ዓይን ፡ ዓይቶት ፡ ነበርና ፡ ሌሎችም ፡ መኳንንቶች ፡ ወደውት ፡ ነበር ። ያሁኑ ፡ እንደራሴው ፡ ተጊሊኑስ ፡ ግን ፡ በክፋት ፡ የጸና ፡ ስለ ፡ መሆኑ ፡ እጆቹ ፡ በክርስቲያን ፡ ደም ፡ የተነከሩ ፡ ነበርና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ በክፋ ፡ ዓይን ፡ ከማየቱ ፡ የተነሣ ፡ ጠልቶ ፡ አስጠልቶት ፡ ነበር ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ከኤፌሶን ፡ አገረ ፡ ገዥ ፡ ታዘው ፡ እሥሩን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ይዘው ፡ የመጡ ፡ ወታደሮች ፡ የታሠሩበትን ፡ ወንጀል ፡ የሚያስረዳ ፡ ደብዳቤ ለቁጣር ፡ እንደራሴ ፡ ለተጊሊኑስ ፡ አስረከቡ ። ተጊሊኑስም ፡ እጅግ ፡ በሚያስከፋና ፡ በሚከረፋ ፡ በጨለማና ፡ በጠባብግዞት ፡ ቤት ፡ አግብተው ፡ በሩን ፡ በስተ ፡ ውጭ ፡ እንዲዘገቡት ፡ አዘዘ ። ጠያቂም ፡ አስከለከለበት ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ስለ ፡ መታሠሩና ፡ ጠያቂም ፡ ስለ ፡ ተከለከለበት ፡ በራሱ ፡ በሚመጣበት ፡ ጉዳት ፡ አላዘነም ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ በፊተኛው ፡ እሥራቱ ፡ ጊዜ ፡ ጠያቂ ፡ ስለ ፡ አልተከለከለበት ፡ ሊጠይቁት ፡ ለመጡት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ወንጌልን ፡ በመስበኩ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ወደ ክርስቲያንነት ፡ መልሱ ፡ ነበርና ፡ ያልማዱ ፡ ስለ ፡ ቀረበት ፡ በብዙ ፡ አዘነ ።

በኤፌሶንም ፡ የሚያውቃቸው ፡ ወዳጆቹ ፡ አሁን ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ መጥተው ፡ ሳሉ ፡ ሊጠይቁት ፡ አልወደዱም ። ከዚህም ፡ ከወዳጆቹ ፡ መጀመሪያ ፡ የከዱት ፡ ፊሎጎስና ፡ ኤርዋኔስ ፡ ነበሩ ።

ኔኔሴርሩ ፡ የሚባለው ፡ ወዳጁ ፡ ግን ፡ ሮሜ ፡ ደርሼ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ሳላየው ፡ አልሔድም ፡ ብሎ ፡ የእሥር ፡ ቤቱን ፡ ፈልጎ ፡ ካገኘው ፡ በኋላ ፡ እየተመለሰ ፡ ይጠይቀው ፡ ነበር ።

ቴቶንም ፡ ለወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ ወደ ፡ ድልማጥያ ፡ ልከት ፡ ነበር ።
 ጠቁኮስንም ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ፡ ቆራቁስንም ፡ ገላትያ ፡ ልጃቸው ፡ ነበር ።
 ዴማስ ፡ ግን ፡ በጭራሽ ፡ ከድቶት ፡ ወደ ፡ ተሰሎንቄ ፡ ተመልሶ ፡ ነበር ።
 ስለዚህ ፡ ከሉቃስ ፡ በቀር ፡ በጠገቡ ፡ ሌላ ፡ ሰው ፡ አልነበረምና ፡ የልቡ
 ሐዘን ፡ እየበዛና ፡ እየበረታ ፡ ይሔድ ፡ ጀመር ።

ከጥቁትም ፡ ወራት ፡ በኋላ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ እንደ ፡ ሮማውያን ፡ ሥርዓት ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ቀርቦ ፡ በብዙ ፡ ዳኞች ፡ ፊት ፡ የመጀመሪያውን ፡ ምርምር ፡ እንዲመረመር ፡ ታዘዘ ።

በዚያ ፡ ዘመን ፡ የሮማውያን ፡ ሥርዓት ፡ አንድ ፡ ወንጀልኛ ፡ በታሠረ ፡ ጊዜ ፡ ቅጣቱን ፡ የሚፈርደው ፡ ንጉሠ ፡ ነበርና ፡ ከፍርዱ ፡ ቀን ፡ አስቀድሞ ፡ ወንጀልኛው ፡ በብዙ ፡ ዳኞች ፡ ፊት ፡ ቀርቦ ፡ ነገሩ ፡ ይመረመርና ፡ በንጉሡ ፡ ችሎት ፡ ቀርቦ ፡ የምርመራው ፡ ቃል ፡ ከተነበበ ፡ በኋላ ፡ ይፈረድበት ፡ ነበር ። እንደዚህም ፡ መደረጉ ፡ ንጉሡ ፡ ወንጀልኛውን ፡ በመመርመር ፡ እንዳይደክምና ፡ ጊዜውን ፡ እንዳያሳልፍ ፡ ተብሎ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ቀርቦ ፡ ከተመረመረ ፡ በኋላ ፡ ከዳኞቹ ፡ ወገን ፡ እኩሉ ፡ ወንጀሉ ፡ ቀላል ፡ ነውና ፡ ቢፈታ ፡ ይሻላል ፡ አሉ ፡ እኩሉም ፡ ያስቀጣዋልና ፡ አይፈታም ፡ አሉ ። የሚበዙት ፡ ግን ፡ እንደ ፡ ታሠረ ፡ ይቆይና ፡ ነገሩ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ይመርመር ፡ ብለው ፡ ተናገሩ ። ስለዚህም ፡ በበዛው ፡ ወገን ፡ ነገሩ ፡ ተቆረጠና ፡ ወደ ፡ ግዞት ፡ ቤት ፡ መለሱት ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ በምርምርና ፡ መርማሪዎች ፡ በሚናገሩት ፡ በሐሰት ፡ ተስፋ ፡ የሚታለል ፡ ሰው ፡ አልነበረምና ፡ የነገራቸውንና ፡ የምርመራቸውን ፡ አጻጻፍ ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ ታሥሮም ፡ ቢቆይ ፡ በመጨረሻው ፡ ሞት ፡ እንዲፈረድበት ፡ ልቡ ፡ አውቆበት ፡ ነበር ።

መርማሪዎች ፡ በሚናገሩት ፡ በሐሰት ፡ ተስፋ ፡ ማለት ፡ ወንጀልኛ ፡ የሚመረምሩ ፡ ሰዎች ፡ እውነቱን ፡ ነገር ፡ ንገረን ፡ እንጂ ፡ አናስቀጣህም ፡ ከንጉሥ ፡ አማልደን ፡ እናስምርሃለን ፡ እያሉ ፡ አታለው ፡ በነገሩት ፡ ጊዜ ፡ እውነት ፡ መስሎት ፡ በልቡ ፡ ያለውን ፡ ሁሉ ፡ ይናገራል ። ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ የሚገባውን ፡ ቅጣት ፡ ይቀበላል ፡ እንጂ ፡ ከቅጣቱ ፡ ሊያድኑት ፡ አይችሉም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ምንም ፡ ተስፋ ፡ አላደረገም ፡ ነበር ፡ ይልቁንም ፡ ከዚህ ፡ ግለም ፡ በሞት ፡ የሚለይበት ፡ ጊዜው ፡ እ

ንደ ፡ ቀረበ ፡ አውቆት ፡ ነበርና ፡ እንደ ፡ ኑዛዜ ፡ ቃል ፡ አድርጎ ፡ የልቡን ፡ አሰብ ፡ ሁሉ ፡ ለሚወደው ፡ ለገይማኖት ፡ ልጁ ፡ ለጠሞቱዎስ ፡ ጽፎ ፡ ለመላክ ፡ ይዘጋጅ ፡ ጀመረ ።

ምዕራፍ ፡ ፳፪ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለጠሞቱዎስ ፡ ሁለተኛውን ፡ መልእክቱን ፡ ስለ ፡ መጻፉ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በታሠረበት ፡ ነገር ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ በኔሮን ፡ ቁጣር ፡ ፊት ፡ ቀርቦ ፡ ከተመረመረ ፡ በኋላ ፡ ፍርዱ ፡ በሌላ ፡ ቀን ፡ ይፈረዳል ፡ ተብሎ ፡ ወደ ፡ ግዞት ፡ ቤት ፡ መልሰውት ፡ ነበር ።

የታሠረበትም ፡ የግዞቱ ፡ ቤት ፡ እጅግ ፡ የሚያስጸይፍና ፡ የሚከረፋ ፡ እድፍ ፡ የሞላበት ፡ ጨለማ ፡ የጸናበት ፡ ነበር ። በሩም ፡ እጅግ ፡ ጠብብ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሲገባና ፡ ሲወጣ ፡ በጣም ፡ ይጨነቅ ፡ ነበር ። በሆንም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ መከራ ፡ ሲፈተን ፡ የኖረ ፡ በመሆኑ ፡ ይህ ፡ የአሁኑ ፡ መከራው ፡ አዳስ ፡ ነገር ፡ መስሎ ፡ አይታየውም ፡ ነበር ። በኔሮን ፡ ቁጣርም ፡ ፊት ፡ በቆመና ፡ በተመረመረ ፡ ጊዜ ፡ የኔሮንን ፡ ቁጣውንና ፡ የልቡን ፡ ጽናት ፡ ስለ ፡ ተመለከተው ፡ እንዲያስገድለው ፡ ልቡ ፡ ተረድቶት ፡ ነበር ።

ይልቁንም ፡ እንደ ፡ ሮማውያን ፡ ሕግ ፡ ወንጀልኛ ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ በቆመ ፡ ጊዜ ፡ ስለ ፡ እርሱ ፡ ሆኖ ፡ የሚነጋገር ለት ፡ አንድ ፡ ጠበቃ ፡ ወይም ፡ እንድ ፡ ዘመድ ፡ ወይም ፡ ወዳጅ ፡ ይዞ ይቆም ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ብቻውን ፡ ቆሞ ፡ አይናገርም ፡ ነበር ። ምክንያቱም ፡ ስለ ፡ ሁለት ፡ ነገር ፡ ነው ። አንደኛው ፡ ነገር ፡ በድንጋጤና ፡ በፍርሃት ፡ እውነቱን ፡ ነገር ፡ ባለመናገሩ ፡ ዳኛውን ፡ እንዳያስቸግር ፡ ነው ።

ሁለተኛውም ፡ ነገር ፡ ወንጀልኛው ፡ እያለቀሰ ፡ ወይም ፡ የአምላክ ቸውን ፡ ስም ፡ እየጠራ ፡ ማሩኝ ፡ እያለ ፡ እንዳያስቸግር ፡ ነው ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ጠበቃም ፡ ዘመድና ፡ ወዳጅም ፡ ሳያገኝ ፡ ስለቀረ ፡ ብቻውን ፡ ቆሞ ፡ የራሱን ፡ ነገር ፡ ይናገር ፡ ነበር ። ከወዳጆቹና ፡ ከደቀ ፡ መዛሙርቱም ፡ ወገን ፡ እኩሉ ፡ መከራውን ፡ እየፈሩ ፡ እኩሉም ፡ በያገሩ ፡ እየተላኩ ፡ ስለ ፡ ሔዱ ፡ ሉቃስ ፡ ብቻ ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ በመታሠሩ ፡ ላይ ፡ የሚያነጋግረውና ፡ የሚጠይቀው ፡ ወዳጅ ፡ ባለመኖሩ ፡ ልቡ ፡ እጅግ ፡ አዝኖ ፡ ነበርና ፡ በወንጌል ፡ ትምሕርትና ፡

በሃይማኖት ፡ የወለደውን ፤ በፍጹም ፡ ልቡ ፡ የሚወደውን ፡ ልጁን ፡ ጠጥቶ ፡ ለማየት ፡ ስለ ፡ ናፈቀ ፡ ይህን ፡ መልእክት ፡ ሊጽፍለት ፡ አሰበ ።
 የመልእክቱንም ፡ አጻጻፍ ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ በሰላምታ ፡ ከጀመረ ፡ በኋላ ፡ ፊቱን ፡ ለማየት ፡ ስለ ፡ ናፈቀ ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ መጸለፍን ፡ ይገልጽለታል ። ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ እናቱ ፡ አውንቁ ፤ አያቱ ፡ ሎድያ ፡ በክርስቶስ ፡ ሃይማኖት ፡ የጸኑ ፡ እንደነበሩ ፤ እርሱም ፡ በሃይማኖት ፡ የጸና ፡ መሆኑን ፡ አስረድቶታል ።

እንዲሁም ፡ ማለቱ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ የሚኖር ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ራሱን ፡ ብቻ ፡ ጌታ ፡ ከሚሉት ፡ ጌታ ፡ የጌታ ፡ ልጅ ፡ ሲሉት ፡ ደስ ፡ ይለዋልና ፡ ጠጥቶ ፡ የክርስቲያን ፡ ሃይማኖቱ ፡ ከአናቱና ፡ ከአያቱ ፡ ጀምሮ ፡ መሆኑን ፡ ሲገልጽለት ፡ ደስ ፡ እንዲለው ፡ ጥርጥር ፡ የለበትም ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ በአንብሮተ ፡ እድ ፡ መሾሙን ፡ አሳስቦ ፡ ከመከራው ፡ ሁሉ ፡ እንዳይፈራ ፡ ይመክረዋል ።

እነሆ ፡ በጦርነት ፡ ጊዜ ፡ ወታደር ፡ ሆኖ ፡ ከሚሸሽ ፡ ሰው ፡ የጦር ፡ አለቃ ፡ ሆኖ ፡ በሚሸሽ ፡ ቅጣቱ ፡ ይጸናልና ፡ መከራውን ፡ እንዳይፈራ ፡ አስቀድሞ ፡ የሹመቱን ፡ ነገር ፡ አነሣበት ።

ደግሞ ፡ ማናቸውም ፡ የጦር ፡ አለቃ ፡ በጦርነት ፡ ጊዜ ፡ እንዳይፈራ ፡ ከእርሱ አስቀድሞ ፡ የነበሩትንና ፡ ተዋግተው ፡ ድል ፡ ያደረጉትን ፡ የጦር ፡ አለቆች ፡ እንደ ፡ ምሳሌ ፡ አያደረጉ ፡ ማስረዳት ፡ ይገባልና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ራሱ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መከራ ፡ ሲያገኘው ፡ እንደ ፡ ኖረ ፡ ይነግረዋል ። ሌላውስ ፡ ይቅርና ፡ ወዳጆቹ ፡ ፊሊሎስና ፡ ሐርሞጊስ ፡ እንኳ ፡ እንደ ፡ ከዱት ፡ እየገለጠ ፡ መከራን ፡ አትፍራ ፡ ይለዋል ።

ደግሞ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ክፉ ፡ ሰው ፡ ብቻ ፡ አይኖርምና ፡ እነ ፡ ሬጊሎስ ፡ ቢኩዱት ፡ እነ ፡ ሄኔሴፎሩን ፡ የመሰሉ ፡ ወዳጆች ፡ መኖራቸውን ፡ እየገለጠ ፡ ያጸናናዋል ።

ሄኔሴፎሩ ፡ አገሩ ፡ ኤፌሶን ፡ ነው ፤ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ሳይታወር ፡ ገና ፡ በኤፌሶን ፡ ሳለ ፡ ሄኔሴፎሩ ፡ በችግሩ ፡ ሁሉ ፡ ይረዳው ፡ ነበር ።

ታሥሮም ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ከሔደ ፡ በኋላ ፡ እስከ ፡ ሮሜ ፡ ድረስ ፡ ሔዶ ፡ ጠይቆታል ። ከሁሉም ፡ የሚያስደንቀው ፡ ነገር ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ ነግሦ ፡ የነበረው ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ እጅግ ፡ ክፉ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ እያሠረ ፡ አስቀምጦ ፡ ነበር ። ከነዚህም ፡ የሚበዙት ፡ ክርስቲያኖች ፡ ነበሩ ። በሮሜ ፡ ከተማ ፡ ብቻ ፡ የሚሊዮን ፡ እኩሌታ ፡ አሥረኞች

ነበሩ ፡ ይባላል ። እነዚህም ፡ ሁሉ ፡ በከተማው ፡ ውስጥ ፡ በየአጥቢያው ፡ ባለው ፡ የግዞት ፡ ቤት ፡ ታሥረው ፡ ነበሩ ፡ እንጂ ፡ በአንድ ፡ ግዞት ፡ ቤት ፡ ብቻ ፡ አልነበሩም ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ተራ ፡ ሰው ፡ እንጂ ፡ የትልቅ ፡ ሰው ፡ ወገን ፡ ባለመሆኑ ፡ የታሠረበት ፡ ስፍራ ፡ ወዴት ፡ እንደሆነ ፡ አይታወቅም ፡ ነበር ።

ሄኔሴፎሩ ፡ ግን ፡ ሮሜ ፡ ደርሼ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ሳላየው ፡ አልመለስም ፡ ብሎ ፡ በየግዞቱ ፡ ቤት ፡ ሲዞር ፡ ሰንብቶ ፡ ከገኘው ፡ በኋላ ፡ በተያዩ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ መከራውን ፡ ሁሉ ፡ ዘንግቶ ፡ ታላቅ ፡ ደስታ ፡ አደረገ ። ከጥቂት ፡ ወራትም ፡ በኋላ ፡ በድንገት ፡ ታሞ ፡ በዚያው ፡ በሮሜ ፡ ስለ ፡ ሞተ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ የበለጠ ፡ ሐዘን ፡ አግኝቶት ፡ ነበር ።

ስለዚህ ፡ ለሚወደው ፡ ልጁ ፡ ለጠጥቶ ፡ አሁን ፡ በሚጽፈው ፡ መልእክቱ ፡ ሄኔሴፎሩ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ እሥር ፡ መሆኔን ፡ እያወቀ ፡ ሳይፈራ ፡ ጠይቆኛልና ፡ እግዚአብሔር ፡ ለቤተ ፡ ዘመዶቹ ፡ የቸርነቱን ፡ ሥራ ፡ ይሥራላቸው ። ለእርሱም ፡ በዕለተ ፡ ምጽአት ፡ ዋጋውን ፡ ይስጠው ፡ እያለ ፡ ይመርቀዋል ።

ለልማዱ ፡ አንበሳ ፡ የሰበረው ፡ ንጉሥ ፡ የተጣላው ፡ ይፈራ ፡ ነበር ። ሄኔሴፎሩ ፡ ግን ፡ የኔሮን ፡ ቁሣርን ፡ ቁሣጣ ፡ ሳይፈራ ፡ በግዞት ፡ ቤት ፡ ገብቶ ፡ የቀድሞ ፡ ወዳጁን ፡ ቅ ፡ ጳውሎስን ፡ መጠየቁ ፡ ከትልቅ ፡ ገድል ፡ ይቈጠርለታል ። ፪ጠጥ ፡ ፩ ፡ ፩-11 ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ለክርስቶስ ፡ መልካም ፡ ወታደር ፡ እንደ ፡ መሆንህ በሃይማኖት ፡ ጸንተህ ፡ መከራውን ፡ ተቀበል ፡ ይለዋል ።

ወታደር ፡ ወደ ፡ ሰልፍ ፡ ውስጥ ፡ በገባ ፡ ጊዜ ፡ ማርኮ ፡ ወይም ፡ ገድሎ ፡ አለቃውን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ያስባል ፡ እንጂ ፡ የርሻ ፡ ወይም ፡ የንግድ ፡ ነገር ፡ አያስብም ።

በታዘዘበትም ፡ ጸንቶ ፡ የማይቀጋ ፡ ወታደር ፡ ሽልማት ፡ አያገኝምና ፡ ሽልማትህን ፡ ሰማያዊ ፡ አክሊል ፡ እንድታገኝ ፡ መከራውን ፡ ታግሠህ ፡ ወንጌልን ፡ አስተምር ። ገበሬም ፡ በእርሻ ፡ መድከሙ ፡ ፍሬ ፡ ያገኝ ፡ ዘንድ ነውና ፡ አንተም ፡ የድካምህን ፡ ፍሬ ፡ እንድታገኝ ፡ ሁን ።

እኔ ፡ እንደ ፡ ክፉ ፡ አድርጌ ፡ የታሠርሁለትን ፡ ከሙታን ፡ ተለይቶ ፡ የተነሣውን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ አስበው ። ምንም ፡ እኔ ፡ ብታወር ፡ እንኳ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ አይታወርም ፡ ይለዋል ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ቢታወርም ፡ በግዞት ፡ ቤት ፡ ሆኖ ፡ በቃሉ ፡ እያስተማረ ፡ በእጁ ፡ እየጻፈ ፡ ያሳምን ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ አልተቀመጠም ፡ ነበርና ፡ እኔ ፡ ብታወር ፡ የእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ አይታወርም ፡ ይላል ።

ደግሞ ፡ ክርስቶስን ፡ ብናምነው ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ነግሠን ፡ እንኖራለን ። ብንክደው ፡ ግን ፡ እርሱም ፡ ይክደናል ። ባናምነውም ፡ ለኛ ፡ ይባሳን ፡ እንጂ ፡ እርሱ ፡ አምላክ ፡ መሆኑ ፡ አይቀርም ፡ ይለዋል ።

ልጅ ፡ አባቱን ፡ ቢያገለግል ፡ በረከት ፡ ይቀበላል ። ርስትም ፡ ይወርሳል ፤ አባቱን ፡ በያገለግል ፡ ግን ፡ እርግግን ፡ ይቀበላል ። ርስትም ፡ አይወርስም ።

ደግሞ ፡ የዚህ ፡ ዓለም ፡ ጌታ ፡ ሎሌው ፡ የከዳው ፡ እንደሆነ ፡ ብቻውን ፡ በመሆኑ ፡ ጌትነቱ ፡ ይቀራል ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ግን ፡ እኛ ፡ ባናገለግለው ፡ ክብሩና ፡ ደስታው ፡ ይቀርብናል ፡ እንጂ ፡ የእርሱ ፡ ጌትነቱና ፡ ክብሩ ፡ አይቀርቡትም ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ የሐሰት ፡ ትምሕርታቸው ፡ እንደ ፡ ጫዌ ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ ጭንኩር ፡ እየሰፋ ፡ ከሚሔድ ፡ ከነሐሜኔዎስና ፡ ከነሬሊጦስ ፡ እንዲጠነቀቅ ፡ ይመክረዋል ።

ጫዌ ፡ ወይም ፡ ጭንኩር ፡ የሚባለው ፡ ሞስል ፡ ሲጀምር ፡ የጤፍ ፡ ቅንጣት ፡ ያህላል ። ነገር ፡ ግን ፡ በየሳምንቱ ፡ እየሰፋ ፡ የሚሔድ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የሰውን ፡ አካል ፡ ያበላሻል ።

የነዚህም ፡ የክፍ ፡ ሰዎች ፡ ትምሕርት ፡ ለጊዜው ፡ ሥጋን ፡ ደስ ፡ የሚያሰኝ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የሚገቡ ፡ አይመስልም ። ነገር ፡ ግን ፡ ደስታና ፡ ተድላ ፡ ሲበዛ ፡ ወደ ፡ ጥፋት ፡ ያደርሳልና ፡ ብዙ ፡ ምእመናን ፡ የነፍስ ፡ ጉዳት ፡ ያገኛቸዋል ። ስለዚህ ፡ ለጊዜው ፡ ሥጋን ፡ ደስ ፡ ከሚያሰኝ ፡ ከሐሰት ፡ ትምሕርት ፡ ተጠንቀቅ ፡ ብሎ ፡ ይጽፍለታል ።

ተጠንቀቅም ፡ ማለቱ ፡ ጢሞቴዎስ ፡ ምእመናን ፡ እንዲጠነቀቁ ፡ እንዲመክር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ወደ ፡ እነሬሊጦስ ፡ የሐሰት ፡ ትምሕርት ፡ ይሳባል ፡ ብሎ ፡ አይደለም ።

ቀጥሎም ፡ በማይረባ ፡ ነገር ፡ ከክፍ ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ አትከራከር ፡ ይለዋል ። በማይረባ ፡ ነገር ፡ ማለት ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ቃል ፡ አልፎ ፡ የሰው ፡ አእምሮ ፡ እስከ ፡ መጨረሻው ፡ መርምሮ ፡ ለማግኘት ፡ በማይቻለው ፡ በእግዚአብሔር ፡ ባሕርይና ፡ ሥራ ፡ መክራከር ፡ ነው ።

በቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የተጻፈውን ፡ ቃል ፡ ምሥጢሩ ፡ በይገለጽልን ፡ እንኳ ፡ በእግዚአብሔር ፡ መንፈስ ፡ እንደ ፡ ተጻፈ ፡ የታወቀ ፡ ነውና ፡ ግለጽልን ፡ ብለን ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመለመን ፡ በቀር ፡ እንደየራሳችን ፡ አሳብ ፡ ካልሆነ ፡ ብለን ፡ ልንከራከርበት ፡ አይገባንም ። ፪ ፡ ጢሞ ፡ ፪ ፡ ፩-፳፯ ።

ከዚህም ፡ አያይዘ ፡ በኋለኛው ፡ ዘመን ፡ ገንዘብ ፡ የሚወዱ ፡ ትምክሕተኞች ፡ ተሳዳቢዎች ፡ ለአባትና ፡ ለእናታቸው ፡ የማይታዘዙ ፤ እግዚአብሔርን ፡ የማያመሰግኑ ፤ ያልተባረኩ ፡ ፍቅር ፡ የሌላቸው ፡ ምለው ፡ የሚከዱ ፡ ሐሚተኞች ፡ ራሳቸውን ፡ ከክፍ ፡ ነገር ፡ የማይጠብቁ ፤ ለራሳቸው ፡ ደስ ፡ የማይላቸው ፤ ሌላውን ፡ ደስ ፡ የማያሰኙ ፤ መልካምን ፡ ነገር ፡ የማይወዱ ፤ ወንጀለኞች ፡ ትዕቢተኞች ፡ እግዚአብሔርን ፡ ከመውደድ ፡ ይልቅ ፡ ተድላና ፡ ደስታን ፡ የሚወዱ ፡ የአፍ ፡ ክርስቲያኖች ፡ እንዲነሡ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የተገለጸለት ፡ መሆኑን ፡ ያስረዳዋል ።

እነዚህንም ፡ የመሰሉ ፡ ሰዎች ፡ በየጊዜው ፡ መነሣታቸው ፡ አልቀረም ። ነገር ፡ ግን ፡ አሁን ፡ በያዝነው ፡ ዘመን ፡ መብዛታቸውን ፡ ማንም ፡ አይክደውም ።

ይልቁንም ፡ እውነተኛዎቹን ፡ ትምሕርት ፡ እንዳይቀበሉ ፡ ጆርቶዎች ፡ ወደ ፡ ሐሰት ፡ ትምሕርት ፡ የሚመልሱበት ፡ ዘመን ፡ ይመጣልና ፡ አንተ ፡ ከዚህ ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ራቅ ፤ የነቃህም ፡ ሁን ። መክራውንም ፡ ታግላህ ፡ ተቀበል ። የወንጌላዊም ፡ ሥራ ፡ እንድትሠራ ፡ ሁን ። እኔ ፡ ግን ፡ በሰማዕትነት ፡ እሞታለሁና ፡ የመሰናበቻዬ ፡ ጊዜ ፡ ደርሷል ።

መልካሙን ፡ ገድል ፡ ተጋደልሁ ፤ ፍጫዬንም ፡ ጨረስሁ ። ሃይማኖቱንም ፡ ጠበቅሁ ። ከእንደሁ ፡ ወዲህ ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ የሚሰጠኝ ፡ የጽድቅ ፡ አክሊል ፡ ይቆየኛል ። ይለዋል ።

ፍጫዬን ፡ ጨረስሁ ፤ ሃይማኖቱንም ፡ ጠበቅሁ ፤ ከእንግዲህ ፡ ወዲህ ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ የሚሰጠኝ ፡ የጽድቅ ፡ አክሊል ፡ ይቆየኛል ፡ ማለቱ ፡ በተለመደውና ፡ ሰው ፡ በሚያውቀው ፡ ምሳሌ ፡ መናገሩ ፡ ነው ።

በዚያ ፡ ዘመን ፡ በእስያና ፡ በአውሮጳ ፤ ይልቁንም ፡ በግሪክ ፡ አገር ፡ በጣም ፡ የተለመደ ፡ የፍጫ ፡ ጫዋታ ፡ ነበር ። ዛሬም ፡ ይደረጋል ።

እጅግ ፡ አምሮ ፡ በተደለደለ ፡ በሰፊ ፡ ሚዳ ፡ ላይ ፡ በዳርና ፡ በዳፍ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ መቀመጫ ፡ ተሰናድቶ ፡ በዚያ ፡ ላይ ፡ መሰናገቱና ፡ መኳንንቱ ፡ ያገር ፡ በላባዎችና ፡ ወይዛዘኖች ፡ ሕዝቡም ፡ ሁሉ ፡ ይቀመጣሉ ።

ከዚህም : በኋላ : ብርታትና : ልጅነት : ያላቸው : ጉልማሶች : እየተመረጡ : በያይነቱ : ቀለም : የገባ : የመለዩ : ልብስ (ክት) እየለበሱ : የቀጥረውን : ተራ : በደረታቸው : ወይም : በክንዳቸው : እያሠሩ : በተራ : ይቆማሉ።

በዚያም : ጊዜ : ለዚህ : ጫዋታ : እውቀት : ያላቸው : ሰዎች : ተመርጠው : የሚረጡት : ጉልማሶች : በትክክል : መቆማቸውን : ከተመለከቱ : በኋላ : እንዲረጡ : የቃል : ምልክት : ይሰጥባቸዋል ። ጉልማሶቹም : ሩጫቸውን : ጀምረው : ሲረጡ : ከመካከላቸው : አንዱ : በርትቶ : ይቀድምና : አበባውን : እንደ : አክሊል : ሠርተው : በራሹ : ላይ ይደፉለታል ። ከደስታቸውም : በዛት : የተነሣ : ያጨበጭቡለታል ። ሌላም : የገንዘብ : ስጦታ : ይሰጡታል ።

ቅ : ጳውሎስም : ከኔሮን : ቁሣር : ጋራ : ለመሸቀዳደም : ሩጫ : ጀምሮ : ነበርና : ሃይማኖቱን : ጠብቆ : በሰማዕትነት : ለመሞት : ቀርቶ አሳብ : ማድረጉን : ስለ : አወቀው : ሩጫዬን : ጨረሱሁ ። ሃይማኖቱንም : ጠበቅሁ ። እንግዲህ : ግን : እግዚአብሔር : የሚሰጠኝ : የጽድቅ : አክሊል : ይቆየኛል : ብሎ : ተናገረ ።

ከዚህም : አያይዘ : ሉቃስ : ብቻ : ከእኔ : ጋራ : ነው : እንጂ : የቀሩት : ወዳጆቹ : ሁሉ : ትተውኝ : ሔደዋልና : በቶሎ : እንደትመጣልኝ : ይህን : በማገልገልም : እንዲረዳኝ : ማርቆስን : ይዘኸው : እንደትመጣ : ይህን : ይለዋል ።

ጠጥቱዎስ : የቅ : ጳውሎስ : ነገር : ሁሉ : የታመነ : መሆኑን : ያውቃልና : የምሞትበት : ጊዜ : ደርሶዋል : ብሎ : ሲጽፍለት : በልቡ : ትልቅ : ሐዘን : እንዲገባበት : አርግጥ : ነው ።

ማርቆስን : ይዘኸው : እንደትመጣ : ይህን : ያለውን : ቃል : አንዳንድ : መምሕራን : ሲተረጉሙ : በጥንተ : ስብከት : በጳጳሩልያ : ሳሉ : ጳውሎስና : ማርቆስ : ተቀያይመው : ነበርና : አሁን : የሚሞትበት : ጊዜው : ስለ : ደረሰ : ለመታረቅ : አስቦ : ነው : ብለው : ይተረጉማሉ ።

ይህም : የእውነት : ትርጓሜ : አለመሆኑን : የሚያስረዳ : ነገር : ቅ : ጳውሎስ : ይህን : መልእክት : ለጠጥቱዎስ : የጻፈለት : በጁ (ጁጂ) ግመት : ስለ : ሆነ : ከዚህ : አስቀድሞ : በጁ (ጁ፬) ግመት : ጳውሎስና : ማርቆስ : ታርቀው : ባንድነት : እንደ : ነበሩ : ቅ : ጳውሎስ : ለቆላስይስ : ሰዎች : በጻፈው : መልእክቱ : የበርናባስ : ወንድም : (አት) ልጅ : ማርቆስ : እንዴት : ናችሁ : ያላችኋል : በማለቱ : ይታወቃል ። ቆላ : ፬ : ፲ ።

ከዚህም : በኋላ : በጥርክስ : ከአቅርቆስ : (አክርጳ) ዘንድ : የተውሀትን : የብርድ : ልብስንና : መጻሕፍቶቹን : ጥቅሉንም : ብራና : እግረ መንገድህን : ደርሶህ : ይዘህልኝ : እንደትመጣ : ይለዋል ።

ቅ : ጳውሎስ : ከመጀመሪያ : እሥራቱ : ከተፈታ : በኋላ : አስቀድሞ : ወንጌልን : ባስተማረባቸው : አገሮች : እየዞረ : በክርስቶስ : ያመኑትን : ምእመናን : ይነበኝ : ነበርና : ከኤፌሶን : ወደ : ጥርክስ : ከጥርክስ : ወደ : ኤፌሶን : ብዙ : ጊዜ : ይመላለስ : ነበር ። ስለዚህ : ለሸክም : እንዳይከብደው : ለጊዜው : የማያስፈልገውን : ዕቃውን : ሁሉ : በጥርክስ : በደቀ : መዝሙሩ : በአክርቆስ : ቤት : አደራ : አስቀምጦት : ወደ : ኤፌሶን : ሔዶ : ሳለ : በድንገት : ተይዞ : ከታሠረ : በኋላ : በይግባኝ : ወደ : ሮሜ : ሔዶ : ነበርና : በሮሜ ብግዛት : ቤት : ሳለ : የክረምቱ መግቢያ : መድረሱን : ስለ : አወቀ : በጥርክስ : በአክርቆስ : ቤት : አደራ : ያስቀመጠውን : የብርድ : ልብስን : እንዲያመጣለት : ይጽፍለታል ።

መጻሕፍትም : ያላቸው : በኦሪት : መምሕሩ : በገማልያል : ቤት : ሲማር : ትምሕርቱን : በጨረሰ : ጊዜ : ገማልያል : እንደ : ሸልማት : አድርጎ : የሰጠው : ነው : ይባላል ። አሁን : ዛሬ : በሀገራችን : በኢትዮጵያ : ልጅ : ከፊደል : ጀምሮ : ከተማረ : በኋላ : ዳዊት : ሲደግም : የምስራች : እያለ : ከየዘመዶቹ : የዳዊት : መጽሐፍ : ወይም : የዳዊት : መጽሐፍ : መግዛ : ገንዘብ : እንደሚሸለም : ነው ።

ብራናም : ያለው : በዚያ : ዘመን : እንደ : ዛሬ : ዘመን : የወረቀት : ሥራ : ካለመለመዱ : የተነሣ : መጽሐፍ : ሁሉ : የሚጻፈው : የፍየልና : የበግ : ወይም : የጥጃ : ቆዳ : እየተፋቀ : ነበርና : ምእመናንን : የሚያጽናና : ቃል : እየጻፈ : በያገሩ : የሚልክበት : ነው ።

የቅ : ጳውሎስን : ታሪክ : የጻፉ : አንዳንድ : ሰዎች : ግን : ብራና : የተባለውን : ቃል : ሲተረጉሙ : ትምሕርቱን : ተምሮ : ሲጨርስ : ሊቅ : መሆኑን : የሚመሰክርለት : ከመምሕሩ : ከገማልያል : የተቀበለው : ጽሕፈት : ያለበት : ጥቅል : ብራና : ነበር : ብለው : ተርጉመውታል ።

አንዳንድ : ደግሞ : በዚያ : ዘመን : በጠርሴስ : የተወለደ : ሁሉ : እንደ : ሮሜ : ተወላጅ : ይቆጠር : ነበርና : ቅ : ጳውሎስ : ከጠርሴስ : ከተማ : ሹም : የተቀበለው : የሮም : ዜግነቱን : የሚመሰክርለት : ነው ። ስለዚህም : አንዳንድ : ሁከት : ነገር : ባገኘው : ጊዜ : ሮማዊ : ነኝ : እያለ ያመልጥ : ነበር : ብለው : ተርጉመውታል ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ አንጥረኛው ፡ እለእስክንድሮስ ፡ የሠራበትን ፡ የክፋት ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ አስቦ ፡ የአኛ፡ነገር ፡ ለእለእስክንድሮስ ፡ አልጣመውምና ፡ አንተም ፡ ከእርሱ ፡ ተጠንቀቅ ። ቢሆንም ፡ እግዚአብሔር ፡ እንደ ሥራው ፡ መጠን ፡ ፍዳውን ፡ ይስጠው ፡ እንጂ ፡ አንተ ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ክፍ ፡ ነገር ፡ አታስብ ፡ እያለ ፡ የአባትነት ፡ ምክር ፡ ይመክረዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዞ ፡ መጀመሪያ ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ በቀረበ ፡ ጊዜ ፡ ከወዳጆቹ ፡ አንድ ፡ እንኳ ፡ አብሮት ፡ እንዳልቆመና ፡ ሁሉም ፡ ትተውት ፡ እንደ ፡ ሔዱ ፡ ያስረዳዋል ።

በፊተኛው ፡ ዘመን ፡ በቁጣርያ ፡ ታሥሮ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ በሔደ ፡ ጊዜ ፡ በላጋራዎቹ አይሁድ ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ እነርሱም ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ቀርተው ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ለመፋረድ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ስለ ፡ አልሔዱ ፡ በሮሜ ፡ ከሚኖሩ ፡ አይሁድና ፡ ከባላገሮቹም ፡ ብዙ ፡ ወዳጅ ፡ አግኝቶ ፡ ነበር ። ወደ ፡ ግዛትም ፡ ቤት ፡ ሳይገባ ፡ ለራሱ ፡ ቤት ፡ ተከራይቶ ፡ ከቀራኛው ፡ ጋራ ፡ ስለ ፡ ተቀመጠ ፡ ጠያቂ ፡ ዘመድ ፡ አልተከለከለበትም ፡ ነበር ።

አሁን ፡ ግን ፡ ኔሮን ፡ ቁጣርን ፡ ስለ ፡ ፈሩ ፡ የሚጠይቀውና ፡ በፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ አብሮት ፡ የሚቆም ፡ አንድም ፡ ወዳጅ ፡ አላገኘም ፡ ነበር ። በወንጀል ፡ ይቅርና ፡ በሌላም ፡ በትንሽ ፡ ነገር ፡ ቢሆን ፡ ተከሶ ፡ በዳኛ ፡ ፊት ፡ የሚቆም ፡ ሰው ፡ ከዘመድም ፡ ከወዳጅም ፡ ቢሆን ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ አብሮት ፡ ሲቆም ፡ ልቡ ፡ ይጽናናል ። ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ምንም ፡ ፍርሃት ፡ በይፍርበት ፡ እንኳ ፡ ከወዳጆቹ ፡ አብሮት ፡ በፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ የሚቆም ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ባለጣጣኝቱ ፡ ጣዘኑን ፡ ለታመነው ፡ ልጁ ፡ ለጢሞቴዎስ ፡ ይገልጽለታል ።

ደግሞም ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ የሰው ፡ በሕርይ ፡ ደክማ ፡ መሆኑን ፡ ያውቃልና ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ እንዳልተቀየመባቸው ፡ ለማስረዳት ፡ እግዚአብሔር ፡ ይህን ፡ በደላቸውን ይቅር ፡ ይበላቸው ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ ጨምሮ ፡ ጻፈ ።

ምናልባት ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህን ፡ ቃል ፡ ጨምሮ ፡ መጻፉ ፡ ጢሞቴዎስ እነዚህን ፡ ሰዎች ፡ በገኛቸው ፡ ጊዜ ፡ እንዳይወቅሳቸውና ፡ ቂም ፡ እንዳይዘባቸው ፡ አስቦ ፡ ይመስላል ።

ደግሞም ፡ የሰው ፡ ወዳጅ ፡ ለምክንያት ፡ ያህል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እግዚአብሔር ፡ ካልፈቀደ ፡ ምንም ፡ ለማድረግ ፡ የማይችል ፡ መሆኑን ፡ ለማስረዳት ፡ እነዚያ ፡ ወዳጆቹ ፡ ቢተዉኝ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከእኔ ፡ ጋራ ፡ ቆሞ ፡ እረዳኝ ፤ ከአንበሳም ፡ አፍ ፡ ዳንሁ ፡ ይለዋል ።

ጢሞቴዎስ ፡ የቅ ፡ ጳውሎስን ፡ ብቻ ፡ መሆንና ፡ መከራውን ፡ ሁሉ ፡ በመልእክቱ ፡ ሲያነብ ፡ ልቡ ፡ እጅግ ፡ እንዳያዝን ፡ ስለ ፡ አሰበ ፤ እነዚያ ፡ ቢተዉኝ ፡ እግዚአብሔር ፡ ረዳኝ ። ወደ ፡ ፊትም ፡ ከክፍ ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ አውጥቶ ፡ ወደ ፡ ሰማያዊ ፡ መንግሥቱ ፡ ያገባኛል ፡ እያለ ፡ ጻፈለት ።

ከአንበሳ ፡ አፍ ፡ ዳንሁ ፡ ጣለቱ ፡ በፍርድ ፡ ሸንጎ፡ቀርቦ ፡ ይቆይ ፡ ተብሎ ፡ ነበርና ፡ ለጊዜው ፡ ከኔሮን ፡ እጅ ፡ ዳንሁ ፡ ጣለቱ ፡ ነው ። ፍጻሜ ፡ ነገሩ ፡ ግን ፡ ከሰይጣን ፡ አፍ ፡ ጣለቱ ፡ ነው ። ሰይጣንንም ፡ እንበሳ ፡ እንዲለው ፡ በጸጥሮስ ፡ በመጀመሪያ ፡ መልእክቱ ፡ ም ፤ ፭ ፡ ቀ ፡ ፰ ፡ መመልከት ፡ ነው ።

ወደ ፡ ፊትም ፤ ከክፍ ፡ ነገር ፡ አውጥቶ ፡ ወደ ፡ ሰማያዊ ፡ መንግሥቱ ፡ ያገባኛል ፡ ጣለቱ ፡ በሰማዕትነት ፡ መሞቱን ፡ ክፍ ፡ ነገር ፡ ጣለቱ ፡ አይደለም ። ነገር ፡ ግን ፡ ታሥሮ ፡ የተቀመጠበት ፡ ቤት ፡ ጠባብና ፡ እድፋም ፡ ጨለማውና ፡ ክርፋቱ ፡ እጅግ ፡ የሚያስጨንቅ ፡ ነበርና ፡ ከዚህ ፡ ቤት ፡ አውጥቶ ፡ ቅዳሴ ፡ መላእክት ፤ ጣዕመ ፡ ስብሐት ፡ በሚሰማበት ፡ ብርሃኑ ፡ በማይጠፋበት ፡ በሰማያዊ ፡ መንግሥቱ ፡ ያገባኛል ፡ ጣለቱ ፡ ነው ። ራዕይ ፡ ፳፩ ፡ ፳፫—፳፯ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ በኤፌሶን ፡ ለሚኖሩ ፡ ወዳጆቹ ፡ ሰላምታ ፡ እንዲነገርለት ፡ ከለመነው ፡ በኋላ ፡ በሮሜም ፡ የሚኖሩ ፡ እንዳንድ ፡ ወዳጆቹ ፡ ለጢሞቴዎስ ፡ ሰላምታ ፡ ንገርልን ፡ ጣለታቸውን ፡ ይጽናልታል ።

ቢሆንም ፡ የቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ዋና ፡ አሳቡ ፡ የጢሞቴዎስን ፡ ፊት ፡ ለማየት ፡ ነበርና ፡ በመልእክቱ ፡ መጨረሻ ፡ ክረምት ፡ ሳይገባ ፡ እንድትመጣ ፡ ይሁን ፡ ብሎ ፡ ጊዜ ፡ ወስኖ ፡ ጽፎለታል ።

ክረምት ፡ ሳይገባ ፡ ጣለት ፡ የአውሮጳ ፡ ክረምት ፡ የሚጀመረው ፡ በኅዳር ፡ ነው ። ከኤፌሶንም ፡ እስከ ፡ ሮሜ ፡ በየብስም ፡ በባሕርም ፡ ለመሔድ ፡ ሁለት ፡ ወር ፡ ያህል ፡ ያስፈልጋል ። እንደዚህም ፡ መሆኑ ፡ በዚያ ፡ ዘመን ፡ እንደ ፡ ዛሬ ፡ ዘመን ፡ ለየብሱ ፡ የምድር ፡ ባቡር ፤ ለባሕሩም ፡ በእሳት ፡ ኃይል ፡ የሚሔድ ፡ መርከብ ፡ አልነበረምና ፡ በመርከቡ ፡ ላይ ፡ የሸራ ፡ መጋረጃ ፡ እየተሰቀለ ፡ በነፋስ ፡ ኃይል ፡ ይሔድ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ነው ። ነፋስም ፡ በቀጥታ ፡ ያልነፈሰ ፡ እንደሆነ ፡ መርከቡ ፡ ወደ ፡ ታሰበው ፡ አገር ፡ መሔዱ ፡ ቀርቶ ፡ ወደ ፡ አልታሰበው ፡ አገር ፡ ይወስዳቸው ፡ ነበር ።

ይልቁንም ፡ በክረምት ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ማዕበሉና ፡ ጎርፋ ፡ እየበረታ ፡ በባሕር ፡ ላይ ፡ መርከብ ፡ ለማስሔድ ፡ እንዳይቻል ፡ ያውቅ ፡ ነበርና ፡ ክረምት ፡ ሳይገባ ፡ ፈጥነህ ፡ እንድትመጣ ፡ ይሁን ፡ ይለዋል ።

እንግዲህ ፡ ከኤፌሶን ፡ እስከ ፡ ሮሜ ፡ ሁለት ፡ ወር ፡ ያህል ፡ የሚያስሐድ ፡ ከሆነ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ክረምት ፡ ሳይገባ ፤ እንድትመጣ ፡ ይሁን ፡ ብሎ ፡ ከጻፈለት ፤ የክረምትም ፡ መግቢያው ፡ በጎዳር ፡ ወር ፡ ከሆነ ፡ ይህ ፡ መልእክት ፡ የተጻፈው ፡ በማዘያ ፡ ወይም ፡ በግንቦት ፡ ወር ፡ መሆኑ ፡ ነው ። ስለ ፡ ምን ፡ የሚል ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ መልእክቱ ፡ የተጻፈው ፡ በሮሜ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ከሮሜ ፡ እስከ ፡ ኤፌሶን ፡ ለመድረስ ፡ ሁለት ፡ ወር ፡ የሚያስፈልግ ፡ ነውና ፡ ምናልባት ፡ ለጢሞቴዎስ ፡ በሰኔ ፡ ወይም ፡ በሐምሌ ፡ ወር ፡ ይደርስለት ፡ ይሆናል ፤ ስለዚህ ለመሐድና ፡ ለመመለስ ፡ ዓራት ፡ ወር ፡ ማስፈለጉ ፡ ነው ። ለስንቅም ፡ ማሰናጃ ፡ አንድ ፡ ወር ፡ ያህል ፡ ሳያስፈልግ ፡ አይቀርም ።

እንግዲህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ይህ ፡ መልእክት ፡ ከተጻፈ ፡ በኋላ ፡ ዓመት ፡ ከሰስት ፡ ወር ፡ ያህል ፡ ቆይቶ ፡ በሐምሌ ፡ ፭ቀን ፡ በሰማዕትነት መሞቱን ፡ ያስረዳናል ። አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ ሞቱን ፡ በክረምት ፡ መስለው ፡ ክረምት ፡ ሳይገባ ፡ ፈጥነህ ፡ እንድትመጣ ፡ ይሁን ፡ ማለት ፡ ሳልሞት ፡ ድረስልኝ ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ተርጉመውታል ። ነገር ፡ ግን ፡ ከታሪኩ ፡ ጋራ ፡ አይስማማም ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ አንደ ፡ ልማዱ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከመንፈስህ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡ በማለት ፡ አንደ ፡ አባትነቱ ፡ ቡራኬውን ፡ ሰጥቶ ፡ መልእክቱን ፡ ይጨርሳል ።

የጻፈውም ፡ በሁለተኛው ፡ እሥራቱ ፡ በሮሜ ፡ ሳለ ፡ በ፶፱(፷፯) ዓ ፡ ም ፡ ነው ። ጽፎም ፡ ሲጨርስ ፡ በደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ በአንክሮሎስ ፡ እጅ ፡ ልኮለታል ።

ምዕራፍ ፡ ፳፫ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በኔሮን ፡ ቁሣር ፡ ፊት ፡ ቀርቦ ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ አንደ ፡ ተፈረደበት ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስና ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ በማናቸውም ፡ ነገር ፡ የማይስማሙ ፡ አጥፊና ፡ ጠሬ ፡ ነበሩ ።

ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ ክፉና ፡ አመጸኛ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ደግና ፡ ፈቃደኛ ፡ ነበር ።

ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ ከሐዲና ፡ ጨለማ ፤ በቃኝ ፡ የማይል ፡ ንፋግ ፡ (ስለታም) የሰይጣን ፡ ማደሪያ ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ ሃይማኖታዊና ፡ ብርሃን ፤ በቃኝ ፡ የሚል ፡ ቸር ፤ የመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ማደሪያ ፡ ነበር ።

እነዚህም ፡ ሁለቱ ፡ ተጻራሪዎች ፡ በተገናኙና ፡ በተያዩ ፡ ጊዜ ፡ አንዱ ፡ ያንዱን ፡ ነገር ፡ አያስተውለውም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ከቀረበ ፡ በኋላ ፡ ይፈታ ፡ ወይም ፡ ይቀጣ ፡ ሳይባል ፡ ወደ ፡ ግዙት ፡ ቤት ፡ መለሱት ።

ነገር ፡ ግን ፡ በሮሜ ፡ ከተማ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ አስቀድሞ ፡ ያሳመናቸው ፡ ክርስቲያኖች ፡ እየበዙ ፤ ትምሕርታቸውም ፡ እየሰፋ ፡ መሔዱ ፡ በቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ምክንያት ፡ መሆኑን ፡ ኔሮን ፡ ቁሣር ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ ይልቁንም ፡ ከቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ ሹሞች ፡ ወገን ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በክርቶስ ፡ ስለ ፡ አሳመነበት ፡ የኔሮን ፡ ቁሣር ፡ ቀጣው ፡ ተመለሰበትና ፡ ጳውሎስን ፡ አንደ ፡ ገና ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ አቅርቦት ፡ ብሎ ፡ አዘዘ ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በኔሮን ፡ ቁሣር ፡ ፊት ፡ በቀረበ ፡ ጊዜ ፡ በቀኝ ፡ እጁ ፡ ከሰንሰለቱ ፡ ጋራ ፡ መስቀሉን ፡ ይዞ ፡ ሳይፈራ ፡ የክርስቶስን ፡ ነገር ፡ መሰክረ ። ኔሮን ፡ ቁሣርም ፡ በቀጣ ፡ ቃል ፡ ይሞት ፡ በቃ ፡ ብሎ ፡ ፈረደበት ።

ለልማዱ ፡ ሮማውያን ፡ በወንጀለኛ ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ ሲፈርዱ ፡ የተፈረደበት ፡ ሰው ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ዜጋ ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ አስቀድሞ ፡ በግርፋትና ፡ በሌላም ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ሥቃይ ፡ ከሠቀዩት ፡ በኋላ ፡ በመስቀል ፡ ወይም ፡ በሰይፍ ፡ ይገድሉት ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ግን ፡ በጠርሒስ ፡ ተወላጅነቱ ፡ የሮማውያን ፡ ዜጋ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሥቃይ ፡ ቀርቶለት ፡ በንድ ፡ ቅጣት ፡ ብቻ ፡ በሰይፍ ፡ እንዲሞት ፡ ተፈረደበት ።

በመገደያውም ፡ ስፍራ ፡ ምናልባት ፡ በንግግሩና ፡ በታምራቱ ፡ ሌሎችን ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ክርስቲያንነት ፡ እንዳይመልስ ፡ ተብሎ ፡ ስለ ፡ ተፈራ ፡ ልባቸው ፡ ክርስቲያንን ፡ በመጥላት ፡ እጅግ ፡ የበረታ ፡ ጥቂቶች ፡ ሰዎች ፡ ብቻ ፡ ተመርጠው ፡ መሞቱን ፡ ለማየትና ፡ ለመመስከር ፡ ታዘው ፡ ሔደው ፡ ነበር ። አንጂ ፡ ሌሎች ፡ አረማውያን ፡ በፈቃዳቸው ፡ እንዳይሔዱ ፡ ተከልክለው ፡ ነበር ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ወደ ፡ መሞቻው ፡ ስፍራ ፡ ሲወስዱት ፡ በንግግሩና ፡ በስተያየቱ ፡ ሁሉ ፡ ምንም ፡ ፍርሃት ፡ አልነበረበትም ። እንዲያውም ፡ በወርነት ፡ ላይ ፡ ድል ፡ አድርጎ ፡ ገድሎና ፡ ማርኮ ፡ እየፎከረ ፡ በደስታ ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ የሚመለስ ፡ ወታደር ፡ ይመስል ፡ ነበር ።

ፊቱም ፡ በደስታ ፡ እያበራ ፡ ለገዳዮቹ ፡ የኃጢአት ፡ ሥርዮት ፡ ይለምንላቸው ፡ ነበር ። አስቀድሞም ፡ ለቆርንቶስ ፡ ሰዎች ፡ የጸፈላቸውን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ እየመኸ ፡ ይናገር ፡ ነበር ።

በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ፊት ፡ የእግዚአብሔርን ፡ የክብሩን ፡ ዕቃ ፡ ለማብራት ፡ እግዚአብሔር ፡ ከጨለማ ፡ ያወጣን ፡ ዘንድ ፡ በልባችን ፡ ብርሃንን ፡ ሰጥቶናል ።

እኛ ፡ በሁሉ ፡ ይከፋናል ። ነገር ፡ ግን ፡ አንጨነቅም ። መከራ ፡ እንቀበላለን ። ነገር ፡ ግን ፡ ተስፋ ፡ አንቆርጥም ። እንሰደዳለን ። ነገር ፡ ግን ፡ አንጠላም ። እንወድቃለን ። ነገር ፡ ግን ፡ አንጠፋም ።

ሁለግዜም ፡ የክርስቶስን ፡ ሞት ፡ በሥጋችን ፡ አንሸከማለን ። የክርስቶስን ፡ ሕይወት ፡ በሥጋችን ፡ ይገለጣል ። እኛም ፡ ሕያዋን ፡ ሆነን ፡ ሳለን ፡ ስለ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለሞት ፡ ተሰጥተናል ።

በዚህም ፡ በሚሞተው ፡ ሥጋችን ፡ የክርስቶስ ፡ ሕይወት ፡ ይገለጣል ።

እንግዲህ ፡ ሞት ፡ ምንም ፡ በላያችን ፡ ብርቱ ፡ ቢሆን ፡ ጌታችንን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ ከሙታን ፡ ያስነሣው ፡ እግዚአብሔር ፡ እኛንም ፡ ያስነሣናል ።

ስለዚህ ፡ አፍጻሜው ፡ ሥጋችን ፡ ቢጠፋ ፡ ውስጣዊው ፡ ሰውነታችን ፡ ዕለት ፡ ዕለት ፡ ይታደሳልና ፡ አናዘንም ።

የዚህም ፡ ዘመን ፡ መከራ ፡ ምንም ፡ አላፊና ፡ ቀላል ፡ ቢሆን ፡ ለዘላለም ፡ ፍጻሜ ፡ የሌለው ፡ እጅግ ፡ ታላቅ ፡ ክብር ፡ ያሰጠናል ።

የማይታየውን ፡ እንጂ ፡ ይህን ፡ የሚታየውን ፡ አንመለከትም ። የሚታየው ፡ የዛሬ ፡ ነውና ፡ ያልፋል ። የማይታየው ፡ ግን ፡ የዘላለም ፡ ነውና ፡ አያልፍም ፡ እያለ ፡ ተናግሮ ፡ ጨረሰ ። ዪ ፡ ቆሮ ፡ ፀ ፡ ጌ-፲፰ ።

ጥቂቶችም ፡ ክርስቲያኖች ፡ ተከትለውት ፡ ሔደው ፡ ነበርና ፡ እነዚያን ፡ በያቸው ፡ ጊዜ ፡ በፁዓን ፡ እለ ፡ ይሰደዱ ፡ በእንተ ፡ ጽድቅ ፡ ያለውን ፡ የጌታን ፡ ቃል ፡ እየጠቀሰ ፡ በእውነትና ፡ በሃይማኖት ፡ በጸኑ ፡ በኋላ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያትን ፡ እንዲወርሱ ፡ ይሰብክላቸው ፡ ጀመር ። ማቴ ፡ ፭ ፡ ፲ ።

ይህንም ፡ ሲናገር ፡ የመከራና ፡ የስደቱ ፡ ሌሊት ፡ አልፎ ፡ የደስታና ፡ የሰላም ፡ ቀን ፡ መምጣቱ ፡ ይታየው ፡ ነበር ።

ወደ ፡ ሩቅ ፡ አገር ፡ ሔደ ፡ ሰንበቶ ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ የሚመለስ ፡ መንገደኛ ፡ ባንድ ፡ ስፍራ ፡ አርፎ ፡ በቤቱ ፡ አጠገብ ፡ ያለውን ፡ ትልቅ ፡ ዛፍ ፡ ወይም ፡ ተራራ ፡ እያየ ፡ በደኅና ፡ ስለ ፡ መድረሱ ፡ ደስ ፡ እንዲለ

ው ፡ ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ ዓይኑን ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ አቅንቶ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ክብር ፡ ይመለከት ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ የሚሞትበትን ፡ ሰይፉን ፡ ወይም ፡ ደሙ ፡ የሚፈስበትን ፡ መሬቱን ፡ አይመለከትም ፡ ነበር ። ይልቁንም ፡ የያዕቆብ ፡ መሰላል ፡ ተዘርግቶ ፡ መላእክትና ፡ ሰማዕታት ፡ ጸድቃንም ፡ ሲወጡበትና ፡ ሲወርዱበት ፡ ይታዩት ፡ ነበርና ፡ በእነዚያ ፡ መካከል ፡ ለመሆን ፡ ይቸኩል ፡ ነበር ።

ደግሞ ፡ ወአነ ፡ አነሥኦ ፡ በደኃሪት ፡ ዕለት ፡ ያለው ፡ የጌታችን ፡ ቃል ፡ በጉልህ ፡ ጽሕፈት ፡ ተጽፎ ፡ በሬቱ ፡ ይታየው ፡ ነበርና ፡ የሞት ፡ ግርማ ፡ አላስፈራውም ፡ ነበር ። ዮሐ ፡ ፮ ፡ ፴፱ ።

የገዳዩም ፡ ሰይፍ ፡ ሲመዘዝ ፡ የሞት ፡ ጥላ ፡ ዙሪያውን ፡ በከበበው ፡ ጊዜ ፡ ጌታው ፡ የሚሰጠውን ፡ የጽድቅ ፡ አክሊል ፡ ለመቀበልና ፡ ጌታውን ፡ በዓየር ፡ ላይ ፡ ለመገናኘት ፡ ዳግም ፡ ምጽአት ፡ የደረሰ ፡ መስሎት ፡ ነበር ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ አንገቱን ፡ አመቻችቶ ፡ በሰጠ ፡ ጊዜ ፡ ባለውጉ ፡ ወታደር ፡ ቀርቦ ፡ ራሱን ፡ ከንገቱ ፡ ላይ ፡ ቆርጦ ፡ ለብቻው ፡ ጣለው ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ያለ ፡ ፍርሃትና ፡ ያለ ፡ ጭንቀት ፡ በደስታ ፡ አንገቱን ፡ ለሰይፍ ፡ ሰጥቶ ፡ መሞቱን ፡ በዚያው ፡ ቆመው ፡ ሲያዩ ፡ የነበሩ ፡ ወዳጆቹ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ራሱን ፡ ከወደቀበት ፡ አንሥተው ፡ ከአንገቱ ፡ ጋራ ፡ አጋጥመው ፡ ለመቃብር ፡ በተፈቀደው ፡ ስፍራ ፡ ወስደው ፡ ቀበሩት ።

አንዳንድ ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎች ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስና ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ባንድ ፡ ወር ፤ ባንድ ፡ ቀን ፤ ባንድ ፡ ስፍራ ፡ በሰማዕትነት ፡ አረፉ ፡ ብለው ፡ ጽፈዋል ። አንዳንዱ ፡ ደግሞ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በመስቀል ፡ ተሰቅሎ ፡ በሞተ ፡ ባመቱ ፡ በዚያው ፡ ወርና ፡ ቀን ፤ በዚያው ፡ ስፍራ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በሰይፍ ፡ በሰማዕትነት ፡ አረፈ ፡ ብለው ፡ ጽፈዋል ።

የዓለም ፡ ብርሃናት ፡ የተባሉ ፡ ሁለቱም ፡ ትልልቆች ፡ ሐዋርያቶች ፡ የሚያስመሰግናቸውና ፡ በሰማይ ፡ ዋጋ ፡ የሚያስጠቁት ፡ ከክርስቶስ ፡ ይልቅ ፡ ዓለምን ፡ ሳይወዱ ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍቅር ፡ በሃይማኖት ፡ ጸንተው ፡ በሰማዕትነት ፡ ማረፋቸው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባንድ ፡ ወርና ፡ ባንድ ፡ ቀን ፡ ባንድ ፡ ስፍራም ፡ ማረፋቸው ፡ አይደለምና ፡ የሚያከራክር ፡ ነገር ፡ የለበትም ።

ስለ ፡ በዓላቸውም ፡ አክባብር ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ባንድነትም ፡ ቢያርፉ ፤ ለየብቻቸውም ፡ ቢያርፉ ፡ ወሩና ፡ ቀኑ ፡ አንድ ፡ በመሆኑ ፡ ጸሐፊዎቹ ፡

አልተለያዩበትምና ፡ በያመቱ ፡ በሐምሌ ፡ ፭ ፡ ቀን ፡ በዓለ ፡ ጴጥሮስ ወጸ
ውሎስን ፡ ማክበር ፡ ይገባናል ።

ይልቅስ ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በሰማዕትነት ፡ በሚሞትበት ፡ ጊዜ ፡ የሰይፉን ፡
ግርማ ፡ ስለ ፡ ፈራ ፡ ፊቱን ፡ በልብስ ፡ ሸፍኖ ፡ ነበር ፡ ተብሎ ፡ የተጻፈው ፡
ታሪክ ፡ በሰማዕትነት ፡ በሚሞትበት ፡ ጊዜ ፡ በሰማይ ፡ ጌታውን ፡ አደሱስ ፡
ክርስቶስን ፡ ለማየት ፡ እየኾኑ ፡ ሳይፈራ ፡ በደስታ ፡ አንገቱን ፡ አመቻ
ችቶ ፡ መስጠቱን ፡ አስረድተው ፡ ከጻፉ ፡ ከብዙ ፡ ሰዎች ፡ ታሪክ ፡ የተ
ለየ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በዚህ ፡ ልንከራከርበት ፡ የተገባ ፡ ነው ።

ምዕራፍ ፡ ፳፬ ።

ስለ ፡ ኔሮን ፡ ቁጣር ፡ የመጨረሻ ፡ ሥራና ፡ ሞት ።

ኔሮን ፡ ቁጣር ፡ ዓራት ፡ ዓመት ፡ ሙሉ ፡ የቅዱሳንን ፡ ደም ፡ በጽዋ ፡
እየቀዳ ፡ ለሮሜ ፡ ሲያጠጣት ፡ ስካርዋ ፡ አልታወቀባትም ፡ ነበር ። አሁን ፡
ግን ፡ እጅግ ፡ ብርቱ ፡ መጠጥ ፡ በሆነው ፡ በቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ደም ፡ ስለ
ሰከረች ፡ አእምሮዋ ፡ ተለወጠና ፡ ከአሣላፊዋ ፡ ከኔሮን ፡ ቁጣር ፡ ጋራ ፡
ጠብ ፡ ጀመረች ። ስካርዋም ፡ እየበሰ ፡ በሐይ ፡ ጊዜ ፡ ልትገድለው ፡
አስባ ፡ የመግደያ ፡ መሣሪያ ፡ ትፈልግ ፡ ጀመረች ።

ኔሮን ፡ ቁጣር ፡ ሚስቶቹንና ፡ መከሮቹን ፤ በለሚሎቹንና ፡ ንጹሐን ፡
ክርስቲያኖችን ፤ ይልቁንም ፡ የዓለም ፡ ብርሃናት ፡ የተባሉ ፡ ጴጥሮስንና ፡
ጳውሎስን ፡ ከስገደለ ፡ በኋላ ፡ ልቡ ፡ በትዕቢት ፡ እጅግ ፡ ስለ ፡ ተነፋ ፡ በሮ
ሜና ፡ በሌሎችም ፡ በቅኝ ፡ አገሮች ፡ ከተሞች ፡ ሁሉ ፡ ከወርቅና ፡ ከብር ፡
ከነሐስና ፡ ከደንጊያ ፡ የተሠራውን ፡ ምስሉን ፡ እያቆመ ፡ እንደ ፡
እግዚአብሔር ፡ እንዲሰገድለትና ፡ እንዲመለክ ፡ አዘዘ ። ፪ተሰ ፡ ፪ ።

ነገር ፡ ግን ፡ የሐንስ ፡ በራእዩ ፡ እንደ ፡ ጻፈው ፡ በእግዚአብሔር ፡
ስለ ፡ ማመናቸውና ፡ ሕጉን ፡ ስለ ፡ መጠበቃቸው ፡ ኔሮን ፡ ቁጣር ፡
ያስገደለቸው ፡ የቅዱሳን ፡ ነፍሳት ፡ በእግዚአብሔር ፡ ፊት ፡ ቆመው ፡
ጌታ ፡ ሆይ ፤ ቅዱስና ፡ እውነተኛም ፡ ሆይ ፤ በሮሜ ፡ የሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡
ደማችንን ፡ ስለ ፡ አፈሰሱ ፡ የማትበቀላቸውና ፡ የማትፈርድባቸው ፡ እ
ስከ ፡ መቸ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ በታላቅ ፡ ቃል ፡ ስለ ፡ ጮሁ ፡ እንደ ፡
እናንተ ፡ የሚሞቱት ፡ ምእመናን ፡ እስኪፈጸሙ ፡ ድረስ ፡ ጥቂት ፡ ቆዩ ።

ተብለው ፡ ነበርና ፡ እግዚአብሔር ፡ ስለ ፡ ቅዱሳን ፡ ደም ፡ ኔሮን ፡ ቁጣ
ርን ፡ የሚበቀልበት ፡ ጊዜው ፡ ደረሰ ። ራእ ፡ ፯ ፡ ፱-፲ ።

ስለዚህም ፡ በሮሜ ፡ ከተማ ፡ ቸንፈርና ፤ በሽታ ፡ ረኃብና ፡ የምድ
ር ፡ መንቀጥቀጥ ፤ ዝናምና ፡ በረዶ ፤ መብረቅና ፡ ነገድንድ ፡ ሆነ ።

ከመብረቅም ፡ በዛት ፡ የተነሣ ፡ በሮሜ ፡ ከተማ ፡ የቆመው ፡ የኔሮን ፡
ሐውልት ፡ እየቀለጠ ፡ ይወድቅ ፡ ጀመር ። ከከተማውም ፡ አሥራ ፡ ዓራቱ ፡
ክፍል ፡ ያህል ፡ በመብረቅ ፡ ተቃጠለ ።

ፀሐይም ፡ ጨለማ ፡ ሆነች ፡ (ኤ.ክሊ.ፕስ)ሆነች ። ጅራታም ፡ ከከብም
በሰማይ ፡ ላይ ፡ ይታይ ፡ ጀመረ ። በከተማውም ፡ ቀኝና ፡ ግራ ፡ ሁሉ ፡ ፍ
ርሃትና ፡ ድንጋጤ ፡ ሆነ ።

ክርስቲያኖች ፡ የጌታችን ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዳግም ፡ ምጽአቱ ፡
የደረሰ ፡ መሰላቸው ። አሕዛብ ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ ሌላ ፡ ንጉሥ ፡ አን
ግሦ ፡ ሕዝቡን ፡ ከዚህ ፡ ከጨካኝና ፡ ከአመጸኛ ፡ ንጉሥ ፡ ከኔሮን ፡ የሚ
ይድንበት ፡ ጊዜ ፡ የደረሰ ፡ መሰላቸው ።

ታላላቁ ፡ መሳፍንቱና ፡ መኳንንቱም ፡ የዚህ ፡ ሁሉ ፡ ምክንያት ፡ ኔሮ
ን ፡ ቁጣር ፡ እንደሆነ ፡ ስለ ፡ ተረዱት ፡ ቢሆንላቸው ፡ ለመግደል ፡ በይሆን
ላቸውም ፡ ከመንግሥቱ ፡ ለመሸር ፡ ቁርጥ ፡ አሳብ ፡ አደረጉ ።

ኔሮን ፡ ቁጣርም ፡ መሳፍንቱና ፡ መኳንንቱ ፡ ሕዝቡም ፡ በጠላት
ነት ፡ እንደ ፡ ተነሡበት ፡ አይቶ ፡ ከሮሜ ፡ ወደ ፡ ናፖሊ ፡ ሔደ ። እናቱ
ንም ፡ የገደለበትን ፡ ቀን ፡ በያመቱ ፡ ያከብር ፡ ነበርና ፡ በናፖሊ ፡ አክ
ብሮ ፡ ዋለ ።

መሳፍንቱና ፡ መኳንንቱ ፡ ግን ፡ ጋልባ ፡ የተባለ ፡ ጅግና ፡ መርጠው ፡
የጦር ፡ አለቃ ፡ አድርገው ፡ ሾመው ፡ ነበርና ፡ እርሱ ፡ በቶሎ ፡ አንድት
መለስ ፡ ብሎ ፡ ወደ ፡ ኔሮን ፡ ላከበት ። ኔሮን ፡ ግን ፡ የተጠራበትን ፡ ምክ
ንያቱን ፡ በለማወቁ ፡ ወደ ፡ መሳፍንቱ ፡ ዘንድ ፡ መላክተኛ ፡ ልከ ፡
ገና ፡ ምላሹ ፡ ሳይመጣለት ፡ የጋልባ ፡ መላክተኛ ፡ እየተከታተለ ፡ ስለ ፡
መጣበት ፡ ከናፖሊ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ተመለሰ ።

በሮሜም ፡ ትልቅ ፡ ግብር ፡ አድርጎ ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ መሳፍንቱንና ፡
መኳንንቱን ፡ በመርዝ ፡ ለመፍጀት ፤ ከተማይቱንም ፡ ለማቃጠል ፤ ደግሞ
የተራቡትን ፡ ለማደግ ፡ አራዊት ፡ የብረቱን ፡ መዝጊያ ፡ እየከፈተ ፡ ለመ
ልቀቅና ፡ ሕዝቡን ፡ ለማስፈጀት ፡ አስቦ ፡ ነበርና ፡ ሁሉንም ፡ ለማድረግ ፡
ሳይመቸው ፡ ስለ ፡ ቀረ ፡ አዝኖ ፡ ተቀመጠ ።

በሐልሙም ፤ በውኑም ፡ የሚታየውና ፡ የሚሰማው ፡ የሞት ፡ ድምፅ ፡ ብቻ ፡ ነበር ። ከእርሱም ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ እንኳ ፡ የታመነ ፡ የጦር ፡ አለቃ ፡ አልነበረም ።

ኔሮን ፡ ቁጣር ፡ ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ ለፍርድ ፡ በፊቱ ፡ በቆመ ፡ ጊዜ ፡ የልቡን ፡ ጽናትና ፡ የቃሉን ፡ ብርታት ፡ ባስተያየቱና ፡ በነጋገሩም ፡ ምንም ፡ ፍርሃት ፡ እንደሌለበት ፡ አይቶ ፡ ነበር ። እርሱ ፡ ግን ፡ መከራው ፡ እንኳ ፡ ሳይደርስበት ፡ ገና ፡ በወሬው ፡ ፍርሃቱና ፡ ጭንቀቱ ፡ ከልክ ፡ ያለፈ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ። በከተማውም ፡ ውስጥ ፡ በየመተላለፊያው ፡ ሁሉ ፡ የተሰለፈ ፡ ወታደር ፡ ቆሞበት ፡ ነበርና ፡ ሕዝቡ ፡ በጣም ፡ ተጨንቆ ፡ ነበር ።

ኔሮን ፡ ቁጣርም ፡ ለሞት ፡ እንደ ፡ ተመክረበት ፡ ቁርጡን ፡ ባወቀው ጊዜ ፡ ደሙ ፡ በቀጣ ፡ ስለ ፡ ፈላ ፡ የሚበላበትን ፡ የወርቅ ፡ ገበታና ፡ የሚጠጣበትን ፡ የወርቅ ፡ ጽዋ ፡ እየሰበሰበ ፡ ጣለው ። ጠላቶቹን ፡ የሚገድልበት ፡ መርዝ ፡ የተቀመጠበትን ፡ የወርቅ ፡ ሣጥን ፡ ብቻ ፡ በጥንቃቄ ፡ አስቀምጦት ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ የከብር ፡ ዘበኞችና ፡ የአልፍኝ ፡ አሸከሮቹም ፡ የቤቱን ፡ ዕቃ ፡ እየዘረፉ ፡ ሲከዱ ፡ በጥንቃቄ ፡ ያስቀመጠውን ፡ የመርዝ ፡ ግስቀመጫውን ፡ የወርቅ ፡ ሣጥንንም ፡ ወሰዱበት ። ጭንቀቱም ፡ ስለ ፡ በዛ ፡ በከተማው ፡ መካከል ፡ ባለው ፡ ቲቤር ፡ በሚባለው ፡ ወንዝ ፡ ተወርውሮ ፡ ለመውደቅና ፡ ለመሞት ፡ አስቦ ፡ ነበር ። በኋላ ፡ ግን ፡ አሳቡን ፡ ለውጦ ፡ ወራቱ ፡ እስቲያልፍ ፡ ተደብቆ ፡ የሚቆይበት ፡ ስፍራ ፡ ይፈልግ ፡ ጀመር ።

ከሮሜም ፡ ከተማ ፡ ዓራት ፡ ምዕራፍ ፡ ያህል ፡ በራቀ ፡ ስፍራ ፡ ፎክን ፡ የሚባል ፡ ከነገር ፡ ያልገባ ፡ ሰው ፡ ይኖር ፡ ነበርና ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ ሔዶ ፡ እንዲደበቅ ፡ ፈቀደለት ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ጫማውን ፡ አውልቆ ፤ አሮጌ ፡ የብርድ ፡ ኮት ፡ ለብሶ ፤ ፊቱንና ፡ ራሱን ፡ በትልቅ ፡ መሐርም ፡ ሸፍኖ ፡ ዓራት ፡ አሸከሮች ፡ ብቻ ፡ አስከትሎ ፡ በፈረስ ፡ ተቀምጦ ፡ ሔደ ። ሲሔድም ፡ በየመንገዱ ፡ የቆሙትና ፡ የሚተላለፉት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ እርሱ ፡ መሆኑን ፡ ሳያውቁ ፡ ኔሮን ፡ ርጉም ፤ እግዚአብሔር ፡ ያጥፋው ፡ እያሉ ፡ ሲረገሙት ፡ ይሰማ ፡ ነበርና ፡ ምሕረት ፡ እንዳያገኝ ፡ ልቡ ፡ ስለ ፡ ተረዳው ፡ ተስፋ ፡ ቆረጠ ። ወደ ፡ ፎክንም ፡ ቤት ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ በዋናው ፡ በር ፡ ሲገባ ፡ ሰው ፡ እንዳያየው ፡ ፈርቶ ፡ በጓሮ ፡ በኩል ፡ በጠባብ ፡ መሹዋለኪያ ፡ አጎንብሶ ፡ ገባና ፡ ባንድ ፡ ባርያ ፡ መኝታ ፡ ቤት ፡ ተቀመጠ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ ወሬ ፡ አይደበቅምና ፡ ኔሮን ፡ ቁጣር ፡ በፎክን ፡ ቤት ፡ መደበቁ ፡ ስለ ፡ ተሰማ ፡ ብዙ ፡ ወታደር ፡ መጥቶ ፡ ቤቱን ፡ ከበበው ። ለፎክንም ፡ እንደዚህ ፡ የሚል ፡ አንድ ፡ ደብዳቤ ፡ ደረሰለት ።

ለኔሮን ፡ የታሰበው ፡ ቅጣት ፡ ራቁቱን ፡ ሆኖ ፡ እንዲገረፍና ፡ ራሱን ፡ በጉጠት ፡ ተይዞ ፡ በበትር ፡ እየተደበደበ ፡ እንዲሞት ፡ ነውና ፡ ምናልባት ፡ ኔሮን ፡ አምልጦ ፡ የሔደ ፡ እንደሆነ ፡ አንተን ፡ አላሬ ፡ አድርገን ፡ በዚሁ ፡ ቅጣት ፡ እንቀጣሃለን ፡ የሚል ፡ ነበር ።

ፎክንም ፡ ይህን ፡ ደብዳቤ ፡ ለኔሮን ፡ ባነበበለት ፡ ጊዜ ፡ አጅግ ፡ ስለ ፡ ደነገጠ ፡ ባጠገቡ ፡ የቆመውን ፡ ባርያ ፡ ግደለኝ ፡ ብሎ ፡ ቢለምነው ፡ እምቢ ፡ አለው ። ስለዚህ ፡ እራሱ ፡ ጩቤውን ፡ አውጥቶ ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ እልቅቱን ፡ ተወግቶ ፡ ወደቀ ።

ለመያዝም ፡ የመጣው ፡ የመቶ ፡ አለቃ ፡ ይህን ፡ ወሬ ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ በፍጥነት ፡ ገብቶ ፡ ቢያየው ፡ በደም ፡ ተጨማልቆ ፡ አገኘው ። ወዲያውም ፡ ወሬውን ፡ ለመሳፍንቱና ፡ ለመኳንንቱ ፡ ለመንገር ፡ በቶሎወደ ፡ ሮሜ ፡ ተመለሰ ። ሬሳውንም ፡ ከሕዝቡ ፡ አድማ ፡ ያልገባ ፡ ኢሌሉስ ፡ የሚባል ፡ ሰው ፡ እንሥቶ ፡ ቀበረው ።

እነዚያን ፡ ሁሉ ፡ የሮም ፡ ጅግኖች ፤ እነዚያን ፡ ሁሉ ፡ ንጹሐን ፡ ክርስቲያኖች ፤ ሲያስገድልና ፡ ሲገድል ፡ ትንሽ ፡ እንኳ ፡ ፍርሃት ፡ ያልነበረበት ፡ ንጉሥ ፡ ጊዜው ፡ ሲደርስ ፡ እንደ ፡ ውሻ ፡ ባንድ ፡ ስፍራ ፡ ወድቆ ፡ ቀረ ።

ይኸውም ፡ የተደረገው ፡ በተወለደ ፡ በ ፴፪ ፡ በነገሠ ፡ በ ፲፭ ፡ ዓመት ፤ በ ፳፪ ፡ (፳፱) ዓመ ፡ ምሕ ፤ ነው ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ካረገ ፡ በኋላ ።
ቅዱስ ፡ ጌታችን ፡ አዳም ፡ ያስተማረባቸው ፡ አገሮች ።

ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ ሰማርያ ።

ከሰማርያ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ።

ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ ልዳ ።

ከልዳ ፡ ወደ ፡ ኢዮጵ ።

ከኢዮጵ ፡ ወደ ፡ ቁግርያ ።

ከቁግርያ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ።

ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ።

ከአንጾኪያ ፡ ወደ ፡ ጳንጦስ ።

ከጳንጦስ ፡ ወደ ፡ ገላትያ ።

ከገላትያ ፡ ወደ ፡ ቀጳይቅያ ።

ከቀጳይቅያ ፡ ወደ ፡ እስያ ።

ከእስያ ፡ ወደ ፡ ቢታንያ ።

ከቢታንያ ፡ ወደ ፡ ባቢሎን ፡ ወሰን ።

የሐዋ ፡ ፳፻ ፡ ፱ ፡ ምዕ ፡ በሙሉ ። ፩፡፩ ፡ ፩ ፡ ፩ ። ፮ ፡ ፲፫ ።

በሐዋርያት ፡ ሥራና ፡ በጌታችን ፡ መልአክት ፡ ተጽፎ ፡ ያገኘነው ፡
ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፈው ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ በቀር ፡ አሥራ ፡ አንዱ ፡ ሐዋርያት ፡ በየሀገር ፡ ስብከታ
ቸው ፡ ሲሆኑ ፡ ቅ ፡ ጌታችን ፡ አንድ ፡ ሞግዚት ፡ እየሆነ ፡ እያደረሰቸ
ው ፡ ይመለስ ፡ ነበር ፡ ተብሎ ፡ በገደለ ፡ ሐዋርያት ፡ ተጽፎ ፡ ይገኛልና ፡
በዚያ ፡ መመልከት ፡ ነው ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጌታችን ፡ መልአክና ፡ የሰውነቱ ፡ አኳኋን ።

ቅ ፡ ጌታችን ፡ ፊቱ ፡ ሰፊ ፡ ሆኖ ፡ ሪዛም ፡ ነበር ። ቁመቱም ፡ ካጭ
ር ፡ የረዘመ ፡ ከረዥም ፡ ያጠረ ፡ መካከለኛ ፡ ነበር ፡ ይባላል ።

አመል ።

ቅዱስ ፡ ጌታችን ፡ ጌታችን ፡ አፍቃሪ ፡ መከራና ፡ ጭንቀት ፡ ፈሪ ፡
በችኮላ ፡ ተናጋሪ ፡ ነበር ። ለዚህም ፡ ተብሎ ፡ ማስረጃ ፡ ይገኛል ።

፩ኛ ፡ ማስረጃ ። ጌታችን ፡ በባሕር ፡ ገሊላ ፡ ላይ ፡ ውኃውን ፡ እየ
ረገጠ ፡ ሲሆኑ ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ በጀልባ ፡ ሆነው ፡ ሲሆኑ ፡ በየት ፡
ጊዜ ፡ ምትሐት ፡ (ጋኔን)ነው ፡ ብለው ፡ ፈሩ ። ጌታችንም ፡ መፍራታቸውን ፡
አይቶ ፡ አይዘዋችሁ ፡ እኔ ፡ ነኝ ፡ አላቸው ።

በዚያም ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጌታችን ፡ ስለ ፡ ማፍቀሩ ፡ አንተ
ስ ፡ ከሆንህ ፡ አንድ ፡ አንተ ፡ ውኃውን ፡ እየተረገጠህ ፡ አንድመጣ ፡ ፍ
ቀድልኝ ፡ ብሎ ፡ ለመነ ።

ጌታችንም ፡ ፈቅጆልሃለሁ ፡ ና ፡ አለው ። ነገር ፡ ግን ፡ ከጀልባው ፡
ላይ ፡ ወርዶ ፡ በሕሩን ፡ እየተረገጠ ፡ ሲሆኑ ፡ ብርቱ ፡ ዓውሎ ፡ ነፋስ ፡
ባየ ፡ ጊዜ ፡ ስለ ፡ ፈሪነቱ ፡ ጌታ ፡ ሆይ ፡ አድነኝ ፡ እያለ ፡ ይመህ ፡ ጀ
መር ። ጌታችንም ፡ እጁን ፡ ይዞ ፡ አወጣው ። ማቴ ፡ ፲፬ ፡ ፳፭—፴፩ ።

፪ኛ ፡ ማስረጃ ። በቁግርያ ፡ የክርስቶስን ፡ አምላክነት ፡ ከመሰከረና ፡
እርሱም ፡ ብፁዕ ፡ ተብሎ ፡ ከተመሰገነ ፡ በኋላ ፡ ጌታችን ፡ የመከራውን
ና ፡ የሞቱን ፡ ነገር ፡ ሲናገር ፡ ቢሰማ ፡ ባንድ ፡ ወገን ፡ ጌታችን ፡ ስለ ፡
ማፍቀሩ ፡ በሁለተኛውም ፡ ወገን ፡ ስለ ፡ ፈሪነቱ ፡ አቤቱ ፡ ይህ ፡ ባንተ ፡
ሊሆንህ ፡ አይገባም ፡ ብሎ ፡ በመናገሩ ፡ ሰይጣን ፡ ተብሎ ፡ እስከ ፡ መገ
ሠጽ ፡ ደረሰ ። ማቴ ፡ ፲፮ ፡ ፳፩—፳፫ ።

፫ኛ ፡ ማስረጃ ። በደብረ ፡ ታቦር ፡ የጌታችን ፡ ክብር ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡
ጌታችን ፡ ስለ ፡ ማፍቀሩ ፡ አቤቱ ፡ በዚህ ፡ ሶስት ፡ ዕቶች ፡ ሠርተን ፡ ብን
ኖር ፡ መልካም ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ ይህ ፡ ልጄ ፡ ነውና ፡
እርሱን ፡ ስሙት ፡ የሚል ፡ ድምፅ ፡ ከሰማይ ፡ ሲናገር ፡ ቢሰማ ፡ ስለ ፡
ፈሪነቱ ፡ በምድር ፡ ላይ ፡ ወደቀ ። ማቴ ፡ ፲፯ ፡ ፩—፯ ።

፬ኛ ፡ ማስረጃ ። ጌታችን ፡ በመከራው ፡ ሌሊት ፡ ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ሁሉ ፡
እንዲክዱት ፡ አውቆ ፡ ሁላችሁም ፡ ትክኖችላችሁ ፡ ብሎ ፡ ቢናገር ፡ ቅ ፡ ጌ
ታችን ፡ ጌታችን ፡ ስለ ፡ ማፍቀሩ ፡ ሁሉም ፡ ቢከዱህ ፡ እኔ ፡ ካንተ ፡ ጋራ ፡
እሞታለሁ ፡ እንጂ ፡ አልክድህም ፡ ብሎ ፡ ተናገረ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ጌታችን ፡ በሊቃነ ፡ ከሆናት ፡ ሸንጎ ፡ ቆሞ ፡ ሲመረመር ፡
እርሱ ፡ በቅጥር ፡ ግቢ ፡ ባንድ ፡ ስፍራ ፡ ሆኖ ፡ እሳት ፡ ይሞቅ ፡ ነበርና ፡
አንዲት ፡ ገረድ ፡ አይታ ፡ ይህም ፡ የናዝሬቱ ፡ የኢየሱስ ፡ ወገን ፡ ነው ፡
ብላ ፡ ብትናገርበት ፡ ስለ ፡ ፈሪነቱ ፡ ኢየሱስን ፡ አላውቀውም ፡ ብሎ ፡ ካደ ፡
ማቴ ፡ ፳፯ ፡ ፳፱—፳፭ ።

ጅኛ ፡ ማስረጃ ። ጌታችን ፡ በጌቴሴማኒ ፡ ሲጸልዩ ፡ አይሁድ ፡ ሊይዙት ፡ ወታደሮች ፡ ይዘው ፡ በመጡ ፡ ጊዜ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ጌታውን ፡ ስለ ፡ ማፍቀሩ ፡ የሊቀ ፡ ከህናቱን ፡ በሪያ ፡ ማልከስን ፡ ለመግደል ፡ ሰይፋን ፡ መዘዘ ። ስለ ፡ ፈሪነቱ ፡ ግን ፡ አንገቱን ፡ በጥሶ ፡ በመጣል ፡ ፋንታ ፡ ጆሮውን ፡ በጥሶ ፡ ጣለው ። ዮሐ ፡ ፲፰ ፡ ፲-፲፩ ።

ጅኛ ፡ ማስረጃ ። ጌታችን ፡ እርሱ ፡ መሆኑ ፡ ሳይታወቅ ፡ በባሕረ ፡ ጥብርያዶስ ፡ ዳር ፡ ቆሞ ፡ ሐዋርያት ፡ ሁሉ ፡ በጀልባ ፡ ሆነው ፡ ዓሣ ፡ ሲያጠምዱ ፡ አይቶ ፡ መረባችሁን ፡ በስተ ፡ ቀኝ ፡ በኩል ፡ ጣሉት ፡ አላቸው ። በጥሉትም ፡ ብዙ ፡ ዓሣ ፡ ገባላቸውና ፡ ጎትተውም ፡ ለማውጣት ፡ አቃታቸው ። በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ዮሐንስ ፡ የተደረገውን ፡ ታምራት ፡ አይቶ ፡ በባሕሩ ፡ ዳር ፡ የቆመው ፡ ጌታችን ፡ ነው ፡ እክ ፡ ብሎ ፡ ለቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ቢጎግረው ፡ ጌታውን ፡ ስለ ፡ ማፍቀሩ ፡ ልብሱን ፡ አንሥቶ ፡ ሳይለብስ ፡ የባሕር ፡ ልብሱን ፡ ብቻ ፡ እንደ ፡ ለበሰ ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡ ተወርውሮ ፡ እየዋኘ ፡ ወደ ፡ ጌታችን ፡ ቀረበ ። በዚህም ፡ ምክንያት ፡ ጌታችን ፡ የዮና ፡ ልጅ ፡ ስም ያን ፡ ትወደኛለህን ፡ እያለ ፡ መላልሶ ፡ በጠየቀው ፡ ጊዜ ፡ ፈጽሜ ፡ እንደ ወደህ ፡ አንተው ፡ ራስህ ፡ ታውቃለህ ፡ ብሎ ፡ መልሶለታል ። ዮሐ ፡ ፳፩ ፡ ፩-፲፱ ።

ጅኛ ፡ ማስረጃ ። ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ በአንጾኪያ ፡ ሳለ ፡ በኢዮጴ ፡ ሆኖ ፡ ያየውን ፡ ራእይ ፡ አስቦ ፡ ሳይጸየፍ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ እየበላ ፡ ሰንብቶ ፡ በኋላ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ከያዕቆብ ፡ ዘንድ ፡ የተላኩ ፡ አይሁድ ፡ ቢመጡ ፡ ስለ ፡ ፈሪነቱ ፡ ከአሕዛብ ፡ ጋራ ፡ መብላቱን ፡ ተወ ።

ቅ ፡ ጳውሎስም ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ተቆጥቶ ፡ ቅ ፡ ጴጥሮስን ፡ በሰው ፡ ሁሉ ፡ ፊት ፡ ገሥጸታል ። ገላ ፡ ፪ ፡ ፲፩-፲፬ ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ዕድሜ ።

ቅ ፡ ጴጥሮስ ፡ ለደቀ ፡ መዝሙርነት ፡ በተመረጠ ፡ ጊዜ ፡ ፶፭ ፡ ዓመት ፡ ሆኖት ፡ ነበር ፡ ይባላል ። ከጌታችን ፡ ጋራ ፡ ፫ ዓመት ፡ ከ፫ ወር ። ጌታችን ፡ ሞቶ ፡ ተነሥቶ ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ከረገ፡ በኋላ ፡ በኢየሩሳሌምና ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ዙሪያ ፡ በሉት ፡ አገሮች ፡ በሰማርያና ፡ በልዳ ፡ በኢዮጴም ፡ በቁሣርያም ። ደግሞ ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ በሚርቁት ፡ አገሮች ፡ በአንጾኪያ ፡ በጳንወስና ፡ በገላትያ ፡ በቀጶቆያና ፡ በእስያ ፡ በቢታንያም ፤ እስከ ፡ ባቢ

ሎን ፡ ወሰን ፡ ድረስ ፡ እየዘረ ፡ በማስተማር ፡ ፳፯ ፡ ዓመት ፡ ከኖረ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ፡ ሔዶ ፡ ፩ ዓመት ፡ ያህል ፡ በማስተማርም ፡ በአሥራት ም ፡ ቆይቶ ፡ በ፳፩ ፡ (፳፰) ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ በሰማዕትነት ፡ አረፈ ።

ስለዚህ ፡ መላ ፡ ዕድሜው ፡ ፹፯ ፡ ዓመት ፡ ከ፬ ፡ ወር ፡ ያህል ፡ መሆኑ ፡ ነው ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በክርስቶስ ፡ ከመነ ፡ በኋላ ፡ እየዘረ ፡ ወንጌልን ፡ ያስተማረባቸው ፡ አገሮች ።

ቅ ፡ ጳውሎስ ፡ በክርስቶስ ፡ ሳያምን ፡ ለሕገ ፡ ኦሪት ፡ ቀናተኛ ፡ ፈሪ ሳዊ ፡ ነበርና ፡ በክርስቶስ ፡ ያመነትን ፡ ሰዎች ፡ እያሰረ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ለመውሰድ ፡ ከሊቀ ፡ ከህናቱ ፡ ከቴዎፍሎስ ፡ የፈቃድ ፡ ወረቀት ፡ ተቀብሎ ፡ ወደ ፡ ደማስቆ ፡ ሲሔድ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በመንገድ ፡ ስለ ፡ ተገለጸለት ፡ ወደ ፡ ወንጌል ፡ ትምሕርት ፡ ተመልሶ ፡ አመነ ። ወደ ፡ ደማስቆም ፡ በገባ ፡ ጊዜ ፡ ዕለቱን ፡ የክርስቶስን ፡ ነገር ፡ አስተማረ ።

ከደማስቆ ፡ ወደ ፡ አረብ ፡ አገር ።

ከአረብ ፡ አገር ፡ ወደ ፡ ደማስቆ ።

ከደማስቆ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ።

ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ ቁሣርያ ።

ከቁሣርያ ፡ ወደ ፡ ሶርያ ፡ አልፎ ፡ ወደ ፡ ጠርሴስ ።

ከጠርሴስ ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ።

ከአንጾኪያ ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ።

ከኢየሩሳሌም ፡ ወደ ፡ አንጾኪያ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ መጀመሪያ ፡ ለሱባስተ ፡ ወንጌል ፡ የሠረባቸው ፡ አገሮች ።

በአንጾኪያ ፡ ከማኅበረ ፡ ክርስቲያን ፡ ጋራ ፡ ጥቂት ፡ ወራት ፡ ከተቀመጠ ፡ በኋላ ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ማኅበር ፡ ባንድነት ፡ ተሰብስበው ፡ ሲጸልዩ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በርናባስንና ፡ ሳውልን ፡ ለጠራጃቸው ፡ ሥራ ፡ ለየልኝ ፡ አላቸውና ፡ በሁለቱም ፡ ላይ ፡ እጃቸውን ፡ ጭነው ፡ በርከውና ፡ መርቀው ፡ ለወንጌል ፡ ስብከት ፡ ሰደዱዋቸው ።

ከአንጾኪያ ፡ ወደ ፡ ሲሊውንቅያ ።

ከሲሊውንቅያ ፡ ወደ ፡ ቆጵሮስ ።

ከቆጵሮስ ፡ ወስጥ ፡ ወደ ፡ ሰልማናና ፡ ወደ ፡ ጳፋ ።

ከጳጳሩ : ወደ : ጳርጊን ።

ከጳርጊን : ወደ : የጳጳሩ : አንጻራዊ ።

ከጳጳሩ : አንጻራዊ : ወደ : ኢፍገገን : ሊቃኑ ።

ከሊቃኑ : ወደ : ልዩራን ።

ከልዩራን : ወደ : ደርቤን ።

ከደርቤን : ወደ : ጳጳሩ ።

ከጳጳሩ : ወደ : አታላ ።

ከአታላ : ወደ : አንጻራዊ ።

ቅዱስ : ጳውሎስ : ሁለተኛ : ለሱባስተ : ወንጌል : የዘረባቸው : አገሮች ።

ቅ : ጳውሎስ : ከአታላ : ወደ : አንጻራዊ : ተመልሶ : አሕዛብን : በማስተማሩ : እግዚአብሔር : የረዳውን : እርዳታ : ሁሉ : ለማግኘት : ክርስቲያን : እየነገረ : ጥቂት : ወራት : በአንጻራዊ : ከቆየ : በኋላ : እንደ : ገና : ተነሥቶ : ሔደ ።

ከአንጻራዊ : ወደ : ደርቤን ።

ከደርቤን : ወደ : ልዩራን ።

ከልዩራን : ወደ : ፍርግያ ።

ከፍርግያ : ወደ : ገላትያ ።

ከገላትያ : ወደ : ሚስያ ።

ከሚስያ : ወደ : ጠሮኞች ።

ከጠሮኞች : ወደ : ሳምታራቁ ።

ከሳምታራቁ : ወደ : ናፑሊ ።

ከናፑሊ : ወደ : ፊልጶስቶስ ።

ከፊልጶስቶስ : ወደ : ተሰሎንቄ ።

ከተሰሎንቄ : ወደ : ቢርያ ።

ከቢርያ : ወደ : አቴና ።

ከአቴና : ወደ : ቆሮንቶስ ።

ከቆሮንቶስ : ወደ : ክንክራኦስ ።

ከክንክራኦስ : ወደ : ኤፌሶን ።

ከኤፌሶን : ወደ : ቁሣርያ ።

ከቁሣርያ : ወደ : ኢየሩሳሌም ።

ከኢየሩሳሌም : ወደ : አንጻራዊ ።

ቅዱስ : ጳውሎስ : ሶስተኛ : ለሱባስተ : ወንጌል : የዘረባቸው : አገሮች ።

ቅዱስ : ጳውሎስ : አሕዛብን : በማስተማሩ : እግዚአብሔር : የረዳውን : እርዳታ : ሁሉ : በአንጻራዊ : ለሚኖሩ : ማግኘት : ክርስቲያን : እየነገረ : ጥቂት : ወራት : ከቆየ : በኋላ : እንደ : ገና : ተነሥቶ : ከማግኘት : ተሰነባብቶ : ሔደ ።

ከአንጻራዊ : ወደ : ገላትያ ።

ከገላትያ : ወደ : ፍርግያ ።

ከፍርግያ : ወደ : ኤፌሶን ።

ከኤፌሶን : ወደ : ጠሮኞች ።

ከጠሮኞች : ወደ : መቄዶንያ : (ፊልጶስቶስ)

ከመቄዶንያ : ወደ : ቆሮንቶስ ።

ከቆሮንቶስ : ወደ : ፊልጶስቶስ ።

ከፊልጶስቶስ : ወደ : ጠሮኞች ።

ከጠሮኞች : ወደ : አሶን ።

ከአሶን : ወደ : ሚቲሊኒን ።

ከሚቲሊኒን : ወደ : አንጻራዊ ።

ከአንጻራዊ : ወደ : ትሮጊሊያ ።

ከትሮጊሊያ ። ወደ : መሊጡ ።

ከመሊጡ : ወደ : ቆስ ።

ከቆስ : ወደ : ሮዶስ : (ሩድ)

ከሮዶስ : ወደ : ጳጳሩ ።

ከጳጳሩ : ወደ : ጠሮኞች ።

ከጠሮኞች : ወደ : ጳጳራዊ ። (አካ)

ከጳጳራዊ : ወደ : ቁሣርያ ።

ከቁሣርያ : ወደ : ኢየሩሳሌም ።

ቅዱስ : ጳውሎስ : በኢየሩሳሌም : ተይዞ : በቁሣርያ : ሁለት : ዓመት : ከታሠረ : በኋላ : ወደ : ሮሜ : ሲሔድ : የደረሰባቸው : አገሮች ።

ከቁሣርያ : ወደ : ሲዶና ።

ከሲዶና : ወደ : ቆድሮስ : ማይራ ።

ከማይራ : ወደ : ቀኒዱስ ።

ከቀኒዳስ ፡ ወደ ፡ ሰልሙና ፡ (በቀርጤስ ፡ የወደብ ፡ ከተማ ።)
 ከሰልሙና ፡ ወደ ፡ መልካም ፡ ወደብ ።
 ከመልካም ፡ ወደብ ፡ ወደ ፡ ፊንቄ።
 ከፊንቄ ፡ ወደ ፡ ቁዳ ።
 ከቁዳ ፡ ወደ ፡ ማልጣ ።
 ከማልጣ ፡ ወደ ፡ ሲራኩስ ።
 ከሲራኩስ ፡ ወደ ፡ ሬጊዮም ።
 ከሬጊዮም ፡ ወደ ፡ ፑቲኦሊ ።
 ከፑቲኦሊ ፡ ወደ ፡ አፕሮፋሮም ።
 ከአፕሮፋሮም ፡ ወደ ፡ ሶስት ፡ ከዋኒት ።
 ከሶስት ፡ ከዋኒት ፡ ወደ ፡ ሮሜ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በሮሜ ፡ ሁለት ፡ ዓመት ፡ የቀም ፡ እሥር ፡ ሆኖ ፡
 ቆይቶ ፡ ከተለቀቀ ፡ በኋላ ፡ የዞረባቸው ፡ አገሮች ።

ከሮሜ ፡ ወደ ፡ አዳሩሳሌም ።
 ከአዳሩሳሌም ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ።
 ከኤፌሶን ፡ ወደ ፡ ሎዶቅያ ።
 ከሎዶቅያ ፡ ወደ ፡ መቄዶንያ ።
 ከመቄዶንያ ፡ ወደ ፡ ቀርጤስ ።
 ከቀርጤስ ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ።
 ከኤፌሶን ፡ ወደ ፡ ጢሮኖዳ ።
 ከጢሮኖዳ ፡ ወደ ፡ መቄዶንያ ።
 ከመቄዶንያ ፡ ወደ ፡ ድልማጥያ ።
 ከድልማጥያ ፡ ወደ ፡ እልቀሪቆን ።
 ከእልቀሪቆን ፡ ወደ ፡ ኒቆጵልዮን ።
 ከኒቆጵልዮን ፡ ወደ ፡ ኤፌሶን ።
 ከኤፌሶን ፡ በብረንዲሲ ፡ አድርጎ ፡ ወደ ፡ ሮሜ ።

ስለ ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ መልክና ፡ ስለ ፡ ሰውነቱ ፡ አጻጻፍ ።

የቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ መልኩና ፡ የሰውነቱ ፡ አጻጻፍ ፡ እንዴት ፡ እንደ ፡
 ነበረ ፡ ሉቃስ ፡ በጻፈው ፡ በግብረ ፡ ሐዋርያት ፡ መጽሐፍ ፡ ወይም ፡ እር
 ሱ ፡ ራሱ ፡ በጻፋቸው ፡ መልእክቶቹ ፡ ተጽፎ ፡ አልተገኘም ።

ነገር ፡ ግን ፡ የምሥራቅ ፡ ሊቃውንት ፡ ቃል ፡ ለቃል ፡ ተያይዞ ፡ እ
 ንደ ፡ መጣላቸው ፡ ከጻፉት ፡ መጽሐፍ ፡ ያገኘነውን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡
 እንጽፋለን ።

ጭንቅላቱ ፡ ትልቅ ፡ ሆኖ ፡ ራሱ ፡ በራ ፡ ነበር ። የሁለቱም ፡ ሽ
 ፋሉ ፡ ጠጉር ፡ የተጋጠመ ፤ ያውም ፡ የረዘዘመ ፡ ነበር ። ዓይኖቹ ፡ ሰ
 ማያዊ ፡ ቀለም ፡ የሚመስሉ ፡ ብሩሃን ፡ ነበሩ ። አፍንጫውም ፡ ትል
 ቅና ፡ ቀጥ ፡ ብሎ ፡ የወረደ ፡ ጉንጭና ፡ ጉንጨ። የሮማን ፡ ፍሬ ፡
 የመሰሉ ፡ ነበር ።

ጽሕመና ፡ ሪዙም ፡ ረጃጅም ፡ ነበር ። ጽሕም ፡ ማለት ፡ ከአገጭ ፡
 ላይ ፡ በቅሎ ፡ ወደ ፡ ታች ፡ የሚወርደው ፡ ነው ። ሪዘ ፡ ማለት ፡ ግን ፡
 ከላይ ፡ ከራስ ፡ ጠጉር ፡ ተያይዞ ፡ የበቀለና ፡ ወደ ፡ ታች ፡ በጉንጭ ፡
 ላይ ፡ ወርዶ ፡ ከጽሕም ፡ ጋራ ፡ የሚገናኝ ፡ ነው ።

አንገቱ ፡ አጠር ፡ ያለው ፡ ሆኖ ፡ ትክክው ፡ ክብና ፡ ጎባባ ፡ ነበር ።
 እግሮቹ ፡ ከጉልበቱ ፡ ላይ ፡ የተቃረቡ ፡ ሆነው ፡ ከቅልጥሙ ፡ በ
 ታች ፡ የተራራቁ ፡ ነበሩ (ወረኃ ፡ ነበር ፡ ማለት ፡ ነው) ። ቁመቱ ፡ ግን ፡
 ከረጅም ፡ አጠር ፡ ያለ ፡ ከድንክ ፡ ረዘም ፡ ያለ ፡ ለዓይን ፡ አሳቻ ፡ ነበር ።

አመሉ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በእውነት ፡ ነገር ፡ ይሉኝታና ፡ ፍርሃት ፡ የሌለ
 በት ፡ ደፋር ፡ ነበር ። ሮሜ ፡ ስ ፡ ፲፮ ። ስ ፡ ቆሮ ፡ ስ ፡ ፲፰ ።

ለጊዜውም ፡ በሚሆነው ፡ ንቁ ፤ ወደ ፡ ሬትም ፡ በሚሆነው ፡ አሳ
 ቢና ፡ ጠርጣሪ ፡ ነበር ። የሐዋ ፡ ጳጌ ፡ ፱—፴፫ ።

በድንገተኛም ፡ ነገር ፡ ምላሽ ፡ ለመስጠት ፡ የሚችልና ፡ ንግግር ፡
 አሳማሪ ፡ ነበር ። የሐዋ ፡ ጳጌ ፡ ስ—፯ ።

መጻሕፍትንም ፡ ለማንበብና ፡ ለመተርጎም ፤ መልእክትን ፡ ለመጻ
 ፍና ፡ የሰውን ፡ ልብ ፡ በፍቅር ፡ ለመሰብሰብ ፡ ሁሉንም ፡ ለመምሰልና ፡ ደስ ፡
 ለማሰኘት ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ስጦታ ፡ ነበረው ። ስቆሮ ፡ ፫ ፡ ስ—፲፰ ።
 ገላ ፡ ፱ ፡ ጳጳ—፴፩ ። የሐዋ ፡ ጳጌ ፡ ጳጌ ። ስቆሮ ፡ ፱ ፡ ፲፱—፳፫ ።

ስለ : ቅዱስ : ጳውሎስ : እድሜ ።

ቀ : ጳውሎስ : ከክርስቶስ : ልደት : በኋላ : በጅ ዓመት : ተወልዶ : በጠርሶስና : በኢየሩሳሌም : እየተማረ : አደገ ።

በተወለደ : በ፴ : ዓመቱ : እንደ : አይሁድ : ሥርዓት : ለአማካሪነት ተመርጦ : ከአይሁድ : ሽማግሌች : ጋራ : ተቆጠረ ። አይሁድም : እስጢፋኖስን : በገደሉ : ጊዜ : በምክሩ : ውስጥ : ነበረበትና ። ስለዚህ : ወንጌላዊ : ሉቃስ : ወሳውልስ : ኮነ : ኅቡረ : ውስተ : ቀጥሎ : ዘላሁ : ብሎ : ጽፎበታል ። የሐዋ : ፯ : ፳ ።

እስጢፋኖስ : በደንገያ : ተወግሮ : የጥተው : በ፴፮ : ዓ : ም : ነው ። ሁለት : ዓመት : ከቆየ : በኋላ : በ፴፯ : ዓመ : ምሕ : ቅዱስ : ጳውሎስ : በክርስቶስ : አምኖ : ተጠመቀ ። ስለዚህ : ቅዱስ : ጳውሎስ : በክርስቶስ : ያ መነው : በ፴፪ : ዓመቱ : ነው : ለማለት : ይቻላል ።

በደማስቆና : በአረብ : አገር : ሶስት : ዓመት : ከኖረ : በኋላ : ወደ : ኢየሩሳሌም : ወጥቶ : ፲፬ : ቀን : ያህል : ተቀመጠ ፤ ከዚያም : ወደ : ቂሣርያና : ወደ : ጠርሶስ : ሔዶ : ፲፬ : ዓመት : ከተቀመጠ : በኋላ : በርናባስ : ወደ : አንጾኪያ : ወስዶ : ከማኅበረ : ክርስቲያን : ጋራ : አስተዋወቀው ። በአንጾኪያም : ፩ : ዓመት : ከተቀመጠ : በኋላ : ወደ : ኢየሩሳሌም : ወጥቶ : ጥቂት : ወራት : ተቀመጠ ። ከዚያም : ወደ : አንጾኪያ : ተመልሶ : ወርዶ : በያገሩ : እየዘረና : እየተመለሰ : ፲፮ : ዓመት : አስተማረ ።

ከዚህም : በኋላ : በቂሣርያ : ሁለት : ዓመት : ታሥሮ : በይግባኝ : ፍርድ : ወደ : ሮሜ : ሔዶ : ሁለት : ዓመት : ሙሉ : የቆም : እሥር : ሆኖ : ተቀመጠ ። ከዚያም : በተለቀቀ : ጊዜ : በኤፌሶንም : በመቆደን ያም ፤ በቀርጤስም : በሌሎችም : አገሮች : እየተመላለሰ : ሁለትዓመት : ከቆየ : በኋላ : እንደ : ገና : ተይዞ : በይግባኝ : ወደ : ሮሜ : ሔ : በ፳፩ : (፳፰ : ዓመ : ምሕ : በሰማዕትነት : አረፈ ።

ስለዚህ : መላ : እድሜው : ፸፬ : ዓመት ፤ ያህል : መሆኑ : ነው ።

በአንተ : አክብር : አለተ : በዓሎሙ : ለቅዱሳን : ጴጥሮስ : ወጳውሎስ ።

በበዓሎሙ : ለቅዱሳን : ጴጥሮስ : ወጳውሎስ : ይዘምሩ : ወይዴ ልዩ : ቀሳውስት : ወመነኮሳት ፤ በቤተ : ክርስቲያን : ጸሎተ : ሰዓታት : ዘሌሊት : ዘእምውስተ : ድርሳናቲህ : ለብፁዕ : አባ : ጊዮርጊስ : ዘሀገረ : ጋስጫ : እንተ : ይእቲ : እምአድያማት : ወሎ : ወይብሉ : በዓቢይ : ቃል ።

ኢየሱስ : ክርስቶስ : ጥዑመ : ስም : ዘጸዋዕክ : ለጳውሎስ ። ጸውዓነ : ውስተ : ክብካብክ : ዘበሰማያት ።

ኢየሱስ : ክርስቶስ : ጥዑመ : ስም : ጼወ : ከሀነቱ : ለጳውሎስ : ቀስም : ልስሐተነ : በጸወ : መለኮኸክ ።

ኢየሱስ : ክርስቶስ : ጥዑመ : ስም : ብርሃነ : ትምሕርቱ : ለጳውሎስ ፤ ጽልመተ : ሕሊናነ : አብርህ : በስንክ ።

ስቡሕ : አንተ : እግዚአ : ወመንክር : ስነ : ስብሐቲክ ። ዘአንቀልቀልክ : መሠረተ : ቤተ : ጥቅሕ ፤ ጠፈታሕክ : መዋቅቲህ : ለጳውሎስ : ፍትሐነ : ይእዜኒ : እማዕሠሪህ : ለጸላጊ ።

አዘለክ : ተውሀበክ : መራሐተ : ዘመንግሥተ : ሰማያት : ከኩሐ : ገይማኖት : ጴጥሮስ : አርኅወነ : ንባዕ : ቤተ : መርዓህ : ለክርስቶስ : አዘለክ : ተውሀበክ ፤ ሥልጣነ : ሰማያት : ወምድር : ሊቀ : ሊቃውንት : ጴጥሮስ : ባርክ : ማኅበሪነ : በሢመተ : እደክ ።

አዘለክ : ተውሀበክ ፤ አክሊሊ : ከሀነት : ወመንግሥተ : ዘመልአልተ : ኩሎሙ : ቅዱሳን : በከመ : ትቤ : ለሊክ ።

በከመ : ኩሎ : ዘአነ : መለኮቱ : ወኃይሉ : ወአምልኮቱ : እንተ : ተውሀበ : ለነ ።

ባርክ : ማኅበሪነ : አሊቀ : ኖሎት ፤ ወባርክ : ርስተክ : መክብበ : ኩሎን : አብያተ : ክርስቲያናት : እስመ : ለክ : ይቤለክ : ረዓይኬ : አባግዕዩ ።

አንቅዕተ : ሕግ : ዘወንጌል : አኖላግ ፤ አዕፁቀ : ዘይት : ወዘወይን : ሐረግ ። ሠርፁ : አሐዱ : ጉንድ ፤ ሐዋርያቲህ : ለወልድ ፤ በዕለተ ሕሁድ : ይባርኩነ : በሰፊሐ : አድ : አለ : የማኖሙ : አዕማድ ።

በበዓሎሙ : ለቅዱሳን : ጴጥሮስ : ወጳውሎስ : ይትጋብኡ : መዘምራን : በቤተ : ክርስቲያን : ወየኅልዩ : ማኅሌተ : ፍሥሐ ፤ ዘእምውስተ : ድርሳናቲህ : ለዓቢይ : መዘምር : ያሬድ : ዘሀገረ : አክሱም ። እንተ : ይእቲ : እምአድያማት : ትግሬ ። ወይብሉ : በዓቢይ : ቃል ።

ሰላም ፡ ለቃልክሙ ፡ መታሬ ፡ አሳት ፡ ነዳዲ ።
ሥሉስ ፡ ቅዱስ ፡ ንዋያተ ፡ ፅፁብ ፡ ነጋዲ ።
አመ ፡ በንስሐ ፡ ተወልዱ ፡ እምጸጋክሙ ፡ ወላዲ ።
ተወረደ ፡ መርሆ ፡ ሰማይ ፡ የማነ ፡ ጴጥሮስ ፡ ከሃዲ ።
ወመምሕረ ፡ ወንጌል ፡ ከነ ፡ ጳውሎስ ፡ ሰዳዲ ።

ዚቅ ፡

ጽጌ ፡ አስተርአየ ፡ በውስተ ፡ ምድርን ።
ጊዜ ፡ ገሚድ ፡ በጽሐ ፤ ቃለ ፡ ማዕነቅ ፡ ተሰምዓ ፡ ትብሎ ፡ መርዓት ፡ ለመርዓዋ ።

ውአቱሂ ፡ ይቤላ ፤ አንፍኪ ፡ ዘዲቤኪ ፡ ከመ ፡ ማኅፈደ ፡ ሊባኖስ ፡ ዘይጸጸር ፡ መንገለ ፡ ገጸ ፡ ደማስቆ ፤ እስመ ፡ እምደማስቆ ፡ ተጸውዐ ፡ ጳውሎስ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ። ወኮነ ፡ ይትዔገሥ ፡ ምንዳቤ ፤ በባሕር ፡ ወበየብስ ። በአሕቃል ፡ ወበአላዳስ ።

እፎ ፡ ታኅክር ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ሰዳዲ ፡ እንዘ ፡ ይሰደድ ፤ ወገፋዲ ፡ እንዘ ፡ ይትገፋፅ ፤ ዘቀዲሙ ፡ ይጸእል ፤ ይእዜሰ ፡ ይተግሠ ፡ ለሰባክ ፡ ወንጌል ።

ወክእበ ፡ ተኅሊ ፡ በመኅልየ ፡ መኅልይ ፡ እንዘ ፡ ትብል ። ወልድ ፡ አኅዮ ፡ ፀዓዳ ፡ ወቀይሕ ። ውሉድ ፡ እምአዕላፍ ፡ ርእሱ ፡ ወርቀ ፡ ቁፋዝ ። ርእሱ ፡ ትሰምዮ ፡ ለጴጥሮስ ፡ ከኩሐ ፡ ሃይማኖት ፡ መክብብ ፡ ከሎሙ ፡ ሐዋርያት ።

ምስባክ ።

ወይርአዩ ፡ አሕዛብ ፡ በቅድመ ፡ አዕይንቲን ።
በቀለ ፡ ደሞሙ ፡ ለአግብርቲክ ፡ ዘተክዕወ ።
ይባዕ ፡ ቅድሚክ ፡ ገዢሙ ፡ ለሙቁሐን ።

ወንጌል ፡ ዘሉቃስ ፡ ምዕ ፡ ፳፩ ፡ ፲፪—፲፱ ።

ወእምቅድመ ፡ ዝንቱ ፡ ከሉ ፡ ይእንዘክሙ ፡ ወይወስዱክሙ ፡ አዕዋዳተ ፤ ወይሰድዱክሙ ፡ ወይሞቅሑክሙ ፡ ወይወስዱክሙ ፡ ኅበ ፡ ነገሥት ወመኳንንት ፡ በእንተ ፡ ስምየ ። ወዝንቱ ፡ ይረክበክሙ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ስምዓ ፡ ላዕሌሆሙ ። ፀቁ ፡ ኢተሐልዩ ፡ በልብክሙ ፡ ዘትብሉ ። አነ ፡ እሁብክሙ ፡ አፈ ፡ ወጥበበ ፡ በዘኢይክሉ ፡ ተዋሥኦተክሙ ፡ ወተዋቅሩተክሙ ፡ እለ ፡ ይትገሥኡ ፡ ላዕሌክሙ ። ወያገብኡክሙ ፡ አዝማዲክሙ ፤ ወ

አኅዋክሙ ፤ ወአዕርክቲክሙ ፤ ወቢጽክሙ ። ወኩሉ ፡ ይጸልዑክሙ ፡ በእንተ ፡ ስምየ ፤ ወይቀትሉክሙ ። ወኢትትኅጉል ፡ አሐቲ ፡ እምሥዕርተ ርእስክሙ ። ወበትእግሥትክሙ ፡ ታጠርይዋ ፡ ለነፍስክሙ ።

አንገርጋሪ ።

ሃሌ ፡ ሉያ ። ይቤሎ ፡ ጴጥሮስ ፡ ለጳውሎስ ። ጥባዕኬ ፡ እኅየ ፡ ጳውሎስ ፡ ንፈጽም ፡ ገድለነ ። ዳግመ ፡ ኢንመውት ፡ ዳግመ ። ወእምዝ ፡ ዳግመ ፡ ኢንመውት ።

እስመ ፡ ለዓለም ።

ሕዝብ ፡ ቅዱሳን ፤ ሐዋርያት ፡ ቡሩካን ፤ አርድእት ፡ ንጹሐን ፤ አዕማደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፤ ሰመየ ፡ ስሞሙ ፡ ደቂቀ ፡ ብርሃን ፡ ጴጥሮስ ፡ ወጳውሎስ ፤ ወኩሎሙ ፡ ሐዋርያት ፤ ፈድፋድ ፡ ቦሙ ፡ ሞገስ ፡ በኅበ ፡ ከሎሙ ፡ ሕዝብ ።

አው ።

ደሪዖሙ ፡ ተዓጊሆሙ ፤ መጠው ፡ ነፍሶሙ ፡ ለሞት ።

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

እምፀሐይ ፡ ይበርህ ፡ ገጸሙ ። እለ ፡ አጥረይዋ ፡ ለትእግሥት ።

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

እፎ ፡ አምሰጥዎ ፡ ለመጽብብ ፤ ከመ ፡ ይባዕዎ ፡ ለመርህብ ።

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

እፎ ፡ አምሰጥዎ ፡ ለሞት ፤ ዓደዉ ፡ እሞት ፡ ውስተ ፡ ሕይወት ።

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

እለ ፡ ጸውዖሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ንዑ ፡ ለአቡየ ፡ ቡሩካን ።

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

አመ ፡ ያቀውም ፡ አባግዓ ፡ በየማኑ ፡ ወአጣሌ ፡ በፀጋሙ ።

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

አሚሃ ፡ ይብሎሙ ፡ ለእለ ፡ በየማኑ ፡ ንዑ ፡ ቡሩካን ፡ ለአቡየ ።

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

ወያወርሶሙ ፡ ምድረ ፡ ሐዳሰ ፡ እንተ ፡ ታውኅዝ ፡ ሀሊብ ፡ ወመዓረ ፡

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

ዝተ ፡ ትፍሥሕት ፡ ኪያሃ ፡ አውረሶሙ ። ወአቀቦሙ ፡ ከመ ፡ ብንተ ዓይን ፡ ለጸድቃኒሁ ።

እለ ፡ ሎቱ ፡ ተቀንዩ ፡ በሕይወቶሙ ።

ዕዝል ።

ሃሌ ፡ ሉያ ፡ ሐዋርያት ፡ ተለግሎ ፡ ብርሃን ፡ አሕዛብ ፡ ተሰምዮ ። ወይቤሉ ፡ ይኔይሰን ፡ ናድሉ ፡ ለአግቢአብሐር ፡ እምነ ፡ አድልዎ ፡ ለሰብእ ።

ምልዋዋ ። ሐዋርያት ፡ ተለግሎ ፡ ብርሃን ፡ አሕዛብ ፡ ተሰምዮ ፤ ሐዋርያት ፡ ተለግሎ ፡ ብርሃን ፡ አሕዛብ ፡ ተሰምዮ ።

አቡን ።

ሃሌ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ። ሃሌ ፡ ሃሌ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ። ይቤሎሙ ፡ ኢየሱስ ፡ ለአርዳኢሁ ፡ ሐሩ ፡ ወመሐሩ ፡ ለዘየአምን ፡ ወንጌል ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ።

ወይቤሎሙ ፡ ሐሩ ፡ ወመሐሩ ፡ ለዘየአምን ፤ ውስተ ፡ ሁሉ ፡ ምድር ፡ ወጽኦ ፡ ነገሮሙ ፡ ወእስኩ አጽናፈ ፡ ግለም ፡ በጽሐ ፡ ነቢዮሙ ።

ወይቤሎሙ ፡ ሐሩ ፡ ወመሐሩ ፡ ለዘየአምን ፤ ኢሐደጉሰብእ ፡ ከመ፡ይስሐሙ ። ወገወጸ ፡ ነገሥተ ፡ በእንቲአሆሙ ። ወይቤሎሙ ፡ ሐሩ ፡ ወመሐሩ ፡ ለዘየአምን ፤ ኃረየ ፡ አሠርተ ፡ ወክልኤተ ፡ ሐዋርያተ ። ሳሎሙ ፡ ናሎተ ። ወይቤሎሙ ፡ ሐሩ ፡ ወመሐሩ ፡ ለዘየአምን ፡ ወንጌል ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ።

እስመ ፡ ለግለም ።

ሐዋርያተ ፡ ይሰመዩ ፡ አስከ ፡ አጽናፈ ፡ ምድር ። ስምዖን ፡ ጴጥሮስ ፡ ወእንድርያስ ። ወዳውሎስጊ ፡ ኅቡረ ፡ ምስሌሆሙ ።

እስመ ፡ ለግለም ፡ (ቅንዋት)

ጸለየ ፡ ጴጥሮስ ፡ አንጸረ ፡ ገጸ ፡ መስቀል ። እንዘ ፡ ይብል ፡ ለምንት ፡ አነ ፡ እትሀከይ ፡ ሃረገ ፡ ላዕለ ፡ መስቀል ። አስተብቀሎሙ ፡ ለሕዝብ ፡ ከመ ፡ ይስቀልዎ ፡ ቀልቀሊት ።

ወዳውሎስጊ ፡ ይቤ ፡ ትእምርተ ፡ መስቀል ፡ እንዘ ፡ ይነግር ፡ ወዘልፈ ፡ ንፀውር ፡ ሞቶ ፡ ለክርስቶስ ፡ በሥጋነ ።

ሠለስት ፡ (ሶፍያ)

ስምዖን ፡ አግቢአ ፡ ጸሎትየ ። ሃሌ ፡ ሉያ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ። ወይብጸሕ ፡ ቅድሜከ ፡ ገዳርየ ። ወኢትሚጥ ፡ ገጸከ ፡ እምኔየ ።

በአለተ ፡ ምንዳቤየ ፤ አጽዎፅ ፡ ዕዝከ ፡ ኅቤየ ። ሃሌ ፡ ሉያ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ። አመ ፡ አለተ ፡ እግዑኅከ ፡ ፍጡነ ፡ ስምአኒ ። ለግለም ፡ ወለግለመ ፡ ግለም ። ሃሌ ፡ ሉያ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ።

ውስተ ፡ ሁሉ ፡ ምድር ፡ ወጽኦ ፡ ነገሮሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ሐሩ ፡ ወመሐሩ ፡ ወስብኩ ፡ በስምየ ።

ሰላም ።

ተሣሃልከ ፡ አግቢአ ፡ ምድረከ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ። ወሰኑ ፡ ወሠርኡ ፡ ሃይማኖተ ፡ እንተ ፡ ኢትጠፍዕ ፡ በውስተ ፡ ግለም ፡ (መክብብ)

ይቤሎሙ ፡ ኢየሱስ ፡ ለአርዳኢሁ ። ኢትፁሩ ፡ ወርቀ ፡ ወኢብሩረ ፡ ወኢአልባሰ ፡ ከቡረ ። ይኔይስ ፡ ምጽዋት ፡ በተፋቅሮ ፡ ወበሰላም ።

ሰላመ ፡ አብ ፤ ሰላመ ፡ ወልድ ፤ ወሰላመ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የሃሉ ፡ ማዕከሌከሙ ፡ አሐው ።

